

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

8e Jaargang No. 1

Januari 1956

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Vraaggesprek

met

minister

Zijlstra

(zie pag. 5)

VERKIEZINGSJAAR 1956

De verkiezingstijd brengt altijd een zekere levendigheid in ons land. De politieke partijen proberen hun beste beentje voor te zetten en zich van hun zonnigste kant te laten zien. Indien ergens activiteit is ingedommeld of verslapt, heeft zij juist gedurende deze periode de grootste kans om weer op te leven.

Men doet zijn best en wil zijn partij een zo goed mogelijk figuur laten slaan omdat men weet, dat het niet gaat om oppervlakkige belangen en inzichten, maar om de bepaling van een landsbeleid over een tijdsbestek van niet minder dan vier jaar. In 1956 zullen we het in Nederland weer beleven, deze verkiezingsstrijd. En men kan er zich slechts over verheugen, aangezien het hier te doen is om een van de meest essentiële kenmerken van een democratisch staatsbestel, t.w. de regering door en voor het volk. Een essentieel kenmerk, ongetwijfeld niet het meest essentiële. Werkelijke democratie is, stellig gedurende een wat langere tijdsperiode, mogelijk zonder het houden van verkiezingen. Men kan moeilijk de stelling verdedigen, dat een land als Indonesië met zijn benoemd parlement sedert de soevereiniteits overdracht in grote trekken niet democratisch werd geregeerd. Anderzijds bewijzen verkiezingen in bepaalde dictatoriale landen als het Hitler-Duitsland voor de oorlog en de Sowjet-Unie, waarvan de uitslagen reeds bij voorbaat vaststaan, niets omtrent de de grondslagen waarop het politieke en maatschappelijke denken van een bevolking rust. Neen, verkiezingen zijn stellig niet de enige of voornaamste pijler waarop democratisch denken kan worden opgetrokken. Het voortdurend recht van kritiek, een vrije pers en radio, 't recht van vereniging en vergadering e.d. zijn voor de waarlijk democratische samenleving van minstens even groot belang. Indien gevestigde belangen, sleur en traditie zich op den duur zouden meester maken van de technische werking van het verkiezingsapparaat - in Frankrijk heeft men er door middel van kieswetten, lijstverbindingen e.d. op alle mogelijke wijzen mee kunnen manipuleren - dan zouden op een gegeven ogenblik weleens de begrippen vrijheid en democratie in een dodelijk gevaar kunnen komen te verkeren. Want democratie is nooit het recht van de meerderheid om de minderheid het zwijgen op te leggen; democratie veronderstelt voor alles een taak van de minderheid om het verantwoordelijkheidsbesef van de meerderheid door het uitoefenen van gefundeerde kritiek bij voortdurend aan de genomen maatregelen te toetsen. Zonder verantwoordelijkheid geen democratie;

ook dit moet èèn van de meest wezenlijke kenmerken worden geacht.

Hoë staan wij er in dit opzicht in Nederland voor? Naar het ons voorkomt niet in elk opzicht even gelukkig. De steeds verder voortschrijdende collectivisering en massificering heeft de neiging de individu het neerdrukkende besef bij te brengen, dat hij op de gang van zaken niet meer bij machte is een wezenlijke invloed te oefenen.

Om die reden wordt de bepaling van zijn keuze moeilijker dan voorheen weleens het geval is geweest. „Het blijft allemaal lood om oud ijzer”, is een redenering, die men helaas in kringen van de goegemeente nogal eens tegenkomt. Daarnaast werkt de voortgeschreden technificatie en specialisatie al in dezelfde richting. In het parlement - en andere vertegenwoordigende lichamen wordt soms een taal gesproken, die voor de gewone man in de verste verte niet meer verstaanbaar is.

De gecompliceerdheid van de materie schijnt het, anders dan vroeger, onmogelijk te maken om hem duidelijk te doen inzien waar het in de tegenwoordige tijd om gaat.

De sociologische samenstelling van ons volk heeft bovendien ten gevolge, dat het geen politieke partij of groep gegeven is om zich van een bruikbare meerderheid in het parlement te verzekeren. De daaruit voortspruitende noodzaak om een compromis te sluiten tussen partijen van verschillende principes en uitgangspunten maakt het almeer moeilijker voor de toeschouwer om deze principes en uitgangspunten aan de werkelijkheid van de dagelijkse praktijk te toetsen.

Niet zelden wordt immers een partij om der wille van de goede werking van het democratisch apparaat tot een standpunt gedrongen, hetwelk deze zich in geen verkiezingsleuze gaarne tot het zijne zou willen maken, omdat het weliswaar niet in strijd komt met de beginselen maar daar dan toch om der wille van het compromis een dusdanig aftreksel van geworden is, dat het in die vorm niet als een opwekking om de partij te steunen zou kunnen worden gepresenteerd.

Is een dergelijke ontwikkeling onvermijdelijk en inhaerent aan de huidige maatschappelijke constellatie of kunnen de politieke partijen stuk voor stuk tot een verbetering van deze weinig bevredigende toestand bijdragen?

In een recent interview in Elsevier's Weekblad met onze redacteur Ferry Hoogendijk heeft minister Zijlstra, klagende over de verminderde politieke belangstelling in ons volk, hier o.m. het volgende van gezegd: „De politieke vraagstukken zijn gecompliceerder geworden. Zij krijgen steeds meer een specialistisch karakter. En hoe kan men dan verlangen, dat de gewone man er nog veel van kan begrijpen? Toch kan hierin wel verbetering worden gebracht. Als de politici maar begrijpen, dat zij er een nieuwe taak bij hebben gekregen. Zij moeten namelijk steeds trachten een gecompliceerd vraagstuk te vereenvoudigen. Hier zullen de partijen mee moeten beginnen. Zonder hun principes of politieke wensen te misvormen kan het eenvoudiger worden gezegd. De democratie is een hoog, een zeer hoog ideaal en vraagt daardoor veel wat lang niet altijd aanwezig is. Daarom hebben alle politici de taak om de zaken zo eenvoudig mogelijk te stellen”.

—o—

Tot zover minister Zijlstra, die hier de spijker op de kop sloeg en een belangrijk probleem van onze tegenwoordige maatschappelijke ontwikkeling aanraakte.

Hij had ook nog een ander aspect in zijn beschouwing kunnen betrekken en wel dit. De politieke partijen in de eerste plaats — maar ook een politieke vrouwenorganisatie, een jongerenorganisatie, gespecialiseerde commissies binnen een politieke partij e.d. — behoren zich heden ten dage bij voortdurend van hun voorlichtende taak bewust te zijn.

Zij zullen meer dan tot dusver hebben te beseffen, dat de verdediging en onderhouding van ons democratisch bestel geen kwestie is van een vierjaarlijkse gang naar een stembus, op welk ogenblik zich dan een culminatiepunt in de politieke activiteit gaat voltrekken. Nog altijd zijn er te velen, die van een behoorlijk geleide verkiezingscampagne — onmisbare voorwaarde natuurlijk — het voornaamste heil voor een goede uitslag verwachten en die zich onmiddellijk na een dergelijk culminatiepunt menen te kunnen permitteren wederom voor een tijdsbestek van drie en een

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

half jaar op de lauweren te gaan rusten. Vooral voor een partij, die niet door een bepaalde kerkelijke organisatie geruggesteund wordt, een onaanvaardbaar standpunt. De tegenwoordige democratie vraagt van de politieke leiders, maar evenzeer van alle politiek bewuste personen een voortdurende activiteit, waarbij de bevolking de bedoelingen van de politieke richting moet worden duidelijk gemaakt. Zij vraagt een zo perfect mogelijke organisatie, een zo goed mogelijke publiciteit en een zo regelmatig mogelijk aantal bijeenkomsten, dienende om een sluimerende belangstelling bij elke zich in de praktijk voordoende gelegenheid te onderhouden en

te versterken. Dit alles uiteraard in het openbaar aangezien de verdediging van de publieke zaak zich in het publiek dient af te spelen.

De V.V.D. en de J.O.V.D., in het algemeen dus de aanhangers van de liberale denkrichting, hebben in de afgelopen jaren in dit opzicht hun best gedaan. Tal van voorbeelden zijn er om te bewijzen, dat men meer en meer in onze kringen is afgestapt van het denkbeeld tezamen te vormen een kiesvereniging, wier allervoornaamste taak zou hebben te bestaan in het bijeenbrengen van middelen voor een vierjaarlijkse verkiezingscampagne.

De laatste jaren zijn we wat dit betreft ongetwijfeld verder voortgeschreden dan de vertegenwoordigers van sommige andere politieke richtingen. Dit neemt echter niet weg, dat er ook in onze kringen nog het een en ander op dit punt kan worden verbeterd en dat het zijn nut kan hebben daarop nog eens aan het begin van een verkiezingsjaar de aandacht te vestigen.

Want als wij deze belangrijke voorwaarde teveel over het hoofd zouden zien, zouden ook al onze inspanningen ten behoeve van een met zoveel interesse tegemoet geziene verkiezingsstrijd weleens tevergeefs kunnen zijn geweest.

Geanimeerd en waardevol weekend in conferentieoord „De Tempel”

Trekpaarden die spijkers met koppen sloegen

Op zaterdag 21 en zondag 22 januari werd in „De Tempel” te Overschie het eerste landelijke J.O.V.D.-weekend van dit seizoen gehouden.

Wellicht mede door de voorspelling van sneeuw en Noordwesterstorm was de opkomst iets minder groot dan op andere landelijke J.O.V.D.-evenementen, maar toch, er waren leden uit alle windstreken, van Groningen tot Hoeksewaard, van Den Helder tot Eindhoven.

Overigens was de storm — die inderdaad kwam — geen belemmering voor een twintigtal deelnemers om na afloop van het dansfestijn nog een fikse nachtwandeling te gaan maken.

Men deed tijdens deze ontspanning weer zoveel energie op, dat het voltallig sekretariaat zich om drie uur met hand en tand tegen de elementen op de slaapzaal moest verweren...

Daar onze voorzitter Roethof wegens buitenlandse beslommingen verhinderd was, nam vice-voorzitter Jacobse zijn taak over en heette om 6 uur de deelnemers welkom. In een kort woord wees hij op het belang van bijeenkomsten als deze; ook al is de J.O.V.D. in aantal sterker dan de meeste andere organisaties van politiek geïnteresseerde jongeren, wij vormen geen massale groep en daarom is een hechte organisatie noodzakelijk.

Vandaar het belang van een trekpaardenconferentie, waar in een gedachtewisseling tussen Hoofdbestuur en leden nieuwe initiatieven geboren worden en groei in de diepte bevorderd wordt. Het zijn bijeenkomsten als deze, die de toch al reeds verheugende activiteit nog meer stimuleren en bijdragen tot een nog snellere groei.

Na de broodmaaltijd begon de eigenlijke trekpaardenconferentie, waarop de verschillende H.B.-leden een korte uiteenzetting over actuele punten gaven, welke inleidingsen vanuit de zaal met de nodige suggesties en commentaar werden beantwoord.

Vanzelfsprekend stond de man van het geld in het centrum van de belangstelling. Penningmeester Hoven schetste de financiële situatie en drukte de penningmeesters op het hart vooral tijdig de afdracht te voldoen. En waarom, zo vroeg hij, zou het niet voor ieder lid mogelijk zijn tenminste één nieuwe abonné voor de Driemaster te werven?

Tim de Vries achtte het zeer wel mogelijk, dat iedere afdeling tenminste 5 certificaten zou plaatsen, wanneer zulks inderdaad gebeurt betekent dit een machtige steun voor de kas.

Daar de omstandigheden dit nodig maken zal de op het congres vastgestelde verhoogde afdracht tijdelijk van kracht worden. Hoe lang dit „tijdelijk” duurt is mede afhankelijk van de afdelingen!

De resoluties zullen dit jaar reeds vroeg ter kennis van de leden gebracht worden, opdat een grondige gedachtewisseling mogelijk is, zowel in De Driemaster als op het Centraal Kader en in de afdelingen. Eén resolutie zal gewijd worden aan de landbouw, de tweede resolutie zal een of meerdere kort geformuleerde actuele punten in het licht stellen.

Ferry Hoogendijk gaf enige indrukken weer van het recente congres in Duitsland der Jeuneses Européennes Liberales, waar dertien landen vertegenwoordigd waren en ook Nederland met een sterke delegatie aanwezig was. Voorts gaf hij nog wat bijzonderheden over de Politieke Jongeren Contactraad en de Jongeren Raad van de Europese Beweging.

Ons blad onder de loupe

Het werk voor de Driemaster functioneert goed, uitbreiding is mogelijk wanneer het aantal advertenties opgevoerd kan worden. Philip Goldsmid merkte op dat sommige leden hiertoe wel iets bij kunnen dragen!

Van de zijde van het sekretariaat werd nog eens uitdrukkelijk aan de landelijke sekretarissen verzocht adreswijzigingen en andere mutaties vooral tijdig door te geven, zowel voor de gemoedsrust van de penningmeester als voor de administratie van De Driemaster is dit een vereiste.

Uitvoerig werd van gedachten gewisseld over de propaganda en zowel van uit de zaal als van achter de H.B. tafel(s) werden nieuwe ideeën ontwikkeld en toegelicht. Vooral bij dit onderwerp bleek hoe springlevend de J.O.V.D. is en welke grote mogelijkheden er voor de toekomst zijn.

Bij het bespreken van diverse plannen kwam ook de wenselijkheid naar voren dat afdelingsavonden, districtsdagen en weekends

tijdig bekend gemaakt worden, overlapping wordt hierdoor tegengegaan.

De vierde man

Het is niet teveel gezegd wanneer wij nog eens vaststellen, dat de woorden die ds. Schouwink in de ochtendwijding sprak op allen een diepe indruk maakten. Naast elkaar stelde hij het ego, de eerste man, waar de tweede man, het andere ik, steeds critiek op uitoefent.

Dan is er de derde man, de laksheid en de traagheid in ons; ook wel in nog slechtere zin en dan vertegenwoordigt dit facet in ons „The Third Man” uit de bekende film; laagheid tot in de ergste graad. Maar dan is er ook nog de vierde man en dat is de kracht van het hogere beginsel, waarzonder men het niet kan stellen wanneer men een volledig mens wil zijn. Zonder „vierde man” kan het spel niet doorgaan...

Wij leven in een bezeten wereld zei Huizinga voor de oorlog al, het is alleen zo dat wij zelf dit wereldbeeld mee helpen maken. Keer op keer ziet men dat de politiek van de achterzak richtinggevend is en niet de stem van het hart.

Wij geloven in een beginsel dat waard is om voor te strijden en dat de mens kan maken tot een waarlijk volwaardig mens. Strijdt hiervoor met alle kracht van een jong hart, maar vergeet daarbij niet dat alleen de vierde man het spel waarde geeft.

Gilles van der Zande maakte van deze gelegenheid gebruik mede te delen, dat het district Zuid-Holland, waarschijnlijk op 7 april een districtsdag te Gouda zal houden. Noteren s.v.p.!

Tevens kwam ook het zomerkamp aan de orde, waarvoor Tim de Vries een warm pleidooi hield; uiteraard werd over het houden van het zomerkamp op de trekpaardenconferentie geen beslissing genomen en zal het hoofdbestuur zich hierover nader beraden.

Na de rondvraag dankte Huub Jacobse de aanwezigen voor de vele suggesties en de prettige wijze van discussie over de vele punten — waarvan wij hierboven uiteraard

slechts een bloemlezing gaven —, terwijl hij tevens met genoegen vaststelde, dat het H.B. zich bij het te voeren beleid op krachtige wijze door de afdelingen gesteund ziet.

De luchtige zijde

Al naar persoonlijke instelling en de luimen der inmiddels gearriveerde band braken de trekpaarden even na tien uur los in draf en galop. Het werd een genoegelijke avond met een voortreffelijk muziekje.

Herhaaldelijk kwamen de Saints linnenmarcheren en opgehitst door de wakkere dravers liet de band zich dan weer verleiden muzikaal te bevestigen, dat zulks magnifique was.

Het werd op die manier laat, heel laat en toen het toch werkelijk tijd werd om te stoppen moeten de kreten van ontstemming tot bezuiden de Moerdijk hoorbaar zijn geweest...

De andere morgen werd een rondvaart gemaakt door de Rotterdamse havens en onder begeleiding van het tandengeknars der aanwezige Amsterdammers annonceerde de gids op vriendelijke toon beurtelings de grootste graansilo van Europa, de langste kraan ter wereld, het grootste dok van Nederland, de sterkste bok op aarde en nog wat kleinigheden.

Toen wij hoven de Maastunnel voeren wist men slechts ternauwernood te verhinderen, dat een Amsterdams lid overboord sprong. Per bus ging het via koffie (ijs voor de benjamin) in Atlanta weer terug naar de Tempel, waar de warme maaltijd wachtte. Dewelke alle eer werd aangedaan!

Willen allen, die bijdragen aan De Driemaster sturen er rekening mee houden, dat het papier nimmer aan twee kanten mag worden beschreven? En verder . . . alle namen s.v.p. in blokletters.

MARGINALIA

Budget en efficiency

Verscheidende leden van de Eerste Kamer hebben zich ongerust gemaakt over de staatsuitgaven en hebben hierover tijdens de algemene financiële beschouwingen het een en ander tegen minister Van de Kieft gezegd.

Het gevolg hiervan? Minister Van de Kieft zal om te beginnen zich bezinnen over de taakomschrijving van een in te stellen commissie, een commissie, die zich bezig moet houden met de staatsuitgaven.

Waarschijnlijk komen aan de orde: de wijze waarop de begroting ingediend wordt, de hoogte van de rijksuitgaven en tevens de mate van efficiency, die in kringen van ambtenaren bedreven wordt of in de toekomst bedreven zal moeten worden. Vooral de laatste mogelijkheid zal wel een punt van grondige belangstelling zijn, getuige de volgende geschiedenis.

Het komt voor, dat een of andere afdeling van een bepaald departement onder het toegedachte budget blijft. In het bedrijfsleven is zo iets prettig, maar in overheidskringen ligt de situatie anders, want het volgende begrotingsjaar zou het budget dan wel eens lager gesteld kunnen worden en men moet van goede huize zijn om het weer omhoog te krijgen.

Dientengevolge krijgen vertegenwoordigers dan de merkwaardige vraag „of zij nog iets aardigs hebben”. Als er inderdaad dan nog apparaten blijken te bestaan, die wel eens nodig zouden kunnen zijn, worden deze fluks besteld en bij aankomst opgeslagen, waarmee het budget dan weer voor een jaar gered is.

Het komt echter ook wel eens voor, dat bepaalde aankopen in de loop van de tijd totaal overbodig blijken en alleen maar dienen als ballast in het Schip van Staat. Tenminste nu nog. Eens worden het studieobjecten voor efficiency-experts. Van welke generatie deze experts zullen zijn hangt nu alleen nog maar van de beloofde commissie af....

Filmhygiëne

Een Italiaanse filmmaatschappij stuurde enige weken geleden een regisseur met 25 paladijnen naar Nederland om hier opnamen te maken voor de film „London calling North pole”. Deze film, gebaseerd op het boek „Abwehr 3 F” van de Duitse contraspionnage-chef Giskes, handelt over het Nordpolspiel, later verkeerdelijk aangeduid als Engelandspiel. Ter verkrijging van werkvergunningen legde de maatschappij het draaiboek voor aan de Rijksvoorlichtingsdienst. Het scenario bleek toen een pro-

Duits verhaal te zijn, waarin vele onjuistheden voorkomen en waarin aan Nederlanders, die in dit drama een rol gespeeld hebben, onrecht gedaan wordt. De minister van Sociale Zaken gaf dan ook geen werkvergunningen en onverrichterzake keerde het gezelschap weer spaghettiwaarts.

De film zal wel klaarkomen, ook zonder ons. Het is echter een goed ding, dat geweigerd is medewerking te verlenen aan een verkeerde weergave van een episode uit de oorlog, waarbij tientallen Nederlandse agenten het leven lieten.

Wellicht ware het nuttig wanneer andere regeringen tegenover feitverdraaiingen door middel van de film een dergelijke houding in zouden nemen. Naast goede oorlogsfilms, waarin de tragiek en de gruwelijkheid van de oorlog niet verdoezeld worden, verschijnen er aan de lopende band films van een zo ongelofelijke domheid en onjuistheid, dat men niet vermag te begrijpen waarom hiervoor militairen en legermateriaal ter beschikking worden gesteld.

Zo zijn films als „Battle Cry” en „To hell and back” walgelijke producten, waarbij het heldendom-in-technicolor met klodders van het doek afdruipt. In deze films wordt de oorlog afgeschilderd als een fraai avontuur en een eerzaam handwerk, waarin de laatste tijd helaas wat slapt heerst.

Het Westen moet sterk blijven en dat is een kwestie van zijn of niet zijn. Doch het is nog geen reden om een beerput voor een wijwatervat aan te zien.

Twee werelden

Het N.V.V. geeft de moed nog niet op. Vice-voorzitter Van Wingerden heeft op een van de jubileumbijeenkomsten weer eens gezegd, dat een loonsverhoging nodig is om de stijging van de welvaart juist te verdelen. Hij noemde nog geen percentage, maar voorspelde, dat het bestuur van de bond, met zijn vele ervaring op dit gebied, de loonsverhoging zeker zal kunnen afdwingen.

Misschien is het niet onjuist te veronderstellen, dat de grote frontale aanval om de loonsverhoging te verkrijgen, nog even op zich zal laten wachten. Zo tot tegen de verkiezingen, bijvoorbeeld.

Er is in de laatste tijd ook van een andere zijde iets vermeldenswaard over de loonkwestie gezegd. Mr. K. P. van der Mandele, voorzitter van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Rotterdam, heeft in zijn nieuwjaarsrede de suggestie gedaan om de economisch verantwoorde loonsverhoging in kapitaaldeelname van de betrokken arbeiders om te zetten.

Het eerste opvallende verschil tussen deze twee uitspraken is,

dat mr. van der Mandele spreekt over een „economisch verantwoorde” loonsverhoging, een kleinigheid waarmee N.V.V. sprekers zich doorgaans niet ophouden.

Het tweede verschil is een verschil in mentaliteit. Van socialistische zijde komt steeds weer het verlangen het economische leven vanuit de studeerkamer te dirigeren en iedere sterveling op aarde neer te vleien in de warme en zachte sponde van het gegarandeerde bestaan. Loonsverhoging over de hele linie is de eis; of er onder alle

kappen gelijke monniken zitten doet niet ter zake.

Van liberale zijde wordt steeds weer verband gelegd tussen prestatie en beloning. Arbeiders maken tot aandeelhouders, dus tot mede-belanghebbenden is een middel daartoe. Niet in een leegzuigen van het produktie-apparaat zit perspectief maar in expansie, verbetering en vervanging van productiemiddelen. Te zeer vergeet men in socialistische kringen dat loon een van de belangrijkste kostenfactoren is en dat de consument het slachtoffer wordt van een (te) hoge kostenfactor.

(Vervolg verslag Trekpaardenconferentie)

Conjunctuurpolitiek in deze tijd

Glashelder betoog van prof. dr. Witteveen

Zondagmiddag gaf prof. dr. H. J. Witteveen een inleiding over het probleem van de conjunctuurpolitiek.

Helder en langs strakke lijnen schetste Prof. Witteveen het verschijnsel van de conjunctuurbewegingen, die zich steeds in de maatschappij manifesteren.

Onophoudelijk is er sprake van opgang en neergang, soms in zeer ernstige vorm, zoals tijdens de crisis in 1929 het geval was, toen ons land meer dan 400.000 werklozen telde, met alle sociale en psychologische gevolgen van dien. Revolutionaire stromingen zoals het nationaal-socialisme en het communisme vinden in een dergelijke ontwikkeling zo niet hun oorsprong dan toch wel een sterke stimulans.

Voor het voortbestaan van onze maatschappij is het enigermate beheersen van de conjunctuurbeweging een dwingende eis en hier rijst voor de liberaal het probleem of hij zijn gedachten over een vrije maatschappij in overeenstemming kan brengen met een ingrijpen van overheidswege. Toch is het mogelijk de conjunctuurbeweging in gunstige zin te beïnvloeden zonder de vrijheid van de individuele burger aan te tasten.

Het doel van een bewuste conjunctuurpolitiek is tweeledig. Enerzijds moet gewaakt worden tegen een depressie, een economisch leven in neergaande lijn, waarvan de ramp van grote werkloosheid het gevolg is.

Anderzijds is ook hoogconjunctuur gevaarlijk, daar de economische opgang prijsstijgingen met zich brengt, waarvan de kleine spaarders en gepensioneerden de dupe worden. Georganiseerde arbeiders en prijs-regelende ondernemers be-roven hier in feite de z.g. „vergeten groepen”.

Beide tendenzen in de conjunctuurbeweging zijn het gevolg van een

schommeling in de totale vraag naar alle producten op alle markten. Een dalen van deze vraag doet de afzet stokken en de prijzen dalen, een stijging in de vraag vergroot de arbeidsmogelijkheid, doch doet ook de prijzen stijgen. Hier rijst dus het probleem, waar deze fluctuaties in de vraag haar oorzaak vindt en op welke wijze zij beïnvloed kan worden.

De „totale vraag” nu is de resultante van de kringloop van het geld — de bloedsomloop — in de maatschappij; wanneer er sprake is van hoogconjunctuur zet de geldstroom uit, in het geval van laagconjunctuur krimpt de geldstroom in.

In het eerste geval immers is er sprake van hoge inkomsten, een deel van dit geld wordt besteed, hetgeen de vraag stimuleert; een ander deel wordt bestemd voor sparen en dan aangewend voor investeringen, hetgeen de activiteit van de industrie weer groter maakt. Een derde deel komt via belastingen bij de overheid terecht, die door het doen van aankopen eveneens een stimulerende werking op de industrie als geheel gezien uitoefent.

Het antwoord op de vraag hoe nu de te sterk opgaande lijn neergebogen moet worden ligt voor de hand. Indien er wel gespaard wordt doch niet geïnvesteerd daalt tevens de vraag bij het bedrijfsleven, waardoor mede de inkomsten dalen en in zekere mate de consumptie beperkt wordt, wat eveneens een mindere geneigdheid tot investeren met zich brengt.

Worden anderzijds de investeringen te laag, dan kan de regering, door hogere bedragen uit te geven dan de belastingen inbrengen, het economisch leven een injectie geven. Dit is een vorm van geldscheping, die men vroeger „bankroet-

(Zie pagina 4)

N.V. SCHEEPSWERF EN MACHINEFABRIEK

«WAALHAVEN»

Waalhaven O/Z. 119

Rotterdam

Telefoon 72850

tierspolitiek" placht te noemen, maar welke thans aanvaard wordt; immers, het is geen inflatiepolitiek, doch het tegengaan van te grote prijsdalingen. Zo is het uitvoeren van openbare werken een middel, dat bij het balanceren in de juiste evenwichtstoestand een onmisbare hulp vormt.

Wij beleven thans in ons land een hoogconjunctuur in optima forma. Alhoewel door de regering herhaaldelijk is toegezegd, dat zij haar politiek bij de ontwikkeling zal aanpassen, blijkt hier in de praktijk veel aan te ontbreken. De belastingen zijn verlaagd en dit kan slechts worden toegejuicht, niet omdat de belastingen destijds zo hoog waren, doch omdat zij te hoog waren.

In plaats van echter de uitgaven te besnoeien, hetgeen gezien het bovenstaande een eerste eis was, zijn de regeringsuitgaven verhoogd, wat de neiging tot verdere prijsstijgin-

gen versterkt. Een verantwoorde conjunctuurpolitiek eist thans een overschot op de begroting.

De liberale opvatting van een juiste conjunctuurpolitiek is dat deze uitsluitend de grote lijnen kan betreffen. De taak van de overheid is de strategische punten te beheersen, doch zij dient hierbij geen details voor het bedrijfsleven te gaan regelen en moet de ondernemers vrij laten. Sommige socialisten hebben dezelfde opvatting, andere daarentegen gaan verder en oordelen een regelrechte investeringscontrole noodzakelijk, hetgeen betekent, dat de omvang der investeringen door de overheid geregeld zou worden.

In een waarlijk vrije maatschappij echter mag de overheid alleen de factoren beïnvloeden, de uiteindelijke beslissing hoort aan de zelfstandige ondernemer.

G. D.

Lustrumviering in het Noordelijk district

Zaterdag 18 februari zal voor het actieve district Noord een feestelijke dag zijn; om half vier begint in Hotel „De Gouden Leeuw" te Zuidlaren de viering van het eerste lustrum. Er is voor een aantrekkelijk programma gezorgd.

's Middags zal het erelid van de J.O.V.D. Drs. H. A. Korthals een inleiding houden, die tot titel heeft „Wij bouwen op vaste fundamenten", terwijl hierna de gelegenheid bestaat over dit onderwerp van gedachten te wisselen. De maaltijd, die uiteraard een ietwat feestelijk karakter heeft, zal genoten worden in „Ros Beyaart", een instelling door zijn speciale sfeer welbekend. Het avondprogramma begint met de opvoering van het toneelstuk „Stadhuis op stelten" van Martie

Verdenius en Hans Keuls door de toneelgroep van de Zuidlarense J.O.V.D. en V.V.D.-afdelingen, waarna een groots J.O.V.D.-bal de lustrumviering zal besluiten.

De kosten van deelneming bedragen f 4.—. Het verdient wellicht aanbeveling dat de leden uit de Noordelijke afdelingen overleg plegen met de plaatselijke sekretarissen over de mogelijkheid speciale busen te laten rijden.

Tenslotte: het behoeft geen betoog, dat het Districtsbestuur veel, heel veel Noordelijke leden op deze feestelijke dag verwacht en — het zij ten overvloede vermeld — dat men hoopt ook leden uit andere delen van het land in Zuidlaren welkom te kunnen heten.

De J.O.V.D. afdeling

Hoekse Waard

houdt haar

JAARLIJKSE PROPAGANDA FEESTA VOND

op

10 Februari a.s. in „Het Wapen van Strijen"

Spreker Drs KORTHALS over het onderwerp:

„Wij gaan vastberaden voorwaarts"

Voorts verleent de toneelclub van de J.O.V.D. van de afdeling Hoekse Waard haar medewerking met het stuk „SPROETEKOPJE" Na afloop bal

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP"

Industrieweg 4

Sliedrecht

J. van de Geest & Zoon

Behangerij, Stoffeerderij, Matrassenmakerij en Scheepsstoffeerderij

Lusthofstraat 220 b-c - Telefoon 23835 - Rotterdam

Machinefabriek en Constructiewerkplaats

Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

Ankersmit's Textielfabrieken N.V. - Deventer

Spinnen

Verven

Weven

Bleken

Drukken

Fa. TROMP

Bouw- en Constructiebedrijf

Zwarte Paardenstraat 69

Rotterdam, Telefoon 28836

DE VRIES ROBBÉ & CO

GORINCHEM

**staalconstructies
metalen ramen en deuren**

Zeeschepen van elk type
5 Bouwhellingen tot 200 m lengte

**C. VAN DER GIESSEN
& ZONEN'S SCHEEPSWERVEN N.V.**

Krimpen aan den IJssel
tel.: 244 - Rotterdam: 110460

Vraaggesprek met minister prof. dr. J. Zijlstra over enige actuele problemen

„Als de politici - van minister tot partijleiders - maar begrijpen, dat zij er een nieuwe taak hebben bijgekregen”

Wanneer men zich tot doel stelt de jeugd meer belangstelling bij te brengen voor de politiek en de daarmee samenhangende vraagstukken van onze tijd, voelt men zich wel zeer bevoorrecht als men — zoals ik — op donderdag 8 december j.l. in de gelegenheid wordt gesteld om de minister van Economische Zaken, prof. dr. J. Zijlstra, te mogen bezoeken voor het houden van een vraaggesprek.

Juist in deze dagen van het jaar, direct na de behandeling van de begroting van Economische Zaken, te mogen spreken met deze druk bezette minister is toch wel een bijzondere gunst.

Ter voorlichting van de jongeren besprak ik met de minister de volgende actuele vragen.

Vraag:

Kunt u verklaren hoe het komt, dat zo vele jonge mensen geen belangstelling voor politieke vraagstukken hebben en wat zou er aan te doen zijn om daarin verbetering te brengen?

Antwoord:

Ik betwijfel ernstig of hier op korte termijn iets aan gedaan kan worden. En geldt deze vraag alleen voor de jeugd? Is het niet zo, dat grote groepen ouderen ook weinig belangstelling hebben?

Er is hier wel een oorzaak voor te noemen. Men zegt, dat er vroeger meer belangstelling voor de politiek was. Dit toe te schrijven aan het toen geldende districtenstelsel lijkt mij onjuist. De oorzaak ligt dieper. De politieke vraagstukken zijn gecompliceerder geworden. Zij krijgen steeds meer een specialistisch karakter.

En hoe kan men dan verlangen, dat de gewone mens er nog veel van kan begrijpen. Toch kan hierin wel verbetering worden gebracht. Als de politici — van minister tot partijleiders — maar begrijpen, dat zij er een nieuwe taak hebben bijgekregen.

Zij moeten namelijk steeds trachten een gecompliceerd vraagstuk te vereenvoudigen. Hier zullen de partijen mee moeten beginnen. Zonder hun principes of politieke wensen te misvormen kan het eenvoudiger worden gezegd.

De democratie is een hoog, zeer hoog ideaal en vraagt daardoor veel, wat lang niet altijd aanwezig is. Daarom hebben alle politici de taak om de zaken zo eenvoudig mogelijk te stellen.

Mogen wij opmerken *Excellentie*, dat U in dit opzicht als voorbeeld mag gelden, want het is bekend, dat moeilijke economische vraagstukken, die U aan de Kamer uitlegt, altijd zeer begrijpelijk worden door de eenvoudige formulering.

Antwoord:

Het kan wel begrijpelijk zijn in de Kamer en op de tribunes, maar hoe ontvangt men het in den lande? Elke krant kiest het zijne uit een redevoering en interpreteert het naar zijn politieke kleur.

Is men het met mij eens, dan vind ik dit terug in de betreffende krant onder de kop „indrukwekkend betoog”. Is men het niet eens, dan kan men lezen „de minister was mat in zijn redevoering”!

Vraag:

Meent U dat Nederland voldoende toekomstmogelijkheden voor de jeugd biedt of zal een deel hiervan moeten emigreren? Dit alles gezien op een lange termijn.

Antwoord:

Op het eerste deel van de vraag zeg ik volmondig ja, maar dit wil niet zeggen: je moet niet emigreren. Dit is onjuist.

Maar het is ook onjuist om te zeggen, ik ga hier weg, omdat het hier niet goed is. Iemand, die vertrouwen heeft in zich zelf, die redt het menselijker wijs gesproken wel en natuurlijk ook in ons land. Ook afgezien van de economische voordelen, is het goed, dat er emigratie is.

Je moet niet al te dicht op elkaar zitten. Maar stel het niet zo: ik moet er uit. Zie het als een avontuur, wanneer je iets aandurft.

Echter, het leven brengt overal avontuur en dit geldt zowel in het buitenland als hier!

Zeer onlangs kreeg onze redacteur, Ferry Hoogendijk, de gelegenheid de minister van Economische Zaken, prof. dr. J. Zijlstra, te interviewen.

Dit interview werd inmiddels in Elsevier's Weekblad gepubliceerd.

Ofschoon dit vraaggesprek dus niet meer exclusief is, stelt onze redactie het toch op hoge prijs het in deze kolommen te kunnen opnemen.

Vraag:

Wij leven nu in een hoogconjunctuur. Hier zit een merkwaardig stabiel karakter in. Kunt U enige factoren noemen, die hierop van invloed zijn? (Zou men met de huidige economische kennis een depressie kunnen voorkomen?)

Antwoord:

Inderdaad is de conjunctuur merkwaardig stabiel en ik geloof, dat dit in belangrijke mate komt door automatische tegendrukken in de conjunctuur. Want hoe werkte vroeger een depressie? In hoge mate cumulatief. Het één sleept het ander mee.

Het begint met het vastlopen van

de credietssystemen, waarna het monetaire stelsel totaal vastloopt. De grote banken sluiten hun loketten enz. of gaan zelfs bankroet. Dit kan nu niet meer.

Wat gebeurt er verder in een depressie? Instorting van de landbouwmarkten. Ook dit kan niet meer. Er is een zekere vloer gelegd door de Overheid en in geval van nood suppleert de schatkist. Zelfs in deze tijd subsidieert de staat bepaalde landbouwproducten.

Werden vroeger in een depressie de arbeiders werkeloos, dan hadden ze geen koopkracht meer, waardoor het economisch leven natuurlijk verder verstoord werd. Tegenwoordig hebben zij echter werkloosheidsuitkeringen en kunnen — zij het in beperkte mate — doorgaan met koopkracht uit te oefenen.

Verder is in de huidige tijd het overheidsbudget relatief groot. Dit moet van invloed zijn. Als er nu een depressie zou komen, dan dalen natuurlijk de inkomens. Daardoor krijgt de staat minder belastingsopbrengsten.

De uitgaven van de staat zijn echter star en de staat stopt op die manier geld in het economisch leven, zonder er evenveel uit te halen.

Al deze factoren zullen er toe bijdragen om een depressie tegen te houden. Dit is niet alleen theorie. Na de Koreaboom van 1951 volgde een recessie in 1952. Dit had een depressie kunnen worden. Wat gebeurde er echter? Zonder dat er een oorlogsconjunctuur was zette zich een hoogconjunctuur in, die nog in volle bloei is.

Wat Uw vraag betreft of er altijd een depressie kan worden voorkomen, daar kan ik moeilijk een positief antwoord op geven. Wij hebben in ieder geval kennis verworven van economische middelen, waarmee wij veel in die richting kunnen voorkomen.

Vraag:

Wat is Uw standpunt t.a.v. de Europese integratie?

- In politiek opzicht;
- In economisch opzicht.

Antwoord:

Ik wil beginnen met te stellen, dat de economische integratie primair is. Het is duidelijk, dat wij moeten beginnen met de grenzen te elimineren. Dan vallen belemmeringen als invoerrechten enz. weg.

Zo gauw echter de goederenstroom vrij gemaakt wordt, moet ook het kapitaalverkeer vrij worden. En de volgende stap is vrij personenverkeer. Dit alles vraagt een harmonische samenwerking van de verschillende staten. En dat kan alleen maar soepel lopen, wanneer verschillende zaken bovenstateijk (supra-nationaal) worden geregeld. Nauw verweven met de economische politiek is de buitenlandse en militaire politiek. Daarom als het één supra-nationaal wordt, dan moet het ander wel volgen.

De Europese integratie-gedachte heeft een klap gekregen tengevolge van het afwijzen door het Franse parlement van de Europese Defensie Gemeenschap. Doch op ambtelijk niveau worden goede vorderingen gemaakt om een nieuwe poging, gericht op integratie, te doen slagen.

Binnen korte tijd wordt er een ministerconferentie over dit punt belegd. Als de ministers met de nieuwe plannen instemmen, wil dit nog niet betekenen, dat de parlementen er mee accoord gaan. Dit hebben wij met de E.D.G. gezien, maar er wordt gelukkig nu weer actief aan de praktijk van de integratie gewerkt.

Vraag:

Nadat de Kolen- en Staalgemeenschap in werking was getreden zijn de prijzen van de Nederlandse kolen verhoogd. Heeft deze tendens zich mede als gevolg van het werk van dit lichaam ingezet? Zo ja, houdt dit volgens U dan geen gevaar in voor de integratie-gedachte?

Vrijheid, Verantwoordelijkheid, Verdraagzaamheid en Sociale Gerechtigheid

Streven naar dit beginsel vereist objectieve waarneming van toestanden en gebeurtenissen binnen en buiten de eigen landsgrenzen. Een betrouwbaar dagblad is hierbij een goed en noodzakelijk hulpmiddel. Dit dagblad moet onafhankelijk zijn, doch niet neutraal; het mag geen opinie opdringen, doch het moet een eigen kritische meningsvorming bevorderen o.a. door onopgesmukte, betrouwbare berichtgeving. De NRC is instructief en opbouwend. De NRC munt uit door haar degelijke hoofdartikelen, waarin bepaalde onderwerpen, die voor onze samenleving van belang zijn, met wetenschappe-

lijke nauwkeurigheid aan alle kanten onder de loupe worden genomen.

De NRC munt uit door haar voortreffelijke parlementaire verslagen en overzichten.

De goed geschooide buitenlandse correspondenten van de NRC zijn uitstekende Nederlandse waarnemers ten dienste van de lezers.

De literaire voorlichting van de NRC wordt door andere dagbladen niet geëvenaard.

Aan kerk en onderwijs, handel en industrie, kunst, wetenschap en sport, kortom aan alle sectoren van de samenleving schenkt de NRC volledige aandacht.

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

Vraagt de NRC
14 dagen op proef

Antwoord:

Dit is een zeer interessante vraag. Ik zal U met voorbeelden trachten duidelijk te maken, dat de Nederlandse kolenprijzen niet omhoog zijn gegaan doordat wij zijn toegetreden tot de Kolen- en Staal Gemeenschap.

Voordat de K.S.G. er was, dekten wij tweederde van onze binnenlandse behoefte met onze eigen productie; één derde moesten wij invoeren.

Laten wij nu aannemen, dat de kostprijs van onze eigen kolen f 40,— per ton is. En de invoerprijs van de buitenlandse kolen f 70,—. Dan kostten de kolen (gewogen) gemiddeld f 50,—. Het Nederlandse zgn. „mengprijsstelsel” betekende nu, dat de Nederlandse kolen f 10,— duurder werden, om het mogelijk te maken f 20,— op de buitenlandse

kolen, per ton, te subsidiëren.

Toen de K.S.G. kwam werd er gezegd, dat Nederland hier niet mee mocht doorgaan, daar het stelsel gehuldigd werd van de *marché unique*.

Die subsidie moest er af.

In het verdrag was hiervoor een termijn gesteld van vijf jaar, dus om de Nederlandse kolenprijs op te trekken aan de buitenlandse.

Welnu, het eerste jaar werd de Nederlandse kolenprijs met f 5,— verhoogd. Doch wat gebeurde er in het tweede jaar. De Europese kolenprijs zakte weg van f 70,— tot laten wij zeggen f 57,—. Dus behoefde de Nederlandse Regering in tweede termijn bijna niets meer op te trekken.

En wat gebeurde er daarna? De conjunctuur liep op en de kolenprijzen werden aangetrokken, zodat de

prijs f 65,— werd.

Dus voordat de Kolen- en Staalgemeenschap er was, kostten de kolen f 50,— en nu f 65,—. Is deze verhoging nu te wijten aan de K.S.G.? Neen. Want dacht U niet, dat met de opgaande conjunctuur de prijzen van de Nederlandse kolen ook niet duurder waren geworden? En dacht U niet, dat het buitenland in de hoogconjunctuur geen hogere prijzen had gevraagd?

Ik durf het zelfs zo te stellen, dat als de K.S.G. er niet geweest was, de kolenprijs waarschijnlijk nog hoger zou hebben gelegen, met name door het „dual pricing” systeem dat nu niet meer is toegestaan.

De Europese conjunctuur staat gunstig in de wereldconjunctuur. En dit is m.i. voor een groot deel te danken aan de stabiliserende invloed van de K.S.G.

Als U mij dan ook vraagt of door de verhoging van de kolenprijzen door de K.S.G. de integratie-gedachte in gevaar is gebracht, dan luidt het antwoord uiteraard: neen!

Vraag:

Denkt U dat de samenwerking in Beneluxverband binnen korte tijd in een verder stadium zal komen?

Antwoord:

Dit is zeker niet uitgesloten. De belangrijkste economische vraagstukken zijn in beginsel opgelost. Zelfs de landbouwvraagstukken zijn in beginsel geregeld. Het staatsrechtelijk sluitstuk kan nu worden aangebracht.

In de komende ministerraad zal de discussie over het verdrag gaan. Als dat gesloten is, is de economische unie een feit geworden.

FERRY HOOGENDIJK

Impressies van een vlucht om de wereld

Bangkok, stad van rijke tempels en grote armoede

(van onze medewerker Hugo Hoofman)

Het is een lange ruk van Cairo naar Bangkok. Kijkt U maar eens op de kaart en dan nog hebt U er misschien geen erg in, dat het eerst 9 uur en 35 minuten vliegen is van Cairo naar Karachi en dan nog eens 8 uur en 55 minuten van Karachi naar Bangkok. Totaal dus 18½ uur vliegen!

Ik maakte deze vlucht met de KLM-Constellation „Rotterdam”, de machine die dóórvloog naar Manila en Biak. Het toestel was vrijwel geheel volgeboekt.

Er was eerst zelfs sprake van, dat ik op een wachtlijst zou worden geplaatst, zó druk bezet is deze route. Gelukkig ging dit niet door en kon ik tenslotte toch geboekt worden.

Ik heb dus 18½ uur gevlogen in een „toerist”-machine, die geheel vol zat. Ik weet dus nu wat „toeristenklas”-vliegen betekent en ik schreef U in een vorig artikel al, dat het vooral op nachtrajecten niet altijd prettig is, omdat men dan heel weinig ruimte ter beschikking heeft om de benen te strekken, vooral niet diegene die „middelste” passagier is in de rij van drie stoelen naast elkaar.

Ook vraag ik me in die toeristenklas-machines wel eens af, of het aantal nooduitgangen wel voldoende is.

Lang achter elkaar vliegen is vrij vermoeiend en in een tjokvolle toeristenmachine zeker geen pretje. Maar ja, men reist vlug en dat is óók wat waard.

De mensen naar Nieuw Guinea bijvoorbeeld deden nu drie dagen over hun reis. Per boot doen ze er twee maanden over....

Midden in de nacht was het weer toen ik op Cairo Airport aankwam. De „Rotterdam” stond al op het platform en in het licht van diverse schijnwerpers werd er rond de machine hard gewerkt om hem vliegklaar te krijgen.

Toen het tijd was om in te stappen bleek er helemaal vóórin nog een plaatsje vrij voor me. We hadden 55 passagiers. Daarbij gerekend 10 man bemanning snelden we dus met 65 man de donkere, warme nacht in en stegen we de fraaie sterrenhemel tegemoet.

Mijn mede-passagier, die ook in Cairo instapte, ging in opdracht van de Egyptische regering college geven aan de universiteit van Haidarabad en vloog mee tot Karachi. „KLM is my favourite airline”, zei hij, maar enkele uren later mopperde hij toch, dat het eten hem tegenviel.

Het is vanuit de Connie een fantastisch gezicht om te zien, hoe uit de motoren enorme uitlaatvlammen slaan.

Tijdens de start en tijdens het stijgen zijn ze blauw; tijdens kruisvlucht, als op een ander mengsel gevlogen wordt, zijn ze gelig. Ik kan me voorstellen, dat sommige mensen dit een beetje beangstigend vinden.

Uit mijn raampje naar buiten kijkend zag ik rond de beide motoren in totaal maar liefst tien van die flikkerende vlammen, achter elke

uitlaatpijp één. Een spookachtig gezicht. Overdag zijn ze er óók, maar dan zie je ze niet. Dat is het vreemde.

Om kwart voor 5 wordt het al licht, de omtrekken van de vleugel en de motoren worden nu steeds beter zichtbaar. Het is een fraai gezicht zoals de passagiers in hun stoelen hangen, terwijl ze proberen een beetje te slapen. Sommigen hebben hun plaid helemaal over hun hoofd getrokken. Anderen zitten met de benen recht omhoog. Dat zijn de mensen die vóórin, op de eerste rij zitten.

Er is geen wolkje aan de hemel en onder ons schuiven rood-bruine vlakten en bergen van de Arabische woestijn voorbij. Om 7 uur krijgen we ons ontbijt. Onze gezagvoerder is de heer Sluyter, onze stewardess mejuffrouw Ringeling.

Bijna 40 landen met gele koorts

We vliegen 2880 meter hoog met een snelheid van 404 km per uur. We zullen o.a. via Bahrein Island vliegen. Voor de landing in Karachi moeten we een kaart invullen, waarop we verklaren dat we de laatste 9 dagen niet in een gebied geweest zijn waar gele koorts heerst. Maar liefst 38 landen met gele koorts staan er op het lijstje vermeld, waaronder Dutch Guyana (West-Indië).

Als de lunch geserveerd wordt kun

je zien, hoe het cabinepersoneel (twee stewards en één stewardess) hard moet werken om de 65 man op tijd te bedienen. Op de 1e klas diensten komt daar nog méér voor kijken. Nogmaals, het eten is op de toeristenklasse niet slecht te noemen (ondanks onze mopperende Egyptenaar).

Zolang je op de toeristenklas nog kippenbout krijgt, zal het waarschijnlijk wel gaan. Er gingen vroeger geruchten, dat je op toeristenklasse zelf je kuchje mee zou moeten nemen of een lunchpakket zou kunnen kopen, maar zóver is het thans (gelukkig) nog niet.

Het is half 2 als we boven de kust van India aankomen en even later zijn we geland. We moeten onze horloges drie uur vooruit draaien en we moeten even in het toestel blijven zitten tot de dokter geweest is en de cabine „geflit” heeft. „Nou, dat zakie wordt hier behoorlijk vergast hee”, klinkt het in onvervalst Nederlands....

We blijven 4 uur in Karachi staan. Een bus brengt ons naar het vlak bij het vliegveld gelegen KLM-hotel „Resthous Midway” waar we wat kunnen drinken, ons kunnen douchen, wat op bed kunnen uitrusten en een diner nuttigen. Een uitgebreid complex, dat „Resthous Midway”, waar onder andere de „slippende” bemanningen verblijven. Want in Karachi krijgen we weer een nieuwe bemanning, met captain Stuurman.

In Karachi hebben we gelegenheid wat nader met de andere passagiers kennis te maken. De meesten blijken naar Nieuw Guinea te gaan, o.a. is daar een groot aantal jongens van de marine bij.

Een pas-getrouwd vrouwtje gaat naar haar man, die „verpleger” is. Ook gaat een aantal mensen voor Werkspoor naar Australië en er is iemand, die „vaart” en op weg is naar Hongkong, waar hij zijn schip weer zal bemannen.

Allemaal goede klanten van de KLM: gouvernement, Werkspoor, Ballast Maatschappij, scheepvaartmaatschappijen die bemanningen per vliegtuig met verlof naar Nederland sturen.

Tijdens het diner heb ik een interessant gesprek met een auto-importeur, die gráág weer teruggaat naar Nieuw Guinea. „Daar lééf je ten-

minste; in Holland word je geleefd”, zegt hij.

„Ik ben journalist en ik maak een reis om de wereld? Waarom kom ik dan niet naar Nieuw Guinea? Ik moet eens komen kijken. Wat de Hollandse kranten over Nieuw Guinea schrijven is vreselijk”. Verschillende journalisten worden met naam en toenaam genoemd.

Inderdaad had ik graag Nieuw Guinea op mijn wereldreis bezocht, maar het licht te ver van mijn route af. Toch hoop ik er nog eens te komen. Na wat ik in Karachi weer hoorde geloof ik dat er inderdaad opnieuw „wat groots” verricht wordt door Nederlandse pioniers en hun veelal moedige vrouwen!

Naar Bangkok, hoofdstad van Thailand

Met gezagvoerder Stuurman en stewardess Ditmarsch vliegen we, via Nagpoer en de Golf van Bengalen op 4750 meter met 435 km per uur naar Bangkok. Het is een geheel nachtraject want we vertrekken om 9 uur 's avonds.

We proberen dan ook maar wat te slapen, wat niet zo erg meevalt en we zijn wel een beetje gammel als we Zondagmorgen vroeg in Bangkok aankomen.

Hier moet ons horloge opnieuw twee uur vooruit worden gezet. Het laatste traject is het bewolkt. Het is de tijd van de natte moesson en het regent dan ook af en toe flink in Bangkok. De temperatuur is er benauwd warm.

Vlakbij het vliegveld ligt het aardige KLM-hotel Plaswijck. Een steward vertelde me, dat daar de laatste tijd 's nachts nogal eens ingebroken wordt en dat men de boel wel goed op slot mag doen. Ditmaal slaap ik echter niet in Plaswijck; er is een kamer gereserveerd in het Pacific-hotel, midden in Bangkok, een 20 km van het vliegveld Don Muang af. Een stationcar van de KLM brengt me er heen.

We merken meteen hoe we weer in de tropen zijn. We zien de sawah's, de karbouwen, de vele paalwoningen op het water, de armoede, de enorme hoeveelheid kinderen, waarvan de meesten naakt rondspringen, de betjah's, die men hier in Bangkok soms zelfs van een motorfiets heeft voorzien!

Bangkok is een naar onze begrippen, vieze, stinkende stad. Men ziet (zie pag. 7)

Het liberalisme schept gelijke kansen voor iedereen

Hoe trekken wij de arbeiders?

(ingezonden)

Het liberalisme heeft de taak om te zoeken naar een betere gemeenschap en een vollediger ontplooiing van het individu in de wereld en stelt zich daarbij uitdrukkelijk op het standpunt van de maatschappelijke evolutie.

Deze taak heeft het liberalisme op zowel geestelijk als economisch en politiek terrein. Ons beperkende tot Nederland, blijkt, dat het liberalisme op geestelijk terrein ver doorgewerkt heeft, alhoewel nog niet zo ver als wij graag zouden zien.

Vele liberale beginselen zijn gemeengoed geworden, maar dit betekent niet, dat er geen taak meer zou liggen voor ons. Overal waar de vrijheid van meningsuiting en het recht van zelfbeschikking in het gedrang komen dienen wij paraat te zijn om onze beginselen te verdedigen.

De kracht van het liberalisme op geestelijk gebied is niet uit te drukken in percentages van het aantal stemgerechtigden, maar overtreft zeer zeker sterk het aantal liberale kiezers.

Op economisch en politiek gebied ligt dit anders; hier tellen de percentages in volle zwaarte en blijkt, dat de liberalen slechts een kleine minderheid van de bevolking vormen. Het is afhankelijk van het politieke spel of zij enige invloed op 't regeringsbeleid kunnen uitoefenen. Afgezien van de verticale breuk, die de religie, politiek gezien, te weegbrengt in de maatschappelijke structuur, blijkt, dat de V.V.D., alhoewel ongewild, want zij staat open voor ieder, die haar beginselen wil onderschrijven, voornamelijk haar kiezers trekt uit de handel-drijvende middenstand en uit de hogere leidende en technische functies.

Kiezers uit arbeiderskringen

Het aantal kiezers uit arbeiderskringen is miniem. Het dient te worden erkend, dat het liberalisme gedurende vrijwel haar gehele parlementaire periode gefaald heeft arbeiders tot zich te trekken.

Dit deels dank zij een historisch ressentiment tegen de onsociale „liberale” eeuw dank zij de onverschilligheid waarmee de liberalen tegenover deze bevolkingsgroep gestaan hebben.

Tot hier gekomen kan men twee kanten op. Men kan, zoals o.a. prof.

Brugmans doet, zeggen, dat wel gebleken is, dat er voor het liberalisme onder de arbeiders bijzonder weinig kansen zijn en alhoewel men moet blijven proberen om ze aan te trekken er niets van verwacht mag worden.

Hoop voor het liberalisme putten zij uit de ontwikkeling van de moderne maatschappij, die een steeds grotere middenstand schept. De steeds sterker wordende verfijning en uitbreiding van de behoeften eist steeds beter technisch geschoolde werkkrachten en brengt meer mensen in de vrije beroepen. Het aantal direct aan de productie meewerkende arbeiders wordt relatief steeds kleiner.

De hele ontwikkeling van primitieve maatschappij, waar ieder voor zijn eigen behoeftenbevrediging had te zorgen tot de moderne constellatie waar nog maar 45% van de bevoelingsbevolking tot de arbeiders gerekend kan worden, wijst hierop.

Geen privilege

Het bovenstaande is ongetwijfeld juist, maar als standpunt om tot ons doel te komen toch steriel. Men zal m.i. voorop moeten stellen, dat het liberalisme geen exclusief privilege van een bepaalde groep is, maar algemene gelding heeft en men zal hiernaar moeten handelen. Het liberalisme heeft zeggingskracht ook voor de arbeiders, maar men zal de weg moeten vinden om dit tot uiting te laten komen.

De groepen vloeien in elkaar over, er zijn geen grenzen te trekken. Uit de arbeidersgroep komen vele be-gaafden voort, die in de gelegenheid gesteld dienen te worden om hun talenten te ontplooiën, terwijl er anderzijds een stroom naar de arbeidersgroep is. In deze voorstelling van zaken zit niets vernederends voor de arbeiders, het is de nuchtere realiteit.

Door deze handicap, buiten hun wil, zijn zij aangewezen op de minder geschoolde arbeid vereisende werkzaamheden, en daardoor de slechtst betaalde. Zij leven van alle groepen het dichtst bij het bestaansminimum. Door deze omstandigheid en het feit, dat zij niet of althans weinig belangstelling hebben voor geestelijke zaken concentreert hun aandacht zich op de materiële zaken van het leven.

Wij dienen ons nu af te vragen welke concrete mogelijkheden het liberalisme heeft in dezen, speciaal in economische zin. Wij zullen hen duidelijk moeten maken, dat het liberalisme gelijke kansen schept voor iedereen en dat ieder die de kracht heeft en bereid is zich volledig in te zetten, hoger-op kan komen en dat sociale gerechtigheid een van de pijlers van ons beleid is. Dat allen recht hebben op hun deel van de gestegen welvaart. Want alleen als het mogelijk wordt grotere groepen van de bevolking aan te trekken, kunnen wij onze taak volbrengen.

C. A. Franken.

Naschrift.

Inzender heeft hier ongetwijfeld een zeer belangrijk probleem aan de orde gesteld, waarbij wij enige kanttekeningen willen maken.

Met name met het laatste deel van zijn betoog zijn wij het niet geheel en al eens.

In de eerste plaats is het toch zo,

dat de ongeschoolde arbeid een steeds minder voorkomend verschijnsel wordt op grond van een steeds beter onderwijs en de aanvaarding van de gedachte, ook in arbeiderskringen, dat een opleiding, van welke aard dan ook, in onze moderne tijd noodzakelijk is. Buitendien is het verschil in beloning tussen geschoolde en ongeschoolde arbeid in onze tijd zeer miniem.

Volkomen onjuist is het dan ook te stellen, dat de (ongeschoolde) arbeiders het dichtst bij het bestaansminimum leven.

Het zijn nog steeds de z.g. „vergeten groepen”, die het gelag moeten betalen, de kleine zelfstandigen, die niet meedelen in loonronden en die voor een groot deel verstoken zijn van sociale voorzieningen. Men zou veeleer kunnen spreken van „stille armen”.

Met het constateren van deze feiten willen wij allerminst zeggen, dat de positie van de arbeiders in het algemeen zo zou zijn, dat deze geen verbetering behoeft. Integendeel, het gaat er evenwel om, dat de ene groep niet boven de andere bevoordeeld wordt.

Oneens zijn wij het ook met de

schrijver als hij zegt, dat de arbeiders „niet of althans weinig belangstelling hebben voor geestelijke zaken”. Dit is in zijn algemeenheid pertinent onjuist. Het culturele werk o.m. van de moderne en de confessionele arbeidersbeweging in ons land legt hiervan (gelukkig) voldoende getuigenis af.

Verder kunnen wij het met het betoog van de heer Franken volkomen eens zijn.

Het is geen eenvoudige zaak de arbeiders belangstelling voor het liberalisme in te boezemen. Tenminste niet in de grote steden. Op het platte land ligt de zaak wel gunstiger.

Wij bevinden ons wat dit betreft in een moeilijke positie. Dit ligt geenszins aan het politieke programma dan wel aan de middelen tot het voeren van propaganda. Men denke daarbij aan de radio omroepverenigingen van onze tegenstanders, die bijna dag in dag uit hun politieke propaganda (ook en vooral onder de arbeiders) kunnen spuien.

Geef ons meer middelen om de liberale stem te doen horen onder de arbeiders en wij zullen ongetwijfeld betere resultaten boeken. Red.-

(vervolg van pag. 6)

er onbegrijpelijke toestanden. Er wonen veel chinezen en „Cinatown”, hier in Bangkok „Sampeng” genaamd, is een bezoek waard.

Nergens ter wereld zag ik een stad met zóveel reclames voor Coca Cola en Pepsi Cola als Bangkok! In mijn hotel aangekomen bemerk ik, dat ik mijn portemonnaie kwijt ben, met de sleutels van mijn koffer! Ik vermoed, dat hij in het vliegtuig uit mijn broekzak is gerold. Ik bel de KLM op het vliegveld op. Ik heb geluk. De „Rotterdam”, die maar een uurtje zou blijven, staat er nog. De machine heeft pech en dat is voor mij een meevaller, anders was mijn portemonnaie al op weg naar Manilla geweest, nu werd hij prompt gevonden en even later keurig in mijn hotel bezorgd.

Een typisch oosters hotel, dat Pacific-hotel. Mijn kamer is wat men noemt „air conditioned”. Daar maken ze hier erg veel ophef over. Volgens het maandelijks „Bangkok Bulletin” is dit hotel het enige in Bangkok met warm en koud stromend water. Aan dat warme water heb je hier echter niet veel.

Bepaald fris en netjes ziet het hotel er niet uit, maar dat kun je in een stad als Bangkok ook moeilijk verwachten. Een merkwaardig opschrift zie ik op elke etage van het hotel. „Male guests not accompanied by their wives are not permitted to entertain ladies in their bedroom after 9 p.m.” Dat weten we dus ook alweer... Er wonen in Bangkok ongeveer 300 Nederlanders en daarmee is de Nederlandse kolonie, na de Amerikaanse en de Engelse, de grootste in heel Bangkok. Het mooiste en modernste gebouw in Bangkok is wel het postkantoor. Recht daar tegenover bevindt zich het kantoor van de Nationale Bank (Nederlands!)

Wat 'Phra'Keo, de tempel van de Emerald Boeddha.

Bangkok heeft fantastische boeddhistische tempels en natuurlijk

moeten we die gauw gaan zien. Een oude vieze taxi (vies zoals alles hier vies is) brengt ons naar de grootste en mooiste: de Wat Phra Keo, de tempel van de Emerald Boeddha.

Deze bestaat eigenlijk uit een complex van tempels. Zij werden ongeveer 200 jaar geleden gebouwd en er is veel goud in verwerkt. Vóór de tempels staan enorme beelden, die er uitzien als draken. Sommige tempels hebben bellen aan de draken hangen, die tingelen in de wind. „Blijf wakker!” betekent dat, „Slaap niet in”.

De eigenlijke tempel betreden de boeddhisten zonder schoenen op, hun kousen of op hun blote voeten. Zij knielen en buigen zich ver voorover. Zij bidden.

Zij kopen bloemen bij de ingang en offeren die aan het Boeddha-beeld. Zij geven geld.

Ergens hoor ik het eentonig gezang van een priester. Het is een indrukwekkend ogenblik. Men kijkt me vreemd aan, als ik met schoenen en al de tempel binnenstap. Maar vreemdelingen zijn niet verplicht hun schoenen uit te trekken.

Rondom de tempels (waarin o.a. sierraden van gestorven koningen worden bewaard bevindt zich een kilometerslange galerij met fantastische schilderstukken, die steeds weer het goede en het slechte uitbeelden en laten zien, hoe het goede altijd overwint.

Er zijn nog veel méér tempels in Bangkok en allemaal zijn ze even indrukwekkend. Graag ook had ik de echte Siamese dansen gezien, zoals die 's winters wekelijks gedanst worden in het Silpakorn theater.

Helaas was het seizoen nog niet begonnen.

Toen ik in het hotel vroeg naar deze dansen, wilde de portier me naar een „nightclub” sturen. Als de fraaie Siamese dansen, die te vergelijken zijn met bijvoorbeeld de Balinese dansen, thans het programma vormen in de nightclubs, dan is ook dat alweer weinig verheffend. Maar waarschijnlijk bedoelde die portier het toch wel goed met me...

Aannemersbedrijf

**Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen**

**Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken**

**ZALTBOMMEL
TELEFOON 594**

Bladvulling van de Nieuwe Koers

Een welgemeende raad aan Arie de Ruyter

In het december-nummer van het blaadje „Nieuwe Koers” van de gelijknamige jongerenafdeling van de Partij van de Arbeid stond een artikeltje, gewijd aan de JOVD. Het beste van dat stukje was ongetwijfeld een grote, recente en goedgelijkende foto van onze voorzitter Hein Roethof.

Ik moge de redactie van de Driemaster in overweging geven, bij passende gelegenheden ook zo'n goede foto van hem af te drukken, want daarmee zijn wij niet verwend. Een beetje zielig (zoals vele komische dingen een zielige ondergrond hebben), was echter het verhaal. De scribent, Arie de Ruyter, beklagde zich erover, dat in De Driemaster niet ingegaan is op kritiek, die Arie in de Nieuwe Koers had geleverd op een artikel van onze voorzitter. Arie denkt, dat dat komt, omdat wij, JOVD'ers, het te druk hebben met vlaggetjes en plannetjes.

Zou het misschien ook kunnen zijn, beste Arie, dat onze voorzitter te weinig aanknopingspunten in je stukje zag? Of is het niet ook denkbaar, dat de toon van je pennevruchten misschien niet tot een wederwoord heeft kunnen verleiden? Maar misschien hadden wij het wel te druk. JOVD'ers zijn — zonder uitzondering, zover ik weet — mensen, die hard moeten werken, als journalist of kantoorbediende, als boer of onderwijzer, om aan de kost te komen en wij hebben enkel tijd voor wat politiek als wij 's avonds geen extra werk moeten afmaken.

Wij zijn niet bij een partij of zo in dienst en ook ons krantje De Driemaster moeten wij door advertenties financieel mogelijk maken. Er behoort voor een Nieuwe Koers in 't geheel geen aanleiding te bestaan er fier op te zijn, dat in de N.K. géén advertenties staan. Want dat betekent, dat dat blaadje betaald wordt door de Partij van de Arbeid.

Trouwens, waar zou de toelage van een slordige f20,000,— die de Nieuwe Koers van de partij krijgt, anders aan besteed kunnen worden? Nieuwe Koers eet uit de partijruif. De Driemaster vaart op eigen

kracht. Dat vraagt ons aller inspanning en toewijding en soms hebben wij dan werkelijk geen tijd voor Arie de Ruyter's artikeltjes. Sorry. Maar je hebt zelf blijkbaar ook niet altijd tijd. Dat neem ik je helemaal niet kwalijk, maar verwijt het dan ook niet aan ons.

Je sputtert over de openingsrede, die uitgesproken werd op het congres der JOVD, 12 en 13 november 1955, op grond van een krantenverslag. Maar Arie, waarom lees je dan De Driemaster niet? In het november-nummer stond het openingswoord volledig afgedrukt. Beter nog was het geweest, als je, als onze welkome gast, zelf op ons congres was gekomen. Maar niemand van jullie had blijkbaar tijd!

Als het openingswoord je interesseerde, waarom heb je mij dan nooit aangesproken? Ik kom je geregeld tegen in de Leidsestraat in Amsterdam. Of, waarom kom je niet eens, met je vrouw, bij mij langs, want ik woon in de Vondelstraat, dus vlak bij de Tesselschadestraat, waar jij vooral 's maandags geregeld komt.

Zou dat niet gezelliger zijn, dan zure, polemische stukjes? Want op dat zuur gedoe, ga ik niet in. Echt niet, want als het om een wedstrijd in onaangename journalistiek gaat, verlies ik het toch en gun ik je graag de eerste prijs.

E. Nordlohne.

Eerste nummer van „Liberaal Reveil” verschenen

Enkele maanden geleden werd in De Driemaster reeds aangekondigd, dat er een nieuw liberaal tijdschrift „Liberaal Reveil” zou gaan verschijnen. Het eerste nummer is nu in januari verschenen.

De doelstellingen van de stichting met het blad zijn drieërlei, het zal een discussie- en studieorgaan zijn, met betrekking tot de formulering en toepassing van de liberale beginselen in het licht van de tegenwoordige tijd. Liberaal Reveil zal daartoe als vernieuwde factor op verantwoord niveau onderwerpen van politieke, sociale, culturele en economische aard behandelen; het zal onafhankelijk zijn van enige politieke organisatie, teneinde zijn taak op onbevangen en kritische wijze te kunnen verrichten.

Daarom wordt het blad ook uitgegeven door een onafhankelijke stichting, om zoals de redactieraad het in haar voorwoord zegt: „teneinde een waarlijk kritische bezinning op de liberale beginselen te waarborgen, al stelt de stichting uit de aard van de zaak de samenwerking met andere liberale organisaties en organen en medewerking aan andere liberale initiatieven als één harer belangrijkste richtsnoeren in de stichtingsactie voorop.

Het eerste nummer bevat vier uitvoerige bijdragen. Prof. Oud schrijft over liberaal reveil op constitutioneel terrein; Dr B. W. Kranenburg over de harde kern van het liberalisme; de heer W. Altink schrijft uitvoerig over bureaucratie en democratie en tenslotte behandelt R. H. Neuberg de financiële hulp aan de onderontwikkelde gebieden.

Het tijdschrift zal voorlopig vier maal per jaar verschijnen. Een ieder die belang stelt in, en eens iets

meer wilt weten van, het liberalisme raden wij aan zich op Liberaal Reveil te abonneren. (Administratie p/a uitgeverij G. Stempfer, Prinsengracht 1079. Amsterdam C.) Op het keurig verzorgde blad heb-

ben wij maar een woord van kritiek en dat is op de omslag. Het is jammer, dat Liberaal Reveil met een begrafenisachtige kافت de wereld is ingestuurd.

H.

Afdelingsnieuws

OOST GRONINGEN

Naar Duitsland

De J.O.V.D.-afdeling Oost-Groningen hield 20 december 1955 een lezing te Veendam, waar als spreker optrad burgemeester Roelen uit Delfzijl.

Deze gaf een overzicht van de ontwikkeling van de Nederlandse industrie vanaf de tweede helft van de 19e eeuw en van de invloed, die deze had op de bevolking. Door de trek naar het Westen des lands ontstond de randstad Holland. Momenteel doet zich in de randstad Holland een groot personeelstekort gelden en dit biedt Groningen kansen op verdere industrialisatie.

Burgemeester Roelen sprak voorts over de groei van zijn gemeente, waar zich behalve de soda-industrie nog de Nederlandse kabelfabriek, hoofdzetel Delft, en andere industrieën gevestigd hebben. De zaken worden te Delfzijl energiek aangepakt en de uitvoering van de plannen gaat in snel tempo.

Het grote probleem is wel of men deze ontwikkeling bij kan houden. De moeilijkheid is n.l., dat men de plannen moet uitvoeren vrijwel direct nadat ze gemaakt zijn.

Spreker sprak tenslotte de hoop uit, dat de groei en bloei van Delfzijl tot heil van de provincie Groningen mocht zijn.

Op 12 januari hield de afdeling haar eerste bijeenkomst in het Nieuwe-Jaar.

De heer J. Koning hield een lezing over „Latijns Amerika” Op duidelijke wijze werd ons de toestand van voorheen en thans van Midden en Zuid-Amerika duidelijk gemaakt, zomede de betekenis thans van deze landen voor ons land.

Daarna werd de kwestie Duitsland besproken. Op 11 en 12 februari gaan enkele leden naar Duitsland, na contact te hebben opgenomen met een bond van jong liberalen in Emden.

ZUIDLAREN

En maar blaasstrappen

De afdeling Zuidlaren hield in de serre van „Huize Entinghe” op 5 januari haar jaarlijkse zgn. „Nijjaarsveziede”, waarbij het nieuwe bestuur voor het eerst optrad met als voorzitter de heer H. Karsens, secretaris de heer W. Boxen, penningmeesteres mej. L. J. Hoenderken en de leden mej. A. Dal-molen en de heer W. Roelfsema.

De avond werd gevuld door eigen krachten. De verschillende voordrachten en gezelschapspelen werden afgewisseld door een gezellig dansje, waarvoor eigenlijk wat meer dames nodig geweest waren. Na de pauze kwamen de „Boerenjongens” op tafel die de stemming nog verhoogden, welke op zijn hoogtepunt kwam bij het blaasstrappen. Al met al kan op een goed geslaagde avond terug worden gezien en de nieuwelingen die in ons midden waren zullen we zeker nog eens als J.O.V.D.-lid weerzien.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

P. C. Boevé

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Ger van Schagen

Redactie-adres:

Graaf Florisweg 40, Gouda

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.— per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentiegelden uitsluitend aan G. Stempfer Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, **Hollandsche Bank-Unie N.V.**, Herengracht 434—438.

HBU **HBU**

Goed begonnen,

half gewonnen

Dit geldt ook bij het opbouwen van Uw vermogen. Een goed begin is het nemen van een

HBU-bankboekje

3% Door hierop geregeld bedragen te storten groeit Uw kapitaal en U maakt daarop

rente

Een belegging

zonder koersrisico

Ook voor bankboekjes: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.

AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

Stuwadoors- en Transport Onderneming **J. MEIJER**
Proveniersstraat 76 - Rotterdam - Tel. 45994
Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:
Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructie-
werken - bruggen - kraanbanen.
Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers
Ketelbikken en reinigen - sausen van watertanks - ontroesten
Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

Ingenieursbureau **DE REUS**

ROTTERDAM
Telefoon K 1800-86298-110737

Kranen - Liften - Grippers - Takels

J. H. Töns

*Fabriek van Apparaten
en pijpleidingen*

Coolhavenstraat 40 — Telef. 50684 — **ROTTERDAM**

Rotterdamsche Plaatwerkindustrie

TELEFOON 79550
TELEGRAMADRES: ROPLAATIN

ROTTERDAM — PIEKSTRAAT 20

Specialisten op het gebied van: staal, roestvrijstaal, koper en aluminium

Internationaal Motor Transportbedrijf N.V.
Stieltjesstraat 34a, Rotterdam-Z., Telefoon 117955 (2 lijnen)

*Bevrachtingskantoor van Binnenschepen voor de
Internationale Motor-Vaart, Transportovername.*

**Rotterd. Werktuigen- en
Machinefabriek „WEESIE”**

Machinale bewerking - Constructiewerk

Autog.-Electr. en Argon-Arc lassen
Apparatenbouw — Leidingwerk

HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

Fa. L. DE KONING

Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

NIET SLECHTS

SCHROEFASSMERING

DOCH OOK

- **Doorstroom-Ontolieïngsfilters**
(volkomen afscheiding van olie uit biels-, ballast-, tankwater etc. zonder centrifugeren)
- **Smeerolie-filters**
(30 x zoveel vuil uit Uw Diesel-smeerolie)
- **Brandstof filters**
met volledige waterafscheiding
- **Pompfilters**
ter bescherming van scheeps- e.a. pompen

LEVERT

M. D. B. Smeertechniek

Soetendaalseweg 91 — ROTTERDAM N. — Tel. K-1800-82307

N.V. A. PRINS TH.ZOONS
Aanneming Maatschappij

SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

**Aannemers
van
Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken**

Captain A. de Jonge

*Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht-Bewakingsdienst*

*Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen*

*Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.*

**8 b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578**

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven, Pier 8 - Rotterdam
Telefoon 77610 (3lijnen)

Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

Houthandel W. L. J. HOUDTZAGERS

In- en verkoop van NIEUW HOUT en STUWHOUT

Levering van alle materialen voor het stuwen van schepen, wagons enz.

Opslagterrein: HUDSONSTRAAT 49 - ROTTERDAM
Telefoon 36621-70684

NA 17 UUR: KLEIDIJK 86 - RHOON - TELEFOON 595

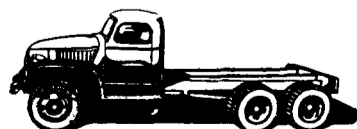
BOOIJS

*classificeer- en schoonmaakbedrijf voor
SCHEPEN, TANKS enz.*

ROTTERDAM - TELEFOON 112413

Autobedrijf R. A. MIMIASIE

Hoofdweg 123 - ROTTERDAM - Telefoon K1800-22805
(bij geen gehoor alleen 's-avonds na 7 uur telefoon 28698)

Deze G.M.C.'s zijn te leveren geheel nagekeken en gerevideerd, worden als nieuw afgeleverd en gegarandeerd, tegen zeer redelijke prijzen.

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR
DE STEEG
Tel. Velp K8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

*Serien in
elk serien!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTED

**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

★
*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ

SMIT
SLIKKERVEER
GENERATOREN MOTOREN UITRUSTINGEN

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64458.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK
en
STAALGIETERIJ

★
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

•
Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX“

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

8e Jaargang No. 2

Februari 1956

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Vraaggesprek

met

minister

Staf

(zie pag. 5)

Rusland's politieke koerswijziging

„WAAROM zou je je druk maken? Zonder zorgen kom je de wereld toch niet uit!” hoorden wij onlangs iemand zeggen.

Het klinkt wat ruw en onverschillig, maar er zit in deze uitspraak een kern van waarheid. Niemand is geheel zonder zorgen, noch in zijn privé-leven, noch in het zakenleven.

Wij kennen ook politieke zorgen; binnenlandse, zowel als buitenlandse. Aan de eerste kunnen wij soms nog wel iets doen. Wij kunnen er althans door een positieve houding ten aanzien van het politieke leven, toe meewerken, die zorgen te helpen verlichten.

Op het buitenlandse vlak ligt het evenwel anders. Om het concreter te zeggen: de grote internationale politieke zorgen, die de mensheid heeft te dragen, vinden hun oorzaak in de niet aflatende spanningen tussen het democratische westen en het dictatoriale oosten.

Dit zijn indrdaad zorgen, zonder welke men waarschijnlijk „de wereld niet uit komt”. Zorgen, waaraan men individueel niet veel kan doen. Dit wil evenwel niet zeggen, dat wij er ons niet „druk” over zouden moeten maken. Integendeel.

Het is zeker noodzakelijk, dat wij inzicht in die zorgen krijgen, omdat de spanningen, die zich op internationaal terrein voordoen ook nationaal hun weerslag vinden.

Vooraf de houding van Rusland is een ernstige bestudering waard, omdat de sluipwegen van het communisme zich ook op het nationale erf bevinden.

★

VOORAF de laatste dagen heeft Rusland sterk de aandacht van de wereld getrokken door belangrijke verklaringen, die door de Russische leiders op een groot congres van de Russische communistische partij te Moskou gehouden, zijn afgelegd.

Zeer opvallend was o.m. de kritiek van de Russische eerste plaatsvervangende premier, Anastas Mikojan, op de leerstellingen van Stalin.

Zo lang Stalin leefde, was zijn leer „heilig” en wie het zou hebben gewaagd zijn leerstellingen aan te tasten zou het zeker met concentratiekamp of de dood hebben moeten bekopen.

Stalin is dood en nu komt de kritiek los.

Meteen komt nu de vraag bij ons op: wat is eigenlijk de inhoud van de Stalinistische leer? Als wij in het kort een antwoord op deze vraag willen geven, zouden wij dit als volgt willen doen.

Stalin was de na- en opvolger van de vader van het Russische communisme, Lenin. Lenin ging van het standpunt uit, dat een oorlog onvermijdelijk was om het communisme te vestigen.

Stalin op zijn beurt onderschreef deze stelling, al wijzigde hij later de stelling van Lenin in die zin, dat een oorlog slechts onvermijdelijk was als het imperialisme niet werd afgeschaft. De nieuwe leiders zweren deze visie af en komen met iets geheel nieuws.

★

DE nieuwe machthebbers in Rusland hebben in feite de revolutie als middel om het communisme te vestigen zo niet afgezworen, dan toch wel ver op de achtergrond geplaatst. Zij zien nieuwe en „vrediger” middelen om het communisme te verbreiden.

Zij zijn van oordeel, dat de landen der wereld op de duur ieder „op hun eigen manier” tot het socialisme kunnen overgaan en dat daarvoor geen gewelddadige revolutie noodzakelijk is.

Voor Rusland, aldus zeggen zij, was er gezien zijn historische ontwikkeling, geen andere mogelijkheid dan de revolutie, maar thans en ook voor de toekomst zijn zij van oordeel, dat „de overwinning van het socialisme in de parlementen behaald kan worden”.

Over de overgang van het kapitalisme naar het socialisme in een staat zei Chroesjtsjow, dat in sommige kapitalistische landen de omverwerping van de bourgeois-dictatuur door middel van geweld onvermijdelijk is.

Maar het is waarschijnlijk, dat de methoden om deze overgang te bewerkstelligen steeds meer gevarieerd zullen worden.

Het is niet noodzakelijk, dat de overgang naar het socialisme in alle omstandigheden de vorm aanneemt van een burgeroorlog:

„Er zijn verschillende vormen van sociale revolutie”, aldus Chroesjtsjow. Hoewel de kapitalistische economie „steeds onstabiel” wordt, moet de Sowjet-Unie niettemin de beste resultaten van de wetenschap en techniek in de wereld van het kapitalisme bestuderen en deze ten behoeve van het socialisme gebruiken.

★

OOK in andere redevoeringen werd thans „de vreedzame samenleving met het kapitalisme” op de voorgrond geplaatst.

Er is dus sprake van een belangrijke koerswijziging. Belangrijk, ongetwijfeld, maar evenzeer gevaarlijk.

Oorlog en revolutie waren tot dusverre de middelen om het communisme te vestigen. Het gevaar hiervan was van te voren duidelijk te onderkennen, omdat dit gevaar van buitenaf kwam.

Thans kiest men een meer „vredelievende” tactiek. Maar die tactiek is voornamelijk bestemd

voor binnenlands gebruik in alle nog niet-communistische landen. Onder de dekmantel der „vredelievendheid”, moet elk niet-communistisch land van binnenuit worden uitgehold en voor het communisme worden rijp gemaakt.

Die uithollingstactiek openbaart zich praktisch niet en voltrekt zich op allerlei slinkse wijzen in fabrieken en werkplaatsen, ja zelfs in besturen van neutrale verenigingen.

In een hoofdartikel in de Volkskrant werd het aldus omschreven:

„Zij (de nieuwe Russische leer) is echter uiterst gevaarlijk door haar uiterlijke vredelievendheid. De nieuwe koers is niet de open strijd voor de muren van Troje, maar de slimme politiek van het Trojaanse paard”.

★

HET is voor het behoud van de democratie van het grootste belang, dit gevaar te onderkennen. De nieuwe communistische tactiek uit zich in enkele landen reeds door het streven naar de oprichting van een „volksfront”. Zie naar Frankrijk.

Ook in ons land willen de communisten een dergelijk volksfront oprichten, waarbij zij zich voorstellen na de verkiezingen een kabinet te vormen met de P.v.d.A. en de V.V.D.(!).

Onnodig te zeggen, dat dit een politieke dwaasheid is, die nimmer zal worden verwezenlijkt. Men zou een dergelijk voorstel onbeholpen kunnen noemen, omdat het de politieke realiteit in ons land miskent.

Maar nogmaals, het communisme probeert, thans, ook in ons land, andere wegen te gaan bewandelen. Nieuwe geheimzinnige wegen door Moskou voorgeschreven. Wegen, die vlak langs ons huis lopen, waarop wij de communisten in de knapste vermomming zullen tegenkomen. Het gaat er tenslotte om dat wij in staat zijn hun het masker af te rukken. Dit kan als wij het gevaar weten te onderkennen. Daartoe zijn wij in staat, omdat de nieuwe koerswijziging van Rusland voor ons een ernstige waarschuwing moet zijn.

Dit is voor ons de belangrijkste les van het congres te Moskou.

St.

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Geslaagd J.O.V.D.-weekend op Teijlingerbosch te Vogelenzang

Boeiende redevoeringen van onze Kamerleden mevr. Stoffels-Van Haften en drs Korthals

Kort voor de aanvang van de gezamenlijke maaltijd werd het weekend door de voorzitter van het Districtsbestuur Noord-Holland geopend, waarbij hij er op wees, dat dit weekend vooral voor de jonge afdeling Haarlem als een stimulans moest worden gezien.

De avond werd aangevangen met een inleiding door ons ere-lid drs H. A. Korthals over het onderwerp: „Wij hebben iets te zeggen”.

Spreker wilde enige gedachten ontwikkelen over de plaats waar wij als politiek-vrijzinnigen staan. Naar het uiterlijk zien wij er, aldus drs Korthals, welvarend uit, zowel de ouderen (V.V.D.) als de jongeren (J.O.V.D.). De partij en de jongerenorganisatie gaan goed vooruit.

Het Tweede Kamerlid meende dan ook te mogen spreken van een liberaal reveil.

De historie van het liberalisme spreekt van veel onderlinge strijd, waarbij in de eerste plaats herinnerd moet worden aan de strijd tegen Thobeeke, die jarenlang de onbetwiste leider der liberalen was. Vooral na 1862 spitte deze strijd zich toe.

Wij denken hierbij aan de meningsverschillen tussen Thorbecke en Franssen v. d. Putte (toenmalig minister van Koloniën) over het schijnbaar onbelangrijke strijdpunt: het invoeren van strafrecht voor Europeanen in Indië bij wet of K.B. Tevens denken we dan aan de strijd met van Houten.

Later in de strijd in de negentiger jaren is het van Houten, die nu aan de meer behoudende kant staat. Het kabinet, dat na de verkiezingen van 1891 gevormd wordt (Kabinet Tienhoven) toont zich zeer vooruitstrevend.

Pierson voert de vermogens- en inkomstenbelasting in, terwijl Tak van Poortvliet iedereen kiesrecht wil geven, die lezen en schrijven kan en in staat is in eigen onderhoud te voorzien. De liberale oppositie wordt aangevoerd door van Houten. De oud-liberalen treden uit de Liberale Unie en vormen in 1906 de Bond van Vrije Liberalen.

Naast deze beide groeperingen bestond de Radicale Bond, die vooral in Amsterdam aanhang vond. In deze kringen werd door Treub het openbare nutsbedrijf bepleit. In 1901 treden de voorstanders van een algemeen kiesrecht uit de Liberale Unie en vormen samen met de Radicale Bond de Vrijzinnig Democratische Bond.

In 1912 vinden de vrijzinnigen elkaar nog eenmaal in de vrijzinnige concentratie, welke resulteerde in het Kabinet Cort van der Linden.

Tijdens het bewind van deze regering, werd de gelijkstelling van openbaar en bijzonder onderwijs verkregen, werd het algemeen kiesrecht voor man en vrouw ingevoerd en werd het districtenstelsel vervangen door het systeem van evenredige vertegenwoordiging.

Door deze laatste maatregelen hebben de vrijzinnigen niet zich zelf gediend. Hun invloed daalde en in 1918 kregen de vrijzinnige partijen samen 15 zetels, waarnaast nog enige snipperpartijen voorkwamen.

In 1945 werd aan de splitsing in de vrijzinnige gelederen een einde gemaakt, hetgeen leidde tot de oprichting van de Partij van de Vrijheid in 1946. In 1948 ging deze partij samen met de groep Oud en de daaruit voortgekomen V.V.D. behaalde 8 zetels in de Tweede Kamer.

Het aantal zetels werd in 1952 9.

Bijdrage van de J.O.V.D.

In 1949 werd de J.O.V.D. opgericht, hetgeen er toe bijgedragen heeft, dat de eenheid in het kamp der vrijzinnigen is hervonden. Met vreugde constateerde drs Korthals, dat de J.O.V.D. onder bekwame leiding goed groeit en dat de verhouding met de partij niets te wensen overlaat.

Spreker drong aan op het verzamelen der jongeren in een gelijkgestemd en aangenaam milieu, scholing door kadercursussen en weekends,

het vormen van een strijdgroep, verdieping en het ronduit zeggen van de eigen mening ook en vooral tegenover de ouderen.

Dit laatste is vooral van belang, omdat de jongeren vertolken wat er in de opkomende generatie leeft. De partij heeft het geluid der jongeren verstaan en dit is een geweldig winstpunt, dat ouderen en jongeren nu in volledige harmonie zijn.

Laten onze tegenstanders dit goed weten en laten zij de moed hebben ook dit te publiceren, want men heeft in de afgelopen jaren nog wel eens tegenstellingen willen construeren tussen de partij en de jongeren.

Dit was hetgeen wat de inleider t.a.v. het uiterlijk wilde zeggen.

Wat het innerlijk betreft, hebben wij afstand gehouden van de conservatieve mopperaars en hebben wij objectief en zakelijk het regeringsbeleid beoordeeld. Wij hebben de regering en de regeringspartijen voortdurend de spiegel van het geweten voorgehouden.

Men had ons gaarne in de hoek dergenen geduwd voor wie belastingverlaging het hoogste gebod in het leven is, maar men heeft ondervonden, dat bij ons de geestelijke waarden primair zijn.

Onze tegenstanders hebben nooit begrepen, dat de crisis van de dertiger jaren en de oorlogsjaren voor de liberalen de jaren der bezinning zijn geweest, aldus drs Korthals.

Wij kregen gelijk

Op het gebied van de economische politiek zijn wij in het gelijk gesteld, maar de dirigistische angstvalligheid in de woningbouw stemt tot ontevredenheid. Ook over het onderwijsbeleid en het radio-onrecht is niet veel goeds te vertellen.

Verder moet aandacht besteed worden aan twee andere problemen. In de eerste plaats moet hier genoemd worden het culturele peil van het volk. Men kweekt een instelling op een oorlogssituatie en als tegenwicht moet het culturele meer naar voren worden geschoven en de jongeren hebben de taak dit in hun organisatie te doen.

Een ander probleem is de democratie.

Poujade is reeds een teken van nihilistische ontevredenheid. Wij moeten een zich steeds vernieuwende democratie hebben, die in staat is de problematiek aan te kunnen en de mensen te binden.

De partij is in de praktische politiek in staat geweest om de grote geestelijke goederen op de voorgrond te plaatsen. Signalen hierbij zijn ge-

weest het mandement van de bisschoppen, wat een aantasting betekende van de vrijheid van de politieke keuze, verder de zondagswet en de begrafenisswet.

Wij hebben geleerd, dat de „doorbraak” bij de P.v.d.A. een compromis betekent t.a.v. de geestelijke vrijheid. Zo staan wij thans alleen op dit punt, hetgeen ons geweldige verantwoordelijkheden oplegt. Wij zullen die dragen want op het punt der geestelijke vrijheid past ons een principiële houding.

Na afloop van deze voortreffelijke lezing werd gelegenheid gegeven tot discussie, waarbij problemen als persvrijheid, belastingverlaging en conjunctuurpolitiek, onderontwikkelde gebieden, de verhouding t.o.v. buitenlandse liberale partijen werden besproken. Verder vertelde drs Korthals nog een en ander over zijn reis naar Israël.

Na het bedanken van de spreker door de voorzitter van het Districtsbestuur, werd tevens het meer serieuze gedeelte van de Zaterdagavond besloten.

Uitstekend cabaret

Na een korte pauze verscheen de afdeling Haarlem met een cabaretprogramma. In zeer korte tijd heeft dit groepje onder de bezielende leiding van zijn regisseur een amusementsprogramma weten samen te stellen, dat gemeten aan de bijval van het publiek, kennelijk in de smaak viel.

Na afloop werd door het districtsbestuur aan de afdeling Haarlem een voorzittershamer aangeboden.

Officieel werd hiermede de avond besloten, doch officieus werd het „gezellig” samenzijn op de slaapzalen voortgezet.

De zondagochtend werd gelegenheid gegeven om de omgeving beter te leren kennen.

Na de koffie werd een forum gehouden. De leden van het forum, de voorzitters van de J.O.V.D.-afdelingen in het District Noord-Holland, stonden onder voorzitterschap van de heer H. H. Jacobse, vice-voorzitter van het hoofdbestuur. Er werd gediscussieerd over o.a. kameruitbreiding, persvrijheid, verkorting van de arbeidstijd, ziekenfondsvraagstuk en het hazardspel.

Dit weekend werd besloten met een lezing door het Tweede Kamerlid mevrouw mr. J. M. Stoffels-van Haften over het onderwerp „Is het liberalisme groeiende?”

Spreekster meende, dat in de opbouw van de maatschappij de individuele vrijheid op de voorgrond moet staan. De opinie van de liberaal is, dat de maatschappijstructuur van onder af moet worden bereikt.

De liberaal is per definitie individualist en zal daarom in beginsel geen aanhanger zijn van groepsvorming. Toch zal men een dergelijke groepsvorming moeten aanvaarden zo men de liberale beginselen in vervulling zal willen zien gaan.

Er is hier dus sprake van een zeker dualisme, enerzijds het opgaan in de groep en anderzijds een streven voor vrijheid. De resultante moet zijn een vrijheid in gebondenheid.

Verschillende andere partijen hebben liberale beginselen overgenomen, maar deze beginselen zijn nimmer grondslag geweest.

Op de vraag of het liberalisme

Mevr. Stoffels-Van Haften

.....verantwoordelijke taak voor de jongeren....

groeiend is, durft spreekster niet volmondig bevestigend te antwoorden. Soms is het liberalisme groeiende en we denken hierbij dan aan de praktisch-economische politiek, soms is het achteruitgang.

In dit verband memoreerde mevrouw Stoffels het radiobesluit, het rapport over de persvrijheid, de zondagswet en de begrafenisswet.

Spreekster achtte het mandement van de bisschoppen te betreuren, omdat dit op het politiek terrein aan de katholieken de vrijheid van beslissen ontnemt. Alleen een democratische staatsvorm maakt de vrijheid van individuen mogelijk.

Werkelijke vrijheid betekent een verantwoordelijkheid tegenover anderen. De democratie kan niet zonder liberalisme, maar het liberalisme kan omgekeerd niet zonder democratie. Hierbij wilde spreekster aanknopen aan de debatten in de Tweede Kamer over de belastingproblemen, waarbij de onderhandse partijafspraken de democratie tot een aanfluiting maken.

Over de handelingsonbekwaamheid van de gehuwde vrouw sprekende meende mevrouw Stoffels, dat deze zo spoedig mogelijk diende te verdwijnen. Het is onaanvaardbaar, dat de gehuwde vrouw geen rechtshandeling mag verrichten, anders dan ten behoeve van de huishouding. Door het huwelijk wordt de vrouw tegenwoordig onmondig.

De concentratie van de liberalen in 1946 heeft het liberalisme weer meer onder de aandacht gebracht en zeker in deze zin is het liberalisme groeiende.

Op de positie van de jongeren ingaande meende spreekster, dat de jongeren op de ouderen voorhebben, dat zij de zaken zonder vooroordelen zien. Daarom rust op de jongeren een verantwoordelijke taak in de politiek.

In de discussie kwamen vragen naar voren over de handelingsonbekwaamheid, waarbij spreekster aandrang op een wettelijk deelgenootschap. Voorts kwamen aan de orde de levensbeschouwelijke visie in de V.V.D.; de aanstaande verkiezingen en de begrafenisswet.

Na de spreekster hartelijk dank te hebben gezegd, sloot de voorzitter dit weekend, dat naar de mening van vele deelnemers voor herhaling vatbaar is.

C. J. W. WEBER.

MARGINALIA

Zonder schaduw (I)

Iedere Zaterdagavond houdt de heer K. Voskuil voor de Vara-microfoon zijn socialistisch commentaar. Hij is een geboren radiospreker en weet zijn be- toog zo boeiend op te stellen, dat men vrijwel nooit gebruik maakt van de uitermate waardevolle knop waarmee men zijn radio behalve aan ook af kan zetten. Ter gelegenheid van het tien- jarig bestaan van de Partij van de Arbeid sprak deze commen- tator laatst over de oorzaken die hem er toe gebracht hadden socialist te worden. Eige tijd te- voren had hij het overlijdensbe- richt ontvangen van een oude leraar en hierover mediterend kwam hij tot de conclusie, dat deze man, die misschien zelf geen socialist was, onbewust zijn geest ontvankelijk had gemaakt voor de socialistische gedachten en idealen.

Men luistert geboeid, gaat on- willekeurig de invloeden na die voor het eigen leven een beslis- sende invloed hadden en luistert waarderend verder. En dan komt op dezelfde vriendelijke toon de met eigen radioretribu- tie betaalde propaganda.

Dan schildert de heer Voskuil in felle kleuren de verdiensten van de P.v.d.A. en haar voornaamste figuren. Drees, de grondlegger van zovele sociale wetten, Lief- tinck, die ons belastingstelsel saneerde en de herverdeling mo- gelijk maakte, Vos, de grondleg- ger van de P.B.O., In 't Veld, die onder onvoorstelbaar moeilijke omstandigheden de eerste grote lijnen trok voor een nieuwe op- zet van onze volkshuisvesting. Mansholt, de kei op agrarisch gebied. En als dan de luidspre- ker weer stil geworden is dreunt het nog door de kamer: stemt op de P.v.d.A. want deze partij red- de het vaderland.

Niemand kan de P.v.d.A. het recht ontzeggen trots te zijn op eigen prestaties en geen redelijk mens zal willen ontkennen, dat vele van de vooraanstaande figuren uit deze partij ons land belangrijke diensten hebben bewezen.

Wanneer men zich echter toch onbehagelijk voelt is het, om- dat met behulp van de radio een groot deel van ons volk een een- zijdige voorlichting wordt gege- ven. Dan is het, omdat door middel van dit machtige propa- ganda-apparaat het politieke leven in ons land wordt weer- gegeven met behulp van de twee uitersten helder wit en diep zwart. Dan is het, omdat dit alles gebeurt op zo'n speci- fieke toon, die steeds weer doet denken aan een bekend boek. Het boek: „Ik heb altijd gelijk”.

Zonder schaduw (II)

De naam van minister Drees is inderdaad verbonden aan een aantal sociale wetten, doch hoe

vaak zal het nog gezegd moeten worden, dat deze wetten tot stand kwamen met de medewer- king van vrijwel alle partijen? Het is begrijpelijk dat de foto van dr Drees op socialistische folders voorkomt, doch men verdraait de waarheid door hem in die folders voor te stellen als een soort super-Sint-Nicolaas of de enige en almachtige leveran- cier van sociaal heil. Hoe lang zal de P.v.d.A. nog de foto van dr Drees voor haar propaganda- materiaal gebruiken, zoals men pin-up girls gebruikt voor coca cola-affiches?

De volkshuisvesting van in 't Veld. Commentaar hierop is eigenlijk overbodig, doch de ge- meente Rotterdam publiceerde onlangs een dermate leerzaam statistiekje, dat het zonde zou zijn enige cijfers hieruit niet te vermelden.

Van de 7575 Rotterdammers, die in 1954 trouwen gingen ca. 79% (5986 personen) ergens inwonen. Van dit aantal trokken er 2425 in bij ouders, 1391 bij anderen en in 2170 gevallen (meer dan 36%) gingen man en vrouw ge- scheiden wonen.

In deze nuchtere cijfers ligt een dosis menselijke ellende, die men niet vermag te beseffen. Evert Vermeer had wel gelijk, toen hij het royale voorstel deed bij de komende verkiezingsac- ties maar niet over de woning- nood te spreken!

Er zijn meer dingen waar men maar niet meer over moet spre- ken. In het recente verleden ligt daar het drama van de Indië- politiek.

Geschiedenis, toegegeven. Maar voor altijd zal deze bonte rij van blunders en zwakheden, be- gaan door incompetenten ver- blinde idealisten een van de donkerste episoden uit onze ge- schiedenis blijven.

Het waren de socialistische ons land brachten tot het punt waarop geen terug meer moge- lijk was. De schuld die wij heb- ben tegenover het volk van Indonesië is iets wat niet aange- roerd is in de talloze redevoe- ringen op de feestviering van de P.v.d.A. Het woord Ambon is evenmin gevallen, en men kan hier op allerlei manieren over denken. Behalve verwonderd.

Kleintjes

In 1941 zijn door Rotterdam verscheidene omliggende ge- meenten geannexeerd. Hoog- vliet, Rhoon, Pernis en Schie- broek, om er maar enige te noe- men, werden onderdelen van de grote stad en verloren hun plaatselijke zelfstandigheid. Om de bestuurbaarheid te be- vorderen, werden later door de gemeenteraad, zowel in de ge- annexeerde plaatsen als in som- mige wijken der oude stad z.g. wijkraden ingesteld, lichamen met een adviserende bevoegd- heid.

De benoeming van de leden dezer colleges geschiedt door burgemeester en wethouders en deze verdelen de beschikbare plaatsen tussen vertegenwoor- digers van de verschillende poli- tische partijen, waarbij zij reke- ning houden met de uitslagen van de meest recente verkiezin- gen in de betreffende stadsdelen. Communisten heeft men stelsel- matig uit de wijkraden geweerd. Dit kwam deze maand weer eens naar voren, toen de wijkraad van Nieuw Charlois een forum- avond beledigde, waarop de voor- zitters van alle raadsfracties vragen over de taak en het werk van de gemeenteraad te beant- woorden zouden krijgen.

Uitgenodigd werden echter uit- sluitend de voorzitters van de loyale partijen en de C.P.N. viel er buiten. Men nam in de wijk- raad zelfs met algemene stem- men een motie aan, waarin ge- zegd werd, dat de C.P.N. de Ne- derlandse belangen onderge- schikt acht aan die van een bui- tenlandse mogendheid en dien- tengevolge niet als loyale partij kon worden erkend.

Dit nu is een volkomen juiste redenering, maar het wordt een drogreden indien men haar ge- bruikt om de communisten bui- ten de bespreking van de alle- daagse gemeentelijke problemen te houden.

Rotterdam is met 4 C.P.N.- raadsleden op een totaal van 45 zeer ver verwijderd van het schrikbeeld Finsterwolde. Het gaat dan ook niet aan om een bevolkingsgroep die in sommige stadsdelen meer dan 10% van de bevolking uitmaakt geheel en al buiten de bespreking van de actuele zaken te houden.

Noch in Hoogvliet, noch in Per- nis en evenmin in Nieuw Char- lois pleegt de wijkraad zich be- zig te houden met het bespreken van atoomgeheimen. En bij de gedachtenwisseling over vuilnis ophalen of het al of niet aanleg- gen van volkstuinjes zal zelfs de meest vindingrijke commu- nist weinig staatsgevaarlijke praktijken kunnen bedrijven.

Principes verdienen alle respect, behalve wanneer principieel be- sloten wordt bang te zijn. Men verwacht zoiets niet, in Rotter- dam.

Barbertje

Vorige maand is in de Veilig- heidsraad der Verenigde Naties een resolutie aanvaard, waarin Israël veroordeeld werd wegens een gewapenderhand optreden tegen Syrië. Het incident, waar- van deze resolutie het gevolg was, besond uit een aanval der Israëliërs op Syrische stellingen aan het meer van Galilea.

Het is zeer wel mogelijk, dat Israël inderdaad schuld had, al zal men bij het uitspreken van een oordeel hierover onwille- keurig er aan moeten denken hoe de Syriërs keer op keer de netten van Israëliërs vissers

op het meer van Galilea afsnij- den. Dit is een vorm van treite- ren, die incidenten tengevolge moet hebben.

Zonder echter de Israëliërs voor engelen van mensen te verslijten is het zonneklaar, dat zij er bij- zonder weinig belang bij hebben op een oorlog aan te sturen. Zij staan met nog geen twee miljoen zielen tegenover tientallen mil- joenen voortreffelijk bewapende Arabieren en een nieuw gewa- pend treffen zou waarschijnlijk de ondergang van hun land ten- gevolge hebben. Overigens is de wereld wel iets wijzer gewor- den, sedert Hitler-Duitsland in 1939 de aanvallen van Polen in scene zette.

Veel belangrijker dan het ge- harrewar over al of niet schul- dig zijn aan incidenten is echter de tragedie, welke zich in de Veiligheidsraad afspeelde. Aan het Westerse voorstel van de later aangenomen resolutie lag slechts één gedachte ten grond- slag: het winnen van populari- teit bij de Arabische landen.

Zowel in het Verre Oosten als in het Nabije Oosten trachten de Westerse landen enerzijds en Rusland anderszijds elkaar te overtreffen in goedheid en vrij- gevigheid. Tot binnen de muren van het gebouw der V.N. speelt zich de wedren om populairteit of en aan alle discussies ligt deze gedachte ten grondslag.

In de grensgebieden der in- vloedssferen is de botsing het hevigst en Israël heeft het onge- luk zich in zo'n grensgebied te bevinden. Eens zal de strijd be- slist zijn, maar als het zover is zal Israël waarschijnlijk fijnge- malen zijn tussen de raderen van de voortrollende bescha- ving.

Tenzij te elfder ure de stem van het recht toch nog iets zwaarder blijkt te wegen dan de dogma's van de machtpolitiek.

BLOEMENDAAL & LAAN N.V.

WORMERVEER

Rijst, Havermout,
Rijstvlokken,
Mais-flakes

C.V. OLIEFABRIEKEN „DE TOEKOMST”

WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

N.V. KATOENSPINNERIJ **BAMSHOEVE**

ENSCHEDÉ

Spinners en Twijners van katoenen **Weef- en Tricotgarens** in veelzijdige opmaak
Kwaliteit K. B.de beste!

Fa. „METABO“

Scheepsreparatie en constructie

Zwarte Paardenstraat 69 - Rotterdam - Telef. 28836

Rotterd. Werktuigen- en Machinefabriek „WEESIE“

Machinale bewerking - Constructiewerk

Autog.-Electr. en Argon-Arc lassen

Apparatenbouw - Leidingwerk

HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

Zeeschepen van elk type

5 Bouwhellingen tot 200 m lengte

**G. VAN DER GIESSEN
& ZONEN'S SCHEEPSWERVEN N.V.**

Krimpen aan den IJssel
tel.: 244 - Rotterdam: 110460

P. KOUTSTAAL

BOLNES - Ringdijk 540 - Telefoon K 1896 - 598

Scheepstimmerwerk

Isolatie en betimmering van Koelruimen en Koelhuizen

SIMONS'

SCHEEPSSLOOPERIJ N.V.
BUIZEN- en STAALHANDEL

- ◆ Oud ijzer
- ◆ Sloopobjecten
- ◆ Non-ferro metalen
- ◆ Nieuw- en bruikbaar ijzer
- ◆ Nieuwe en gebruikte buizen

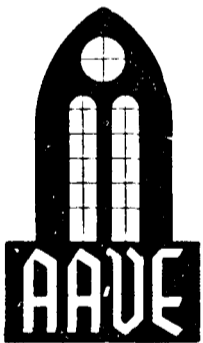
Hoofdkantoor:

UITSLUITEND Feijenoorddijk 90
Rotterdam - Telefoon 77910 (4 lijnen)

Radio Televisie

American Radio Service
Beukelsdijk 157c - Rotterdam
Telefoon 51539

Westfrankelandsestraat 16
Schiedam, Telef. 66280 (K 1800)

*Alles op 't gebied van
glas in lood*

K. MAC-LEAN Jr.

Importeur van Fineer en Fijnhout - Gevestigd sedert 1921

HET SPECIALE ADRES

voor direct uit voorraad te leveren fineer. Keuze uit 46 soorten
Vraagt ons offerte voor het leveren van fineerwerk op maat.

JACOB CATSSTRAAT 113-115

Rotterdam-Noord - Tel. K 1800 - 40735-88508.

FIRMA S. BAKKER

SLIEDRECHT - TELEFOON 224

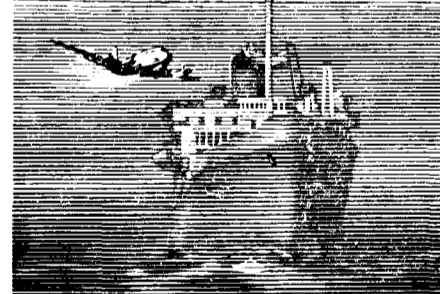
Centrale Verwarming

Electro-Techniek

Scheeps- en Fabrieksinstallaties

HBU

Er is haast bij

Uw exportdocumenten moeten vooral tijdig op de plaats van bestemming zijn. Vaak is de termijn van inkleding van goederen ná aankomst van de boot zeer kort.

De HBU zorgt in voortdurende samenwerking met luchtvaart- en scheepvaartmaatschappijen dat Uw documenten prompt en tijdig aankomen.

Ook voor Incassi: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

WAAROM MOET IK SOLDAAT WORDEN?

Minister Staf sprak met onze redacteur Ferry Hoogendijk over de dienst

Wanneer je als jongen de leeftijd van 18 jaar hebt bereikt dan weet je zeker dat er in de komende maanden een brief in de brievenbus van het ouderlijk huis zal vallen om je op te roepen voor de militaire keuring.

Dan zullen er zijn die klagen in de trant van: ik raak twee jaar mijn vrijheid kwijt, of: nu moet ik mijn studie onderbreken, enz., enz.

Men zal dus in vele gevallen de militaire dienst als een last beschouwen, maar men moet deze dan toch zeer beslist als een noodzakelijke last zien.

Over het hoe en het waarom werd ik als vertegenwoordiger van de jeugd tot de minster van Oorlog, ir C. Staf, toegelaten om openhartig over de dienst en de daarmee samenhangende problemen te spreken.

Minister Staf was zo vriendelijk om uitvoerig in te gaan op een aantal vragen, die ik hem in de loop van dit gesprek mocht stellen.

VRAAG:

De dienstplicht wordt door vele jongeren als een zware taak beschouwd. In het bijzonder in verband met de eveneens zware eisen, die aan vele jongeren worden gesteld door de langere opleidingsduur voor het maatschappelijk leven.

Zou naar Uw mening de belangstelling en het begrip voor leger, vloot of luchtmacht verbeterd kunnen worden?

ANTWOORD:

Ik erken, dat de dienstplicht als een zware taak wordt gezien. Of nu de toevoegingen „zwaar of zeer zwaar” op zijn plaats zijn, wil ik nu even buiten beschouwing laten.

Dat hij echter alleen als een last moet worden beschouwd wil ik zeer sterk tegenspreken. Ik geloof, dat het goed is, dat een Hollandse jongen aan tucht en orde wordt gewend.

Bij de schoolopleidingen wordt hier weleens te weinig aan gedaan.

Vandaar de verzuchting, die een spreekwoordelijk karakter heeft gekregen: Als hij maar eens in dienst is, dan zal men hem daar wel leren om.....

Trouwens, ook bij de industrie heeft men graag krachten, die in dienst zijn geweest. Een zekere mate van discipline is altijd goed.

In andere landen zijn de jongelui van 17 of 18 jaar dikwijls veel verstandiger en veel minder verlegen om op vragen te antwoorden, dan de Nederlandse jeugd van die leeftijd. In ons land tracht men in die omstandigheden kwasi onverschillig te doen.

Op Uw vraag of de belangstelling en het begrip voor leger, vloot of luchtmacht verbeterd kunnen worden, kan ik mededelen: daar zijn wij al mee bezig.

Een eerste vereiste hiervoor is echter, dat er een goed inzicht bestaat in de internationale politiek.

Bij de opleiding van het kader zijn wij thans bezig om belangstelling voor de internationale politiek te wekken en wij verwachten, dat wanneer dit eenmaal is gebeurd, het kader nog beter dan thans de manschappen begrip kan geven van de noodzaak van een paraat leger.

Ter verdere ondersteuning hiervan zal binnenkort aan iedere soldaat 'n brochure worden verstrekt aangaande dit onderwerp.

VRAAG:

De dienstduur duurt nu langer dan vroeger.

Hier zijn verschillende oorzaken voor aan te geven.

De langere duur brengt echter veelal nadelen met zich mee.

Kunt U misschien enige positieve kanten van de langere dienstduur noemen?

MINISTER STAF

.....als hij maar eens in dienst is.....

Bij het stellen van deze vraag denk ik vooral aan de dienstplichtigen, die een technische opleiding krijgen, die hen ook in de burgermaatschappij te pas kan komen.

ANTWOORD:

U hebt gelijk, dat de dienstduur nu langer duurt dan vroeger, maar dit is nu ook nodig. En wel voornamelijk om paraat te blijven in het kader van de Noord Atlantische Verdrags Organisatie (N.A.V.O.).

Het opperbevel van de N.A.V.O. heeft voor een goede verdediging van Europa een „paraat scherm” nodig. Dit wil zeggen, dat voldoende mankracht aanwezig moet zijn om een groot landleger (en hierbij denken wij vooral aan Rusland) te kunnen keren.

Behalve de mankracht zijn ook bepaalde wapens — als atoomwapens — een onderdeel van dit „paraat scherm”.

Dit zg. scherm is nodig om de vijand bij een eventuele aanval te dwingen zich te concentreren met zijn leger. En dit kan voor ons niet onopgemerkt blijven.

Op het ogenblik is het Nederlandse aandeel tot dit scherm één divisie met volledige gevechtsondersteuning, d.w.z. dat er in N.A.V.O.-verband 50.000 man bij betrokken zijn.

Er zijn nu in Nederland 95.000 man bij de landmacht onder de wapenen.

Daar zijn ongeveer 25.000 beroepsmilitairen inbegrepen. Hieruit volgt, dat voortdurend ongeveer 70.000 man aan dienstplichtigen aanwezig moeten zijn. Nu kunnen wij er per jaar maar 45.000 oproepen. Hieruit volgt dus, dat wij ze niet na één jaar, maar

pas na 1½ jaar naar huis kunnen sturen. Dit is dus alleen nodig om de parate sterkte te kunnen behouden.

Als de internationale toestand nog eens zoveel beter wordt, dat wij het „paraat scherm” kunnen verzwakken, dan kan men automatisch daardoor de dienstduur terugbrengen.

De mensen kunnen in één jaar worden opgeleid, ook bijvoorbeeld een specialist als een radar-monteur. Toch moet hij nog 8 à 9 maanden in dienst blijven, alleen om te zorgen, dat wij paraat blijven de monteur ook om enigermate in zijn vak bedreven te worden.

Ik geef toe, dat dit zg. spelen van schildwacht vervelend werk is, maar er is nu eenmaal een sterke parate defensie nodig om een oorlog te voorkomen en dat de militairen gedurende een paar maanden eigenlijk weinig te doen hebben in dienst — al worden wel oefeningen gehouden — is tenslotte maar een gelukkige omstandigheid want het is gelukkig geen ernst.

Op het tweede deel van Uw vraag of ik enige positieve kanten van de dienstduur kan noemen zou ik willen zeggen, dat in het bijzonder de mensen, die een technische opleiding krijgen hier zeer goed in de burgermaatschappij mee terecht kunnen.

Hierin werken wij goed samen met het ministerie van Onderwijs. Er zal voor worden gezorgd, dat de diploma's in dienst behaald, ook erkend zullen worden in de burgermaatschappij. Het militair rijbewijs is bijvoorbeeld ook geldig als gewoon burger rijbewijs.

Het gelijkschakelen van de militaire diploma's met de burgerlijke kan ook wel een nadelige kant voor het leger hebben. Ik denk hierbij vooral aan de beroepsmilitairen.

Immers, na zes jaar is een beroepsmilitair gerechtigd de dienst te verlaten. Kan hij met zg. in dienst behaalde diploma's nu meer in de burgermaatschappij verdienen dan lopen wij de kans hem kwijt te raken.

Anderzijds kan het echter ook zo zijn, dat hij zich nog meer wil specialiseren in dienst en verder met zijn opleiding wil gaan. En dit is mogelijk.

VRAAG:

Zal het leger van de toekomst meer gericht zijn op mobiele, kleine eenheden met betrekking tot een eventuele atoomoorlog?

Vloeit daaruit voort, dat in de toekomst minder dienstplichtigen vereist zijn?

ANTWOORD:

Men kan de vraag beter anders formuleren en zeggen: het optreden van legereenheden zal minder massaal geschieden.

Tegenwoordig bestaat één divisie uit drie regimenten van elk drie bataljons. Nu kan in de toekomst één divisie uit negen bataljons gaan bestaan, die ieder zelfstandig kunnen optreden.

Het regiment als zelfstandige eenheid zou er dan tussenuit vallen.

Op Uw vraag of er dan minder dienstplichtigen nodig zijn antwoord ik: ja en neen.

Een verdediging met vijf divisies is op zichzelf totaal onvoldoende voor Nederland om zelfs in N.A.V.O.-verband een grootscheepse aanval van een enorm landleger te kunnen keren.

Maar hierbij moeten wij niet vergeten, dat die mankrachten worden versterkt met atoomwapens. Wanneer verdere toepassing hiervan mankracht doet vrijkomen dan kunnen wij echter nog geen mensen naar huis sturen, omdat wij nog geen enkele reserve hebben.

Laten wij aannemen dat wij door atoomtoepassingen i.p.v. drie divisies één divisie nodig hebben, dan moeten wij de andere twee toch in reserve houden. Dat de eisen gesteld aan een reserve-leger iets minder behoeven te zijn is duidelijk. Uiteindelijk kan er dus wel iets verlichting komen.

VRAAG:

Wilt U iets vertellen over de taak van Nederland in de N.A.V.O. in de komende jaren?

ANTWOORD:

De taak van Nederland is, dat wij bereid moeten blijven om 't aandeel in de N.A.V.O.-taak van de defensie te leveren.

Een organisatie als de N.A.V.O. is noodzakelijk om een eventuele agressor af te schrikken. Op het gebied van de militaire samenwerking is veel bereikt. Ik moet hier altijd aan denken, wanneer ik aan de conferentietafel zit en wij als vijftien ministers openlijk met elkaar over de defensie spreken en gezamenlijk opdrachten geven aan de opperbevelhebber.

Verder maakt de grote standaardisatie die in het legermateriaal is aangebracht de samenwerking voor de militairen ook gemakkelijk. Onlangs kwamen Engelse militairen over voor oefening in ons land. Zij konden direct met de apparatuur overweg en de taal vormde ook geen moeilijkheden meer, daar de Nederlanders de begrippen, die nodig zijn, in het Engels geleerd hebben.

Toen deze militairen bezig waren en door elkaar aan het werk, kon men geen verschil meer zien. Dit is pas mooie samenwerking.

De politieke organisatie in de N.A.V.O. is ook van belang.

In het bijzonder voor ons is belangrijk, dat ook de stem van de kleine landen wordt gehoord.

(Zie pagina 6)

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

P. C. Boevé

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Ger van Schagen

Redactie-adres:

Graaf Florisweg 40, Gouda

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.- per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie- gelden uitsluitend aan G. Stempfer Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandsche Bank-Unie N.V., Herengracht 434-438.

(Vervolg pagina 5)

Een werkelijke integratie van de N.A.V.O.-landen kan men natuurlijk niet verwachten. Verschillende N.A.V.O.-landen hebben belangen en verplichtingen, die de territoriale begrenzingen van de N.A.V.O. verre overschrijden.

En hierbij denken wij vooral aan de Verenigde Staten en Canada.

VRAAG:

Hoe denkt U over een Verenigd Europa in verband met de noodzaak om militair sterk te staan en kunt U enige richtlijnen aangeven hoe naar Uw mening de integratie

van Europa het beste verwezenlijkt kan worden?

ANTWOORD:

Als ik eerlijk mag zijn geloof ik, dat wij iets te hard van stapel lopen in Europa. Men zoekt het in grote objecten als een verenigd parlement, Hoge Autoriteiten, enz.

Ik voor mij vind het reëler wanneer men eerst zorgde voor vrij geldverkeer, invoerbelemmeringen ophef, passen afschafte, enz.

Ik zie vooral twee facetten van de Europese problematiek: enerzijds willen wij parlementen, waar wij met elkaar kunnen praten, ander-

zijds is het nog altijd zo, dat een bepaald land producten van een ander land afstoot, als het in zijn kraam te pas komt.

Men zegt wel eens: wat is er weinig van de Benelux te zien. Daar is men nu juist van onder af begonnen en heeft men geleidelijk vele belangrijke resultaten bereikt.

Met de eenheid van Europa zoekt men het nog te hoog. Het zal een groeiproces moeten zijn en ook de bevolkingen zullen die groei moeten meemaken. Men kan zo iets niet forceren.

Ook de Verenigde Staten van Amerika zijn niet opeens maar sa-

mengegaan. Hiervoor waren een eeuw tijd en een bloedige burgeroorlog nodig zoals Truman in zijn memoires schrijft.

Dat het plan van de Europese Defensie Gemeenschap niet is doorgegaan vind ik te betreuren. Niet om de militaire kwaliteit, maar de grote winst zou zijn geweest de politieke samenwerking op een bepaald gebied.

Dan had men al vast een sterke politieke eenheid gekregen, die niet meer gemakkelijk uit elkaar gehaald zou kunnen worden.

Men zou dan ook de buitenlandse politiek hebben kunnen integreren omdat er een sterk militair gezag zou hebben gestaan.

Gloedvol betoog van ons ere-lid drs Korthals hoogtepunt van het eerste lustrum van het district Noord

„Het is de vrede waarnaar wij zoeken”

Zaterdag 18 februari j.l. kwamen de afdelingen uit de provincies Groningen, Friesland en Drente bijeen in het mooie Drentse dorp Zuidlaren.

Hoewel deze afdelingen ieder jaar hun districtsdag in Zuidlaren houden, was er dit jaar wel een bijzondere reden om in zo grote getale in vergadering bijeen te komen want het District Noord vierde nl. zijn eerste lustrum.

In de grote benedenzaal van „De Gouden Leeuw” waren ruim 150 jongeren bijeen en om ca. 4 uur opende de voorzitter van het District Noord, dr. K. van Dijk, de middagzitting.

Behalve deze jongeren kon de heer van Dijk ook een aantal ouderen welkom heten; de burgemeester van Zuidlaren, de heer Roukema, de heer Meyering (Gedep. Staten van Drente) met echtgenote en enkele afgevaardigden van de Centrale Groningen V.V.D., de afdeling Groningen V.V.D. en de afdeling Zuidlaren gaven o.a. acte de présence.

In zijn openingswoord liet de heer van Dijk in vogelvlucht de laatste 5 jaren de revue passeren. De afdeling Groningen, die in 1949 werd opgericht, legde door haar activiteiten de grondslag voor het District Noord. Via een J.O.V.D.-dag in Groningen in februari 1950 in 'n weekend in de Jeugdherberg „Us Blauw Hiem” in Appelscha in 1951 groeide het aantal leden van 40 (Afdeling Groningen in 1951) tot 400 (12 afdelingen) en is het District Noord het krachtigste in onze organisatie geworden.

Zeer groot is het saamhorigheidsgevoel van deze Noordelijke afdelingen en dat blijkt uit het gezamenlijk bespreken van de beschrijvingsbrief voor een Algemene Vergadering. Dat blijkt ook bij plaatselijke activiteiten, waar men bij een afdelingsvergadering altijd ook vertegenwoordigers (en -sters!) van andere afdelingen kan begroeten.

Dit saamhorigheidsgevoel komt ook weer tot uiting in de kadercursus, welke binnenkort zal starten en waarvoor zich reeds een 50-tal deelnemers opgaven. In een tweetal bijeenkomsten zal het onderwerp P.B.O. besproken worden.

Spreker hield ons voor altijd open te staan voor al het nieuwe dat deze tijd ons biedt en na zijn geestdriftwekkende openingspeech werd „even” gepauzeerd in afwachting van de komst van ons erelid, de heer Korthals.

Inmiddels was het al 6 uur geworden, want de trein, waarmee de heer Korthals reisde had 2 uur vertraging onze altijd vlugge en service biedende N.S. hadden voor de op die zaterdag slechte weersomstandigheden moeten capituleren.

Om geen enkel onderdeel van het programma te schrappen, werd de volgorde iets veranderd en daarom togen de congressisten eerst naar „De ros Beyaert” om de traditie geworden koffiemaltijd (deze keer uitgebreid met bouillon en een croquet) te nuttigen. Gedurende de maaltijd complimenteerden vertegenwoordigers van enkele afdelingen het districtsbestuur, welke felicitaties vergezeld gingen van een voorzittershamer.

Om half acht werd de terugtocht naar „De Gouden Leeuw” aanvaard en toen

kon de heer Korthals zijn congresrede uitspreken. Zijn onderwerp „Wij bouwen op hechte fundamenten” was weer het hoogtepunt van deze districtsdag. Sprekende over de taak van de jongerenorganisatie was het voor de heer Korthals een grote vreugde te kunnen zeggen, dat de J.O.V.D. de kracht blijkt te hebben gehad met idealisme 'n hechte organisatie op te bouwen. Spreker vindt het heel erg belangrijk, dat in onze jongerenorganisatie zoveel aandacht wordt besteed aan studie en scholing.

De dagen georganiseerd door de Centrale Kadercommissie en de weekends zijn zo goed, om je te bezinnen op de fundamenten, waarop een liberale jongerenorganisatie is gebouwd.

Dat de J.O.V.D. nooit de patronage van ouderen heeft aanvaard is wel één van de voornaamste verschillen, wanneer we andere politieke jongerenorganisaties met de onze vergelijken.

Ik juich het toe, aldus de heer Korthals, dat de J.O.V.D. een onafhankelijke jongerenorganisatie is, die er een eigen mening op na houdt, zelfs al zal die mening wel eens afwijken van de mening, die oudere liberalen hebben.

De opbouw van de J.O.V.D.

De opbouw van de J.O.V.D. is niet gemakkelijk gegaan. De jongeren van nu zijn onverschillig en zo moeilijk samen te brengen om problemen, de politiek betreffende te bespreken.

Maar toch zijn wij een gerespecteerde jongerengroep, zeer gerespecteerd en dat zegt mij, aldus spreker, dat men vertrouwen heeft, geloof heeft in de beginselen van onze liberale jongerenorganisatie, een groep jongeren, die strijdt voor de vrijheid en de verdraagzaamheid, de strijd voor waarheid en het geluk voor de mens. Vrijheid echter, die men altijd gebonden moet zien aan normen, normen die zijn ingegeven door het feit, dat de mens in gemeenschap leeft. Maar, zo betoogde de heer Korthals, in die gemeenschap is ook steeds van belang, dat de mens de vrijheid wordt gelaten om zijn leven zo in te richten, als hij of zij dat wil.

Wanneer men dit niet steeds voorop

blijft stellen en telkens de gemeenschap (overheid, bureaucratie) naar voren schuift, dan, zo heeft Salvador de Madriaga eens gezegd, wordt zo'n samenleving een enorme bijenkorf of een machine. Letterlijk zegt de Madriaga: De leden van zo'n samenleving

Ons ere-lid drs Korthals

zullen vroeg in hun leven gegrepen worden door een tandrad van inspecteurs en automatisch worden verdeeld over de verschillende functies, welke in een samenleving moeten worden verdeeld zij zullen hun levensweg reeds voor zich uitgestippeld vinden en aldus de hun voorgeschreven baan afleggen en zo tot hun dood een geleide vinden, zonder ooit een kans gekregen te hebben een fout te maken.

Ook de strijd van ons jongeren dient steeds gericht te zijn op de vrijheid van de mens in de gemeenschap, zijn vrijheid van gedachten, zijn vrijheid van geloof, zijn vrijheid van meningsuiting.

Wanneer spreker iets meer wil zeggen over het geluk van de mens, neemt hij als uitgangspunt een klein geschrift van Stefan Zweig, een Oostenrijks schrijver, intellectueel tegenstander van Duits militarisme en nationaal socialisme, nl. het geschrift: „De legende van de derde duif”.

Gij allen kent, aldus spreker, het verhaal van de zondvloed en van de ark van Noach en zoals in Genesis beschreven staat, liet Noach na veertig dagen een raaf uit, die heen en weer bleef vliegen tot het water op de aarde was opgedroogd. Daarna liet Noach de eerste duif los, maar deze duif vond geen plekje voor haar pootjes en kwam terug. Na zeven dagen liet Noach opnieuw een duif los en deze keerde tegen de avond terug met een frisse olijftak, waaruit Noach begreep, dat het

water was gezakt. Wederom na zeven dagen werd de derde duif losgelaten en deze kwam niet terug.

Stefan Zweig gaat zich nu bezig houden met de vraag, waar deze duif is gebleven. Hij beschrijft de vreugde van de duif over haar vrijheid. Na vele omzwervingen wordt de duif moe, zo zegt Zweig en zij streek neer in een woud en daar is die duif ingesponnen door het loof en door haar droom en daar bleef zij eeuwen.

Letterlijk schrijft Zweig: Eens begon in die dagen het hele woud te dreunen en het donderde alsof de aarde in tweeën brak. Zwarte metalen lichamen doorsuidden gierend de lucht en waar zij neervielen barstte de aarde ontsteld open en de bomen knakten als halmen. Mensen in kleurige gewaden wierpen elkaar de dood toe en verschrikkelijke machines brachten vuur en brand; bliksems schoten van de aarde wolkenwaarts, donder volgde. Het was alsof het land ten hemel wilde daveren, alsof de hemel het land wilde bedelven. De duif schrok op uit haar droom. Dood en vernietiging omringden haar. Als eens de wateren, zo overstromde nu het vuur de wereld. IJlings spande zij de vleugels en fladderde op, om een andere woonstee te zoeken dan het instortende woud — een woonstee des vredes. Zij fladderde op en vloog over onze wereld om vrede te vinden... Vergeefs! Waarheen zij ook vloog, overal waren deze bliksemschichten, dit gebulder, door mensen ontketend — overal oorlog!

Als weleer overstromde 'n vloedgolf de aarde, nu van bloed en vuur! Wederom kwam er een zondvloed opzetten! Nu schichtig doorfladderde zij onze landen om ergens een rustplek te ontdekken en dan op te zweven tot de

(Zie: pagina 7)

B. DE GRAAF

TELEFOON 78451-78454

(Vervolg pagina 6)

Aartsvader teneinde hem de frisse olijftak der Belofte te brengen.

Maar nergens was er in die dagen één te vinden: steeds hoger zwol de vloed des verderfs over de mensheid, steeds dieper vrat de brand in onze wereld in, nog steeds niet heeft zij de rustplaats gevonden, noch de mensheid de vrede — en eerder mag zij niet weerkeren, eerder niet rusten in eeuwigheid...

Niemand heeft haar in onze dagen gezien, de verdwaalde legendarische duif, de vrede zoekende en toch fladdert zij nog boven onze hoofden rond, angstig en reeds vleugellam.

Alleen soms — des nachts — als wij opschrikken uit onze slaap, horen wij geruis, hoog in de lucht, een jachtend gejaag in het donker, een verwilderd vliegen, een radeloze vlucht op de maatslag van haar wieken zweven, al onze zwarte gedachten in haar angsten deinen al onze wenssen. En die daar russen hemel en aarde sidderend zweeft — de verdoolde duif, de ontrouwe bode van weleer — boodschapt nu de Aartsvader der mensheid ons aller doem. En weer, zo citeert de heer Korthals Stephan Zweig, en weer — als voor duizenden jaren — hunkert een wereld er naar, dat iemand de hand naar haar zal kunnen uitstrekken en moge ervaren — te langen leste — dat de

beproeving doorstaan is...

Ja, zo besluit ons erelid zijn grootse rede, het is de vrede, waarnaar wij zoeken. Al onze arbeid zou vergeefs zijn, al onze vrijheidsrechten en sociale zekerheden zouden teloor gaan, wanneer de vrede niet gehandhaafd wordt. Het is daarom een noodzaak, dat de jeugd belangstelling voor de politiek heeft en dat zij zich beraadt over de vraag hoe de wereld moet worden opgebouwd. Wanneer de jeugd en speciaal de liberale jongeren aan de opbouw van deze wereld wil werken met de twee hechte fundamenten vrijheid en verdraagzaamheid in haar vaag, dan kunnen wij de toekomst met ver-

trouwen tegemoet gaan, aldus de heer Korthals.

Na deze congresrede voerde de toneelgroep van de J.O.V.D.-V.V.D., afdeling Zuidlaren het blijspel in 3 bedrijven „Het stadhuis op stelten” van Martie Verdenius en Hans Keuls op Het zeer verdienstelijke spel werd met een langgerekt applaus en een enorm grote Groninger koek beloond.

Met een bal tot diep in de nacht werd dit zeer geslaagde lustrumfeest besloten.

De organisatie van het geheel, in handen van de afdeling Zuidlaren van de J.O.V.D. is zeker een woord van lof waard.

De breuk in de Stichting van de Arbeid nader bezien

De maatschappelijke verhoudingen zullen een isolement van werkgevers en werknemers niet kunnen verdragen

De jongste gebeurtenissen met betrekking tot de „samenwerking” van werkgevers- en werknemersorganisaties in het deze organisaties overkoepelend orgaan, de Stichting van de Arbeid, hebben een grote opschudding verwekt. De idee, dat in enkele uren tijds een samenspraak van meer dan 10 jaar werd teniet gedaan heeft een aantal vragen doen rijzen naar de diepere achtergronden van deze crisis. Van gebeurtenissen binnen de Stichting is in de laatste jaren weinig bekend geworden. Ik doel hiermede vooral op datgene wat in al die jaren van beide zijden (werkgevers en werknemers) in het midden is gebracht en voorts over de toon waarin deze gesprekken zijn gevoerd.

Er is wel eens beweerd (door een bekend hoogleraar) dat — vergeef me de uitdrukking — werkgevers en werknemers in de Stichting onder één deken slapen, d.w.z., dat de belangen van beide groepen (partijen) zó zijn verweven, dat een intiem gesprek een noodzakelijkheid betekent voor de instandhouding van iedere groep als zodanig; dat overeenkomsten, compromissen onvermijdelijk zijn, willen zij niet in een strijd op leven en dood worden verwickeld.

Wanneer bestaat er bij twee groepen met ogenschijnlijk tegengestelde belangen de neiging tot samenwerking? Meestal alleen dan wanneer of beide

of één van beide groepen bij niet-samenwerking een grotere schade verwacht dan die welke het compromis met zich mee kan brengen.

In het bedrijfsleven zien wij dit verschijnsel maar al te vaak. Ondernemingen in een dodelijke concurrentie-strijd gewikkeld, gaan plotseling over tot samenwerking, kartelvorming als U wilt. Het belang van de samenwerking wordt plotseling hoger gewaardeerd dan de strijd tot op dat moment gevoerd.

Binnen een afzonderlijke onderneming zien we hetzelfde. De werkgever zal de geneigdheid bezitten een acceptabele arbeidsovereenkomst aan één van zijn employé's aan te bieden wanneer hij de mening is toegedaan, dat een dergelijke binding op langere termijn van belang kan zijn voor zijn onderneming. Ook de betreffende werknemer kan een dergelijke binding op prijs stellen.

Wat echter de inhoud zal zijn van dergelijke afspraken, overeenkomsten, kartels, van een dergelijke samenwerking, is een probleem op zichzelf. De machtsverhouding tussen de partijen die samenwerken, de overeenkomst aangaan is hier van beslissende betekenis. De sterkere onderneming zal, ondanks het feit, dat hij aan samenwerking de voorkeur geeft — om welke redenen dan ook — in belangrijke mate de inhoud van de afspraak bepalen. De sterkere werkgever de inhoud van het arbeidscontract, de sterkere partij de aard van de „samenwerking”.

Anders wordt het wanneer na verloop van tijd blijkt, dat de min of meer gedwongen partij aan macht heeft gewonnen, een grotere vinger in de pap heeft gekregen, door aantal of kwaliteit meer reële zeggenschap heeft verworven.

De samenwerking dient dan — wil de voorheen sterkere partij de realiteit niet uit het oog verliezen — herzien te worden, op een andere basis geplaatst te worden.

Een en ander leidt tot verandering der afspraken, een herziening van de overeenkomst en zo men wil tot loonronden, verbeterde sociale voorzieningen, een veranderde ontslagregeling, kortere werktijden, hogere vakantie-toeslagen.

Kortom, tot een algehele verbetering van de positie van de in eerste instantie „zwakkere” partij. Een openhartig gesprek, waarin de wederzijdse belangen conscientieus worden afgewogen,

getoest aan de reële omstandigheden, kan tot deze herziening aanleiding geven, doch ook..... — en dit komt meermalen voor — in een onomwonden herbepaling van de machtsverhoudingen.

Nu gaat het er op zo'n moment maar om — welk moment men als een crisis zou kunnen kwalificeren — of bij de andere partij begrip en de bereidheid aanwezig zijn om op de nieuwe wenssen (suggesties of eisen!) in te gaan, om de voorstellen te aanvaarden of te verwerpen.

Wederom worden de belangen nauwkeurig tegen elkander afgewogen en berekeningen gemaakt of men, zó ver als voorgesteld, in de gegeven omstandigheden kan gaan. Allerlei factoren spelen in de beslissing een rol zoals de interne rust, de sociale vrede, de verwachte winst en de nieuwe verhoudingen etc.

Een gesprek in een dergelijke crisis-sfeer is meestal minder aangenaam, vooral wanneer de belangensfeer van waaruit de redeneringen en argumentaties worden opgesteld van geheel verschillende aard zijn, wanneer partijen niet begrijpen of niet begrijpen willen wat nu precies — behoudens hun machtspositie — hun aandeel is dat aan het productieproces wordt bijgedragen.

Funcie van de ondernemer

Wanneer de werknemers niet begrijpen of niet willen begrijpen of gesuggereerd zijn niet te willen begrijpen, welke de functie is van de ondernemer in het economisch proces, is een gesprek over de verdeling van het ondernemingsinkomen niet goed mogelijk.

Er is een koek en die koek moet volgens bepaalde maatstaven worden verdeeld. Wanneer die maatstaven verschillen is verdeling — anders dan door strijd — niet mogelijk, of alleen dan wanneer de ene of de andere partij zich een deel toeëigent met het argument „als jullie dit niet doen dan doen wij dat” of netter „wij geven U ernstig in overweging onze voorstellen te aanvaarden anders...” Het gaat hier immers altijd om de alternatieven. Wanneer de ene partij niet doet wat de andere vraagt, wenst, eist, suggereert, wat dan??

(Zie pagina 8)

Denk aan de kleine beetjes

Gij waande het Kleine Beetjes Fonds dodder dan een overleden pier? Gij had ongelijk.

Weliswaar wordt des penningmeesters brievenbus nog niet dermate met overmakingen voor het K.B.F. gevuld, dat er voor aanmaningen en laatste waarschuwingen geen plaats meer zou zijn, edoch, de eens zo brede stroom is nog niet helemaal opgedroogd!

Het was op een zaterdagmiddag in december dat in Vlaardingen een prominent liberaalse en een even prominent liberaal ter gelegenheid van hun verloving een receptie doorstonden. Het was een uiterst gezellige receptie en de golven felicitanten dreigden bij tijd en wijle het paar te overspoelen.

In een strategische hoek met gunstige perspectieven voor het onderhoud des lichaams — waarzonder hier op aarde de geest nu eenmaal niet bloeien kan — had een groep J.O.V.D.'ers en oud-J.O.V.D.'ers postgevat, de kelkjes in de knuistjes gekneld en de benen wijd geplant om weerstand te bieden aan de bataljonsgewijze binnenrukkende drommen.

Het gesprek kwam op de J.O.V.D. en de financiële perspectieven van het lopende jaar. Ex-lid Teun Verheul, eens een ijverig en goedvol spreker op alle afdelingsavonden, doch nu in de olie (Schooneveld), kwamen op een gegeven ogenblik de tranen in de ogen. Zo kan het niet langer, snikte hij, en met een breed gebaar, zoals alleen een ingenieur van de B.P.M. of een Spaans edelman vermag te maken, trok hij zijn portefeuille en overhandigde een gulden. Voor het K.B.F.

Enige omstanders werd het te machtig en ontroerd brachten zij tevens lof aan de visie waarvan de stichters van het fonds jaren geleden in de naamgeving blijf hebben gegeven.

Op dat moment en op die historische plek werd toen de plechtige gelofte afgelegd — bij Jupiter en de voortreffelijke sherry — dat op iedere J.O.V.D.-verloving waar een der omstanders aanwezig zal zijn een som gelds voor het K.B.F. gefourneerd zal worden.

Gezien de verlooplust der laatste tijden betekent dit nieuw leven voor het K.B.F. en zeer zeker is zulks het geval als ook in andere gebieden des Rijks dit voorbeeld gevolgd wordt.

Tsa makkers, liever verloofd-man dan bloo-Jan!

G. DORSMAN

VAN DER VORM'S AANNEMINGSBEDRIJF N.V. ROTTERDAM

Kantoor: COOLSINGEL 75 - Telefoon 27700

(Vervolg pagina 7)

Het is de vrees voor het alternatief, dat de gedwongen partij dikwijls doet besluiten het hoofd te buigen.

Tenzij men te ver gaat, te véél eist, het onmogelijke mogelijk wil maken, ja, dan bereikt men ergens een grens. Deze grens nu is m.i. in de Stichting van de Arbeid bereikt. De onderhavige crisis stond al jaren op stapel. De schermutselingen om fracties van procenten waren er reeds verschijnse van.

In feite is een dergelijke „samenwerking” immer een gewapende vrede. Zie maar eens om U heen in het gewone bedrijfsleven. Hoeveel directeu-

ren van bedrijven zijn onder elkaar niet de vriendelijkheid zelve, doch laten naar buiten blijken, dat er alleen „samenwerking” bestaat, omdat er een groot inkomen mee is gemoeid? Voor geld is immers alles te koop? Ook sociale vrede, ook een vriendelijk gezicht wat wel het minste is dat men in ruil voor geld leveren kan. Om over de vriendelijkheden, in politieke kringen uitgewiseld, maar niet te spreken. Het is een besliste noodzakelijkheid conferenties te beleggen over onderwerpen als „kan men eerlijk zijn in de politiek”. De Stichting van de Arbeid is misschien failliet. Wellicht verkrijgt ze surcéance van betaling! Het is im-

mers een officieel erkende (B.B.A. 1945) adviesinstantie!

Het zal echter niet lang meer duren voor ze geheel op de achtergrond verdwijnt. Een en ander ligt besloten in de aard van de zich ontwikkelende nieuwe machtsverhoudingen.

De werknemersorganisaties spelen een steeds belangrijker rol. De werkgevers hebben een krampachtig „neen” laten horen. Mijns inziens een gemotiveerd „neen”. Tot hiertoe en niet verder, maar tevens een „neen” dat niet lang zal zijn vol te houden, hoe graag wij dit wellicht ook zouden zien.

De ontwikkeling der maatschappelijke verhoudingen zal een isolement van

beide groeperingen niet kunnen verdragen. Eén van beide groepen zal het hoofd moeten buigen, desnoods door de macht van het aantal.

Deze crisis op een conflict laten uitlopen heeft weinig zin. Het zou getuigen van weinig inzicht in de nieuwe verhoudingen.

Het zijn niet de werkgevers, die gebrek aan begrip tonen, doch de werknemers of liever hun leiders, die in de positie verkeren voortdurend genoodzaakt te zijn — om het behoud van het aantal — iets nieuws te verzinnen, ook al zijn de eisen, gezien de omstandigheden, niet geheel of in het geheel niet verantwoord.

Drs L. E. GROOSMAN

Een vlucht om de wereld

EEN BEZOEK AAN TOKIO, HET PARIJS VAN HET OOSTEN

Heel erg graag had ik mijn vlucht om de wereld gemaakt via Indonesië. Als militair ben ik daar twee jaar geweest en wat zou ik er nu, na vier jaren, graag weer eens hebben rondgekeken om te zien, wat er sindsdien allemaal is veranderd en om oude, bekende plekken op te zoeken. Helaas is het heel erg moeilijk om Indonesië binnen te komen als je er in het Nederlandse leger geweest bent. Je moet door de Indonesiërs wat men noemt eerst „gescreend” worden.

Daar gaan weken of zelfs maanden mee heen. Je moet formulieren invullen met allerlei eigenaardige vragen over je militaire opleiding.

Ik kreeg op het Indonesische consulaat in Den Haag een invulformulier toegeschoven met de mededeling, dat ik eerst dit formulier zelf veertien maal moest overtikken en het dan veertien maal kon gaan invullen. Ik vond dit wel een dermate grove bureaucratie, dat ik er maar van afzag. Dus heb ik helaas Indonesië van mijn reisplan geschrapt en ben van Bangkok naar Tokio gevlogen, waarbij ik Indonesië links, of liever „rechts”, heb laten liggen.

Begin november gaat de KLM op de luchtlijn Amsterdam-Tokio de Super Constellation gebruiken. Dan zal men óók met de KLM toeristenklasse naar Tokio kunnen vliegen, want de Super Connie krijgt op deze dienst accommodatie voor 30 eerste klas passagiers, 15 toeristenklas-passagiers en 7 sleep-airs.

Tot heden vliegt de KLM nog maar toeristenklasse tot Bangkok. Omdat ik zoveel mogelijk van de toeristenklas gebruik wilde maken, vloog ik van Bangkok via Hongkong naar Tokio met de Pan American World Airways. Tot Hongkong was de toeristenklas volgeboekt, dus moest ik deze afstand toch eerste klas vliegen.

Om tien voor acht 's morgens stijgt de „Clipper White Falcon” vanaf het Don Muang vliegveld op. Ik zit nu „luxueus”, helemaal achter in de staart, ver van de motoren, met een pracht uitzicht op het natte sawahlandschap van Thailand onder me, in een heerlijke sleep-air.

Onze machine is een Douglas „Super-Six”, zoals de PAA die noemt, een weinig veranderde uitvoering van de DC-6B. Een pracht machine, comfortabel en luxueus, heerlijk om in te vliegen.

De PAA gebruikt een verplaatsbaar tussenschot tussen de eerste klasse achterin en de toeristenklasse vóór-in. Op deze wijze kan de eerste klasse naar behoeven uitgebreid of ingekrompen worden. Onze „Clipper White Falcon” heeft op deze vlucht 28 eerste klas en 23 toeristenklas zitplaatsen.

Veel aandacht aan de veiligheid

Wat bij elke vlucht met de Pan American World Airways steeds weer opvalt is de grote aandacht die besteed wordt aan de veiligheid. Voor elke start geven stewards en stewardessen een demonstratie van de werking van het zwemvest.

De passagiers wordt dringend verzocht, vóór de start de gedrukte noodinstructies te lezen, die zich bij elke zitplaats bevinden. Deze veiligheidsvoorschriften worden door de Amerikaanse Civil Aeronautics Administration (CAA) streng verplicht gesteld.

Een zegsman van de PAA vertelde mij, dat alle bemanningsleden (inclusief stewardessen) elke 6 maanden

een zogenaamde „mergencydrill” moeten maken. Er wordt dan verondersteld, dat een machine op zee moet landen. Alle noodmaatregelen worden dan uitgevoerd: rubberboten naar buiten, nooduitgangen open, passagiers helpen met zwemvesten aandoen etc.

Toen ik eens met de Comet van de Engelse BOAC vloog, zag ik de steward eenzelfde zwemvest-demonstratie geven. Ik vraag mij nog altijd af waarom de KLM dit niet doet.

Ik kan begrijpen, dat de KLM haar passagiers niet nodeloos ongerust wil maken. Maar dit is een belangrijke zaak en het is een feit, dunkt me, dat de meeste KLM-passagiers in geval van nood niet weten wáár de nooduitgangen zijn, hoe de zwemvesten werken etc.

In ieder geval heb ik van die noodinstructies heel wat geleerd. Wist U bijvoorbeeld, dat U een zwemvest nooit in een vliegtuig mag opblazen, omdat U anders niet door de nooduitgang komt?

Zo zijn er veel, héél veel dingen, die belangrijk zijn om te weten. En interessant bovendien.

Ik zag hoe boven in het plafond van onze Super-Six vier grote rubberboten met volledige uitrusting waren aangebracht. Ook heeft elk vliegtuig een nood-radio aan boord, die er uitziet als een koffiemolen. Men moet draaien om stroom op te wekken. „Victory Gril”, heet dat ding. Een naam, die nog stamt uit de oorlogstijd.

Tokio behoort tot de grootste steden ter wereld

In het prachtig gelegen Hongkong

blijven we even over om te lunchen. Dan starten we weer voor de 7½ uur lange vlucht naar Tokio. We hebben aan boord een Duitse atleten-team, dat in Frankfort is ingestapt en nu rechtstreeks naar Tokio vliegt. De kerels zijn wel wat vermoeid en dat is ook best te begrijpen.

In Tokio is het op het vliegveld Haneda een hopeloos druk gedoe. Gelukkig komt hier volgend jaar een nieuw modern stationsgebouw. Wat nu gebruikt wordt voldoet zelfs niet aan de geringste eisen. Het klimaat in Japan komt in deze tijd overeen met dat in Nederland. Dus: veel regen.

Een auto brengt me naar een nieuw, modern hotel even buiten de stad. Het is prachtig, maar het is me te duur en te ver van het centrum. Daarom verhuis ik later weer. Al gauw heb ik door hoe duur Japan is. Tokio wordt één van de duurste steden ter wereld genoemd! Toch zijn er ook wel goedkope dingen te verkrijgen, bijvoorbeeld camera's.

Wist U dat Tokio meer dan 7 miljoen inwoners heeft en dat zij na Londen, New York en Parijs de grootste stad ter wereld is? Het is een enorme stad en ook over haar zouden weer vele artikelen te schrijven zijn. De Ginza is de grote winkelstraat, die bijna 2 km lang is. Maar er zijn méér grote winkelstraten. Tokio heeft ook een metro en wist U, dat het station er nagebouwd is van het C.S.-station in Amsterdam.....? Televisie is er in Japan óók, vele uren per dag. Men kan het o.a. zien in de café's.

Plesman-herdenking

Op 7 oktober 's-morgens om 11 uur werd op alle KLM-kantoren ter wereld ter gelegenheid van de 35e verjaardag van de KLM, tijdens een korte plechtigheid een plaquette van wijlen dr Plesman onthuld.

Ik prijs mezelf gelukkig, dat ik deze plechtigheid kon bijwonen in het nieuwe KLM-kantoor in het Nittobo-Building in Tokio.

Grappig was, dat Tokio de eerste plaats ter wereld was, waar deze plechtigheid begon, omdat Tokio het dichtst bij de datumlijn gelegen is. De plechtigheid werd verricht door de KLM-vertegenwoordiger, de heer M. van Haselen, oud-kolonel-vlieger van de Militaire Luchtvaart van het KNIL.

De heer Van Haselen vertelde me, dat hij in 1927 Plesman tijdens diens eerste bezoek aan Indië in een De Havilland DH-9 tweedekker persoonlijk had rondgevoerd, op last van de legercommandant.

Sindsdien waren Plesman en hij goede vrienden geworden. Ook maakte de heer Van Haselen in 1928 de vijfde KLM-vlucht naar Indië als 2e bestuurder met Moll als gezagvoerder.

De Japanse vrouw

Eén ding heeft me, tijdens mijn kort bezoek aan Tokio, sterk geïnteresseerd: de Japanse vrouw. „Het ideaal van geluk voor een man is een Westers huis, een Chinese kok en een Japanse vrouw”, las ik eens ergens.

Of het waar is weet ik niet. De vrouw is in Japan niet veel meer dan slaaf, de man is alles. Daardoor heeft de vrouw een ingeboren service-gevoel. Zij wil de man dienen. Knap van uiterlijk kan ik de gemiddelde Japanse vrouw niet vinden. Beslist niet. Al lopen er in Tokio heel wat knappe meisjes rond. En dan is daar die mysterieuze Japanse vrouw, die geisha (spreek uit „geesja”), die in de Westerse wereld zo volkomen onbegrepen wordt en die ook wel nooit begrepen zal worden.

„Een echt geisha-huis” krijg je hier als westerling nooit te zien”, vertelde een Hollander in Tokio me. Maar „namaak” is er natuurlijk genoeg. De geisha's zijn dikwijls uiterst ontwikkeld. Zij worden gebruikt voor het leggen van zaken-contracten.

Een bezoek aan zo'n geisha-huis zou 100 gulden op een avond kosten. Het zijn veelal maatschappijen, die de geisha's in dienst hebben. Zij dansen, drinken thee, spelen onschuldige spelletjes en weten ondertussen veelal belangrijke handelscontracten voor hun maatschappij af te sluiten.

Het Parijs van het Oosten

Tot slot nog een enkel woord over het nachtleven in Tokio. Sedert de Koreaanse oorlog hebben de Ameri-

(Zie pagina 9)

N.V. Lijm- en
Gelatiniefabriek

„Delft”

TWEE TORENS
Telefoon 25242 - Delft

kanen van Tokio een amusements-centrum gemaakt, dat zijns gelijke niet kent in de wereld.

Elke Korea-soldaat kreeg jaarlijks 5 dagen verlof in Tokio. Ik heb me laten vertellen, dat er knapen waren, die in die vijf dagen in Tokio zo'n slordige 500 dollar (bijna 2000 gulden) stuksloegen! Tokio telt duizenden en duizenden nachtclubs die allen dateren van na de oorlog.

Een vriend van de Pan American World Airways heeft me een avond meegenomen langs sommige van deze clubs. We gingen club in, club uit, even om een indruk te krijgen.

Wat ik zag verbaasde me en ik be-

greep, dat het wáár was wat die Hollander me verteld had: „Zelfs Parijs kan op het gebied van het nachtleven nog wat van Tokio leren”. En dat zegt wat... In die meeste nachtclubs wordt gedanst en veelal is er ook een „floor-show” met dansende meisjes, die héél weinig om het lijf hebben.

Toen ik per vliegtuig Japan weer verliet, was het donker. De Fujiyama, de Heilige Berg, heb ik niet gezien. Het gezegde wil, dat hij die bij zijn vertrek uit Japan de Fujiyama ziet, zeker eens in zijn leven in Japan zal terugkeren. Zouden voor mij de kansen daarop werkelijk zo slecht staan...?

Van de H.B.-tafel

Het volgend congres werpt zijn schaduwen reeds vooruit

Zondag, 12 februari j.l., heeft het Hoofdbestuur van 's morgens 11 uur tot 's middags half vijf vergaderd. De leiding van de vergadering berustte bij de vice-voorzitter, Huub Jacobse, daar Hein Roethoff nog in Genève vertoefde.

Uitvoerig is er gesproken over de Trekpaardenconferentie. De suggesties, die in Overschie aan het Hoofdbestuur waren gedaan, werden nog eens onder de loep genomen.

Hierbij is ook het Zomerkamp ter sprake gekomen. Een suggestie van Ferry Hoogendijk om een enquête hierover in De Driemaster te houden werd overgenomen. (Elders in dit blad kan men hierover lezen).

De organisatie van het congres in Eindhoven verloopt vlot en de resoluties, die hier ter tafel zullen komen worden al uitvoerig voorbereid.

Een belangrijk punt vormde de financiën. Besloten werd om de certificatenactie weer nieuw leven in te blazen. Elke afdeling krijgt er vijf toegestuurd met het dringende verzoek om er flink voor te werken. Verder is er contact opgenomen met de financiële stichting. Aan de pro-

paganda werd grote aandacht besteed.

Op het secretariaat liggen nog een groot aantal brochures, die de afdelingen kunnen afnemen.

Verder deelde de redactiesecretaris van De Driemaster mee, dat er in maart een propaganda-nummer van dit blad zal verschijnen. Het nummer zal een grotere oplage krijgen en het H.B. hoopt, dat de afdelingen veel van dit propaganda-nummer gebruik zullen maken.

Dit waren de belangrijkste agenda-punten van de afgelopen H.B.-vergadering.

Nieuw bestuur J.E.L. sectie Nederland

Het bestuur van de Jeunesses Européennes Libérales, sectie Nederland, waarvan lid zijn de organisaties de J.O.V.D. en de Liberale Studentenvereniging Amsterdam (L.S.V.A.) is voor dit jaar als volgt samengesteld: F. A. Hoogendijk, voorzitter; S. C. Sijsma, vice-voorzitter; B. Sarphati, secretaris; J. G. Uljée, penningmeester; Mej. H. C. Kooyman, lid; L. D. Oosterveld, lid; Th. J. Steenbergen, lid; H. Biermans, lid en K. P. v. Eck, lid.

Drs J. Linsen werd bereid gevonden als adviseur op te treden.

Wel of niet een Zomerkamp dit jaar?

H.B. vraagt Uw mening

Het Hoofdbestuur heeft zich lange tijd beraden over het wel of niet houden van een zomerkamp. Dit probleem is ook aan de orde gekomen op de trekpaardenconferentie enkele weken geleden.

Enkele enthousiaste kampbezoekers bepleitten om ook dit jaar weer een kamp te organiseren. Anderen — w.o. Tim de Vries — wogen objectief de voor- en nadelen tegen elkaar af. Hierbij kwam steeds de vraag naar voren of het wel verantwoord is om zoveel kosten te maken voor een kamp, waar maar betrekkelijk weinig leden van kunnen profiteren. Kan men dit geld dan niet beter besteden voor een weekend?, vroeg men zich veelal af.

Het Hoofdbestuur heeft nu gemeend deze vragen direct voor te moeten leggen aan de leden.

Vraag 1. Bent U van mening, dat er ook dit jaar weer een zomerkamp moet worden gehouden?

Vraag 2. Kunt U nu direct zeggen, dat U dit jaar het kamp zal meemaken? (Het kamp zal eventueel worden gehouden tussen 21 juli en 19 augustus).

Het H.B. hoopt, dat U alleen op vraag 2 een positief antwoord geeft, wanneer het vrijwel zeker is dat U komt!

De beantwoording van de vragen moet gestuurd worden vóór 10 maart naar de secretaris van het H.B.: L. D. Oosterveld, Botticellistraat 8, Amsterdam.

F. A. H.

Afdelingsnieuws

Wij begroeten Apeldoorn als een nieuwe loot aan de J.O.V.D.-stam

Onlangs kon men in het dagblad „Het Vrije Volk” lezen, dat de Jongeren Organisatie voor Vrijheid en Democratie de snelst groeiende politieke Jeugdorganisatie is.

Hieruit blijkt, dat het voor onze politieke tegenstanders niet onopgemerkt is gebleven, dat steeds meer jongeren zich tot de liberale ideeën voelen aangetrokken. Een jongerenorganisatie krijgt echter pas kracht, wanneer de leden zelf enthousiast zijn.

Daarom is het werk in de afdelingen het belangrijkste. En het verheugt ons dan ook om een nieuwe afdeling in De Driemaster te kunnen introduceren: t.w. de afdeling Apeldoorn. De eerste bijeenkomst werd deze maand in de Parel van de Veluwe gehouden. Onze hoop is, dat er nog vele zullen volgen en dat wij nog veel afdelingsnieuws van deze jongste spruit in onze kolommen mogen plaatsen. Hieronder volgt dan het eerste verslag.

Op 14 februari hield de nieuw opgerichte afdeling Apeldoorn haar eerste officiële bijeenkomst ten huize van Ton Lubbers, één van haar bestuursleden.

De weersomstandigheden in aanmerking genomen, gaf de opkomst reden tot tevredenheid.

De voorzitter hield een inleiding over de vier beginselen van de J.O.V.D.,

waarna één der andere bestuursleden L. J. Vogelenzang (oud-lid van 'n andere afdeling) enige ervaringen weergaf welke tot lering konden dienen voor onze jonge afdeling.

Daarna volgde een algemene discussie en zo werd deze vergadering tot ieders tevredenheid besloten.

(Mogen we met spoed vernemen hoe het bestuur is samengesteld? - Red.)

AMSTERDAM

Weldra voor de radio

Grote activiteit enerzijds en tijdgebrek anderzijds zijn de oorzaken van het geruime tijd ontbreken van verslagen van onze afdeling. We hopen met dit artikel de continuïteit te hervatten.

Het Politiek Jongeren Contact Amsterdam kwam op 3 januari bijeen om het woningbouwprobleem te bespreken en het ligt voor de hand, dat in de discussie, vooral tussen socialist en liberalen, menige „rake klappen” vielen. Al met al een leerzame avond, die, met al of niet geestrijk vocht op gemeenschappelijke basis besloten werd. Nu wordt begonnen met de discussie van de partijprogramma's, waarvan op 27 februari de K.V.P.

De zgn. Parlementaire Studiekring kwam op 10 januari voor het laatst bijeen o.l.v. de heer Schuyff. Deze

kring is inmiddels omgezet in praat- en discussie-avonden over elementaire politieke onderwerpen en in dit kader sprak de heer H. Zomerplaag ec. drs. over „Hoe worden wij geregeerd?” 20 januari sprak mr de Wilde, lid van de Prov. Staten van Noord-Holland en van de Gemeenteraad van Amsterdam over de „Gemeentelijke Autonomie” waarbij hij vanuit zijn zeer deskundig standpunt de problemen rond gemeente en provincie belichtte.

Op 1 februari lieten wij een ARJOS-inleider spreken over „Doorbraak of confessionele partijvorming” en tussen de uitgenodigde socialist en confessionelen ontspan zich een principiële en soms scherp debat, dat tot na twaalfen nog op straat en elders werd voortgezet.

De tweede inleiding over hetzelfde onderwerp werd door een bekende socialiste gehouden op 7 febr. j.l. Wij waken tenslotte alle JOVD-leden op naar het door de afdeling Amsterdam georganiseerde forum te luisteren, waarvan een reportage uitgezonden wordt over de AVRO op 2 april (waarschijnlijk) in het programma „In en om de Jeugdbeweging”.

Z.O. DRENTE.

Lustrumfeest op 3 maart a.s.

De afdeling Z.O. Drente bestaat 5 jaar! Op zaterdag 3 maart zal het lustrum worden gevierd in het Paviljoen van het Noorder Dierenpark in Emmen.

Aan het begin van de avond zal door dr K. van Dijk, mede-oprichter van de afdeling een parallel worden getrokken tussen Drente en het liberalisme.

Daarna zal een toneelgroep uit de leden opvoeren het charmante toneelstuk: „Hoe het weeuwte uit het Hof van Holland gevrijd werd”, bewerkt door Charivarius, naar een novelle van Potgieter.

Na afloop kan er gedanst worden onder leiding van een uitstekend orkestje, terwijl enkele attracties het dansen zullen afwisselen.

U ziet, een aantrekkelijk programma,

waarbij de band tussen vele jongere (en hopelijk ook vele oudere) liberalen versterkt zal worden.

GRONINGEN en N.-GRONINGEN.

Landbouw, mandement en verkiezingen.

In het nieuwe jaar kwam de J.O.V.D. voor het eerst weer bijeen op 19 januari. De heer Oldenbanning hield voor een goed bezochte zaal een inleiding over V.V.D. en landbouw.

De V.V.D., aldus spreker, streeft naar een krachtige boerenstand, omdat de landbouwbevolking een zeer wenselijke groep is in de gehele bevolking. Ze zijn evenwichtiger en rustiger.

Na de oorlog heeft men vooral gestreefd naar een verhoging van de produktie. De wereldproduktie was in:

1930—1940	100
1946—1947	92
1948—1949	103
1954—1955	120

Behalve de voedselproduktie is ook de melkproduktie gestegen. Er is evenveel voedsel aanwezig per hoofd van de bevolking als voor de oorlog. Dit vindt zijn oorzaak in het feit, dat de produktie per ha sterk is gestegen.

In West-Europa is dit zelfs meer, daar bestaat een overschot van 9%. De bevolking over de hele wereld neemt gestadig toe.

1630	—	400	mill. mensen
1830	—	800	„
1900	—	1600	„
1940	—	2000	„
1950	—	2400	„
2010	—	4000	„ geschat

Per dag worden over de hele wereld 17500 mensen geboren.

De produktie moet dus wel toenemen. Per persoon is 0.7 ha beschikbaar (Dit berekent men: 1/8 deel van het aardoppervlak is beschikbaar, dit is 6000 mill. ha voor de mensen. 1600 mill. is ontgonnen).

Per hoofd zou eigenlijk 1 ha grond nodig zijn. In Nederland is dit slechts 1/5 ha.

2/3 van de bevolking heeft te weinig voedsel. Men heeft te weinig stilge-

(Zie pagina 10)

(Vervolg pagina 9)

staan bij dit voedselprobleem. Men gaf nl. die mensen, die bijna de hongerdood stierven, volverteerd voedsel, wat absoluut verkeerd was. Nu weet men, dat men deze mensen ondermelk moet geven.

Voor landbouwprodukten is het moeilijk om een wereldprijs vast te stellen. Het is voor de boer niet eenvoudig om naar een bepaalde prijs toe te werken. Wanneer men dit van achter een bureau gaat uitwerken, komt er ook niets van terecht. Daarom streeft V.V.D. naar een zelfstandige en krachtige landbouw.

De fracties van het Politiek Jongeren Contact Groningen hebben op 25 januari in de raadzaal van het stadhuis te Groningen over het mandement van de r-k bisschoppen in Nederland geargumenteerde. Daartoe was ds Oliemans, ned. hervormd predikant te Noordlaren, uitgenodigd voor de Chr. Hist. Jong. Groep een inleiding te houden.

Het was voor het eerst, dat hierbij een spreker kwam. Daarna werd naar aanleiding van de inleiding gedebatteerd.

Ds Oliemans geloofde niet, dat de politieke consequenties van het mandement al voelbaar zijn, maar hij is wel van mening, dat bij de a.s. verkiezingen bepaalde repercussies niet uit zullen blijven.

In het debat ontkende de J.O.K.V.P. met klem dat het bewuste mandement een politiek stuk is; zoals nimmer de mandementen van de r-k bisschoppen, die in de loop der jaren zijn verschenen.

Op 7 februari kwam de J.O.V.D. bij elkaar. Prof. mr. E. H. 's Jacob hield een inleiding over Evenredige vertegenwoordiging.

Men kent dit stelsel sinds 1917. Daarvoor had men alleen het districtenstelsel. In die tijd gingen vele landen hiertoe over, hoewel er wel moeilijkheden waren.

In Italië was 64 % van de stemmen voor een partij.

In Frankrijk is het stelsel van evenredige vertegenwoordiging vrij goed begonnen, maar later is men hiervan afgeweken.

In Duitsland stond men na de oorlog onder invloed van Amerika en men vond het bezwaarlijk, dat het contact tussen kiezer en gekozenen weg was.

In Engeland en Amerika is men veel meer voorstander van het districtenstelsel.

In Nederland kende men sinds de oude Republiek der Verenigde Nederlanden het systeem van vertrouwensmensen.

Deze vertrouwensmensen waren in een bepaalde streek zeer gezien.

In elk district had men dus andere kandidaten.

Men stelt ook andere eisen aan kandidaten voor een districtenstelsel dan met E.V. Bij het eerste gaat het om de persoon. Bij E.V. moet een persoon meer gespecificeerd zijn op een bepaald gebied en moet met zijn fractieleden het gehele gebied bestrijken.

Bij E.V. kijkt men in de eerste plaats naar een zo groot mogelijk aantal plaatsen. Dit geeft natuurlijk ook meer moeilijkheden om met die verschillende politieke programma's een regering te vormen.

Bij E.V. profiteert men van de voordelen van het Kamerlidmaatschap. Men heeft vrij reizen en kan overal zijn ideeën ten beste geven.

Een ander nadeel van E.V. is, dat sommige groeperingen profiteren van een crisis, een neergang van de conjunctuur.

Dit hebben we gezien in de jaren 1937—1938 met de N.S.B.

Spreker besloot zijn lezing met te zeggen, dat hij geen van beide kies-

stelsels ideaal vond, maar dat de E.V. ongetwijfeld de meest democratische is.

LEEWARDEN.

Mr Van Riel sprak.

Voor 'n volle zaal J.O.V.D.- en V.V.D.-leden sprak mr H. van Riel op 4 februari j.l. over het onderwerp „Opgaande Lijnen”. In een boeiend betoog toonde spreker aan, dat het aantal aanhangers van de liberale idee steeds toeneemt. Achtereenvolgens werden nog eens duidelijk de punten van uitgang aan geformuleerde voorbeelden uit de praktijk getoetst. Mr. van Riel toonde zich afkerig van bepaalde demagogische leuzen voor het a.s. verkiezingsprogramma. Deze stellen toch steeds teleur.

Als voorbeeld stelde spr. de woningbouw. Wil men plannen maken dan moet men goed beslagen ten ijs komen en met de geïndustrialiseerde woningbouw hebben we sedert kort ervaring opgedaan.

Scherp keerde van Riel zich tegen ons belastingstelsel. Sinds 1947 wil men nog steeds niet inzien, dat de hoge heffingen in vele opzichten schadelijk zijn voor de ontwikkeling van ons productie-apparaat. Met behulp van het te veel achtergehouden geld verkrijgt de Staat invloed, die elke noodzakelijke ontplooiing belemmert. De fout gemaakt door één machtige deskundige ambtenaar is dodelijker dan wanneer enkele van de tienduizenden ondernemers er één begaan.

Het valt hier buiten bestek de lezing die in grote lijnen overeenkomt met de brochure Opgaande Lijnen verder weer te geven.

Helaas konden we Mr. van Riel wegens tijdnood niet verleiden tot een mondeling debat.

We kunnen op een geslaagde avond terugzien en hopen hem spoedig weer hier te kunnen begroeten.

De afdeling Leeuwarden van de J.O.V.D. bloeit dank zij een enthousiaste kern van leden voorspoedig.

VLAARDINGEN-SCHIEDAM

St. Nicolaas in moeilijkheden.

Op 17 december j.l. kwamen de leden van de afdeling Vlaardingen-Schiedam bijeen om 1955 af te sluiten met een joolavond. Ook St. Nicolaas en Zwarte Piet hadden hun vertrek naar Spanje nog enige dagen uitgesteld om op deze avond aanwezig te zijn.

Hun binnenkomst via een trapje ging echter met enige moeilijkheden en lachstuipen gepaard, doch hulpvaardige dames hielpen de goed Heilig Man in een voor hem wat onwennig kledingstuk omhoog. Weer in zijn rok teruggekeerd stelde de Sint ieders liberale en persoonlijke passiviteiten en activiteiten aan de kaak.

Een voordracht uit een werk van Annie Schmidt en een politieke hersengymnastiek werden afgewisseld met een dansje. Helaas was vanwege de slechte weersomstandigheden de opkomst kleiner dan verwacht.

Het nieuwe jaar werd geopend met een vergadering te Schiedam, alwaar ds J. B. Schouwink voor een grote opkomst sprak over „Het doel en wezen der vrijmetselarij”. Ds Schouwink begon zijn referaat met te waarschuwen tegen fabeltjes, welke over de vrijmetselarij in omloop zijn; geheimzinnigheid omtrent het onderwerp kan niet mogelijk zijn; talloze boeken kunnen een ieder omtrent de-

N.V. Scheepsbouw - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4 Sliedrecht

ze geestesrichting een beter inzicht verschaffen.

„De vrijmetselarij, als de uit innerlijke drang geboren geestesrichting, vindt haar toepassing in de beoefening van de hoogste levenskunst”. Op de vele hieruit voortvloeiende en samenhangende facetten, welke ten grondslag liggen aan de orde der vrijmetselaren, ging spreker uitvoerig in. De orde werkt mede door symbolen en ritualen, als vertolking van idealen en gedachten, daar woorden de mensen vaak scheiden.

Tenslotte behandelde spreker de woordgeschiedenis der maçonnerie. Oorspronkelijk waren het de bouwers der kathedralen in Engeland, die in hun bouwhutten (lodges) samenkwamen. In 1717 traden ze voor het eerst in organisatorisch verband op en stichtten de grootloge, de landelijke organisatie van zelfstandige loges. Snel heeft de uitbreiding hierna in west Europa plaats gehad.

De vele vragen na de pauze, de re-en dupliek hierop, moge wijzen op de grote belangstelling, welke voor dit onderwerp bestond. In het bijzonder door de wijze, waarop ds Schouwink het onderwerp heeft behandeld, kan de afdeling op een zeer geslaagde avond terugzien.

ZUIDLAREN.

Stad en platte land.

Op 19 januari werd door onze afdeling een avond belegd in hotel „de Gouden Leeuw”. Eerst werden enkele huishoudelijke punten afgewerkt, waarbij eveneens mededelingen werden gedaan over de hier op 18 februari gehouden districtsdag, waaraan onze afdeling in samenwerking met de plaatselijke V.V.D. afdeling haar medewerking verleende door het opvoeren van een toneelstuk getiteld „Stadhuis op stelten”. Aangezien de heer ir F. H. Hiddingh plotseling verhinderd was, hield de heer Hingstman, adjunct secretaris van het D.L.G. uit Assen, een inleiding over het onderwerp „Deelt het platteland wel mee in de welvaart?” Volgens spreker waren de lonen en prijzen na de oorlog in de industrie erg gestegen, hetgeen in de landbouw niet het geval is geweest. Hierdoor is een grote achterstand ontstaan, die niet meer ingehaald kan worden, omdat het voedselpakket te duur wordt en we dan weer in de cirkel loonsverhoging en prijsverhoging komen. Het gehele platteland is daar de dupe van geworden.

Tevens is het gewenst, dat platteland en stad eens wat meer waardering en begrip voor elkaar krijgen en betonen. Door middel van radio,

televisie en pers zou hieraan veel verbeterd kunnen worden. Het bezwaar is echter, dat de kranten enz. artikelen opnemen, die de lezers interesseren. Daardoor vooral is het erg moeilijk er tussen te komen. Misschien ligt hier een werkgebied open voor de J.O.V.D., waarin het platteland en de stad wat beter tegen elkaar opwegen dan in de volksvertegenwoordiging.

Immers ± 15% van de Nederlandse bevolking vindt zijn werk in de landbouw. De leden van de Tweede Kamer, die deze landbouw moeten verdedigen, moeten zich dan nog weer aan hun eigen politieke beginselen houden, zodat van een eenheid in deze niet gesproken kan worden. Het enige middel voor de nabije toekomst zou het Landbouwschap kunnen zijn en dan is het nog maar te hopen, dat er naar geluisterd wordt. Na deze inleiding werden er over dit probleem vele vragen op de spreker afgevuurd, die soms met wedervragen werden beantwoord, zodat er nogal eens wat gediscussieerd werd, waarbij de meningen soms erg uiteenliepen, maar dat is ook nodig om de zaak van alle kanten te kunnen zien.

Op zaterdag 28 januari werd een tocht naar de schouwburg in Groningen georganiseerd waar de opera „Bal in Savoy” ten tonele werd gebracht. Zonder uitzondering hebben we daar van het begin tot het einde genoten.

Na afloop hebben we nog een poosje erg gezellig in de „Kajuit” gezeten en afgesproken, dat dit wel de eerste maar niet de laatste maal is, dat we zo'n avond bijwonen.

One day service

BRUYNSTRAAT 52-56 • ROTTERDAM • PHONE 32845

QUICK SERVICE
Laundry & Drycleaning
for SHIPS, HOSPITALS, HOTELS
& RESTAURANTS

N.V. BETONDAK

Fabrieken Arkel - kantoor Gorinchem

A. W. VAN VLIET *Makelaar in Onroerende Goederen*

Gouda - Korte Tiendeweg 10 - Telefoon 3509

VERKOOP - BEHEER - HYPOTHEKEN
TAXATIES VAN ONROERENDE GOEDEREN
ALLE VERZEKERINGEN

L. DE JONGE & ZOON

Vertegenwoordigers van fabrieken van

Staaldraadkabels (VOLGENS ELK VOORSCHRIFT)
Touwwerk - Herculestouw - Cobratouw
GIESSENWEG 77 - TELEFOON 51440 (2 lijnen) - ROTTERDAM
Levering uit voorraad te Rotterdam

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREDELDE LIJNEN
P. A. van ES & Co. N.V.
ROTTERDAM - AMSTERDAM
GRONINGEN - HAMBURG

Fa. W. VAN 'T HART & ZONEN

TELEFOON 39416-33267-50699-32280

- Classificeren en volledig onderhoud van schepen.
 - Reinigen van alle typen stoomketels
 - Vervanging dek- en machinekamerpersoneel
 - Onderhoudswerkzaamheden van constructiebouw.
 - Zandstralen van alle voorkomende werkzaamheden.
 - Mastiekwerkzaamheden
- DRIJVENDE LUCHT-, LICHT- EN ZANDSTRAAL-INSTALLATIES
HUDSONSTRAAT 37-39 - ROTTERDAM - W.

J. C. van Donkelaar - Rotterdam

Stieltjesplein 13c - Tel. 77224 - 70477 - 81813 - Privé 40541

Ontwerpen en uitvoeren van Café-, Restaurant-, Hotel- en Winkelinrichtingen - Tevens reparatie-inrichting.

Verhuurinrichting voor feesten en partijen.

Specialiteit: roestvrij stalen toonbankbladen en aanrechten

D. BRAND

TRIPLEX & BOARDS

„Picus“-Betontriplex - Meubelplaten - Deuren

Spangeschekade 115 - ROTTERDAM

Tel. 30231

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven, Pier 8 - Rotterdam
Telefoon 77610 (3 lijnen)
Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

Wessanen's rijst, door kenners altijd gevraagd, is nu óók verpakt verkrijgbaar. Elke soort is zorgvuldig uitgezocht en beproefd! Kies die Wessanen's rijst, dan kiest U het beste!

U eet er niet beter!

N.V. SCHEEPSWERF EN MACHINEFABRIEK

«WAALHAVEN»

Waalhaven O/Z. 119 - Rotterdam
Telefoon 72850

TUINARCHITECTUUR - BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen | **Gijsb. VURENS**
Aanleggen
Onderhouden

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 22114

N.V. W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

N.V. v/h van Driel & van Ommeren MACHINEFABRIEK

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien, fraisen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon arc laswerk.

Tel. 75225 - Charloisssche Hoofd 37, Rotterdam, Tel. 77150

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en buitenland, als U op een goed ochtendblad geabonneerd bent. Terwijl U slaapt, stroomt nieuws binnen uit het gehele land en uit alle delen der wereld. Het Algemeen Dagblad wordt 's nachts gedrukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten (o.a. New York)
- belangwekkende advertentiepagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR
DE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor
BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serien!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTEDEN

SMIT
SLIKKERVEER
GENERATOREN MOTOREN UITRUSTINGEN

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT, WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64458.

Steunt het werk dezer stichting, die financiële hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!

Postgiro rekening No. 91323, A'dam.

**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

★

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK
ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45
Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART.
ROESTVRIJ STAAL UITLAATPUPEN.
ICHTMETALWERKEN ENZ ENZ

Bakker n.v.
MACHINEFABRIEK
en
STAALGIETERIJ

★

RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

•
Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX“

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

8e Jaargang No. 3

Maart 1956

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Reserveer

5 en 6 Mei

voor het

J.O.V.D.-

weekend

Een groeiende aanhang van onze beginselen

Indien ik op verzoek van de redactie onze beginselverklaring nog eens doorneem lees ik:

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie stelt aan alle staatkunde de eis, dat zij, uitgaande van de algemeen erkende godsdienstige en ethische grondslagen der Nederlandse volksgemeenschap,

Halt. Wat betekent deze mondvul? Kunnen wij er reeds enige conclusie aan verbinden? Ja. Getuige deze aanhef immers wordt uitgegaan van de algemeen erkende godsdienstige en ethische grondslagen der Nederlandse volksgemeenschap. Godsdienstige en ethische.

Dit betekent dus, dat bij het nastreven van de doelstellingen de medewerking van geen enkele jonge Nederlander, hetzij protestant, hetzij katholiek, hetzij humanist bijvoorbeeld wordt buitengesloten. Zij, die tezamen met ons de beginselen onderstrepen zijn in de kringen van de J.O.V.D. hartelijk welkom, van welke religieuze of ethische opvatting zij ook mogen zijn. In politieke zin binden wij ons niet aan een of ander godsdienstig dogma.

★

gericht zij op de bevordering van de geestelijke en stoffelijke bloei dier gemeenschap, daarbij verwerpende de opvatting, dat het doel der staatkunde is gelegen in de bevordering van het belang van het individu of van enige bevolkingsgroep als zodanig.

Welke zijn onze beginselen? Ofschoon zo juist genoemde passage daaromtrent in het vage blijft, licht zij toch reeds een tip van de sluier op. Er staat immers niet meer of minder dan dat het algemeen belang bij de bepalingen van die doelstellingen steeds voor ons rechtsnoer behoort te zijn.

Niet de bevordering van het belang van het individu of van enige bevolkingsgroep als zodanig mag ons tot leidraad strekken. Er is gelijkheid voor de wet. Wetgever, rechter en bestuurder gaan te werk zonder aanzien des persoons.

Nog anders gezegd: het staatsbestuur belaste zich uitsluitend met de zorg voor de belangen van de bevolking als geheel opdat aan de rechten van individuen of groepen niet tekort wordt gedaan.

beschouwt als het krachtigste en veelal onontbeerlijke middel om aan die eis te beantwoorden de bevordering van de zelfwerkzaamheid der burgers zo binnen het staatsverband als daarbuiten,

Wanneer een vereniging wordt opgericht geschiedt zulks dikwijls door een aantal

ondernemende personen in een vlag van enthousiasme. Men wil iets, van welke aard ook, bereiken en komt tot de conclusie, dat men daartoe het best de handen ineen kan slaan. Na verloop van tijd zijn de oprichters evenwel door verhuizing, overlijden, verandering van functie of belangstellingssfeer e.d. verdwenen en blijft het de vraag of de nieuwe leden nog steeds zo enthousiast en ondernemingsgezind zijn als zij.

Niet altijd blijkt in de praktijk zulks het geval. Dan komt het ogenblik, waarop men het liefst het bestuur al het werk wil laten doen, en alle initiatieven wil laten nemen. Dan komt het moment waarop de vereniging begint te kwijnen.

Wij kunnen de staat, de gemeenschap ook als zo'n soort vereniging zien. Die staat leeft niet bij de gratie van zichzelf, doch bij de gratie van zijn leden. Maar die staat kan alleen behoorlijk leven als de leden de nodige activiteit aan den dag leggen om zijn bloei in stand te houden. Binnen het staatsverband worde daarom de zelfwerkzaamheid der burgers bevorderd.

★

is mitsdien van oordeel, dat de staat tot taak heeft in het algemeen belang enerzijds: de ontplooiing van de persoonlijke gaven en krachten mogelijk te maken en te bevorderen,

Centraal Kader komt bijeen

In aansluiting op de Districtsdag-Zuid-Holland op 7 april a.s. te Schiedam, wordt op zondag 8 april een bijeenkomst georganiseerd van het Centrale Kader.

Deze bijeenkomst vindt plaats in café-restaurant de Amstelbron op de Koemarkt om 11.30 uur.

Programma:

11.30-12.30 uur: Inleiding door het lid van de Tweede Kamer, de heer R. Zege-ring Hadders.

12.30-13.30 uur: Koffiemaaltijd.

13.45-15.00 uur: Discussie in groepsverband.

15.00-16.00 uur: Algemene discussie.

Op speciaal verzoek van vele leden, zal het Centrale Kader dit jaar veel aandacht besteden aan de liberale sociale politiek. Ook bovengenoemde bijeenkomst zal dit tot onderwerp hebben, terwijl vooral de praktische zijde, zoals deze in het parlement tot uiting komt, door de heer Zegering Hadders zal worden belicht.

Het Centrale Kader heeft getracht door de bijeenkomst in bovengenoemde vorm te gieten, de mogelijkheid te scheppen om Uw opinie ten aanzien van dit boeiende onderwerp, zoveel mogelijk tot uiting te doen komen. Wij rekenen daarom op een grote opkomst.

Die staat zelf moet ook zijn best doen aan de eigen ontplooiing mede te werken. Dit spreekt toch wel vanzelf, zou men zeggen. Wellicht wel, doch de mogelijkheid bestaat, dat de staat op een gegeven ogenblik zijn eigen belang voorbij ziet.

Indien de burgers van de staat, de leden van de vereniging, namelijk weinig activiteiten ontplooiën, bemoeilijken zij goed staatsbestuur. Maar het kan ook wezen, dat de bestuurders van de staat, om welke reden ook, menen dat zij het alléén weten. Indien zij hun plannen zover zouden willen uitstippelen, dat daarbij geen recht meer aan de bevordering van het persoonlijk en zelfstandig initiatief zou kunnen worden gedaan, moet dit op den duur tot een algehele verstarring binnen het staatsapparaat leiden. Derhalve dient de staat in het algemeen belang de ontwikkeling van die persoonlijke gaven en krachten te bevorderen.

★

anderzijds: de individuele vrijheid, waar zij de gemeenschap of medeburgers te kort zou doen, te beperken en in goede banen te leiden

Men kan de individuele vrijheid nog zo hoog stellen, men zal tevens willen begrijpen, dat zij de gemeenschap of rechten van andere leden dier gemeenschap niet tekort mag doen. Het „ieder voor zich, God voor ons allen“ is een bekende spreuk maar niet bepaald de gedragslijn, die men van een verantwoord staatsburger verwacht.

De individu is nu eenmaal niet los te denken van de gemeenschap. De individu kan aan zijn plaats in die gemeenschap rechten ontnemen, mits hij tegelijkertijd de er aan verbonden plichten onder de ogen ziet.

Geen verstandig mens zal daar anders over denken. „De ware vrijheid luistert naar de wetten“, constateerde reeds Jacques Perk in zijn Mathilde-cyclus. Wie niet erkent, dat het vrijheidsbeginsel aan bepaalde beperkingen onderhevig is, verklaart zich tot anarchist. Dat echter aan de bevordering van de vrijheid weleens wat meer aandacht kan worden geschonken dan tegenwoordig veelal geschiedt, staat eveneens als een paal boven water.

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal“ voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

en vat haar beginselen samen in de begrippen vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, sociale gerechtigheid.

Dit zijn dus eindelijk de beginselen van de J.O.V.D. in vier korte woorden samengevat. Het valt niet mee een summier toelichting op de beginselverklaring met een onder de loep nemen van deze vier beginselen te besluiten.

Stuk voor stuk zou hun nadere belichting immers een gehele pagina vragen. Indien wij niettemin het woord vrijheid in de mond nemen komen wij op voor de rechten van de minderheid, voor het recht van kritiek, voor de vrijheid van woord en religie en voor het recht van organisatie,

hetzij op politiek, hetzij op sociaal, hetzij op economisch gebied.

Indien wij verdraagzaamheid zeggen, bedoelen wij wat de Vader des Vaderlands meende toen hij zei: „Hoezeer ik aan het katholieke geloof gehecht ben, ik kan niet goedkeuren, dat vorsten over het geweten van hun onderdanen willen heersen en hun de vrijheid van geloof ontnemen”.

De verantwoordelijkheid streven wij na omdat het met name in een tijd van steeds verder voortschrijdende massificering en nivellering steeds moeilijker wordt de grote waarden van de persoonlijke verantwoordelijkheid op de voorgrond te stellen. En de sociale gerechtigheid is onze vierde doelstelling, omdat wij uitgaan van de on-

wrikbare overtuiging niet slechts, dat iedere bekwaamheid de gelegenheid moet worden geboden tot ontplooiing te komen, doch omdat o.i. waar nood heerst deze onverwijld gelenigd dient te worden. Tot zover deze toelichting op de beginselverklaring.

Moge ik besluiten met er aan te herinneren, dat op grond van de vier zojuist genoemde beginselen de J.O.V.D. zich de afgelopen zes jaren in een steeds groeiende aanhang heeft mogen verheugen, hetgeen de deugdelijkheid dier beginselen eens te meer bewijst. „The proof of the pudding is in the eating!” een juist oordeel kan alleen op ondervinding berusten. Wordt dus ook lid!
HEIN ROETHOF

Een belangrijke vraag: Waar staan wij?

Wat een stukje historie ons leerde

Sedert de oprichting van de J.O.V.D., nu 7 jaar geleden, zijn er al heel wat gesprekken gevoerd over de vraag: „Wat willen we eigenlijk en hoe doen we dat?”.

Het is voor een jongerenorganisatie niet eenvoudig om, zonder de mogelijkheid op de ervaring van ouderen terug te kunnen vallen, een verantwoorde politieke organisatie op te bouwen.

Dit te meer, wanneer het doel daarbij niet is de deelname aan de praktische politieke landszaken, maar slechts een diepgaande studie ervan beoogt.

Reeds hierdoor springt een essentieel verschil tussen J.O.V.D. en Nieuwe Koers of J.O.K.V.P. naar voren.

De J.O.V.D. wil geen jongerenafdeling van de V.V.D. zijn en brengt hierdoor welbewust haar offers!

Wij kunnen niet gebruik maken van een landelijk partijapparaat of van de talloze vergaderruimten en kaderhuizen, die onze wel aan praktische politiek doende vrienden zo ruim ter beschikking staan.

Zeker, de medewerking die de V.V.D. ons aanbiedt is hartelijk en ruim, maar het zal toch duidelijk zijn, dat het voor een onderdeel van een partij zelf toch eenvoudiger ligt.

Waarom wil de J.O.V.D. dit alles dan? 't Lijkt toch eenvoudiger om een fusie met haar geestelijke grote broer de V.V.D. aan te gaan! De reden ligt in de liberale beginselen verankerd. Vrijheid en verantwoordelijkheid moeten geleerd worden door zelfstandig werken.

De instelling van een mens kan wel zodanig zijn, dat hij als het ware niet anders kan dan liberaal denken en handelen, toch zal een opvoeding tot werkelijk bewust liberaal slechts kunnen plaats vinden door diepgaande studie.

Hierdoor komen als vanzelf de strijdpunten met andersdenkenden naar voren.

Dat hierbij het nauwe contact met de liberale partij, de V.V.D., eigenlijk automatisch tot stand komt is wel vanzelfsprekend.

Hoevelen uit de V.V.D. hebben niet als spreker of spreekster op J.O.V.D.-bijeenkomsten hun liberale visie naar voren willen brengen.

Eenvoudig is dat zeker niet.

Een groep jongeren kan vaak onbarmhartig kritisch zijn en eerbied voor „naam” of grijze haren verwaagt tijdens het debat al spoedig, als blijkt dat de spreker een te eenvoudige voorstelling van zaken geeft. Daarnaast is het ontvangen van politiek andersdenkenden het bij uitstek geschikte middel voor de meer ervaren J.O.V.D.-ers om hun eigen beginselen dieper te doorgronden en vast te leggen.

Ook hier zien we duidelijk het verschil met b.v. de socialist, die vaak van huis uit de politieke voorstelling van zaken met de paplepel krijgt ingegoten!

In liberale kringen ziet men juist (door de verdraagzaamheid) het tegenovergestelde gebeuren. De ouders dwingen hun kinderen niet, maar juichen een kennismaking met diverse levensbeschouwingen van harte toe.

Hoe principieel anders staan b.v. katholieke of a.r.-kringen hier tegenover!

Ik heb het voorrecht gehad om de geboorte van de J.O.V.D. als piepjong studentje (al vond ik dat toen helemaal niet) te beleven. Hoe fel trokken we toen niet tegen elkaar van leer over allerlei woorden of zinswendingen uit de opgestelde beginselverklaring. En toch was dat eigenlijk niet de beste leerschool die mogelijk is, om werkelijk inzicht in onze grondslagen te krijgen?

Onze huidige jonge leden krijgen de brochure met de 4 „masten” van ons

Peter Boevé

liberale schip in handen en kunnen na een eventuele voordracht nog eens laten horen hoe zij er over denken.

Veranderd wordt er toch niets meer aan.

Eigenlijk zou er ieder jaar door de nieuwe leden een nieuwe beginselverklaring moeten worden opgesteld die dan in een geheime archieflade van de secretaris moest worden opgeborgen.

Het zou wel interessant zijn, indien men dan na 5 jaar eens ging vergelijken, welke verklaringen er uiteindelijk uit de bus waren gekomen.

Ik ben er wel van overtuigd, dat er in principe niet zo veel verschillen zouden zijn aan te wijzen met onze bestaande verklaring. Wel zal ieder, die zich tot ernstige studie over onze huidige politieke problemen zet, de

behoefte gevoelen aan wetenschappelijk gedocumenteerde voorlichting. Hierin kan in de toekomst worden voorzien, doordat er steeds meer uitgaven beschikbaar zullen zijn van de Telders-Stichting en de Stichting Liberaal Reveil. Dat deze laatste juist uit het initiatief van jongeren is ontstaan en ruime weerklank vindt in de rijen van onze V.V.D.-vrienden moge wel een bewijs vormen van de goede wijze, waarop de J.O.V.D. haar oudere leden heeft weten te vormen.

Zien we hiernaast, dat vele J.O.V.D.-ers, na de brede kennismaking met het liberalisme vrijwillig en door een welbewuste daad zich aanmelden als lid van de V.V.D., dan meen ik, dat ook de opvoeding tot staatsburger met een actieve belangstelling voor de praktische poli-

तिक bij de J.O.V.D. in goede handen is.

Dat er zelfs onder raads-, staten- en Kamerkandidaten J.O.V.D.-leden te vinden zijn bewijst eens te meer, dat de plaats van de J.O.V.D., al is het niet in, toch volkomen naast de V.V.D. mag worden gesteld.

Ik vind het een verheugend verschijnsel, dat in ons land, waar de partij verhoudingen zo scherp getrokken worden de liberale gedachte er toch in is geslaagd een grote groep jongeren aan te trekken en te overtuigen.

Moge dit propagandanummer van De Driemaster er vele nieuwe leden bijwerven, opdat de stem van de J.O.V.D. nog krachtiger kan worden uitgedragen tot steun van de geestelijke vrijheid in ons land.

PETER BOEVÉ

En nu allen naar Schiedam!

Op zaterdag 7 april komt het District Zuid-Holland bijeen voor het houden van een districtsdag. Deze bijeenkomst vindt plaats in café-restaurant „De Amstelbron” aan de Koemarkt te Schiedam.

Van station Schiedam naar de Koemarkt is het ongeveer 10 minuten lopen, doch wanneer men de Schiedamse avenuen rijdende wil bewonderen kan ook gebruik gemaakt worden van de R.E.T.-bus. Degenen die over Rotterdam reizen kunnen desgewenst lijn 4 nemen; het eindpunt van deze tram ligt recht tegenover „De Amstelbron”. Duur van de rit centrum Rotterdam-Koemarkt is ca 20 minuten.

Het programma luidt als volgt:

Aanvang 4 uur. Mr. van Riel zal dan een uiteenzetting geven over de Provinciale Financiën, een gebied waarover in het algemeen in de kringen van niet-vakmensen te weinig bekend is.

Na deze lezing is er gelegenheid tot gedachtenwisseling, kennismakingen, enfin, bezigheden waarvoor de tijd tussen 5 uur en half 7 zich bij uitstek leent. Vervolgens zal eveneens in „De Amstelbron” de gemeenschappelijke maaltijd genuttigd worden. 's Avonds wordt door de toneelgroep van de afdeling Hoeksewaard het toneelstuk „Sproetkopje” opgevoerd en het slot van deze districtsdag zal bestaan uit een bal tot ca. 2 uur.

De deelnemingsprijs bedraagt f 2.—, terwijl de maaltijd f 2.75 zal kosten. Opgaven voor deelneming gaarne vóór 5 april aan mej. L. Jurgens, Schiedam 116 te Rotterdam, tel. 41765. De deelnemingskosten ad f 4.75 kunnen overgemaakt worden op gironummer 600510 t.n.v. H. M. J. Dubbeldam te Vlaardingen.

Wij menen reeds te kunnen zeggen, dat op de eerste districtsdag van dit jaar in Zuid-Holland een groot aantal leden aanwezig zal zijn. Het spreekt vanzelf, dat ook leden uit andere delen van het land zich door deze aankondiging van harte uitgenodigd mogen achten en hun komst zeer op prijs zal worden gesteld!

Daar waarschijnlijk vele bezoekers van de districtsdag eveneens het Centraal Kader op 8 april bij willen wonen (of omgekeerd!) en vooral de deelnemers uit andere provincies niet even thuis kunnen gaan slapen, dient men tijdig te berichten of voor een slaapplek gezorgd moet worden. Wij verzoeken U in dat geval zulks direct na het verschijnen van dit blad op te geven aan mej. Jurgens.

Een landelijke organisatie heeft nu eenmaal van huis uit het nadeel, dat bijeenkomsten buiten het afdelingsverband reizen met zich brengt. Het is nu mogelijk gebleken op zaterdag een districtsdag en op de dag er na in de zelfde plaats een vergadering van het Centraal Kader te houden (waarover U elders in dit blad meer kunt lezen), en wij hopen daarom dat de opkomst die van andere soortgelijke dagen nog zal overtreffen.

HET DISTRICTSBESTUUR

MARGINALIA

Belofte ingelost

Deze maand is door de dagbladpers in minuscule kleine berichtjes medegedeeld, dat de laatste grote inzamelactie van de Stichting 1940-1945 geslaagd is. Het gestelde doel is nog overschreden en het bijeengebrachte bedrag van 5.200.000 gulden is voldoende voor de Stichting om haar arbeid, welke nog 15 à 20 jaar zal duren, tot een goed einde te brengen.

Het feit op zichzelf is niets wat verwondering wekt. Er was vijf miljoen nodig en dit geld kwam bijeen. Wat even troef was de vanzelfsprekendheid waarmee dit bericht gepubliceerd werd.

Zo is dan het antwoord gegeven op de woorden van Jan Campert:

Gedenkt, die deze woorden leest mijn makkers in de nood en die hen nastaan 't allermeest in hunnen rampspoed groot, zoals ook wij hebben gedacht aan eigen land en volk er komt een dag na elke nacht voorbij trekt ied're wolk.

Des Burgers droom

Als startschot voor de komende verkiezingsstrijd is op 9 en 10 maart door de P.v.d.A. in Rotterdam een congres gehouden. De slotrede op dit congres werd uitgesproken door mr J. A. W. Burger, de leider van de socialistische Tweede Kamerfractie, en hiermede heeft deze spreker aan de vaderlandse politieke literatuur weer een alleraardigste bijdrage geschonken.

De K.V.P. werd uitgekreten voor „de dreigende macht van de restauratie” en de C.H.U. en de A.R. zijn verzonken „in hun zelfgekozen slavernij in dienst van het kapitalisme”. Deze drie groeperingen kunnen volgens mr Burger nog wel aanspraak maken op de naam partij. Anders is het met de V.V.D. De V.V.D. is „de eenmanstram van Oud, die voor jongeren geen perspectief meer biedt, alle goede bedoelingen van de jongliberalen ten spijt”. „Oud is de kampioen van de anti-belastingbetalerspartij (?). Hem kan Poujade niets meer leren”.

Het laatste valt wel te rangschikken onder de reeks uitlatingen die mr Burger in de loop der jaren een grote faam hebben gegeven. Zijn partijgenoten houden niet voor niets hun hart vast, wanneer hij in de Tweede Kamer op zijn praatstoel zit.

Anders is het wanneer mr Burger de liberale partij afschildert als een richting, die niet voldoende geestkracht meer heeft om de jongeren een perspectief te bieden. Hiermede is niet de V.V.D. in het geding maar het liberalisme.

Mr Burger moge er zich dan van overtuigd houden, dat meer jongeren dan hem waarschijnlijk lief is in het liberalisme wel degelijk een perspectief zien. In geval van twijfel kan hij er dan

ook de krant van zijn partij op naslaan, want Het Vrije Volk noemde enige tijd geleden de J.O.V.D. „de snelst groeiende politieke jongerenorganisatie”. Van socialistische zijde trachten men onophoudelijk een controverse tussen jongere en oudere liberalen in elkaar te knutselen. Dit komt wellicht, doordat de jonge liberalen een zelfstandige organisatie hebben en niet, gelijk in het socialistische kamp het geval is, zwaar gesubsidiëerd en bloedarm tegen de grote partij aanleunen.

In de vergelijking van deze twee verschillende bestaansvormen ligt de conclusie, dat de jongeren in het hedendaags liberalisme zeer zeker perspectief zien, óók in het liberalisme zoals dit in het Nederland van vandaag beleefd en uitgesproken wordt. Vandaar dat het liberalisme géén blijk geeft van bloedarmoede.

Zeepebel (I)

De Indonesische regering heeft kort en bondig een eind gemaakt aan de Nederlands-Indonesische Unie, door deze eenzijdig op te heffen. Onze regering vond dit een hoogst ernstige zaak, zij vond dit rechtschennis, zij vond dit niet gerechtvaardigd, enfin, de regering was zeer boos. De regering heeft dan ook kloek en onverwijld aan Indonesië medegedeeld, dat zij met deze gang van zaken niet kon instemmen.

De tentoongespreide verontwaardiging zou indrukwekkend zijn als het hele geval niet zo belachelijk was. Binnenskamers was men het er al lang over eens, dat aan de unie-comedie maar zo snel mogelijk een eind gemaakt moest worden. De Unie is nooit iets meer geweest dan een papierwinkeltje zonder de minste inhoud en zij die er iets in zagen stonden zelfs niet meer met één been in de realiteit.

Zeepebel (II)

De verontwaardiging is behalve belachelijk ook schijnheilig. Nog geen half jaar na de soevereiniteitsoverdracht was de Nederlands-Indonesische Unie als rechtsorde al onsterfelijk gecompromiteerd door het gemak waarmee Nederland de R.T.C.-overeenkomst en de Wet op de Soevereiniteitsoverdracht negeerde; met een verbijsterende gemoedrust heeft men Ambon geofferd op het altaar van de economische belangen.

Nooit is door de Nederlandse regering het uitdrukkelijk uit de gesloten accoorden voortvloeiende zelfbeschikkingsrecht van de bevolking der Zuid-Molukken erkend. Zulks ondanks het feit, dat keer op keer het bestaansrecht van de R.M.S., de Republiek der Zuid-Molukken, werd vastgesteld: t.w. in juni 1950 door de Nederlandse Ver-

eniging voor Internationaal Recht, in november 1950 door het Amsterdams Gerechtshof, in februari 1951 door het Amsterdams Hof van Cassatie en in maart 1952 door de Raad van Justitie van Nieuw-Guinea.

Afgezien van het in oktober 1950 door dr Drees tot de UNCI gerichte verzoek „om stappen te willen ondernemen”, alsmede nog enige inhoudsloze gebaren heeft de Nederlandse regering er het zwijgen toegeedaan. De meest voor de hand liggende stap, nl. de inschakeling van het Uniehof voor Arbitrage heeft men nooit als een mogelijkheid om recht te verkrijgen willen gebruiken.

Toen de Indonesische korvetten de eerste schoten op Ambon afvuurden luidden de doodsklokken van de Unie. Doch gezien de huidige krokodillentranen schijnt de Nederlandse regering een beter oor te hebben voor het geritsel waarmee enige nietswaardige tractaten in de prullebak verdwijnen.

Die Waarheid toch (I)

In ons vorige nummer publiceerde wij de inhoud van een vraaggesprek, dat onze redacteur Ferry A. Hoogendijk met minister Staf mocht voeren. In dit vraaggesprek zei minister Staf o.m.: „De mensen kunnen in één jaar worden opgeleid, ook bv. een specialist als een radar-monteur. Toch moet hij nog acht à negen maanden in dienst blijven, alleen om te zorgen, dat wij paraat blijven, de monteur ook om enigermate in zijn vak bedreven te worden. Ik geef toe, dat dit z.g. spelen van schildwacht vervelend werk is, maar er is nu eenmaal een sterke parate defensie nodig om een oorlog te voorkomen en dat de militairen gedurende een paar maanden eigenlijk weinig te doen hebben in dienst — al worden wel oefeningen gehouden — is tenslotte maar een gelukkige omstandigheid want het is gelukkig geen ernst.”

Onder de kop „Minister Staf erkent: één jaar dienst meer dan genoeg” geeft De Waarheid van 22 februari gedeelten van dit vraaggesprek weer en vangt dan aan met het commentariëren.

Een paraat scherm is volgens De Waarheid totaal overbodig, omdat ons land niets van de zijde der Sovjet-Unie dreigt. Rusland immers doet voorstel na voorstel ter vermindering van de spanning; ook zijn er kort geleden 650.000 man gedemobiliseerd. Neen, versterkte actie tegen de lange dienstplicht heeft nu kans op succes, vooral „nu

zelfs de minister van Oorlog gedwongen is te erkennen dat één jaar meer dan genoeg is”.

Het bovenstaande is weer eens een fraai voorbeeld van de communistische betogtrant. Alles wat gezegd wordt leunt tegen de waarheid aan maar is onwaarheid.

„Gedwongen te erkennen” houdt in, dat iemand schuldig is aan iets onoirbaars en hier niet onderuit kan komen. De Waarheid zegt er niet bij, dat de verlengde dienstplicht al lang bestaat en iedereen al jaren weet waarom dit nodig is.

Inderdaad doet Rusland voorstel na voorstel om de bewapening te verminderen, doch er wordt niet bijvermeld hoe irreëel deze voorstellen zijn en met name een verregaande contrôle door Rusland van de hand gewezen wordt. De demobilisatie van 650.000 man kan een feit zijn, maar een dergelijke maatregel troffen de Westerse landen al in oneindig grotere mate. dan Rusland direct na afloop van de oorlog.

Tenslotte, het zou nuttig zijn als De Waarheid eens onderzocht hoeveel man er in Rusland na aftrek van die 650.000 nog onder de wapenen zijn. De Waarheid zou na het verwerven van wat kennis op dat punt waarschijnlijk niet zo royaal zijn met het publiceren van cijfers!

Die Waarheid toch (II)

Gaarne zouden wij Gerben Wagenaar en vele zijner partijgenoten, doch voor alles de redactie van De Waarheid een exemplaar aan willen bieden van het onlangs verschenen boek „Gezond Denken”. Maar och, zij zouden de titel waarschijnlijk toch overplakken met de woorden „Hoe het niet moet” en het werk zo lang op de plaats zetten van „De Geschiedenis der Communistische Partij van de Sovjet-Unie”, welk standaard-geschrift in verband met het recente partijcongres in Moskou grondig herschreven dient te worden.

Men moet overigens de moeilijkheden van de communistische leiders niet onderschatten. Het eens zo machtige partijorgaan „De Waarheid” is geslonken tot een blaadje dat meestal met niet meer dan vier pagina's verschijnt. Het aantal abonné's loopt onophoudelijk terug en de adverteerders zijn practisch helemaal verdwenen. Klaarblijkelijk werd de communistische voorlichting voor de lezerskring toch wat al te bar.....

Al is De Waarheid nog zo snel, de waarheid achterhaalt haar wel!

N.V. SCHEEPSWERF EN MACHINEFABRIEK

«WAALHAVEN»

Waalhaven O/Z. 119 — Rotterdam
Telefoon 72850

Geslaagd weekend te Wilhelmshafen

J.O.V.D.-ers ontmoetten Duitse Jungdemokraten

Over de Jadebusum kwam een gure wind in het Hochschuldorf Rüstiersiel, toen daar de ontmoeting tussen J.O.V.D.-ers uit Oost-Groningen en Duitse Jungdemokraten begon.

In de Hochschule evenwel was een behagelijke temperatuur. Als gastheren traden op de liberale studentenorganisatie van de „Hochschule für Arbeit, Politik und Wirtschaft” in samenwerking met de democratische studentenkring in Wilhelmshafen. Zij waren in elk opzicht voortreffelijke gastheren. Achter de sluitbomen verwelkomde de heer Rosenberg, voorzitter der Jungdemokraten in Nedersachsen, zijn wandelende gasten. Met hem als gids, reden daarop een twaalfstal J.O.V.D.-ers, per luxieuze touringcar, door de witte velden van Oost-Friesland. Een proeve van dichtelijk kunnen bleef achter in „Der Blaue Fasan”, temidden van het eenzame Wiesmoor.

Wilhelmshafen is een stad van grauwe kazernes en de Olympiafabrieken. Een paar kilometer buiten de stad ligt Rüstiersiel. De Hochschule staat hoog en somber tussen langgerekte gebouwtjes waar studenten wonen en werken. Daar we ruim een uur te vroeg arriveerden, was niemand ter verwelkoming aanwezig. In de kleine mensa, mochten we echter onze intrek nemen.

Onder pianospel en politiek gebabbel kwamen langzamerhand de andere deelnemers binnen. Mensen uit Wilhelmshafen, maar ook enkele lieden uit Göthingen, Hamburg en Kiel.

Om vier uur precies opende de heer Ebel, voorzitter van de liberale studentenorganisatie, de officiële ontmoeting met o.m. enkele vriendelijke woorden gericht tot de Nederlanders. Hierop volgde van J.O.V.D.-zijde een kort wederwoord.

Het hoogtepunt van die eerste middag van kennismaking was een inleiding van dr Pufpaff, verbonden aan de „Industrie und Handelskammer” te Emden. Dr Pufpaff besprak de economische betrekkingen tussen Duitsland en Nederland en wel in het bijzonder tussen Oost-Friesland en Groningen. Vroeger, aldus spreker, waren beide gebieden niet gescheiden door grens of taal. De politieke ontwikkeling spleet de eenheid uitelkaar, waarbij elk deel zijn eigen ontwikkelingsstempo kreeg.

Structureel evenwel zijn de delen gelijkvormig gebleven. Dit laatste neemt niet weg, dat ze voor elkaar van grote betekenis kunnen zijn. Maar, zegt dr Pufpaff, hiervoor is primair nodig, dat beide gebieden op een gelijk ontwikkelingsniveau staan. Dit is nog niet het geval. Groningen is het Duitse gebied ver vooruit. Maar, besloot spreker, er is een begin gemaakt met ons plan, om een tuinbouwgebied te krijgen, dat Boskoop en een akkerbouwgebied, dat de beste Groningse veenkoloniale streken zal kunnen evenaren.

Na een uitstekende broodmaaltijd volgde, in de avond, een genoegelijk samenzijn. Na lange en soms heftige discussies, besloot een gezellig dansje deze zeer geslaagde dag.

Om half negen in de morgen zat een ruime meerderheid van de deelnemers aan tafel. Meteen was er weer een prettige sfeer. Afgebroken gesprekken werden voortgezet, nieuwe kwamen tot stand.

Er kwamen vragen over Indonesië en Nieuw-Guinea en men vertelde zelf over het probleem Oost-Duitsland of over de interne moeilijkheden in de liberale partij in de Bondsrepubliek.

Een half uur later reden we langs de haven, door de binnenstad. Af en toe stopte de bus om een gids de gelegenheid te geven zijn kennis te spuien. Tenslotte werd ons verzocht uit te stappen. Vlak voor ons stond, groot en hoog, het stadhuis.

De liftboy noemde cijfers en de lift zoemde even monotoom. Terug van de toren met een wijde blik over de stad, werden we door de Oberbürgermeister ontvangen. Achter „Kaffee und Kuchen” gezeten luisterden we naar vriendelijke woorden van welkom.

De Stadsdirecteur besprak vervolgens de vele problemen van de stad in

Van de heer J. K. Muntinga ontvingen wij een verslag over een weekendtrip van een aantal J.O.V.D.-ers uit Oost-Groningen naar Duitsland. Dit soort uitwisselingen zijn zeer leerzaam en verdienen dan ook aandacht. Met bijzonder groot genoegen drukken wij de reisindrukken van dit Nederlandse gezelschap naar Duitsland hierbij af.

verleden en heden. Hierover werden zeer vele vragen gesteld. Na een dankwoord van de heer Schmiederer van de democratische studentenkring Wilhelmshafen spoedde men zich naar de grote mensa voor een goed diner.

In de namiddag besprak prof. Seidel van de Hochschule Rüstiersiel de politieke problemen van de Bondsrepubliek. Spreker zei, dat hij de jaren van het naziedom in Amerika was geweest en dat hij met het nationaal-socialisme nooit iets te doen had gehad. Dit maakt het volgens spreker mogelijk om zijn probleem objectief te beschouwen. Prof. Seidel stelde vervolgens, dat het voor een volk eenvoudig onmogelijk is om een groot percentage van zijn leden uit te schakelen. Met andere woorden, men moet in Duitsland eenvoudig samenwerken met een groot aantal voormalige nationaal-socialisten.

Daarom is het vaak niet moeilijk hooggeplaatste personen van zulke neigingen te betichten. Immers niet alleen zij die daadwerkelijk en uit overtuiging achter deze zienswijze stonden, maar ook zij die in die lange reeks van jaren enig promotie hebben gemaakt kunnen als zodanig worden aangemerkt. Dit laatste is volgens prof. Seidel niet juist. Spreker is er van overtuigd, dat er weinig nationaal-socialisten over zijn. Na allerlei andere moeilijke punten te hebben belicht, volgden vele vragen.

Na een dankwoord van Nederlandse en Duitse kant werd hartelijk afscheid genomen. Nog een kort openthoud in Wiesmoor en we stonden weer spoedig aan de grens.

In de bus werd de heer Rosenberg dank gebracht voor alles wat hij gedaan heeft, om ons het verblijf in zijn land prettig te maken. De heer Rosenberg nam vervolgens afscheid met het uitspreken van de wens, dat spoedig een tweede samenkomst georganiseerd zal kunnen worden. Wat ons betreft, wij doen graag mee! Mogelijk zit hier iets in ter navolging voor andere afdelingen langs de grens. J. K. MUNTINGA

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

J. van de Geest & Zoon

Behangerij, Stoffeerderij, Matrassenmakerij en Scheepsstoffeerderij

Lusthofstraat 220 b-c - Telefoon 23835 - Rotterdam

Machinefabriek en Constructiewerkplaats

Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

Ankersmit's Textielfabrieken N.V. - Deventer

Spinnen

Verven

Weven

Bleken

Drukken

Fa. TROMP

Bouw- en Constructiebedrijf

Zwarte Paardenstraat 69

Rotterdam, Telefoon 28836

DE VRIES ROBBÉ & CO

GORINCHEM

**staalconstructies
metalen ramen en deuren**

Zeeschepen van elk type

5 Bouwhellingen tot 200 m lengte

**C. VAN DER GIESSEN
& ZONEN'S SCHEEPSWERVEN N.V.**

Krimpen aan den IJssel
tel.: 244 - Rotterdam: 110460

J.O.V.D.-Voorjaarsweekend te Rotterdam drukker bezocht dan ooit te voren

Boeiende rede van prof. Oud vormde een der hoogtepunten

De laatste tijd wordt veel gesproken over de groeiende belangstelling onder de jongeren voor het liberalisme. Dat dit juist is bleek wel zeer duidelijk te Rotterdam. Het aantal deelnemers aan ons weekend was groter dan ooit tevoren; de Tempel was bijna te klein om de grote schare enthousiasten te herbergen!

Na de opening van het weekend door de voorzitter haalde de heer Dettmeyer (ter voorbereiding van het lustrum-congres in November te Amsterdam) herinneringen op aan de prille jeugd van de J.O.V.D., waarvan hij zich min of meer peetvader voelde. Heel goed herinnerde de heer Dettmeyer zich nog de geboortedag in de Pulchri Studio in Den Haag in 1949: de landelijke oprichtingsvergadering van de J.O.V.D. De commissie van voorbereiding was toen ook gekomen, opdat de zaal niet helemaal leeg zou zijn. De komst van de commissie bleek echter in dat opzicht niet nodig te zijn: de zaal was vol!

Een groei van de liberale richting kan alleen doorzetten als er aangroei van onderaf is.

De V.V.D. en de J.O.V.D. zijn volkomen onafhankelijk van elkaar; wel steunen zij op dezelfde wortel des geloofs: vrijheid, verantwoordelijkheid verdraagzaamheid en sociale gerechtigheid. De V.V.D. heeft zich bezig te houden met de praktische politiek. Deze politiek is wel eens omschreven als de kunst van het mogelijke.

Het is de komende vijf jaren een taak van de jongeren de V.V.D. steeds weer injecties te geven van de zuiverheid der liberale beginselen. De komende vijf jaren kunnen er belangrijke gebeurtenissen plaatsvinden. Enerzijds is daar de doorbraak. Wij zijn zo liberaal, dat we daar niet over praten; een beoordeling van het bestaansrecht van een partij komt aan een partij zelve toe. Anderzijds gaat de gedachte van de derde macht bij de jongeren een steeds belangrijkere rol spelen.

De heer Dettmeyer besloot zijn sprankelende causerie met een wens: dat steeds meer jongeren met de liberale gedachte bezielde mogen worden!

Algemene feestvreugde

Na vulling der magen was de feestvreugde des avonds algemeen. Men verdrong zich op de vloer om de benen in vrolijke huppel te lichten. Helaas bleek, dat dit deel van Rotterdam dag en nacht is drooggelegd, waardoor Schiedam niet tot zijn recht kon komen. Gelukkig waren aan de dans tal van aardige surprises verbonden, waardoor het toch mogelijk werd proeven te nemen met Schiedams water. Dit verhoogde slechts de feestelijke stemming. Na afloop van het feest waanden vele heren zich in Rotterdam: zij lieten een groot aantal bedden kapseizen; gelukkig had dit voor betrokkenen geen nadelige gevolgen.

Algemeen vond men het zonde dit weekend te veel te slapen, en het was dus weer vroeg ochtend.

De Tempel staat aan de Schie. Vroeger was dit het hoofdverbindingswater van Rotterdam met Holland: ook nu passeerde af en toe een schip. Na de ochtendwijding brachten wij per autobus een bezoek aan Rotterdam. Achtereenvolgens zagen wij: het grootste gebouw van Europa, de hoogste lantaarnpaal van Rotterdam, een plein groter dan het grootste van Europa, het nieuwste station (dat nog gebouwd moet worden) en het modernste winkelcentrum. Helaas was het grootste schip (van Rotterdam) even afwezig. Hoe men over de stedenbouwkundige aspecten van Rotterdams opbouw moge denken, het is een machtig stuk werk, dat getuigd van ondernemingszin. De autotocht was zo uitgebreid, dat wij een prachtige indruk van Rotterdam kregen.

„Liberalisme voorheen en thans”

Prof. mr P. J. Oud richtte des middags het woord tot de conferentie over „Liberalisme voorheen en thans”.

Prof. Oud sprak dan over het liberalisme als over een geestelijke stroming, welke door alle tijden heen heeft bestaan en zal bestaan. Deze stroming kan zich in de loop der tijden op verschillende wijzen uiten, aangezien de maatschappij in voortdurende ontwikkeling is, maar het beginsel van het liberalisme blijft hetzelfde: vooropstelling van de individuele vrijheid en de erkenning van de menselijke waardigheid.

De liberalen vinden hun voorlopers bijv. in de tijd van de Republiek: mensen, die pleiten voor de onafhankelijkheid der belastingen, die vrijheid van godsdienst nastreven, enz.

Het Calvinisme, dat in de 80-jarige vrijheidsstrijd grote verdiensten heeft gehad, was echter in zijn opkomst volstrekt niet verdraagzaam. Willem de Zwijger heeft zijn gedachte van vrijheid van godsdienst, ook voor de niet-Calvinisten, niet kunnen doorzetten. Dat er ten opzichte van Rooms-katholieken en niet-calvinistische protestanten een zeer tolerante houding aangenomen werd was te danken aan de vrijzinnigheid van de regenten, de liber-tijnen.

Aan het einde van de 18e eeuw vinden grote vrijheidsbewegingen plaats. Men probeert de vrijheidsrechten te formuleren als rechten van de mens; deze rechten komen de mens toe van nature, van Godswege, of anderszins, maar zij zijn

vast verbonden aan de menselijke waardigheid. Aan geen gezag komt het toe ze de mens te ontnemen. Deze formulering vindt via de Amerikaanse onafhankelijkheidsverklaring zijn weg naar de Franse verklaring van de rechten van de mens en van de burger.

Betekenis der Franse revolutie

De Anti-Revolutionairen richten zich tegen het beginsel van de Franse revolutie, dat zijn dus de beginselen van de vrijheid. Dat de liberalen de beginselen van de Franse revolutie aanhangen wil nog niet zeggen, dat zij alles goedkeuren wat er in de Franse revolutie gebeurde.

Groen van Prinsterer had een heel eenvoudig antwoord: al die ongelukken waren een gevolg van het slechte beginsel. Doch met het zelfde recht kunnen de Rooms-katholieken deze woorden gebruiken tegenover de calvinisten! (Beeldenstorm, e.a.). De Anti-Revolutionairen hebben allerlei beginselen bestreden, maar toch ze praktisch aanvaardt. (b.v. het zg. individuele kiesrecht). Zij bestreden het algemeen kiesrecht en streefden in plaats daarvan het Huismanskiesrecht na; ook het vrouwenkiesrecht bestreden zij; beide zijn thans aanvaard, ook door de A.R. Zij ondernamen geen pogingen het te veranderen. Ook de ministeriële verantwoordelijkheid is door de A.R. aanvaard. De grote betekenis van het koningschap ligt daarin, dat zij voor ons allen het symbool is van de eenheid van het land buiten en boven alle verdeeldheid der politieke richtingen. De ministers gaan niet achter de koning schuil, zoals Prof. Gerbrandy op het A.R.-jubileum-feest zeide, de A.R. staan niet dichter bij of verder af van het Oranjehuis dan de liberalen. De naam van de A.R.-kiesverenigingen: Nederland en Oranje, is afkomstig uit de tijd der Aprilbeweging (1852); de protestanten wilden Koning Willem III voor hun karretje spannen, dat was toch wel een miskennis van het beginsel, dat de Koning voor alle Nederlanders is! Prof. Oud herinnerde nog aan de verontwaardiging, welke Kuyper in 1903 wekte, toen hij als minister van Binnenlandse Zaken, in verband met de ontbindingskwestie van de Eerste Kamer (waar een linkse meerderheid was) een voorstel van de commissaris der Koningin in Overijssel om de Provinciale Staten tegen 25 Augustus in buitengewone zitting bijeen te roepen, wat niet zonder toestemming der Kroon mocht geschieden, afwees zonder de moeite te nemen het voorstel aan de Koningin voor te leggen of mede te delen.

Alle constructieve partijen in Nederland voeren in hun vaandel de waarde van de menselijke persoonlijkheid. Wel is er verschil van mening omtrent de middelen waarmee men het doel wil bereiken: of men de zwaarste nadruk wil leggen op de vrijheid of op de gebondenheid. Als wij over de klassieke leer op economisch gebied van Adam Smith spreken, dan is dat een ander liberalisme, dan het liberalisme als algemene geestesrichting. In die tijd van A. Smith was het misschien wel een juiste uiting van het liberalisme

op economisch gebied, gezien de structuur van de toenmalige maatschappij: het gildensysteem, bescherming van het gevestigde bedrijf, colbertisme, mercantilisme. Maar de wereld staat niet stil. Nieuwe tijden vragen nieuwe vormen. De vrije economie bleek niet voor allen vrijheid te betekenen. Tussen de vrijheid van de individuele werkgever en die van de individuele werknemer bleek groot verschil.

De socialisten en Marx

Het socialisme wil de fouten langs andere weg opheffen: opheffing van het bezit, e.d. K. Marx gaf aan dit streven een wetenschappelijk tintje: deze maatschappij leidt tot verproletarisering van de massa en zo tot de sociale revolutie.

De liberale visie getuigt voor hervorming in de bestaande maatschappij; van bescherming van de economisch zwakkeren. Kon op dat moment alleen door staatsbemoeiing (er was nog geen vakbeweging).

De ontwikkeling gaat verder: in 1870 vindt op liberaal initiatief de afschaffing plaats van het zg. coalitieverbod. Met een sterkere arbeidersbeweging begon de idee van de klassenstrijd op de achtergrond te raken. Bij het invoeren van sociale maatregelen gingen de liberale werkgevers aan de spits.

De liberale geestesrichting blijft hetzelfde, maar de toepassing kan veranderen. De liberalen streven naar samenwerking tussen werkgevers en werknemers; naar ontwikkeling van de sociale verzekering, verzorgd door het bedrijfsleven zelf, in plaats van door een almachtige overheid; het is onjuist, te menen dat de V.V.D. tegen bedrijfsorganisatie zou zijn. De verantwoordelijkheden moeten echter op de juiste wijze onderscheiden worden, Werkgevers en werknemers hebben in het bedrijf beiden hun eigen verantwoordelijkheid. De loonregeling bijv. is een civiele zaak, de strafrechter hoeft er niets mee te maken te hebben.

Prof. Oud heeft gewaarschuwd, de P.B.O. niet van bovenaf op te leggen; daarom heeft de V.V.D. ook tegen de P.B.O. gestemd. Er dreigt het gevaar, dat werkgevers en werknemers elkaar vinden ten koste van het publiek! Het nieuwe liberalisme (in de zin van de toepassing) stelt het oude liberalisme (de geestesrichting) voorop: dat de vrijheid bevorderd worde en niet vernietigd.

Thorbecke zeide eens, sprekende over het ideaal, dat wij in het leven nodig hebben, waarop onze handelingen gericht zijn: niemand heeft het in de hand, maar wie stuurt de hand, die het niet in het oog houdt? Prof. Oud besloot zijn rede, met zijn ingenomenheid te betuigen voor het feit, dat de liberale beginselen bij een groeiende schare van jongeren enthousiasme weet te wekken.

Zo was ook dit week-end weer ten einde. De deelnemers zwermden uit over het gehele land en zullen het woord, dat te Rotterdam geklonken heeft doorgeven aan anderen.

L. D. OOSTERVELD

Wij maken

- LOODSEN
 - SCHUREN
 - KETEN
 - TUINHUISJES
 - VACANTIEHUISJES
- enz.

Vraagt eens prijs

W. WILLEMS

Kleiweg 791 - Rotterdam (N.)
Telefoon 83244

Grote activiteit van Amsterdam tot Zuidlaren

AMSTERDAM.

Geen knollen voor citroenen.

Op 15 Maart waren de leden de gasten van de L.S.V.A. bij de tweede lezing door prof. dr. K. Baschwitz gehouden over het onderwerp „De vrijheid van het woord”. Deze bijeenkomst werd nog drukker bezocht dan de eerste en terecht: met deze interessante korte studiekering had het L.S.V.A.-bestuur een goede keuze gedaan.

De tweede grote propaganda-avond van dit seizoen werd op 20 Maart in het Minervapaviljoen gehouden. Bij de opening sprak de voorzitter, A. J. M. de Goey, over de J.O.V.D. en haar beginselen. De positie van de vereniging werd zeer juist geschetst en het belang voor vele jongeren om hiervan lid te worden bleek onder anderen uit: „De Jongeren-Organisatie Vrijheid en Democratie biedt U de gelegenheid om los van iedere partijpolitiek in ondogmatische liberale geest Uw inzicht in de onderscheidene maatschappelijke problemen te verdiepen, zodat U zich geen knollen voor citroenen zult laten verkopen”.

Vervolgens trad de heer H. H. Jacobse, oud-voorzitter van de afdeling achter de kathedraal voor zijn praatje „Tijd voor actie”. Dit boeiende toespraakje, dat niet geheel vrij van humor was, werd aandachtig door het talrijke publiek gevolgd. Vervolgens volgde een licht programma met sweet melodien en sketches (Mies Waalewijn), hersengymnastiek en als hoogtepunt de Politieke Poppenkast van de afdeling Vlaardingen, waar vanzelfsprekend toespelingen op tunnels, zeventde-wethouder en het Gemeentevervoersbedrijf niet ontbraken. Na de pauze werd op de muziek van het trio Jan Hofmeester gedanst. Al met al een gezellige avond van grote propagandistische waarde, niet alleen om nieuwe leden te winnen maar vooral om de leden in hun overtuiging te sterken, dat zij er indertijd goed aan hebben gedaan met lid te worden van de J.O.V.D.

Op 31 Maart kwam de Parlementaire studiekering weer bijeen. Inleider deze keer was het lid de heer C. van Limborgh. Deze avond ging vooral over de behandeling in de Eerste Kamer van de begrotingen van Oorlog en Marine en van Justitie. Hierna kwam men bij de verdwenen Joodse kinderen, waarop een heftige discussie volgde; mocht men hier al of niet van kinderroof spreken en in hoeverre is de houding van de Katholieke autoriteiten laakbaar. Men benaderde het probleem zowel juridisch als „diepmenselijk” zodat de partijen er niet in slaagden elkaar te overtuigen.

Dit was de derde bijeenkomst van deze studiekering en de opkomst bewees alweer dat ze in een behoefte voorziet.

In de loop van de maand Maart is de afdeling begonnen met de leden in de gelegenheid te stellen, tegen sterk gereduceerde prijzen muziek- en dansavonden bij te wonen. Hiertoe is de afdeling ingeschreven bij het Concertgebouw. Dit o.a. na een geslaagde enquête welke onder de leden werd gehouden, waarbij wensen naar voren kwamen, waarmee het bestuur terdege rekening zal houden.

De op 4 Januari 1954 geïnstalleerde Radio-Commissie van de afdeling heeft onlangs het bestuur een voorlopig rapport doen toekomen. Het definitieve rapport is opgesteld na-

dat eerst dit voorlopig rapport in breder kring ter discussie was gebracht. Dit geschiedde op 8 April. Op deze avond hield de heer Willem Vogt, een der grondleggers van de Omroep in Nederland, een inleiding over het Radiowezen, mede naar aanleiding van bovengenoemd voorlopig rapport.

In het kort schetste de heer Vogt de historie van de radio, waarbij telkens uitstapjes naar technische kanten werden gemaakt; zo hoorde het gezelschap van de eerste waterstraalmicrofoon en van de mogelijkheden van korte-golfsenders. Zeer helder tekende de heer Vogt de huidige toestand, waarbij hij duidelijk aangaf hoe sterk de bestaande toestand van totalitaire machten in de Omroep is. Alhoewel hij meer gevoelde voor een zgn. raamwet, waarbij de ontwikkeling op de voet kan worden gevolgd met ministeriële beschikkingen en algemene maatregelen van bestuur, vond de heer Vogt het ingediende Wets-ontwerp toch wel in grote trekken aanvaardbaar; in elk geval begrijpelijk gezien de historische ontwikkeling, waarvan hij toef dat deze eerder „vergroeid” dan gegroeid is.

Met de conclusies van het Rapport kon de heer Vogt zich in grote trekken verenigen. Zag de commissie echter in gedachte de mogelijkheid om tot een nationale omroep te komen, de heer Vogt verwierp dit. „Zoals de toestand op het ogenblik is”, aldus de inleider, „is het niet mogelijk het bestaande opzij te schuiven, de kracht daarvan is te groot en daarbij moeten we de zucht naar zelfbehoud van de bestaande omroepverenigingen respecteren. Bovendien horen we steeds weer kleine groepjes van de bevolking voor een nationale omroep pleiten en wanneer men vraagt wie dat zal uitvoeren dan is het antwoord „wij”. Deze groepen zijn echter evenmin representatief voor de gehele Nederlandse bevolking”. Volgens de heer Vogt was de enige werkelijk geslaagde poging om tot een nationale omroep te geraken de oprichting van de A.V.R.O. „Wanneer bijvoorbeeld A.V.R.O. en V.P.R.O. naar elkander toekomen en een voor het volk representatief college van toezicht (bijv. een N.R.U.) boven zich aanvaarden, wanneer daarmee dan door grote groepen van luisteraars wordt gesympathiseerd en dit tot uiting komt, dan zie ik dit als enige mogelijkheid om nog tot een nationale omroep te geraken”. De heer Vogt vergat dan ook niet een scherpe definitie van nationale omroep te geven.

„Gezien het huidige bestel en de sterkte daarvan, dan is eigenlijk het enig mogelijke in de nabije toekomst het bijshaven van dit huidige bestel zodat de representatie beter wordt, een grotere verinniging van het bestaande binnen de Nederlandse Radio Unie en het overdragen van meerdere bevoegdheden aan dit orgaan”.

Het was een boeiend betoog en er volgde een geanimeerde discussie waarvan de resultaten worden neergelegd in het uiteindelijke rapport.

DORDRECHT.

Toneel-voorzet.

Hoewel het er voor de buitenstaanders misschien op leek, dat Dordrecht wat minder actief was dan anders, weten de insiders wel beter. De Dordtenaren zijn nl. bezig een toneelstuk in te studeren. Misschien dat het nog wel even duurt

voor alles „panklaar” is, maar opgevoerd wordt het!

Verder luisterde de afdeling op Dinsdag 23 Maart (natuurlijk in de Poffertjessalon) naar de voorzitter van de V.V.D., afd. Dordrecht, de heer Jac. A. Hazelaar, die op prettige en interessante wijze een deel van de Grondbeginselen van de V.V.D. verklaarde. Uit de lange discussie, die op het betoog volgde, bleek de grote belangstelling die er voor dit onderwerp bestaat. Voor allen, maar zeer zeker voor de vele introducés, was het een leerzame avond.

Z.O.-DRENTHE.

Socialistische visie.

De afd. Z.O.-Drenthe kwam Zaterdagavond 3 April weer eens bijeen in zaal Zwols te Sleen. Ter afwisseling had het bestuur een spreker van socialistische huize uitgenodigd het woord te komen voeren en wel in de persoon van de heer J. C. Wilmans te Meppel, lid van Ged. Staten van Drenthe voor de P.v.d.A. De heer Wilmans sprak er zijn vreugde over uit, dat de J.O.V.D. een spreker had uitgenodigd van andere politieke richting. Hij vond het een zeer nuttig en te waarderen initiatief, ook uit een oogpunt van vorming.

De P.v.d.A. is niet een verschijnsel van na de oorlog. De partij heeft een historie. De belangrijkste zuil is de S.D.A.P. geweest. De S.D.A.P. was een arbeiderspartij, vooral voor de handarbeiders en ontstaan door vroegere misstanden, zoals kinderarbeid, te zware vrouwenarbeid, te lange werktijden enz. Ze was oorspronkelijk materialistisch, hoewel ze zich later ook op meer geestelijk terrein bewoog.

De arbeid werd beschouwd als handelswaar. Dat is nu nog zo, al zijn de scherpe kanten er wat af. Uit dit oogpunt bezien is ook de arbeider kapitalistisch ingesteld. De P.v.d.A. wil dat niet. Arbeid is geen koopwaar. We bevinden ons, volgens spr, thans in een overgangsstadium. De menselijk waardigheid komt aan de orde. Ieder mens heeft recht op arbeid. Ieder mens heeft echter ook de plicht tot arbeid, zonder uitzondering. Daarom is de P.v.d.A. voor alle categorieën mensen die arbeid verrichten, hetzij lichamelijke hetzij geestelijke. De mens moet zich echter ook vrij kunnen maken van de arbeid. De voornaamste beginselen van de P.v.d.A. zijn dan ook: arbeid en vrijheid. Deze zijn onverbrekelijk met elkaar verbonden, tegen de achtergrond van de waardigheid v.d. mens. De partij streeft steeds meer naar geestelijke waarden.

De Partij v. d. Arbeid is ontstaan uit verschillende vooroorlogse politieke partijen. Ondanks verschillend geloof, bestaat er toch gelijk politiek inzicht. Wat de ordeningsgedachte betreft, deze betekent op zichzelf niets. Ze kan soms zelfs zeer gevaarlijk zijn. Men zie slechts Rusland. De gedachte moet echter gezien worden tegen de achtergrond van arbeid en vrijheid. De regering grijpt alleen in als er nood is of dreigt, maar tracht de vrijheid zoveel mogelijk te handhaven.

De inleiding van de heer Wilmans werd door allen zeer gewaardeerd, hetgeen echter nog niet wil zeggen, dat de aanwezigen tot het socialisme bekeerd werden.

Dat bleek wel bij de nabespreking en uit de vragen aan spreker gesteld. Er zijn wel veel punten van overeenstemming, vooral op het sociale vlak. Over het punt vrijheid is er

wel verschil, nog wel diepgaand verschil zelfs. Met de heer Wilmans viel echter prettig te praten. De voorzitter moest dan ook sluiten wegens het gevorderde uur, waaruit wel blijkt, dat deze avond zeer geslaagd geheten mag worden.

GIESSENDAM-HARDINXVELD.

Gemeente-geschiedenis.

Op de bijeenkomst van 20 Maart sprak de heer P. den Brufin uit Hardinxveld over gemeente-indelingsproblemen.

Spr. begon met een historisch overzicht. Gemeenten in burgerlijke zin kennen we pas sinds 1798 en nog alleen op het platteland, er waren toen gemeenten en steden. De Hollandse gemeenten zijn ontstaan uit heerlijkheden, in 't overige deel van het land door splitsing van vroegere kerkelijke gemeenten. Men onderscheidde in Holland hoge en lage heerlijkheden. Het verschil was, dat een hoge heerlijkheid een eigen rechtspraak kende.

Napoleon had het aantal gemeenten ongeveer gehalveerd. In 1814 werd echter de oude toestand weer hersteld. Bij de grondwetswijziging van Thorbecke in 1848 werden alle gemeenten met minder dan 25 kiezers samengevoegd. Het aantal kiezers zei echter weinig bij het toen geldende census kiesrecht. Al met al is het aantal gemeenten van ± 1830 tot nu met slechts 225 verminderd, en nog wel door uitbreiding van grote steden.

Bij de behandeling van de gemeente-indeling nu ging spreker uit van het rapport van de commissie voor gemeente-herindeling in N.-Holland. Volgens dit rapport zijn er nog te veel kleine gemeenten. Wel staat vast, dat kleine gemeenten veelal zuinig worden beheerd. Doch dit onttaardt dikwijls in te zuinig.

Ook is het voor deze gemeenten moeilijk goede bestuurskracht aan te trekken. Hoe de nadelen van de kleine gemeenten op te lossen? Samenvoeging met stedelijke gemeenten is volgens de commissie niet wenselijk, al hebben de steden de neiging hiertoe. De belangen van agrarische gemeenten komen dan in de knel, al moeten deze belangen natuurlijk wijken voor het algemeen belang. Samenvoeging van industriële en agrarische gemeenten kan nuttig zijn uit overwegingen van conjuncturele aard, maar geeft aanleiding tot sociale gespletenheid. Wat moet het minimum inwonertal van een gemeente zijn? Onze kleinste gemeente telt 200 inwoners. Men is het er wel over eens, dat de grens moet liggen bij 1000 inwoners, i.v.m. de vele zorgen die een gemeente

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

Fabrieksmerk
TWEË TORENS

Tel. 106-363 — Delft

Onze afdelingen leggen getuigenis af van een bloeiende activiteit

Verslag over een politiek forum

De heer Burger in het zonnetje

Wanneer ons, tijdens het Politiek Forum, dat donderdag 23 februari in de Mensazaal gehouden werd, iets duidelijk geworden is, dan is het toch op de eerste plaats, de wijze waarop de heer Burger (nomen est omen) zijn stemmen op N.V.V.-vergaderingen bijeen weet te schrapen, welk systeem door de Groninger studenten eerder als amusant dan als doeltreffend werd beschouwd, alder laten wij in het Algemeen Groninger Studentenweekblad „Der Clercke Cronike”. Opvallend was de enorme belangstelling, welke voor deze avond werd getoond, opmerkelijk te kunnen constateren, in hoe geringe mate de Groninger student — althans voor zover vertegenwoordigd — enig enthousiasme aan de dag weet te leggen voor progressieve denkbeelden, al zal dit misschien verklaard kunnen worden door zijn agrarisch achterland; een omstandigheid, welke ten volle werd ingezien door de V.V.D., gezien de keuze van haar vertegenwoordiger, die trouwens de gestelde problemen op de meest realistische manier benaderde; wij weten niet of dit de oorzaak was van de vele applausjes, die hij te verwerken kreeg of wel de omstandigheid, dat hij vrijwel voor eigen publiek sprak. De K.V.P.-vertegenwoordiger wist zich op subtiel-humoristische wijze op de vlakte te houden, zodat velen hem dan ook als bijzonder representatief voor zijn groepering beschouwden, al moeten we toegeven, dat hij de enige was, die in de H.O.-politiek, enigszins een standpunt wilde innemen; dat aangaande deze problematiek nauwelijks vragen werden gesteld heeft ons erg verbaasd. Met veel eerlijkheid voerde de A.R.-afgevaardigde het woord en hij heeft met name vele katholieken onder zijn gehoor verrast met zijn ideeën rond de verwezenlijking van de processievrijheid.

Juist door het realisme, de humor en de eerlijkheid van de andere leden van het Forum, viel de demagogie van de heer Burger bijzonder in slechte aarde; demagogie ten top gevoerd, toen hij de K.V.P. weer eens het uitbreken van de kabinetscrisis in de confessionele bisschopsschoenen wilde schuiven; waarop de zaal reageerde met een demonisch gehuil, waarvan wij hopen, dat de heer Burger het niet als bijval heeft beschouwd.

Wij kregen trouwens maar al te dikwijls de indruk dat we met een vakkundig kluitje in het riet werden gestuurd. Wij kunnen ons voorstellen, dat de veelheid van onderwerpen en vragen, de omstandigheid, dat de meeste politici, een of enkele „studieobjecten” in hun partij krijgen toegewezen, er toe moesten leiden, dat het Forum zo storend aan de oppervlakte bleef.

Prof. s'Jacob leidde op humoristische wijze, in deze politiek-dolle sfeer, de discussie langs veilige banen.

N. N.

AMSTERDAM.

Wethouder Dettmeyer sprak.

Donderdag 1 maart mochten wij de heer Dettmeyer, algemeen secretaris der V.V.D. en wethouder van Den Haag, begroeten, die voor een schare belangstellenden „De politieke toestand” belichtte.

Beginnend met het internationale aspect, belichtte de spr. met name de situatie in Duitsland en de V.S. waarna hij de nationale situatie besprak. Merkwaardig was zijn prognose t.a.v. de A.R. waarvan spr. een achteruitgang verwachtte, o.a. ten bate van de Staatkundig Gereformeerden. De heer Dettmeyer vond vele negativistische tendenzen in de heersende verkiezingsstrijd en stelde hietregenover de eerlijke strijd van de V.V.D.: deze heeft geen drogredenen nodig om kiezers te trekken, al zal zij anderzijds wel bedacht moeten zijn op onjuiste voorstellingen door haar tegenstanders.

De discussie was levendig tot zelfs de anti-cyclische begrotingspolitiek toe.

Abusievelijk werd in het vorige nummer vermeld, dat op 7 februari een tweede discussie over „Doorbraak of confessionele partijvorming” werd gehouden. Dit gebeurde op 7 maart, waar de socialiste mej. F. v. d. Burg een inleiding hield en haar mening t.o.v. die van de heer Tieleman (1 februari) stelde. Kernpunt van haar betoog was, dat de P.v.d.A. de enige partij is waar van verschillende levensovertuiging leden „voor elkaars geestelijke bagage verantwoordelijk zijn” (Banning). In de discussie bleek echter, dat dit alleen de „goede” bagage betrof en het criterium hiervoor was het al dan niet socialistisch zijn.

Dat de V.V.D. niet het recht had zich het monopolie van de geestelijke vrijheid toe te eigenen werd wel gesteld, maar geenszins bewezen; het tegendeel bleek bij een toelichting op..... de crematiewet.

De A.R. kreeg een paar maal „een veeg uit de pan” (worgwetten van Kuiper), maar ook deze vertegenwoordigers verdedigden zich vast en principiëel. Al met al: deze krachtmeting tussen A.R.-, socialistische en liberale jongeren is bijzonder leerzaam geweest en heeft het wederzijds begrip en contact weer eens versterkt.

Woensdag 14 maart hield de voorzitter, de heer de Boer Lzn. in het kader van de praat- en discussieavonden een inleiding over „Het liberalisme”. Zowel inleiding als discussie brachten nieuwe aspecten naar voren en allen zijn zeer waarschijnlijk versterkt huiswaarts gekeerd.

DWINGELOO e.o.

Eénjarig bestaan herdacht.

Op 3 maart j.l. kwam de J.O.V.D. afdeling Dwingeloo e.o. in jaarvergadering bijeen in Hotel Wesseling. Dit was de eerste jaarvergadering van onze afdeling.

Alvorens het huishoudelijk gedeelte der agenda werd afgewerkt trad eerst als spreekster op mev. Buurma-Vredevoogd uit Assen, die een zeer interessante bespreking hield over het boek „Het Wassende Water”. We spreken lof en waardering over de wijze waarop mev. Buurma-Vredevoogd ons deed meeleven in de geschiedenis van dit boek.

Na de pauze werd de agenda afgewerkt. Na een reeks van ingekomen stukken en mededelingen te hebben behandeld, volgden de jaarverslagen waaruit bleek, dat de afdeling op een

gunstig jaar kan terugzien. Vooral de uitbreiding van het ledenaantal wijst op bloei van de afdeling. Het ledental was na de oprichting bijna verdubbeld. De financiële zijde was eveneens bevredigend. Bij de bestuursverkiezing werden alle bestuursleden herkozen en voor de vacature van mej. Bijken, die is vertrokken, werd gekozen mej. Gré Tissing. Een woord van dank aan mej. Bijken voor het werk, dat zij het afgelopen jaar voor onze afdeling heeft verricht is zeker op zijn plaats.

Met de naam J.O.V.D. bovenaan, gaan we met frisse moed en toemende activiteit der jonge liberalen een nieuw jaar te gemoet.

Het éénjarig bestaan werd op 11 februari op luisterrijke wijze herdacht.

Op 6 maart trokken wij met een groot aantal leden naar Meppel. Hier sprak mev. Stoffels-van Haften gevolgd door het politieke cabaret. Een dergelijk uitstapje zal zeer zeker bij een volgende gelegenheid voor herhaling vatbaar zijn.

GRONINGEN.

Liberaal contactavond.

Woensdag 22 februari werd voor de eerste maal een liberale contactavond gehouden, die georganiseerd werd door de kamercentrale V.V.D., de afd. Groningen V.V.D. en de afd. Groningen J.O.V.D.

Mr W. J. Geertsema hield een inleiding over de „Inpoldering van de Louwerszee”.

Sinds 1850 heeft men zich bezonnen op de inpoldering. De grond zou niet erg rendabel zijn. De laatste jaren was hiervoor de belangstelling groter. Men zag het belang in van: 1e. landaanwinning, 2e. verbetering van afwatering en opschuiving van de zoutwater grens, 3e. proefpolder voor inpoldering van Waddenzee, 4e. beveiliging van de kust tegen overstroming.

Men stelt de aanvangsdatum voorlopig in 1957. Na de inpoldering zal het land in tweeën worden gedeeld in een Fries en Groninger deel. De grens loopt door het boezemmeer. Waarschijnlijk zal het Groninger deel bij gemeente Ulrum behoren.

Er zullen 125 kleine boerderijen van 1 kavel (16 ha) komen. De totale onkosten worden geschat op 80 miljoen gulden.

Voor de stad Groningen zal dit deel ook een belangrijk recreatieoord worden, omdat de stadjer vanaf zijn schoolreisje tot de tocht met de ouden van dagen naar het Paterswoldse meer gaat.

Op het boezemmeer zal de zeilsport kunnen worden beoefend. Het is 1500 ha, iets groter dan het Tjeukermeer. Om de golfslag te breken worden kunstmatige eilanden aangebracht. Er zal een jachthaven komen en een restaurant. Willen deze opleven dan zal er een dorp moeten komen als verzorgingscentrum van dit recreatieoord. Zal dit dorp levensvatbaarheid hebben; dat is nog de vraag. Er zullen jonge mensen komen met pioniersgeest. Bepaalde beroepen zullen er niet zijn. Ook zal het vertrekoverschot toenemen. Er bestaat een plan het dorp Vierhuizen te verplaatsen. Er zullen krotwoningen worden opgeruimd, dit is 70%. Enige kilometers westwaarts in de polder zal men Vierhuizen weer opbouwen. De J.O.V.D. afd. Groningen ontving van het Unesco-comité Groningen enkele toegangskaarten tot de lezing van de heer dr A. Pelt, hoofd van

het Europees Bureau van de Ver. Naties te Genève over de „Technische hulpprogramma's van de Ver. Naties”, op 15 maart.

Het begrip van sociale rechtvaardigheid op internationaal niveau is reeds lang aanwezig. Sinds 1945 bestaat het Handvest van de Ver. Naties. In ± 1930 ontving China hulp van de Volkenbond. Uitgebreide technische hulp wordt geboden sinds 1948. De beroemde rede van president Truman en het zgn. Point Four Program gaven een belangrijke stoot. Er worden thans voor 1 of 2 jaar beursstudenten uitgezonden. Dit kunnen zijn politieagenten, landbouwers, vakmensen.

Men kent verschillende organisaties: Wereldlandbouworganisatie F.A.O. Ze zetelt in Rome en bestudeert landbouwproblemen, bevoeiingswerken, enz.

De Wereldgezondheidsorganisatie W.H.O. zetelt in Genève en heeft nu een belangrijke taak in de bestrijding van de malaria. Op de totale wereldbevolking heeft 1 op 8 man malaria. In Parijs zetelt de Unesco. Deze bestrijdt het analfabetisme en zorgt voor verhoging van cultuur en beschaving.

Verder bestaat de Internationale organisatie voor burgerluchtvaart en nog anderen.

Er zijn 72 landen bij aangesloten. Elk draagt mee in de kosten. Amerika met ± 50%. In elk land staat elke organisatie apart op de begroting, bv. een onderdeel op buitenlandse zaken, Unesco op begroting van onderwijs, Gezondheidsorganisatie op sociale zaken.

Er is dus geen centrale politiek op de Ver. Naties. Elk land kan vragen wat het wil. Het is alles hoofdzakelijk ingesteld op de praktijk. Er wordt geen geld uitgegeven voor studiedoeleinden.

Men betaalt in eigen munt, zodat dus een gedeelte niet converteerbaar is in dollars.

Er is beschikbaar 29 miljoen dollars. Het land, dat zelf iets vraagt, moet in onkosten voorzien, o.a. reis- en verblijfkosten.

In Oostelijke landen zijn vaak moeilijkheden door een slecht geleide regeringsadministratie, slechte sociale toestanden. De Oosterse landen helpen ook elkaar. Het belastingwezen van Libye is georganiseerd door Pakistan en het onderwijs door Haiderabad.

Er ontstaan vele problemen, b.v. industrialisatie is voor de bevolking een fascinerend begrip geworden. Iemand begon een bierbrouwerij in een land, waar praktisch niemand bier dronk. Ook bij een verbetering van regeringsadministratie stoot men op heilige huisjes.

Toch zijn er ook vele voordelen. In Chili heeft men de visserij op veel hoger peil kunnen brengen. Dit was eerst in handen van monopolisten.

NOORD-GRONINGEN.

V.V.D. en landbouw.

Op 19 januari werd de eerste vergadering in het nieuwe jaar gehouden, wederom in samenwerking met de afdeling Groningen van de V.V.D. Nadat de voorzitter, de heer G. Buis-kool-Leeuwma, allen een voorspoe-dig 1956 had gewenst en de J.O.V.D. tevens een goed jaar, riep hij een woord van bijzonder welkom toe aan ir. L. G. Oldenbanning, Hoofd-bestuurslid van de V.V.D., die voor ons deze avond zou spreken over: V.V.D. en Landbouw.

Spreker constateerde meteen, dat de V.V.D. wel degelijk aandacht en be-

langstelling voor de landbouw heeft en dat zij naar een krachtige, zelfstandige boerenstand streeft.

In Nederland werken direct en indirect in de landbouw 2 miljoen mensen.

Na de oorlog heeft de boer begrepen, dat de productie omhoog moest; in Amerika is b.v. de landbouwproductie gestegen met 1½ maal de productie van voor de oorlog.

Zoals we weten, is de wereldbevolking zeer sterk toegenomen. Momenteel is voor ieder mens evenveel voedsel beschikbaar als tussen de jaren 1930-1940. Uiteindelijk is het zo, dat er te weinig grond beschikbaar is om alle mensen te voeden. Er is immers ¼ water en ¼ land op aarde. Per persoon is aanwezig 0,7 ha. en er zou nodig zijn 1 ha.

Het streven van de V.V.D. is, dat de prijs op de wereldmarkt dusdanig moet zijn, dat het de moeite waard is van het produceren.

In Nederland hebben wij een zeer dichte bevolking en wij kunnen dan ook alleen bestaan, wanneer wij de grond zeer intensief bewerken. In het landbouwbedrijf zijn de opbrengsten onberekenbaar. De V.V.D. wil voor de boer geen vast-omlijnde plannen maken, doch wil wel een garantieprijs stellen, dan kunnen er immers nog schommelingen genoeg zijn. In de ontwikkeling en voorlichting heeft de overheid een primaire taak.

Na de oorlog hebben wij de kwestie grootbedrijf-kleinbedrijf gekregen.

Het grote bedrijf kon gaan mechaniseren, dit zou dus de toekomst zijn, doch in verband met de hoge lonen wordt het steeds moeilijker het grote bedrijf rendabel te maken.

Het kleine bedrijf is een gezinsbedrijf. We komen daarmee op het kleine boerenvraagstuk, hetgeen naar het oordeel der spr. wel eens te zwaar is ingezien.

Met te zeggen, dat de boeren aan bepaalde normen gebonden zijn, doch dat zij een bepaalde zekerheid behoeven, besloot ir. Oldenbanning deze zeer interessante inleiding.

Na de pauze werden nog vele vragen gesteld, die er al met al toe hebben bijgedragen, dat we een zeer leerzame avond hebben gehad.

HOEKSE WAARD.

Geslaagde propaganda-feestavond.

De afdeling Hoekse Waard van de J.O.V.D. organiseerde in samenwerking met de ondercentrale van de V.V.D. op vrijdag 10 februari haar jaarlijkse, traditionele propaganda-feestavond, te Strijen. Gezien de niet

bepaald meewerkende weersomstandigheden, bestond er een grote belangstelling voor deze bijeenkomst.

De voorzitter van de J.O.V.D.-afdeling, de heer C. A. Hoorweg, opende de bijeenkomst. Na een welkomstwoord, gaf hij een kort overzicht van de toestand waarin de afdeling zich momenteel bevindt, een toestand die reden geeft tot tevredenheid, maar die geen aanleiding mag zijn tot zelfgenoegzaamheid, omdat nog meer jongeren lid van de afdeling zouden kunnen zijn, dit ofschoon de gehouden ledenwerfactie met succes is bevestigd.

Spreker wakte de aanwezige jongeren op de maandelijkse praatavonden van de afdeling te bezoeken. „Maakt onze afdeling groot en sterk, U legt daarmee tevens de funderingen voor een krachtige, toekomstige V.V.D.“, aldus besloot de voorzitter zijn inleidend woord.

Drs. Korthals, die zijn rede hield onder het motto: „Wij gaan vastberaden voorwaarts“, begon met te zeggen, dat hij persoonlijk vele banden heeft met de Hoekse Waard, banden die zijn gelegd tijdens het bestaan van de Bond van Jong Liberalen voor de oorlog. In de Hoekse Waard is altijd een grote activiteit ontplooid, aldus spr., niet alleen op politiek terrein, maar ook in de meer persoonlijke sfeer. Men legt er zich op toe banden van vriendschap aan te knopen, die, zo is mijn ervaring, zo uitermate belangrijk zijn voor het latere leven.

Voor mij is het belangrijkste van de jongerenorganisatie altijd geweest, dat men een kring van mensen kweekt, die een kern vormen, waarop men kan voortbouwen, van mensen, die er zich toe willen zetten, de scholing op te doen, die zo noodzakelijk is, want politiek is een ambacht.

Sprekende over de positie van de liberalen in het huidige politieke bestel in ons land, zeide spr., dat er vroeger verdeeldheid heeft geheerst onder de liberalen, doch dat thans alle politieke vrijzinnigen elkaar hebben gevonden in één partij. Voor de oorlog was de invloed van de liberalen gering en direct na de oorlog waren de liberalen met slechts 4 Kamerleden vertegenwoordigd op het Binnenhof.

Maar dit aantal bedraagt momenteel 9 en spr. was er van overtuigd, dat als de liberalen blijven werken, het aantal zeker tot 10 zal stijgen, want het wantrouwen, dat geruime tijd jegens de liberalen heeft bestaan, is thans overwonnen. Wij hebben het vertrouwen van een groot deel van het Nederlandse volk herkegen en onze aanhang neemt voortdurend toe. Nadat drs. Korthals aandacht had besteed aan de economische-, sociale- en landbouwpolitiek van de regering, zei spreker: „Wij willen niet blind zijn voor het vele goede, dat de zittende regering heeft verricht, maar wij verwijten haar toch enkele zeer ernstige fouten.

In de eerste plaats het doen voortbestaan van de schreeuwende woningnood. Diverse ministers vertellen wel graag hoe het moet, maar wij zouden liever zien, dat zij deden zoals het moet. Nu hij op de valreep staat, vlak voor nieuwe Kamerverkiezingen, zegt minister Witte, dat er wel 70.000 woningen gebouwd kunnen worden.

Waarom heeft hij dat niet gezegd toen hij zijn ambtsperiode begon en waarom heeft hij daar niet naar gehandeld? De P.v.d.A. en de K.V.P. houden niet op met te zeggen, dat het woningvraagstuk staatsvijand nummer één is, maar het zijn toch voornamelijk deze partijen geweest, die in de afgelopen 4 jaar het regeringsbeleid hebben bepaald.

Waarom hebben zij dan geen maatregelen getroffen om deze staatsvijand te verslaan? Vervolgens wees spreker op het onderwijsvraagstuk, het radiovraagstuk, de wijziging van de Zondagswet en de behandeling van de crematiewet.

Spreker besloot met te zeggen: „Wij staan in Nederland als een partij, die vaak gewaarschuwd heeft en dikwijls gelijk heeft gekregen door de feiten. Onze partij is op haar best als het gaat om de verdediging van de vrijheid. Daardoor hebben wij het vertrouwen van het Nederlandse volk herkegen.

Na 10 jaar is het liberalisme vernieuwd en is de V.V.D. een sterk groeiende partij. Wij beleven de tijd van de opgang der J.O.V.D. en der V.V.D. Wij werken allen op onze posten, in de Kamer, in de Staten, in gemeenteraden, in afdeling en daarbuiten. Wij gaan vastberaden voorwaarts, kracht puttend uit de overtuiging, dat onze beginselen goed zijn en de strijd waard.“

Na de rede van drs. Korthals, verklaarde de voorzitter de heer van der Zande, oud-voorzitter der afdeling, benoemd tot erelid. Spreker schetste de verdiensten die van der Zande voor de afdeling heeft gehad en bood hem tevens het boekwerk „Een eeuw van staatkundige vormgeving in Nederland“, van de hand van mr. P. J. Oud, aan. De heer van der Zande dankte in zijn wederwoord de voorzitter voor diens woorden en voor het geschenk en dankte allen die tijdens zijn voorzitterschap hun medewerking hadden verleend. De heer L. I. Overwater, erevoorzitter van de afdeling, dankte drs. Korthals voor diens rede en bood hem een doos sigaren aan. Mevrouw Korthals ontving een doos bonbons. Hierna voerde de toneelgroep van de afdeling op succesvolle wijze het blijspel „Sproetenkopje“ op. Dit stuk werd op verdienstelijke wijze, onder regie van het afdelingslid de heer Andr. van Pelt, ten tonele gebracht,

ondanks het feit, dat vele spelers en speelsters voor het eerst meespeelden. Een gezellig bal hield de aanwezigen nog tot diep in de nacht bij elkaar. Onze afdeling kan weer terugzien op een succesvolle avond.

VLAARDINGEN-SCHIEDAM.

Nieuws over Nieuw-Guinea.

Zaterdagavond 25 februari j.l. sprak mev. Moll voor de afdeling Vlaardingen-Schiedam over Nieuw-Guinea. Mede vanwege de Indonesische kwestie is dit gebied vooral na de laatste wereldoorlog in het middelpunt van de belangstelling komen te staan.

Lange tijd kon door de regering aan dit tot het Koninkrijk behorende deel, niet voldoende aandacht worden besteed, daar vele eilanden haar verzorging vereisten. Ook nu zijn de levensomstandigheden nog verre van ideaal: Het wegennet is uiterst primitief, de hygiëne laat veel te wensen over, de geneeskundige verzorging is onvoldoende. Aan de hand van talloze lichtbeelden werd een indruk gegeven van het leven en werken in dit rijkdeel. Spreekster wees op de grote vooruitgang, welke vooral in de laatste tien jaar is geboekt. Aan het onderwijs wordt zeer veel aandacht besteed. De industrialisatie gaat geleidelijk vooruit. Ook de cacao-cultuur is ter hand genomen. Proefpolders zijn aangelegd voor het verbouwen van rijst, daar dit voedsel tot nog toe ingevoerd en met dollars betaald moet worden.

De sociale structuur van de inheemse bevolking heeft alle aandacht van het gouvernement. Bij het aannemen van personeel gelden dan ook bepaalde restricties voor de ondernemingen.

Na de pauze gaf mevrouw Moll gelegenheid tot vragen stellen, waarvan een druk gebruik werd gemaakt. Op 21 april a.s. zal voor onze afdeling in de Amstelbron te Schiedam spreken de heer J. Hoogcarspel, oud-Tweede Kamerlid.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

P. C. Boevé

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Ger van Schagen

Redactie-adres:

Graaf Florisweg 40, Gouda

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.- per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentiegelden uitsluitend aan G. Stempher Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, **Hollandsche Bank-Unie N.V.**, Herengracht 434-438.

HBU

HBU

Uw tijd is kostbaar...

Wij begrijpen, dat vele van onze cliënten haast hebben.

Alles is er daarom bij ons op ingesteld U een goede en snelle service te geven.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.

AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

Stuwadoors- en Transport Onderneming **J. MEIJER**
Proveniersstraat 76 - Rotterdam - Tel. 45994
Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:

Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructie-
werken - bruggen - kraanbanen.
Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers
Ketelbikken en reinigen - sausen van watertanks - ontroesten
Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

Ingenieursbureau **DE REUS**

ROTTERDAM
Telefoon K 1800-86298-110737

Kranen - Liften - Grippers - Takels

J. H. Töns

*Fabriek van Apparaten
en pijpleidingen*

Coolhavenstraat 40 — Telef. 50684 — **ROTTERDAM**

Rotterdamsche Plaatwerkindustrie

TELEFOON 79550
TELEGRAMADRES: ROPLAATIN

ROTTERDAM — PIEKSTRAAT 20

Specialisten op het gebied van: staal, roestvrijstaal, koper en aluminium

Internationaal Motor Transportbedrijf N.V.
Stieltjesstraat 34a, Rotterdam-Z., Telefoon 117955 (2 lijnen)

*Bevrachtingskantoor van Binnenschepen voor de
Internationale Motor-Vaart, Transportovername.*

**Rotterd. Werktuigen- en
Machinefabriek „WEESIE”**

Machinale bewerking - Constructiewerk

Autog.-Electr. en Argon-Arc lassen
Apparatenbouw — Leidingwerk

HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

Fa. L. DE KONING

Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

NIET SLECHTS

SCHROEFASSMERING

DOCH OOK

- **Doorstroom-Ontolieingsfilters**
(volkomen afscheiding van olie uit biels-, ballast-, tankwater etc.
zonder centrifugeren)
- **Smeerolie-filters**
(30 x zoveel vuil uit Uw Diesel-smeerolie)
- **Brandstof filters**
met volledige waterafscheiding
- **Pompfilters**
ter bescherming van scheeps- e.a. pompen

LEVERT

M. D. B. Smeertechniek

Soetendaalseweg 91 — ROTTERDAM N. — Tel. K-1800-82307

N.V. A. PRINS TH.ZOONS
Aanneming Maatschappij

SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

**Aannemers
van
Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken**

Captain A. de Jonge

**Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht-Bewakingsdienst**

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

**8 b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578**

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven, Pier 8 - Rotterdam

Telefoon 77610 (3lijnen)

Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

Houthandel W. L. J. HOUDTZAGERS

In- en verkoop van NIEUW HOUT en STUWHOUT

Levering van alle materialen voor het stuwen van schepen, wagons enz.

Opslagterrein: HUDSONSTRAAT 49 - ROTTERDAM

Telefoon 36621-70684

NA 17 UUR: KLEIDIJK 86 - RHOON - TELEFOON 595

BOOIJ'S

classificeer- en schoonmaakbedrijf voor

SCHEPEN, TANKS enz.

ROTTERDAM - TELEFOON 112413

*Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.*

H. FERWERDA

SCHEEPSLEVERANCIER

**IMPORT
EXPORT**

Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

N.V. BOELE'S

Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES

Nieuwbouw en reparatie

N.V. Rubberfabriek BAKKER & ZON RIDDERKERK

★

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIETUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

N.V. Betonfabriek **DE METEOR**

DE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

H. ten Cate Hzn. & Co.

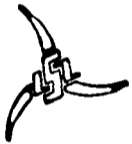
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

HONIG'S
ARTIKELN

*Serien in
elk serin!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN :
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP :
WIJK BIJ DUURSTEDEN

DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM“, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK

en

STAALGIETERIJ

★

RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN“

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

8e Jaargang No. 4

April 1956

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Reserveer

5 en 6 Mei

voor het

J.O.V.D.-

weekend

RECHTEN VAN DE MENS

Het proces Jungschläger, waarover elders in dit nummer meer, heeft de kwestie van de Rechten van de Mens weer eens in het middelpunt van de belangstelling geplaatst.

Hoe staat het daar eigenlijk mee? Betreft het hier nieuwigheden of aloude beginselen, die door de Verenigde Naties na de jongste wereldoorlog nog eens extra mooi zijn opgepoetst en in exacte formules samengevat?

Zonder al te ver in de historie te willen teruggaan — in de wetten van Solon is wellicht reeds iets van de grondgedachte der tegenwoordige denkbeelden terug te vinden — mag toch worden vastgesteld, dat men zich reeds eeuwen terug gerealiseerd heeft hoe aan de menselijke persoonlijkheid bepaalde fundamentele rechten en vrijheden niet mogen worden ontzegd.

Toen Jan Zonder Land zich in 1215 de Magna Charta liet afdwingen betrof dit allereerst een revolte van de adel tegen een feodaal heer; duidelijk was echter toen reeds dat de vorst (de overheid) niet het recht heeft naar willekeur over lot van land, volk en onderdaan te beschikken.

Zeer scherp kwam deze gedachte tot uiting in het Plakaat van Verlatinge, hetwelk de Staten-Generaal van de geunieerde Nederlanden in 1581 uitvaardigden ten einde de afzwering van hun van God gegeven soeverein te kunnen motiveren. Wij lezen daar o.m.: „En dat d'ondersaten niet en sijn van Godt geschapen tot behoef van den Prince om hem in alles wat hij beveelt, weder het goddelick of ongoddelick, recht of onrecht is, onderdanich te wesen en als trauen te dienen.” Anders gezegd: als de vorst zijn gezag misbruikt dient hij te verdwijnen.

★

Niet ontkend kan worden, dat de rechten van de mens in de meer moderne betekenis van het woord eerst duidelijk zijn geformuleerd in de Amerikaanse onafhankelijkheidsverklaring.

In die verklaring heet het immers o.m.: „Wij houden deze waarheden voor vanzelfsprekend, dat alle mensen gelijk geschapen zijn, dat ze door hun schepper begiftigd zijn met zekere onvervreembare rechten, waaronder leven, vrijheid en 't recht op geluk. Dat de mensen regeringen ingesteld hebben om deze rechten te verzekeren, regeringen die hun macht ontleenen aan de toestemming van de geregeerden. Dat wanneer een vorm van regering destructief wordt in dit opzicht, het het recht van de bevolking is, die regering te

veranderen of af te zetten en een nieuwe regering te vormen, die zijn basis op dergelijke beginselen grondvest en zijn bevoegdheden in dusdanige vorm giet, dat daarmee de grootst mogelijke kans op veiligheid en geluk geschapen wordt.”

Men zal zich herinneren, dat via Amerika deze rechten naar Europa „overwaaiden” om de grondslag te worden van de in 1789 door de eerste Franse Nationale Vergadering aanvaarde „Déclaration des droits de l'homme et du citoyen”.

★

De verklaring van de rechten van de mens en van de burger kwam vervolgens terecht in de Staatsregeling van de Bataafse Republiek en aangezien de daarin vervatte beginselen niet slechts door een vreemde overheerser werden binnengebracht, doch weerklank vonden in brede lagen van de burgerij, schiep zij de basis voor de opnemng van de zogenaamde „grondrechten” in de achtereenvolgende constituties van het Koninkrijk der Nederlanden.

Tot die gro... lten behoren, zoals men weet, het recht van vereniging en vergadering, vrijheid van godsdienst en onderwijs, drukpersvrijheid, recht van petitie, verbod van verbeurdverklaring en recht op eigendom, onschendbaarheid van de woning e.d.

Sedert 1814 liggen derhalve, voorzover ons eigen land betreft, de menselijke rechten en fundamentele vrijheden in de constitutie verankerd en vormen zij tot op de huidige dag grondslagen van ons staatsbestel al hebben de stormen des tijds er hier en daar dan wel eens kleine stukjes af weten te slaan (voor onteigening moest reeds spoedig een regeling getroffen worden, het optreden van de N.S.B. dwong tot beperkende maatregelen op het gebied van vereniging en vergadering, onmiddellijk na de jongste oorlog werd met betrekking tot collaborateurs verbeurdverklaring van bezittingen toegestaan).

★

Op internationaal niveau heeft de Amerikaanse president Wilson in 1919 onder druk van zijn adviseurs een begin gemaakt met de formulering van menselijke rechten en fundamentele vrijheden. Wilson was, zoals bekend, een groot voorstander van het beginsel van het zelfbeschikkingsrecht der nationaliteiten: elke natie had in zijn ogen het recht op een eigen soevereine regering. Deskundigen als Hunter Miller en kolonel House vestigden echter de aandacht van

de president op de uiterst ingewikkelde situatie in Oost-Europa, waar dikwijls zoveel personen van uiteenlopende nationaliteiten door elkander woonden, dat het trekken van grenzen uitsluitend op grond van nationale onderscheiding doorgaans tot de onmogelijkheden behoorde.

Ter compensatie respectievelijk aanvulling van de uitoefening van het zelfbeschikkingsrecht werd toen een systeem van verdragen in het leven geroepen krachtens welke de nieuwe staten zich verplichtten hun nationale minderheden te behandelen volgens maatstaven, die ten dele in die verdragen waren geformuleerd en in hun uitwerking overeenkwamen met wat wij tegenwoordig verstaan onder het beginsel van menselijke rechten en fundamentele vrijheden. De Volkenbond en het Permanente Hof van Internationale Jústitie zagen tezamen op de strikte naleving van die bepalingen zoveel mogelijk toe.

★

Na de jongste wereldoorlog heeft men een stap verder willen gaan en o.m. in artikel 3 van het Handvest der Verenigde Naties uitdrukkelijk te kennen gegeven, dat gestreefd dient te worden naar het aanmoedigen van eerbied voor de menselijke rechten en fundamentele vrijheden voor allen zonder onderscheid naar ras, sexe, taal of godsdienst.

Daarnaast nam de Algemene Vergadering in 1949 met grote meerderheid een Universele Verklaring van de Rechten van de Mens aan, die in een dertigtal artikelen deze rechten opsomt waarbij in sommige gevallen zelfs verder gegaan wordt dan bijvoorbeeld in de Nederlandse wettelijke regels is voorzien. Zo noemt artikel 14 van deze verklaring het asylrecht, hetwelk in het Nederlandse recht niet met zoveel woorden verankerd ligt.

Heeft men op die manier een belangrijke stap vooruit gedaan? Ja en neen. De verklaring heeft als voordeel, dat zij een tamelijk gedetailleerd overzicht geeft van wat naar de mening van de overgrote meerderheid der bij de Verenigde Naties aangesloten staten beschouwd mag wor-

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 — AMSTERDAM — TELEF. 712410

•
Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

den als te zijn onvervreembare rechten van de menselijke persoon. De liberaal kan er zich slechts over verheugen, dat aan de waarborging van deze individuele rechten tegenover de staat op internationaal niveau zoveel aandacht is besteed. Een bezwaar van de verklaring blijft echter, dat zij slechts morele betekenis heeft en het noch op grond van

deze verklaring, noch op grond van het Handvest der Verenigde Naties in de praktijk mogelijk is tegen een staat met succes een actie wegens schending van menselijke rechten en fundamentele vrijheden te beginnen. Op den duur komt dit misschien wel. De enkele jaren geleden aangenomen Europese Conventie van de Rechten van de

mens kent wel een dergelijke regeling. Gevreesd moet evenwel worden, dat de rechtsopvattingen in de bij de V.N. aangesloten landen nog te zeer uiteenlopen om een al te lange en gedetailleerde opsomming van rechten (als in de Universele Verklaring) te gedogen.

HEIN ROETHOF

Jungschläger †

Het plotseling overlijden van de heer Jungschläger heeft de gehele beschaafde wereld diep geschokt en ontroerd. Alle menselijke hulp, die werd aangewend om hem te bevrijden en hem het eerherstel te geven, dat hij zo zeer verdiende, is te vergeefs geweest.

Zijn bevrijding is op andere wijze gekomen en wij hebben hiervoor slechts in eerbied het hoofd te buigen. Maar, ook wij J.O.V.D.-ers weten, dat wij onze plicht niet hebben verzaakt en dat wij naar vermogen hebben gedaan wat wij voor Jungschläger konden doen.

Wij doelen hier in het bijzonder op de grote massale bijeenkomst, welke door de J.O.V.D. werd belegd op 9 april in Krasnapolsky te Amsterdam, alwaar het woord werd gevoerd door de Tweede Kamerleden de heer Van de Wetering en prof. mr Oud, zomede door landelijk voorzitter van de J.O.V.D. mr dr H. J. Roethof.

Prof. Oud heeft op deze massale bijeenkomst o.m. verklaard, de J.O.V.D. erkentelijk te zijn voor het organiseren van deze vergadering en zich te verheugen, dat de jeugd tot dit initiatief was gekomen. Want de jeugd maakt de toekomst uit. En het zou volgens prof. Oud niet goed geweest

zijn als het grote onrecht, dat in Indonesië geschiedt, de jeugd niet beroerd had.

De J.O.V.D. heeft begrepen, aldus prof. Oud: Hier ligt een taak voor ons.

Spr. noemde het ook geen toeval, dat het jonge liberalen zijn, die als eersten een grote bijeenkomst op een dergelijk plan organiseerden. Vrijheid en gerechtigheid zijn immers bij uitstek liberale begrippen.

★

Door het heengaan van de heer Jungschläger heeft het geen zin meer uitvoerig in te gaan op hetgeen door de sprekers op deze bijeenkomst is gezegd.

Wel willen wij nog even aanhaken bij de woorden door onze voorzitter, dr Hein Roethof, gesproken.

Hij wees er zeer terecht op, dat het hier niet alleen gaat om het proces Jungschläger als zodanig, doch dat sedert eind 1953 en begin 1954 in Indonesië enige tientallen Nederlanders in hechtenis zijn zonder dat van de meesten precies duidelijk is welke beschuldigingen er tegen hen worden ingebracht. We zijn wel eens geneigd dit te vergeten.

Eveneens zijn wij geneigd te vergeten, dat zoveel andere Nederlanders in de cel zitten zonder dat zij uitzicht schijnen te hebben zelfs op een proces. Ze zitten maar in voorarrest... en wachten. Zij wachten al

enige jaren en er komt nog niet de minste schot in hun zaak.

Fel verzette dr Roethof zich tegen de wijze waarop men in het moderne Indonesië denkt te kunnen omspringen met datgene waarover juist in de jaren na de oorlog zo bijzonder veel te doen is geweest op internationaal niveau: de Rechten van de Mens. Hiermede liet spr. duidelijk uitkomen de wijdere betekenis, die aan de massale vergadering diende worden gegeven, welke te Amsterdam door de J.O.V.D. werd belegd.

★

Jungschläger is niet meer.

Naar ons gevoelen heeft de voorzitter van de Tweede Kamer dr Kortenhorst het zo juist uitgedrukt toen hij zeide: „Zwijgen is hier de beste welsprekendheid”.

Maar het leven is onverbiddelijk in het hernemen van zijn rechten.

Velen zuchten nog in de kerkers in Indonesië, die onze daadwerkelijke steun behoeven.

De J.O.V.D. zal dan ook niet nalaten, daar waar het haar past en waar het noodzakelijk is te blijven getuigen van haar ernstige wil, dat in Indonesië recht geschiede.

Als zodanig blijft de door haar georganiseerde massale bijeenkomst te Amsterdam haar betekenis behouden.

STEMPHER

Boekbespreking

Twee boeken van Nederlandse liberale journalisten vragen onze aandacht

„Van Binnen en Buitenhof” door A. W. Abspoel en „Europese Smidse” door mr A. Stempels horen zeker thuis op de boekenplank van alle jongeren, die zich voor de politiek interesseren

Het is wel zuiver toeval, dat twee liberale journalisten ongeveer tegelijkertijd een boek het licht hebben doen zien.

A. W. Abspoel, parlementair redacteur van het Algemeen Handelsblad en hoofdredacteur van het weekblad „Vrijheid en Democratie” schreef zijn „Van Binnen- en Buitenhof (Schetsen van het Haagse Binnenhof) en mr A. Stempels, adjunct hoofdredacteur van de Nieuwe Rotterdamse Courant, publiceerde zijn „Europese Smidse”, dat handelt over de inrichting en werkwijze van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.

Hoewel beide boeken in het politieke vlak liggen, zijn ze uiteraard zeer verschillend van opzet.

Abspoel's boek spreekt meer aan, omdat de anecdote er vaak een grote rol in speelt. Stempels, werk is „ernstiger”, maar daarom zeker niet minder belangrijk.

„Van Binnen- en Buitenhof”, handelt, gelijk de titel reeds duidelijk doet uitkomen over, zoals de schrijver zelf opmerkt, „de keuken van het parlementaire bedrijf”.

Het beschrijft op voortreffelijke wijze de parlementaire sfeer en brengt Kamerleden en ministers nader tot ons, niet alleen wat betreft hun politieke functie, maar ook en vooral wat betreft hun menselijke hoedanigheden.

Het boek brengt mensen en zaken, in het bijzonder in de Tweede Kamer tot leven en wel op zodanige wijze, dat men moeilijk met lezen kan ophouden.

Abspoel ontpopt zich daarbij als een uiterst gezellig verteller. Doch dat niet alleen. Hij geeft er blijk van het parlementaire werk in al zijn facetten op voortreffelijke wijze te kennen en het is zijn grote verdienste, dat hij aldus anderen in deze kennis deelachtig doet worden. Vooral de anecdotische voorvallen maken het lezen van zijn boek zo spannend en interessant. Hij bepaalt zich daarbij niet alleen tot het

heden, maar verdiept zich af en toe ook in de historie, hetgeen vooral voor de jongere lezer zo leerzaam en nuttig is.

Het boek werd voorzien van inleidingen door de voorzitter van de Tweede Kamer, dr L. G. Kortenhorst, het Tweede Kamerlid prof. mr P. J. Oud en prof. dr J. J. de Jong, die hun enthousiasme en grote waardering over het boek zeker niet onder stoelen en banken schuiven.

Het is zeker een grote verdienste van Abspoel, dat hij aldus parlement en volk nader tot elkaar heeft gebracht. Maar vooral voor de jongeren, die zich voor het politieke leven in Nederland (gaan) interesseren, zouden wij dit boek onmisbaar willen noemen. Kortom: „Van Binnen- en Buitenhof” is onderhoudend en leerzaam tegelijk.

Het werd uitgegeven bij A. J. G.

Strengholt's Uitgevers Mij. N.V. te Amsterdam.

Zoals reeds opgemerkt, een werk van geheel andere strekking vormt Stempels' „Europese Smidse”. Het handelt over de inrichting en werkwijze van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, waarbij opgenomen de volledige Nederlandse tekst van het verdrag tot oprichting van de E.G.K.S.

Stempels is een voortreffelijk journalist en als zodanig kan men dan ook zeggen, dat het hem wel is toevertrouwd dergelijke belangrijke, maar ook moeilijke stof, op een heldere en deskundige wijze te behandelen.

Ook dit boek zouden wij in het bijzonder voor de jongeren onmisbaar willen noemen.

Immers, het is toch zo, dat, alle problemen, die betrekking hebben op de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal speciaal in de kring van onze jongeren een grote belangstelling genieten. Maar laten wij

eerlijk zijn: niet alles was ons altijd even duidelijk, omdat ons veelal de nodige literatuur ontbrak.

In deze ongetwijfeld grote leemte heeft mr Stempels op zeer deskundige wijze voorzien.

Het boek lijkt ons o.m. zeer geschikt om het op debat- en discussie-avonden te bespreken en als handleiding te gebruiken.

Kortom: de jongere, die zich voor politiek interesseert, mag zeker de problemen, die samenhangen met de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal niet aan zijn gezichtskring onttrekken.

Het boek werd uitgegeven door A. W. Sijthoff's Uitgeversmaatschappij N.V. te Leiden.

Aldus werd de politieke literatuur in ons land met twee belangrijke boeken van twee geestverwante journalisten verrijkt, boeken, die, dat is inmiddels wel duidelijk geworden, wij van harte ter lezing en aanschaffing kunnen aanbevelen.

STEMPHER

VAN DER VORM'S
AANNEMINGSBEDRIJF N.V.
ROTTERDAM

Kantoor: COOLSINGEL 75 - Telefoon 27700

Interview met mr Burger over jongeren en politiek

Ferry Hoogendijk startte zijn serie vraaggesprekken met de fractieleiders der politieke partijen

Het tijdstip is niet ver meer, dat een groot deel van het Nederlandse volk weer naar de stembus moet gaan.

Hierbij zullen ook jongeren zijn, die voor het eerst stemrecht hebben gekregen. Het Nederlandse volk heeft in zijn geheel weinig belangstelling voor de politiek. Het is daarom wel te verklaren, dat ook de jongeren weinig interesse tonen voor de gebeurtenissen, die zich rond het Haagse Binnenhof afspelen. Dit is te betreuren, want men dient te weten waarom men stemt. Wij hebben het voorrecht een democratisch staatsbestel te bezitten. Wil de democratie echter leven, dan is een eerste voorwaarde, dat de burgers actief met de publieke zaak meeleven.

Over de belangstelling voor de politiek in ons land - in het bijzonder van de jongeren - hebben wij gelegenheid gekregen gesprekken te mogen voeren met de fractie-voorzitters van de vijf grote politieke partijen in ons land.

De heer mr J. A. W. Burger, voorzitter van de Partij van de Arbeid fractie in de Tweede Kamer, was zo vriendelijk in een vraaggesprek als eerste zijn mening, over een aantal met dit onderwerp samenhangende vragen, te willen geven.

Vraag: Kunt U een verklaring geven van het feit, dat zo weinig jongeren belangstelling hebben voor de politiek?

Antwoord: Dat is ongetwijfeld het geval. En het is ook niet zo'n wonder. In het Parlement worden vaak gecompliceerde vraagstukken besproken, die een grote kennis van zaken vereisen. Vroeger speelden grote tegenstellingen dikwijls een rol in de Kamers. Bijvoorbeeld bij de schoolstrijd. Bij dergelijke zaken liepen de mensen nu eenmaal sneller warm dan voor de huidige problemen, die veelal slechts nuanceverschillen betreffen.

Verder zou men het door U aan de orde gestelde probleem kunnen vergelijken met de wetenschap. Wanneer men mij uitlegt hoe een atoom-bom werkt, zal men zich tot de grote lijnen moeten bepalen, daar ik in details er niets meer van kan begrijpen. Ook in de politiek zijn tegenwoordig onderwerpen aan de orde, die op specialistisch terrein liggen.

In de verkiezingstijd moeten de partijen zich met hun verkiezingsleuzen eveneens tot de grote lijnen bepalen.

Dat is de enige manier om de mensen er bij te betrekken.

De nuanceverschillen komen echter op deze wijze niet tot hun recht en dat geeft aanleiding om te klagen, dat de verkiezingsleuzen niet voor 100% waar zijn gemaakt.

Kiesstelsel

Vraag: Bent U van mening, dat er verband bestaat tussen de belangstelling voor de politiek en het kiesstelsel?

Antwoord: Dat is zeer zeker het geval. En hierbij gaan mijn gedachten uit naar het districtstelsel in Engeland. Met alle nadelen, die aan dit stelsel inhaerent zijn, kan men niet ontkennen, dat er een nauw contact is tussen gekozenen en de kiezers. Hier speelt tevens de factor mee, dat de gekozenen in zijn district lokale en regionale problemen voor zijn kiezers zal bespreken. De mensen staan dus dicht bij de problemen en kunnen ze daardoor ook beter begrijpen.

In ons land is het kiesstelsel veel minder persoonlijk en moet men tussen beginselen kiezen.

Verder moeten wij bedenken, dat er in Engeland in feite een twee-partijen-stelsel is. Hier te lande heb bij wij nu eenmaal betrekkelijk veel partijen. Het is natuurlijk een mooi idelaal om te zeggen: een partij die 1% van de stemmen op zich weet te verenigen, krijgt een zetel. Oud-minister de Wilde heeft eens gezegd: men moest eigenlijk 3% van de stemmen hebben om als partij toegang tot de Kamers te krijgen.

Ik spreek mij hier niet over uit, maar hier ligt een probleem. Want uiteindelijk moet er geregeerd worden.

In Engeland weet men als men overwegend labour of conservatief stemt, dat er een labour of conservatieve regering komt.

Als men hier te lande stemt, weet men bij lange na niet welke regering er uit de bus zal komen. En zelfs met de verkiezingsuitslagen voor je kun je het nog niet zeggen!

Hoewel de Partij van de Arbeid bij de vorige verkiezingen als één van de overwinnaars te voorschijn kwam heeft het toch weinig gescheeld of deze partij was niet in de Regering gekomen.

Dergelijke onduidelijkheden in de Nederlandse politiek hebben natuurlijk invloed op de politieke belangstelling.

Schoolopleidingen

Vraag: Geloof U niet, dat de schoolopleidingen in deze in gebreke zijn, daar grote groepen jongeren, wanneer zij van school afkomen, niet eens weten wat bijvoorbeeld de Tweede Kamer is?

Antwoord: Hier kan ik niet zo goed over oordelen. Het lijkt mij inderdaad gewenst, dat op school aandacht voor het staatsbestel en voor de publieke zaak wordt gevraagd. Op de scholen waar dit nu reeds wordt gedaan hangt ook zeer veel af van de leraar, die het onderwijst. Verder lijken mij de nieuwe faculteiten in de politieke en sociale wetenschappen, waar de studenten hun studie volkomen aan de politiek kunnen wijden, van groot nut.

Belangstelling verbeteren

Vraag: Wat doet de Partij van de Arbeid om de belangstelling voor de politiek op te wekken en te verbeteren?

Antwoord: Vroeger was er een grote samenhang in de S.D.A.P. Alle onderdelen van de Partij — zoals de jeugdbeweging — vormden een gesloten geheel.

In de Partij van de Arbeid wil men daar zeer beslist niet van weten, daar er mensen van verschillende denkrichtingen lid zijn van onze partij.

Het voordeel van de grote gebondenheid was, dat men zijn aanhangers overal in kon betrekken. Het politieke leven was toen ook veel intensiever.

Nu willen wij de zaak openhouden en toch de belangstelling gaande houden. De voorwaarde daarvoor is, dat een partij niet alleen een verkiezingspartij is. Dit acht de Partij van de Arbeid verkeerd.

Een partij moet doorlopend actief zijn. Niet alleen om propaganda te maken, maar ook om voorlichting te

geven door middel van stichtingen, zoals de Wiardi Beckmanstichting. Als partij moet men permanent studie maken om tot een representatieve meningsvorming te komen.

Nationaal

Jongerenparlement

Vraag: Hoe denkt U over een nationaal jongerenparlement, dat periodiek bijeen zou komen en waar jongeren over actuele vraagstukken hun mening zouden kunnen geven?

Antwoord: Wanneer een nationaal jongerenparlement mee kan werken om de belangstelling voor de politiek op te wekken, zeg ik: accoord. Het moet echter een middel zijn en geen doel.

De jongeren, die in het parlement zitting hebben worden met de neus op de feiten gedrukt. En dit is belangrijk.

Men heeft soms lichtvaardige kritiek. Ik denk hierbij altijd aan een Nederlander die ik in de oorlog in Londen ontmoette. Hij had altijd veel kritiek op de ambtenarij. Toen er een commissie benoemd werd om een ambtenarenwet op te stellen, hebben wij ook hem in de commissie benoemd.

Tijdens het commissiewerk begreep hij wat er allemaal aan te pas komt voor zo'n wet gereed is. Nadien had hij een milder oordeel over de ambtenarij.

Het lijkt mij daarom nuttig, dat jongeren zich in de vorm van een jongerenparlement bezighouden met de publieke zaak.

Tevens lijkt het mij nuttig, het in deze vorm te doen, daar de niet-geïnteresseerde jongeren, erover lezende, zich veelal zullen afvragen: hoor ik daar niet bij?

Wel eerlijk

Vraag: Kan men eerlijk zijn in de politiek?

Antwoord: Dat deze vraag nog al eens gesteld wordt is tekenend voor het gebrek aan waardering ten onzent. Ik zou er dit op willen zeggen: Het is welhaast onmogelijk voor leidende politici om niet eerlijk te zijn.

Men werkt in een glazen kast. Als men trouwens met leugens zou gaan beginnen dan zou men na een paar jaar gegarandeerd verstrikt raken in zijn eigen onwaarheden.

Neen, ik zou van geen één van mijn politieke tegenstanders durven beweren, dat zij niet eerlijk in de politiek zouden zijn.

Het is onmogelijk dat mensen als Thorbecke, Kuyper of Troelstra, die grote beginselen uitdroegen, oneerlijk zouden zijn geweest.

Verkiezingsprogramma

Vraag: Wat zijn de punten uit het verkiezingsprogramma van de Partij van de Arbeid, die op de jongeren betrekking hebben?

Antwoord: In de eerste plaats hebben wij aan de orde gesteld de verlaging van de kiesgerechtigde leeftijd. Dit is een moeilijk probleem. Moet je de jongeren, die belangstelling voor de politiek hebben, maar de vereiste leeftijd nog niet bereiken, kwaad laten worden, dat zij nog niet mogen stemmen. En moet men jongeren, die niet de minste belangstelling hebben toch al dit recht geven?

U ziet hier direct hoe moeilijk het is om soms in bepaalde zaken te beslissen. De Partij van de Arbeid heeft gemeend, dat een verlaging van de kiesgerechtigde leeftijd echter de beste weg is.

Een tweede punt uit ons verkie-

zingsprogramma, dat voor de jongeren van belang is, is de kwestie van het onderwijs.

Onze gecompliceerde maatschappij vraagt steeds meer intellect. Daarom zullen wij uit alle kringen mensen de gelegenheid moeten geven om te kunnen studeren. Hier te lande wordt het veelal als iets van de tweede rang beschouwd als men met een beurs studeert.

Toen ik eens in Cambridge vertoefde frappeerde het mij, dat men er daar trots op was als men voor een beurs in aanmerking kwam. Toen ik in één van de kapellen van de universiteit binnenkwam en vroeg wie die jongens op de eerste rij, met die witte hemden aan, waren, antwoordde men mij, dat dit de jongens waren, die de gelegenheid kregen om met een beurs te studeren. Zij waren er trots op, dat zij zo knap waren en mochten dit demonstreren door op de eerste rij te gaan zitten.

Het is voor de Nederlandse staatsgemeenschap van belang, dat we knappe mensen de gelegenheid geven om te studeren.

Dat er technische moeilijkheden zijn als bijvoorbeeld een studieloon, geloof ik graag. Maar de hoofdzaak is, dat er een oplossing komt. Een punt, dat mij erg aanspreekt in ons verkiezingsprogramma, is de vacatie-voorziening voor jongeren. Er is een groep jongeren, die gaat studeren. Behalve het voorrecht om te mogen studeren, hebben ze tevens de gelegenheid om een deel van hun lange vacaties te gebruiken voor ontspanning en om iets van de wereld te zien.

De grote groep jongeren, die moet gaan werken mist veelal een dergelijke vacantie.

Ik ben er dan ook voor om de werkende jongeren onder de twintig jaar een langere vacantietijd toe te kennen.

Als laatste punt zou ik naar voren willen brengen, dat de jonge generatie tot taak heeft de minder ontwikkelde gebieden te helpen. Het ligt niet direct binnen ons gezichtsveld en daarom zijn wij geneigd het maar te vergeten, omdat het gemakkelijker is. Maar wij moeten niet vergeten, dat onze toekomst er mee gemoeid is.

Zonder ons zal men in die gebieden ook wel tot een oplossing komen, maar dan op een wijze die bepaald niet gunstig voor ons is.

Daarom zullen de jongeren veel aandacht aan dit probleem moeten besteden. FERRY HOOGENDIJK

BLOEMENDAAL & LAAN N.V.

WORMERVEER

Rijst, Havermout,
Rijstvlokken,
Mais-flakes

C.V. OLIEFABRIEKEN „DE TOEKOMST”

WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

N.V. KATOENSPINNERIJ **BAMSHOEVE**

ENSCHEDÉ

Spinners en Twijners van katoenen **Weef- en Tricotgarens** in veelzijdige opmaak
Kwaliteit K. B. . . . de beste!

Fa. „METABO“

Scheepsreparatie en constructie

Zwarte Paardenstraat 69 - Rotterdam - Telef. 28836

Rotterd. Werktuigen- en Machinefabriek „WEESIE“

Machinale bewerking - Constructiewerk

Autog.-Electr. en Argon-Arc lassen

Apparatenbouw - Leidingwerk

HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

Zeeschepen van elk type

5 Bouwhellingen tot 200 m lengte

**C. VAN DER GIESSEN
& ZONEN'S SCHEEPSWERVEN N.V.**

Krimpen aan den IJssel
tel.: 244 - Rotterdam: 110460

SIMONS'

SCHEEPSSLOOPERIJ N.V.
BUIZEN- en STAALHANDEL

- ◆ Oud ijzer
- ◆ Sloopobjecten
- ◆ Non-ferro metalen
- ◆ Nieuw- en bruikbaar ijzer
- ◆ Nieuwe en gebruikte buizen

Hoofdkantoor:
UITSLUITEND Feijenoorddijk 90
Rotterdam - Telefoon 77910 (4 lijnen)

Radio Televisie

American Radio Service
Beukelsdijk 157c - Rotterdam
Telefoon 51539

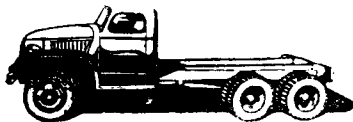
P. KOUTSTAAL

BOLNES - Ringdijk 540 - Telefoon K 1896 - 598

Scheepstimmerwerk
Isolatie en betimmering van Koelruimen en Koelhuizen

Autobedrijf R. A. MIMIASIE

Hoofdweg 123 - ROTTERDAM - Telefoon K1800-22805
(bij geen gehoor alleen 's-avonds na 7 uur telefoon 28698)

Deze G.M.C.'s zijn te leveren geheel nagekeken en gerevideerd, worden als nieuw afgeleverd en gegarandeerd, tegen zeer redelijke prijzen.

K. MAC-LEAN Jr.

IMPORTEURS VAN FINEER- EN FIJNHOUT
Gevestigd sedert 1921

Zojuist ontvangen:

1e SOORT GEMOEST WIT ESDOORN

JACOB CATSSTRAAT 113-115
Rotterdam-Noord - Tel. K 1800 - 40735-88508.

J. C. van Donkelaar - Rotterdam

Stieltjesplein 13c - Tel. 77224 - 70477 - 81813 - Privé 40541

Ontwerpen en uitvoeren van Café-, Restaurant-, Hotel- en Winkelinrichtingen - Tevens reparatie-inrichting.

Verhuurinrichting voor feesten en partijen.

Specialiteit: roestvrij stalen toonbankbladen en aanrechten

HBU

HBU

TWD IS GELD

Geen verbeuzeling van tijd met
bijkomstigheden. Zaken doen in
grote efficiënte stijl is alleen mo-
gelijk voor de zakenman, die zijn
geldzaken doet door tussenkomst
van zijn bankier

**Stel niet uit tot morgen, wat U
heden door ons kunt laten doen.**

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

HET NEDERLANDSE LANDBOUWBELEID

Prae-advies, dat door de Centrale Kader Commissie van de J.O.V.D. ter discussie wordt gesteld.

Vastgesteld mag worden, dat het landbouwbeleid op de buitenstaander een indruk maakt van zeer ingewikkeld te zijn. Dit is ook niet geheel ten onrechte, omdat het landbouwbeleid nauwelijks overzichtelijk kan worden genoemd.

Kan men aan de ene kant enkele axioma's stellen waarop het landbouwbeleid dient te zijn opgebouwd, aan de andere kant worden telkens weer bepaalde eisen aan dit beleid gesteld, die de harmonie van het geheel kunnen verstoren.

In de huidige tijd is een grote ongerustheid onder de Nederlandse boerenstand waar te nemen. Een der belangrijkste oorzaken hiervan is misschien wel, dat de landbouwende bevolking zich in het raam der welvaartsvermeerdering achtergesteld voelt bij andere bevolkingsgroepen.

Er mag van worden uitgegaan, dat de Nederlandse landbouw een belangrijke rol vervult in het economische leven van ons land. Zowel ten aanzien van de voedselvoorziening, de export van landbouwproducten, als van de grondstoffenvoorziening van de binnenlandse industrie vervult de landbouw een zeer belangrijke rol.

Eén en ander houdt in, dat voorkomen dient te worden, dat de landbouwende stand verarmt. Immers dit zal direkte gevolgen hebben voor ons gehele volk. Ons volk stelt hoge eisen aan rechtvaardige verdeling van het volksinkomen.

Ons land kent immers een uitgebreid stelsel van sociale wetgeving en een zeer progressieve belastingpolitiek. Er mag gezegd worden, dat er in ons land een „welvaartspolitiek" wordt gevoerd. In deze welvaartspolitiek dient een plaats voor de landbouw te worden ingeruimd. Een groot percentage van de landbouwbedrijven is vaak „klein"-bedrijf. Landbouwpolitiek zal daarom altijd een sterk sociale inslag hebben.

Duidelijk dient dan ook gesteld te worden, dat bij het sociale, fiscale en economische beleid, wat in Nederland wordt gevoerd, de landbouw recht heeft op een rechtvaardig deel van het volksinkomen. Het is tevens gewenst de positie van de Nederlandse landbouw in het raam van de wereldmarkt van landbouwproducten te bezien. Op de wereldmarkt worden de overschotten van landbouwproducten afgezet tegen prijzen, die geen verband houden met de binnenlandse produktiekosten. De wereldmarktprijzen mogen dan ook niet aanvaard worden als het niveau, waarop het binnenlandse prijspeil dient te worden afgestemd. Hiernaast rijpt de overtuiging, dat de landbouw ten aanzien van de opvoering der arbeidsproductiviteit steeds meer zal achterblijven bij de industrie. De enorme vooruitgang op het gebied der mechanisatie en rationalisatie zal in de landbouw nimmer die toepassing kunnen vinden, als in de industrie.

Een groot verschil tussen landbouw en industrie is, dat de landbouw aan de natuur gebonden is, hetgeen ten aanzien van de mechanisatie en rationalisatie als een beperkende faktor mag worden beschouwd.

Waar dient het Nederlandse landbouwbeleid op gericht te zijn?

Er dient naar gestreefd te worden, de in het agrarisch bedrijf meewerkende produktiefactoren een redelijke beloning te doen toekomen. Hierbij dient er van te worden uitgegaan, dat er in de landbouw zelf het streven aanwezig is, de meewerkende produktiefactoren zo gunstig mogelijk samen te voegen, opdat van zo weinig mogelijk verspilling sprake is. Zowel om economische, sociale als politieke redenen, zal een zo redelijk mogelijke beloning der produktiefactoren verzekerd dienen te zijn.

Het kan voorkomen, en in deze periode bevindt de Nederlandse landbouw zich, dat vraag en aanbod zich zodanig openbaren, dat hieruit een prijs van de Nederlandse landbouwproducten resulteert, waarbij van genoemde redelijke beloning geen sprake meer is. In dit geval dient de Overheid prijsmaatregelen te nemen. Bij te nemen prijsmaatregelen dient men zich te baseren op kostprijsberekeningen van het Landbouweconomisch Instituut. Deze door het L.E.I. uitgevoerde kostprijsbereke-

ningen geschieden op basis van een aantal uitgangspunten, die door de Regering en het georganiseerde landbouwbedrijfsleven zijn overeengekomen.

Deze uitgangspunten vragen van tijd tot tijd herziening, want getracht zal moeten worden, dat de berekende kostprijzen, de werkelijke produktiekosten zoveel mogelijk benaderen. Zo zullen de eigenaarslasten en de bedrijfsleidersvergoeding, zoals zij als kostenfaktor zijn gesteld herziening behoeven, waarbij rekening dient te worden gehouden met veranderingen, die de laatste jaren in ons land zijn opgetreden of zullen optreden in sociaal opzicht tussen de loontrekkenden en zelfstandige ondernemer.

Eén der grootste moeilijkheden vormen de kostprijsverschillen tussen de verschillende landbouwgebieden in ons land.

Hoewel mogelijkheden aanwezig zijn deze verschillen te verkleinen zal toch moeten worden aangenomen, dat verschillen van kleinere orde zullen blijven bestaan.

De hoogte der pachtprijzen kan hier echter grotendeels regulerend optreden.

Voor het nemen van prijsmaatregelen zal dienen te worden nagegaan welke producten in de Nederlandse landbouw belangrijk zijn. Op dit moment zijn dit de volgende producten: tarwe, rogge, haver, gerst, suikerbieten, consumptieaardappelen, fabrieksaardappelen, melk, varkensvlees en eieren. Voor deze producten dient een prijspolitiek per produkt te worden gevoerd. Daarbij dient voorop te staan dat de prijs-situatie per produkt wordt bezien, zonder dat rekening wordt gehouden met de uitkomsten van een bepaald bedrijfstype als geheel.

Aan een voor bovenstaande producten te voeren minimumgarantieprijsbeleid kunnen de volgende voorwaarden worden gesteld:

1. Het beleid dient op lange termijn op het verminderen der kostprijzen gericht te zijn. De uitvoering van bepaalde maatregelen dient er door mogelijk te worden gemaakt.
2. Het beleid dient zodanig te zijn, dat de Nederlandse consument zodanige prijzen voor zijn voedingsmiddelen betaalt, dat hij tenminste de kostprijs aan de binnenlandse producent vergoedt.
3. Het beleid moet er eveneens op gericht zijn dat men in Nederland in

de toekomst tot pachtverhoudingen komt, die zoveel mogelijk in overeenstemming zijn met de bestaande produktiviteitsverschillen.

Wanneer rekening wordt gehouden met deze drie voorwaarden dient als verantwoord garantieniveau te worden aanvaard, het niveau, dat is gebaseerd op het gewogen gemiddelde van de kostprijzen in de gebieden, waar de betreffende agrarische produkten in belangrijke mate voor de markt worden voortgebracht.

Hierbij kan het voorkomen, dat een groep van producenten van landbouwproducten moet produceren onder moeilijke omstandigheden, die zij zelf niet kunnen wijzigen. Voor deze groep zullen aanvullende maatregelen moeten worden genomen.

Naast maatregelen op prijsgebied zal evenzeer voldoende aandacht dienen te worden besteed aan de afzet van de Nederlandse produkten. Immers Nederland is een landbouwproducten-exporterend land bij uitmuntendheid. Bij een zo van de export afhankelijke landbouw als Nederland heeft, dient de export en het onderzoek naar de mogelijkheden op dit terrein steeds met de grootste zorg te worden omringd. In de wetenschap, dat een aanzienlijk gedeelte der wereldbevolking hongert, mag worden aangenomen, dat o.m. de afzet van landbouwproducten naar die gedeelten van de wereld waar honger geleden wordt, wordt onderzocht. Het is toe te juichen, dat de Food and Agriculture Organisation (F.A.O.) tracht de mogelijkheden op dit terrein tot werkelijkheid te brengen.

Hoewel de moeilijkheden op dit terrein zeer groot zijn, mag het als een eis des tijds worden beschouwd, dat de vraagstukken op dit terrein liggend, tot een oplossing worden gebracht.

Ten aanzien van de produktiebeperking dient de uiterste voorzichtigheid betracht te worden. Afzetmogelijkheden op de wereldmarkt mogen nimmer verloren gaan door een ingrijpende beperking der produktie. Laat het zich aanzien, dat de wereldmarkt gedurende lange termijn geen uitzicht biedt op afzet van bepaalde produkten dan kunnen produktiebeperkingsmaatregelen worden overwogen.

Wel dient in het oog te worden gehouden, dat in tijden van overschotten van landbouwproducten, de produktie buiten de agrarische bedrijven geen aanzienlijke vorm aanneemt.

Naast het beleid dat typisch in de afzet der prijspolitiek ligt zijn er evenzeer een aantal andere vraagstukken, die de aandacht behoeven. Het vraagstuk der kostprijsverschillen tussen de verschillende landbouwgebieden.

Het zal dienstig zijn voort te gaan hieraan grote aandacht te schenken. De cultuurtechnische werken vormen een aanzienlijke bijdrage tot verhoging van de produktiviteit in sommige landbouwgebieden.

Het zal daarbij niet alleen voldoende zijn, dat via een ruilverkaveling en waterbeheersing de produktie-omstandigheden worden verbeterd. Hiernaast dient te staan de sanering der bedrijfsgrootte. Zoveel mogelijk zal er hierbij dienen te worden gestreefd naar een bedrijfsgrootte, waarbij in ieder geval voor de ondernemer en zijn eventuele opvolger volledige arbeid aanwezig is. Daarnaast zijn factoren als krediet- en arbeidsvoorziening, onderwijs,

onderzoek en voorlichting eveneens van belangrijke aard. Geen der hier genoemde factoren staat echter op zich zelf. Bij de kredietverstreking is het moeilijk dezelfde maatstaven aan te leggen als die welke voor andere bedrijfstakken gelden.

Veelal is het risico in de landbouw aanzienlijk groter dan in andere bedrijfstakken. Bovendien is het in de landbouw onmogelijk een voldoende spreiding van het risico toe te passen. Daarbij komt nog, dat de omloop-snelheid van het kapitaal geringer is, dan in andere bedrijfstak-

Op verzoek van het hoofdbestuur van de J.O.V.D. heeft 'n commissie, bestaande uit de heren ir. F. H. Hiddingh, R. Lanting en J. L. Nysingh, praeadvies uitgebracht over de Nederlandse landbouwpolitiek. Het hoofdbestuur geeft het praeadvies gaarne ter overweging aan leden en afdelingen.

De centrale Kader Commissie stelt het op het weekend te Grollo ter discussie.

In verband met de vroegtijdige publicatie voor het congres in november te Eindhoven, vertrouwen hoofdbestuur en Kader Commissie, dat alle afdelingen het praeadvies zullen bespreken, opdat de door het congres te nemen resolutie de mening van de gehele J.O.V.D. vertegenwoordigt omtrent de hoofdpunten van het Nederlandse landbouwbeleid.

**L. D. Oosterveld
algemeen secretaris**

ken het geval is.

Met betrekking tot de arbeidsvoorziening zal er in de landbouw blijvend gestreefd dienen te worden naar relatieve gelijkstelling van lonen in de landbouw met lonen in andere bedrijfstakken in hetzelfde gebied. Gesteld dient te worden, dat de landarbeid moeilijk is.

Bij de beloning van ondernemer en werknemer dient hiermee rekening te worden gehouden.

De scholing en huisvesting der landarbeiders verdient eveneens grote

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie
(J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

P. C. Boevé

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Ger van Schagen

Redactie-adres:

Graaf Florisweg 40, Gouda

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam,
Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.-
per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-
gelden uitsluitend aan G. Stempfer
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, Hollandsche Bank-
Unie N.V., Herengracht 434-438.

aandacht. Ten aanzien van de scholing van de jonge landarbeiders zullen ernstige weerstanden moeten worden overwonnen. Het streven van de Overheid en de georganiseerde landbouw om in deze een verandering ten goede te verkrijgen dient van harte te worden toegejuicht.

Het is gewenst, dat bestaande plannen spoedig verwezenlijkt worden. Aan de andere kant openbaart zich het vraagstuk van een arbeidsoverschot op verscheidene gezinsbedrijven. Ten aanzien van dit vraagstuk dient een oplossing te worden gebracht, doordat op het platteland meer aan beroepsvoorlichting wordt gedaan, dan dat dit tot dusver het geval is geweest.

Landbouwwonderwijs, -onderzoek en -voorlichting hebben een belangrijke invloed op de produktiviteitsverhoging in de landbouw.

Het aantal vraagstukken in de landbouw is zeer groot. Een aantal daarvan werd in bovenstaande aangevoerd, terwijl anderen onbesproken bleven. Met name het vraagstuk van de pacht werd, hoewel van grote betekenis, niet aangevoerd.

Het lijkt steeds duidelijker, dat voor een aanzienlijk gedeelte momenteel niet meer geldt, dat van een redelijke beloning der produktiefactoren sprake is. Juist in een tijd, waarvan in het algemeen gezegd kan worden, dat van hoogconjunctuur sprake is,

is het gevaar aanwezig, dat er onvoldoende rekening mee gehouden wordt, dat in een bepaalde bedrijfstak, die van zo grote betekenis voor de Nederlandse samenleving is, van een ernstige teruggang kan worden gesproken.

Hier dient tegen te worden gewaakt, vooral uit een sociaal oogpunt.

Het is daarom, dat van het Nederlandse volk verlangd mag worden, dat een terugslag in de economische en sociale ontwikkeling op het platteland wordt tegengegaan.

Gezien vanuit het oogpunt der Europese economische integratie dient er eveneens voor te worden zorggedragen, dat het Nederlandse landbouw-produktie-apparaat zo gezond mogelijk is.

Het valt te betreuren, dat in plaats van een verdergaande integratie, die met name in de landbouw valt te constateren, de regeringen steeds meer beschermende maatregelen t.a.v. hun binnenlandse landbouw nemen.

Dit is het omgekeerde van de weg, die in West-Europa zal moeten worden gegaan. Het is te wensen, dat in deze een ander beleid wordt gevoerd, opdat wij er uiteindelijk in slagen een op particulier initiatief gebaseerde, vrije Europese markt te scheppen.

Samenvatting:

1. De functie van de landbouw in onze samenleving is van zodanig

belang, dat door de Overheid maatregelen dienen te worden genomen, opdat geen ernstige terugslag in de landbouw plaats vindt.

2. De te nemen maatregelen dienen er op gericht te zijn, dat:

a. Grond- en gebouwenkapitaal in stand kunnen worden gehouden. (Er mag geen roofofbouw worden gepleegd).

b. De nodige verbeteringen, welke voor een normale bedrijfsvoering nodig zijn, kunnen geschieden.

c. De arbeid, die in het bedrijf wordt aangewend een beloning toekomt, die minstens gelijk is aan de beloning in andere bedrijfstakken.

d. De ondernemer een redelijk bedrag aan ondernemersbeloning kan ontvangen.

3. De Kostprijzen, die door het L.E.I. worden berekend, dienen zoveel als mogelijk de werkelijke produktiekosten te benaderen.

Hiertoe is nodig, dat een aantal uitgangspunten door Overheid en georganiseerde landbouw over-eengekomen, worden herzien, opdat het het L.E.I. mogelijk wordt gemaakt bovenstaande voorwaarde te benaderen.

4. In de Nederlandse landbouw dienen produkten als tarwe, rogge, haver, gerst, suikerbieten, consumptie- en fabrieksaardap-

pelen, melk, varkensvlees en eieren in het kader van de landbouwprijzenpolitiek tot basisprodukt te worden bestempeld.

5. Voor bovengenoemde produkten dient een minimumgarantieprijsregeling te worden ingevoerd. Deze garantieregeling dient op de prijssituatie per produkt te worden opgebouwd. Er dient hierbij onvoorwaardelijk van te worden uitgegaan, dat de binnenlandse consument de kostprijs voor de produkten van de Nederlandse bodem betaalt.

6. Als garantieniveau dient te worden aangehouden het niveau van de gewogen gemiddelde kostprijzen van de produkten. Voor een groep van producenten zullen aanvullende prijsmaatregelen dienen te worden genomen.

7. Aan de kredietvoorziening in de landbouw zal in de toekomst grote aandacht moeten worden besteed. Voor de instandhouding van het agrarisch produktie-apparaat is het verstrekken van kredieten tegen een lager rentepercentage van groot belang.

8. In het kader van de Europese integratie is het gewenst dat de regeringen ten aanzien van de landbouw in hun land het systeem der belemmeringen van in- en uitvoer verlaten.

Geslaagde Districtsdag van Zuid-Holland

Boeiende voordracht van wethouder Dettmeyer

Zaterdag 7 april jl. kwam na lange tijd het district Zuid-Holland in Schiedam bijeen. Terecht wees de nieuwe voorzitter van het districtsbestuur, de heer G. van de Zande, erop, dat een zeer belangrijk onderdeel van het scholingswerk in de J.O.V.D. via de districten kan gebeuren.

De weg is beter dan de herberg, is een bekend gezegde aldus de voorzitter. Dit wil zeggen, dat het beter is om er op uit te trekken, dan op één plaats te blijven. Het is daarom verheugend, dat zovelen er op uitgetrokken zijn om vanmiddag hier, in Schiedam, aanwezig te kunnen zijn.

Hierna verleende de voorzitter het woord aan de heer D. W. Dettmeyer, wethouder van Den Haag voor de V.V.D., die zo vriendelijk was geweest op korte termijn de heer van Riel te vervangen, die plotseling verhinderd was.

De heer Dettmeyer sprak over de taak, die een wethouder kan hebben.

Het wethouderschap is een full-

time job geworden in een grote stad. Het is een feit, dat het de voortdurende aandacht en de gehele inzet van de persoon vergt.

In Den Haag zijn er 6 wethouders. De P.v.d.A. heeft er twee, de K.V.P. één, de V.V.D. één, de A.R. en de K.N.P. elk één. Dit betekent, dat men voortdurend moet samenwerken met mensen van andere politieke overtuiging.

Dagelijks moet men de praktische zaken behandelen, dit wil zeggen: men moet tot zaken komen. Hier komt nog bij, dat anders dan in de Regering, men als wethouder nog deel uitmaakt van zijn fractie.

In Den Haag heeft men tweemaal per week vergadering van B. en W. Verder heeft men als wethouder nog vele voorzitterschappen van commissies. Dit betekent dat er in hoog tempo gewerkt moet worden. De heer Dettmeyer moest verleden jaar alleen al 35.000 stukken paraferen.

Vervolgens besprak de wethouder op vaak humoristische wijze de problemen, die men in het ambt van wethouder van Openbare Werken te behandelen krijgt. De uitbreiding van het stratennet, het probleem van de naamgeving der straten, de hinderwet, enz. enz.

Het Haagse probleem der „tilduiven” werd ons uitvoerig geschilderd. De bewoners uit een bepaalde

buurt in de Residentie maken er een sport van om elkaars duiven te stelen. Dit gaat vaak met grote ruzie's gepaard. De gestolen duiven kan men terugkopen in de speciale winkels in die buurt. Deze mogen bepaalde avonden open zijn. Onder hilariteit merkte de heer Dettmeyer op, dat gestolen duiven het enige is, wat men 's avonds in Den Haag kan kopen.

Dit en nog vele andere punten maakten de voordracht van de heer Dettmeyer interessant en boeiend.

Na een gezamenlijke koffietafel werd een toneelstuk opgevoerd. Het was een goede gedachte van het Districtsbestuur om het meer feestelijke van de bijeenkomst 's avonds aldus te openen.

Trouwens ook het bal was erg gezellig in Schiedam. Al met al een goede start van het nieuwe Zuid-Hollandse Districtsbestuur.

H.

PROGRAMMA J.O.V.D.-WEEKEND IN DE BERENKUIL 5 EN 6 MEI A.S.

Zoals reeds in het maart-nummer van De Driemaster is aangekondigd, wordt er op 5 en 6 mei a.s. een J.O.V.D.-weekend gehouden in de „Berenkuil” te Grolloo (gemeente Rolde) in Drente. Het Centrale Kader heeft daar een aantrekkelijk programma samengesteld, zowel tot Leringhe als tot Vermaeck!

Tijdens dit weekend zal onder meer de landbouwresolutie worden behandeld, aan de hand van het pre-advies, dat is opgesteld door de heren: ir. F. H. Hiddingh, R. Lanting en J. L. Nijsingh. Een toelichting op dit pre-advies zal worden gegeven door ir. F. H. Hiddingh, waarna er ruimschoots gelegenheid zal zijn tot het stellen van vragen en tot debat. Dit onderwerp heeft zeer veel facetten, zodat het beslist niet alleen bedoeld is voor enige specialisten!

Zondagmiddag zal ir. L. G. Oldenbanning een lezing houden over „Sociale veranderingen in de Nederlandse landbouw”, een onderwerp, dat niet alleen van belang is in verband met de landbouwresolutie, maar dat ook op zichzelf reeds bijzonder interessant is, omdat in deze sector op ieder gebied zeer ingrijpende veranderingen hebben plaats gevonden, welke hun invloed tot ver buiten de landbouwsfeer doen gevoelen.

De „Berenkuil” is een ideaal gelegen vacantieoord, in een zeer rustige en bosrijke omgeving, met zeer goede accommodatie, juist voor een weekend als dit, bijzonder geschikt. De J.O.V.D. heeft enige jaren geleden hier ook eens een weekend georganiseerd en allen die daar geweest zijn, kunnen het U beslist aanbevelen!!

Grolloo is voor hen, die per trein reizen te bereiken vanuit Assen per E.D.S.-bus, welke geparkeerd staat tegenover het N.S.-station. Deze bus vertrekt om 16.05 uur uit Assen en is om 16.26 uur in Grolloo. Van de bushalte naar de Berenkuil is slechts enige minuten lopen.

Voor hen, die niet in de gelegenheid zijn om tegen 16.00 uur in Assen

te zijn, dient opgemerkt, dat de volgende bus eerst vertrekt om 18.05. De kosten voor dit weekend zijn zeer laag gehouden, opdat 'n zo groot mogelijk aantal J.O.V.D.-ers hieraan kan deelnemen. De prijs is f 4,65 per persoon terwijl de reiskosten boven de f 6,- zullen worden vergoed. U dient zelf echter voor Uw lakens te zorgen.

PROGRAMMA:

Zaterdag 5 mei:

Omstreeks 5 uur: Ontvangst.

5.30-6.30 uur: Broodmaaltijd.

6.45-7.00 uur: Opening.

7.00-8.00 uur: Lezing door ir. F. H. Hiddingh (Landbouwresolutie)

8.00-9.30 uur: Discussie over de landbouwresolutie.

9.30-??? uur: Viering van 5 mei- (dans) feest!!!

Zondag 6 mei:

9.15- 9.45 uur: Ontbijt.

10.15-10.45 uur: Morgenwijding door ds. A. D. H. Huysman.

10.45-12.30 uur: Vrij.

12.30-13.45 uur: Warme maaltijd.

14.00-15.00 uur: Lezing door ir. L. G. Oldenbanning (Sociale veranderingen in de Nederlandse landbouw).

15.15-16.00 uur: Discussie.

Circa 16.15 uur: Sluiting.

In verband met de organisatie dient U zich zo spoedig mogelijk op te geven vóór 3 mei a.s. bij de secretaris: O. Tammens, Herman Gorterstraat 15, Amsterdam-Zuid. Zij, die slechts een gedeelte van het weekend kunnen meemaken, worden verzocht zich eveneens bij de secretaris op te geven. Gezien het bovenstaande programma vertrouwen wij, dat wij weer zeer vele J.O.V.D.-ers in de Berenkuil zullen mogen begroeten!!!

Centraal Kader hield zich bezig met de liberale sociale politiek

Een nieuwe vergadertechniek deed het uitstekend

In aansluiting op de districtsdag Zuid-Holland kwam op 8 april eveneens te Schiedam het Centraal Kader van onze organisatie bijeen.

In zijn openingswoord zei voorzitter W. Altink te hopen, dat het hier gold de eerste van een serie bijeenkomsten gewijd aan de liberale sociale politiek, een onderwerp waarvoor in onze kring een verheugende belangstelling blijkt te bestaan.

Het deed hem bijzonder veel genoegen als inleider te mogen welkom heten het lid van de Tweede Kamer de heer R. Zegering Hadders, die op het zo gecompliceerde terrein van de sociale wetgeving met toewijding en bekwaamheid strijdt voor het in de praktijk brengen van de liberale principes.

Alvorens aandacht te besteden aan de behandelde problemen willen wij nog even wijzen op de gevolgde werkwijze, die enigszins afweek van de gebruikelijke gang van zaken.

Na te hebben geluisterd naar de inleiding en na een liberale lunch (in tegenstelling tot een "standaard" lunch) te hebben gesavoureed werden door de deelnemers een aantal kleine groepen gevormd, waarin ter voorbereiding op de algemene discussie de gedachten nader konden worden bepaald.

Na ongeveer een uur werd namens elke groep door een rapporteur een samenvatting gegeven van de in zijn (haar) groep geuite meningen met betrekking tot de inleiding.

De heer Zegering Hadders besprak vervolgens de gemaakte opmerkingen en ten slotte ontspon zich nog een algemene discussie.

Deze nieuwe procedure, als experiment bedoeld, heeft naar onze mening uitstekend voldaan en zal in de toekomst veel tot de aantrekkelijkheid van soortgelijke bijeenkomsten kunnen bijdragen. Het is immers al te vaak zo, dat aan een discussie slechts enkele personen deelnemen, terwijl de rest zich beperkt tot passief toeluisteren.

Dit bezwaar nu, wordt door de boven geschetste methode geheel ondervangen. Men spreekt zich in een kleine kring gemakkelijker uit, waartoe zeker bijdraagt de mogelijkheid om naar voren gebrachte opvattingen nog eens nader te formuleren of te funderen voor deze in het algemene debat ter sprake worden gebracht.

* *
*

In de loop van het betoog van de heer Zegering Hadders werden de volgende stellingen ontwikkeld:

1. De sociale wetgeving mag niet beperkt blijven tot de loontrekkers, opdat zij niet een kloof gaat vormen tussen de loontrekkers en de kleine zelfstandigen.
2. Het verantwoordelijkheidsgevoel van de massa verslapt door de wijze van heffing der premies voor de sociale wetten en het moment waarop de compensatie voor deze premies wordt ingevoerd.
3. De massa heeft slechts politieke belangstelling voor hetgeen er gebeurt in de sociale sector.

De juistheid van de derde stelling wordt door de verschillende Kamerleden op hun reizen door het land telkens weer ervaren. Welke onderwerpen men ook ter sprake brengt, steeds gaan de vragen van de arbeiders (in de ruimste zin van het woord) in de richting van de sociale politiek.

Voor dit verschijnsel is een historische verklaring te geven. Politieke belangstelling was voor de invoering van het algemeen kiesrecht bij de arbeiders, die tot de armsten van ons volk behoorden, vrijwel in het geheel niet aanwezig. Toen de idee veld won, dat de overheid er niet in kan berusten dat een belangrijke categorie van het volk aan de meest grauwe ellende wordt overgeleverd, wanneer de inkomsten ten gevolge van bepaalde calamiteiten komen stil te staan, trok dit vanzelfsprekend grote belangstelling bij de loontrekkenden.

Deze belangstelling werd door de opkomst van het socialisme in sterke mate levendig gehouden. Spreker

wilde bepaald niet ontkennen, dat door deze opkomst de levensomstandigheden van de arbeiders zeer zijn verbeterd.

De houding van sommige individuele liberalen, met name onder de werkgevers, die poogden de sociale ontwikkeling te vertragen, heeft aan het liberalisme geen goed gedaan. Tussen deze groep en de liberale vertegenwoordigers dient men terdege onderscheid te maken. Het waren slechts enkele tientallen werkgevers, die aan de sociale ontwikkeling van ganser harte medewerkten. Zij hebben op dit gebied zeer veel gepresteerd, doch vormden een kleine minderheid.

Tegenwoordig heerst nog het wijdverbreide misverstand, dat men de liberalen met de werkgevers zou kunnen vereenzelvigen. De socialisten voelen zich hierbij uitstekend. O.a. van de zijde van het N.V.V. probeert men dan ook gaarne aan dit idee voedsel te geven, hoezeer het ook van iedere grond is onthloot. In een der discussiegroepen zag men de derde stelling liever geformuleerd: „De massa heeft slechts politieke belangstelling voor de problemen die liggen in het materiële vlak”.

De heer Zegering Hadders wilde dit amendement wel overnemen, waarbij hij er op wees, dat bij de verdeling van de materiële welvaart een groot gedeelte is terecht gekomen bij de sociale wetgeving.

Daar de sociale wetgeving zich, op een enkele uitzondering na, slechts uitstrekt over de loontrekkers, is het duidelijk, dat de niet-loontrekkers en met name de kleine zelfstandigen een achterstand hebben opgelopen bij de welvaartsverdeling. De sociale wetgeving heeft dan ook een kloof in het Nederlandse volk doen ontstaan.

Wat minister Suurhoff stelde

Wanneer minister Suurhoff stelt, dat de wet op het bodempensioen zonder onderscheid te maken geldt voor het gehele Nederlandse volk, dan dient men hierbij wel te bedenken, dat 'n compensatie van de te betalen premie voor de kleine zelfstandigen is achterwege gebleven. Men heeft er zich slechts toe beperkt het vinden van een compensatie niet te verbieden. In de agrarische sector is men hiermede wel zeer weinig medegebaat, slechts een verhoging van de garantieprijzen zou hier uitkomst kunnen bieden.

De kleine zelfstandigen komen meer en meer in een moeilijke positie. Het wordt jonge mensen steeds moeilijker gemaakt zelfstandig te worden. Velen achten het, terecht, verkieslijker dat hun naam voorkomt op de loonlijst van een grote onderneming. Dat de middenstand vergrijsst, juicht de socialist in zijn hart toe.

Een der deelnemers merkte op, dat de heer Zegering zich 3 jaar geleden,

in het J.O.V.D.-zomerkamp, uitsprak voor het scheppen van een gunstig economisch klimaat voor de middenstand in plaats van een inpassing in de sociale wetgeving. Eerder in zijn betoog had spreker reeds verteld, dat hij zich 20 jaar geleden aldus had geuit: „Sociale wetgeving is slechts voor mensen in loondienst. De prijs voor de vrijheid is afstand doen van sociale verzorging”.

Spr. verklaarde dat de feitelijke ontwikkeling hem heeft genoopt zijn opvattingen te herzien. Van een verbetering van de economische omstandigheden van de middenstanders is niets terecht gekomen, de in het voorgaande genoemde prijs voor de vrijheid is te hoog geworden. In verband met de aldus ontstane, op zich zelf zeer ongewenste situatie is het noodzakelijk geworden, dat er voor de kleine zelfstandigen in het „sociale gebouw” plaats wordt gemaakt. De loontrekkers hebben in ons economisch bestel een zeer sterke positie verworven. De positie van economisch zwakkeren wordt niet meer door hen, doch door de kleine zelfstandigen ingenomen. Dit hebben zij aan zich zelf te danken, aldus de heer Zegering Hadders. Men is bereid geweest zich grote offers te getroosten voor de opbouw van de vakorganisaties.

De macht van deze organisaties is dan ook zo groot geworden, dat men wel van een schaduwregering zou kunnen spreken. De regering zwaait voor alle eisen die de vakbonden stellen, zoals gebleken is bij de laatste loonronde. Het is uitermate kinderachtig, dat de regering de differentiatie vrijwillig noemt. Men is door de grote schaarste aan arbeidskrachten alom gedwongen de maximaal toegestane verhoging te betalen.

Spreker deed een dringend beroep op de kleine zelfstandigen om veel meer dan tot dusverre demonstratief te gaan optreden. Zolang de regering geen last van hen heeft, zal zij hun belangen blijven verwaarlozen. Wanneer de middenstand sterk is, hebben ook extreme bewegingen als die van Poujade geen kans. Deze toch zijn te verklaren uit een gevoel van onbehagen van de middengroepen te worden behandeld als tweede rangs burgers.

De waarachtige vrijheid kan slechts uitgeleefd worden wanneer de individu een groot sociaal verantwoordelijkheidsgevoel heeft.

Enkele van de oorzaken van het ontbreken van bijna ieder sociaal verantwoordelijkheidsgevoel bij het grootste gedeelte van de bevolking worden in stelling twee aangegeven. De heer Zegering Hadders verwachtte enige verbetering van een grotere decentralisatie bij het beheer van de verzekeringsfondsen. Wanneer men de indruk heeft, dat men door ten onrechte te profiteren van bepaalde uitkeringen zijn dorps- of bedrijfgenoten besteelt, zal dit euvel ongetwijfeld minder frequent optreden. Ook achtte spreker het nuttig, dat de loontrekkers een uitbreiding van de sociale zekerheid in het loonzakje bemerkten. Men zou een compensatie enkele weken eerder kunnen doen ingaan.

De inning der premies tenslotte geschiedt veel te geruisloos. Men interesseert zich slechts voor het bedrag, dat men netto verdient.

Tijdens de discussie kwam naar voren, dat aan de opvoeding tot verantwoordelijkheid grote aandacht zal moeten worden besteed, waarbij ook voor het onderwijs een taak is weggelegd.

Desgevraagd deelde de heer Zegering Hadders mede, dat hij de bestudering van de sociale problemen door een speciale commissie uit de V.V.D. zou trachten te bevorderen.

Het valt buiten het kader van dit verslag alle in de discussie ter sprake gebrachte punten te behandelen. Wij mogen U slechts in overweging geven de bijeenkomsten die nog zullen worden gewijd aan de sociale politiek niet te missen. Dit belangwekkende en veelzijdige onderwerp verdient Uw aller belangstelling.

A. J. M. DE GOELJ

AFDELINGSNIEUWS

NOORD-GRONINGEN

Interessante rede van mevr. Doornbos

Op vrijdag 16 maart werd in Restaurant Suisse de tweede bijeenkomst in dit jaar gehouden. Bij de opening werd een woord van bijzonder welkom toegeroepen door de vice-voorzitter de heer L. Polman, aan de spreekster van deze avond mevr. G. Doornbos-Oosting en aan de heer J. A. de Boer, secretaris van de J.O.V.D. afdeling Nrd-Groningen, die zojuist uit Amerika was teruggekeerd.

Tot onderwerp van haar rede had mevr. Doornbos-Oosting gekozen: De beginselen der V.V.D. in het licht der praktische politiek.

Spreekster constateert meteen, dat we ons niet kunnen voorstellen lid te zijn van een partij, die geen beginselen heeft. Ongeacht de godsdienst kan men lid worden van de V.V.D. Zo men weet zijn de beginselen van de V.V.D. vrijheid, verantwoordelijkheid en sociale gerechtigheid, vrijheid komt in de naam tot uitdrukking. De verantwoordelijkheid moge blijken uit het volgende! Door de V.V.D. en de Liberale Staatspartij, de voorganger, zijn verschillende wetsontwerpen aanhangig gemaakt o.m. is door de liberalen het middelbaar onderwijs ingevoerd, zodat de bevolking meer geschikt werd voor de industrialisatie.

De V.V.D. is tegen de invoering van een p.b.o. geweest, niet omdat het tegen p.b.o. was, maar de V.V.D. wilde een dergelijk organisatie van onderen af opbouwen en geen dirigentie van boven.

Wat de Sociale rechtvaardigheid betreft, aldus spreekster, het volgende: Art. 21 van het V.V.D. program zegt, dat er werk moet zijn met een behoorlijke verdienste zelfs iets om te spare. Ook is art. 11 belangrijk; de overheid zal haar volle aandacht hebben voor het onderwijs. Voorts zij hier opgemerkt, dat de V.V.D. de enigste partij is, die de openbare school het meest waardeert.

Eveneens is de V.V.D. ervan overtuigd, dat het gezin de kern van de maatschappij vormt en alhoewel zij er van overtuigd is, dat een vrouw haar taak thuis heeft vind zij toch dat b.v. een onderwijzeres zelf moet weten of zij nog voor de klas wil staan als zij gehuwd is.

Voor de landbouw verlangt de V.V.D. een krachtige boerenstand, die zeer juist is voor het nationaal belang.

De P.v.d.A. vindt het van belang staatsbouwbedrijven op te richten. Het sodaproject te Delfzijl werd indertijd door deze partij afgestemd, omdat men van mening was, dat dit een staatsbedrijf moest worden.

Tot slot zei mevr. Doornbos, dat het Nederlandse volk gebrek heeft aan 'n krachtige regering in deze rooms-rode coalitie. Laat onze partij daarom straks versterkt uit de verkiezingsstrijd komen.

Geslaagd Politiek Jongerenforum te Amsterdam

Landelijke voorzitters der verschillende politieke jongerenorganisaties geven hun mening

De afdeling Amsterdam heeft op 22 maart een groot politiek jongeren forum georganiseerd en heeft daarmee weer eens getoond één der actiefste politieke jongeren groepen in de hoofdstad te zijn.

Voor het forum waren alle landelijk voorzitters van de politieke jongeren organisaties uitgenodigd waarvan er slechts één vervangen behoefde te worden: zo zaten dan achter de groene tafel de heren H. Wigbold (Nieuwe koers), dr. A. Veerman (ARJOS), dr. ir. G. Kluitenberg (C.H.), de heer K. v. Geel (vice-voorz. JOKVP) en mr. dr. H. J. Roethof, het geheel o.l.v. de heer P. Brijnen van Houten.

Na de opening door de heer Bote de Boer Lzn, voorzitter van de afdeling Amsterdam, hield de voorzitter van het forum een korte inleiding waarmee hij tevens de eerste, nogal komische vraag, beantwoordde die luidde: „waarom zijn wij hier als jongeren bijeen?” Het bleek nl. dat de heer Brijnen van Houten deze jongeren bijeenkomst van dermate groot belang achtte, dat hij een vergadering van de Europese Commissie, waarvan hij secretaris is, hier voor uit gesteld had.

De tweede vraag, gelanceerd door ons aller secretaris de heer Oosterveld, betrof de oplossing van de S.E.R. inzake de vrijere loonvorming. De heer Wigbold vond de oplossing acceptabel; ook de heer Veerman kon met de oplossing wel accoord gaan al legde hij er de nadruk op, dat deze wel gezien moet worden als overbrugging.

Met de derde vraag kwamen de tongen pas los want hoe eindeloos is er niet te praten over de tegenstelling progressief-conservatief? De heer Kluitenberg, die zich als eerste strijdlustige aanmeldde, achtte de burgeriaanse tegenstelling onaanvaardbaar; z.i. was conservatief: bewaren wat goed is, en progressief: verbeteren wat slecht is. Elke partij kent beide elementen en dit is noodzakelijk.

Onze voorzitter beet heel wat feller van zich af: hij vond het schandelijk, dat Nederlands grootste parlementariër vergeleken werd met Poujade. Als de socialisten ons zo negativistisch vinden laat ze dan bedenken hoe de heer Hofstra minister van de Kieft aanviel, terwijl de heer van Leeuwen slechts loyale kritiek liet horen. En heeft prof. Oud wijlen minister Donker niet tegen Burger „in bescherming moeten nemen?” Herinnert de P.v.d.A. zich nog, zo vroeg de heer Roethof, hun houding t.o.v. het Sodaproject?

De heer van Geel sloot zich aan bij de eerste spreker.

Te vrij uitgelegd?

De heer Wigbold vond, dat de liberalen de woorden van Burger te vrij uitgelegd hadden. Progressief en conservatief wil zeggen met je gezicht naar de toekomst resp. naar het verleden gewend staan en zijn conclusie was „duidelijk”: de P.v.d.A. doet het eerste het sterkst. Van de heer Veerman kreeg de socialistische spreker een les in verkiezingsmoraal. Wat de gestelde vraag betrof verklaarde spr. geenszins een knecht van Romme te zijn, maar is het, zo vroeg hij, zo verwonderlijk, dat de christelijke partijen het vaak eens zijn? Wie politiek bedrijft, zo besloot de ARJOS-spreker, staat met het gezicht naar de toekomst. Hierop sloot de heer van Geel aan door te constateren, dat men dan nog vele richtingen op kan kijken; wie zuiver conservatief

is staat ten dode opgeschreven, aldus spr.

Progressiviteit, legde de heer Roethof nog ter verduidelijking uit, is, dat de P.v.d.A. de prijsbeheersing en de woningbouw in de oude situatie wil handhaven, dat ze tegen nieuwe organen in de S.E.R. ageert (omdat het N.V.V. daarin niet genoeg invloed zou krijgen) en dat ze de belastingverlaging tegenwerkte.

Als vierde vraag, hoe kan het ook anders, kwam de discriminatie t.a.v. de crematie naar voren. De heer Wigbold achtte het geheel een aanvaardbaar compromis en geenszins verraad aan de geestelijke vrijheid, waar de heer Roethof opmerkte, dat de humanistische P.v.d.A.-leden hier wel anders over dachten. De heer Veerman betoogde, dat de Staat niet afzijdig kan staan van alle religieuze vragen, zij is ook aan normen gebonden, zo ook aan de christelijke norm der begrafenis. Vandaar, dat de Staat zich niet moet en niet mag bemoeien met de crematie.

Na de pauze kreeg het forum de gelegenheid zich buiten het partijpolitieke vlak te begeven n.a.v. een vraag (van ondergetekende) nl.: wat kunnen wij jongeren doen bij de hulp aan onderontwikkelde gebieden?

De heer van Geel noemde in dit verband het studieproject, dat de K.A.J. van een streek in Afrika gemaakt had. Volgens spr. kunnen de jongeren aanvankelijk niet veel meer doen dan bestudering van de problemen. De heer Kluitenberg stelde als eerste vereiste in dit probleem, de bereidheid om te helpen en om zonodig offers te brengen. Wat de praktijk betreft, achtte hij het raadzaam zich voorlopig tot Nieuw Guinea te bepalen.

De voorzitter van de J.O.V.D. betoogde, dat er een groot gevaar schuilt in een te grote nadruk op het financiële aspect: sociologische, politieke, monetaire en andere aspecten zijn minstens even belangrijk. Wat het laatste betreft wees de spreker op de gevaren van inflatie, terwijl hij op politiek terrein veel moeilijkheden zag verdwijnen door hulp via de Verenigde Naties.

Daarna belichtte de heer Veerman het geestelijke- en het cultuuraspect en hier ligt z.i. met name voor de

jongeren een grote taak. Nadat de voorzitter gesteld had, dat 1/3 van de wereldbevolking 85% van het wereldinkomen, het volgende derde deel 10% en het laatste derde deel 5% daarvan geniet, hield de heer Wigbold een klemmend betoog voor SUNFED en UNICEF. Als we voor / 2.— een kind kunnen redden is het moreel dan verantwoord tot een belastingverlaging van een half miljard over te gaan, zo vroeg hij zich af? Op een desbetreffende vraag antwoordde spr. de belastingverlaging hieraan graag opgeofferd te hebben. Hij wekte tenslotte alle jongeren op tot een appèl aan de regering zich meer op deze problemen toe te leggen.

Tot slot werd de vraag gesteld of een christen lid kan zijn van de socialistische partij. De heer Roethof vond, dat men zich juist door zijn christen-zijn in een andere partij stelt, waartegenover Van Geel stelde, dat politiek en katholiek-zijn niet zijn te scheiden. De heer Kluitenberg bestreed in het socialisme de sterke binding van de mens aan de Staat; volgens hem heeft de mens te staan

„in de vrijheid waarin Christus hem vrijgelaten heeft”. Het verschil tussen A.R.P. en de C.H.U. schuilt in de uitleg van de Bijbel als Gods Woord, aldus spreker.

Het A.R. forumlid sloot hierop aan door te constateren, dat een echt politiek program rust op de diepste levensbeginselen en daarop wenste hij een politieke partij te bouwen. Tenslotte trok de heer Wigbold de parallel met de angelsaksische en skandinavische landen en hij vroeg zich af waarom daar van deze strijdpunten geen sprake was; hierop repleceerde de heer Veerman, dat dit alles bepaald is door de cultuursituatie van het land.

Ieder die dit forum bijwoonde en deze politieke orientatie tussen velerlei jongeren heeft „meebeleefd” zal de waarde van deze bijeenkomst erkennen. Het is voor Nederland van grote betekenis, dat de jeugd de mogelijkheden die hier liggen onderkent en benut. De J.O.V.D. heeft met dit forum hiertoe het hare bijgedragen en mijns inziens met ere.

JOOP SCHUYFF

Z.O. DRENTHÉ.

Geslaagd lustrumfeest

Op zaterdag 3 maart vierde de afd. Z.O. Drenthe op onduidelijk wijze haar 5-jarig bestaan.

Om ruim 8 uur kon voorzitter Jan Hogen Esch vele leden en belangstellenden, ook ouderen, welkom heten. Zijn bijzonder welkom ging wel uit naar de mede-oprichter van onze afdeling, mr dr K. van Dijk uit Groningen, zijn vrouw, enkele leden van het Hoofdbestuur, vele leden van andere afdelingen, de afgevaardigden van de Centrale Drenthe van de V.V.D.

In het kort memoreerde hij het wel en wee van de afdeling gedurende de afgelopen vijf jaren.

Dr van Dijk, hierna het woord voerend, begon met het ophalen van herinneringen bij de oprichting van de afdeling, aan het moeilijke begin en de gestadige groei nadien.

In het bijzonder ging hij daarna in op de vrijzinnig politieke gedachte in Drenthe, die zijn oorsprong vindt in de dorpsgemeenschap en de „noaberhulp” van het Drentse platteland. Het is waar, dat er zich ook in Drenthe de laatste jaren grote veranderingen aan het voltrekken zijn, doch die oude gemeenschapssfeer, het zich binnen een eenheid verantwoordelijk weten voor het wel en wee van zijn medemens, blijft bestaan.

Hierna voerden leden van de afdeling met veel succes het toneelspel op: „Hoe het weeuwte uit het Hof van Holland gevrijd werd”, geschreven door Potgieter, en bewerkt door Charivarius. Mede door de prachtige costuums en de goede grimering werd dit een zeer geslaagde opvoering, waarvan de aanwezigen zeer genoten.

Een gezellig bal besloot deze avond. De afdeling kan op een zeer geslaagde lustrumviering terugzien, en met frisse moed gaan we de volgende 5 jaren tegemoet.

Op vrijdagavond, 6 april, vergaderde onze afdeling in hotel de Boer te Dalen. Dit was de eerste keer, dat werd gebroken met de gewoonte van het vergaderen op zaterdagavond, doch als steeds bestond er ook voor deze bijeenkomst een goede belangstelling.

Het onderwerp, dat was aangekondigd, was: „Wat ontbreekt er aan

onze plattelandjongeren”, waartoe was uitgenodigd ds Bardeloos, directeur van het vormingscentrum „De Klencke”.

Uit het betoog van de spr. bleek, dat men deze vraag niet altijd speciaal voor het platteland behoeft te stellen en hij wees er op, dat elke tijd nieuwe vormen vraagt. Men mag zich gerust afvragen, wat er fout is, of zou zijn in onze huidige platteland-samenleving. Men behoeft echter de oude samenleving met zijn gewoonten en tradities ook niet te verheerlijken.

Er volgde een geanimeerde discussie, waarna men nog enige tijd bleef luisteren naar een grammofoonplatenprogramma, terwijl van de gelegenheid tot dansen eveneens gebruik werd gemaakt. Het was een geslaagde bijeenkomst.

AMSTERDAM

Op 27 maart organiseerden wij onze die elkaar eens willen ontmoeten en eerste zgn. praatavond: alle leden gezelligheid zoeken komen dan samen in een café'tje waar onder het genot van een „koude” of warme dronk het nieuws eens door een blauwe bril bekeken wordt!

Door vakantie en veelsortige andere activiteiten o.a. van de V.V.D. en de L.S.V.A. hebben wij voor de eerste helft van april niets georganiseerd.

B. DE GRAAF

TELEFOON 78451-78454

N.V. Scheepsbouw- en Machiniefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

N.V. BETONDAK

Fabrieken Arkel - kantoor Gorinchem

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

TWEE TORENS

Telefoon 25242 - Delft

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DRÖOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2292 - ROTTERDAM 67430

Wessanen's rijst, door kenners
altijd gevraagd, is uitsluitend
verpakt verkrijgbaar. Elke soort
is zorgvuldig uitgezocht en
beproeft! Kies die Wessanen's
rijst, dan kiest U het beste!

**WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENS MIDDELEN**

U eet er niet beter!

N.V. SCHEEPSWERF EN MACHINEFABRIEK

«WAALHAVEN»

Waalhaven O/Z. 119 - Rotterdam
Telefoon 72850

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREDELDE LIJNEN

P. A. van ES & Co. N.V.

ROTTERDAM — AMSTERDAM
GRONINGEN — HAMBURG

TUINARCHITECTUUR — BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen
Aanleggen
Onderhouden

Gijsb. VURENS

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 22114

Fa. W. VAN 'T HART & ZONEN

TELEFOON 39416-33267-50699-32280

- Classificeren en volledig onderhoud van schepen.
- Reinigen van alle typen stoomketels
- Vervanging dek- en machinekamerpersoneel
- Onderhoudswerkzaamheden van constructiebouw.
- Zandstralen van alle voorkomende werkzaamheden.
- Mastiekwerkzaamheden

DRIJVENDE LUCHT-, LICHT- EN ZANDSTRAAL-INSTALLATIES
HUDSONSTRAAT 37-39 - ROTTERDAM - W.

N.V.

W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

D. BRAND

TRIPLEX & BOARDS

„Picus”-Betontriplex — Meubelplaten — Deuren

Spangeschekade 115 — ROTTERDAM
Tel. 30231

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven, Pier 8 - Rotterdam
Telefoon 77610 (3lijnen)

Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

HET JONGSTE VERLEDEN

Parlementaire Geschiedenis van Nederland
1918—1940

door

Mr. P. J. OUD

Lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal
Oud-Minister van Financiën - Oud-Burgemeester van Rotterdam

IN ZES DELEN

In „Het Jongste Verleden” biedt Mr. P. J. Oud ons een standaardwerk over de parlementaire Geschiedenis van 1918—1940.

Wat dit werk een zeer bijzondere betekenis geeft, is het feit dat de schrijver het door hem beschrevene nagenoeg geheel heeft medegemaakt, hetzij als Minister van Financiën, dan wel als Kamerlid en Burgemeester van Nederlands grootste havenstad Rotterdam.

Een ieder die bij de leiding van ons volk in de meest ruime zin betrokken is en ook elkeen wie het lot van het Nederlandse Volk ter harte gaat, heeft belang bij deze uitgave.

Het werk is gedrukt op houtvrij papier en gebonden in zwart bukkram. Band en omslagontwerp zijn van Henk Krijger. Prijs van dit zesdelig werk: f 105.

VERKRIJGBAAR IN DE BOEKHANDEL
VAN GORCUM - ASSEN

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en buitenland, als U op een goed ochtendblad geabonneerd bent. Terwijl U slaapt, stroomt nieuws binnen uit het gehele land en uit alle delen der wereld. Het Algemeen Dagblad wordt 's nachts gedrukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten (o.a. New York)
- belangwekkende advertentiepagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG
Tel. Velp K8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serin!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDE

**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

★
*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROFSTVRUISTALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

SMIT
SLIKKERVEER
GENERATOREN MOTOREN UITRUSTINGEN

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

VERPLEGING en ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK
en
STAALGIETERIJ

★
RIDDERKERK

**N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”**

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twoe dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX“
BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

8e Jaargang No. 5

Mei 1956

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

De J. E. L.
congresseerde

(Zie pagina 6)

VERKIEZINGSSTRIJD

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie mengt zich niet in de praktische politiek en staat derhalve als organisatie buiten de verkiezingsstrijd. Niettemin blijkt eens te meer hoe moeilijk het is een juiste gedragslijn op dit principiële uitgangspunt af te stemmen. De zegswijze: als gij U niet met de politiek bemoeit, zal de politiek het met U doen, is hier wel zeer van toepassing. Indien iets namelijk duidelijk geworden is in de onderhavige verkiezingscampagne is het wel, dat in het bijzonder de jongeren onder zware druk komen te staan. De K.V.P. heeft zijn massale jongerenappels gehad, die door tienduizenden jeugdige K.V.P.-ers uit alle delen van het land werden bijgevoerd, de A.R. brengen in de gereorganiseerde opzet van hun partij het jongerenelement in het centrum van de belangstelling en zelfs de over het algemeen niet sterk op propaganda afgestemde C.H. komen ditmaal nadrukkelijk een Kamer-candidaat uit de kring van de christelijk-historische jongeren gemeenschap aankondigen.

Juist dezer dagen viel mij het voorrecht ten deel het standpunt van de V.V.D. te mogen verdedigen in een volmaakt katholieke omgeving, te weten voor 'n grote schare leerlingen van 'n kath. middelbare school, die daar in aanwezigheid van een tiental paters actief aan de discussie deelnamen. Het geheel maakte een wel enigszins andere indruk dan men op grond van het gestelde in het mandement van het Nederlandse episcopaat ogenschijnlijk zou mogen verwachten. Leek het er in dit mandement immers op, alsof men van katholieke zijde de politieke discussie met anderen ten gunste van de K.V.P. zoveel mogelijk wenste af te snijden (niet ten onrechte in onze en sommige andere kringen gekarakteriseerd met de term „broeikasmentaliteit“), hier werd juist die discussie in alle openheid zoveel mogelijk bevorderd. Daarbij werd duidelijk, dat men zich geenszins bij voorbaat eenzijdig wenste in te stellen, doch wel degelijk bereid bleek het voor en tegen van K.V.P.- en V.V.D.-beginselen, van confessionele of niet-confessionele partijvorming tegen elkaar af te wegen.

Als liberale jongeren is het onze stellige overtuiging, dat wij voor dergelijke discussies geenszins behoeven terug

te schrikken. De ontwikkeling der laatste jaren heeft steeds duidelijker gemaakt, hoe noodzakelijk de verdediging van de liberale beginselen is en met hoeveel succes deze beginselen juist onder de jonge generatie kunnen worden gepropageerd. In tal van problemen, waarmede deze jongeren rechtstreeks te maken hebben, heeft de V.V.D. gedurende die periode een bepaald positief standpunt ingenomen. Is het verwonderlijk als onze gedachten daarbij allereerst uitgaan naar het benauwende vraagstuk van de woningnood, dat in kringen van de V.V.D. tijdens deze verkiezingscampagne alle aandacht krijgt en aan de strijd van mevrouw Fortanier-De Wit voor kosteloos onderwijs over de gehele linie tot en met de middelbare school? Dat men van socialistische zijde, waar men altoos zozeer op de bres beweert te staan voor de gelijke kansen voor gelijke capaciteit, zijn stem tegen het amendement-Fortanier heeft menen te moeten uithbrengen, was wel zeer te betonen, al is ons uiteraard bekend, dat principieel men ook in kringen van de P.v.d.A. dit kosteloos onderwijs voorstaat.

Een ander belangrijk punt in de van liberale zijde gevoerde verkiezingsstrijd lijkt ons het motto „hoger loon voor harde werkers“. Nog al te veel dreigt men in het organisme van de meer en meer op verzorging gerichte staat over 't hoofd te gaan zien, dat „gelijke kansen voor gelijke capaciteit“ synoniem behoort te zijn met „meerdere kansen voor meerdere capaciteit“. Indien de prikkel tot persoonlijke prestatie aan de individu wordt ontnomen, doordat men de geschoolde met de ongeschoolde arbeid op één lijn plaatst, wordt daarmee de sleutel gestoken in 't slot van de maatschappelijke stilstand. Wie in principe de voorkeur geeft aan het optreden van de staat boven de zelfstandige kracht, ondermijnt daarmee het persoonlijk verantwoordelijkheidsbesef zonder welke verdere vooruitgang in de maatschappelijke ontwikkeling praktisch tot de onmogelijkheden zou gaan behoren. De liberaal vreest geenszins het ingrijpen van de overheid, waar anders onrechtvaardige toestanden in het leven zouden worden geroepen en hij is van de betekenis van stimulerend optreden van overheidswege terdege doordrongen. Maar hij wenst niet, wat een kwestie van doelmatigheid behoort te zijn, in het vlak van de dogmatiek te brengen; hij onderkent wat in een ge-

geven situatie noodzakelijk is en stemt zijn standpunt eerst daarop af.

Om der wille van de verdediging van het beginsel der geestelijke vrijheid is het heden ten dage mede een voorrecht zich liberaal te mogen noemen. Parlementaire discussies in zake het mandement van de Nederlandse bisschoppen en in zake de crematie — en wellicht in een niet al te ver verwijderde toekomst in zake de processievrijheid — hebben geleerd, hoe nauwlettend moet worden toegezien op de handhaving van wat welhaast als een vaderlands erfdeel mag worden beschouwd. Teveel blijkt men zich in kringen van confessionele partijen nog op het standpunt te stellen, dat op dit stuk van zaken met de gevoelens van minderheden niet of slechts in sterk verminderde mate rekening behoeft te worden gehouden. Een conclusie waarin men zich somtijds welhaast gesterkt schijnt te voelen, naarmate duidelijker wordt hoe ook verscheidene leden van de P.v.d.A. tot de overtuiging komen, dat men op dit terrein maar met 'n compromis genoeg moet nemen. Voor de liberaal echter kan hier van een compromis geen sprake zijn. Het anderen „ergeren“ is hem vreemd en kan trouwens langs de wegen van een algemeen rechtsbewustzijn en krachtens de bepalingen op de openbare orde binnen noodzakelijke perken worden gehouden. Zich principieel neerleggen bij een onbevredigende situatie op het gebied van de geestelijke vrijheid blijft echter voor de liberaal een onmogelijkheid; het is de kracht van ons beginsel waarvoor dan ook terecht gedurende deze verkiezingsstrijd moet worden getuigd.

HEIN ROETHOF

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal“ voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Geslaagd J.O.V.D.-weekend in Grollo

Nuttige gedachtenwisseling over de landbouw

Op 5 en 6 mei werd in „De Berenkuil”, het buitengewoon mooi gelegen conferentie- en recreatieoord in de nabijheid van Assen, een door de Centrale Kader Commissie georganiseerde gedachtenwisseling over de landbouwresolutie gehouden.

Er was een grote opkomst, er waren interessante inleidingen en goede discussies, er was een perfecte stemming. De zon scheen warm over het mooie Drentse landschap en uiteindelijk bleek de lente het toch van allerlei Poolinvloeden te kunnen winnen.

Kortom, het was een geslaagd weekend; voor de zoveelste maal werd weer voedsel gegeven aan de gedachte, dat dergelijke dagen eigenlijk veel vaker zouden moeten worden gehouden.

Evenals in Schiedam reeds het geval was, bleek ook te Grollo het grote voordeel van het systeem om de gehouden inleidingen in discussiegroepen te bespreken, waarna de verschillende „groepsleiders” verslag uitbrengen van de conclusies of gemaakte opmerkingen. Enerzijds is de discussie rechtlijniger, anderzijds wordt iedereen meer bij het onderwerp betrokken dan anders het gezal zou kunnen zijn.

Na de broodmaaltijd heette Wouter Alink namens de centrale Kader Commissie de talrijke aanwezigen welkom, in het bijzonder mej. mr. Toxopeus Pot en de heer en mevrouw Meyer, die allen door hun komst weer van hun belangstelling voor de J.O.V.D. blijk gaven.

Hierna hield ir. F. H. Hiddingh een inleiding voor het bespreken van de landbouwresolutie en prae-advies. In grote lijnen schetste spreker de uitzonderlijke positie van de landbouw, indien men een vergelijking trekt met de industrie.

Eerstens geeft in de landbouw een hoeveelheid land van 5 hectaren nauwelijks bestaansmogelijkheid voor één persoon, een fabriek kan met 5 hectaren bedrijfsruimte wonderen doen.

In de tweede plaats heeft de landbouwer eens per jaar een oogst en heeft het geïnvesteerde kapitaal een omlooptijd van anderhalf jaar, in de industrie gaat de kringloop oneindig veel sneller.

Een derde verschil is de risicofactor, een factor waarmede iedere ondernemer moet rekenen, maar voor de landbouwer in zijn afhankelijkheid van de natuur veel groter is.

De commissie voor bestudering van het landbouwvraagstuk heeft zich bij de opstelling van het prae-advies laten leiden door een centrale gedachte. Het landbouwbeleid dient er op gericht te zijn, dat de drie productiefactoren grond, kapitaal en arbeid — mits in zo juist mogelijke verhouding samengevoegd — een redelijke beloning zullen vinden, iets wat thans niet het geval is.

Voorop dient te staan, dat aan de productiviteit de grootst mogelijke aandacht dient te worden besteed; indien echter geen voldoende beloning plaats vindt dient een systeem van prijsmaatregelen ontworpen te worden door de landbouw enerzijds en de landbouweconomische instituten van de overheid anderzijds. De heer Hiddingh wees in dit verband op de grote verschillen, die de boerenstand bij de productie ondervindt door verkavelingsverschillen, kwaliteit van de grond etc.; tekenend is bijvoorbeeld, dat de productiekosten voor een liter melk in Friesland 19 cent bedragen en in Overijssel 26 cent! Regulatie van de pachtprizen is een der middelen, waardoor deze in wezen ongezonde verschillen bijgeschaafd kunnen worden.

De landbouw verkeert in een uitzonderlijke positie. Het gaat — gelukkig — in deze tijd van hoogconjunctuur de Nederlanders goed, met

uitzondering echter van de producenten der allereerste levensbehoeften: de boeren. In prae-advies en resolutie zijn wegen aangegeven, waarlangs men uit de huidige impasse zou kunnen raken.

Nadat de vijf discussiegroepen zich op inleiding, prae-advies en ontwerp-resolutie beraden hadden, openden de vertegenwoordigers van de groepen op de heer Hiddingh een waar snelvuur van vragen, suggesties en opmerkingen, een snelvuur waaraan in de loop van het debat de zaal een werkzaam aandeel had.

Op een ijlings te hulp geroepen schoolbord werden vele punten genoteerd en stuk voor stuk nader toegelicht.

O.a. werd ingegaan op het probleem van de lage pachten, een omstandig-

Na de bespreking op zaterdag werd met het oog op de zware dag, die nog voor de boeg was het dansfestijn enigermate vroeg beëindigd.

Meerdere weekendgangers bleken echter een dermate deugdelijke vitaliteit te bezitten, dat de voor een rustig ter bedde gaan vereiste geesteshouding afwezig bleef. Gedreven door het intense verlangen het Drentse dorpsleven van nabij te leren kennen troffen wij ver na middernacht nog enige leidende figuren van dit weekend in het Grollose culturele centrum.

Spoedig bleek, dat de Berenkuil zachkens aan het leegstromen was, want onophoudelijk druppelden belangstellenden binnen. Het was verheugend te constateren dat zovelen in zich de dorst, naar bezinning, ontdekten hadden.

Wij zagen de voorzitter van de Centrale Kader Commissie met een typisch agrarische uitdrukking op het gelaat in diep gesprek gewikkeld met enige dorpsnotabelen. Andere prominenten hadden bij ontstentenis van klompen de stoute schoenen aangetrokken en gaven zich op het toneel met verve en élan aan enige folkloristische dansjes over.

Het werd een leerzame avond, die ongetwijfeld veel bijgedragen heeft tot een beter begrip voor de problemen van deze zo nijvere en ingetogen bevolking.

heid die in feite neerkomt op een koude socialisatie van de grond; de integratie, een ontwikkeling waar Nederland gezien de hoogwaardigheid van zijn agrarische producten zeker geen remmende invloed op behoeft uit te oefenen; het probleem van de vrijheid van de boer, waarbij altijd naar een optimum gestreefd zal moeten worden; het probleem van de productiviteitsverhoging in de landbouw, waaraan men alle mogelijke aandacht dient te besteden.

Het was een genoegende deze uitermate vruchtbare discussie mee te maken en het speet eigenlijk iedereen, dat de voorzitter er in verband met het vergevorderd uur tenslotte een streep onder moest zetten. Gebleken is echter, dat de J.O.V.D. over dit zo technische onderwerp een gemotiveerde mening vermag te vormen en dat de opstellers van het prae-advies en ontwerp-resolutie eer met hun werk hebben ingelegd.

Sociale verandering

Zondagmiddag hield ir. L. G. Oldenbanning in het bij de Berenkuil behorende openluchttheatertje een referaat over de ingrijpende sociale veranderingen in de Nederlandse landbouw.

De grote veranderingen, die zich de laatste decennia op het gebied van de landbouw hebben voorgedaan, zijn drieledig, namelijk technisch, economisch en maatschappelijk, waarbij de eerste twee uiteindelijk de laatste bepaalden.

Door de verlossing van het platteland uit zijn isolement en de toeneeming van de overheidsinvloed werd de gesloten gemeenschap opgelegd en verdween de onderlinge afhankelijkheid. De snelle groei van de landbouwwetenschap en voorlichting, de ontwikkeling van de organisatie en coöperatie waren even zovele invloeden, die de sociale structuur ingrijpend wijzigden. Migratie, overbevolking en industrievestiging waren niet minder belangrijke factoren waardoor het aanzien van het platteland werd beïnvloed.

Door deze ontwikkeling groeide de dorpsamenleving van leefgemeenschap tot belangengemeenschap, immers, de economische positie van het individu werd sterker en deed de onderlinge afhankelijkheid verminderen. Tevens verstoorde de vestiging van niet-agrariërs de boerengemeenschap van weleer. De band die bleef werd meer een zakelijke dan een op sociale fundamente berustende.

Zeer duidelijk is deze ontwikkeling te zien in de verhouding boer-arbeider, deze verhouding verloor het patriarchale karakter van vroeger, en van iets wat naar „roeping” zweemde werd arbeid tot een handelszaak.

Zoals alle facetten van de landbouw regionaal kunnen verschillen en zeer door plaatselijke omstandigheden bepaald worden, gaat de afbrokkeling van de patriarchale verhoudingen in minder welvarende delen van ons land langzamer dan in andere streken. Afgezien van dit tempo wordt echter overal de behoefte gevoeld, dat de organisaties van de landarbeiders niet bij de evolutie achter blijven en opgenomen worden in de landbouwgemeenschap.

Het gezin

Op het platteland heeft het karakter van het gezin door de genoemde min of meer stormachtige ontwikkeling wellicht grotere veranderingen ondergaan dan in andere milieus gedurende de laatste vijftig jaar het geval was.

Zowel gedachtensfeer als behoefte van de jongere generatie liggen geheel anders dan die van de oudere. Ten gevolge van de verworven kennis zijn de traditionele methoden voor de jongeren niet meer te aanvaarden en een verwijdering is hiervan vaak het gevolg.

Anderzijds heeft de boerenzoon uit een groot gezin thans weinig mogelijkheden meer om boer te worden; het kleinbedrijf of het beroep van landarbeider trekken hem niet aan en het gevolg is emigratie of een vlucht naar de industrie.

De positie van de vrouw is door het landbouwhuishoudonderwijs en de organisatie van plattelandsvrouwen eveneens beïnvloed; zij heeft gezien, dat het ook anders kan en stelt andere eisen dan vroeger. Al deze factoren hebben de sfeer en samenstelling van het gezin ingrijpend gewijzigd.

De sociale veranderingen in de landbouw zijn grote en vele; hier liggen tal van facetten waaraan voortdurend aandacht moet worden besteed. Voor de landbouworganisaties bestaat hier een even moeilijke als grote taak.

Na het referaat van de heer Oldenbanning werd in de Berenkuil de behandeling van het besprokene aangevat en werd op vele problemen dieper ingegaan. Vooral de vraagstukken, die ontstaan zijn door het gebrek aan arbeidskrachten ten plattelande, de beloning der arbeid, de industrievestiging en het speciale karakter van groot- en kleinbedrijf werden door vele sprekers van kanttekeningen voorzien.

Het was al laat in de middag, toen de voorzitter van de Centrale Kader Commissie de discussie en daarmee dit weekend sloot. Deze dagen, zo merkte hij op, hebben aan de insiders de gelegenheid gegeven hun kennis te verbreden en te verdiepen, terwijl de niet-insiders begrip hebben gekregen voor wat er leeft in deze wel zeer belangrijke productiesector. Met de hand op het hart beloofde hij voortaan toleranter tegenover de melkprijs te staan.....

Tot slot werd gewezen op de volgende bijeenkomst van het centrale kader, die op 1 juli te Amersfoort gehouden zal worden en waar prof. van Esveld zal spreken over de achtergronden van de liberale sociale politiek.

G. DORSMAN

Reserveer zondag 1 juli

Professor Van Esveld spreekt

Op zondag 1 juli a.s. komt het Centrale Kader van de J.O.V.D. om half twaalf in restaurant Frank te Amersfoort bijeen.

Prof. mr. N. E. H. van Esveld zal spreken over het belangrijke onderwerp: De achtergronden van de liberale sociale politiek.

Houdt deze zondag vrij teneinde in Amersfoort Uw kennis te verrijken. Nadere mededelingen volgen in De Driemaster van juni a.s.

MARGINALIA

Herdenking (I)

Zo is dan het Nationaal Monument op de Dam gereedgekomen. Wel zeer degelijk lag hier een reëel gevaar, dat het smalle grensgebied tussen wat groots is en wat pompeus is overschreden zou worden. Dit is niet gebeurd, staande voor het monument komt men tot de conclusie, dat hier een eerlijk en waardig gedenkteken is opgericht.

Dan leest men de woorden, die op het monument zijn aangebracht. Een tekst van de prins der Nederlandse dichters, Adriaan Roland Holst, een rijm van prof. Donkersloot, een Latijns citaat. Alle drie de teksten behelzen mooie en zinvolle woorden. Maar onwillekeurig denkt men aan een ander oorlogsmonument, een beeld in een kleine stad in Nederland. Ook hierop moest een tekst worden aangebracht en vele goede burgers braken zich daarover wekenlang het hoofd. Tot iemand het oude Wilhelmus nog eens doorlas en stuitte op de woorden:

Standvastich is ghebleven
Mijn hert in teghenspoet.

Deze woorden staan nu op het monument in die kleine Nederlandse stad; het moet wel moeilijk zijn om ze in veelzeggendheid te evenaren.

Herdenking (II)

Zoals telkenjare heeft Nederland op 4 mei zijn doden uit de tweede wereldoorlog herdacht. Gedurende twee minuten stond het leven stil en was ons volk één zoals het ook in die jaren was.

In het over beide zenders uitgezonden Nationale Programma ontbrak echter op de vierde mei een onderdeel, dat in voorgaande jaren steeds het belangrijkste deel van de uitzending vormde. Met 'n indringend vermogen, zoals alleen het medium radio vermag te geven, werden dan korte reportageflitsen gegeven van de verschillende herdenkingsplechtigheden. De Waalsdorpervlakte, het Ereveld in Overveen, de Grebbeberg, Woestehoeve, klokgelui in een Zeelands dorp, een korte overpeinzing bij een kruis. Meer dan op enig andere wijze mogelijk zou zijn deed de radio ons herbeleven.

Men heeft met deze traditie gebroken. Is het de onontkoombare hang naar „vernieuwing“ die Hilversum verder drijft? Of is elf jaar een te lange tijd en heeft het leven zijn rechten hernomen? Och, deze ontwikkeling is natuurlijk niet te vermijden.

Er groeide een generatie op, die alles wat gebeurde alleen nog maar van overlevering kent, het leven gaat voort. Wanneer men in Noord-Frankrijk een

van de vele kerkhoven van gevallen uit de eerste wereldoorlog bezoekt is het al veel, wanneer er aan twee of drie graven nog iets van persoonlijke zorg te zien is.

Maar al gaat het leven voort en al verbleekt de herinnering aan hen die vielen, de zaak waarvoor zij vochten is van alle eeuwen. Laat daarom ieder jaar de avond van de vierde mei een avond van gedenken zijn en blijven.

Het bos in

Voor de tweede keer in zijn leven is de Britse communistenleider Harry Pollit door zijn partijgenoten aan de kant gezet. In 1939 was dit het geval, omdat hij de verbroedering van Rusland met nazi-Duitsland niet kon accepteren en zich als rechtgeaard Engelsman achter de regering stelde. Zijn recente val komt voort uit zijn halsstarige weigering om met de wolven mee te huilen en na de jarenlange aanbidding van Stalin dit zo zorgvuldig opgebouwde drogbeeld stuk te hameren. De trouw aan een idool kostte Pollit de functie van almachtig partijsecretaris; het zal ditmaal wel definitief zijn.

Men kan de trouw van deze Britse communistenleider bewonderen; de geestelijke reuzenzaai van andere communistische voormannen werkt de belangstellende toeschouwer alleen maar op de lachspieren. Toch moeten vroegere gebeurtenissen Pollit ook wel eens aan het denken hebben gezet. Want wat Stalins nagedachtenis overkomen is hebben vrijwel alle leden van het oorspronkelijke Politbureau in levende lijve moeten ervaren. Trotski, Zinowjew, Boecharin, Kamenjew, Rykow, Sokolnikow, Tomski, zoveel namen, zoveel gevallen leiders.

Het tragi-comische element in de uitzetting van de Britse partijsecretaris schuilt in het feit, dat deze gebeurtenis voortvloeit uit een van Stalins eigen dogma's. In het boek "Over de grondslagen van het Leninisme" schreef Stalin:

„De verovering en de instandhouding van de dictatuur van het proletariaat is zonder een partij, sterk door haar aaneengesloten zijn en ijzeren discipline, niet mogelijk. Maar een ijzeren discipline in de partij is ondenkbaar zonder de eenheid van wil, zonder de volledige en onvoorwaardelijke eenheid van handelen van alle partijleden“. Zelfs de meest vooraanstaande communist kan zich niet onttrekken aan het dogma, dat de partij altijd gelijk heeft. Meent hij aan deze stelregel te moeten twijfelen dan tekent hij zijn eigen vonnis. In deze meedogenloosheid schuilt de grote kracht van het communisme.

Naderend onweer

Onlangs is te Soeva de derde Zuid-Pacifconferentie gehouden, waaraan 70 autochtone vertegenwoordigers van eilandengroepen in het Zuidzeegebied deelnamen. De bedoeling van deze conferentie, die eens per drie jaar plaats vindt, is de vertegenwoordigers van niet-zelfbesturende gebieden in de Zuid-Pacifc gelegenheid te geven gemeenschappelijke problemen te bespreken. Vanzelfsprekend was ook Nederlands Nieuw-Guinea op de laatst gehouden bijeenkomst vertegenwoordigd.

In een onderhoud met United Press nu, heeft de heer J. A. van Beuge, die als Nederlands commissaris de conferentie van Soeva bijwoonde, een somber geluid doen horen. De heer van Beuge zette nog eens uiteen, dat het Indonesische leger op Ambon een sabotage- en spionageschool heeft, waar geïnstrueerd wordt hoe raids op Nieuw-Guinea uitgevoerd moeten worden. Tevens wees hij er op, dat de tot nu toe van Indonesische zijde ondernomen escapades steeds in kracht toeneemen. Achtereenvolgens beleefden wij de infiltratie bij Sausaport 1950, de aanval op het eiland Gag in 1951, de gevechten om Falfak in 1953 en tenslotte een zeer grote infiltratie in 1954.

Men kan de Indonesische regering veel kwalijk nemen, maar niet dat zij haar doel om Nieuw-Guinea bij Indonesië in te lijven uit het oog verliest. Naast de onophoudelijk gevoerde agitatie is deze maand ook het wetsontwerp voor de vorming van de provincie West-Irian door het kabinet in studie genomen.

In het kader van de tot nu toe gevoerde kalmeringspolitiek is in Nederland nooit veel aandacht aan de Indonesische manoeuvres ten aanzien van Nieuw-Guinea besteed. Men kan zich terecht afvragen in hoeverre ons land daar verstandig aan doet. Wanneer de Indonesische dreigementen voorzien van het etiket „zinloos lawaai“ in de archieven worden opgeborgen steekt in deze handelwijze natuurlijk een goed deel nuchter verstand. Anderzijds zijn er niet te loochenen symptomen, dat het Indonesië ernst is en de geneigdheid tot een gewapend optreden zeer zeker niet ontbreekt.

Wanneer Nederland sedert 1945 van de Indonesische avonturen één ding geleerd heeft is

het wel, dat alleen een krachtige houding ontzag vermag in te boezemen. In feite was dit helemaal geen nieuwe wetenschap, want in de verhouding tot Aziatische volkeren komt deze ervaring steeds weer terug en zeer zeker behoeft men daarbij niet gelijk vaak voorkomt „kracht“ met „geweld“ te verwarren.

Het is dan ook zonder meer verontrustend, dat het enorme territorium van Nieuw-Guinea over een dermate kleine strijdmacht als thans het geval is beschikt. Enige oorlogsschepen en een luttel aantal mariniers zijn ten enenmale onvoldoende om Djakarta de nodige beperking op het hart te binden. Een door dik en dun ten aanzien van NAVO-aangelegenheden verdedigd principe wordt in Azië zonder meer losgelaten.

Nodig is dat Nieuw-Guinea over voldoende strijdkrachten beschikt om avonturen, die kunnen variëren van infiltraties tot regelrechte aanvallen, bij voorbaat uit te sluiten. Nederland dient hiermede de vrede, Nieuw-Guinea en nesië zelf.

Toch een zwaluw!

De temperatuur van de verhouding tussen Rusland en het Westen is onderhevig aan vele schommelingen; nu eens is er reden tot ernstige ongerustheid, dan vindt iedereen, dat er weer verbetering ingetreden is en zo gaan we met een bibberende kwikstand jaar in, jaar uit. Alleen, normaal is de temperatuur nooit geweest!

Eén zwaluw maakt nog geen lente, maar toch werkte een klein berichtje in de dagbladders hartverwarmend. In de Sowjet-Unie zal men nu beginnen met de fabricatie van het door de Amerikaanse dr. Salk ontwikkelde vaccin tegen kinderverlamming. Gedurende enige tijd hadden Russische deskundigen ervaringen met dit middel in de Verenigde Staten bestudeerd.

Berichtjes als deze schuiven de temperatuurkwestie even naar de achtergrond. Oneindig veel meer dan de diplomaten zijn het de mensen van de wetenschap, die het aanzien van de wereld bepalen.

N.V. SCHEEPSWERF EN MACHINEFABRIEK

«WAALHAVEN»

Waalhaven O/Z. 119 — Rotterdam
Telefoon 72850

Kanttekeningen bij een film of: Getuigschrift van de mens

Toch nog twee lichtpunten in een verslag
over de ontmenselijking van de mens

In een aantal Nederlandse steden is de laatste maanden de film „Bis fünf nach zwölf“ vertoond. Dit is een film die werd samengesteld uit brokstukken filmjournaal, legeropnamen en privéopnamen, en behandelt de opkomst van Adolf Hitler; zijn eerste successen, de overname van de macht en zijn glorie. Dan de niet te stuiten terugval en ondergang, letterlijk in puin, rook en vlammen.

Bis fünf nach zwölf is geen technisch mooie film. Vele opnamen waren jaren lang „ondergedoken” en de kwaliteit van sommige delen is slecht. Maar zeldzaam aangrijpend flitsen de beelden uit het twaalf jaar durende duizendjarige Rijk aan de verbijsterde toeschouwer voorbij en oneindig veel scherper dan een speelfilm ooit zou vermogen te benaderen schildert Bis fünf nach zwölf een waar verslag van het meest massale gekkenhuis, dat de twintigste eeuw tot nu toe vermocht te produceren.

Men ziet Hitler als nog betrekkelijk jonge man temidden van zijn discipelen tijdens de Putsch in München, de relletjes in het verarmde Duitsland uit de tijd van de Weimarrepubliek; Hindenburg, de oude, uitgebluste man, die de macht in Hitlers handen legde. De Rijksdagbrand, de meesterlijk geësceneerde misdaad om het Duitse volk definitief aan boeien te kunnen leggen. De Jodenvervolgingen, de boekverbrandingen.

Dan de enorme manifestatie in het Sportpalast en het Zeughaus, in Neurenberg, in Berlijn. Vlaggen en vaandels, trommels, minutenlang heilgeroep van hysterische massa's, onafzienbare parades. Door alles heen flitsen uit de hysterische toespraken van Hitler, een zenuwpatiënt, doch voor alles de man die het vermocht miljoenen onder zijn inderdaad magische invloed te brengen.

De oorlog. Flitsen van het bombardement van Warschau, de aanval op Denemarken en Noorwegen, de capitulatie van Rotterdam. Duitse troepen op de Champs Elysées, voor Cairo en in Tunis, voor Leningrad en diep in Rusland tot bij Moskou en Stalingrad.

Krijgende Hitler

Dan komt de omslag; inzameling van kleding voor de soldaten aan het Oostfront, snel groeiende puinvelden in eens welvarende steden, het proces tegen de mannen van de 20ste juli. Stauffenberg en de zijnen, bleke uitgeputte mannen, hun rol spelend in de strijd tegen de tijdgeest.

Nog steeds een krijgende Hitler, maar hij is een oude en gebroken man geworden. Een van de ontroerendste episodes is het beeld van een 10 of 11-jarige jongen in Wehrmachtsuniform, compleet met Stahlhelm, die vertelt hoe hij het IJzeren Kruis heeft verdiend. Hitler inspecteert deze jongen en zijn geüniformeerde vriendjes, vriendelijk lachend knijpt hij de jongens in hun wang en klopt ze op de schouders. Ontroerd door het moment kijken de kinderen naar hem op. Voor de toeschouwer bij dit lugubere tafereel is Hitler de mephysto, een wrak van een mens, maar duivels als nooit tevoren.

In een flits ziet men de letterlijk huizenhoge stapels schoenen van hen die door medemensen in de verbrandingsovens van Buchenwalde en Dachau gedreven werden. Door medemensen, die op hun beurt ook hielden van een vrouw, kinderen, muziek.

Het einde, een vernielde bunker in Berlijn, oprukkende Russische troepen op de Kurfürstendam, Engelsen en Amerikanen op de langs de auto-wegen voortsnellende tankkolonnes. De witte vlag, op oorlogskerkhoven

eindelooze, eindelooze rijen kruizen als boven de grond uitgeheven protesten van de gesneuvelde.

Schaamtegevoel

Overdonderd verlaat men de filmzaal. Het was allemaal bekend, maar nog nooit is er een dergelijke samenvatting verschenen. Ook be- trapt men zichzelf op een moeilijk te definiëren schaamtegevoel. Mis- schien is het beschamende te zien, hoe een geheel volk zichzelf op- zweept tot delirische stadia voor een man die wij nu slechts belachelijk vinden, een schorre harlekijn met ingebouwde versterker. Doch toen de mephysto, die tachtig miljoen mensen achter zich wist in de strijd voor het absolute niets, voor wie honderdduizenden graag hun leven gaven en die een land wist op te zwepen tot prestaties, die bijna aan het onmogelijke grenzen.

Men vraagt zich af hoe ontwikkelde, redelijke mensen ooit het inhoudloze geschreeuw van een maniak als manna uit de hemel tot zich konden nemen. Voor de zoveelste maal erkent men de onmogelijkheid het Duitse volk te begrijpen, het volk dat volgens Goethe „so glänzend im Einzelnen aber so miserabel im Ganzen ist”.

Aanklacht tegen onszelf

Bis fünf nach zwölf is niet alleen de reportage van een der meest tragi- sche episodes op de weg van het mensdom. Het is niet alleen een protest tegen de onbegrijpelijke on- menselijkheid en domheid waaruit logischerwijs een oorlog resulteerde, een oorlog ditmaal, die het leven van het merendeel der wereldbevol- king ingrijpend beïnvloedde. Ook is deze film niet alleen een waarschu- wing tegen de onvermijdelijke con- sequenties van het totalitarisme. Deze film is een aanklacht tegen onszelf, want het ware een weinig farizeïsch aan te nemen, dat verdor- venheid bij grenspaal nummer zo- veel begint.

Er liggen in dit verslag van de ont- menselijking der mens twee licht- punten. In „Ape and Essence” laat Aldous Huxley een van de hoge- priesters der vernietiging zeggen: „Evil cannot resist temptation to carry itself to the worst. And when- ever evil is carried to the worst it always destroys itself”. Hiervan is Bis fünf nach zwölf een waarheids- getrouw verslag.

Het tweede lichtpunt is, dat zelfs het bezeten Duitsland der dertiger en veertiger jaren nog een Stauf- fenberg, een Sophia Scholl op wist te brengen.

Overheersend is echter deze regi- stratie van het menselijk falen en de alles verwoestende gevolgen daarvan.

Men zou wel willen, dat iedere vol- wassen staatsburger deze film eens per jaar ging zien. G.D.

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek
„DE KLOP”
Industrieweg 4 Sliedrecht

J. van de Geest & Zoon

Behangerij, Stoffeerderij, Matrassenmakerij en Scheepsstoffeerderij

Lusthofstraat 220 b-c - Telefoon 23835 - Rotterdam

Machinefabriek en Constructiewerkplaats

Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

Ankersmit's Textielfabrieken N.V. - Deventer

Spinnen

Verven

Weven

Bleken

Drukken

Fa. TROMP

Bouw- en Constructiebedrijf

Zwarte Paardenstraat 69

Rotterdam, Telefoon 28836

DE VRIES ROBBÉ & CO

GORINCHEM

**staalconstructies
metalen ramen en deuren**

Zeeschepen van elk type

5 Bouwhellingen tot 200 m lengte

**C. VAN DER GIESSEN
& ZONEN'S SCHEEPSWERVEN N.V.**

Krimpen aan den IJssel
tel.: 244 - Rotterdam: 110460

Politici spreken tot de jeugd

Ferry Hoogendijk interviewde dr. J. Schouten

Wanneer men het gebouw van de Tweede Kamer der Staten Generaal bereedt om een vraaggesprek te mogen voeren met de fractie-voorzitter van de Anti-Revolutionaire Partij, dan verkeert men wel in zeer gunstige omstandigheden om inlichtingen te verkrijgen, die voor de jongeren van waarde zijn.

Dr J. Schouten, die na de verkiezingen de politiek zal gaan verlaten, is één van onze oudste parlementariërs.

Wij stellen het dan ook zeer op prijs, dat wij gelegenheid hadden om met deze 72-jarige staatsman van gedachten te mogen wisselen over de politieke belangstelling van de jeugd en de daarmee verband houdende vraagstukken.

Zijn jarenlange ervaring als Kamerlid, zijn wethouderschap van Rotterdam en het vijftien jaar zitting hebben in de gemeenteraad van deze stad maken dr Schouten bij uitstek bevoegd om een oordeel te geven over enige aan hem voorgelegde vragen.

Vraag: Wilt U een vergelijking maken tussen de politieke belangstelling van de jeugd een vijftigtal jaren terug en nu?

Antwoord: Ik ben van mening, dat men in deze niet over de jeugd kan spreken. Het geheel van jonge mensen is zeer gedifferentieerd, zowel in levenshouding als in gerichtheid van de belangstelling. Dit heeft tot gevolg, dat men de brede groep van jongeren niet als geheel kan beschouwen, zodat men dus ook moeilijk een vergelijking maken kan tussen de belangstelling voor de politiek van de jongeren van nu en van omstreeks 1900.

Het lijkt mij het beste dat ik dus iets vertel over de jongeren uit onze eigen kring. Al heel vroeg hebben wij over het gehele land een net gehad van meisjes- en jongelingsverenigingen. In deze verenigingen is het hoofdthema: bezinning op algemene levensvragen. Bij het verkrijgen van antwoorden op vragen, die het leven raken wordt in deze jeugdverenigingen ook veel aan principiële politieke vorming gedaan.

Het gevolg hiervan is, dat in A.R. kring in verhouding de belangstelling voor de politiek groter is dan bij andere jongeren. Ik kan U verzekeren, dat ik in 1903 reeds als twintigjarige jongeling sterk met de politiek meeleefde en met mij veel jongeren uit onze kring. Als ik dan ook tot een vergelijking moet komen tussen de belangstelling van vroeger en nu, dan geloof ik niet, dat de belangstelling voor de politiek onder de jongeren bepaald afneemt.

Er zijn altijd ups en downs in de belangstelling voor bepaalde facetten van het maatschappelijk- en staatkundig leven. Dit hangt in sterke mate af van hetgeen in een volk de belangstelling heeft op een zeker tijdstip. En dit geldt vanzelfsprekend eveneens voor de jeugd, die dan leeft.

Vraag: Op welke wijze zou naar Uw mening de belangstelling voor de politiek opgewekt kunnen worden?

Antwoord: Ik sta op het standpunt, dat in het algemeen meer aan jeugdvorming moet worden gedaan. De Overheid legt de laatste tijd sterk de nadruk op de jeugdzorg. Daar waar het nodig is zeg ik: accoord. Doch men zal niet à priori de nadruk moeten leggen op de jeugdzorg, maar veel meer op de vorming. Als ik pleit voor jeugdvorming bedoel ik vrije jeugdvorming. Niet de schoolse vorming, die uitgaat van het één of andere publieke lichaam. Neen, het zal vooral van de jongeren zelf moeten uitgaan.

Vraag: Wat doet de Anti-Revolutionaire Partij op dit punt?

Antwoord: Het antwoord heb ik eigenlijk al gegeven bij de beant-

woording van Uw eerste vraag. In Anti-Revolutionaire kring besteden wij grote aandacht aan de jeugdvorming. En dit is ook noodzakelijk. Aan de jeugd moet worden duidelijk gemaakt, dat ze deel uitmaakt van een samenleving, ook in staatkundig verband. Vanuit dit standpunt bezien moet men de belangstelling bij de jongeren opwekken en stimuleren. Alleen wanneer men zich zelf met de vraagstukken gaat bezighouden kan er inzicht komen. Zo is het ook als het staatkundige vraagstukken betreft.

Vraag: Wat zijn de punten uit het verkiezingsprogramma van de Anti-Revolutionaire Partij, die op de jongeren betrekking hebben?

Antwoord: Eigenlijk alle punten uit ons verkiezingsprogramma. Want de jongeren van vandaag zijn de volwassenen van morgen.

Toch hebben wij gemeend de jongeren ook met name extra in ons verkiezingsprogramma te moeten noemen, want onze partij acht de zorg voor de hedendaagse jeugd van het grootste belang voor de toekomst van ons volk. Wij hebben dan ook o.a. grote aandacht aan het onderwijs besteed.

Met het oog op de behoeften der maatschappij — men denke hierbij niet in de laatste plaats aan de vraagstukken waarvoor de industrialisatie ons plaatst — moet de scholing en de vorming der jeugd verbreed en verdiept worden. Daarom zal de mogelijkheid tot gebruikmaking van de verschillende takken van het onderwijs bevorderd en uitgebreid moeten worden door het toekennen van beurzen en studietoelagen.

Daarom zal ook aandacht geschonken moeten worden aan een verlenging van de leerplicht, terwijl de verbetering van het lager onderwijs

tevens gediend wordt door een geleidelijke verlaging van de leerlingenschaal.

Een ander punt uit ons verkiezingsprogramma is, dat wij een dringend beroep doen op de Overheid, de arbeid der organisaties ten behoeve van de jeugdvorming te stimuleren en te steunen.

Voorts achten wij het bevorderen van voldoende gelegenheid voor het beoefenen van sport noodzakelijk.

Tenslotte pleiten wij voor het zo spoedig mogelijk invoeren van een ruime vacantieregeling voor jeugdigen in het bedrijfsleven en in Overheidsdienst.

Vraag: De laatste weken zijn de studenten nogal in het geweer gekomen tegen de beperking van de studieduur. Dit ging hen rechtstreeks aan. Over het algemeen hebben studenten echter bedroevend weinig belangstelling voor de politiek. Onlangs heeft een Leidse professor betoogd dat hij dit niet zo erg vond. Hoe staat U hier tegenover?

Antwoord: Een eerste eis voor studenten is, de grootste aandacht aan hun studie te besteden. Doch daarnaast hebben zij tot taak aandacht te schenken aan staatsvragen en problemen, die liggen op maatschappelijk terrein.

De jongeren namelijk, die nu studeren, zullen later veelal terechtkomen op verantwoordelijkheid opleggende posten. Wanneer ze dan in hun studietijd geen belangstelling getoond hebben voor maatschappelijke en politieke problemen dan is dat een groot nadeel en het moet hun worden aangerekend als een ernstig tekort.

Ik heb nogal veel voor vergaderingen van studenten gesproken en het bleek mij daarbij inderdaad dikwijls, dat hun belangstelling zeer incidenteel gericht was.

Het ware te hopen, dat uit de ontwikkelde activiteit, door de studenten ontplooid tegen de beperking van de studieduur, als resultaat een meer blijvende belangstelling voor de politiek kon voortvloeien.

Vraag: Omgekeerd durf ik U ook de vraag te stellen: Bent U niet van mening, dat de Overheid wat meer belangstelling moet tonen voor het Hoger Onderwijs?

Ik bedoel hier niet in het beperken van de studieduur maar op ander terrein. De Nederlandse

universiteiten zijn over het algemeen slecht en ouderwets ingericht. De collegezalen van de Amsterdamse Gemeentelijke Universiteit zijn veelal te klein, de bibliotheek is bouwvallig.

Antwoord: Naar mijn mening besteedt de overheid wel degelijk grote aandacht aan het Hoger Onderwijs. De begrotingsposten kunnen U daarvan overtuigen.

Iets anders is of de Overheid bij de snelle ontwikkeling van de wetenschap geen achterstand heeft. Dit is echter niet alleen in Nederland het geval. Het is geen troost, maar het is een algemeen verschijnsel.

Ik ben het met U eens, als U zegt, dat de universiteiten te klein worden. Maar er is op het ogenblik een complex van oorzaken — denk aan de bouwproblemen — die het bouwen en uitbreiden van universiteitsgebouwen afremt.

Tenslotte kan ik U verzekeren, dat bij alle politieke richtingen in ons land de mening heerst, dat zo snel mogelijk de zojuist gesignaleerde achterstand dient te worden ingehaald.

Vraag: Een beginsel van Uw partij is het bevorderen van de ontplooiing van de krachten, die leiden tot zelfstandigheid in en van een volk. Wat acht U nodig om de jongeren ter aanmoediging hiervan in een tijd als deze, waarin de jeugd zoveel anders gerichte krachten ontmoet, in staat te stellen om een juiste keuze te doen?

Antwoord: Uit Uw vraag maak ik op dat U vooral de massificatie als resultaat van de anders gerichte krachten beschouwt.

Ik ben van mening, dat deze massificatietendens kan worden doorbroken. Er zijn jongeren, die zullen zeggen: alles is zo ingewikkeld; ik begriep het niet meer en laat de mensen die het weten maar de route bepalen, enz.

De jongeren zullen echter toch moeten gaan inzien, dat dit niet juist is en dat zij zich terwille van zich zelf van deze gedachte zullen moeten losmaken. Daartoe moeten zij echter geestelijk weerbaar worden.

De krachten, die leiden tot zelfstandigheid in een volk kunnen pas goed tot ontwikkeling komen, wanneer de jeugd leert hoe de persoonlijke gaven en krachten ten nutte van de gemeenschap aangewend kunnen worden. Het is God die daartoe roept.

Als schepsel Gods heeft de mens een dienende taak. Wanneer de jeugd daarvan maar doordrongen is zal ze tot een zelfstandige en principiële levenshouding komen.

FERRY HOOGENDIJK

Politiek en Economie

Om een redelijke gedachtegang te kunnen ontwikkelen en tot goed gemotiveerde conclusies te komen, moet men over voldoende elementaire kennis van zaken kunnen beschikken. Politieke verhoudingen en gebeurtenissen in het buitenland beïnvloeden vaak omstandigheden op politiek en economisch terrein in eigen land. Daarom is het nuttig de toestand in verschillende landen voortdurend en nauwlettend gade te slaan. De goed geschoolde buitenlandse correspondenten van de NRC zijn uitstekende Nederlandse waarnemers ten dienste van de lezers. Elk geeft vanuit het

land waar hij woont, een duidelijk beeld van hetgeen er leeft in het hart

van de natie, hoe de omstandigheden zijn en in welke richting zich deze

ontwikkelen. Dat geeft U gelegenheid tot het vormen van een critische,

eigen mening, evenals U dit kunt doen aan de hand van de hoofdartikelen

van de NRC, de parlementaire verslagen en overzichten, de onopge-

smukte berichtgeving van de NRC en haar degelijke beschouwingen.

★
**Vraagt U de NRC eens
14 dagen op proef.**

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

De J.E.L. congresseerde in Luxemburg

Verheugend succes voor de Nederlandse delegatie

Van vrijdag 4 mei tot zondag 6 mei zijn de jonge liberalen uit bijna alle landen van Europa weer eens bij elkaar geweest, ditmaal in het bijzonder om zich te bezinnen op de Europese eenwording en de daarmee samenhangende problemen.

Zo hebben zij zich uitgesproken over de Marché Commun en de E.G.K.S. en zij hebben daarbij tevens elkaars standpunten t.a.v. andere belangrijke vraagstukken kunnen peilen.

De Nederlandse delegatie, die was samengesteld uit Chris Weber (J.O.V.D.), S. A. Heymans (L.S.V.A.) en Joop Schuyff (J.O.V.D.), heeft goed werk kunnen doen, hetgeen ook duidelijk bleek uit de waardering van verschillende zijden.

Daar het congres vrijdag om 2 uur begon, moest de Nederlandse delegatie donderdag vertrekken en wel met de enige verbinding, die ons in ruim 8 uur door „Benelux“-dreven naar de prachtige stad Luxemburg bracht.

Door een misverstand was er niemand aanwezig om ons te ontvangen en onder te brengen, wat ons de goede gelegenheid gaf een halve liter Rieslinger als goede proevers zijn weg te laten vinden.

Na zelf een hotel gevonden te hebben en 's morgens om vijf uur door processies gewekt te zijn, begaven wij ons ten congresse, waar de onvolprezen René Federspiel, voorzitter van de Jeunesses Democratiques, ons verwelkomde.

Na de opening door Federspiel hield de heer Eugène Schans, voorzitter van de Parti Democratique en vicevoorzitter van de West-Europese Unie, een inleiding. Hierin betoogde hij, dat de individuele vrijheid van de liberalen, leiddraden moet en kan geven inzake kwesties van Europese politiek. Europa loopt op het ogenblik het gevaar haar natuurlijke vrijheid te verliezen: allerwege blijkt echter een grotere aanhang voor de geestelijke waarden van het liberalisme en op economisch terrein voor de liberalisatie en dit blijkt zegenrijk te werken. Daarom achtte hij het essentieel, dat vooral de jonge liberalen in Europese geest leren denken en hij sprak tenslotte de hoop uit, dat dit congres hiertoe mocht bijdragen.

De eerste lezing over de Marché Commun zou gehouden worden door de heer Muller, oud-minister, afgevaardigde in de Franse Kamer en secretaris van de liberale groepering bij de K.S.G., maar daar deze verhinderd was hield de voorzitter van de J.E.L. Christian Loyauté deze lezing.

Hij begon met te stellen, dat Europese kracht noodzakelijk is tussen twee wereldmachten: zij zal de rol van de toekomst kunnen spelen ook t.o.v. de externe gebieden. Wat betreft de Marché Commun verklaarde hij deze beslist niet te willen scheiden van Euratom in verband met Engelse en Scandinavische belangen. Vaak wordt de O.E.E.S. voorgesteld als het kapitalistisch gevaar; maar hij zag meer reden te waarschuwen tegen het dirigistische gevaar van het supra-nationalisme en verwees daarbij naar de mislukking van de E.D.G. Loyauté bepleitte een aanpassing per industrie en per land en legde er hierbij de nadruk op, dat economische grenzen niet altijd met landsgrenzen samenvallen: zo vormen b.v. N.-Italië en de Midi samen een tegenstelling tot N.-Frankrijk en Z.W.-België.

Belangrijke resolutie

De gedachtenwisseling en de commissievergadering, die hierop volgden vonden hun neerslag in de volgende resolutie:

De Jeunesses Européennes Liberales wensen de liberale parlementariërs geluk met hun bijdrage aan de resolutie over de Marché Commun, aan-

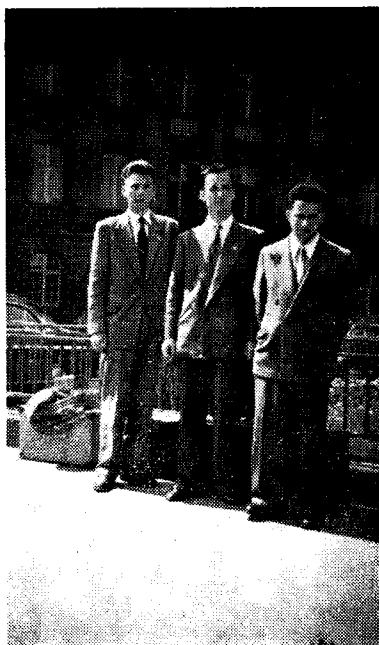
genomen op de vergadering van de K.S.G. te Brussel op 16 maart 1956 en keuren de tekst goed; zij dringen aan op de noodzakelijkheid van een supranationale autoriteit die toeziet op een progressieve verwezenlijking van de Marché Commun en op de aanpassing van nog achtergestelde gebieden; zij vragen handhaving van de vrije concurrentie, zowel naar binnen als naar buiten en van eerbiediging van het particulier initiatief en de vrije onderneming, onder uitsluiting van elk monopolie. Na deze referaten was er een gecombineerde vergadering van J.E.L. en World Federation of Liberal and Radical Youth waar ondergetekende als Nederlands afgevaardigde optrad. Door voorstellen van zijn kant was het mogelijk (na drie jaar) Nederland actief in de beweging te betrekken en als volwaardig lid te laten functioneren. Mede hierdoor heeft Nederland geen schulden meer, zal zij aan het eind van dit jaar waarschijnlijk haar vrienden ontvangen en zal ondergetekende samen met de Spanjaard Sens een rapport over de rondontwikkelde gebieden opstellen, ter behandeling op het eerstvolgende congres.

De avond van vrijdag was bestemd voor een „soire amicale“, een gezellige avond met de Luxemburgse jonge liberalen.

Zaterdag wijdden wij ons geheel aan de Eurotom, dit aan de hand van een exposé van de heer René Drèze, secretaris-generaal van de liberale beweging voor een verenigd Europa en een uiteenzetting van de heer Patrice, functionaris van de K.S.G. Daar de essentiële gedachten van deze referaten terug te vinden zijn in de resolutie zal ik, vanwege plaatsgebrek met vermelding van deze resolutie volstaan.

'Gebruik van atoomenergie

De Jeunesses Européennes Liberales achten een gezamenlijke ontwikkeling en gebruik van atoomenergie voor vreedzame doeleinden noodzakelijk voor verhoging van de productie en daarmee van het levensniveau van de Europese naties; zij vragen rechtstreekse banden tussen het instituut van een atoomgemeenschap en de autoriteit, die toezicht zal houden op de marché commun; zij achten dat deze gemeenschap open moet staan voor niet-K.S.G.-leden, dat deze soepel moet werken maar binnen omschreven bevoegdheden en dat absolute vrijheid van wetenschappelijk onderzoek gevestigd moet blijven; zij vragen, dat deze gemeenschap vrije en gelijke toegang tot de energiebronnen zal verzekeren en het particulier initiatief zal aanmoedigen; dringen tenslotte aan op de noodzakelijkheid van een orgaan met omschreven bevoegdheden, dat contrôle zal houden

De Nederlandse delegatie bestaande uit de heren Heymans, Schuyff en Weber.

op het gebruik van splijtbaar materiaal.

Hiermee was het commissiewerk verricht; als compensatie en „noodzakelijke aanvulling“ werden we

hierna uitgenodigd op een banket, door de burgemeester van Luxemburg aangeboden.

De heer Hamilius, die behalve deze functie ook de functies van afgevaardigde en president van de „Conseil des Communes“ heeft, belichtte in een korte tafelrede vooral de menselijke zijde van de Europese problemen. Tijdens het diner bleek hij echter tevens de vrolijke kant van het leven te kunnen waarderen door het lanceren van enkele kostelijke moppen.

Zondag 10 uur was iedereen weer present op de plenaire zitting waar besluiten en resoluties in stemming kwamen en waar tevens het officiële deel van het congres gesloten werd. Bijzonder interessant waren de uiteenzettingen van de verschillende afgevaardigden over de politieke situatie in hun land; zelfs uit Spanje konden we dit maal optimistische geluiden t.o.v. de „liberale“ vooruitgang horen.

De rest van de zondag was bestemd voor een Europese ontmoeting in Wormeldange aan de Duitse grens, die o.a. bestond uit het gezamenlijk proeven van de beste Europese wijn. Samengevat kunnen we zeggen, dat dit congres zeker heeft bijgedragen tot de onderlinge verstandhouding en de politieke versteviging op de weg naar een Europese eenheid. Naar ik hoop zullen ook de Nederlandse jonge liberalen hun plaats hierin weten te vinden.

JOOP SCHUYFF

AFDELINGSNIEUWS

NOORD-GRONINGEN

Kijkje in Amerika

Op woensdag 2 mei werd onze jaarvergadering gehouden.

Nadat de voorzitter de vergadering had geopend en de aanwezigen een hartelijk welkom had toegevoegd, werd eerst het huishoudelijk gedeelte van de agenda afgehandeld. De notulen, het jaarverslag van de penningmeesteresse en van de secretaris werden goedgekeurd.

Bij de bestuursverkiezing werden de candidaat gestelde personen reglementair gekozen omdat geen tegencandidaten waren gesteld. Het bestuur werd als volgt gevormd: J. A. de Boer, voorz. M. Geluk, secretaresse, H. J. B. Oosterhuis, penningm. L. Polman, vicevoorz., C. A. Pesman, 2e secretaresse-penningmeesteresse.

Voorts werd de heer J. A. de Boer eveneens tot bestuurslid van het Noordelijk district verkozen, terwijl als afgevaardigden naar het congres in 1956 werden benoemd de heren G. Buiskool Leeuwma en J. A. de Boer. De contributie werd wederom vastgesteld op vijf gulden.

Vervolgens werd overgegaan tot het luisteren naar een lezing met lichtbeelden over Amerika door de heer J. A. de Boer.

Spr. vertelde, dat hij tot een van de 12 jonge landbouwers had behoord, die in 1955 naar Amerika waren uitgezonden voor de tijd van 1 jaar. Gedurende deze tijd was de heer de Boer steeds werkzaam op een bedrijf, hetwelk plm. 60 ha groot was en gelegen in de staat Michigan aan de rand van de stad Kalemazzoo. Naar aanleiding van prachtige zelfgemaakte foto's, welke voor ons werden geprojecteerd kwamen diverse toestanden op landbouw- en veeteeltgebied aan de orde. Vervolgens besprak spr. zijn reis van 3 weken per Greyhound-bus door de Verenigde Staten. Deze tocht omvatte een traject van plm. 11000 km.

Deze reisbeschrijving gaf ons een zeer duidelijk beeld van het leven in Amerika en het speet ons dan ook allen toen het laatste plaatje „Het Vrijheidsbeeld“ ons te overdenken gaf.

Nadat nog enige vragen waren beantwoord, werd de heer de Boer door de voorzitter bedankt voor deze bijzonder mooie lezing.

Daarna werd overgegaan tot de rondvraag. Daar hier ook niets meer voor was sprak de heer Buiskool Leeuwma zijn afscheidswoord. Spr. zeide, dat hij met veel plezier de voorzittersshamer had gehanteerd en dankte zijn medebestuurleden voor de prettige samenwerking. Hij wenste het nieuwe bestuur veel succes mede namens de andere uittredende bestuursleden, mej. Westerdijk, mej. Dallinga en de heer Knol.

De nieuwe voorzitter verklaarde hierna te zullen trachten de afdeling in de toekomst tot verdere ontwikkeling te brengen.

Aannemersbedrijf

Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen

**Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken**

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

In Finland kunnen de vrouwen niet buiten haar Sauna

Vanuit 110 graden zó de sneeuw in

De Finse luchtvaartmaatschappij Finnair, die sedert 17 april j.l. dagelijks van Amsterdam naar Helsinki vliegt, had mij in een Convair-340 in 5½ uur naar de Finse hoofdstad gebracht. Daar stapte ik over in een Finse Dakota, die mij in een kleine 4 uur bracht naar Rovaniemi, de enige stad ter wereld die onder de poolcirkel is gelegen.

Vliegend boven Finland met zijn 60.000 meren en zijn onafzienbare bossen, zagen we overal in de sneeuw de grappige kleine rode sauna-huisjes staan. Want elke Fin die buiten woont heeft zijn eigen sauna-huisje.

Zoals wij elke week in het bad gaan of onder de douche, zo gaat in Finland iedereen minstens éénmaal per week in de sauna. Het is, zoals een Fins meisje in een groot warenhuis in Helsinki tegen me zei: „Zonder sauna kunnen wij niet leven”

De sauna is een typisch Fins volksgebruik, dat al minstens duizend jaar oud is. De sauna bestaat uit een uit balken en planken opgebouwd huisje, dat meestal apart van het woonhuis is geplaatst, veelal aan de rand van een meer of aan de zoom van een bos.

In de steden heeft men grote openbare sauna's, zoals wij in onze steden onze badhuizen hebben.

Op het land echter heeft elke Fin, zelfs de allerarmste, een eigen sauna. Elke Fin is ervan overtuigd, dat zijn eigen sauna de beste is. Als er gasten op bezoek komen, zal het de gastheer een eer zijn als zijn gasten zijn sauna willen gebruiken. Het is dan veelal gewoon, dat mannen en vrouwen gezamenlijk dezelfde sauna gebruiken. In de openbare sauna's in de grote steden echter komt het gemengd gebruik van sauna's niet voor, dit in tegenstelling met bijvoorbeeld Japan, waar gemengd baden in de openbare badhuizen heel gewoon is.

In Finland beschouwt men het gebruik maken van de sauna als een zeer groot genot, dat bovendien zeer gezond is voor het lichaam en goed voor de zenuwen. Het verdrijft pijn en kwade buien. In de sauna wordt, door een houtvuur, de temperatuur gebracht op 90, 100 of 110 graden.

De beste sauna is de zogenaamde rooksauna, waarbij voortdurend een beetje water op de stenen rond het vuur wordt gegooid, waardoor rook ontstaat, die de vochtigheid van de lucht verhoogt.

Een kenmerk van de Finse sauna is juist, dat men droge en vochtige lucht kan afwisselen. Het voornaamste is, dat men in de sauna gaat transpireren. Het is in Finland tevens gebruikelijk, dat men in de sauna gebruik maakt van een takkenbos met berkenbladeren, waarmee men zich op het blote lichaam slaat. Dit bevordert de bloedsomloop. De bos wordt voortdurend in een emmer met water gedrenkt, zodat de bladeren vochtig zijn. De sauna is zó vergroeid met het Finse volk, dat zich van alles in de sauna afspeelt. Er zijn oude mensen in de sauna gestorven en er zijn kinderen geboren. Nog altijd schijnt een deel van de Finse bevolking in de sauna geboren te worden. De Fin beschouwt zijn sauna min of meer als heilig en een bekend Fins spreekwoord zegt dan ook, dat men zich in de sauna behoort te gedragen als in de kerk. Dat de sauna al heel oud is, bewijst wel een schilderij van Albrecht Dürer, dat dateert uit 1496. Op dit schilderij ziet men al een aantal vrouwen in een soort van sauna. Zelfs de berkenkwas ontbreekt er niet op!

Van de warmte in de kou

Het is in Finland gebruikelijk, dat men, uit de warme sauna, zó naar buiten stapte. Zelfs al is de temperatuur buiten 20-30 graden onder nul. Men rolt zich dan geheel naakt in de sneeuw of springt in een bijt, die in het bevroren meer gehakt is. . . .

Vroeger wilde ik dit niet geloven, maar bij Helsinki, waar ik zelf een sauna nam, heb ik het zelf gezien.

De damp slaat van de warme lichamen af, als zij buiten in de koude vrieslucht lopen. Gevaar voor kou-vatten bestaat niet, tenminste, als het lichaam na de sauna niet te veel is afgekoeld. In Helsinki ontmoette ik op een cocktailparty, die ten huize van de chargé d'affair, de heer de Boer werd gegeven, mejuffrouw Hans Indewey Gerlings uit Amersfoort, die samen met mejuffrouw Nans Stam uit Baarn op het Nederlandse gezantschap in Helsinki werkt.

Mejuffrouw Gerlings vertelde mij, dat ook zij in Lapland van de sauna gebruik maakte. „Je wordt er niet schooner van, maar het is heerlijk”, zei ze. Ook de Nederlandse meisjes kunnen de Finse sauna dus best appreciëren!

Tijdens zonsondergang

De Finse sauna's zijn meestal zó gebouwd, dat het raam naar het westen of zuidwesten is gekeerd. Men baadt namelijk meestal 's avonds tijdens de zonsondergang. Het gebruik van de sauna in het schemerlicht van de ondergaande zon moet een gevoel van bijzondere bevrediging geven.

Men verliest in de sauna een behoorlijk gewicht, wel een 400-1600 gram. Sportmensen gebruiken de sauna dan ook speciaal om enkele kilo's aan gewicht te verliezen. Dit is niet zo erg, want dit betekent geen verma-gering.

Het is voornamelijk water dat het lichaam verlaat en dit is het wat de gewichtsvermindering teweeg brengt. Het verlies van water wordt gauw genoeg weer aangevuld. De sauna is niet gevaarlijk, alleen mensen met een zwak hart moeten een beetje oppassen, hoewel zelfs hartpatiënten baat kunnen vinden bij een wekelijks saunabezoek. In het Finse leger is het gebruik van één saunabad per week voorgeschreven!

Eigen ervaring

Even buiten Helsinki bezochten wij de Sauna-Seura, een besloten club van sauna-gebruikers. We waren in Finland en natuurlijk wil je dan een sauna meemaken. Je eerste reactie is, als je in de broeiende-hete sauna komt, je om te keren en er uit te lopen.

Je moet echter even doorzetten. Een temperatuur van 110 graden is enorm heet. Bedenk even, dat water al kookt bij 100 graden. Als je even in deze temperatuur zit begin je enorm te transpireren. Je haar wordt zó warm, dat je je vingers er bijna aan kunt branden. Als je zo'n poosje in de sauna gezeten hebt, ga je er uit en dan ga je heerlijk douchen. Zó uit de warme sauna sta je onder een koude douche. Vervolgens ga je even in de rooksauna.

Je kunt je ook nog laten „afschroben” door oude vrouwtjes, die je van kop tot teen inzepen en emmers

water over je lichaam gooien. Dat hoort er allemaal bij, in die openbare sauna's van Helsinki. Vervolgens ga je heerlijk rond een knappend houtvuur zitten, met uitzicht op een prachtig meer waar de sneeuw dik op ligt en waar onafzienbare bossen zich aan de oevers uitstrekken.

Het was een verrassing aan de wand een ingelijste brief te zien, met een

Nederlandse postzegel er op. Het was een brief van Z.K.H. Prins Bernhard. Enkele jaren geleden streek Prins Bernhard met de heer Philips in diens vliegtuigje in Finland neer en onze Prins heeft toen ook van deze zelfde sauna even buiten Helsinki gebruik gemaakt.

HUGO HOOFTMAN

Afdelingsnieuws

GRONINGEN

Gevarieerd programma

Het Politiek Jongeren Contact discussieerde op 22 maart in de raadzaal van het stadhuis over de „Europese Defensie”.

Het rapport opgesteld door de ARJOS behelsde het volgende: Behalve het streven door de eeuwen heen naar economische integratie, kent men thans ook de militaire en politieke integratie.

Het eerste zou als uitgangspunt de E.D.G. hebben en het tweede de West Europese Unie. Het drama van de E.D.G. ligt ieder nog vers in het geheugen. De deelneming van Duitsland was Frankrijk te machtig. De ARJOS kan zich wel met de E.D.G. verenigen, mits geen der staten een machtsconcentratie kan vormen en mits de rechten van de mens de vrede, de gerechtigheid enz. niet los staan van de rechten van God. Op het rapport werd door de andere fracties heftig gedebatteerd.

De tweede liberale contactavond V.V.D. en J.O.V.D. werd gehouden op 5 april onder voorzitterschap van de heer W. Plaizier. De burgemeester van Vlagtwedde, de heer H. Waalkens hield een boeiende inleiding over de problemen van Zuid-Oost Groningen.

Voor de eerste maal in dit seizoen werd een forumavond georganiseerd in samenwerking met de Nieuwe Koers. op 6 april. Het forum, dat geleid werd door de voorzitter de heer dr. K. van Dijk, bestond uit twee leden van de Nieuwe Koers de heren A. Dijkstra en R. Krooshof en voor de J.O.V.D. de heren J. de Boer en B. Dorhout.

Vanuit een goedbezette zaal werden de vragen op het forum afgevuurd. Men vroeg of de scheidingslijn vrijzinnigen en onkerkelijken parallel liep met P.v.d.A. en V.V.D. en rechten met K.V.P. C.H.U. A.R. Men kwam hierbij op de werkgemeenschappen in de P.v.d.A.

Vervolgens werd gevraagd of het wenselijk was een handbalvereniging met een Nieuwe Koers afdeling te koppelen. Men was het eens, dat een politiek jongeren vereniging niet gecombineerd mag worden met sport, maar wel dat men sport kan beoefenen als afwisseling, of dansen zoals bij de J.O.V.D.

De J.O.V.D. kreeg evenals vorige malen een uitnodiging van de VIRO-afdeling. Prof. dr. G. Kraus hield een rede over „Mijn ervaringen als psychisch-hygiënisch consultant van de World Health Organisation”. op 6 april in Huize Maas.

Spr. zette uiteen, welke de bedoelingen zijn van de Wereldgezondheidsorganisatie, op wier verzoek hij verschillende reizen naar het Midden-Oosten had gebracht. Zij stelt zich ten doel om de hiervoor in aanmerking komende landen adviezen

of richtlijnen te geven ten einde hun achterstand op medisch gebied te verkleinen. Ook aan de geestelijke gezondheidszorg wordt de nodige aandacht besteed.

De vriendelijkheid en welwillendheid, waarmee men in de landen tegemoet getreden wordt, was steeds zeer verrassend; alleen de gegevens, die men verstrekte waren waardeeloos, aangezien men juist door de grote mate aan tegemoetkomendheid alles schromelijk overdreef en veel te zonnig voorstelde. De armoede in Egypte wordt veelal veroorzaakt door het grote gebruik van verdovende middelen.

Het studiegroepje kwam weer bijeen op 16 april. Er werd gesproken over de brochure van de V.V.D. „opgaande lijnen”.

De bijeenkomst werd aan huis gehouden, wat het spraakwater van de leden ten goede kwam.

Fractieleden en jongeren voor de televisie

Op 31 mei a.s. zal in een gezamenlijk programma van alle omroepverenigingen een televisie-uitzending worden georganiseerd, waarin men zal kunnen kijken en luisteren naar een discussie tussen enige jongeren en de fractieleiders van de grote politieke partijen te weten mr Burger, prof. Romme, prof. Zijlstra, prof. Oud en de heer Tilanus.

Voorzitter van dit forum is onze redacteur Ferry Hoogendijk, die het initiatief tot deze uitzending heeft genomen en voor wie het ongetwijfeld een grote voldoening moet zijn, dat hij in deze opzet is geslaagd.

Vanzelfsprekend raden wij een ieder aan, op 31 mei a.s. een poging te doen ergens een plaatsje voor het televisietoestel te veroveren ten einde van deze belangrijke en originele uitzending getuige te kunnen zijn.

WERF i.s. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

Een nieuw boek over jazz

Bekende musici geven hun mening

Men kan jazzmuziek, een specifieke Amerikaanse kunstvorm, in alle delen van de wereld horen. Over de jazz is al een bonte menigte boeken geschreven, maar niet lang geleden is er een zeer bijzonder boek verschenen — een geschiedenis van de jazz, geschreven door de mannen en vrouwen, die zelf de jazz gemaakt hebben tot wat zij thans is: een over de gehele wereld bekend idioom in de muziek.

Het boek, dat uitgegeven is bij Rinehart & Co., onder de titel „Hear Me Talkin' to Yah” vormt een ware mijlpaal in de geschiedenis van de jazz. Vrijwel alle beroemde instrumentalisten, vocalisten en componisten van jazz-muziek, oude en moderne, — Louis Armstrong en Bunk Johnson, Count Basie en Woody Herman — schrijven hierin over hun muziek, die in korte tijd de wereld heeft veroverd.

Evenals de jazz zelf spreekt het boek tot de lezer of luisteraar. Geen der medewerkers zullen het oneens zijn met de omschrijving, die Dave Brubeck, een vooraanstaand hedendaags jazzmusicus, geeft van de oorsprong van jazz.

Hij schrijft: „Het is een onbestreden feit, dat de bakermat van de jazz in New Orleans heeft gestaan, dáár was het een mengeling van culturen, die de aanleiding vormden voor het ontstaan van deze unieke Amerikaanse kunstvorm. Daar was de invloed merkbaar van Afrika, die zich uit in het ritme, de drumslag. Daar kwam via het Franse New Orleans vanuit West-Europa het gevoel voor harmonie, de toonzetting en de keuze der instrumenten. Thans zijn er evenwel, naast deze primaire invloeden de nieuwere inwerkingen van de hedendaagse componisten van ernstige muziek: Bartok, Stravinsky, Milhaud en anderen.”

Dit is een overzicht in een notedop van de op liefdevolle wijze samengestelde geschiedenis van de jazz. Wij doen in het boek heel wat kennis op met betrekking tot de allereerste begin van de jazz, zoals deze ontstond in de grote zuidelijke havenstad aan de mond van de Mississippi.

New Orleans was een van de bekende plaatsen waar de nationaliteiten en rassen elkaar ontmoetten, die uiteindelijk een deel van de bevolking der Verenigde Staten zouden gaan uitmaken. In deze stad begon de jazz zich aan het eind van de 19-de eeuw te ontwikkelen en daar heersten Franse en Spaanse invloeden, waarbij die der negers domineerde. Het was niet meer dan natuurlijk, dat de mensen die het eerst deze muziek brachten zelf het product van een of meer dezer invloeden waren.

Het blijkt dat de eerste spelers van jazzmuziek over het algemeen mannen waren, die ambachtsman of zelfs arbeider waren. Zij speelden voor een kleine vergoeding bij tal van gelegenheden op allerlei plaatsen — bruiloften, begrafenis, doopfeesten, feestmaaltijden, maar vooral in café's en bij de veel in die levenslustige stad gehouden optochten. . . . In het New Orleans van die dagen was er bij vrijwel elke gelegenheid, vreugdevol of droevig, aanleiding tot het maken van muziek. Er bestonden honderden kleinere en grotere orkesten en duizenden muzikanten.

De meeste wijsjes, die werden gespeeld, waren aan het gros van de bevolking bekend, maar wat uiteindelijk de orkestjes uit New Orleans zo gezocht deed zijn was hun zeer bijzondere stijl — de gesyncopeerde, eindeloos gevarieerde improvisaties van de uitvoerenden zelf. Tenslotte werden er naast de variaties op oude wijsjes nieuwe gecomponeerd, die zich in het bijzonder tot transcriptie in jazz leenden.

Van het New Orleans uit trokken de orkesten noordelijk naar de grote steden, zoals Memphis en Chicago. Daar veroverde de nieuwe muziek de luisteraars stormenderhand en de door hen gespeelde muziek was zelfs spoedig in trek in de westelijk gelegen steden, zoals Kansas City en de in het oosten gelegen wereldstad New York. Van New York was de sprong over de Oceaan een kwestie van tijd: toen jazz in Parijs populair werd was het nog een betrekkelijk nieuwe muziekvorm.

Toen begonnen zich nieuwe variaties in deze nieuwe stijl te ontwikkelen. Naarmate steeds meer musici er toe werden verleid uit andere motieven dan louter zelfexpressie te spelen, doemden ook de problemen op.

Het oordeel van Benny Goodman

Benny Goodman, een van de grote namen in de wereld van de jazz, schrijft hierover in dit boek: „Er gebeurt iets, wanneer je tot de ontdekking komt, dat wat je doet niet meer als muziek kan worden beschouwd — dat het vermaak is geworden. Het is een subtiele kwestie en heeft grote invloed op je spel.”

Goodman vond echter tot eigen bevrediging een oplossing tot dit probleem — hij is nog altijd een van de grote meesters. Een aantal anderen moeten ook tot een of andere oplossing zijn gekomen, want heden ten dage vind de jazz over de gehele wereld als volkskunst overal navolging. Wanneer wij deze kwestie in groter verband bezien dan is het zeker geen toeval, dat onder de bewonderaars van deze nieuwe kunstuiting de namen voorkomen van de grote moderne componisten en uitvoerders van de ernstige muziek.

Tot de groten in de nieuwe vormen van de jazz behoren Kenny Clarke en Dave Brubeck. Zij geven in dit

boek enkele belangwekkende gesprekken weer die zij hebben gehad met de Franse componist Darius Milhaud.

Brubeck schrijft: „Niemand minder dan Milhaud heeft mij opgewekt tot

het beoefenen van jazz. Hij was van oordeel, dat jazz een expressiemiddel van de Amerikaanse cultuur is en dat een musicus, die in Amerika geboren is, door jazz beïnvloed moet worden.”

Belangrijke J.O.V.D.-adressen

Hoofdbestuur.

Dr H. J. Roethof, voorzitter

H. H. Jacobse, vice-voorzitter
L. D. Oosterveld, secretaris

O. Tammens, secretaris

E. T. Hoven, penningmeester

Mej. J. de Jonge

L. Stapel

M. Booy

G. Dorsman

F. A. Hoogendijk

C. A. Hoorweg

R. Lanting

Mej. H. Naarding

Mej. B. J. van der Ploeg

J. G. Uijée

Redactie De Driemaster

G. Stempher, hoofdredacteur

F. A. Hoogendijk, secretaris

P. C. Boevé

G. Dorsman

G. van Schagen

Pomonaplein 12, 's-Gravenhage.
tel. 01700-339428

Van Speijkstraat 154 II, Amsterdam.
Botticellistraat 8, Amsterdam
tel. 020-727160

p/a Herman Gorterstraat 15, A'dam
tel. 020-95556

v.a. Huize „Harita”, Oosterhesse-
len (Dr.), tel. 3

Zeege F 17, Vries
tel. 05921-214

Boven Oosterdiep 82, Veendam
v.a. Zuiderdiep 446, Valthermond
A 32, De Wijk (Dr.)
tel. 05224-335

Galerij 24, Boskoop
tel. 01727-2547

P. K. Drossaartstraat 60, Vlaardingen
tel. 01898-3048

Graaf Florisweg 40, Gouda
tel. 01820-3437

Molendijk 1, Klaaswaal (Z.H.)
tel. Klaaswaal 1

Joh. Poststraat 9, Nieuwlande
tel. 05285-203

Beilerstraat 12, Assen
tel. 05920-3309

Stationsweg 7, Leeuwarden
tel. 05100-2241 toestel 422

Broekseweg 206, Eindhoven

Prinsengracht 1079, Amsterdam
tel. 020-35343

Graaf Florisweg 40, Gouda
tel. 01820-3437

Mr G. Groen van Prinstererlaan 39,
Amstelveen, tel. 02964-4107

P. K. Drossaartstraat 60, Vlaardingen
tel. 01898-3048

Korte Prinsengracht 61, Amsterdam

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren
Organisatie Vrijheid en Democratie
(J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

P. C. Boevé

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Ger van Schagen

Redactie-adres:

Graaf Florisweg 40, Gouda

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam,
Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.—
per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertantiegelden uitsluitend aan G. Stempher
Amsterdam, Postgiro 244397 of op
bankrekening, Hollandse Bank-
Unie N.V., Herengracht 434—438.

HBU

HBU

Goed begonnen,

half gewonnen

Dit geldt ook bij het opbouwen van
Uw vermogen. Een goed begin is
het nemen van een

HBU-bankboekje

3%

Door hierop geregeld bedragen te
storten groeit Uw kapitaal en U
maakt daarop

rente

Een belegging

zonder koersrisico

**Ook voor bankboekjes:
de HBU**

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.

AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

Stuwadoors- en Transport Onderneming **J. MEIJER**
Proveniersstraat 76 - Rotterdam - Tel. 45994
Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:
Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructie-
werken - bruggen - kraanbanen.
Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers
Ketelbikken en reinigen - sausen van watertanks - ontroesten
Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

Ingenieursbureau **DE REUS**

ROTTERDAM
Telefoon K 1800-86298-110737

Kranen - Liften - Grippers - Takels

J. H. Töns

*Fabriek van Apparaten
en pijpleidingen*

Coolhavenstraat 40 — Telef. 50684 — **ROTTERDAM**

Rotterdamsche Plaatwerkindustrie

TELEFOON 79550
TELEGRAMADRES: ROPLAATIN

ROTTERDAM — PIEKSTRAAT 20

Specialisten op het gebied van: staal, roestvrijstaal, koper en alu^minium

Internationaal Motor Transportbedrijf N.V.
Stieltjesstraat 34a, Rotterdam-Z., Telefoon 117955 (2 lijnen)

*Bevrachtingskantoor van Binnenschepen voor de
Internationale Motor-Vaart, Transportovername.*

**Rotterd. Werktuigen- en
Machinefabriek „WEESIE”**

Machinale bewerking - Constructiewerk

Autog.-Electr. en Argon-Arc lassen

Apparatenbouw - Leidingwerk

HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

Fa. L. DE KONING

Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

ALGEMEEN HANDELSBLAD
het blad met de grote naam!

N.V. v/h van Driel & van Ommeren
MACHINEFABRIEK

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen
voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien,
fraisen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon
arc laswerk.

Tel. 75225 - Charloisssche Hoofd 37, Rotterdam, Tel. 77150

N.V. A. PRINS TH.ZOONS

Aanneming Maatschappij

SLIEDRECHT

INDUSTRIEWEG 24

TELEFOON 8

Aannemers

van

Bagger-

Opspuitings-

en Havenwerken

Captain A. de Jonge

**Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht-Bewakingsdienst**

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

**8 b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578**

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven, Pier 8 - Rotterdam

Telefoon 77610 (3 lijnen)

Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

Houthandel W. L. J. HOUDTZAGERS

In- en verkoop van NIEUW HOUT en STUWHOUT

Levering van alle materialen voor het stuwen van schepen, wagons enz.

Opslagterrein: HUDSONSTRAAT 49 - ROTTERDAM

Telefoon 36621-70684

NA 17 UUR: KLEIDIJK 86 - RHOON - TELEFOON 595

BOOIJ'S

classificeer- en schoonmaakbedrijf voor
SCHEPEN, TANKS enz.

ROTTERDAM - TELEFOON 112413

L. DE JONGE & ZOON

Vertegenwoordigers van fabrieken van

Staaldraadkabels (VOLGENS ELK VOORSCHRIFT)

Touwwerk - Herculestouw - Cobratouw

GIESSENWEG 77 - TELEFOON 51440 (2 lijnen) - ROTTERDAM

Levering uit voorraad te Rotterdam

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR
DE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

*Serien in
elk serin!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDE

**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

★
*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

SMIT
SLIKKERVEER
GENERATOREN MOTOREN UITRUSTINGEN

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK
en
STAALGIETERIJ

★
RIDDERKERK

**N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”**

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

||
Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX“
BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

8e Jaargang No. 6

Juni 1956

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Voor
**„ROMME
DE
GROTE“**

(Zie pagina 3)

Liberaal stabiliteit in sterk verschuivend verkiezingsfront

De jongeren wacht thans wel een zeer bijzondere taak

Zij, die tot taak hebben een maandblad te verzorgen, verkeren zeer vaak in een nadelige en daardoor weinig benijdenswaardige positie, vooral als het gaat om het leveren van commentaar op belangrijke actuele gebeurtenissen.

Een periodiek, dat maandelijks verschijnt, loopt nu eenmaal in zekere zin achter de feiten aan.

Daarom is het zeker niet eenvoudig nog iets „nieuws“ te zeggen over de resultaten van de achter ons liggende verkiezingen, temeer niet, daar vele dag- en weekbladen deze zaak op de meest uitvoerige wijze hebben belicht.

Wij kennen de uitslag en het wel bijzondere totale beeld, waardoor die uitslag is gekenmerkt.

Wellicht is het daarom wel het meest doeltreffend, ons op deze plaats bezig te houden met de resultaten, die door de ons zo nauw verwante V.V.D. zijn behaald.

Wij kunnen over deze resultaten ongetwijfeld tevreden zijn. De liberalen hebben hun positie in het deze keer wel zeer beweeglijke verkiezingsfront volkomen kunnen handhaven.

De grote zuigkracht, die de socialistische ditmaal op de kiezers hebben uitgeoefend, is aan de V.V.D. voorbijgegaan, zulks in tegenstelling tot de positie van de C.H. en A.R.

De meest positieve kant van deze uitslag is o.i. voor de V.V.D., dat zij beschikt over een vaste en betrouwbare aanhang, die niet wordt geïmponeerd door het zoete gefluit van de rode vogelaar. Er blijkt uit, dat de kiezers van de V.V.D. niet dobberen op de golven van de politieke en economische conjunctuur, doch trouw blijven aan het liberale beginsel. Dit is ongetwijfeld van een zeer grote betekenis en daarom kunnen wij tevreden zijn.

★

Tevreden. Maar, wij laten er onmiddellijk op volgen: niet enthousiast. Het enorme positieve en principiële werk door de beide Kamerfracties van de V.V.D. in de afgelopen vier jaren verricht, had zeker tot nog betere resultaten bij de jongste verkiezingsstrijd moeten leiden. Laten wij er vooral geen doekjes om winden: dit was de verwachting, die niet alleen in liberale kring werd gekoesterd, doch eveneens in kringen van de politieke tegenstanders.

Waarom werd de toch wel verwachte tiende zetel niet behaald?

Het is uiteraard enorm moeilijk om op deze vraag een juist antwoord te geven,

omdat talloze factoren in vereniging hier hun invloed hebben doen gelden.

Toch willen wij proberen één van deze voornaamste factoren op te sporen en wij vragen ons daarbij meteen af: zijn de Nederlandse kiezers wel voldoende op de hoogte met hetgeen door de V.V.D. in het parlement is gedaan en wordt gedaan?

Wij menen deze vraag beslist in tekenende zin te moeten beantwoorden.

Om elk misverstand te voorkomen: dit ligt zeker niet aan de V.V.D. zelf. Wel ligt het aan het feit, dat de V.V.D. sterk in het nadeel verkeert met betrekking tot het beschikken over propagandamiddelen, die haar beginselen in alle hoeken van het land kunnen uitdragen, zulks in tegenstelling tot andere politieke partijen, met name de P.v.d.A. en de K.V.P.

Wij denken hier in het bijzonder aan het zo berucht geworden radiovraagstuk.

Ook wat de voorlichting in de dagbladen betreft, wordt de V.V.D. veelal stiefmoederlijk bedeed. Wij doelen hier zeker niet op de grote liberale bladen en nog andere neutrale bladen, die voornamelijk de grote steden bestrijken. Integendeel. Het is dan wel ook zeer opvallend, dat de positie van de V.V.D. in de grote steden veelal een verheugende vooruitgang vertoont.

Bijeenkomst van het kader

Wij vestigen hierbij nogmaals de aandacht van onze leden op de bijeenkomst, die het Centrale Kader van de J.O.V.D. op zondag 1 juli a.s. te Amersfoort organiseert.

Prof. mr. N. E. H. van Esveld uit Rotterdam zal spreken over het onderwerp: „De achtergronden van de liberale sociale politiek“.

Een belangrijk en actueel onderwerp voorwaar, behandeld door een bij uitstek deskundig en tevens boeiend spreker.

Gelijk op de Kaderbijeenkomst te Schiedam, zal weer met discussiegroepen worden gewerkt, een experiment, dat te Schiedam zo bijzonder geslaagd bleek.

Reiskosten boven de f 5.- worden vergoed.

De bijeenkomst vangt aan om half twaalf en wordt gehouden in restaurant Frank, dat vlak tegenover het station is gelegen.

Wij rekenen op een flinke opkomst!

Neen, wij hebben vooral de voorlichting in de provincie op het oog, waar de grote pers, die de liberale gedachte welgezind is, of althans hieromtrent enige objectieve voorlichting geeft, weinig invloed heeft. Opvallend is dan ook weer in dit verband, dat de positie van de V.V.D. vooral ten platte lande veelal wat achteruit is gegaan.

★

De V.V.D. had in deze verkiezingsstrijd toch waarlijk heel wat doeltreffende pijlen op haar boog.

Wij denken o.m. aan haar principiële houding met betrekking tot het mandement, aan haar sterk gefundeerd standpunt bij het crematie-debat, aan haar voortvarende onderwijspolitiek, aan haar succes tijdens het jongste radiodebat en aan haar felle verzet tegen de aanpassingsartikelen bij de wet op het ouderdomspensioen.

Het is bekend, dat al deze feiten, velen, die tot dusverre nog niet op de V.V.D. hadden gestemd in ernstige mate hebben aangegrepen en tot nadenken hebben gebracht.

Maar wij komen nogmaals tot de slotsom: deze belangrijke feiten zijn niet in voldoende mate tot het Nederlandse volk doorgedrongen.

★

Wat hieraan te doen?

Het is wel uiterst moeilijk voor een jongerenorganisatie als de onze, die zich niet in eerste instantie met de praktische politiek bezighoudt, hierop een afdoend antwoord te geven.

Maar toch hebben wij in deze een taak en wij kunnen er zeker niet mee volstaan bovengenoemde feiten slechts te constateren en de zaak verder maar blauw blauw te laten.

Deze taak is en blijft het uitdragen van de liberale beginselen, zoals deze in onze organisatie vorm hebben gekregen en nog steeds krijgen.

Wij haken daarbij meteen aan bij de beschouwing van onze mede-redacteur Peter Boevé, wiens belangrijke bijdrage

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal“ voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

men elders in dit nummer aantreft en wiens betoog wij volkomen kunnen onderschrijven.

Juist, omdat het in vele opzichten ernstig wordt gehandicapt zal het liberalisme militanter moeten worden dan het was en het ligt zeker op de weg van de jongeren, zich meer dan ooit als voorvechters voor een dergelijk militant liberalisme op te werpen.

★

Men versta ons vooral niet verkeerd. Deze beschouwing wil niet zijn van pessimistische aard. In tegendeel! De libe-

rale kern bleef onaangetaast in een ditmaal wel uiterst woelige politieke branding. Men doordringe zich vooral van de betekenis hiervan.

Met andere woorden: een hechte basis bleef behouden. Een basis, die allermindst op drijfzand is gebouwd, waarop het een vreugde moet zijn om er op voort te bouwen. Rondom ons zijn ernstige klappen gevallen. Wij staan nog ongeschokt en zijn daarom dubbel zo sterk om tot een hernieuwde aanval over te gaan.

Laten wij niet vergeten, dat bijna het tiende deel van het Nederlandse volk als

één man achter de liberale beginselen staat. Aan ons mede de taak, om dat storende woordje „bijna” zo spoedig mogelijk te doen verdwijnen.

Het valt buiten het bestek van dit artikel, de wegen aan te geven, waarlangs de nieuwe aanval moet worden geleid.

Wellicht bieden onze zo nuttige Kaderbijeenkomsten de gelegenheid deze zaak praktisch nader uit te werken.

Daarom ten aanval! Onze wapenrusting is voortreffelijk en ons leger onverzwakt. Meer dan ooit is *thans* de liberale zaak ook *Uw* offer waard! **STEMPHER**

En nu . . . de FEITEN ter tafel!

Vreemde houding van P.J.C.R.-bestuur deed televisie-forumavond mislukken

Er is enig gerucht ontstaan rond het te elfder ure afgelasten van een televisieuitzending, waarin een forum, bestaande uit de fractieleiders der vijf grote politieke partijen, actuele vraagstukken zou bespreken.

Enkele dagbladen hebben naar aanleiding van het niet doorgaan van deze uitzending zelfs scherpe aanvallen op de J.O.V.D. mensen te moeten lanceren, en onze organisatie verantwoordelijk gesteld voor de mislukking.

Het heeft daarom zin volledig opening van zaken te geven. De feiten, die wel voor zichzelf spreken, laten wij hieronder volgen.

1. Ons H.B.-lid Ferry Hoogendijk legde in februari contact met de A.V.R.O. over door hem voor de T.V. af te nemen interviews met de fractie voorzitters der vijf grote politieke partijen. Hoogendijk had de basis voor deze uitzending gelegd tijdens zijn interviews met de fractieleiders voor Elsevier's Weekblad. De A.V.R.O. accepteerde; de interviews zouden worden uitgezonden onder de titel „Jeugd en Politiek”.

2. Kort daarop deelde de A.V.R.O. mede bij de Nederlandse Televisie Stichting op moeilijkheden te zijn gestuit. De N.T.S. bereidde namelijk — aldus werd gezegd — zelf een soortgelijke uitzending voor, waarbij de politici zouden optreden voor een zaal met jongeren. De A.V.R.O. moest daarop van haar plan afzien.

3. De N.T.S. nam contact op met Ferry Hoogendijk en informeerde naar de mogelijkheid Ferry's aanvankelijke plan met de N.T.S.-opzet te combineren. Dat bleek zeer wel mogelijk, en de N.T.S. wees Hoogendijk aan als voorzitter van het forum.

4. N.T.S. en Ferry Hoogendijk hebben daarop verschillende politieke jongerenorganisaties uitgenodigd in de zaal aanwezig te willen zijn en vragen aan het forum voor te bereiden. A.R.J.O.S., Christelijk-Historische Jongeren, Nieuwe Koers en J.O.K.V.P. gaven echter te kennen alleen via de P(politiek) J(ongeren) C(ontact) R(aad) hun medewerking te willen verlenen.

5. Op 22 mei, ruim een week voor de uitzending, die op 31 mei was bepaald, vond een vergadering plaats van N.T.S., P.J.C.R. en Ferry Hoogendijk, waar de P.J.C.R.-vertegenwoordigers het voorstel lanceerden niet Hoogendijk, maar de voorzitter der P.J.C.R. Jonker het forum te laten presiden. De N.T.S. deelde echter mede, dat dit onmogelijk was, daar reeds met Hoogendijk te dien aanzien een overeenkomst bestond. **De P.J.C.R. deelde daarop mede niet aan het forum te zullen medewerken wanneer dit door Ferry Hoogendijk zou worden voorgezeten.**

Pogingen daarna om tot een compromis te geraken, waarbij o.m. Kamer-voorzitter dr. Kortenhorst werd ingeschakeld, faalden. Hierop kapitulde de N.T.S. en deelde Ferry Hoogendijk mede helaas niet in staat te zijn de gemaakte afspraak na te komen.

6. Op 26 mei nam de voorzitter der P.J.C.R. telefonisch contact op met vice-voorzitter Jacobse en sekretaris Oosterveld van de J.O.V.D. met het verzoek ondanks de gerezen moeilijkheden toch op 31 mei aanwezig te willen zijn.

Huub Jacobse en Lukas Oosterveld deelden mede, dat bepaald nog niet tot wegblijven was besloten, maar dat overleg noodzakelijk werd geoordeeld. Zij zeiden het optreden van het P.J.C.R.-bestuur weinig aantrekkelijk te vinden, en in ieder geval door overleg naar een oplossing te willen zoeken.

7. Ferry Hoogendijk diende diezelfde dag, na overleg met Hein Roethof, een compromisvoorstel in, dat behelsde, dat het voorzitterschap van de T.V.-avond door Jonker zou worden waargenomen, terwijl Hoogendijk als discussieleider zou optreden.

8. Op 28 mei deelde prof. Oud de N.T.S. mede geen zitting in het forum te zullen nemen indien met de aanvankelijke afspraak over de leiding van de discussie geen rekening werd gehouden.

9. Op de avond van die dag stelde Huub Jacobse zich telefonisch met P.J.C.R.-voorzitter Jonker in verbinding om hem te vragen waarom er nog geen antwoord was op het voorstel Roethof-Hoogendijk, dat toch wel uiterst redelijk moest worden geacht.

Jonker deelde toen mede, dat van een dergelijke oplossing geen sprake kon zijn, een antwoord niet nodig was, en er zijnerzijds geen enkele behoefte tot verder overleg bestond. Huub Jacobse stelde daarop, dat onder die omstandigheden vanzelfsprekend bezwaarlijk op de J.O.V.D. kon worden gerekend, en wees bovendien op de door prof. Oud voor deelneming zijnerzijds gestelde conditie.

Ondanks Jonker's mededeling daarmee de zaak als „afgedaan” te beschouwen, drong Jacobse andermaal met klem aan op overleg, en zei bereid te zijn waar en wanneer dan ook met de P.J.C.R. te komen praten teneinde alsnog een oplossing te vinden. Daarvoor bleek echter geen belangstelling te bestaan.

Uit de bladen vernam het J.O.V.D.-bestuur tenslotte, dat de gehele forum-avond geen doorgang kon vinden.

Essentiële in deze onverkwikkelijke, klein-politieke affaire is de weigering van de P.J.C.R. mede te werken aan het T.V.-forum in de oorspronkelijke opzet (waaraan alle andere betrokken partijen wel hun fiat hadden gegeven), en het eisen van de „verwijdering” van Ferry Hoogendijk als conditio sine qua non voor haar deelneming.

De weigering van de P.J.C.R.-voorzitter om in laatste instantie nog met de J.O.V.D. in overleg te treden

sloot bovendien alle kans op overeenstemming buiten de deur.

Dat, gegeven deze feiten, van verschillende zijden pogingen zijn gedaan om de schuld van de mislukking op de J.O.V.D. te schuiven, schijnt eenvoudig ongelofelijk.

Het wordt misschien iets begrijpelijker wanneer we ons realiseren, dat het verkiezingstijd was. Dan zijn de politieke zenuwen wat strakker gespannen, en is blijkbaar alles mogelijk. **HET HOOFDBESTUUR**

Oost-Groningen ontvangt op 14 Juli a.s. Duits bezoek

Dr. Korhals zal het woord voeren

In februari van dit jaar heeft de afdeling Oost-Groningen van de J.O.V.D. een bezoek gebracht aan de Duitse Jung Demokraten in Willemshaven.

Op 14 juli a.s. brengen deze Duitse vrienden een tegenbezoek aan onze afdeling in Veendam.

Het is ons een genoegen U, J.O.V.D. vrienden, uit te nodigen voor deze bijeenkomst, welke gehouden zal worden, 14 juli a.s. in Hotel de Vries te Veendam, waar om 3.30 uur drs H. A. Korhals, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal een inleiding zal houden in het Duits over de Algemene Politiek, waarop na een korte pauze een discussie volgt.

De gezamenlijke koffietafel, die hierop volgt, zal er zeker wel invallen. Kosten hieraan verbonden zijn / 4.50 per persoon.

Onder een gezellig samen zijn en bal zal de verdere avond doorgebracht worden.

Opgave vóór 1 juli 1956, wenst al of geen gebruik te maken van de koffietafel, aan de secretaresse mej. T. Weissenbach, Egypteneind 3, Veendam.

Onze redacteur G. Dorsman gemeenteraadslid van Vlaardingen

Het verheugt ons, op deze plaats bekend te kunnen maken, dat het lid van onze redactie, de heer G. Dorsman, is benoemd tot lid van de gemeenteraad van Vlaardingen.

Als wij ons niet vergissen, is Dorsman de eerste J.O.V.D.'er, die thans tot een college van vroede vaders gaat behoren.

Wel kennen wij enige oud-J.O.V.D.'ers, die lid van een gemeenteraad zijn, doch bij ons weten gaat het hier alleen om „oud”-J.O.V.D.'ers. Mochten wij abuis zijn, dan houden wij ons voor op- of aanmerkingen gaarne aanbevolen.

In elk geval wensen wij collega

Dorsman van harte geluk met deze benoeming en wij hopen van harte, dat hij thans in de praktijk zal mogen ervaren van welk een onschatbare waarde de politieke scholing in de J.O.V.D. is.

Gab, wij wensen je veel succes en zijn eigenlijk wel een beetje trots op je. **St.**

VERLOOFD:

Tineke Buter

en

L. D. Oosterveld,

Drs. Ec.

Wormer, Zaandammerstraat 33
Amsterdam, Botticellistraat 8

VAN DER VORM'S AANNEMINGSBEDRIJF N.V. ROTTERDAM

Kantoor: COOLSINGEL 75 - Telefoon 27700

MARGINALIA

De kleren van de keizer

Bij het verschijnen van dit blad liggen de verkiezingen enige weken achter ons. Wij zijn er al weer aan gewend door de straten te gaan zonder onophoudelijk de vaderlijke glimlach van dr Drees en het vertrouwen inboezemende ge-laat van prof. Oud om ons heen te hebben, wij hoeven niet meer iedere morgen te bukken om de schone beloften van nij-vere partijmannen bij de voor-deur op te rapen. Toch zijn deze verkiezingen mitsgaders de lawaai-erige entourage dermate interessant, dat de verleiding hier nog even over te medite-ren te sterk is om weerstand aan te bieden.

Vele geleerden zijn het er wel over eens, dat de doorbraak thans een feit is. Het Vrije Volk schrijft: „Doorbraak op alle fronten”. Een zin met nare reminiscenties, maar niet voor tweeërlei uitleg vatbaar. „Doorbraak: een feit”, vindt Vrij Nederland. „Doorbraak nog sterker dan in 1952”, deelt Het Parool mee. Zelfs de voor-zichtige Tilanus constateert: „Doorbraakverschijnselen in de C.H.-hoek”.

Inderdaad, als men de terug-gang ziet van de A.R. en de C.H.U., als men in aanmerking neemt, dat de P.v.d.A. er in slaagde in Limburg 17.5% van de stemmen te behalen en in specifiek katholieke steden, zoals Maastricht en Tilburg zelfs resp. 31.8% en 24.5%, dan moet men hen, die de triomf van de doorbraak uit-dragen schijnbaar in het gelijk stellen.

Schijnbaar. Al zijn er „leugens, grote leugens en statistieken”, zelfs zonder vrijmoedige inter-pretatie der cijfers, blijken het enthousiasme in het ene en de zorg over de doorbraak in het andere kamp toch op minder stevige fundamenten te be-rusten.

Natuurlijk zijn er vele katho-lieken en andere sterk-kerke-lijk georiënteerden, die hun stem op een niet-confessionele partij uitbrachten. Doch een vergelijking der cijfers leert, dat er zeer zeker geen funda-mentele wijziging in de samen-stelling van het kiezerspubliek is gekomen.

Sedert de bevrijding heeft „de doorbraak” zo'n goede tien jaar de tijd gehad om op dreef te komen. In 1946 nu, behaalde de C.P.N. 10.56% van de stemmen en de P.v.d.A. 28.31%. Het overgrote deel van de commu-nistische achteruitgang is, naar men veilig aan mag nemen, bij de P.v.d.A. terecht gekomen.

Het ware niet geheel reëel het communistische verlies bij de protestants-christelijken, ka-

tholieken of liberalen te zoe-ken. Wanneer men om een ver-gelijking mogelijk te maken de in 1946 door P.v.d.A. en C.P.N. behaalde percentages samen-trekt komt men op 38.87%. In 1956 leverde deze combinatie 37.44% op, een teruggang dus van 1.43%.

Maakt men anderzijds een som-metje van de door de rechter-zijde behaalde resultaten, dan blijkt, dat de K.V.P., A.R. en S.G.P. tesamen in 1946 53.70% behaalden en in 1956 52.29%.

Voegt men hier de dissidente gereformeerden van het G.P.V. aan toe, dan stijgt het totaal zelfs tot 52.94%, ofwel, een achteruitgang in tien jaar tijds van 0.76%. Zonder in een waar-dering van het verschijnsel als zodanig te treden kan toch moeilijk van een desastreuze afbrokkeling der op religieuze overtuiging stoelende partijen gesproken worden.

Het ware onjuist te pretende-ren, dat met deze enkele cijfers voor eens en voor altijd met het doorbraakfenomeen is afgere-kend, doch er ligt voor hen die de doorbraak een voldongen feit achten een opmerkelijke strekking in.

Het gepraat over de doorbraak doet wel eens denken aan An-dersens sprookje: „De nieuwe kleren van de keizer”. Iedereen zegt hetzelfde, omdat men zich bij het beweren van het tegen-deel tot paria stempelt. Naakt is echter naakt, dit geldt ook voor slagzinnen die de omkle-ding der feiten missen.

Romme de Grote

De radio heeft zich bij de recente verkiezingspropa-ganda niet onbetuigd gelaten. Enige malen hebben wij een liberaal geluid gehoord en on-eindig vele malen hebben we vrijwel alle dagen socialistische of katholieke geluiden gehoord.

Een onmiskenbaar hoogtepunt in het rendement van ons luis-tergeld vormde echter het klankbeeld „Portret van Rom-me”. Zelfs de overhaaste in-schakeling van rudimentaire stenografische kennis was niet bij machte alle omschrijvingen van de heer Romme op papier vast te leggen, zij volgden elkaar op als kogels bij een machinegeweersalvo. Latere geschiedschrijvers zullen onge-twijfeld putten uit de analen van de K.R.O., wij moeten het voorlopig stellen met een sum-miere bloemlezing.

Romme dan bleek te zijn: een-voudig, hartelijk, intelligent en evenwichtig.

Hij is een geboren leider en wijst meer dan enig ander po-liticus de weg naar welvaart.

Hij munt uit in sociale bewo-genheid, onovertroffen inzicht, fijngevoeligheid en redelijk-heid. Een jongere uit de K.V.P. stelde vast, dat Romme „zó is” en een bewogen omroeper deel-de mee, dat men zich bij deze mededeling niet één doch beide duimen geheven voor diende te stellen.

Romme is een staatsman, een weergaloos politiek leider, een combinatie van intelligentie, geheugen, werkkraft, inspi-rerende leiding en waardering voor ieders mening. En zo gij het nog niet voelde aankomen, Romme bleek ook te zijn: eer-lijk, idealistisch, strijdbaar, knap, vroom, deskundig en deugdzaam.

Bij het beluisteren van dit naar waarheid geschilderde beeld voelden wij ons kleiner en klei-ner worden en van al onze ver-meende goede eigenschappen bleef alleen de vroomheid over.

Dit restant hebben wij echter uitgebuit en buigende voor de luidspreker hebben wij vroom gempeld: „Romme is groot en de K.R.O. is zijn profeet”.

Stunts

Op de morgen van de stem-ming vonden vele kiezers in hun brievenbus een kaartje van dr W. Drees, minister-president, Beeklaan 502, Den Haag. In het handschrift van dr Drees stond op dit kaartje gedrukt: Wat ook Uw politieke richting is, ik verzoek U in ieder geval vandaag te gaan stemmen. Het is van belang dat heel ons volk zich uitspreekt.” Er is die morgen van de der-tiende juni veel over dit kaart-je gepraat.

Sommigen waren ten onrechte van mening, dat de kosten van deze propaganda met over-heidsgelden betaald werden en waren deswegen zeer verbol-gen. Anderen huldigden de, overigens juiste overtuiging, in dit kaartje de laatste propagan-dadaad van de P.v.d.A. voor de verkiezing te moeten zien, een stunt, die wel degelijk uit de partijkas betaald werd. Allen waren het er echter over eens, dat dit simpele kaartje de beste manoeuvre was uit de waarlijk toch niet ideeënarme verkie-zingscampagne van de P.v.d.A.

Toch valt tegen dit oprechte, in kalme bewoordingen gestelde kaartje een bezwaar aan te voeren. Het was niet de lijst-aanvoerder van de P.v.d.A., die zich tot de kiezers wendde, maar een minister-president, die op deze prettig aandoende manier de naam van een lijst-aanvoerder nog eens met over-tuigingskracht naar voren wist te brengen.

Men kan deze stunt uit propa-gandistisch oogpunt bewonde-ren, in het kader van een eer-lijke verkiezingsstrijd over-schrijft deze stunt op bedenke-lijke wijze de streep.

Een soortgelijke ingekapselde propaganda was de door minis-ter J.G. Suurhoff ten departe-mente georganiseerde perscon-ferentie, om de pers voor te lichten over het door hem ge-deurende vier jaar gevoerde be-leid.

Meerdere bladen hebben voor deze uitnodiging bedankt, om-dat een minister zich nu een-maal alleen tegenover de Sta-ten-Generaal te verantwoorden heeft. De pers is zeer wel bij machte aan de hand van de be-schikbare stukken en verslagen zelf een oordeel over het ge-voerde beleid te vormen.

Het is begrijpelijk en zelfs goed, dat personen uit het kabinet actief aan de verkiezingsstrijd meedoen en hun ware of ver-meende prestaties niet onder stoelen of banken steken. Wan-neer zij het verkiezingspad be-treden dienen zij dit echter te doen als privé-persoon en niet het volle gewicht van hun ge-zaghebbende functie in de schaal te werpen.

Afdelingsnieuws

DWINGELOO EN OMSTR.

Interessante voordracht resul-teerde in ledenwinst.

De J.O.V.D. afdeling Dwingeloo en omstreken hield op donderdag 7 juni een openbare vergadering in Hotel Wesseling. Het slechte weer had wel enigszins zijn invloed op deze avond maar de trouwe leden der J.O.V.D. trotseren ook wel een buitje.

Zelfs van de afdeling Steenwijk waren leden aanwezig.

De heer dr K. v. Dijk uit Groningen vulde deze avond geheel met het onderwerp: „Het liberalisme nu”.

Spreker zette het onderwerp duide-lijk uiteen.

Belangrijke punten als: Onze gees-telijke vrijheid, onverdeeld lager on-derwijs, vrijere loonvorming, gelijke rechten voor man en vrouw, zowel in het privé- als in het publieke leven, kwamen natuurlijk ter sprake.

Na de pauze werden nog enkele vra-gen naar voren gebracht. Hierna sloot de voorzitter de vergadering. We konden deze avond 3 nieuwe leden noteren.

BLOEMENDAAL & LAAN N.V.

WORMERVEER

Rijst, Havermout,
Rijstvlokken,
Mais-flakes

C.V. OLIEFABRIEKEN „DE TOEKOMS”T

WORMERVEER

Veevoerders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

N.V. KATOENSPINNERIJ **BAMSHOEVE**

ENSCHEDÉ

Spinners en Twijners van katoenen **Weef- en Tricotgarens** in veelzijdige opmaak
Kwaliteit K. B.de beste!

Fa. „METABO“

Scheepsreparatie en constructie

Zwarte Paardenstraat 69 - Rotterdam - Telef. 28836

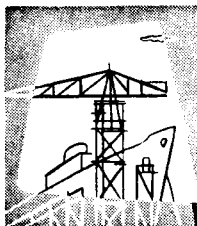
Rotterd. Werktuigen- en Machinefabriek „WEESIE“

Machinale bewerking - Constructiewerk

Autog.-Electr. en Argon-Arc lassen

Apparatenbouw - Leidingwerk

HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

Zeeschepen van elk type

5 Bouwhellingen tot 200 m lengte

C. VAN DER GIESSEN
& ZONEN'S SCHEEPSWERVEN N.V.

Krimpen aan den IJssel
tel.: 244 - Rotterdam: 110460

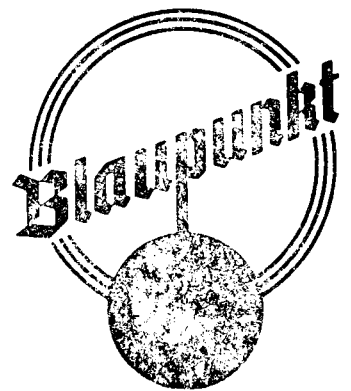
SIMONS'

SCHEEPSSLOOPERIJ N.V.
BUIZEN- en STAALHANDEL

- ◆ Oud ijzer
- ◆ Sloopobjecten
- ◆ Non-ferro metalen
- ◆ Nieuw- en bruikbaar ijzer
- ◆ Nieuwe en gebruikte buizen

Hoofdkantoor:
UITSLUITEND Feijenoorddijk 90
Rotterdam - Telefoon 77910 (4 lijnen)

Radio Televisie

American Radio Service

Beukelsdijk 157c - Rotterdam
Telefoon 51539

P. KOUTSTAAL

BOLNES - Ringdijk 540 - Telefoon K 1896 - 598

Scheepstimmerwerk

Isolatie en betimmering van Koelruimen en Koelhuizen

Ankersmit's Textielfabrieken N.V. - Deventer

Spinnen

Verven

Weven

Bleken

Drukken

K. MAC-LEAN Jr.

„DE FINEERHANDEL“

Gevestigd sedert 1921

JACOB CATSSTRAAT 113-115

Rotterdam-Noord - Tel. K 1800 - 40735-88508.

Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.

H. FERWERDA

SCHEEPSLEVERANCIER

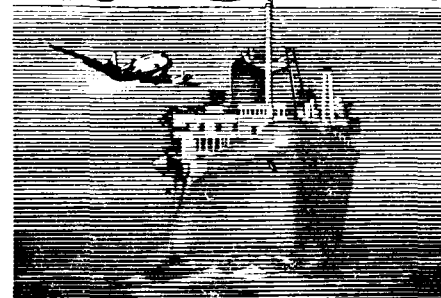
Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

IMPORT
EXPORT

HBU

HBU

Er is haast bij

Uw exportdocumenten moeten vooral tijdig op de plaats van bestemming zijn. Vaak is de termijn van inkleding van goederen ná aankomst van de boot zeer kort. De HBU zorgt in voortdurende samenwerking met luchtvaart- en scheepvaartmaatschappijen dat Uw documenten prompt en tijdig aankomen.

Ook voor Incassi: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

„Kabinetten op brede basis behoeven niet verslappend te werken op de democratie, mits het parlement in zijn geheel de regering controleert”

Interessant vraaggesprek tussen Prof. Oud en onze redacteur Ferry Hoogendijk

Tegenover ons zit prof. mr P. J. Oud, fractie-voorzitter van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie.

De liberale staatsman bleek bereid ons jongeren voorlichting te willen geven, draaij puttend uit zijn grote ervaring op parlementair gebied.

In 1917 kwam prof. Oud reeds in de Kamer.

Hij was toen het jongste Kamerlid. Toch had hij toen al een tienjarige politieke ervaring, want op 7 april 1907 hield de heer Oud in Giesendam zijn eerste politieke redevoering.

In 1933 werd hij minister van Financiën en in 1938 burgemeester van Rotterdam. En nu kennen wij prof. Oud als leider der V.V.D.

Behalve de faam, die de heer Oud als staatsman heeft is hij ook staatsrechtsgesleerde. Zes dikke delen parlementaire geschiedenis getuigen daarvan.

Wij rekenen het ons daarom tot een grote eer met prof. Oud te hebben mogen spreken over actuele politieke vraagstukken met het doel de jeugd voor te lichten op dit terrein.

Wij hebben uiteraard in het bijzonder vragen gesteld, die liggen op het staatsrechtelijke gebied.

Prof. Oud was zo vriendelijk in te gaan op de volgende vragen.

VRAAG: U bent gedurende vier jaar leider van een oppositie-partij geweest. Wat is naar Uw mening de taak van een oppositie in een parlement?

ANTWOORD: Naar mijn mening kan men onder oppositie in het Nederlandse Parlement het beste verstaan: geen geestverwanten hebben in de Regering.

Er is ten onzent geen scherpe scheiding tussen twee groepen in het parlement, zoals bijvoorbeeld in Engeland, waar in feite een tweepartijstelsel bestaat. Wanneer één van deze beide partijen de meerderheid heeft, vormt ze automatisch de regering.

De minderheid — althans niet een al te kleine — heeft daar echter een redelijke kans, dat zij bij de volgende verkiezingen de meerderheid kan behalen en op haar beurt een regering vormt. Het is normaal bij zulk een stelsel, dat er om de zoveel jaar eens van plaats verwisseld wordt.

Wij hebben vóór de invoering van de evenredige vertegenwoordiging hier te lande tot op zekere hoogte ook twee groeperingen gekend, nl. de rechtse coalitie en de verenigde vrijzinnige partijen, waarbij de sociaal-democraten toen nog een te verwaarlozen factor waren.

Wij kenden toen regelmatige wisselingen van rechts naar links en omgekeerd.

In 1913 veranderde de situatie radicaal. De sociaal-democraten gingen sterk vooruit en gingen één derde van de linkerzijde uitmaken. De verhouding links rechts was toen 55-45. De linkerzijde was toen echter niet meer homogeen en kon niet meer als een gesloten linkse groepering optreden.

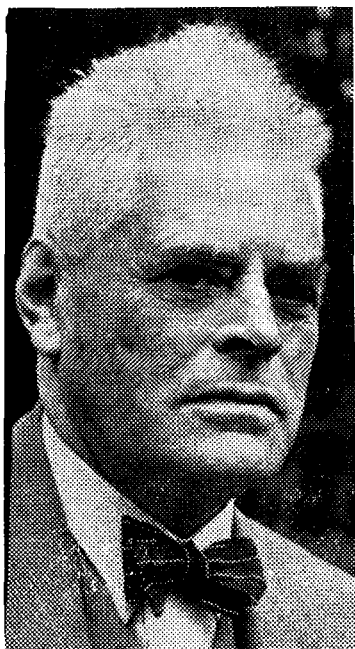
En sedert 1918, toen de evenredige vertegenwoordiging werd ingevoerd, hebben wij een rechtse meerderheid in de Kamers.

Er ontstond tussen de beide wereldoorlogen ook geen gelegenheid voor de linkse partijen om een meerderheid te gaan vormen. De sociaal-democraten gingen wel steeds vooruit, maar de andere linkse groeperingen liepen in stemmental terug. Pas na de laatste oorlog is daar weer verandering in gekomen.

De regeringsmeerderheid kan in de huidige tijd praktisch alleen nog maar veranderen door verschuivingen, niet door de één of andere totale omslag. Zoals bijvoorbeeld bij de vorige Kabinetsformatie toen de V.V.D. uit de regering ging en de A.R. er in kwamen.

De taak van de oppositie is nu dan ook veranderd in die zin, dat deze niet meer een regeringsprogramma

kan opstellen, dat zij aan de kiezers kan voorleggen, en wel omdat het ten enmale onmogelijk is, dat die oppositie de meerderheid in het parlement zou krijgen.

Prof. Mr. Oud

.... eens het jongste kamerlid....

VRAAG: Waarom vormt men in ons land na de oorlog steeds kabinetten op de zgn. brede basis? Werkt dit niet verslappend voor de democratie?

ANTWOORD: Men vormt in Nederland graag kabinetten op een brede basis, omdat de Katholieke Volkspartij dit graag wil. De Katholieken willen niet uitsluitend met de socialisten samenwerken. Zij stellen tot eis, dat er ook nog twee of drie andere groeperingen aan de regerings-tafel moeten aanzitten. Dit om te vermijden, dat zou blijken of en in hoeverre zij in socialistisch vaarwater komen!

De kabinetten op een brede basis behoeven niet verslappend te werken op de democratie — en wat ik nu ga zeggen sluit mooi aan op Uw vorige vraag — mits het parlement in zijn geheel de regering controleert.

Ook al heeft men geestverwanten in het kabinet dan behoren alle partijen kritiek te uiten als dit nodig is. In onze tijd is het echter wel een gevaarlijke zaak, dat de regering van te voren reeds alles binnenskamers pleegt te beklinken en dat het parlement het alleen maar voor het slikken heeft.

Daarom omschrijf ik de taak van de oppositie ook wel eens zo, dat zij mede het geweten van het parlement moet zijn.

VRAAG: Zou er een kiesstelsel te ontwerpen zijn voor Nederland, waarin de evenredige vertegenwoordiging niet in gedrang komt, maar de kiezers meer dan nu het idee kan geven, dat de politici die zij kiezen, werkelijk hun vertegenwoordigers zijn?

ANTWOORD: Zeer zeker. Als men maar breekt met het tot het uiterste doorgevoerde lijstenstelsel. Er zijn een oneindig aantal varianten om het kiesstelsel voor de kiezers aantrekkelijker te maken.

Ik voor mij zou een stelsel prefereren, waarbij de lijst van kandidaten een zeer subsidiaire plaats zou gaan innemen. Tegenwoordig heeft men lijsten, waarop door het gehele land dezelfde mensen staan. De kiezer stemt thans automatisch op de lijst-aanvoerder. De andere kandidaten worden door stemmen-overdracht gekozen.

Dit systeem werkt dodend voor de belangstelling.

Neen, de andere kandidaten moeten ook door het verwerven van eigen stemmen gekozen kunnen worden.

Laat ik een voorbeeld geven. Men deelt Nederland in tien kieskringen en honderd kiesdistricten in. Tegenwoordig levert men voor de verkiezingen een lijst met namen in, die bijna voor alle kieskringen gelijklopend is.

In het systeem waaraan ik de voorkeur geef, zou per district in plaats van dat iedere partij een lijst instuurt, per partij één naam moeten worden opgegeven.

Stel, dat een kieskring bestaat uit negen districten. Partij A kan dan voor iedere drie districten één kandidaat stellen. Als ze gezamenlijk het vereiste aantal stemmen halen, zijn ze alle drie gekozen. Wanneer de drie kandidaten niet genoeg stemmen behalen valt degene, die de minste stemmen verkreeg, af.

De stemmen, die men over heeft behoeven niet verloren te gaan. Want de evenredige vertegenwoordiging kan in zoverre gehandhaafd blijven, dat men de uitslag over het gehele land bepaalt. Naar het totaal aantal stemmen, dat een partij heeft behaald kent men de hoeveelheid zetels toe.

Om als kandidaat zo'n zetel te kunnen bezetten moet men in zijn district voldoende stemmen hebben gekregen.

VRAAG: Zijn in dit systeem nog tussentijdse verkiezingen nodig bij het uitvallen van één der kandidaten?

ANTWOORD: Neen, dat behoeft niet. Onder elke naam van de kandidaat, die men kan kiezen moeten bijvoorbeeld vijf plaatsvervangers opgegeven zijn. Het stembiljet wordt in dit systeem veel eenvoudiger. Als er acht partijen aan de verkiezingen meedoen, dan staan er acht namen op het stembiljet met er onder de vijf plaatsvervangers.

Door het invoeren van dit systeem ontnemen men de partijen de gelegenheid om niet in alle kieskringen dezelfde populaire kandidaat nummer één te plaatsen.

Als kandidaat moet men dus op eigen kracht gekozen zien te worden. Dan krijgen de kiezers ook meer dan thans het idee, dat de ge-

kozenen inderdaad hun vertegenwoordigers zijn.

Ferry Hoogendijk

.... vragen staat vrij....

VRAAG: Hoe staat U tegenover de Kameruitbreiding van 50%?

ANTWOORD: Ik achtte de Kameruitbreiding niet zo urgent, dat ik er weer een Grondwetswijziging voor zou willen doorvoeren. Ook de andere punten, waarop de Grondwet gewijzigd wordt, waren bepaald niet zo dwingend.

Maar het is tegenwoordig gewoonte geworden om iedere vier jaar de Grondwet eens te veranderen.

Ik vind dit beslist verkeerd.

Verder moet door het groter wordende aantal Kamerleden het gebouw van de Kamer worden uitgebreid. Aangezien wij een bouwstop hebben voor niet al te dringende zaken, lijkt het mij onjuist dit niet voor de Kamer te laten gelden.

VRAAG: Acht U het mogelijk dat in de toekomst grotere verschuivingen bij verkiezingen zullen gaan voorkomen dan bij de laatste verkiezingen steeds het geval is geweest?

ANTWOORD: Bij het kiesstelsel dat wij nu hebben acht ik het niet mogelijk dat er zeer grote verschuivingen zullen gaan optreden. Toch kan men uit kleine verschuivingen belangrijke conclusies trekken.

Bij de laatste verkiezingen ging de Partij van de Arbeid drie zetels vooruit en de V.V.D. één.

Over iets langere termijn gezien

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

P. C. Boevé

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Ger van Schagen

Redactie-adres:

Graaf Florisweg 40, Gouda

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.— per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentiegelden uitsluitend aan G. Stempher Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandsche Bank-Unie N.V., Herengracht 434—438.

ging de V.V.D. in de periode liggen de tussen 1947 en 1952 50% vooruit. De partij sprong namelijk van zes op negen zetels. Dit zijn bij het stelsel van de evenredige vertegenwoordiging belangrijke verschuivingen.

VRAAG: Welke aspecten biedt de liberale politiek in het bijzonder voor de jongeren?

ANTWOORD: Ik geloof, dat bij de jongeren steeds meer de vraag rijst of de ontwikkeling naar de collectivistische richting wel de juiste is. Velen keren zich er vanaf. Men gaat inzien, dat de individuele mens te veel in het gedrang komt in dat systeem.

De belangstelling van de jongeren voor het liberalisme neemt steeds toe. Onlangs schreef een socialistische krant, dat de jongerenorganisatie voor Vrijheid en Democratie de snelst groeiende jongerenorganisatie is.

Persoonlijk ben ik een voorstander van dergelijke jongerenorganisaties. Zelf heb ik mijn eerste schrede in de politiek gezet in de vrijzinnige propaganda-verenigingen. Er was destijds een grote politieke belangstelling onder de jeugd.

Ik heb toen o.a. nog meegewerkt aan de oprichting van de Bond van Vrijzinnige Propagandaverenigingen.

Hoewel de ouderen verdeeld waren over een drietal partijen (Unie-Liberalen, Oud-Liberalen, Vrijz. democraten) vormden de jongeren één geheel.

Vroeger werd er om een Kamerzetel hard „gevochten” en als jongere ging je al naar de verschillende steden en dorpen om te debatteren. De evenredige vertegenwoordiging heeft de politieke belangstelling onder de jongeren echter doen afnemen.

Na de laatste oorlog is de politieke belangstelling onder de jongeren gelukkig weer toegenomen. En veel jongeren hebben zich aangesloten

bij de liberale jongerenorganisatie. Dit is ook niet zo vreemd.

Toen het socialisme opkwam trok het de jeugd aan door zijn vechtlust. Van die vechtlust is thans weinig meer over.

De jongeren krijgen hierdoor het idee, dat de socialist van thans een bourgeois-satisfait is geworden.

Het liberalisme heeft daarentegen aan kracht gewonnen, het oude is weer nieuw geworden. En een partij die naar de vooruitgang streeft, heeft altijd aantrekkingskracht op de jongeren.

Mei '56.

FERRY HOOGENDIJK

KANTTEKENINGEN INZAKE ACTUELE CONJUNCTUURPROBLEMEN

Vennootschapsbelasting dient te worden beperkt tot de baten, welke niet getroffen worden door de inkomstenbelasting.

Op 23 mei j.l. is de controverse tussen de Bank deutscher Länder en bondskanselier Adenauer over de conjunctuurpolitiek scherp toegespitst.

De bondskanselier keerde zich tegen de recente discontoverhoging van 1%. Deze uitlating betekende, dat Adenauer zich tegen zijn ministers van Financiën en Economische Zaken keerde, Schäfer en Ehrard. Beide ministers waren aanwezig bij de zitting van de bestuursraad van de Bank, toen deze over de discontoverhoging tot 5 1/2% besloot en geen van beiden heeft zich tegen het voorstel verzet.

Adenauer meende, dat de genomen maatregelen vooral de kleine zelfstandigen zullen treffen en de Duitse regeringsleider vond hier bijval bij de industriëlen, want ook Berg, de president van de B.D.I. (Bond van Duitse Industriëlen) laakte de economische politiek van de Centrale Bank en de Duitse regering.

Ook Engeland heeft moeilijkheden met de hoogconjunctuur. Men ging daar over tot discontoverhogingen, afremmen van het afbetalingskrediet (de eerste stortingen werden verhoogd van 15 à 33 1/3% tot 20 à 50%, terwijl de afbetalingstermijnen werden gelimiteerd), de subsidies op verschillende consumptiegoederen werden verlaagd en ook de overheidsuitgaven moesten deze deflatoire maatregelen ondergaan. En ondanks dit alles moest de minister van financiën Mac Millan een stijging van de kolenprijzen aankondigen.

Dat ook Nederland de gevolgen van de hoogconjunctuur ondervindt, komt tot uitdrukking in het verslag van dr van Holtrop, de president van de Nederlandsche Bank over het boekjaar 1955.

„De omstandigheid, dat in het jaar 1955 vooral de gunstige effecten der conjunctuurontwikkeling op de voorgrond traden, te weten toeneming van de reële produktie en toeneming van welvaart, terwijl in dat jaar de mogelijke ongunstige effecten, te weten prijsstijging en betalingsbalanstekorten, uitbleven, heeft uiteraard de keuze der aan te wenden middelen van monetaire politiek mede beïnvloed.

Onder de gegeven omstandigheden hebben de monetaire autoriteiten zich in het algemeen beperkt tot maatregelen tot tempering van de waargenomen inflatoire invloeden en hebben zij geen aanleiding gevonden tot het nemen van anti-cyclische maatregelen van zodanige aard, dat daardoor de continuïteit van het tot dusver gevoerde structurele beleid zou worden doorkruist. De centrale overheid heeft zoals werd opgemerkt, de matigende invloed vooral trachten uit te oefenen door een groter beroep op de kapitaalmarkt te doen, dan voor financiering van haar uitgaven noodzakelijk was.

Haar budgetaire beleid heeft de centrale overheid niet of althans in slechts geringe mate, op vermindering van de conjuncturele spanningen gericht. De regering zag zich in september genoodzaakt toe te geven aan de onweerstaanbare aandrang tot belastingverlaging, die het natuurlijke gevolg was van het gunstige beloop van de staatsfinanciën, hier werd”, aldus dr van Holtrop, voorrang gegeven aan het structurele regeringsbeleid, boven het conjuncturele.

Daar de overheid wel inzag, dat deze maatregel aanleiding zou geven tot aggravering van de over-

spannen situatie, werd een monetaire compensatie in het leven geroepen door de minister van financiën n.l. de vervroegde inning van de vennootschapsbelasting en vermindering van de fiscale faciliteiten ten aanzien van de vervroegde afschrijvingen.

Lasten voor het bedrijfsleven

De lasten van het conjunctuurbeleid werden zodoende dus verschoven naar het bedrijfsleven. De gevolgen van deze maatregel zijn in 1955 nog niet naar voren gekomen, maar voor het lopende jaar zal zeker een zekere deflatoire invloed van dit besluit uitgaan, mits”, zo voegt dr van Holtrop er aan toe, „de schatkist de aldus verkregen middelen deugdelijk afzondert en deze niet aan eigen financieringsbehoeften ten goede doet komen.”

De president van de Nederlandsche Bank stelt dus in zijn verslag, dat een discontoverhoging niet is overwogen in 1955, omdat de kredietverlening geen algemene tekenen vertoonde van speculatieve overspanning of dat de handhaving van prijsstabiliteit of dat betalingsbalanstekorten een dergelijk ingrijpen rechtvaardigden.

De voorkeur werd gegeven aan een restrictieve kredietpolitiek en aan een verzoek aan het bankwezen in september om de afbetalings- en investeringscredieten af te remmen. In oktober en november gaf de kredietgeving een daling te zien, doch in december bereikte de kredietverlening een ongekende hoogte, waardoor de Bank over moest gaan tot een verhoging van het disconto met een 1/2% (3%) in februari. Bij de huidige welvaartsvermeerdering is een beperkte kredietexpansie noodzakelijk wil men bij handhaving van een stabiel prijsniveau in de vermeerdeerde likwiditeitsbehoefte in verband met de inkomstenstijging, kunnen voorzien.

In de verschillende landen blijkt

het, dat niet alleen de depressie moeilijkheden met zich brengt, maar dat ook de hausse gevaren in zich draagt en zeer moeilijk te cureren is. In de tijden van de werkloosheid der dertiger jaren was de literatuur vooral toegespitst op de conjunctuurpolitiek om de depressie te vermijden. Doch Hicks schreef reeds in 1937 in „Mr. Keynes and the Classics”, dat Keynes zijn theorie zou moeten generaliseren Keynes zelf meende echter een „general theory” te hebben geformuleerd, doch in feite beperkte hij zich tot de depressie.

Naar mijn mening is het voeren van een anti-haussepolitiek moeilijker dan de anti-depressiepolitiek. De anti-depressiepolitiek is bij de massa populair, de anti-haussepolitiek vindt veel tegenstand. De maatregelen, die Keynes in zijn „General Theory of Employment, Money and Interest” (1936) aanbeveelt om de depressie te bestrijden kunnen wij in drie punten samenvatten, n.l.

1. Progressieve belastingen om de consumptie te doen toenemen.
2. Publieke investeringen en controle van de private investeringen, om zodoende de fluctuaties in de private investeringen te compenseren, „socialisation of investment”.
3. Sterke monetaire autoriteit om het geldaanbod te controleren en om de rentevoet te verlagen.

Om overemployment te cureren bestaan o.a. de volgende mogelijkheden:

1. Consumptie beperken, om zodoende de te grote effectieve vraag te limiteren.

Hier staan ons weer 3 middelen ten dienste:

- a. regressieve belastingen, hetgeen een belastingverhoging op consumptieve uitgaven zal betekenen.
- b. Vertrouwen op vrijwillige besparingen, waardoor een anti-inflatiepolitiek zal worden gevoerd.
- c. Deferred Pay Plan: blokkering van lonen en salarissen op een spaarrekening.

2. Vermindering van de investeringen om op die manier een aanpassing te verkrijgen. Daarbij zal men een vermindering van de volgende componenten moeten trachten te bereiken: overheidsuitgaven — private kapitaalvorming — export.

Mijns inziens heeft men de laatste tijd vooral de private kapitaalvorming willen beperken (hiervan getuigt het jaarverslag van de Nederlandsche Bank). We moeten ons duidelijk voor ogen houden, dat het mijden van een crisis een zaak is, die een ieder aangaat en dat de offers, welke nodig zijn om de depressie met haar ellende (massale werkloosheid), te voorkomen, door een ieder moeten worden gebracht

en dat de regering niet om politieke redenen in verband met verkiezingen enz. moet terugdeinzen om de consumptie te limiteren.

Door een dergelijke maatregel zou de stimulans van deze zijde op de private investeringen voor een goed deel weggenomen worden. Deze maatregel is impopulair, doch waar het hier ook gaat om de belangen van de arbeiders, die in gene dele gebaat zijn met conjunctuurwerkloosheid, zij zullen ook dit offer moeten brengen.

Sparen hebbe de aandacht

Ik meen dat, vooral het sparen de voortdurende aandacht zal moeten hebben van de regering. Het schijnt mij toe, dat een aanpassing van de besparingen aan de investeringen de kans op een conjunctuuromslag geringer zal maken, want een verhoging van de investeringen boven een niveau, dat kan worden gefinancierd door middel van vrijwillige besparingen en dus met behulp van bankkredieten tot stand is gekomen kan slechts tijdelijk zijn.

Wanneer de investeringskosten stijgen of wanneer er een beperkende monetaire politiek zal worden gevoerd, dan zullen de investeringen terugvallen en zal de crisis zijn ingeluid. Dat we deze besparingen niet mogen verwachten door te vertrouwen op het vrijwillig sparen van de massa lijkt mij voor de hand liggend. Door middel van minder progressie in de belastingen zullen we veel meer bereiken, daar het vooral de hogere inkomens zijn, waaruit relatief veel bespaard wordt.

Naast de consumptie zullen we de investeringen moeten afremmen. De overheidsuitgaven en de private kapitaalvorming zullen dus beperkt moeten worden.

Discontoverhogingen kunnen een middel zijn, doch ik betwijfel of het het juiste middel is. Men moet nog maar afwachten hoe de kredietvraag zal reageren en of niet, zoals prof. Witteveen in maart 1952 betoogde, de renteverhoging op korte termijn te kort en op lange termijn teveel effect zou hebben. Wenselijker lijkt mij, dat de overheid de geldstroom verkleint, hetgeen dus neerkomt op grotere overheidsontvangsten dan uitgaven, een zogenaamde anti-cyclische overheidspolitiek (tijdens de depressie zal men over moeten gaan tot hogere staatsuitgaven tegenover lagere staatsontvangsten).

Deze geldstroom-inkrimping heeft dan niet alleen op de ruggen van de hogere inkomens te worden uitgespeeld, want dan zal men bereiken, dat de besparingen verminderen terwijl we gebaat zijn bij een hogere spaarquote.

Dat ook de arbeiders niet een onevenredig grote last behoeven te

torsen in verhouding tot hun inkommen lijkt mij noodzakelijk. Een belastingstelsel, dat gebaseerd is op draagkracht, welke een evenredig genotsoffer eist (dus een matig progressief tarief) lijkt mij hier op zijn plaats en zeker wenselijker dan een belastingstelsel, dat de rea-

lisatie van een inkomenscorrectie voorstaat. Verder zal de vennootschapsbelasting zich alleen moeten bepalen tot de baten welke niet getroffen worden door de inkomstenbelasting, zodat dubbele belasting voorkomt. C. J. W. WEBER

Verkiezingen eens in de vier jaar: jammer!

DOEN WE WEL VOLDOENDE ONS BEST?

In de maanden rondom een grote verkiezing word je nog een extra met je neus op de beginselen van de politieke groeperingen gedrukt.

Ik vind het dan telkens weer een prettige gewaarwording om in de gesprekken met collega's of vrienden, maar vooral met politiek andersdenkenden, zelf steeds meer overtuigd te raken van de kracht en de juistheid van de liberale principes.

Wanneer je je „tegenstanders” probeert uit het veld te slaan met argumenten ontleend aan onze standpunten t.a.v. krematie, prossiessivrijheid, radiozending, prestatieontwikkeling, zelfbeschikkingrecht voor de Molukken, vrijheid van onderwijs, betere huisbouw en nog zoveel meer, dan eerst merk je, hoe weinig redelijk er door hen kan worden tegenin gebracht.

Het is alleen maar zo jammer, dat deze hoogtepunten in het politieke volksleven maar één keer in de vier jaren optreden.

Het is daardoor, dat ik mij heb afgevraagd: „Doen we eigenlijk genoeg ons best, om opvallend met onze beginselen naar buiten te treden?”

En daarbij moest ik wel tot de conclusie komen, dat wij in vergelijking met onze socialistische, communistische en katholieke vrienden maar heel weinig „de straat op gaan”.

Zijn we te verlegen?

Ik ben eigenlijk een beetje bang, dat wij in de J.O.V.D. daar iets te verlegen voor zijn.

Toch zullen we niet moeten aarzelen, wanneer we de kans hebben de buitenwereld te tonen waarom we liberalen zijn.

Op de grote septemberbijeenkomst van de V.V.D. in Scheveningen was er even dat buitengewone en hartverwarmende gevoel van eenheid en saamhorigheid met hen, die anders zo onzichtbaar om je heen leven.

Vooraf het moment van hulde aan prof. Oud trof mij toen, door die bij ons zo onbekende „groepsgeest”. Juist voor de zo sterk individualistische denkende en levende liberaal zal dit inleven in een groepsgevoel buitengewoon moeilijk zijn, maar daardoor ook des te meer onszelf en de buitenwereld imponeren, wanneer het toch gebeurt.

Ik zou eigenlijk zo graag ook in ons land de zeepkistenspeeches, de drumbandoptochten en de spektakulaire meetings zien, waar we duidelijk ons springlevend enthousiasme uit zouden kunnen dragen.

Is het eigenlijk niet zo, dat we wel eens vergeten, dat velen buiten onze directe gezichtskring er eigenlijk geen idee van hebben, hoe er in onze vereniging wordt gedacht.

Beschouwt men de J.O.V.D. niet te veel als een groep jongeren, afkomstig uit de meer welgestelde milieus, die gemakkelijk over sociale misstanden kunnen heenstappen?

Zie daarnaast de realiteit.

De J.O.V.D., die vaak haar activiteiten door geldgebrek moet beperken.

De J.O.V.D., die aarzelt een contributieverhoging van ± f 1.— per jaar door te voeren.

De J.O.V.D., die geen luxe buitenkampeerhuizen exploiteert.

De J.O.V.D., die geen rijke steun uit een politieke partijkas ontvangt.

Een J.O.V.D. dus, die wel degelijk weet, wat financiële zorgen betekenen.

En de leden zelf?

Is het niet eerder zo, dat we in onze gedachtengang, waarbij vrijheid

voor elk individu op de eerste, tweede en derde plaats staan, komen tot een staatsvorm, die plaats biedt aan elk; streven naar een maatschappij, waarin de welvaart van eigen prestatie afhankelijk is en niet van een door starre blokvorming afgedwongen klasseindeling. Is het niet hoog noodzakelijk, dat we onze medejonkeren hardhandig wakker schudden?

Daarom: trek er op uit; maak reclame; debatteer waar het maar even mogelijk is (vergeet daarbij niet op zondag vóór 1 uur een beetje zachter te spreken).

De liberale beginselen zijn het waard, juist in deze tijd van welvaart, om als waarschuwing en bevestiging verbreed te worden.

Er zijn ook nu nog landen in de wereld (en waarachtig niet de kleinsten!) waar de liberalen een meerderheid vormen in het politieke leven.

Aan ons jongeren de taak, om anderen van de kracht en de schoonheid onzer idealen te overtuigen.

Een positief ja!

Het is niet nodig het antwoord schuldig te moeten blijven op de vraag van ouderen: „Hebben jullie tegenwoordig eigenlijk nog wel idealen, zoals wij vroeger?”

Immers, wij hebben ze!

Wij allen streven naar een wereld zonder oorlog of armoede.

Alleen, wij pogen een realistisch idealist te zijn, door onze ogen niet te sluiten voor het feit, dat niet alles door mensen kan worden bereikt.

We zijn harder dan vroeger; dat brengt deze enerverende tijd mee, maar dat zal ons niet mogen beletten, om de vrijheidsgedachte te doen schitteren, waar dat maar mogelijk is. PETER BOEVÉ

Afdelingsnieuws

GRONINGEN.

Emigratiepraatje.

Inplaats van een politiek praatje hield mevrouw dr. M. Hartgerink-Koomans op 27 april in Suisse een gezellig babbeltje over: Australië en Nieuw-Zeeland, de emigratielanden, waar onze landgenoten hun thuis zullen hebben.

Wat er al zo naar deze landen emigreert is voor 50% landbouw en 50% middenstand. Wanneer een emigrant pas aankomt, wil hij het liefst met de volgende boot weer terug.

Na een half jaar wil de helft van de mensen terug en na twee jaar niemand meer. De instelling van werk is geheel anders dan in Nederland. Hier buit men elk plekje grond uit, maar in Australië ziet men vaak zoveel eek (d.i. ha.) per schaap. Men

denkt er eenvoudig niet over om alles te exploiteren. Er is toch land genoeg.

Men kent er veel bruggen, die allemaal één-richtingverkeer hebben. Wanneer men juist de tegengestelde kant gaat, moet men tijden wachten om de brug over te komen. De afstanden zijn zeer groot en men bemoeit zich ook niet met elkaar.

Wanneer men een huis heeft en werkt dan is men gelukkig. Men zoekt geen contact door verenigen.

Alleen de oude adel deed nog wel aan sociaal werk. Een groot probleem is de school. Men kent er de zgn. Correspondenceschool. De hoofdzetel is in Wellington. Men krijgt materiaal mee voor een jaar met de opgegeven werkstukken. 's Morgens om 9 uur spreekt de directeur der school voor de radio en geeft ook weer werk op voor die dag. De radio is een belangrijk element. Er is een visiting teacher, die de kinderen thuis bezoekt. Ze wonen vaak op vuurtoreneilanden of afgelegen streken.

Eens per jaar gaan ze naar Wellington en blijven daar een paar dagen om te wennen aan de schoolgemeenschap. Ouders hebben zeer veel zeggenschap in de school. Hoe actiever zij zijn, des te betere leermiddelen. De school is niet gesubsidieerd.

Er volgde na de lezing nog een geanimeerd debat.

Op 8 mei was er weer een zitting van het Politiek Jongeren Contact in het Raadhuis. Er was door de ARJOS een inleider gevraagd, die

sprak over verschillende onderwerpen. Na afloop ontstonden felle discussies. Speciaal het vrijheidsbegrip kwam aan de orde.

Het studiegroepje kwam op 14 mei bij elkaar. Van de politiek waren we afgedwaald op de wijsheid om een idee te vormen over het begrip waarheid. Bernard Dorhout hield een praatje over de filosoof Sartre, waarna hevige werd gesproken over allerlei.

De liberale aspecten in internationaal verband werden op 1 juni besproken door de heer mr P. Dorhout. De bedoeling was geen propagandaspreek voor de V.V.D. maar speciaal enkele begrippen uit het beginselprogramma te belichten en van verschillende kanten te bekijken.

Uitvoerig werd de vrijheid onder de loep genomen. Is men waarlijk vrij, wanneer men alleen op de wereld zou leven? Men moet dan voor zijn eigen kostje zorgen. En wanneer men in het gezin leeft is men ook gebonden. Is een gelukkig leven gelijk te stellen met een vrij leven?

Vergelijkt men b.v. de hoge levensstandaard van West-Europa met een Oosters land. Moet men die mensen niet gaan helpen en wat daar verder voor problemen aan vastzitten. De vrijetijdsbesteding? In het debat ging het zover, dat het nodig was om in de moderne loopstal bij koeien nog vrijetijdsbesteding voor hen te zoeken.

Conclusie was, dat we het begrip vrijheid niet beschouwen als een theoretische leuze, maar er bij stilstaan wat het praktisch inhoudt.

Wat zeggen de voorverkiezingen in de Verenigde Staten?

Toenemend belangrijke rol van Stevenson

Door een aantal politieke commentatoren is dezer dagen de vinger gelegd op wat op het eerste gezicht een merkwaardige inkonsequentie schijnt te zijn bij het opmaken van de balans van de voorverkiezingen, die begin juni in de Verenigde Staten werden afgesloten.

Daar president Eisenhower bij de voorverkiezingen van de Republikeinen onbetwist de eerste plaats heeft ingenomen, is de aandacht in de eerste plaats thans gevestigd op de Democratische wedloop voor de benoeming van de partijcandidaat voor het presidentschap.

Terwijl echter lang voor de voorverkiezingen in Florida, waarvoor zoveel tamtam is gemaakt, de politieke wijzen op alle manieren trachten te verklaren dat de resultaten van de voorverkiezingen eigenlijk niet beslissend zijn, zijn zij het er nu wijd en zijd over eens, dat de overrompelende overwinning van Adlai Stevenson in Californië in belangrijke mate zijn kansen op zijn candidatuur voor de Democraten heeft vergroot.

Wat zit er nu achter deze blijkbaar inconsequentie? Wanneer men daar achter is gekomen dan is ook de huidige stand van de campagne duidelijk geworden.

Het is een feit, dat de voorverkiezingen de kansen van een der strijders lelijk kunnen dwarsbomen, maar zelden zullen ze de overwinning op de verkiezingsconventie bepalen. Er worden slechts in 19 staten voorverkiezingen gehouden; in de andere staten worden de gedelegeerden voor de nationale conventie gekozen in vergaderingen van partijleiders, die overal in de staten gehouden worden en niet door middel van de uitgebrachte stemmen van de partijleden.

Zo wordt dus door middel van de voorverkiezingen slechts een deel van de stemmen der gedelegeerden verkregen, die voor de benoeming van de kandidaat nodig zijn en daardoor zeggen ze eigenlijk weinig over de gevoelens, die zich binnen de partij-organisatie doen gelden.

Maar ondanks al deze beperkingen, produceren de voorverkiezingen stemmen, en stemmen zijn nu eenmaal niet alleen het materiaal waaruit de democratische regeringen worden opgebouwd, ze vertellen ook het een en ander over de stemmingen in het kiezerscorps en niet te vergeten: zij hebben een belangrijk psychologisch effect.

De overwinning, die de heer Stevenson in Californië heeft behaald wordt nu algemeen beschouwd als van grote betekenis te zijn en wel op deze overwegingen: hij heeft daar bijna tweemaal zoveel stemmen behaald als zijn onvermoeide tegenstander Senator Kefauver uit Tennessee, hij kreeg de kiezers van de partij op zijn hand in een staat met een staatkundig typische bevolkingsstructuur, de op een na grootste staat van de Unie met zowel een zeer groot kiezerscorps als een groot aantal kiesmannen; hij won bijval op het platteland en in de grote steden en niet te vergeten onder de negerbevolking van Californië.

De man die de eenheid brengt

Deze successen schijnen de indruk te hebben versterkt, dat hij wel eens de man zou kunnen zijn, die de eenheid brengt in de Democratische Partij, die thans geslingerd wordt tussen de belangen van de arbeiders en die van de boeren en tussen het Noorden en het Zuiden in verband met de rassenkwestie op de openbare scholen.

Bovendien was het al de vijfde zege in de „primaries”, die Stevenson behaalde op Kefauver uit Minnesota. En tenslotte behaalde Stevenson in Californië alle 68 stemmen van de gedelegeerden naar de conventie.

hetgeen tot tastbaar gevolg heeft, dat Stevenson in augustus naar de Democratische Conventie in Chicago komt met ongeveer 260 toegezegde stemmen en naar schatting nog 119 stemmen van gedelegeerden, die zich niet vooraf gebonden hebben, maar waarvan wordt aangenomen dat zij hem zullen steunen, zodat hij ongeveer 380 van de 687 stemmen van gedelegeerden die voor de benoeming vereist zijn, op zich zal verenigen.

Niemand kan natuurlijk nu al zeggen de Stevenson thans zeker is van zijn candidatuur, maar als proponent van een „gematigd” program-

ma terwille van de partijeendheid worden zijn overwinningen beschouwd als een voorbode van de versterking der banden die hij voorstaat met de zuidelijke gematigde vleugel onder leiding van Senator Johnson uit Texas.

Een element van onzekerheid blijft nog hoe de Democratische leiders in het Noorden hierop zullen reageren. Stevenson zelf heeft gezegd, dat hij de gouverneur van de staat New York, W. Averall Harriman, die zich vrijwel geheel van de voorverkiezingen afzijdig heeft gehouden, als zijn ernstigste tegenstander beschouwt.

Stevenson moet er thans naar streven het psychologisch overwicht dat hij heeft behaald te gebruiken voor het winnen van toezeggingen van de staatsdelegaties, die nog geen beslissing hebben genomen en van hen die staatsgewijs in de partijconventies worden aangewezen, want per slot van rekening kan veel afhangen van het succes dat hij in die richting weet te behalen.

Men is het er echter nu wel over eens, dat hij duidelijker dan ooit sedert zijn nederlaag in Minnesota de leiding in de strijd weer op zich heeft genomen en dat hij wel eens

de man kan blijken te zijn, die tegenover de kandidaat van de Republikeinse Partij komt te staan, President Eisenhower, evenals dat bij de verkiezingen van 1952 het geval was.

Ondanks alles blijft het evenwel historisch juist, dat de resultaten van de voorverkiezingen vrijwel nooit enige zekerheid bieden over de benoeming tot kandidaat. De wedloop naar de Democratische candidatuur blijft derhalve in wezen wat het al die tijd reeds geweest is: een open vraag, waarop het antwoord nog niet kan worden gegeven.

DE VERKIEZINGSUITSLAG NADER BEKEKEN

Wat zijn de mogelijkheden voor de liberalen in de toekomst?

Een algemene, geheime, directe en evenredige verkiezing, zoals wij op 13 juni 1956 weer hebben gehad, kunnen wij gerust een hoogtepunt, een feest der democratie noemen.

De uitslag is bekend. Hieronder volgt een overzichtje van de zetelverdeling, waarbij echter, om de grote lijn te zien, 1956 vergeleken wordt met 1946 en 1937.

	1956	1946	1937
Katholieke Volkspartij/ R.K. Staatspartij	33	32	31
Partij v. d. Arbeid/ Soc Dem. Arbeiderspartij + Chr. Dem. Unie	34	29	25
Anti-revolutionaire partij	10	13	17
Christ.-historische unie	8	8	8
V.V.D./P.v.d.V./Vrijheidsbond + Vrijzinnig-democr. bond	9	6	10
Communistische partij	4	10	3
Staatkundig-gereformeerde partij	2	2	2
Nationaal-socialistische beweging	—	—	4
	100	100	100

Opmerkelijk is, dat over een langere tijd bezien, de rooms-katholieke staatkunde weerklank vindt bij een stabiel percentage van het Nederlandse volk.

Hetzelfde kan gezegd worden van de christelijk-historische en de staatkundig-gereformeerde staatkunde.

In de groepen der Nederlandse bevolking met een beweeglijker geestelijk leven en met feller sociaal sentiment ziet men toch belangrijke wijzigingen.

De mening, dat in Nederland altijd alles bij het oude blijft, vindt in de gegeven cijfers geen steun.

In bijna 20 jaar tijds ziet de anti-revolutionaire partij circa 40% van haar aanhang verdwijnen.

De sociaal-democratische voorgangers zagen hun invloed met bijna 40% toenemen.

Dit zijn geen te veronachtzamen veranderingen. Zij demonstreren duidelijk, dat er in 20 jaar tijds wel degelijk een zwenking in het volkskarakter is opgetreden.

In de meeste beschouwingen over de uitslag der verkiezingen wordt gezegd, dat de P.v.d.A. won ten koste van bijv. de anti-revolutionairen. Hier wordt toch naar mijn mening een denkfout gemaakt.

Inderdaad moeten de anti-revolutionairen twee kamerzetels aan de sociaal-democraten afstaan, maar dat betekent nog niet, dat er anti-revolutionairen naar de arbeiderspartij zijn overgelopen.

De kiezers van 1956 en 1946 zijn namelijk niet geheel dezelfde! Het aantal is met 1 miljoen(!) toegenomen ('56: 5,7 mln.; '46: 4,7 mln.), bovendien zijn de kiezers van '46 ouder geworden of inmiddels overleden.

Van deserte op grote of kleine schaal kan bij de anti-revolutionaire partij en de christelijk-historische unie niet worden gesproken. Dat bewijzen de cijfers van de op deze partijen uitgebrachte geldige stemmen:

	1956	1946
C.H.	480.000	370.000
A.R.	570.000	610.000

Om de toekomst van de Nederlandse

partijverhoudingen enigszins te benaderen, is het niet interessant te weten, hoe groot en hoe trouw de oude kern van elke partij is, maar wel, tot welke partijen de jonge kiezers zich aangetrokken voelen.

Zoals gezegd: van '46 tot '56 nam het aantal stemgerechtigden toe met één miljoen. Hiervan trok de:

P.v.d.A.: 300.000 (n.l. 500.000 — 200.000 van de C.P.N.)

K.V.P.: 350.000

V.V.D.: 200.000

C.H.U.: 110.000

S.G.P.: 30.000

Snipperpart.: 10.000

1.000.000

Wanneer in deze tendentie geen verandering zou komen, zouden de eerste vier partijen over één generatie de leidende groepen zijn.

Voor de V.V.D. zou, naar mijn mening, deze mogelijkheid enkel werkelijkheid kunnen worden, wanneer zij in haar verschijningsvorm, haar uitdrukkingswijze en haar programmapunten de aansluiting bij de jonge geslachten zal weten te vinden.

EDGAR NORDLOHNE

Wat heeft Moskou met Azië en Afrika voor?

Op de bovengenoemde vraag heeft dezer dagen Seweryn Bialer het antwoord gegeven. Bialer was een vooraanstaand man in de Poolse communistische partij, die gedisillusionerd, met de communisten heeft gebroken.

Hij is 30 jaar oud en week in januari naar West-Berlijn uit, toen hij als lid van een officiële missie Oost-Berlijn bezocht. Sedert mei verblijft hij in de Verenigde Staten.

Toen Bialer nog in Warschau werkzaam was, kwam hij als een van de topmensen van de Partij in kennis met de allergeheimste documenten, die door Chroesjtsjow, de partijleider in de Sowjet-Unie en andere hoge Sowjet functionarissen waren ondertekend.

Hij kwam daaruit te weten, dat Moskou de leerstelling van Lenin ten aanzien van het zaaien van tweedracht in Azië en Afrika in praktijk brengt en dat de Sowjets daartoe een gedetailleerd plan hebben opgesteld, waaruit hun huidige economische bemoeiingen in die gebieden verklaard kunnen worden.

Onlangs is Bialer verschenen voor de Subcommissie voor Binnenlandse Veiligheid uit de Senaat en verklaarde, dat hij met het communisme heeft gebroken, nadat hij sedert zijn prille jeugd de partij steeds trouw gediend had.

Hij deelde de commissie enkele feiten mee, die hij uit de Sowjetdocumenten te weten was gekomen, feiten, die in hoofdzaak betrekking hebben op de Russische buitenlandse politiek:

Het voornaamste doel, dat thans

door Moskou wordt nagestreefd, is de sinds kort zich ontplooiende naties ervan te weerhouden tot nauwe samenwerking met de vrije wereld te komen. Het Kremlin hoopt uiteindelijk deze landen tot instrumenten van haar internationale politieke strategie te kunnen maken.

Dit plan heeft voorrang boven alle andere; het verdringt zelfs — doch slechts tijdelijk — de plannen die zijn gericht op algehele overname van de macht door het communisme. Bij hun streven dit plan ten uitvoer

te leggen, maken de Sowjets onderscheid tussen drie verschillende categorieën van landen, die zich sinds kort hebben ontplooid.

Ten eerste, de landen waarin de arbeiders „klasse-bewust” worden en waarin de allereerste beginselen van een „klasse-strijd” worden aangevoerd. Het doet er niet toe of er al dan niet communistische partijen in die landen bestaan. Het kapitalisme wordt echter voorgesteld als een „internationaal-georiënteerde” midden- en hogere klasse. In dergelijke landen — en Bialer noemde daarvan voorbeelden bij name — verlenen de Sowjets economische steun aan door de staat geëxploiteerde ondernemingen, niet aan particuliere.

Ten tweede, de landen waarin de arbeiders nog geen „klasse-bewustzijn” hebben ontwikkeld, maar afhankelijk zijn van de nationaal-georiënteerde midden- en hogere klasse in plaats van daartegen stelling te nemen. Anders dan bij de „internationaal georiënteerde bourgeoisie” geeft Moskou in deze gevallen wel steun aan de nationaal-georiënteerde kapitalisten om zodoende nationalistische gevoelens aan te wakkeren, die Moskou als voorwaarde voor de neutraliteit beschouwt.

Ten derde, de gebieden waar geen eigenlijk proletariaat aanwezig is of die door Moskou worden gerekend tot de onder-ontwikkelde landen op het gebied van de klasse-strijd. In dit geval werkt het Kremlin via de communistische partijen in verschillende andere landen; deze partijen

hebben tot taak de bewoners van deze zich ontplooiende landen te doen geloven dat aspiraties alleen tot werkelijkheid kunnen komen met de hulp van de communisten.

Dit Sowjet plan — waarbij de interne structuur van de afzonderlijke landen een belangrijke rol speelt — vormt een onderdeel van de Sowjet buitenlandse politiek, die tot doel heeft deze landen van de rest van de wereld te isoleren, vanwege hun strategische, economische of politieke belangrijkheid.

Bialer verklaarde, dat Moskou's doelstellingen nog steeds de uiteindelijke communistische overheersing beogen van de landen aan welke thans door de Sowjet-Unie economische steun wordt geboden.

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

B. DE GRAAF

TELEFOON 78451-78454

N.V. BETONDAK

Fabrieken Arkel - kantoor Gorinchem

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

TWEE TORENS

Telefoon 25242 - Delft

WERF I.S. FIGEE

VLAARDINGEN

DRUOGUOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

Wessanen's rijst, door kenners
altijd gevraagd, is uitsluitend
verpakt verkrijgbaar. Elke soort
is zorgvuldig uitgezocht en
beproeft! Kies die Wessanen's
rijst, dan kiest U het beste!

**WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENSMIDDELEN**

U eet er niet beter!

N.V. SCHEEPSWERF EN MACHINEFABRIEK

«WAALHAVEN»

Waalhaven O/Z. 119 - Rotterdam
Telefoon 72850

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREDELDE LIJNEN
P. A. van ES & Co. N.V.
ROTTERDAM - AMSTERDAM
GRONINGEN - HAMBURG

TUINARCHITECTUUR - BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen
Aanleggen
Onderhouden

Gijsb. VURENS

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 22114

Ea. W. VAN 'T HART & ZONEN

TELEFOON 39416-33267-50699-32280

- Classificeren en volledig onderhoud van schepen.
- Reinigen van alle typen stoomketels
- Vervanging dek- en machinekamerpersoneel
- Onderhoudswerkzaamheden van constructiebouw.
- Zandstralen van alle voorkomende werkzaamheden.
- Mastiekwerkzaamheden

DRIJVENDE LICHT-, LICHT- EN ZANDSTRAAL-INSTALLATIES
HUDSONSTRAAT 37-39 - ROTTERDAM - W.

N.V.

W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

D. BRAND

TRIPLEX & BOARDS

„Picus”-Betontriplex - Meubelplaten - Deuren

Spangeschekade 115 - ROTTERDAM
Tel. 30231

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

Waalhaven, Pier 8 - Rotterdam
Telefoon 77610 (3lijnen)
Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

A. v. d. HOF'S KABELFABRIEK

BRIELSELAAN 280 - ROTTERDAM
TELEFOON 74254

Een standaardwerk in 3 delen

over de krijgsgeschiedenis van de 2e Wereldoorlog
VAN WARSCHAU TOT HIROSIJIMA
door Gep. Lt-Generaal J. J. C. P. Wilson

Ongeveer 1000 pag. tekst, tientallen detailkaarten, register, bijlagen.
Deel I: „Triomfen der agressie”, verschijnt in het najaar 1956. Volgende delen met tussenpozen van 1 jaar.

Prijs bij intekening f 25.-. Na verschijnen aanzienlijk hoger.
Verkrijgbaar in de boekhandel **VAN GORCUM - ASSEN**

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en
buitenland, als U op een goed
ochtendblad geabonneerd bent.
Terwijl U slaapt, stroomt nieuws
binnen uit het gehele land en uit
alle delen der wereld. Het Alge-
meen Dagblad wordt 's nachts ge-
drukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten (o.a. New York)
- belangwekkende advertentiepagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR

DE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

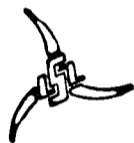
H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serin!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN

**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

★
*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK
ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45
Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT
VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

SMIT
SLIKKERVEER
GENERATOREN MOTOREN UITRUSTINGEN

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

VERPLEGING en ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT, WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64438.

Steunt het werk dezer stichting, die financiële hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!

Postgiro rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.
MACHINEFABRIEK
en
STAALGIETERIJ

★
RIDDERKERK

**N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”**

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

•
Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX“
BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

8e Jaargang No. 7

Juli 1956

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Voor
**„ROMME
DE
GROTE“**

(Zie pagina 3)

DE TIJD WAARIN WIJ LEVEN

Kabinetsformatie, Tour de France, Russisch vlootbezoek enz. Dit zijn zo de berichten, die onze aandacht trekken. Een groot deel van de Nederlanders neemt hiervan op het ogenblik met een zekere gelatenheid kennis, omdat het nu eenmaal vacantielijktijd is en men dan vele, op zich zelf belangrijke zaken, min of meer langs zich heen laat gaan.

Natuurlijk is de Kabinetsformatie belangrijk en vanzelfsprekend is dat ook het geval met de nieuwe Russische politiek. Maar wij staan met ons neus zo dicht boven op al dat nieuws, dat het vaak erg moeilijk is de betekenis van al die nieuwtjes in hun juiste draagwijdte te begrijpen.

Met het beoordelen van actueel nieuws is het eigenlijk net zo als met het bekijken van een schilderij, waar men te dicht bovenop staat.

Naarmate men de afstand ten aanzien van het schilderij vergroot, hoe duidelijker de contouren worden en dus hoe duidelijker het totale beeld.

Zo is het ook met de wereldgeschiedenis. Elke dag wordt er wereldgeschiedenis gemaakt. Maar de ware betekenis ervan zullen wij pas vele jaren later ervaren.

★

Een ieder zal zeker nog wel — hetzij aangename, hetzij onaangename — herinneringen hebben aan zijn schooljaren, waarin hij b.v. met minder of meer succes, de betekenis van de industriële revolutie moest „spuien“.

Hij moest dan o.m. duidelijk maken wat de oorzaken van deze industriële revolutie waren en tot welke gevolgen hij voor het economische leven leidde.

Als wij eenmaal de school verlaten hebben en eens — de vakantielijktijd is daarvoor eigenlijk toch wel uitermate geschikt — verder hierover nadenken, komen wij tot de conclusie, dat de gevolgen van die industriële revolutie nog dagelijks kenbaar zijn.

Zeker, niet in die mate, zoals aan het begin, toen de arbeiders hun weefgetouwen en machines vernielden, omdat zij vreesden, dat de mechanisatie hen brodeloos zou maken. Maar er trad een zeer belangrijk nevenverschijnsel op, te weten, het sociale vraagstuk, dat in feite nog steeds niet is opgelost.

De strijd om meer en betere sociale voorzieningen is een kleine vijftig jaar aan de gang. Het zijn voornamelijk de beide wereldoorlogen geweest, die deze strijd de economisch zwakkere meer voordelen heeft doen opleveren.

Maar nog is die strijd niet ten einde. Wij zitten er midden in. De omwentelingen op sociaal gebied en de nog te verwachten ontwikkeling is van een dusdanig ingrij-

pende aard, dat men zeker kan stellen, dat wij midden in de sociale revolutie zitten; een sociale revolutie, die dus na en als gevolg van de industriële revolutie is ontstaan.

★

Temidden van deze sociale ontwikkeling tekenen zich echter inmiddels op industrieel gebied nieuwe, zeer ingrijpende veranderingen af.

Uit de Verenigde Staten en Engeland komen de laatste tijd steeds meer berichten over de invoering van automatisering, voornamelijk in de automobiellindustrie.

Deze ontwikkeling gaat op het ogenblik gepaard met het ontslaan van grote aantallen arbeiders, die zich tegen deze nieuwe mechanisatie fel verzetten, gelijk hun collega's dit vroeger deden, bevreesd ook voor dezelfde gevaren, die de eerste industriële revolutie teweegbracht.

Dit is een zeer belangrijke ontwikkeling, die wel eens zijn stempel zal kunnen gaan drukken op het economische leven van de komende vijftig jaar, vooral ook als men rekening houdt met de ongekende mogelijkheden, die de vreedzame toepassing van de atoomenergie met zich mee kan brengen. Ongekende mogelijkheden, die binnen zeer afzienbare tijd ongetwijfeld zullen worden gerealiseerd.

Het sociale vraagstuk zal hierdoor weer andere en nieuwe aspecten krijgen, hetgeen noodzakelijkerwijs zijn weerslag zal vinden in de politieke strijd.

★

Het kan nuttig zijn, ons dit alles goed te realiseren. Het liberalisme met zijn sociale beweging heeft hier een zeer belangrijke taak.

Het is waarlijk een onverdiend verwijt als men die sociale beweging aan de liberalen wil ontzeggen. Zowel vroeger als thans zijn er voorbeelden te over te noemen, die er op wijzen, dat de liberalen voorvechters waren en zijn om de sociale voorzieningen dermate op te voeren, dat de economisch zwakkere in staat wordt gesteld een menswaardig bestaan te voeren.

Maar bij de hevige bewegingen, zowel in de industriële als sociale ontwikkeling gaat het er om, één ding niet uit het oog te verliezen te weten: de vrijheid van de mens!

Zowel de sociale revolutie als die op het terrein van de industriële ontwikkeling moeten in dergelijke banen worden geleid, dat de vrijheid van de mens niet gekneveld wordt.

Men versta ons goed: geen vrijheid in losbandigheid, doch vrijheid in gebondenheid maar nochtans: vrijheid!

Deze vrijheid wordt door de bovengeschetste ontwikkeling bedreigd, omdat

maar al te vaak op het inderdaad noodzakelijke ingrijpen van de overheid te veel de nadruk wordt gelegd.

★

Wij zeiden het reeds, dat wij dus leven temidden van een sociale revolutie met een tweede industriële revolutie op komst.

Daarom zal het sociale vraagstuk vooral onze aandacht vragen.

Wij menen daarbij te kunnen verwijzen naar het werkprogram van de V.V.D., dat ten aanzien van de sociale maatregelen o.m. stelt, dat alle sociaal-politieke maatregelen dienen te zijn gericht op het verwezenlijken van de sociale gerechtigheden en de versterking van de volkskracht. De sociale gerechtigheid houdt in, het verschaffen van gelijke mogelijkheden aan alle leden der gemeenschap tot materiële en geestelijke ontplooiing

De zelfwerkzaamheid der burgers en het dragen van eigen verantwoordelijkheid mogen niet worden belemmerd door overheidsingrijpen.

★

Zo maken ook wij geschiedenis. Zo bepalen ook wij mede hoe de loop van die geschiedenis zal zijn. Het sociale vraagstuk zal wellicht het belangrijkste zijn van de ontwikkelingen, waardoor deze eeuw zal worden gekenmerkt.

Hier liggen ontzaglijke problemen, waarin wij ons niet alleen hebben te verdiepen, maar die wij mede zullen moeten oplossen. Wij hebben aldus getracht enkele aspecten aan te duiden van de grote problemen, die zich voordoen in de tijd waarin wij leven.

Grote problemen, waarmede niet alleen nationaal geworsteld wordt, maar die zich overal in de wereld afspelen.

Bij enig nadenken, zal men tot de conclusie moeten komen, dat de tijd, waarin wij leven ongetwijfeld interessant is, omdat zich in een zeer snel tempo op allerlei terrein grote veranderingen voordoen, waardoor oude waarden geheel worden weggevaagd.

Nogmaals, dit alles kunnen wij niet zo maar langs ons heen laten gaan.

Er wacht ons een belangrijke taak, waarvan wij ons zeker beter kunnen kwijten als wij haar zien tegen de achtergronden van de grote strijd, die de mensheid heeft te voeren om gezamenlijk te komen tot een hoger materieel en geestelijk niveau. St.

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal“ voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Humanisme en sociale gerechtigheid

Over een rapport, dat het bestuderen en overdenken zeker waard is

Het Centraal Kader van de J.O.V.D. besteedt in dit werkjaar aandacht aan de sociale politiek; de achtergronden en de praktische kanten ervan zijn studie-objecten in zijn bijeenkomsten.

Het lijkt mij in dit verband alleszins de moeite waard Uw aandacht te vragen voor het rapport „Humanisme en sociale gerechtigheid” 1).

Dit rapport werd aan het hoofdbestuur van het Humanistisch Verbond in december 1954 aangeboden door een commissie, ingesteld door dat hoofdbestuur met als opdracht: „na te gaan welke principiële en concrete betekenis, bij alle verschillen van politiek inzicht onder de leden van het Verbond, toe te kennen is aan de eis der sociale gerechtigheid, opgenomen in de beginselverklaring”.

Het rapport heeft in onze kring, voorzover mij bekend, nog niet de aandacht gekregen die het stellig verdient. Het verdient de aandacht, omdat er onmiskenbaar raakvlakken zijn tussen humanisme en liberalisme. Beide stellen de mens centraal, beide respecteren de mens. Dit betekent geenszins, dat humanisme en liberalisme identiek zijn. Ook zonder humanist te zijn — in de zin van het Humanistisch Verbond — kan men liberaal zijn, maar dan zal de levensovertuiging toch een humane trek vertonen.

Ook zonder liberaal te zijn — in de zin van aanhanger van een liberale politieke partij — kan men humanist zijn, maar dan zal de levensovertuiging toch een trek vertonen die „ergens” liberaal is. Kennis nemen van dit rapport geeft dieper inzicht ook in eigen liberale opvattingen omtrent de sociale gerechtigheid, vandaar mijn aanbeveling aan U, het te lezen.

Op de concrete betekenis van de eis der sociale gerechtigheid wil ik hier niet verder ingaan.

Inhoud van het rapport

Het rapport bespreekt, in het raam van het onderwerp, de humanistische trekken in het marxisme, het socialisme en het liberalisme. Tevens gaat het nader in op onderwerpen als: medezeggenschap, welvaartspreiding, winstdeling, ondernemingsgemeenschap en vermogensvorming. Bij de lezing van de desbetreffende hoofdstukken zal de lezer, als het hem vergaat als mij, hier en daar wel bedenkingen hebben.

Onze vriend E. Nordlohne heeft in „Liberaal Reveil” 2) uiteengezet waarom en op welke wijze de humanistische levensbeschouwing kan leiden tot een keuze voor liberale staatkunde.

De beginselverklaring van het Humanistisch Verbond 3) bevat de volgende passage.

„Het Humanisme stelt vrijheid en gerechtigheid als eis voor het persoonlijk leven en maatschappelijk leven”. Het is deze passage die m.i. uitgangspunt is geweest bij het werk van de commissie.

Het is leerzaam eens na te gaan wat onder vrijheid te begrijpen is. Het uitgangspunt daarbij is, dat de mens drager is van een vermogen dat hem dwingt tot het stellingnemen t.a.v. de hem omringende werkelijkheid. In het stellingnemen komt het waardebesef tot uiting, dit waardebesef is niet naar willekeur te wijzigen, het is objectief, maar niet buitenmenselijk, niet on-subjectief. Vrijheid bestaat voor de humanist nu daarin, dat de mens dit waardebesef in zijn leven tot gelding kan brengen, gehoorzaamend aan een innerlijk beginsel. Dit waardebesef kenmerkt de menselijkheid in de

mens. Bij alle verschillen zijn de mensen allen gelijk als dragers van de menselijkheid, een gelijkheid in wezen.

Het rapport gaat op de wijsgerige achtergrond niet verder in, de beginselverklaring wel, en daarover zou stellig veel te zeggen zijn. Ik zal de verleiding weerstaan, het valt buiten het raam van het onderwerp. Voor de liberaal is m.i. het hierboven vermelde stellig aanvaardbaar, ook wanneer zijn wijsgerige achtergrond niet de humanistische is, doch stoelt op een (ander) religieus besef. De eis der vrijheid voor persoonlijk en maatschappelijk leven gaat gepaard met de eis der gerechtigheid. Sociale gerechtigheid is een wezensbestanddeel van de vrijheid zoals vrijheid een wezensbestanddeel van de sociale gerechtigheid is.

Het ene opeisen zonder het andere is even onmogelijk als het andere opeisen zonder het ene.

Het zijn voor ons liberalen bekende en gewaardeerde klanken deze grondtonen van het rapport. Het rapport zegt hierover (blz. 5):

„Gerechtigheid moet dan in het licht van de voorafgaande beschouwing die idee genoemd worden, die uitdrukking geeft aan de eerdergenoemde eis, dat de mensen in de vrije verwerkelijking van hun menselijkheid onder de norm van een niet willekeurig waardebesef, principiële als gelijkwaardig erkend worden, waarbij eventuele verschillen in positie op in feite aan te tonen en te verantwoorden gronden dienen te berusten.”

Kan het liberaler?

Het rapport bespreekt op basis van het geciteerde de problematiek, die er uit de eis der gerechtigheid voortvloeit. Daarbij komt het tot waarderings, die voor de liberaal vertrouwd zijn, al zal de liberaal niet alle uitspraken kunnen aanvaarden. Ik heb mij in mijn aanbeveling tot het lezen van dit geschrift onthouden van kritiek op enkele detailpunten. De gedachte, die er aan ten grondslag ligt is aanvaardbaar voor onze kring, en dat vraagt onze waardering. Het kennismaken van die gedachte zal ongetwijfeld ons inzicht in eigen beginselen — en dat inzicht is vaak zo latent — vergroten.

Wel bedenkingen

Dat ik mij onthouden heb van detail-kritiek betekent geenszins, dat ik geen bedenkingen heb.

Zo meen ik bezwaar te moeten maken tegen de wijze waarop in hfdst. III, Socialisme en Liberalisme, de grenzen tussen het socialisme en het liberalisme, en met name tussen het plan-socialisme en neo-liberalisme, worden vervaagd. Dat geschiedt met te groot gemak.

Tot slot moge ik nog wijzen op hetgeen in het rapport gezegd wordt

over de vrije concurrentie (blz. 16 en 17). In de klassieke economie gold als voorwaarde voor de vrije economie de vrije prijsvorming op de markt, zonder enig overheidsingrijpen in het spel der economische krachten.

In de praktijk heeft dit geleid tot machtsverhoudingen, die de minst krachtige in de verdrukking brachten. Dit werd gerechtvaardigd met een beroep op het goed recht van „the survival of the fittest”. Er heerste de geest van „the competitive society”, d.w.z. een geest van de verheerlijking van de sterkste, van het geloof in de waarde van de strijd naast de aanvaarding van meedogenloze concurrentie en ondergang.

Het rapport verwerpt de vrije con-

currentie in deze zin als zijnde anti-humanistisch, wij liberalen verwerpen deze vrije concurrentie als zijnde on-liberaal. Er worden ons op dit punt nog al eens verwijten gedaan, funderen wij ons beginsel t.a.v. de sociale gerechtigheid goed, dan zullen wij de tegenargumenten weten te plaatsen. Bij het vinden van ons fundament kan het rapport een hulpmiddel zijn, het heeft aanknopingspunten.

BOTE DE BOER Lzn.

1) Utrecht, 1955.

2) T.a.p., 1ste jrg. no. 2, blz. 34, Humanisme als grondslag voor de liberale keuze.

3) Beginsel en doel van het Humanistisch Verbond, Utrecht 1955.

Ons komend congres te Eindhoven

Oproep aan afdelingen en districten

Overeenkomstig het Huishoudelijk Reglement artikel 39 delen wij U mede:

1. in verband met het eerste lid van genoemd artikel wordt de jaarlijkse algemene vergadering gehouden op 10 en 11 november 1956 te Eindhoven;

2. in verband met het tweede lid van genoemd artikel wordt U onderstaande voorlopige opgave van te behandelen punten gezonden:

1. verslag van de algemeen sekretarissen;
2. verslag algemeen penningmeester;
3. verslag kascommissie;
4. beleid hoofdbestuur;
5. begroting 1956/57 en vaststelling contributie-afdracht voor het begrotingsjaar 1956/57;
6. verkiezing hoofdbestuur 1956/57;
7. resoluties;
8. benoeming lid Raad van Beroep;
9. benoeming kascommissie;
10. aanwijzing plaats en datum algemene vergadering in 1957;
11. wat verder ter tafel komt.

Toelichting:: ad punt 6, het hoofdbestuur is voor het jaar 1955/56 als volgt samengesteld: voorzitter, dr H. J. Roethof, vice-voorzitter, H. H. Jacobse, algemeen sekretarissen, L. D. Oosterveld en O. Tammens, algemeen penningmeester, E. T. Hoven, leden, mej. J. de Jonge, L. Stapel, M. Booy, G. Dorsman, F. A. Hoogendijk, C. A. Hoorweg, R. Lanting, mej. H. Naarding, mej. B. J. van der Ploeg en J. G. Uijé. Niet herkiesbaar zijn of stellen zich: de heren Roethof, Oosterveld, Booy en Dorsman. Met betrekking tot enkele andere leden bestaat nog onzekerheid; wij vertrouwen U hieromtrent spoedig nader te kunnen inlichten.

3. de afdelingen en districten hebben het recht tot 30 september voorstellen te doen met toelichting tot wijziging of aanvulling van deze opgave.

Namens het hoofdbestuur,
L. D. OOSTERVELD, sekr.

Nog meer J.O.V.D.-raadsleden

Toen wij in ons vorig nummer onze redacteur Gab Dorsman gelukwensden met zijn benoeming tot lid van de raad der gemeente Vlaardingen, spraken wij de veronderstelling uit, dat hij — voor zover ons bekend — de enige J.O.V.D.-er in actieve dienst is, die van een dergelijk college deel uitmaakt.

Wij maakten echter nadrukkelijk een voorbehoud. En zie, wij werden van verschillende zijden op de vingers getikt met de vermelding, dat ons oud-hoofdbestuurslid dr Klaas van Dijk zitting heeft in de gemeenteraad van Groningen.

Welnu, om alle misverstanden te voorkomen, dat wisten wij. Wij wisten echter niet, dat dr Van Dijk nog zo jeugdig was, dat hij nog deel van de J.O.V.D. uitmaakte.

Dit blijkt dus wel het geval te zijn. Aldus hebben wij twee vroede vaders in ons midden. Wie volgt?

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 · ROTTERDAM 67490

MARGINALIA

Een volk dat leeft . . .

Het best gelezen, maar kennelijk niet altijd het best geïnformeerde weekblad van Nederland heeft enige weken geleden geschreven, dat in alle onopvallendheid op een dijk ergens in Zeeland een laatste plank aan een bouwkeet vastgeslagen was en dat hiermede de eerste stap op de lange weg naar de voltooiing van het Deltaplan gezet werd.

Niet geheel juist, want al lang en breed — letterlijk — kwam te Hellevoetsluis in het kader van het Deltaplan een werkhaven van 370 bij 200 meter gereed, van waaruit de sleepboten, zandzuigers en baggermolens in het Haringvliet zullen opereren.

Ver in de toekomst, over tientallen jaren, zal ons volk naar alle waarschijnlijkheid nog steeds redekavelen over de antithese, de doorbraak en gemengd zwemmen. Breed en machtig zullen dan echter zware dammen het water, „in alle gewesten gevreesd en gehoord”, de vrije entree tot ons land ontzegd hebben.

Het best gelezen weekblad gaf ongewild een duidelijke demonstratie hoe onopvallend zich dit miljardenproject voltrekt en hoe er in alle stilte voor de droge voeten van een zes miljoen beneden N.A.P. wonende Nederlanders gewerkt wordt.

Weer een

Deze maand is weer een straaljager van de luchtmacht, afkomstig van het vliegveld Soesterberg, door gebrek aan brandstof in het IJsselmeer neergestort. Dergelijke berichten plegen bij het vluchtig doornemen van de krant afgedaan te worden met „alweer een”, en het leven gaat verder. In de met overzichten en grafieken doorspekte dagbladen en periodieken komt echter nooit eens een overzichtje voor van het aantal dodelijke ongevallen bij de luchtmacht, een overzicht, dat naar alle waarschijnlijkheid in brede kringen enige ontsteltenis te weeg zou brengen.

De opleiding van piloten voor jachtvliegtuigen is geen clubavondje van de klaverjasvereniging, doch de frequentie waarmede straaljagers als rijpe appels ter aarde vallen zou toch voldoende aanleiding kunnen zijn voor wat meer commentaar van hogerhand.

Een ongeluk met een vliegtuig van de burgerluchtvaart is steeds aanleiding voor een minitieuus onderzoek, waarvan geen detail aan het belangstellende publiek onthouden blijft. Uiteraard is met zaken op militair gebied een weinig meer terughoudendheid geboden, maar een vliegongeluk, of het nu een fout van de piloot of een

fout van de gronddienst betreft, blijft een vliegongeluk, waarover wat meer publiciteit het land geen schade zou berokkenen.

Men kan er van overtuigd zijn, dat de luchtmachtstaf zeer vele maatregelen ter bevordering van de veiligheid genomen heeft. Zo langzamerhand begint echter enige twijfel te ontstaan aan het effectieve nut van deze maatregelen.

Op vele stations kan men aanmoedigingen aan het adres van jongeren lezen om toch vooral een „snelle carrière” te kiezen en op de fraai uitgevoerde wervingsplaten ziet men dan een formatie straaljagers de effen blauwe lucht doorklieven. Het is jammer, dat deze zeer snelle carrière tevens het aanzien van een zeer korte begint te krijgen.

Leve de zeden

Destijds heeft het gemeentebestuur van Alphen aan de Rijn, in de overtuiging, dat het gevaar van dansen niet weg te cijferen valt, het aardige Avifauna de slanke hals helpen omdraaien. In de gemeente Assendelft heeft men zich nu eveneens zorgen gemaakt om de openbare zedelijkheid; in het bekende hotel Assumburg werd nl. iedere zondag gedanst en volgens de raadsleden leidde dit tot allerlei ongeoorloofde dingen. Desgevraagd wisten de edelachtbaren echter geen concrete feiten aan te voeren.

De eigenaren van het hotel waren deze en soortgelijke aantijgingen beu en kort en goed besloten zij hun zaak te verkopen met het beding, dat dit pand nooit meer als hotel, restaurant, dorps huis of recreatieruimte gebruikt mag worden. Nu zit Assendelft in nood want het hotel was voor de Zaanstreek een middelpunt van het vreemdelingenverkeer en het dorp is tevens zijn enige toneelzaal kwijt.

Gesterkt door deze ontwikkeling betraden B. en W. van de goede stad Amsterdam eveneens het pad der zedelijkheidsapostelen. Het negergezelschap van Keita Fodeba bracht een bezoek aan ons land en deze sympathieke student in de rechten uit Dakar wist in alle plaatsen waar hij met zijn gezelschap optrad het publiek tot geestdrift te brengen. Door virtueuze en meeslepende dansen werd een stuk folklore uit Frans equatoriaal Afrika op de planken van enige nuchtere Hollandse schouwburgen gebracht en de toeschouwers waanden zich in persoon aanwezig bij de rituele dansen in een negerdorp.

B. en W. van Amsterdam vonden het maar zo zo of liever bloot bloot en lieten de aan de dansen deelnemende meisjes —

wier kledij nu eenmaal niet van de in sommige delen van Afrika gebruikelijke afweek — inpakken zoals het in een gekerstend land betaamt.

Merkwaardig voor de verschillen tussen Rotterdam en Amsterdam is alweer, dat in de eerstgenoemde stad niemand op dit idee gekomen was.

Verstandige mensen in Alphen, Assendelft en Amsterdam heb-

ben een lichtend voorbeeld gesteld aan de plaatsen waar de verwording voortvreet en waar het zedenbederf door de monstreuze bezigheid die men euphemistisch dansen noemt hand over hand toeneemt.

Het is prettig, dat wij deze verstandige mensen in ons land hebben, maar het is heerlijk dat zij het op de duur toch verliezen.

Centrale Kader debatteerde over liberale sociale politiek

Prof. Van Esveld leidde het onderwerp in

Zondag 1 juli sprak prof. mr N. E. H. van Esveld voor het Centrale Kader van de J.O.V.D. over de liberale sociale politiek.

Dit onderwerp, zo rijkelijk beladen onder misvattingen, zowel buiten als in de eigen kring, heeft de deelnemers aan deze dag er toe gedwongen zich op hun eigen oordelen en vooroordelen ten aanzien van de sociale politiek te bezinnen.

Hierop was de inleiding van prof. van Esveld dan ook voornamelijk gericht, want zijn inleiding bestond — afgezien van de historische feiten — voor een goed deel uit met voorbedachte rade enigszins te absoluut geformuleerde stellingen. De wijze van benaderen had ten gevolge een kaderdag, die grotenedels uit discussie bestond.

Met de historische feiten begon prof. van Esveld, toen hij nog eens uiteenzette, dat ingrijpen op sociaal gebied in wezen liberaal is en er pionierswerk op dit terrein verricht werd door de liberalen van Houten (kinderwet), Goeman Borgesius (parlementaire enquête arbeidsomstandigheden), Lely (ongevallenwet) en Cort van der Linden (algemeen kiesrecht).

Het liberalisme wordt de laatste tijd weer moedwillig door de anderen in een conservatieve hoek gedrukt. De anderen zijn dan zij, die het orgel der sociale politiek bespelen om meer macht op een deel van het volk te krijgen en de beste weg hiertoe is een vorm van overbieden, welke weliswaar de grenzen der redelijkheid te buiten gaat, maar niet nalaat in brede kringen van het volk de nodige indruk te maken.

Merkwaardig is in dit verband, dat de vroegere „partijen” enigermate dooreen zijn gaan lopen, er is nog een groep van hen, die vragen en een groep van hen die afremmen, het merkwaardige verschijnsel doet zich echter voor, dat progressieve werknemers verder willen gaan dan „rechtse” socialisten, de laatsten zien vaak in, dat tegenover een net van sociale maatregelen ook een vorm van prestatie moet staan. Over de hierboven kort samengevatte gedachten en de vraag welke plaats wij op dit terrein in te nemen hebben werd geruime tijd van gedachten gewisseld.

Zonder een grondige bestudering van de vele facetten is het uiteraard niet wel mogelijk in een paar uur een afgerond veldtochtsplan op papier te zetten.

Samenvattende bewogen de gedachten zich echter in de volgende richting. Het is niet geoorloofd ter wille van de vlote verkoopbaarheid van bepaalde gedachten een in wezen irreële koers te varen.

Aan ingrijpende, grote hervormingen is in ons sociaal bestel geen behoefte. Wel is echter het sociale bouwwerk nog zeker niet voltooid en ligt er met name nog een taak op het terrein van de ziekte wet, de arbeidstijdverkorting, de organisa-

tievorm op het punt van de volksgezondheid, de medezeggenschap in het bedrijf en de winstdeling.

Richtinggevend dient echter te zijn de stimulatie van de zelfverantwoordelijkheid en de bestrijding van de neiging, enerzijds om op de staat terug te vallen, anderzijds door misplaatste angst een te negatieve houding in te nemen.

Afdelingsnieuws

OOST-GRONINGEN.

Internationaal contact tussen jonge liberalen.

De J.O.V.D. afdeling Groningen kreeg, nadat zij enige tijd geleden een bezoek aan Rüstertiel bij Willemsdijk had gebracht, zaterdagmiddag 14 juli, bezoek van een 24 tal jongeren uit Rüstertiel, te weten studenten van de economische faculteit aldaar en leden van de Deutsche Jung Demokraten Organisation in Ost-Friesland.

De gastheren werden zaterdagmiddag door hun Oost-Groninger gastheren en -vrouwen in hotel De Vries te Veendam ontvangen, waarbij ook aanwezig was het Tweede Kamerlid van de V.V.D. de heer Korthals, die een inleiding hield over de partijvorming in Nederland en over de groeiende Europese gedachte. 's Avonds had er een waar feest plaats.

Na een tocht naar Paterswolde, de volgende morgen, sprak de heer Siebers het Duitse gezelschap en zijn begeleiders in de Statenzaal te Groningen toe. 's Middags hield de heer R. T. Roelofs, directeur van de Avebe te Veendam een causerie over de agrarische industrie in de Veenkoloniën.

N.V. SCHEEPSWERF EN MACHINEFABRIEK

«WAALHAVEN»

Waalhaven O/Z. 119 — Rotterdam
Telefoon 72850

Prof. Romme's oordeel over de kabinetsformatie uitgesproken vóór de verkiezingen

Ferry Hoogendijk zette gesprek met fractieleiders voort

Eén van de belangrijkste figuren uit het Nederlandse politieke leven is ongetwijfeld prof. mr C. P. M. Romme, fractie-voorzitter van de katholieke Volkspartij in de Tweede Kamer.

Prof. Romme wordt wel eens de stabiliserende factor in de Nederlandse politiek genoemd. Ook speelt de katholieke staatsman altijd een grote rol bij de Kabinetsformaties. Bij de Kabinetsformatie van 1951 is het prof. Romme geweest, die er tenslotte in geslaagd is om een Kabinet te vormen. Wij stellen het dan ook zeer op prijs, dat prof. Romme ons heeft willen ontvangen om enkele vragen, die de jongeren interesseren, met ons te bespreken.

Ter voorlichting van de jongeren mochten wij de katholieke politieke leider de volgende vragen voorleggen.

VRAAG: Hoe vindt U de belangstelling voor de politiek in ons land? In het bijzonder van de jongeren?

ANTWOORD: Wanneer ik het relatief bekijk — en met relatief bedoel ik in verhouding met vroegere jaren — is er een verheugende vooruitgang te constateren in de belangstelling, die de jeugd blijkt te hebben voor de politiek.

Dat wil echter niet zeggen, dat wij nu in deze al het wenselijke bereikt hebben. Op lange termijn bezien is er echter een groei in de belangstelling waar te nemen, die verheugend is. Dit geldt zeker voor de jongeren in mijn eigen kring.

Ik mag bijvoorbeeld herinneren aan de jongerenappèls, die onlangs door onze jeugdorganisatie zijn gehouden en waar tienduizenden aanwezig waren. Dit zou in mijn jonge tijd ondenkbaar geweest zijn.

VRAAG: Wat doet de K.V.P. om de politieke belangstelling te verbeteren?

ANTWOORD: Wat de jeugd betreft: wij kennen een 250-tal zgn. werkgroepen. Deze komen regelmatig bijeen om zich op bepaalde politieke en maatschappelijke vraagstukken te bezinnen.

Ook het kader van onze jongerenorganisatie komt regelmatig bijeen. Op deze bijeenkomsten wordt vaak voorlichting gegeven door ouderen, maar de jongeren werken ook zeer veel zelfstandig. Verder moet ik nog noemen het vormingsinstituut in Baarn, dat er niet alleen voor de ouderen, maar ook voor de jongeren is.

VRAAG: Wat is naar Uw mening het belangrijkste punt bij de verkiezingen?

ANTWOORD: Dit zal voor verschillende partijen wel verschillend zijn. Er zullen partijen zijn, die de doorbraak het belangrijkste punt zullen noemen. Ik zal het belang hiervan zeker niet ontkennen, maar ik kan dit punt toch niet als het belangrijkste zien.

Ik zou het meer willen zoeken in de concrete inhoud van de politiek op langere termijn. In het bijzonder zou men hierbij kunnen denken aan de internationale kant van de zaak, maar internationale politieke vraagstukken spelen bij de verkiezingen in ons land nooit zo'n grote rol. Dit komt, omdat de constructieve partijen het over de meeste punten in deze grosso modo wel eens zijn. De internationale politiek is intussen zeer gewichtig voor de toekomst — en dus voor de jeugd! In het bijzonder de Europese integratie is van het allergrootste belang.

Als ik nu enkele punten mag noemen, die op het binnenland betrekking hebben, dan denk ik aan de structuurveranderingen, die zich op het ogenblik in onze samenleving aan het voltrekken zijn. Enerzijds denk ik hierbij aan de organische opbouw van onze maatschappij, waaronder bij uitstek de P.B.O.

Aan de andere kant zie ik — op lange termijn — een structuurverandering in de spreiding van het bezit optreden.

Bijgaand vervolgen wij de publicatie van de interviews, die onze redacteur, Ferry Hoogendijk, had met de fractieleiders van diverse politieke partijen in ons land.

Ofschoon dit interview plaats had vóór de verkiezingen, achten wij het nog dermate actueel, dat wij het hierbij gaarne afdrukken.

In de eerstvolgende nummers zullen wij overgaan tot het publiceren van het onderhoud, dat Ferry Hoogendijk nog had met de heren Tilanus en Zandt.

Red.

Wij staan op een kruispunt. Moeten wij het private bezit in enkele handen laten, of moeten wij het aansturen op een vergemeenschappelijking van 't bezit, of moet het gaan in de richting van bezitsvorming in enkele geledingen van het volk? Verder is de woningnood natuurlijk één van de belangrijkste punten. Doch alle partijen zijn het daar wel over eens: deze nood moet zo snel mogelijk worden opgelost.

VRAAG: Verwacht U een uitbreiding of een beperking van de doorbraak?

ANTWOORD: In verhouding met de verkiezingen van 1952 verwacht ik een beperking van de zgn. doorbraak. Niet in de laatste plaats een beperking naar katholieke zijde. De Partij van de Arbeid behoeft echter in stemmental niet evenredig terug te lopen, daar er verwacht kan worden, dat zij er wat stemmen bij zal krijgen van de communisten.

Ook in verhouding met de Provinciale Statenverkiezingen van 1954 zie ik een nog verdergaande beperking van de doorbraak naar de katholieke kant. Over de protestants-christelijke richting spreek ik mij niet uit.

Tenslotte wil ik nog opmerken, dat ik het irreëel vind om er van uit te gaan, dat er „doorgebroken” is. De vooroorlogse groeperingen, waaruit de P.v.d.A. is opgebouwd, hadden gezamenlijk meer zetels, dan de P.v.d.A. na de oorlog.

In bepaalde plaatsen van ons land kan men met goede wil misschien spreken van enige doorbraak, maar over het gehele land genomen lijkt het mij zeker beter om voorlopig maar te spreken over een doorbraakpoging.

VRAAG: Geeft U bij de komende Kabinetsformatie de voorkeur aan een Kabinet op zo breed mogelijke basis of aan een meer beperkte samenwerking?

ANTWOORD: Over het algemeen — dus los van de concrete uitslag van de komende verkiezingen — ben ik een voorstander van een Kabinet op brede basis. Over de komende Kabinetsformatie kan ik weinig zeggen. Er plegen geen politieke aardverschuivingen op te treden bij de verkiezingen, maar kleine verschuivingen kunnen grote gevolgen in ons land hebben.

Tevens kunnen bepaalde gebeurtenissen, die een rol spelen tijdens de verkiezingsstrijd, van invloed zijn op de Kabinetsformatie.

VRAAG: Wanneer bijna alle partijen zitting hebben in een Kabinet, welke betekenis kan men dan nog aan de oppositie hechten?

ANTWOORD: In ons land liggen de kaarten zo, dat wil de oppositie regeringspartij worden, dat zij dan altijd de medewerking moet hebben van één of enkele der partijen, die al in de Regering zitting hebben.

Of de omvang van de oppositie dus klein is of minder klein, is in ons land niet zo belangrijk. Bij ons is het nu eenmaal niet zo, dat één partij er in kan slagen de absolute meerderheid in het parlement te behalen.

De belangrijkste betekenis van de oppositie in het Nederlandse parlement is m.i., dat zij als het ware een

extra-geweten van de Regering en de parlementaire meerderheid vormt.

VRAAG: Heeft de K.V.P. nog speciale punten in haar verkiezingsprogramma opgenomen, die voor de jeugd van belang zijn?

ANTWOORD: Het is maar wat je als belang ziet voor de jeugd. De Europese integratie zou ik als één van de belangrijkste punten willen zien. De jeugd van nu heeft daar later als volwassen mens ten volle mee te maken.

In ons verkiezingsprogramma vermelden wij ook de structuurveranderingen in onze samenleving, die ik reeds heb genoemd bij het antwoord van Uw derde vraag. Daar men deze veranderingen moet zien op lange termijn, zijn deze dus voor de jeugd van thans van groot belang. Als U enkele punten wilt hebben, die direct vandaag de dag belangrijk voor de jeugd zijn, zou ik uit ons verkiezingsprogramma het gehele hoofdstuk over de gezinspolitiek willen noemen. Verder de spaarregelingen, studie-toelagen en de vrije jeugdvorming.

Bij de tot standkoming van ons verkiezingsprogramma worden ook de jongeren uit onze partij geraadpleegd.

Juni '56. FERRY HOOGENDIJK

Afdelingsnieuws

GRONINGEN.

Verkiezingspraatje.

Voor het laatst in dit seizoen kwam het studiegroepje bij elkaar op dinsdag 5 juni. Een inleider, de heer Klaas Swaak, hield een praatje over het ontstaan en doel van „De derde weg”, de bekende vredesbeweging, die bij alle partijen wil zoeken naar de overeenkomsten om daardoor tot vrede te komen en elkaar niet te bevechten op de verschillen. Het heeft zijn naam te danken aan een weg, niet die van Amerika en niet die van Rusland, maar een derde weg. Van te voren hadden de deelnemers aan het studiegroepje folders over „De derde weg” ontvangen, hetgeen de discussie na afloop ten goede kwam. Mede doordat de bijeenkomst aan huis werd gehouden werd er tot ver over twaalfen met animo geredeneerd.

Na de verkiezingen kwam de J.O.V.D. bij elkaar om te luisteren naar dr. Klaas van Dijk, die een nabeschuiving hield over de verkiezingen van 1956. Het is altijd min of meer gemakkelijk om na afloop een praatje hierover te houden. Men kan nooit precies een uitslag voorspellen, omdat hier zoveel factoren aan vastzitten.

De A.R. had ondanks de verjonging in minister Zijlstra als lijststaandevoerder een achteruitgang. De V.V.D. heeft ondanks alles als een rots in de branding gestaan. Toch is uit het oog verloren, dat kiezers kiezers zijn en eerder denken aan hun portemonnaie dan aan geestelijke waarden, zoals b.v. de crematiewet en de kabinetscrisis vorig jaar, waar prof. Oud pal stond voor de democratie.

Ook is de verkiezingsleus Recht voor Allen wat verouderd. Zo'n dag als de V.V.D.-dag op 17 september 1955 sprong er ver bovenuit en die heeft veel propaganda gemaakt.

Men had nog meer de aandacht op het onderwijs moeten vestigen b.v. onverdeeld naar de Openbare School.

Een moeilijke taak is nu de vorming van het nieuwe Kabinet, waaraan men waarschijnlijk zulk een breed mogelijke basis zal willen geven. De P.v.d.A. zal trachten de links georiënteerde groepen hierbij te betrekken en de K.V.P. de rechtse of confessionele groepen. Voor de kleine partijen is het beter in de oppositie te blijven.

De volgende verkiezingen zijn weer in 1958 voor de gemeenteraden en we zullen nu reeds onze beginselen moeten uitdragen en hiervoor propaganda maken, want ze zijn het waard.

Op de langste dag van het jaar, op 21 juni, kwam het bestuur nog éénmaal bij elkaar om de plannen voor het nieuwe seizoen onder de loep te nemen.

Aannemersbedrijf

**Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen**

**Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken**

**ZALTBOMMEL
TELEFOON 594**

Het Amerikaanse arbeidsleger bestaat voor een derde uit vrouwen

Ook de gehuwde vrouw in toenemende mate in het bedrijfsleven werkzaam

Waar men ook in de Verenigde Staten rondkijkt, overal ziet men vrouwen aan het werk — in kantoren, achter de toonbank, aan de lopende band, in de vrije beroepen en zelfs achter de directie-tafels.

Dit is op zichzelf niets nieuws, maar het aantal werkende vrouwen is de laatste tijd sterk gestegen en wel in die mate, dat van een belangrijke maatschappelijke evolutie kan worden gesproken.

Aan het produktieproces wordt thans door 21 miljoen vrouwen deelgenomen — 50 procent meer dan 15 jaar geleden — d.w.z. meer dan een derde van alle werkende mensen in de Verenigde Staten.

Aangezien de vrouwen op jongere leeftijd trouwen en kinderen krijgen zou men verwachten, dat de zorg voor het huishouden en het gezin de vrouwen van werken buitenshuis zou weerhouden, maar het is een feit, dat thans niet alleen meer vrouwen, maar ook meer getrouwde vrouwen, werken dan ooit te voren.

Uit officiële statistieken blijkt, dat 30 procent van de getrouwde vrouwen een of ander beroep uitoefenen, tegen 15 procent in 1940 en slechts 4 procent in het begin van de eeuw en de situatie is zelfs zo, dat er bijna tweemaal zoveel getrouwde als ongetrouwde vrouwen werken.

Ten dele kan dit worden verklaard door het feit, dat vele werkende vrouwen hun eerste jeugd reeds lang voorbij zijn; ofschoon veel dezer vrouwen jong zijn en nog kleine kinderen hebben, is de grootste aanwas afkomstig van de oudere vrouwen, die al volwassen kinderen hebben of kinderen tussen de tien en achttien jaar.

De samenleving van vroeger geeft niet veel houvast ter verklaring van deze nieuwe ontwikkeling: vroeger werkten de vrouwen doorgaans, omdat er geld nodig was voor het gezin en ze gaven hun baantje op wanneer de verdiensten van haar man zulks mogelijk maakte. Destemee de man verdiende des te minder waarschijnlijk was het, dat de vrouw eveneens zou gaan werken.

Verdiene niet de hoofdzaak

Tegenwoordig is het verdienen van meer geld echter een veel minder dringende noodzaak; de Amerikaanse vrouw gaat werken omdat ze er zin in heeft, niet omdat het nodig is. Natuurlijk kan met het geld, dat de vrouw er bij verdient meer voor haarzelf en haar gezin worden gekocht. Het is een opmerkelijk feit, dat de toename van het aantal werkende vrouwen in de laatste jaren is samengevallen met een aanzienlijke stijging van de koopkracht; het inkomen per hoofd van de bevolking is, rekening houdend met de verandering in de waarde van de dollar, thans ongeveer 60 procent hoger dan 15 jaar terug.

Waarom werken er dan nu meer getrouwde vrouwen? zal men zich afvragen. Een voor de hand liggend antwoord is, dat er goed betaalde baantjes te kust en te keur te vinden zijn in de in omvang toenemende Amerikaanse economische samenleving.

Bovendien heeft de moderne woninginrichting de huisvrouw bevrijd van een groot deel der beslommingen, die aan de verzorging van woning en gezin verbonden zijn en ondanks het tekort aan huispersoneel hebben ze thans meer vrije tijd dan vroeger. Dit geldt speciaal voor vrouwen, wier kinderen geen voorturend toezicht meer nodig hebben. Sociologen, die deze zaak van alle kanten bestudeerd hebben, wijzen in dit verband ook op de verbetering van het onderwijspeil in de Verenigde Staten.

Volgens hen zal een vrouw met

meer ontwikkeling worden aange trokken door het meer intellectuele werk dat zij naast de verzorging van het gezin kan verrichten en zo

Varia

Jazz als volwaardige kunstuiting

Een vergelijking met de democratische vrijheid

Ofschoon jazz naar oorsprong een Amerikaans verschijnsel is, wordt toch reeds lang erkend, dat deze kunst een universeel karakter heeft, dat overal ter wereld wordt begrepen en dat hoezeer jazz ook onder de ban blijft van Amerikaanse invloeden, het een kunstvorm is, die hoe langer hoe meer en in steeds sterkere mate buiten de Amerikaanse landsgrenzen begrepen en beoefend wordt.

De toernees, die bekende Amerikaanse kunstenaars, zoals Louis Armstrong en Dizzy Gillespie de laatste jaren naar het buitenland hebben gemaakt, hadden een fenomenaal succes en de werken van Amerikaanse jazz-componisten en spelers hebben via de grammofoonplaat een groot aantal talentvolle artisten in andere landen opgeleverd.

Maar indien er, niettegenstaande dit alles, nog enige twijfel was blijven bestaan ten aanzien van het karakter van jazz als volwaardige kunstvorm dan zou het jazzfestival, dat in het begin van deze maand in Newport, Rhode Island, gehouden is, de buitenstaander wel tot andere gedachten gebracht hebben.

Voor het eerst zijn er dit jaar tijdens het jazzfestival ook musici uit Duitsland, Oostenrijk en Japan opgetreden. Tijdens de drie dagen van het festival zijn door de jazz-liefhebbers vele pogingen in het werk gesteld om te komen tot een zuivere definitie van de fundamentele elementen van de jazz, die aanleiding hebben gegeven tot de oprichting van de „Hot Clubs” in Frankrijk en geestdriftige volgelingen gevonden hebben in Melbourne en Stockholm, in Buenos Aires en Tokio.

De gegeven definities weken natuurlijk belangrijk van elkaar af, maar alle hadden gemeen, dat de voor jazz zo karakteristieke spontaniteit naar voren werd gebracht. Verscheidene van de ondervraagde kunstenaars waren het er over eens, dat jazz ontspringt uit hart en ziel van de musici als een onweerstaanbare uitbarsting van emoties en gevoelens en dat de ernst en eerlijkheid van hun muziek door de toehoorders, ongeacht hun nationaliteit, wordt gevoeld.

Vrijheid van uitdrukking

Het is juist deze vrijheid van uitdrukking, die de sleutel vormt tot de aantrekkingskracht, die jazz op de toehoorders uitoefent; het recht om te improviseren, dat door de meeste jazz-spelers zo angstvallig wordt verdedigd, stelt hen in staat

schijnt het betere onderwijs, dat de vrouw de laatste jaren ontvangt, haar een prikkel te geven, die de zorg voor het huishouden haar niet geheel kan geven.

Onderzoekingen van de laatste tijd inzake dit bijzondere aspect schijnen deze zienswijze te steunen; er blijkt uit, dat in verhouding het aantal vrouwen met een college-opleiding veel hoger is dan van degenen, die alleen maar een lagere of middelbare opleiding hebben gehad.

Het feit, dat er thans meer getrouwde vrouwen werken is ook van invloed geweest op economisch en sociaal gebied.

Toen een halve eeuw geleden vrouwen in grote getale naast en met de mannen kwamen werken, waren dat in hoofdzaak ongetrouwde en jonge vrouwen, die het grootste deel van hun verdiende geld aan kleding en opschik besteedden, hetgeen tot gevolg had, dat bepaalde industrieën

— vooral de kleding — en cosmetische industrie — floreerden.

De moderne werkende vrouw heeft echter hogere aspiraties: zij streeft er niet alleen naar haar huis zo goed en aantrekkelijk mogelijk in te richten, maar bovendien nog genoeg geld op zij te leggen om het haar kinderen mogelijk te maken te gaan studeren of hen op andere wijze in staat te stellen nuttige leden van de samenleving te worden.

Volgens tal van deskundigen hebben deze nieuwe en verstandige inzichten in ruime mate bijgedragen tot een grotere afzet van allerlei verbruiksgoederen, de vergrote woningbouw en tot alles wat het leven veraangenamen kan.

Ongetwijfeld is aan deze moderne tendens een groot deel van de gestegen levensstandaard en algemene welvaart te danken, die zo kenmerkend zijn voor het afgelopen decennium.

tot uiting te brengen, zo zeide zij en de anderen trachten hem daarbij te helpen door zich op zijn stijl in te spelen. Een dergelijk steunen is een zeer delicate en opwindende taak, die een voortdurende innige band tussen de musici vereist.

Op de laatste avond van het festival werd een discussie gehouden over „De toekomst van de jazz”, waarbij de musici vooral opkwamen voor hun recht zich op natuurlijke wijze en spontaan te bekwamen en zich de vrijheid voor te behouden uitsluitend af te gaan op de aanwijzingen, die hun eigen persoonlijkheid voorschrijft.

Het merendeel van hen, die aan deze besprekingen deelnamen, onder wie componisten, musici en jazz-recensenten, waren het er over eens, dat de ontwikkeling niet belemmerd moest worden door componisten, die probeerden nieuwe klanken of ritmen in de jazz-muziek in te voeren. De componist en dirigent David Broekman ontlokte heftige tegenstand bij zijn toehoorders toen hij de wegen uitstippelde waarlangs naar zijn mening jazz zich moest ontwikkelen, namelijk door opening van bepaalde oosterse en atonale structuren.

Quincy Jones, schrijver-arrangeur en trompetist, scheen als tolk van de meerderheid op te treden toen hij zeide, dat klassieke opleiding en bekendheid met de muziek van andere wereldstreken de jazz, indien op de juiste wijze geassimileerd, kan verrijken. Indien deze invloeden zich uiteten bij musici, die spontaan hun gevoelens tot uitdrukking bren-

JONGERE LIBERALEN LEZEN

omdat zij als kritisch denkers de mensen zelf een oordeel willen vormen. Daarom hebben zij allerminst behoefte aan een dagblad, dat door middel van schreeuwende opmaak bepaald nieuws opdringt, evenmin aan een krant met eenzijdige beschouwingen. Zelf denkende jongeren zijn in staat de belangrijkheid van het nieuws te onderscheiden en daarvan de waarde te schatten. Onopgesmukte en betrouwbare berichtgeving is daarvoor het meest doelmatig. Zij is kenmerkend voor de NRC, die zich bovendien in haar commentaren en hoofdartikelen onderscheidt door een wetenschappelijke nauwkeurigheid, beiden ter bevordering van een zelfstandige oordeelsvorming. U kunt de NRC 14 dagen op proef krijgen.

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

gen, dan zijn ze verantwoord, aldus Jones.

Ernstiger benadering

Jones, daarbij gesteund door de klarinettist Tony Overton, heette een ernstiger benadering van de jazz, zoals deze op dit festival tot uiting komt, van harte welkom, maar hij waarschuwde er tegen daarbij te zeer van een intellectueel standpunt uit te gaan.

De grote ernst waarmee deze discussies gehouden werden en het feit, dat meer dan 11.000 jazz-liefhebbers die dagen Newport overstroomden zijn op zich zelf reeds aanwijzingen, dat het begrip voor deze kunstuiting groeit.

Het is tekenend, dat aan steeds meer colleges en universiteiten cursussen in jazz gegeven worden. Gene Hall, docent aan de staatskweekschool van Texas, verklaarde tijdens een dergelijke discussie, dat het aan zijn onderwijsinstelling thans mogelijk is het kandidaats- en doctoralexamen met als hoofdvak jazz af te leggen.

Vooraanstaande Amerikaanse musici, zoals de componisten dirigent Leonard Bernstein, de componist Aaron Copland en de dirigent van het Bostonse „Pops“-orkest, Arthur

Fiedler hebben belangstelling voor jazz getoond en zijn opgetreden als adviseurs voor het Newport Festival. Tijdens het festival is reeds gebleken, dat onder de jazz-liefhebbers het verlangen leeft ook elders dergelijke bijeenkomsten te organiseren, teneinde daardoor het begrip voor 'hun' kunst te bevorderen en de jazz daarmee op een steeds hoger plan te brengen.

Afdelingsnieuws

MEPPEL.

Verkiezingsmeditatie.

De J.O.V.D. afdeling Meppel en omstreken hield zaterdagavond 23 juni haar bijeenkomst in hotel „Ogterop" te Meppel.

De voorzitter, de heer W. Broekhuizen, heette allen hartelijk welkom, in het bijzonder de heer A. H. J. Odding uit Meppel, die een lezing hield over de onlangs gehouden verkiezingen van de Tweede Kamer. Spreker besprak de verschillende veranderingen, die daarbij hebben plaats gevonden.

Na de lezing volgde het huishoudelijk gedeelte van de vergadering, bestaande uit enige binnengekomen stukken, waarna de voorzitter de vergadering sloot.

Het schrijven van een goede biografie is slechts weinigen gegeven

WAT AMERIKA OP DIT GEBIED PRESTEERDE

Onlangs werd in een der meest gelezen letterkundige tijdschriften een opsomming gegeven van de honderd beste dit jaar reeds verschenen boeken in de Verenigde Staten en het is wel opvallend, dat niet minder dan dertig hiervan biografische werken zijn. Dit geeft als het ware statistisch steun aan de algemene indruk, dat de oogst aan levensbeschrijvingen dit jaar niet alleen groot, maar ook buitengewoon goed zal zijn.

Een biografie is in zekere zin te beschouwen als een bijzonder soort literair kunstwerk. Schrijvers en recensenten zijn zich reeds lange tijd bewust, dat het schrijven van een biografie bijzonder grote problemen stelt en dat met betrekking tot de karakterbeschrijving de biograaf zich voor veel grotere en neteliger problemen geplaatst ziet dan de romanschrijver, want deze laatste moet zich een persoonlijkheid scheppen, terwijl de eerste een man dient te herscheppen zoals hij was om hem daarmee voor het nageslacht te bewaren.

Leon Edel, de bekende recensent en biograaf van de filosoof Henry James, heeft eens een opsomming gegeven van de „belangrijke tegenstrijdigheden", waarmee de moderne biograaf te kampen heeft.

„De biograaf", zo schrijft hij, „mag zoveel verbeeldingskracht hebben als hij wil, en hoe meer hoe beter, in de manier waarop hij het ter beschikking staande materiaal rangschikt, maar hij moet zich indenken in de gegevens en in het verleden. Dan moet hij dat verleden overbrengen naar het heden, hij moet zichzelf verplaatsen in het leven, dat hij beschrijft, maar hij moet er zich voor hoeden, dat leven naar eigen opvatting te herscheppen. Hij dient de feiten te beoordelen, maar geen oordeel vellen — hij moet de dode respecteren, maar voor alles de waarheid vertellen".

Enkele van deze „tegenstrijdigheden" verdwijnen of worden verzacht wanneer de biograaf schrijft op grond van zijn persoonlijke bekendheid met de hoofdfiguur van zijn boek. Het voorbeeld van een dergelijke uit de eerste hand verkregen benadering van een grote persoonlijkheid was en is in de Engelse taal nog altijd Boswell's monumentale biografie van Samuel Johnson bijna 200 jaar geleden.

Een prachtig specimen van de moderne tijd is „Toscanini: an Intimate Portrait" door Samuel Chotzinoff, die als muziekrecensent in 1926 voor het eerst met Arturo Toscanini kennis maakte en vele jaren later toe-

gang kreeg tot de intieme vriendenkring van de grote dirigent.

Het is inderdaad een „vertrouwelijke uitbeelding" van het leven van Toscanini geworden, waarbij de schrijver zich onthouden heeft van al te veel feitelijke en chronologische gegevens en een reeks episodes op papier heeft gezet, die in onderlinge samenhang, een tot in de kern doordringende beoordeling van het genie Toscanini geeft. Deze buitengewone musicus was als persoonlijkheid zelfs nog buitengewoner en maakt een anecdotische behandeling van zijn leven wel zeer nodig.

Een meer conventionele biografie is het prachtige werk van Margaret Farrand Thorpe, „Neilson of Smith". William Allen Neilson (1869-1946), een groot geleerde, was gedurende 22 jaar president van het Smith College. Tijdens zijn ambtsperiode werd zijn naam zo volkomen vereenzelvigd met dit bekende Amerikaanse College voor vrouwen, dat zijn levensbeschrijving nauwelijks anders had kunnen luiden.

Neilson van Smith (en daarvoor van Harvard, Columbia en andere universiteiten) verdient ten volle de naam humanist en wel door zijn warme belangstelling vol begrip in mensen en hun mogelijkheden. Het is de grote verdienste van dit boek, dat het niet alleen de feiten geeft van dr Neilson's loopbaan als geleerde en organisator, maar ook de warmte en de charme van een man, die door de kracht van zijn persoonlijkheid grote invloed heeft uitgeoefend op zijn studenten.

J. van de Geest & Zoon

Behangerij, Stoffeenderij, Matrassenmakerij en Scheepstoffscheerderij

Lusthofstraat 220 b-c - Telefoon 23835 - Rotterdam

Machinefabriek en Constructiewerkplaats

Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

DE VRIES ROBBÉ & CO

GORINCHEM

staalconstructies
metalen ramen en deuren

Zeeschepen van elk type

5 Bouwhellingen tot 200 m lengte

C. VAN DER GIESSEN
& ZONEN'S SCHEEPSWERVEN N.V.

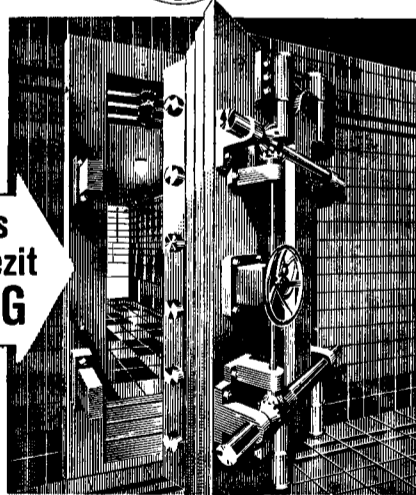
Krimpen aan den IJssel
tel: 244 - Rotterdam: 110460

HBU

HBU

Hier is
Uw bezit
VEILIG

Waarom zoudt U risico's nemen, welke altijd verbonden zijn aan 't bewaren van kostbaarheden en waardepapieren in huis?

Berg ze veilig op in onze brand- en inbraakvrije kluis! Voor een gering bedrag stellen wij een safeloket daarvoor beschikbaar.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.

AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

Stuwadoors- en Transport Onderneming **J. MEIJER**
Proveniersstraat 76 - Rotterdam - Tel. 45994
Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:
Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructie-
werken - bruggen - kraanbanen.
Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers
Ketelbikken en reinigen - sausen van watertanks - ontroesten
Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

Ingenieursbureau **DE REUS**

ROTTERDAM
Telefoon K 1800-86298-110737

Kranen - Liften - Grippers - Takels

J. H. Töns

*Fabriek van Apparaten
en pijpleidingen*

Coolhavenstraat 40 — Telef. 50684 — **ROTTERDAM**

Rotterdamsche Plaatwerkindustrie

TELEFOON 79550
TELEGRAMADRES: ROPLAATIN

ROTTERDAM — PIEKSTRAAT 20

Specialisten op het gebied van: staal, roestvrijstaal, koper en aluminium

Internationaal Motor Transportbedrijf N.V.
Stieltjesstraat 34a, Rotterdam-Z., Telefoon 117955 (2 lijnen)

*Bevrachtingskantoor van Binnenschepen voor de
Internationale Motor-Vaart, Transportovername.*

**Rotterd. Werktuigen- en
Machinefabriek „WEESIE”**

Machinale bewerking - Constructiewerk

Autog.-Electr. en Argon-Arc lassen
Apparatenbouw — Leidingwerk

HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

Fa. L. DE KONING

Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek
„DE KLOP”

Industrieweg 4 Sliedrecht

J. C. van Donkelaar - Rotterdam

Stieltjesplein 13c - Tel. 77224 - 70477 - 81813 - Privé 40541

Ontwerpen en uitvoeren van Café-, Restaurant-, Hotel-
en Winkelinrichtingen - Tevens reparatie-inrichting.

Verhuurinrichting voor feesten en partijen.

Specialiteit: roestvrij stalen toonbankbladen en aanrechten

N.V. A. PRINS TH.ZOONS

Aanneming Maatschappij

SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

**Aannemers
van
Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken**

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht-Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

8 b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven, Pier 8 - Rotterdam
Telefoon 77610 (3lijnen)
Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

Houthandel W. L. J. HOUDTZAGERS

In- en verkoop van NIEUW HOUT en STUWHOUT

Levering van alle materialen voor het stuwen van schepen, wagons enz.

Opslagterrein: HUDSONSTRAAT 49 - ROTTERDAM
Telefoon 36621-70684

NA 17 UUR: KLEIDIJK 86 - RHOON - TELEFOON 595

Fa. S. VINK & Zn.

Narcissenstraat 113a
Rotterdam
Telefoon: 70044

AANNEMERS

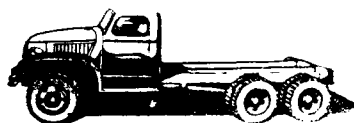
VAN

alle burgerlijke en utiliteitswerk
verbouwingen
betimmeringen
administratie van huizen
expertises

77771
694 Rhon

Autobedrijf R. A. MIMIASIE

Hoofdweg 123 - ROTTERDAM - Telefoon K1800-22805
(bij geen gehoor alleen 's-avonds na 7 uur telefoon 28698)

Deze G.M.C.'s zijn te leveren ge-
heel nagekeken en gerevideerd,
worden als nieuw afgeleverd en
gegarandeerd, tegen zeer re-
lijke prijzen.

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR
DE STEEG
Tel. Velp K8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**HONIG'S
ARTIKELEN**

*Serien in
elk serin!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDE

**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

★

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJSTALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

SMIT
SLIKKERVEER
GENERATOREN MOTOREN UITRUSTINGEN

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

VERPLEGING en ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK

en

STAALGIETERIJ

★

RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”
BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

8e Jaargang No. 8

Augustus 1956

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

Weekend
in
Nunspeet
15-16 sept.
(Zie pagina 2)

Politiek voor en door de Jeugd

Wij leven in een tijd, waarin ieder meer dan ooit in beslag wordt genomen door zorgen voor de toekomst. En deze zorgen zijn zo belangrijk, dat de mens onverschillig schijnt te worden voor veel, wat zich niet in zijn onmiddellijke omgeving afspeelt. De dingen, die niet rechtstreeks met het werk, het loon of de ontspanning te maken hebben krijgen maar nauwelijks de aandacht.

Het is daarom niet te verwonderen, dat dit eveneens geldt voor de politiek. Velen denken immers dat het juist de politiek is, die bepaalde moeilijkheden veroorzaakt. Velen denken zelfs dat het zonder politiek wel beter zou gaan en argumenteren dit dan met te zeggen: ik bemoei mij er niet mee en dat moesten ze allemaal doen!

Zij beseffen niet dat de politiek zich met een ieder zal bemoeien, die zich buiten de politiek meent te kunnen houden.

Is het een wonder dat wanneer de meeste ouderen zo spreken de kinderen niet anders zijn en ook onverschillig ten aanzien van de politiek staan.

Vlak na de bevrijding in Mei '45 waren de meeste Nederlanders het eens, ook in politiek opzicht. Dit duurde echter niet lang. Overigens was dit ook niet zo erg, want in een democratie heeft men het niet altijd met elkaar eens te zijn. Hoe meer je tegenstander zich roert, hoe actiever je wordt. Doch aan deze ontwikkeling zit ook een negatieve kant. Het gevaar bestaat immers, dat de partijen onderling van elkaar gaan vervreemden. En als een ieder zich in zijn eigen hokje verbergt en alles zwart maakt wat een ander doet, is dit ongezond. Men doet geen moeite meer elkaar beter te verstaan. Men luistert niet meer naar elkaars argumenten. Van hetgeen de politieke tegenstander zegt of schrijft, wordt vaak geen kennis genomen. Men luistert hoogstens naar het commentaar dat eigen mensen over een andersdenkende schrijver of spreker geven. Dit slaat niet op de partijleiders, doch op de grote massa van hun volgelingen.

Na de oorlog werden al gauw weer politieke jongerenorganisaties opgericht. Hier vonden de politiek-geïnteresseerde jongeren weer een dak boven hun hoofd.

De diverse leiders van deze jongerenorganisaties onderkenden echter tijdig het gevaar van de vervreemding van elkaar en besloten tot het oprichten van een orgaan, waar ze regelmatig contact met elkaar konden hebben. Dit leidde tot de oprichting van de „Politiek Jongeren Contact

Raad”, de P.J.C.R. In deze raad hebben van de vijf politieke jongerenorganisaties ieder twee hoofdbestuursleden zitting. Het hoogtepunt van het daardoor gelegde contact resulteerde in het bijeenroepen van een Nationaal Jongerenparlement. Hierin hebben een vijftigtal jongeren zitting. Drie maal is dit parlement tot nog toe bijeen geweest. De vergaderingen werden gehouden in de vergaderzalen van de Staten-Generaal.

Gedurende de laatste vijf jaar is men voorts op plaatselijk niveau tot de oprichting van jeugdparlementen en gemeenteraden overgegaan. De politiek is wel eens gedefinieerd als de voorbereiding van de organisatie van het toekomstige staatsleven. En omdat het juist de toekomst betreft is het een geluk dat er jongeren blijken te zijn om zich op die organisatie te bezinnen, nog vóórdat zij groepen kunnen worden daaraan deel te nemen.

Ten onrechte wordt over de politiek vaak gedacht, gesproken en geschreven als over een spel. In de organisatie van ons staatsleven moet de factor politiek niet worden gezien als een spel, maar als ernst. De democratische samenleving is, of althans moet zijn, een product van samenwerking, verkregen door een streven naar eenheid, met behoud van verscheidenheid. Bij de naam jeugdparlement of gemeenteraad nu, moet niet worden gedacht dat het de jongeren er om te doen zou zijn een soort gemeenteraadje te spelen. Hun streven is slechts zich voor te bereiden op hun toekomstige taak als staatsburger en deze voorbereiding in een serieuze vorm te gieten.

De mens is een „zooion politikon” leerde Aristoteles reeds. Dit betekent ongeveer, dat de mens pas zich zelf wordt in en door zijn betrekkingen met anderen. Zijn denken over staat, maatschappij en samenleving wordt door die anderen mede bepaald. En door middel van direct contact met elkaar, debatteren en kennis nemen van tegenovergestelde standpunten, waardoor men de overtuigingen en handelingen van anderen beter kan verstaan.

Op het ogenblik bestaan er ongeveer een twaalfstal jeugdparlementen in ons land, waarvan de helft in de provincie Zuid-Holland. De organisatie van deze parlementen is ongeveer gelijk, de procedure tijdens de zitting is echter verschillend. De meeste parlementen zijn samengesteld uit fracties die een gelijk aantal leden

tellen, variërend in de verschillende parlementen van drie tot tien man. Dat alle fracties even groot zijn is niet in overeenstemming met de politieke verhoudingen, maar dit is gedaan, omdat het niet — zoals in de vertegenwoordigende lichamen — om besluitvorming gaat, waarbij machtsvorming onmisbaar is, doch een ontmoetingsplaats voor politieke meningen wil zijn. Hier is dus slechts plaats voor de verdediging van de politieke mening zonder meer, die door elke fractie even sterk wordt vertegenwoordigd.

De meeste parlementen hebben een wisselende voorzitter. Iedere zitting wordt gepresideerd door een fractie-voorzitter van een andere politieke groepering. Andere hebben daarentegen een onafhankelijke voorzitter gekozen, die boven de verschillende partijen staat en als een verkeersagent in het debat fungeert.

Ieder jeugdparlement heeft een bestuursraad. Deze raad bepaalt de onderwerpen en zij bestaat meestal uit de fractie-voorzitters.

In het Haagse parlement wordt het gekozen onderwerp eerst in verschillende commissies behandeld, die daarover een rapport opstellen.

In dit rapport wordt de kern van het vraagstuk samengevat. Dit kan dan als leidraad dienen voor de verschillende fractie-voorzitters om hun inleiding op te baseren.

Het jeugdparlement van de Krimpenerwaard kent weer een andere procedure. De bestuursraad wijst daar om beurten één fractie aan, om een bepaald vraagstuk in te leiden. De andere fracties moeten dan van repliek dienen. De jeugdgemeenteraad te Vlaardingen behandelt af en toe fictieve gemeenteproblemen, terwijl de jeugdgemeenteraad van Gouda steeds algemene vraagstukken bespreekt, waarbij alle fractie-voorzitters een inleiding over het gestelde probleem moeten houden. In de Zuid-Hollandse jeugdparlementen werden in de afgelopen jaren o.a. de volgende vraagstukken behandeld: Nieuw-Guinea, de Zondagswet, het radio-bestel, onderwijsproblemen, werkgelegenheidspolitiek, het politiek aspect van het Mandement, de loonpolitiek.

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Nadat het Rotterdamse jongerenparlement enkele jaren geleden het initiatief had genomen, om een middag en avond te organiseren, waarop de leden van de verschillende Zuid-Hollandse jongerenparlementen met elkaar van gedachten konden wisselen, heeft de Goudse jeugd-gemeenteraad verleden jaar een congres georganiseerd waar een vertegenwoordigend Zuid-Hollands jeugdparlement sprak over het onderwerp: Kun je eerlijk zijn in de politiek? Hiervoor was grote belangstelling van de zijde van radio, pers en publiek. De pers geeft in de meeste gevallen uitvoerig de zittingen weer en in de jeugduitzendingen van de AVRO is herhaaldelijk over het werk van de jeugd-

parlementen gesproken. Het congres in Gouda werd besloten met een redevoering van de Minister van Economische Zaken, Prof. Dr J. Zijlstra over hetzelfde onderwerp als door het jeugdparlement besproken. Dergelijke bijeenkomsten worden door de jongeren zeer geapprecieerd en de bestuurders van de Zuid-Hollandse jongerenparlementen zijn dan ook vast van plan om in 1956 weer een dergelijk congres te organiseren.

★

Aan het werk van de jeugdparlementen zitten vooral twee goede kanten, tw. enerzijds het ontwikkelen van de leden van dergelijke parlementen tot slagvaar-

dige debaters en het beter verstaan van elkaars overtuiging, anderzijds het tot zich trekken van jongeren naar de publieke tribunes. De zittingen zijn namelijk bijna overal openbaar.

Hier kan men dus spreken van politieke voorlichting vóór de jeugd en dóór de jeugd. Zonder direct al een politieke keuze te maken door tot een politieke jongerenorganisatie toe te treden, kan men hier de verschillende politieke overtuigingen eens aanhoren. Met het oprichten van jeugdparlementen hoopt men de jongeren meer vertrouwd te maken met de politiek, die nu voor zo velen een onbekende factor in het leven is.

Ho.

Het congres nadert!!

Nog is het de tijd van bespiegelingen over de achter ons liggende vakantie. Nog gaan onze gedachten terug naar vreemde landen, ontmoetingen en ervaringen, naar zonnovergoten landschappen en pittoreske pleintjes.

Een kleine schare heeft een uiterlijk dat geschikt is om reisbureau-prospecti in kleurendruk op overtuigende wijze te verluichten, een aanzienlijk grotere groep is bezig met behulp van hoogtezon en infraphil de opgelopen griepjes en rheumatiekjes in spé zo afdoende mogelijk te bestrijden. De asperine-fabrikanten berekenen koortsachtig de hoogte van uit te keren dividenden en de limonadekoningen beknotten hun ega's op het huishoudboekje. En dan is er nog de groep van fijnproevers, de selecte verzameling kenners van het naseizoen, zij die het vaandel der vacatiespreiding hoog houden, zij die met idealistische gezichten doch leedvermaak in het hart de achterblijvers recht hartelijk de hand schudden.

Een nieuwe herfst, een nieuw geluid.

Toch, de vacantielijd loopt ten einde; het aantal op telefoontjes positief reagerenden wordt onmiskenbaar groter, het caroussel komt, zij het nog wat onwennig, langzaam op gang. De J.O.V.D. neemt aan deze hartverwarmende ontwikkeling deel! Een nijvere schare is sinds enige tijd bezig het congres voor te bereiden. Het congres, een jaarlijks hoogtepunt in het J.O.V.D. bestaan, een startschot voor nieuwe initiatieven en plannen.

Vorig jaar was het congres in Groningen en de deelnemers herinneren zich de (gepaste) trots, waarmee Dr. Klaas van Dijk tijdens het diner een stafkaart ontvouwde, waarop met blauwe cirkels alle J.O.V.D. afdelingen waren aangegeven. Op (bescheiden) wijze vestigde hij (nadrukkelijk) de aandacht op de veelvuldigheid der cirkels in de noordelijke gebieden. Welnu, er mogen dan achtergebleven gebieden zijn, op 10 en 11 november komen ook deze in het middelpunt van de belangstelling.

Het congres 1956 zal gehouden worden in Eindhoven, het liberale bruggehoofd bezuiden de grote rivieren, waar Jaap Uljé al enige jaren lang in een heroïsche strijd met mandement en Rommianse keurtroepen gewikkeld is!

Het congres in Eindhoven, de dynamische stad bij uitstek, moet een goed congres worden. In de komende nummers van de Driemaster zullen bijzonderheden over het pro-

gramma, de resoluties en de huis-houdelijke zaken worden opgenomen. Reeds nu geldt echter voor alle afdelingen en voor alle verspreide leden: dat men de data 10 en 11 november met aandacht in het oog houde!

Vlieg er eens uit!

Van oudsher kent de J.O.V.D., — afgezien van de gebruikelijke verschillen die een zo bij uitstek individualistisch volkje kenmerken — twee groepen, dewelke wij met een hautain voorbijzien van psychologische achtergronden en pecuniële drogredenen willen omschrijven als de groep van de thuisblijvertjes en die der uitvliegertjes. In iedere recensie van een uitvoering der plaatselijke plattelands-toneelvereniging kunnen wij lezen: „de thuisblijvers hadden ongelijk”. Welk een schat aan ervaring en levenswijsheid ligt in deze simpele woorden verborgen! Inderdaad, de thuisblijvers hebben ongelijk. Had Piet Hein de zilvervloot kunnen veroveren als hij thuis achter de potkachel gebleven ware? Had De Ruyter de tocht naar Chatham vanuit zijn achttertuintje kunnen leiden? Is er ooit een Amerikaan president geworden zonder in ritsen steden en dorpen horden huilende en lachende, schone en vieze babys te zoenen? Neen, driewerf neen!!! Daarom, vlieg er eens uit. Wij beloven U niet een hoofdbestuurzetel, de portefeuille van Buitenlandse zaken of een persoonlijk hoofdknikje van de voorzitter, doch wel een paar goede, nuttige en prettige dagen. G.D.

Rijpe appelen

In de Driemaster van juli j.l. spreekt de schrijver van de lezenswaardige rubriek Marginalia z'n verontrusting uit over de „als rijpe appelen” neerstortende straaljagers. In dit verband stelt hij de dagbladen en periodieken min of meer in gebreke omdat deze hierover nooit eens een overzichtje geven. Hier kan ik het volkomen mee eens zijn, vooral ook omdat over de militaire vliegtuigongevallen officiële gegevens bestaan. Daarom echter kan ik het tevens niet met de schrijver eens zijn, wanneer hij de officiële instanties feitelijk van geheimzinnigheid beschuldigt.

In de Memorie van Antwoord van de Minister van Oorlog en van Marine over hoofdstuk VIIIa (Oorlog) van de Rijksbegroting 1956 kan men gegevens over het aantal vliegtuigongevallen met dodelijke afloop voor de vlieger vinden. In 1953,

1954 en de eerste drie kwartalen van 1955 vonden er respectievelijk 14,15 en 8 van dergelijke ongevalen plaats. Per 10.000 vlieguren was dat achtereenvolgens 1,5; 1,3 en 0,85.

In plaats van een verontrustende kunnen we dus een bemoedigende ontwikkeling constateren, vooral als we iets verder nog lezen, dat deze getallen gunstig afsteken ten op-

zichte van de gegevens der andere Westeuropese NAVO-landen.

Als de boomgaard (i.c. het aantal vlieguren) uitgebreid wordt dan ligt het voor de hand dat het „aantal rijpe appelen” dat valt, toeneemt, hoe betreuenswaardig het in dit geval ook is. Gelukkig blijkt het aantal neerstortende straaljagers relatief nog te dalen.

C. VLAS.

WEEKEND IN NUNSPEET

op 15 en 16 September a.s.

Nu de zomer(!)-vacantie voor de meesten zo langzamerhand weer is afgelopen en de diverse herfstactiviteiten weer voor de deur staan, heeft het Hoofdbestuur gemeend als goede inzet voor dit nieuwe seizoen een weekend te organiseren in de Eikhoeve te Nunspeet op 15 en 16 September a.s.

Het programma is deze keer eens niet overladen, zodat U na afloop van de lezingen rustig kunt genieten van de mooie natuur, bovendien, al of niet verregende, vacantieherinneringen kunt ophalen met vele J.O.V.D.-vrienden en -vriendinnen en tenslotte op Uw gemak ervaringen uitwisselen en de diverse activiteiten bespreken voor het komende jaar, met de leden van Uw eigen en van vele andere afdelingen.

De sekretaris heeft inmiddels hoogst persoonlijk contact opgenomen met Pluvius, die hem verzekerd heeft, zoveel in zijn vermogen ligt, dit weekend ons land niet te bezoeken, zodat U allen een zeer grote kans heeft op een in ieder opzicht mooi weekend.

Programma: Tussen 5 en 6 uur Zaterdagmiddag 15 September wordt U verwacht, waarna om 6.15 uur een aanvang wordt genomen met de broodmaaltijd. Om 7.30 uur zal worden begonnen met de definitieve vaststelling van de landbouwresolutie. De Heer Ir. F. H. Hidding uit Assen, een van de prae-adviseurs zal hier een toelichting geven, waarin de verschillende opmerkingen van het weekend in Grollo verwerkt zullen zijn.

Nadat op Zondagmorgen het ontbijt genoten is, kan iedereen gaan waar hij wil. Er is natuurlijk de mogelijkheid van kerkbezoek (Nunspeet), terwijl zij die liever van de mooie natuur willen genieten, hier volop de gelegenheid hebben. Om 12.45 uur zal een warme maaltijd geserveerd worden en na aldus materieel voldoende versterkt te zijn, zal om 14.15 uur de Edelachtbare Heer A. Nawijn, Burgemeester van Olst, een causerie houden getiteld: „Iets over de plaats van de gemeente in het Nederlandse staatsbestel”.

Wij hebben gemeend dat een dergelijk onderwerp zeker de volle aandacht van U allen zal hebben, immers de gemeente en de gemeenteraad is veelal het eerste contact dat de meeste jongeren hebben met het politieke toneel. Het verheugt ons dan ook zeer, dat een bij uitstek deskundige als Burgemeester Nawijn, ons over deze zaken iets meer zal vertellen.

Tenslotte nog enige praktische wenken: De kosten bedragen f 5.25, terwijl de reiskosten boven de f 6.— vergoed zullen worden. Wat het reizen naar Nunspeet betreft, kunt U het gemakkelijkst gaan per N.S. naar Nunspeet (tabel 30 A en B), waar op ieder heel en half uur een bus vertrekt van de V.A.D., die U zal afzetten bij de halte Paasheuvel. Daar zal men U dan verder verwijzen naar de Eikhoeve. Aangezien de capaciteit van de Eikhoeve slechts 50 bedden is, raden wij U in Uw eigen belang aan, U zo spoedig mogelijk op te geven en in ieder geval vóór 10 September bij de algemeen sekretaris de heer L. D. Oosterveld, Botticellistraat 8 Amsterdam-Zuid, opdat wij tijdig de nodige maatregelen kunnen treffen. Geeft U dus spoedig op, U kunt verzekerd zijn van een goed weekend. Tot ziens in Nunspeet.

Namens het Hoofdbestuur van de J.O.V.D.,
O. TAMMENS, 2e algemeen sekretaris.

MARGINALIA

Gelukkig initiatief

Verkeersonkunde en gebrek aan zelfdiscipline zijn de factoren die volgens de K.N.A.C. ernstig afbreuk doen aan de verkeersveiligheid. De militaire diensttijd biedt naar de K.N.A.C. meent bij uitstek de gelegenheid om bij een grote groep weggebruikers de kennis van het verkeer te verlevendigen en de voor de toepassing van deze kennis noodzakelijke zelftucht aan te kweken. Dies stelde de K.N.A.C. aan de minister van oorlog voor alle dienstplichtigen een cursus in verkeersveiligheid te doen volgen. Inmiddels heeft de inspecteur der opleidingen het verzoek in behandeling en naar alle waarschijnlijkheid zal aan dit goede initiatief gevolg worden gegeven.

Naast de lofwaardige verkeersinstructie op de scholen komt dus nu een herhalingscursus gedurende de diensttijd. Gezien de stormachtige toename van de verkeersintensiteit — nog slechts een voorbode van wat ons te wachten staat — en de bijna evenredig stijgende ongevalencurve mag geen middel onbepoefd gelaten worden. Te veel wordt nog vergeten dat jaarlijks het aantal slachtoffers in het verkeer groter is dan het dodencijfer van de Februariramp 1953.

Evenmin moet worden vergeten, dat niet een gebrek aan kennis van de verkeersregels, maar piratenmentaliteit de oorzaak is van het overgrote deel der ongevallen.

Een teruggekeerde vacantiëgangette vertelde onlangs, dat in de buurt van Innsbruck op een gegeven moment van iedere tien wagens er vijf van Nederlandse herkomst waren. En, zo vervolgde hij, ik voelde me weer echt thuis: het snijden, opzij duwen en in de berm blazen werd even enthousiast bedreven als in het goede vaderland.

Meer dan de kennis der bordjes zal aan de verkeersmentaliteit de aandacht moeten worden gegeven. Het is geen lichte taak een enigermate vertroeteld aspect van een volkskarakter aan te vallen. Doch de nuchtere cijfers dwingen er toe.

Af door de zijdeur (1)

De verwickelingen in het onopgehelderd gistende Indonesië vermogen de belangstellende toeschouwer ononderbroken te boeien. Een tragisch aspect in de weg van het Indonesische volk is echter dat iedere nieuwe ontwikkeling een verder afglijden in chaos en corruptie te zien geeft.

Wanneer begin September de nieuwe Constituante haar taak zal aanvangen zal vice-president Hatta zijn teruggetreden. Som-

migen zullen dit met vreugde zien. Ons land heeft geen prettige herinnering aan Hatta, want tijdens de periode der planloze zig-zag-politiek ten aanzien van het voormalige Indië was het deze man die keer op keer de incompetent en verblinde Nederlandse onderhandelaars dieper in het moeras werkte.

Hatta is nationalist genoeg om Nederland geen vriendschappelijk hart toe te dragen, evenzeer is hij echter genoeg gezond politicus om te weten wat zijn land aan Nederland te danken heeft.

In tegenstelling tot de ongeremde en demagogische Soekarno is het Hatta die los van alle sentiment, aan de hand van nuchtere feiten, de Nederlanders hoog aanslaat en begrijpt wat dit kleine volk aan de Noordzee nog voor zijn enorm rijk kan doen.

De stem der redelijkheid is in Indonesië niet populair meer.

Liever dan mede te werken aan de afbraak van dit prachtige eilanden-rijk heeft Hatta besloten terug te treden en als rustend burger te wachten tot betere tijden aanbreken. Zijn besluit is begrijpelijk, maar voor Indonesië en voor Nederland een teken aan de wand.

Af door de zijdeur (2)

Zoals steeds in een met behulp van het leger gesticte jonge staat zijn in Indonesië de strijdmachten een bijna op zichzelf staande macht. Op komische wijze is dit weer gebleken toen de Indonesische minister van buitenlandse zaken, Raslan Abdulgani, enige uren voor zijn vertrek naar de Londense Suezconferentie dreigde te worden gearresteerd wegens corruptie.

Slechts ternauwernood wist premier Sastroamidjojo te bereiken dat zijn minister nog in het vliegtuig kon stappen en Kolonel Kaliwarang voorlopig met de arrestatie van enige andere vooraanstaande personen genoegen nam. De gedachte dat de duur van Abdulgani's verblijf op vrije voeten wel eens in nauw verband zou kunnen staan met de duur van de Suezconferentie zal zijn prestige in Londen niet in bijzondere mate ten goede komen.

Kolonel Kaliwarang, legercommandant in West-Java, heeft evenals zijn medestander kolonel Warouw, commandant van Oost-Indonesië, geen onaardige staat van dienst. Beiden waren betrokken bij de 17 October-affaire in 1952, beiden zijn gerenommeerde bestrijders van corruptie en zelfs deden zij eens een hun onwelgevallig kabinet aftreden.

Aan hun dus wel actief te noemen bemoeienis met het wel en wee van de Indonesische staat

komt nu een einde. Kaliwarang is weggepromoveerd tot militair attaché in Washington en Warouw vertrekt als militair attaché naar communistisch China. Hun verdwijnen zal vele zwakke broeders een zucht van verlichting doen slaken.

Weer is de nacht over Indonesië donkerder geworden.

Zo de wind waait

Na Stalins heengaan worden er in de regeringskringen der satellietlanden geen spionnen, verraders en saboteurs meer aangetroffen. De voortreffelijk geregisseerde processen zijn uit de tijd. Wat bleef zijn echter de zelfbeschuldigingen, zij het minder luguber, toch ongetwijfeld meer spectaculair.

Aan de oprechtheid kan men blijven twijfelen, maar zeker niet aan de grondigheid, waarmee Stalinistische dogma's naar de vuilnishoop van de historie verwezen worden.

In Polen werkt de coup de théâtre van Poznan nog steeds door.

In een resolutie van het centrale comité van de partij werd deze maand vastgesteld, dat de gebeurtenissen te Poznan een nieuw licht hebben geworpen op de politieke en sociale toestanden in het land. Als gevolg hiervan worden in de resolutie loonsverhogingen en verbetering van de hygiënische toestanden en veiligheidsmaatregelen in de industrie toegezegd, verplichte melklevering aan de staat zal worden afgeschaft en de normen in landbouw en industrie zullen niet worden gewijzigd, indien dit een inkomensverlaging zou betekenen. Tevens wordt in de verklaring gezegd, dat miljoenen gelovigen, onder wie grote katholieke groepen, een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan de zaak van de opbouw van het socialisme in Polen, hetgeen bewijst, dat verschillen in wereldbeschouwing geen belemmering zijn voor het samenbrengen van alle patriottische krachten. Betreffende de democratisering van Polen verklaart het centraal comité, dat het parlement een doeltreffender toezicht op de regering moet uitoefenen.

Met deze nieuwe opzienbarende zwenking wordt de opstand van Poznan definitief gestempeld tot een ommekeer in de na-oorlogse ontwikkeling van Polen. Het blijft echter dienstig te bedenken hoeveel voorbeelden er in het verleden te vinden zijn van onverwachtse zwenkingen der communistische machtshebbers. Het communisme is per definitie opportunistisch, doch aan de hechte grondslagen van het Leninisme wordt niet getornd.

Daarom blijven de Westelijke landen er goed aan doen de pas te markeren en zich niet over te geven aan optimistische wensdromen.

Voor de Polen zal Poznan een

prikkel blijven, een prikkel van dezelfde importantie als de Februaristaking eens was voor de Nederlanders of de Juli-opstand voor de Oost Duitsers. Er zijn meer machten geweest die het afmoesten leggen tegen de eigenzinnige koppigheid van de Poolse bevolking. Nog is Polen niet verloren

Kermis der ijdelheid

Bij het schrijven van deze regels is zojuist het na-oorlogse kabinetscrisis-record van 65 dagen gebroken. Een prestatie waarvoor men moeilijk veel geestdrift kan opbrengen. Mogelijkerwijs is er bij het verschijnen van dit blad eindelijk toch een regering, al lijkt de kans hierop niet groot.

Het aan knutselwerk vaak inhaerente gepeuter met kleinigheidjes bestaat op het terrein der kabinetsformatie niet alleen uit de meningsverschillen over bepaalde facetten van de bezitsvorming, onderwijsreorganisatie en dergelijke. Op dit terrein immers wordt de politiek bedreven van overvragen en afdingen, kortom, de methode van de vlooiemarkt. Ten minste even opwindend is voor de politici het aantal zetels dat door de diverse partijen in beslag zal worden genomen. Bij een vorige kabinetsformatie leverde deze touwtrekkerij zelfs een nieuw departement op, enkel en alleen om de concurrentie niet het idee te geven er al te zeer naast gevestigd te hebben. In de praktijk kwam dit neer op een hartverwarmende bestaansstrijd tussen de departementen van Sociale Zaken en Maatschappelijk Werk, een strijd waarvan geen zinnig wezen ooit het nut begrepen heeft.

Wanneer men bij de kabinetsformatie iets moet wensen, dan is het dat zij zich nog geruime tijd moge voortstelen. Eens zal dan misschien het inzicht baanbreken dat het er niet om gaat een regering te krijgen waar iedereen het wel zo ongeveer mee eens is, een regering die het vanaf het begin aan ruggraat ontbreekt. Er is behoefte aan een regering van capabele mannen en niet aan een club politici wier kleur in plaats van hun capaciteiten tot hun verkiezing aanleiding heeft gegeven.

Er is tien jaar gemodderd met het woningbeleid en de oplossing van dit probleem lijkt thans verder verwijderd dan ooit. De verhouding met Indonesië is gegroeid tot een toestand van lijdzzaam afwachten welke koers Djakarta nu weer gaat varen. In de verte vertonen zich de eerste donkere wolken die op een mogelijke conjuncturomslag wijzen. Al deze problemen vragen vakmensen, geen touwtrekkers.

Daarom, dat de kabinetscrisis nog maar lang moge duren

N.V. KATOENSPINNERIJ **BAMSHOEVE**

ENSCHEDÉ

Spinners en Twijners van katoenen **Weef- en Tricotgarens** in veelzijdige opmaak
Kwaliteit K. B.de beste!

ALGEMEEN HANDELSBLAD
het blad met de grote naam!

Rotterd. Werktuigen- en Machinefabriek „WEESIE”

Machinale bewerking - Constructiewerk
 Autog.-Electr. en Argon-Arc lassen
 Apparatenbouw - Leidingwerk
 HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

Zeeschepen van elk type
 5 Bouwhellingen tot 200 m lengte
**C. VAN DER GIESSEN
 & ZONEN's SCHEEPSWERVEN N.V.**
 Krimpen aan den IJssel
 tel.:244 - Rotterdam:110460

SIMONS'

SCHEEPSSLOOPERIJ N.V.
 BUIZEN- en STAALHANDEL

- ♦ Oud ijzer
- ♦ Sloopobjecten
- ♦ Non-ferro metalen
- ♦ Nieuw- en bruikbaar ijzer
- ♦ Nieuwe en gebruikte buizen

Hoofdkantoor:
 UITSLUITEND Feijenoorddijk 90
 Rotterdam - Telefoon 77910 (4 lijnen)

BLOEMENDAAL & LAAN N.V.

WORMERVEER

Rijst, Havermout,
 Rijstvlokken,
 Mais-flakes

C.V. OLIEFABRIEKEN „DE TOEKOMST”

WORMERVEER

Veevoeders,
 Technische oliën
 „Smaragd” Slaolie

P. KOUTSTAAL

BOLNES - Ringdijk 540 - Telefoon K 1896 - 598

Scheepstimmerwerk
 Isolatie en betimmering van Koelruimen en Koelhuizen

Ankersmit's Textielfabrieken N.V. - Deventer

Spinnen
 Verven
 Weven
 Bleken
 Drukken

K. MAC-LEAN Jr.
 Frans Notenfineer in stammen
 Zeeuws Iepenfineer in stammen
 Fineerimport sedert 1921
 JACOB CATSSTRAAT 113-115
 Rotterdam-Noord - Tel. K 1800 - 40735-88508

N.V. v/h van Driel & van Ommeren MACHINEFABRIEK

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen
 voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien,
 frezen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon
 arc laswerk.

Tel. 75225 - Charloïssche Hoofd 37, Rotterdam, Tel. 77150

HBU **HBU**

Goed begonnen,

half gewonnen

Dit geldt ook bij het opbouwen van
 Uw vermogen. Een goed begin is
 het nemen van een

HBU-bankboekje

3%

Door hierop geregeld bedragen te
 storten groeit Uw kapitaal en U
 maakt daarop

rente

Een belegging

zonder koersrisico

**Ook voor bankboekjes:
 de HBU**

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
 AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

H. W. Tilanus over politieke belangstelling: Niet slecht

Vraaggesprek tussen C.H.U. fractie-voorzitter en onze redacteur Ferry Hoogendijk

Wat weten wij eigenlijk van de taak die een lid van de Tweede Kamer heeft te vervullen? Die taak is veelomvattend en blijkt zeer veel werk met zich mee te brengen. Het is bepaald geen sinecure. Enig idee hiervan verkregen wij toen wij in de werkkamer van de heer H. W. Tilanus, fractie-voorzitter van de Christelijk Historische Unie, de vele dossiers op zijn werktafel zagen liggen.

De heer Tilanus was bereid om over de C.H.U. iets te vertellen, dat voor de jongeren interessant kan zijn. In de loop van dit gesprek merkte de heer Tilanus op, dat een Kamerlid z.i. een tweeledige taak heeft. Enerzijds het werk in de Kamer en het bestuderen van de verschillende wetsontwerpen, anderzijds het volk voorlichten.

Wat het eerste betreft: wij zagen de omvangrijke dossiers voor ons liggen en begrepen dat een goede bestudering zeer veel tijd zal kosten. En het voorlichten van het volk verwaarloost de C.H.U.-fractie-voorzitter zeker niet. Wij mochten een blik werpen in de agenda van de heer Tilanus. Avond aan avond spreekt hij op verschillende plaatsen in het land. De functie van fractie-voorzitter maakt het geheel nog zwaarder.

Wij stellen het dan ook zeer op prijs dat de heer Tilanus, ondanks al deze drukke werkzaamheden, toch nog enige tijd heeft willen inruimen voor het volgende vraaggesprek.

VRAAG: Bent U van mening dat de belangstelling voor de politiek in Nederland slecht genoemd mag worden?

ANTWOORD: Neen, bepaald niet! Ik vind de belangstelling voor de politiek helemaal niet zo slecht. Zeker in vergelijking met andere landen. De Nederlanders hebben een ernstig en bezonken oordeel. Ik onderschrijf volkomen wat Prof. Schlichting onlangs omtrent dit punt opmerkte. De Nederlander is een bezonken partijman met een bedaarde uitkijk en vast in zijn partijbeginsel.

Daaruit is ook de stabiliteit van de Nederlandse kiezer te verklaren. Dit mag men bepaald geen sleur noemen. Het is een weloverwogen mening.

De C.H.U. bezette vóór de oorlog acht zetels in het parlement. Na de oorlog achtte ik de kans aanwezig dat er onder invloed van de oorlog en de doorbraakgedachte wel eens een ongunstige stembusuitslag voor de C.H.U. zou kunnen komen. Maar neen. Wij verwierven wederom acht zetels en bij de volgende verkiezingen kregen wij er zelfs een zetel bij.

VERBETERING.

VRAAG: Wat doet de C.H.U. om de politieke belangstelling in stand te houden en te verbeteren?

ANTWOORD: Wij werken, zoals U weet, niet met dikke lawaaijerige propaganda-middelen. Wij trachten geen kiezers te winnen door heli-copters de lucht in te sturen. Ongeveer tien procent van het aantal kiezers is lid van een partij in ons land. En van de tien procent bezoeken er slechts tien procent politieke vergaderingen.

Men hoort wel eens de verzuchting slaken, dat er vroeger veel meer belangstelling was. Dit was m.i. zeker niet het geval.

Ten tijde van de Reformatie bijvoorbeeld was het ook maar een paar procent van deze groep die fanatiek ten strijde trok.

Ik vind het helemaal niet zo erg dat er maar tien procent sterk geïnteresseerd is en de rest weinig of niet. Deze mensen weten toch ook wel wat er aan de hand is. Om de

politieke belangstelling in stand te houden onderhouden wij contact met en geven wij voorlichting aan onze mensen door middel van onze weekbladen.

GEEN VERKIEZINGSPARTIJ.

VRAAG: Uw partij laat zich voornamelijk bij de verkiezingen horen. Vindt U niet dat een partij ook gedurende de tussenliggende periode zich regelmatig tot het volk moet wenden?

ANTWOORD: Dit mag naar buiten misschien zo schijnen maar het is beslist niet waar. Wij worden wel eens de stillen in den lande genoemd; toch heerst er bij ons ook in de jaren dat er geen verkiezingen zijn, een gezonde activiteit.

Er is voortdurend contact tussen de kamerleden en de georganiseerde kiezers.

Als Kamerlid heb je m.i. een dubbele taak. Enerzijds een naar binnen gerichte activiteit: het bestuderen van wetsontwerpen, enz. Anderzijds heb je de taak om het volk voor te lichten.

Wij hebben 700 kiesverenigingen, die regelmatig vergaderingen beleggen. Ieder jaar als de Troonrede door de Koningin is uitgesproken en de Begroting is ingediend, vraagt men mij om zowel de Troonrede als de Begroting te komen toelichten.

Onze partij wil daarbij de kiezers niet een bepaalde zienswijze van bovenaf opdringen. Wij willen de mensen een prikkel geven om ze over bepaalde vraagstukken te laten nadenken.

MINDER GEBONDEN.

VRAAG: Zijn de Kamerleden in Uw partij minder gebonden aan een partijlijn dan in andere partijen? De C.H.U.-Kamerleden stemmen over sommige punten namelijk verschillend.

ANTWOORD: Het is een oud beginsel in onze partij, dat de Kamerleden alleen gebonden zijn aan ons diepere beginsel van Gods souvereïnteit en een leven met de Bijbel als grondslag. Zij moeten voor God en hun geweten uitmaken welk standpunt in een bepaalde zaak, moet worden ingenomen.

Dit standpunt hebben wij over genomen van Jhr Mr A. F. de Sa-

vornin Lohman. Hij kon ook niet hebben, dat hij van bovenaf „bebaasd” werd. Dit was één van de strijdpunten tussen Kuyper en de Savornin Lohman. De C.H.U. haat elke dwang. Ik kan U verzekeren, dat, als binnenkort de Kamer wordt uitgebreid tot 150 leden en de grote partijen fracties gaan krijgen van 45 tot 50 man, zij alleen intense spanningen kunnen voorkomen als zij hetzelfde principe gaan aanhangen als wij.

Er is een spreekwoord: zoveel hoofden, zoveel zinnen. Wil men botsingen voorkomen dan moet men uitgaan van een gemeenschappelijke basis en elkaar een zekere vrijheid laten. Als de argumenten zuiver zijn, mag ieder Kamerlid in onze partij stemmen zoals hij wil.

JONGEREN IN TWEDE KAMER.

VRAAG: Hoe staat U tegenover het plaatsen van jongeren op verkiesbare plaatsen voor de Tweede Kamer?

ANTWOORD: Dit is bij ons gebeurd. Iemand die 31 jaar is stond bij ons op een verkiesbare plaats. Overigens hangt het van de jongeren zelf af of zij bij ons kandidaat gesteld worden.

De kandidaatstelling laten wij namelijk helemaal over aan de kiesverenigingen. Er is totaal geen dwang van bovenaf.

Iedere kiesvereniging kan tien kandidaten stellen. Al de namen door de kiesverenigingen opgegeven, komen op een groslijst. Wanneer deze lijst is samengesteld worden er in verschillende delen van het land zeven groepsvergaderingen belegd. Alle kiesverenigingen sturen hun afgevaardigden daar heen. De kandidaten worden daar besproken, waarna men overgaat tot stemming. De kandidaten worden in volgorde van het aantal stemmen dat zij krijgen genoteerd tot men er dertig heeft. Dit gebeurt ook in de zes andere groepsvergaderingen. Naar het resultaat, verkregen uit de zeven vergaderingen, wordt de definitieve lijst opgesteld. Dit is een zeer democratische gang van zaken. Er zijn bepaalde risico's aan deze procedure verbonden, doch wij nemen deze. Als Kamerlid ben je volksvertegenwoordiger en degenen, die de kandidaten stellen moeten maar weten wat zij doen. Hebt U ook geen behoefte aan een ander kiesstelsel?

Bepaald niet. Ik vind ons huidig stelsel uitstekend voldoen. De vroegere stelsels waren bepaald niet zo ideaal als anderen wel eens willen doen voorkomen. De kandidaten werden bijvoorbeeld van bovenaf aangewezen voor een bepaald district. En het is een typische C.H.U. gevoeligheid: geen gebaas van bovenaf.

VERKIEZINGSPROGRAMMA.

VRAAG: Welke punten in het verkiezingsprogramma van Uw partij zijn in het bijzonder voor de jongeren van belang?

ANTWOORD: Wij hebben lang niet zulke uitgebreide programma's als andere partijen. De Heer de Savornin Lohman had ook principiële bezwaren tegen programma's van

actie. De Kamerleden worden door zulke programma's te veel gebonden. Bepaalde uitspraken in programma's van andere partijen zijn voor ons volkomen onaanvaardbaar. Als bijvoorbeeld in het programma van de K.V.P. staat, dat men eist dat het Ministerie voor de P.B.O. moet blijven bestaan en dat er een bewindsman voor middenstandszaken moet komen, dan vinden wij dat verkeerd.

Bepaald ongeoorloofd achten wij het als een Minister van de Kroon verklaart — zoals onlangs geschiedde — dat onder Prof. Romme als Minister-President men niet bang behoeft te zijn dat de P.B.O. verwaarloosd zal worden. Dergelijke uitspraken lijken ons ongepast. De

Ferry Hoogendijk

steeds maar vragen . . .

Koningin en niemand anders beslist wie zij als Kabinetformateur zal aanwijzen.

Wij hebben dus geen verkiezingsprogramma maar wel een verkiezingsmanifest. Hierin snijden wij alleen enkele belangrijke kernpunten aan; details zijn er uit gelaten. Daarom worden de jongeren ook niet genoemd met name. Hieruit moet men echter niet concluderen dat wij geen aandacht aan de jongeren zouden besteden. Wij hebben een goede jongerenorganisatie. De samenwerking daarmee is uitstekend.

FERRY HOOGENDIJK

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

P. C. Boevé
G. Dorsman
Ferry A. Hoogendijk (secretaris)
Ger van Schagen

Redactie-adres:
Graaf Florisweg 40, Gouda

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.- per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentiegelden uitsluitend aan G. Steinpher Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandsche Bank-Unie N.V., Herengracht 434—438.

Internationale manifestatie van Jong-Liberalen

J.O.V.D. delegatie in Denemarken

Denemarken is deze maand een uitgelezen plaats geweest voor internationaal contact tussen jong-liberalen, dit door het coördineren van drie manifestaties nl. een cursus van de School for Freedom, het jaarcongres van de Wereldfederatie van Liberale en Radicale jongeren en een bestuursvergadering van de „Europese” jong-liberalen. Voor het overgrote deel vonden deze manifestaties plaats in „The Liberal School” Bredablik, een prachtig gelegen oord aan de rand van Kopenhagen.

De Nederlandse delegatie was ditmaal bijzonder klein en bestond uit Joop Uljee en Joop Schuyff; ondergetekende heeft de J.O.V.D. op de bestuursvergaderingen vertegenwoordigd. Toen we Zaterdagmorgen op Bredablik arriveerden, vielen we midden in de discussie van de cursus over de contacten tussen Oost en West; deze discussie en het rapport dat opgesteld werd bleken van groot nut voor het congres wat verder in dit verslag nog wel zal blijken. 's Avonds was een feest georganiseerd voor de vertrekkende deelnemers aan de cursus en de juist aangekomen deelnemers aan het congres samen; aan het bij deze gelegenheid gegeven diner spraken Prof. Max Salvatori van New York en de Heer Per Federspiel, penningmeester van de Liberale Internationale, oud-minister en afgevaardigde, lid van de Assemblee van de Raad v. Europa en voorzitter van de landbouwcommissie in die Raad. De eerste spreker dankte voor de belangstelling voor de cursus, waarvan hij de leiding had mogen hebben; hij hoopte dat de discussies de gedachten aan het werk zouden zetten en dat zij bij mochten dragen de vaak gerechtvaardigde twijfel bij veel jongeren te overwinnen teneinde een positieve houding te kunnen vinden. Wij zijn hier allen met verschillende doelen, uit verschillende organisaties en met verschillende middelen maar allen hopen wij bij te dragen aan de vrijheid van alle mensen. Het is duidelijk dat in de huidige wereld hier voor jong-liberalen als groep en als enkeling, een grote taak ligt, aldus besloot prof. Salvatori. De Heer Federspiel die namens de Liberale Internationale sprak, duidde op de persoonlijke verantwoordelijkheid als kern van het liberalisme; al is onze aanhang niet overal en altijd even sterk, de invloed die de liberale gedachte heeft is altijd bijzonder groot geweest en hierin schuilt juist nu onze kracht.

Plannen voor het komende jaar

Terwijl na het diner de menigte feestte, trokken de leden van de J.E.L.-executive zich terug in de vergaderzaal om hun zaken te bespreken. De agenda omvatte vnl. de plannen voor het komende jaar. Als bijeenkomsten werden vastgesteld een bijeenkomst van de Executive in Zwitserland (november) en in Holland tegen eind februari. Wat betreft het laatste zal men rekening houden met de minimale middelen die de J.O.V.D. bezit maar tegelijkertijd stelde men het op prijs de feestelijkheden van de jarige

L.S.V.A. mee te maken resp. in eigen plannen te coördineren. Verder zal de verjaardag van de J.E.L. in januari te Brussel worden gevierd. Een ander punt dat ter sprake kwam was de „European Youth Campagn”: hier waren enkele moeilijkheden gerezen t.a.v. de uitvoerende macht; door een toevallige samenloop van omstandigheden wordt deze beheerst door een college van 4 waarvan er drie Belgische socialist zijn.

Tenslotte werd de aanvraag van Tjechische jong-liberalen te Parijs besproken; besloten werd deze groep tot het volgend Congres als geassocieerd lid op te nemen in de J.E.L.

Zondagmorgen vergaderde de executive van de Wereldfederatie in het parlamentsgebouw „Christiansborg”. Hier werden allereerst financiële kwesties besproken en contributies geregeld; daarna moesten kandidaten gesteld worden voor de congrescommissie en voor de andere commissies om deze aan de alg. vergadering voor te leggen. Om twee uur was het dan eindelijk zover dat het Congres officieel geopend kon worden. Dit gebeurde in de statige „Faelllessalen”, de zaal waar tot 1953 Hoger en Lager Huis samenkwamen (daarna werd de eerste afgeschaft). De presidenten der beide liberale jongerenorganisaties de Radical Ungdom (sociaal-liberaal) en de Venstres Ungdom (liberaal) heten de aanwezigen welkom, waarna de voorzitter van de W.F.L.R.Y. de activiteiten in het laatste jaar belichtte (de discussie hierover volgde later n.a.v. het overgelegde rapport). Na de rede van Per Olaf Hanson werden groeten uitgesproken namens de Liberale Internationale, de J.E.L. en de Deense liberale partijen.

Congresrede

De congresrede „Liberalisme in Denemarken” werd uitgesproken door Erik B. Nissen, rector van de Antvorskov Folk High School. De Heer Nissen belichtte hierin de geschiedenis van het liberalisme in Denemarken; door de jaren heen heeft het liberalisme daar een enorme kwalitatieve en kwantitatieve invloed gehad, niet in het minst door toedoen van de geestelijke leider en dichter Grundtvig. Het typeert de Deense volksaard dat een socialistische premier kan zeggen: Allemaal zijn we liberaal! Ook de Volkshogescholen hebben aan de verdieping van de algemeen liberale ideeën veel bijgedragen; deze scholen hebben tot grondslag dat de mens geschapen is door God en dus een eeuwige waarde en bestemming heeft: het moet dus tegen de wet van het leven zijn om zijn medemens als middel te gebruiken. Mede hierdoor is vrijheid noodzakelijk, vrijheid gekoppeld aan gelijkheid en broederschap. Deze drie pilaren zijn het enige sterke fundament voor een ware democratie, aldus spr. Na zijn ideeën met praktische voorbeelden toegelicht te hebben besloot hij zijn briljante rede met de woorden: Internationalisme betekent niet het doven van eigen nationaliteit; integendeel, door een diep gevoel van eigen nationale waarden en liefde tot

eigen land zal men het respect winnen van andere naties en zo aangemoedigd worden tot een strijd voor materiële en geestelijke vrijheid voor alle naties: dit is de enige weg naar internationale broederschap.

De openingsbijeenkomst werd besloten met het kiezen van de congrescommissie en andere commissies. Daarna was er gelegenheid tot rondleiding in het prachtige gebouw.

De avond werd begonnen met een receptie ter ere van de beide liberale partijen. Direct daarna dook ieder in zijn commissie om aan het nuttige werk te beginnen.

Maandag werd geheel gewijd aan commissiewerk evenals de dinsdagmorgen. Dinsdagmiddag waren we te gast bij de beroemde Carlsberg brouwerijen, een stichting (!) met vele ideële doelstellingen, ten dienste van de gemeenschap en volkomen onafhankelijk van de Staat. Om ons het fenomeen receptie tot in alle diepte te kunnen laten peilen, volgden hierna nog twee derzulk, één bij het sociaal-liberale dagblad „Politiken” en één bij de burgemeester van Kopenhagen, de Heer Helberg. De laatste hield een korte maar krachtige speech en bleek als socialist zo ruim van blik, dat hij allen en vooral de jongeren opwekte tot een waarlijk liberale geestesgesteldheid in deze tijd. Na een bijzonder prettige verpozing in Tivoli en elders kwamen de meesten onzer gewild of ongewild in Bredablik om na enkele uren „katerkwijtraken” aan de plenaire zitting te beginnen.

Agenda

Om kort te zijn geef ik hier de agenda, daar ik niet over elk punt kan uitweiden. Voor belangstellenden zal ik echter graag nadere informatie geven.

1. Jaarverslag van de President.
2. Rapport „Huwelijk en Gezin” van Manuela Syks aangenomen.
3. Secretariaat
4. Financien.
5. Verkiezingen
6. Commissierapporten.

sub. 3. Het secretariaat ontving een brief van Mendes France met een verzoek tot toelating van zijn jongerengroep; de beslissing hierover werd nog aangehouden. Verder kwam er een voorstel ter tafel o.a. tot het administratief coördineren van J.E.L.R. W.F.L.R.Y.

sub. 5. Het nieuwe bestuur werd a.v. samengesteld: voorzitter Hans Blix (Zweden), vice-voorzitters Manuela Syks (Eng.) en G. P. Orsello (It.), secretaris-generaal Pierre Buchet (Belg.), penningmeester Per Langhof (Den.). Hans Blix is oprichter van de Zweedse studentenvereniging en zoon van de rector van de Universiteit van Uppsala. Hij studeerde in laatstgenoemde plaats 5 jaar en bovendien 2 jaar in Cambridge en 2 jaar in de V.S. Hij is advocaat, specialist in internationaal publiek recht en bij dit alles tevens 28 jaar.

Wat betreft de commissies:

het rapport van de organisatiecommissie werd z.h.s. aanvaard, behalve t.a.v. de aanbeveling de naam „Wereldfederatie” te wijzigen in „Internationale federatie” (48 voor — 28 tegen). De aftredende president werd met alg. stemmen tot ere-voorzitter benoemd. Commissie 2 (Oost-West relaties) kon nog niet tot een definitief rapport komen maar beval de volgende resolutie aan, die met algemene stemmen werd aanvaard:

„Het congres drukt als haar overtuiging uit dat de verdeling van Duitsland een gevaarlijke bedreiging is van de wereldvrede; daarom zal vreedzame hereniging van Duitsland in vrijheid zo snel mogelijk gerealiseerd moeten worden”; en bovendien een bericht aan de jeugd in de satelietstaten a.v.: „De gedelegeerden van de liberale jeugdorganisaties van België, Denemarken, Estland, Frankrijk, Duitsland, Italië, Letland, Luxemburg, Nederland, Noorwegen, Spanje, Zweden, Zwitserland en Engeland, in vergadering bijeen op Bredablik voor het jaarlijks Congres der W.F.L.R.Y., zenden aan de jongeren in de satelietlanden, die voor vrijheid en onafhankelijkheid vechten, zoals gedemonstreerd in de opstand van Poznan, de studenten-demonstraties in Praag, de jeugddemonstraties in Budapest, en de demonstraties in Oost-Berlijn, Bulgarije en Rumanie, een uitdrukking van solidariteit met hun strijd tegen onderdrukking en herhalen hun bereidheid te helpen bij het herkrijgen van hun onafhankelijkheid en burgerlijke vrijheden.”

De derde commissie Onderontwikkelde gebieden in Europa, waarvan ik rapporteur was, bracht een verslag en een resolutie uit, waarin hernieuwde studie wordt aanbevolen en een suggestie gedaan wordt de fracties te doen overwegen een vast percentage van het nationaal inkomen te bestemmen voor de hulp aan deze gebieden.

Tenslotte bracht de vierde commissie verslag uit over de nieuwe activiteiten. Aanbevolen werd vooral contacten tussen de landen *onderling* te verstevigen door uitwisseling e.d.; Verder intern de scholing beter ter hand te nemen en gezamenlijke problemen ook binnen de nationale kring te bespreken.

Dit congres, dat behalve het formele gedeelte, dat ik getracht heb U voor te zetten, vele informele contacten met zich meebracht was m.i. van grote waarde en ik hoop dat de belangstelling, binnen de J.O.V.D., voor deze internationale contacten groter zal worden dan zij op het ogenblik is.

JOOP SCHUYFF.

NOTE. Reeds enige maanden heb ik een bezoek voorbereid van Manuela Syks (Engeland) aan Holland. Zij zal nu in October Nederland bezoeken en zal ook contact met JOVD-afdelingen op prijs stellen. De afdeling die belangstelling heeft voor „internationaal-liberalisme” of Engelse politieke verhoudingen, gelieve met mij contact op te nemen. J.S.

Suez en Europa

Dit jaar, 1956, zal niet alleen de grote scharen van vacatiegangers heugen als een van de somberste van hun leven, maar alle volkeren van West-Europa zullen het waarschijnlijk beschouwen als een van de beslissende jaren, zo niet hét beslissende, van de politieke- en beschavingsgeschiedenis van deze rijke landen. Dit trieste jaar markeert de aftocht van het Westen naar een status van absolute machteloosheid en afhankelijkheid van wat vroeger weliswaar gemakshalve kortweg het „Oosten” werd genoemd, maar dat desalniettemin van een voor de usurpator onvoorstelbare uitgestrektheid was. Vanuit dat Oosten komt een onstuitbare vloedgolf van nationaïsme en zelfs imperialisme opzetten, die jaar op jaar de Westelijke macht en daarmee haar kracht afbrokkelt en wegspoelt.

Nu heeft dan 26 Juli deze afbraak haar hoogtepunt gevonden in de nationalisatie van het Suez-kanaal. Wie de kaart van de wereld beziet, zal tot de verbijsterende ontdekking komen, dat hiermede het raakpunt van drie immense werelddelen en daardoor ook de toegangsweg tot voor Europa uitermate belangrijke stukken van die werelddelen, in de ongelukshanden van een ons antipathieke man is gekomen. Wat evenwel gebeurd is, behoeft niemand, die enigszins met de verhouding tussen die hoek van de wereld en de onze op de hoogte was, te verbazen. Wij hebben deze coup, die op zich zelf een — tegenwoordig — rechtmatige daad is, van verre zien aankomen en van verre gevreesd ook; maar, steeds in het kielzog van Amerika varend, ook wat diens botte anti-koloniale waan-politiek betreft, hebben we haar naderbij genood. Het lijkt, nu we allerwege de grote leiders zich zien gedragen, als sloeg hen nu pas de schrik om het hart, alsof Europa eerst thans zwak en kwetsbaar is geworden. Nee, waarlijk, zwak zijn we al sinds Amerika probeert op een theoretisch misschien juiste, maar praktisch en psychologisch radicaal foute wijze met behulp van anti-koloniale brallerij en een pakhuis vol dollars de sympathie van onze oude koloniën te winnen. 26 Juli echter werden we ons onze ongedroomde zwakheid bewust. De kranten hebben de laatste tijd vol gestaan met berichten die ons nieuwe catastrofen melden of ons aan oude herinneren. Ex-President Mossadegh, de Perzische vos, die door de Voorzienigheid met wat te veel verstand en wat te weinig geweten is toegerust, wordt na drie jaren van eenzame opsluiting in vrijheid gesteld; Indonesië zegt de R.T.C. accoorden op en Nasser naast het kanaal.

juiste stap

Het is goed geweest, dat Frankrijk en Engeland zo zonder dralen met de zwaarden hebben gezwaaid; en men denke vooral niet, dat de militaire voorbereidingen thans gestaakt zijn! Het leek er in het begin op, dat deze, voor den drommel welgemeende, dreiging haar doel zou treffen en dat Nasser zijn worstelende greep ietwat zou verzwakken. Maar het uitblijven van positief uitzicht op — zonodig militaire — steun van Amerika en zelfs een publiekelijk uitgesproken verkla-

ring, die de meningen van Frankrijk en Engeland weerstreefde, hebben het effect van het wapengekletter dusdanig verzwakt, dat Nasser in zijn aanmatigende en beledigende toon kon volharden. De rampspoedige tweespalt in het Westelijke kamp heeft ons opgescheept met een conferentie, die nauwelijks anders dan in een voor het Westen nadelig saldo kan aflopen, omdat Egypte zich door geen enkel besluit van deze conferentie gebonden zal weten. Wij immers hebben aan onze zijde geen enkel recht. Wij hebben zelfs in den beginne onze toch reeds zo zwakke stellingen ondergraven, door op diep verontwaardigde toon te appelleren aan volkenrechten, internationale rechten en gebruiken en zelfs aan de onrechtmatigheid van dit nationaliseren, dat we diefstal noemden, daarmee de werkelijke achtergrond van onze verontwaardiging, die er een was van ongerustheid; ongerustheid over de veiligheid van onze volksbelangen, verdoezelend. Bij elke stap die we zetten, waarde lezer, bij elk woord dat we op de Londense conferentie spreken, moet het ons door het achterhoofd gonzen, dat we géén, geen énkél recht hebben, louter zwaarwegende belangen; en inderdaad het verdedigen daarvan is ons goed recht! Het Suez-kanaal — het is reeds eerder gezegd! — is de levensader van het Westen, en het is dientengevolge te enen male ontoelaatbaar, dat het in de handen van één, en dan bovendien nog zo'n man zou komen en wij daarmee overgeleverd zouden zijn aan zijn willekeur, die zonder twijfel anti-Westers zou uitvallen. Gelukkig heeft Premier Eden zich in zijn radiorede ondubbelzinnig en eerlijk uitgesproken.

belang boven recht

Hij heeft zeer duidelijk de factor „belang” laten prevaleren boven die van het fictieve „recht”. Het bedreigen van onze levensbelangen als nu gedaan door Nasser door zich de heerschappij over het kanaal toe te trekken, mag door de Westerse landen zonder enige twijfel als provocatie of zelfs als een daad van agressie worden aangemerkt, te vergelijken met het samentrekken van troepen langs de vreemde grenzen. Men zou immers het Westen in oorlogs- of vreedstijd nauwelijks erger kunnen treffen, dan met het sluiten van deze vaarweg! Daarom is deze daad een conferentie en eventueel een preventieve oorlog waard, een oorlog, die de normale internationale betrekkingen moet herstellen en garanderen, afgezien van het feit of dit strategisch gezien verstandig zou zijn. De vrede kan niet behouden worden door haar dogmatisch te belijden, maar slechts, hoe paradoxaal dit ook moge klinken, door haar te verdedigen en zo nodig te bevechten. De Geschiedenis, en ik schrijf dit woord eerbiedig met een hoofdletter, moet ons daarin een les leren. We hebben Hitler naar onze landen gelokt, door hem, allemaal om de lieve vrede toe te staan successievelijk het Rijnland, Oostenrijk en Tsjecho-Slowakije op te slokken. Is het dan de bedoeling dat we deze lijdensweg nogmaals lopen? Moeten wij ons dan met de bakens voor ogen te pletter lopen op de een of andere Arabi-

sche kust? Ik zeg U, Neen! Het is oneindig veel beter met royaal uitzicht op succes de vrede te redden, dan straks ontelbare jonge levens te offeren om haar uit de klauwen van een thans nog onbekende dictator-imperialist te rukken of om te komen in gebrek en slavernij! Achter de schermen speelt Rusland hier een politiek spel, dat, te boek gesteld, nog vele generaties zal doen smullen. Het is duidelijk dat Rusland op dit ogenblik voor zich zelve geen oorlog wenst, maar het zal het dierbaar zijn, als het op deze manier de Arabische wereld tegen het Westen in het harnas kan jagen. Op dit ogenblik echter heeft Rusland het in dit deel van de aardbol niet op een oorlog tussen de mogendheden van de Arabische Liga en het Westen voorzien, omdat het daarmee het tegenovergestelde van het door hem beoogde doel zou bereiken. Immers, wil Rusland een wereldoorlog vermijden, en daaraan wordt over het algemeen nauwelijks getwijfeld, dan zal 't zich in een lokale oorlog als boven genoemd van elke steun moeten onthouden, waarmede het zich de wrok van de Arabische Liga op de hals zal halen. Vandaar dus deze op het eerste gezicht onbegrijpelijke verzoenlijke houding van de Russische glimlachende Minister van Buitenlandse Zaken, Sjepilov; vandaar zijn pogingen de gemoederen te kalmeren door de kwestie door middel van een serie nieuwe conferenties op de lange baan te schuiven.

krachtige houding

De enige houding die het Westen hier tegenover kan stellen, is er een van robuuste kracht, van eensgezindheid, van vastberadenheid; 't Westen zal moeten tonen dat het de coup van Nasser niet slikt, dat het bereid is haar levensbelangen met de wapens te verdedigen. Alleen op deze wijze zullen wij paal en perk kunnen stellen aan de arrogantie van tal van jonge soevereine Staten en waarschijnlijk zullen wij alleen op deze wijze, vreemd genoeg, het gebruik van de wapens kunnen vermijden. Wij zullen er zeker het Nationalisme en de anti-Westerse gezindheid in de Islam Staten door voeden, maar dit betekent nog geenszins dat zij als rijpe appelen in de schoot van de grootste koloniale mogendheid van dit ogenblik, Rusland, zullen vallen. Anderzijds bereiken we er mee, dat voor dictator Nasser de zegetocht zijn einde nadert en dat we in de toekomst verschoond zullen blijven van verder vertoon van soevereiniteit, als het eenzijdig opzeggen van verdragen en schulden!

Bekijken we thans de zaken echter in groter verband, dan ziet de toekomst er gunstiger uit. Wij zijn buiten dit werelddeel onloochenbaar hard op ons retour; maar daarbinnen groeit de samenwerking en de eendracht, en het enthousiasme van zovele jonge mensen voor een verenigd Europa werkt als een verkwikkend elixer. Wij hebben ons eeuwen lang afgemat in onderlinge twisten en nationaal egoïsme. Deze groeiperiode lijkt nu achter de rug te zijn. In andere werelddelen zien we evenwel landen groeien, onafhankelijke naties, die elkander bekampen gelijk wij 100 en 200 jaar geleden; dan zien we, dat waar b.v. vroeger slechts gesproken werd van

Nederlands-Oost-Indië, zich jegens Djakarta opstandige volken roeren, die het wettig bewind als een koloniaal juk gevoelen. Zo is het in Indonesië en zo is het elders buiten Europa.

Zuid Azië gaat een periode in van onderlinge twist en afmatting, terwijl als grote afschrikwekkende demon Rood-China aan de einder staat. Zó afschrikwekkend, dat hij Rusland en het sympathieke Russische volk in onze rijen zal dringen, zodat wij tenslotte — en waarom zou dat niet al binnen twintig jaar zijn? — verenigd tegenover een „geel blok” staan, helaas wéér tot de tanden bewapend.

SJOERD F. RODERMOND

Afdelingsnieuws

Dwingelo en omstreken

Deze keer iets anders dan een vergadering, we gingen een dagje uit. Op 27 Juli j.l. maakten wij een uitstapje naar Arnhem en omgeving. Om 7 uur vertrokken we met een bus vol leden van de Brink via Ommen eerst een bezoek aan de Holtenberg. In Arnhem eerst een boottochtje naar de Westerbouwing en een opgewekt stukje muziek zorgde voor een goede stemming aan boord. Bij de Postbank en omgeving zagen we prachtige natuurschoon. De bedriegertjes in Roosendaal bezorgden ons allen een paar natte voeten. Verder bezochten wij het openluchtmuseum wat men bij een uitstapje naar deze prachtige gelegen streek niet mag missen. 's Avonds zagen wij in pracht en praal Zerg en Bos in Apeldoorn. Dit prachtige park met zijn sprookjesachtige verlichting gaf ons allen voldoening. Op de terugreis wipten wij nog even aan bij hotel Waanders te Staphorst en vandaar terug naar Dwingeloo. We konden terugzien op een mooi reisje met pracht weer en ook, een dergelijke wijze van verenigingsleven doet er toe bijdragen dat het contact van de leden onderling vergroot.

Uit het Noorden

Door afwezigheid van de voorzitter wordt deze vergadering geleid door de Heer H. G. Lier. Hij heet allen welkom en zegt dat de bedoeling van deze avond is met eigen leden de beginselen van de J.O.V.D. door te nemen. We zullen hiervoor in groepen worden verdeeld. De Heer L. Stapel is bereid gevonden discussieleider te zijn, ook houdt de Heer Stapel een korte inleiding vooraf.

De begrippen vrijheid, verdraagzaamheid, verantwoordelijkheid en sociale gerechtigheid worden besproken.

Vrijheid zonder verdraagzaamheid blijft ondenkbaar deze begrippen zijn met elkaar verbonden. Ook verantwoordelijkheid dient met de vrijheid verbonden te worden. Na de discussie welke heel goed geslaagd mag heten wordt de Heer L. Stapel bedankt voor zijn leiding. De pauze volgt, waarna een hersengymnastiek wordt gehouden. Het is een geslaagde avond geweest.

Belangrijke J.O.V.D.-adressen

Liberales organisaties en tijdschriften.

Secretariaat hoofdbestuur J.O.V.D.

Botticellistraat 8, Amsterdam
tel. 020-727160

Secretariaat hoofdbestuur V.V.D.

Koninginnegracht 61, Den Haag
tel. 01700-111768 en 114375

Redactie De Driemaster

Graaf Florisweg 40, Gouda
tel. 01820-3437

Redactie Vrijheid en Democratie
Redactie De Vrije Amsterdammer
Redactie Liberaal Reveil

Prinsengracht 1079, Amsterdam
Heerengracht 36, Amsterdam
Botticellistraat 8, Amsterdam
tel. 020-727160

Ab actiaat Liberale Studenten
Vereniging Nederland
Administratie (leden) van
De Driemaster

Wouwermanstraat 12, Amsterdam

Gironummer J.O.V.D.
Jeunesses Européennes Libérales
section Nederland
Nationale Federatie van de Liberale
Jeugd van België
Deutsche Jung Demokraten
World Federation of Liberal and
Radical Youth
Liberal Students International

Botticellistraat 8, Amsterdam
postgironummer 6775 t.n.v. de
penningmeester van de J.O.V.D.

Rue de Naples 25, Brussel
Nordstrasse 16, Bonn
Frattina 89, Roma Italië
Gian Piero Orsello
Johs. Lund Pedersen, Aaboulevard
11,4, Copenhagen V, Denmark

Raad van Beroep.

Dr E. Nordlohne
F. Rietveld
R. Sicman

p/a Vondelstraat 51 bv, A'dam.

Centrale Kader Commissie.

W. Altink, voorzitter
O. Tammens, secretaris
P. C. Boevé

p/a Rubensstraat 80 II, Amsterdam
p/a Herman Gorterstraat 15, A'dam
Mr G. Groen van Prinstererlaan 39,
Amstelveen
Laan van Poot 342, Den Haag

Mr A. R. Meijer

Delegatie in comité J. E. L. Nederland.

F. A. Hoogendijk
Mej. Mr H. C. Kooyman
L. D. Oosterveld
J. G. Uljée

Graaf Florisweg 40, Gouda
Westzeedijk 144, Rotterdam
Botticellistraat 8, Amsterdam
Broekseweg 206, Eindhoven

Propagandacommissie.

G. Dorsman
H. H. Jacobse
J. G. Uljée

P. K. Drossaartstraat 60, Vlaardingen
Van Speijkstraat 154 II, Amsterdam
Broekseweg 206, Eindhoven

World Federation of Liberal and Radical Youth.

Dr H. J. Roethof
Mej. J. de Jonge

Pomonaplein 12, Den Haag
Boven Oosterdiep 82, Veendam

Reglementencommissie.

Mr A. R. Meijer
L. D. Oosterveld

Laan van Poot 342, Den Haag
Botticellistraat 8, Amsterdam

Secretariaten en fiscaten van de J.O.V.D.-afdelingen

Alkmaar

s Eric A. Zwaanswijk, Hofdijkstraat 3
p W. Schoehuys, Kennemerstraatweg 149

Amsterdam

s J. Schuyff, p/a Korte Meerhuizenstraat 4 II
p L. Uljée, p/a Witte de Withstraat 46 I

Assen

s Mej. H. Naarding, Beilerstraat 12
p H. Mulder, 155 Gasselte

Apeldoorn

s A. W. G. Lubbers, Gen. v. d. Heydenlaan 46
p Mej. J. H. Schipper, Gen. v. d. Heydenlaan 17

Dordrecht

s Mej. L. van Smaalen, Rotterdamseweg 106,
Zwijndrecht

p B. van Randwijk

Eindhoven

s Mej. M. Lievaart, Zilvermewelaan 25
p M. de Regt, Locomotiefstraat 32

Enschede

s Mej. R. ter Horst, Dahlistraat 90
p (wordt vervolgd)

Kent ge 't eiland Ameland

*Zo maar wat gedachten over vakantie,
zon en zee*

Bij de een vroeger, bij de ander later, voor iedereen breekt jaarlijks het moment aan waarop plotseling ingrijpende veranderingen in de geijkte gedachtenwereld optreden. Gij komt dan plotseling tot de diepgevoelde overtuiging dat Nasser het U kan doen, dat een kabinetserisis stukken minder belangrijk is dan de poes die jongen heeft en dat arbeid wellicht adelt, doch stellig vermoeiend is. Op dat moment, beminde lezer, zijt Gij geestelijk rijp voor vakantie. Geneer U daarvoor niet: néém vakantie. Daar Gij U zelf respecteert gaat Gij uiteraard naar het buitenland, natuurlijk, want de burenen doen het ook, om nog maar te zwijgen van de overburen. Het is bovendien ook nog prettig, want het even opgaan in andere gewoonten, het spreken van een andere taal, het zien van schone zaken, het werkt op U in als een frisse douche op een warme zomerdag. Daarna is het echter zeer prettig vakantie te nemen, teneinde uit te rusten van vakantie. Met zorg kiese men hiervoor de plaats die daartoe nog mogelijkheden biedt en niet getormenteerd wordt door festivals, optochten en versieringen. Zij zijn er nog, en een van die oorden is Ameland.

Hoog in het Noorden van Friesland vertrekt de strijkijzerachtige pont die de ijle verbinding tussen vaste wal en Ameland onderhoudt. De tocht duurt één uur, maar verveelt geen minuut; terwijl de veerboot zich moeizaam door de zigzaggende vaargeul tussen de ondiepten voortploegt, hangt Ge over de railing, om zo veel mogelijk te zien van het wijdse vergezicht der Waddenzee, het spel der golven en de in grillige bogen meezwevende meeuwen. Dan zijt Ge al in een andere wereld en deze sensatie wordt sterker als de boot bij de steiger van Nes aanlegt: een schare eilanders en in wilde kleding gestoken vacatiegangers bekijken met oprechte nieuwsgierigheid de verse aanvoer isolationisten, die nog wat onzeker debarkeren en bepakt en beladen voor de kijkers defileren.

Als Ge dan Uw tijdelijk retraiteoord bereikt heeft en de gepaste vakantie-kleding om de stoere lendenen gegord is, wel, dan moet Gij één ding wel weten. Haast U niet meer. Toegegeven, het kost even pijn. Te zeer zijn de willige beentjes gewend aan het haastige dribbeltje om makkelijk over te schakelen in het inheemse tempo. Schakel echter over, of men zal U met afgrijzen bezien! Als deze operatie geslaagd is — en geen moment eerder —, dan ligt Ameland voor U open.

De dag brengt Ge door in een strikt verantwoorde lediggang. Een waardig begin is het nuttigen van de ochtendkoffie op het terras van hotel Steinvooite; liggend in een bijzonder luie stoel staart Ge uit over het strand, het breken van de golven op de banken en in de verte op de langzame tocht van zeeschepen, op weg naar Bremen en Hamburg. Het doet U goed te zien, dat er op een veilige afstand uit de kust aandacht wordt besteed aan het goed functioneren van de internationale ruilhandel, doch wijzer geworden heft Ge loom de hand en ik-ben-Henk brengt U automatisch een tweede kop koffie. Het maken van plannen voor de onderhavige dag wordt dan principieel verschoven naar de middag.

's Middags, gelegen in een windvrije duinpan, vergeet men dit punt en geeft men zich over aan 'n behagelijk soezen in de warme zon, onopzettelijk in het besef dat het leven zeer, zeer goed kan zijn.

's Avonds is er het eeuwig wonder van het lichten der zee. Ge loopt langs het strand, zonder veel woorden, zwiwend genietend van de elkaar achtervolgende fluoriserende lijnen, die speels en waardig tegelijk op het strand aanrollen om dan te

breken in een wonderlijke flonkering.

Het kan dan de andere dag blijken dat zelfs op Ameland niet iedere dag de zon schijnt. Wat is er mooier om dan tegen de harde, ziltige wind in langs het strand te lopen en dank zij het juttersbloed dat in ons allen is met toewijding te schooien langs de vloedlijn. Och, men vindt geen vaten met kostelijke wijnen uit verre landen of kisten met moeilijk te definiëren specerijen; lang is de tijd voorbij dat het schalkse volkje der Amelanders met grote blijdschap in zestig jaar tijds een vierhonderd schepen op de banken kapot zag slaan. Maar men verwacht steeds het wonder te zullen vinden en zijn we in het gewone leven niet te snel geneigd hieraan niet toe te geven?

Zo gaan de dagen hun gang en men verleert ze nog bij name te noemen. Misschien komt Ge eens naar dit goede eiland met zijn vriendelijke bevolking en zijn wijde luchten. Als Gij dan later, veel later, weer terugkeert naar oorden waar telefoons zijn, waar trambellen rinkelen, waar auto's hun kwalijke dampen distribueren en de agenda's volstaan met strikt noodzakelijke zaken, wel, dan zult Ge beseffen dat Ge een bijzondere wereld achterlaat. En als de onverzettelijke veerboot U langzaam terugbrengt naar de Friese kust zult Ge beseffen een ander mens geworden te zijn.

BOULEVARDIER

B. DE GRAAF

TELEFOON 78451-78454

N.V. Scheepsbouw- en Machiniefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

N.V. BETONDAK

Fabrieken Arkel - kantoor Gorinchem

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

TWEE TORENS

Telefoon 25242 - Delft

WERF I.S. FIGEE

VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2282 - ROTTERDAM 67490

Wessanen's rijst, door kenners
altijd gevraagd, is uitsluitend
verpakt verkrijgbaar. Elke soort
is zorgvuldig uitgezocht en
beproeft! Kies die Wessanen's
rijst, dan kiest U het beste!

**WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENS MIDDELEN**

U eet er niet beter!

N.V. SCHEEPSWERF EN MACHINEFABRIEK

«WAALHAVEN»

Waalhaven O/Z. 119 - Rotterdam
Telefoon 72850

TUINARCHITECTUUR - BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen
Aanleggen
Onderhouden

Gijsb. VURENS

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 22114

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREDELDE LIJNEN
P. A. van ES & Co. N.V.
ROTTERDAM - AMSTERDAM
GRONINGEN - HAMBURG

Fa. W. VAN 'T HART & ZONEN

TELEFOON 39416-33267-50699-32280

- Classificeren en volledig onderhoud van schepen.
- Reinigen van alle typen stoomketels
- Vervanging dek- en machiniekamerpersoneel
- Onderhoudswerkzaamheden van constructiebouw.
- Zandstralen van alle voorkomende werkzaamheden.
- Mastiekwerkzaamheden;

DRIJVENDE LUCHT-, LICHT- EN ZANDSTRAAL-INSTALLATIES
HUDSONSTRAAT 37-39 - ROTTERDAM - W.

N.V.

W. A. HOEK'S

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

D. BRAND

TRIPLEX & BOARDS

„Picus"-Betontriplex - Meubelplaten - Deuren

Spangeshekade 115 - ROTTERDAM

Tel. 30231

Scheeps-
reparatie-
bedrijf

Waalhaven, Pier 8 - Rotterdam

Telefoon 77610 (3 lijnen)

en Machinefabriek

Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

A. v. d. HOF'S KABELFABRIEK

BRIELSELAAN 280 - ROTTERDAM

TELEFOON 74254

L. DE JONGE & ZOON

Vertegenwoordigers van fabrieken van

Staalraadkabels (VOLGENS ELK VOORSCHRIFT)

Touwwerk - Herculestouw - Cobratouw

GIESSENWEG 77 - TELEFOON 51440 (2 lijnen) - ROTTERDAM

Levering uit voorraad te Rotterdam

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en
buitenland, als U op een goed
ochtendblad geabonneerd bent.
Terwijl U slaapt, stroomt nieuws
binnen uit het gehele land en uit
alle delen der wereld. Het Alge-
meen Dagblad wordt 's nachts ge-
drukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten (o.a. New York)
- belangwekkende advertentiepagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR
DE STEEG
Tel. Velp K8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**HOMIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serin!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTED

**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

★

*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIELSLAAN 45
Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barandrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJSTAALUITLAATPUPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

SMIT
SLIKKERVEER
GENERATOREN MOTOREN UITRUSTINGEN

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK
en
STAALGIETERIJ

★

RIDDERKERK

**N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”**

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”

BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

8e Jaargang No. 9

September 1956

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

EINDHOVEN

verwacht
ook U op
10 en 11
november
a.s.

Politieke onmacht of politieke onwil?

Op het moment, dat wij dit artikel schrijven, bevinden wij ons nog steeds temidden van een langdurige en slepende kabinetscrisis.

Wij schreven het reeds eerder, dat een maandblad met betrekking tot het geven van commentaar op de dagelijkse gebeurtenissen, altijd in een nadelige positie verkeert.

Op het moment, dat wij deze regels schrijven is mr Burger, de fractievoorzitter van de Partij van de Arbeid, druk bezig de mogelijkheden te onderzoeken om te komen tot de samenstelling van een kabinet op brede basis en op ditzelfde ogenblik ziet het er naar uit, dat hij een redelijke kans van slagen heeft om althans „een kabinet” het licht te doen zien, hetzij breed of iets minder breed.

★

Dit alles neemt evenwel niet weg, dat zich voordien op het terrein der kabinetsformatie een ontwikkeling heeft voltrokken, die wel een zeer zwarte bladzijde vormt in de historie van onze parlementaire democratie.

Op het merendeel der kiezers, heeft in het bijzonder het politieke gekrakeel tussen de twee grote rivalen, de P.v.d.A. en de K.V.P. een verbijsterende indruk gemaakt. Partij-politieke prestigekwesties hebben het landsbelang geheel uit het oog doen verliezen.

Men kan zich de vraag stellen: waarom en waartoe?

Immers, de inhoud van de Miljoenennota laat toch in financieel-economisch opzicht waarlijk bitter weinig ruimte open voor een politiek van een elkaar overbieden. Dit wisten en weten allen, die bij de kabinetsformatie waren en zijn betrokken.

Men wist het ook nog uit andere bron, dat men vooral in financieel opzicht met de rug tegen de muur staat, getuige het advies, dat de demissionaire ministers van Economische Zaken en van Sociale Zaken hebben gevraagd aan de Sociaal Economische Raad over de noodzaak en de mogelijkheid van een beperking der bestedingen, alsmede over een compensatie van de premie voor de algemene ouderdomsverzekering.

Nogmaals, men kende ook in de beginperiode van de kabinetsformatie de bovengeschetste achtergrond. Drie belangrijke problemen zijn daarbij overheersend, te weten: het woningvraagstuk, het defensievraagstuk en het onderwijsprobleem.

Het is volslagen onbegrijpelijk, hoe men onder deze omstandigheden is kunnen af dalen in een niet verantwoorde verlang-

lijstjes-politiek, met haar ernstige de democratie ondermijnende gevolgen.

Meer dan honderd dagen liefst hebben P.v.d.A. en K.V.P. ruzie gemaakt over het probleem der z.g. bezitsvorming, een belangrijk probleem voorwaar, maar geen urgent vraagstuk, omdat men — wij herhalen het met zeer veel nadruk — in financieel opzicht geen bewegingsvrijheid heeft en de woningnood en het defensievraagstuk allereerst een oplossing behoeven.

Ruim honderd dagen vocht men tegen windmolens... en zie, op het moment, dat wij dit schrijven, zijn P.v.d.A. en K.V.P. het plotseling over dit struikelblok der bezitsvorming eens geworden! Bij een dergelijke gang van zaken stijgt de verbazing toch wel ten top en vraagt men zich af, waarom het dan niet mogelijk was een dergelijke oplossing — die overigens een sterk formeel karakter draagt — veel eerder te vinden.

★

Door al dit gehaspel is de democratie ondermijnd. Bij velen heeft deze politieke touwtrekkerij misnoegen en wat nog veel erger is, onverschilligheid gewekt.

Voor al deze laatste stemming vormt een ernstig gevaar voor een democratie, die aan de kiezer naast plichten, ook rechten verleent.

Een ander ernstig gevaar is, dat er ten aanzien van ons democratisch stelsel vele misverstanden zijn ontstaan in die zin, dat velen van oordeel zijn, dat dit stelsel, dus toch in feite niet voldoet.

Ook deze misvatting is een ernstig gevaar, temeer, omdat die veronderstelling volkomen onjuist is. Niet het stelsel is fout, doch zij zijn fout, die de verantwoordelijkheid op zich namen de kabinetsformatie te stagneren en te trekken in de sfeer van klein politiek gedoe.

★

Er is echter nog een andere belangrijke oorzaak voor het mislukken der vele en landurige onderhandelingen te weten: de felle houding van de politieke partijpers, die mede aan het formeren is geslagen en ongekende tegenstellingen heeft opgeroepen, die de diverse formatiepogingen hebben doorkruist. En of dit al niet erg genoeg was, werd dit spelletje nog eens lustig en in alle hevigheid voortgezet door de politiek gekleurde radiovereenigingen.

Men versta ons vooral niet verkeerd. Het zij verre van ons de pers het recht te ont-

zeggen haar oordeel over de kabinetsformatie te geven. Integendeel. Maar dat een groot deel van de politieke pers er moedwillig op uit was wederzijdse verdachtmakingen te lanceren, gaat toch werkelijk te ver.

Men kan zich in dit verband dan ook afvragen in hoeverre het juist is geweest, of juist is, tijdens de kabinetsformatie in het algemeen het systeem aan te houden van de „woordvoerders” der (in)formateurs, die vaak de meest vreemdsoortige verklaringen aflegden, die door de politieke partijpers veelal met verhitte geïnterpreteerden werden geïnterpreteerd.

★

En de houding der liberalen?

Onze beschouwing zou niet volledig zijn als wij ook hieraan niet onze aandacht schonken.

Partij-chauvinisme zij hierbij verre van ons, maar het doet ons toch goed te kunnen constateren, dat onze liberale geestverwanten aan de eerder gekritiseerde gang van zaken geen schuld hebben.

Toen men in het stadium van het streven naar een kabinet op brede basis verkeerde, heeft de liberale fractie zich niet per sé a-gouvernementeel getoond en zich steeds bereid verklaard het te ontwerpen regeringsprogramma ernstig op zijn merites te bestuderen.

Onze geestverwanten kwamen evenwel niet aan bod, omdat P.v.d.A. en K.V.P. elkaar geen plaats onder het politieke zonnetje gunden.

Daarna kregen wij de fase De Gaay Fortman, die aanstuurde op de vorming van een extra-parlementair kabinet, dat geen binding zou hebben met de politieke fracties.

Ons ere-lid drs Korthals kreeg in deze fase een portefeuille aangeboden, die hij evenwel weigerde, omdat hij van oordeel was, dat hij, gezien zijn politieke functie als plaatsvervangend fractieleider van de V.V.D. niet in een extra-parlementair kabinet zitting kon nemen.

De heer Korthals nam dit besluit geheel zelfstandig en voor eigen verantwoorde-

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

lijkheid en naar ons oordeel heeft hij volkomen juist gehandeld, omdat prof. de Gaay Fortman op twee gedachten hinkte. Enerzijds immers streefde hij naar een extra-parlementair kabinet, een kabinet los staande van de politieke fracties, doch anderzijds zocht hij figuren aan, die met deze fracties ten nauwste waren verbonden.

Na de weigering van de heren Korthals en Ebels, heeft de toenmalige informateur geen liberalen meer aangezocht.

Hoe de positie der liberalen zal zijn bij de

pogingen, die mr Burger onderneemt op het moment dat wij dit schrijven, is nog onbekend. Wij hopen daar later nog op terug te komen.

★

Samenvattend kunnen wij concluderen, dat in hoofdzaak de P.v.d.A. en de K.V.P. in hun onderlinge naijver de parlementaire democratie een slechte dienst hebben bewezen, hetgeen des te sterker

tot uiting komt als zij het tenslotte toch eens worden.

Als dit zo is, dan heeft men nodeloos de zaak laten stagneren en moet men tot de conclusie komen, dat hier eerder sprake is geweest van politieke onwil dan van politieke onmacht.

Het valt van één kant te betreuren, dat er geen nieuwe verkiezingen worden gehouden. De heren, die het politieke spel met opzet hebben bedorven zouden dan ongetwijfeld de rekening hebben thuisgekregen! St.

ONS KOMEND CONGRES TE EINDHOVEN

Vlieg er eens uit!

Wanneer je goed oplet kun je bij een zuidelijke wind uit de richting Eindhoven een zacht gegrom horen.

Er zijn twee mogelijkheden, en wel: a. dit gegrom komt voort uit de ware woede waarmee de J.O.V.D.-afdeling Eindhoven zich op haar taak geworpen heeft om het congres tot een succes te maken, of b. het gegrom vindt haar oorsprong in de keel van de plaatselijke voorzitter der J.O.K.V.P., die zich niet indenken kan, dat er bezuiden de grote rivieren een liberaal congres gehouden zal worden.

Hoe dan ook, het (onweerlegbaar) bewijs dat het congres nadert is geleverd en de (beminde) lezer zal uit het opschrift van dit proza wellicht reeds geconcludeerd hebben, dat het min of meer nabij is. Deze conclusie is bout, doch niet te bout. Immers nog slechts ongeveer zes weken scheiden ons van de schone dag waarop de zorgzame N.S. een kostbare last in de lichtstad zullen afleveren en jeugdige liberalen uit alle windstreken met de bij een congres passende ernst aan hun taak zullen beginnen.

Een wel omljnd programma zal in het volgende nummer van De Driemaster worden afgedrukt. Vermeld kan reeds worden, dat er om vier uur een ontvangst op het stadhuis door de burgemeester op het programma staat. Om half zes begint de vergadering; zoals

gebruikelijk wordt de hoofdschotel van dit gedeelte eerst zondag opgediend, daar om acht uur de beurt is aan andere schotels, n.l. het diner. Na het diner kan men zich tot ca. 2 uur wijden aan het bal, de kouf, kortom, de luim.

De andere morgen wordt verder vergaderd en na de Brabantse koffiemaaltijd zal een vooraanstaande spreker de congresrede houden. Na deze rede zal dan het sluitstuk van de vergadering worden geleverd.

Om alle misverstanden te voorkomen zij opgemerkt, dat het congres bepaald niet uitsluitend bestemd is voor hen die hooggezet zijn in de hiërarchie van de J.O.V.D. Eindhoven verwacht uit iedere afdeling een groot, ja zelfs een zeer groot aantal leden.

In het vorge nummer riepen wij U toe: vlieg er eens uit!

Wij zouden het U nog harder toe willen roepen, maar dat doen wij niet, wij sparen de keel om straks de feestredenaars toe te kunnen juichen. Want zo zijn wij wel, gul met gejuich.

Ieder nieuw J.O.V.D. congres was op een of andere manier iets groter, iets feestelijker dan het voorgaande.

Er wordt aan gewerkt om deze bewonderenswaardige lijn door te trekken. Je kunt dit bemerken aan het bovenvermelde gegrom uit zuidelijke richting, wat de oorzaak hiervan ook zij. G. D.

Eindhoven's nieuwe station verwacht ook U op 10 en 11 november a.s.

(Cliché welwillend afgestaan door het dagblad „Oost-Brabant”)

Ferry Hoogendijk verzorgt twee radio-uitzendingen

In het kader van de Europaweek van de A.V.R.O. zal onze redactiesecretaris, Ferry Hoogendijk, op dinsdag 2 oktober a.s. van 6.30-6.40 uur een vraaggesprek hebben met mejuffrouw dr. M. A. M. Klompé, lid van de Raad van Europa en lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal.

Het motto waaronder dit vraaggesprek wordt gevoerd luidt: Jong Nederland in een jong Europa.

Op donderdag 4 oktober a.s. zal eveneens voor de A.V.R.O.-microfoon van 5.30-5.45 uur een klankbeeld worden uitgezonden over de Nederlandse Jongerenraad der Europese Beweging.

Dit klankbeeld, dat door Ferry Hoogendijk werd samengesteld, zal door hem eveneens worden toegelicht.

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

15700 - VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

MARGINALIA

Om het dagelijks brood

Deze maand richtten de ministers van economische zaken en van sociale zaken en volksgezondheid een verzoek tot de sociaal-economische raad om advies over de noodzaak van een besparing der bestedingen en over een compensatie van de premie voor de algemene oudedagsverzekering.

Indien inderdaad een zekere terughoudendheid in de omvang van de bestedingen noodzakelijk mocht blijken zal de hausse, die wij thans nog beleven, in meerdere of mindere mate moeten worden afgezwakt.

De overheidsuitgaven zullen verminderd worden en de consumptie zal door enige manipulaties met subsidies en omzetbelasting kunnen worden teruggebracht.

De derde vorm van besteding wordt gevormd door de investeringen.

Langzamerhand is de overtuiging gegroeid, dat de hedendaagse mens met de investeringspolitiek een wapen in handen heeft, dat in zeer grote mate bepalend is voor de welvaart.

Ons volk zal er goed aan doen zich te realiseren, dat een zekere beperking de voorkeur verdient boven een conjunctuuromslag.

Het verzoek van de regering aan de S.E.R. is een waarschuwing. Hopelijk zal de nadruk vallen op overheidsbesparingen en beïnvloeding der consumpties door het wegnemen van die invloeden, welke de ware situatie vertekenen.

Voor het overige zal men moeten verhoeden door een te grote belustheid op dirigeren de kip met de gouden eieren te slachten.

Politiek en neurose

Reeds maanden gonst de wereld nu al van het nieuws over het Suezkanaal. Radio en pers wedijveren in het brengen van de laatste berichten en de beste commentaren, over de gehele wereld confereren de staatslieden, de gewone man ziet ergens in het verschiet de mogelijkheid van een derde wereldoorlog.

Achter dit alles staat de figuur Nasser, uit het niets te voorschijn gekomen en vrijwel gelijk geworden tot een man van onmetelijke importantie, de man wiens woorden door ontelbare politici op een goudschaal gewogen worden.

Als verklaring voor de naasting van het Suezkanaal voerde Nasser de noodzaak aan om de Assoeandam te bouwen. Egypte kon daarom niet langer de op-

brengsten van de exploitatie missen. Op zichzelf is deze motivering al een nadere omschrijving van het woord diefstal. Maar de verlangens van de ware Nasser gaan verder.

Hij droomt van een machtige Arabische gemeenschap, los van het Westen en onder zijn leiding. Politiek is van oudsher het terrein waarop de z.g. groepen, de dragers van een hoger idee, hun verlangens naar macht kunnen uitleven.

De zich achtergesteld wanende figuren kunnen in de politiek hun wensdromen tot werkelijkheid maken en rijzen tot onvoorstelbare grootheid. Zo kan het hogere idee maar al te vaak door niets anders dan door een lager instinct gedreven worden.

Een Hitler was zo'n figuur. Een klein mens met een misvormde ziel, doch in zich de hartstocht groot te zijn en de wereld te vormen naar zijn beeld.

Meesterlijk bespeelde hij het nationalistisch sentiment van het Duitse volk en bijna bereikte hij zijn doel. Mussolini was zo'n figuur. Een voze praalhans met een ongeremde bewondering voor alles wat pompeus was en hierdoor het Italiaanse volk in zijn eeuwige heimwee naar de grootheid van de Romeinse tijd meeslepend. Op andere, maar in wezen dezelfde wijze viert Soekarno, de gewezen gevangene van Boven-Digoel zijn triomf en hij weet zijn onredelijke doch overigens verklaarbare haat tegen Nederland over te hevelen op een geheel volk.

In dit gezelschap bevindt zich thans Nasser. De wereld luistert naar zijn woorden, want plotseling werd hij een politicus van de eerste rang. Groot lijkt zijn succes en zijn persoonlijke triomf. Maar klein is de mens Nasser.

Geschiedenis is het verhaal van de opgang en neergang in het leven der volkeren. Soms lijkt een enkel man ver boven de opgang uit te stijgen en een volk mee te nemen in een machtige ontwikkeling, waar het in feite nog niet rijp voor is. Na kortere of langere tijd vallen deze vuurpijlen dan weer onmachtig neer en de geschiedenis zet zijn gestage opmars voort.

Nasser zal het lot der dictatoren niet ontlopen.

Kort verhaal

In Rhoon, een klein dorpje op het goede eiland IJselmonde, waren vijf stucadoors ijverig bezig in een nieuw bouwwerk. Met het werk in kwestie was veel haast en daarom was het jammer, dat de vacantieweek voor de bouw-

vakarbeiders wat ongunstig viel, nl. net voor de voltooiing. Enfin, wie werkt moet ook eens rusten, dus gingen de stucadoors blij van zin hun welverdiende vakantie in.

Maar... het weer was niet zo goed als deze brave vaklieden wensten en eendrachtig werd besloten er op hoop van zegen nog maar een weekje aan vast te koppelen. Halverwege deze extra week kwam een der stucadoors op het idee een royaal gebaar te maken en de aannemer even telefonisch te berichten, dat zij besloten hadden hun vakantie nog wat te verlengen.

De aannemer was een man met zelfbeheersing en zo niet oprecht dan toch wel recht hartelijk wenste hij zijn ondergeschikten goed weer en prettige dagen.

Een verstandige wens, want in geval van slecht weer waren zij wellicht nog even langer op de zon blijven wachten en wanneer hij zijn afkeuring uitgesproken had was hij vijf arbeiders kwijt geweest. En wat een geluk, dat de vakbond er niet voorgespannen werd om nog een extra week vakantiegeld uit te doen keren!

De ervaring van deze aannemer moge niet gespeend zijn van een zekere humor, zij het dan een ietwat bittere. Het bovenstaande verhaal zou dan ook nauwelijks uitrijzen boven het belang van het anecdotische, ware het niet, dat iedere werkgever iedere dag met een soortgelijke mentaliteit als van de vijf stucadoors te kampen heeft. Hier dient wel aan toegevoegd te worden, dat oudere arbeiders over het algemeen een gunstige uitzondering vormen.

Voor jongere arbeiders geldt maar al te vaak de houding: halen wat er te halen valt en verplichtingen zijn er niet. Vakbondsbestuurders laten zich er tegen werkgevers wel eens over uit, dat de arbeiders in feite anders aangepakt moesten worden. Zij geven echter zelf een slecht voorbeeld door wel iedere minimale welvaartsverhoging prompt om te zetten in looneisen, doch niet de arbeiders te wijzen op hun taak en hun verplichtingen.

Wanneer een klein gedeelte van de enorme kapitalen waarover de bonden beschikken voor dit doel werd aangewend zou meer tot de welvaart worden bijgedragen dan door de nooit aflatende eisen en inge-

wikkelde percentageberekeningen.

Van een staat in de staat zou men een dergelijke breedheid van visie wel mogen verwachten.

Foto

Er stond in de dagbladen een foto van een negerjongen, op weg naar school, wat boeken onder de arm en over zich de allure van iemand, die zeker is van zijn zaak.

Hij kon zo lopen, omdat hij liep in een kring van zes soldaten met hun helm op en het geweer met bajonet in draaghouding. De soldaten beschermden de negerjongen tegen de volksmenigte, die in woede ontstoken was, omdat kleurlingen toegelaten waren op een school waar ook blanke kinderen les namen.

In Sturgis (Kentucky) zijn om negen negerkinderen te beschermen tegen een horde van 500 blanken zelfs tanks en met machinegeweren bewapende troepen opgetreden. Ook in andere plaatsen in de zuidelijke staten kwam het op de dag dat de opheffing van de rassenscheiding voor de openbare scholen van kracht werd tot incidenten.

Doch meer dan alle berichten sprak die ene foto van die negerjongen omringd door zes soldaten. Onwillekeurig denkt men aan het eerste artikel van de verklaring van de rechten van de mens: Ieder mens wordt vrij geboren en is gelijk in rechten en waardigheid. Tonen als zich in Amerika hebben afgespeeld zijn een aanfluiting van die verklaring.

Iedere Europeaan voelt zich geërgerd, dat in Amerika, bestrijder van het kolonialisme bij uitstek, zich dergelijke tafereelen af kunnen spelen.

Niet vergeten moet echter worden, dat het federale gerechtshof, het hoogste rechtscollege in de Verenigde Staten, ieder rassonderscheid onverenigbaar met de Amerikaanse grondwet heeft verklaard. De federale regering heeft de volledige gelijkstelling tussen blanken en negers geproclameerd en zoals nu gebleken is schrikt men er niet voor terug deze gelijkstelling desnoods met de wapens mogelijk te maken.

Ondanks deze zekerheid blijft de foto van de negerjongen in het geheugen als een blijvende aanklacht tegen de grenzeloze domheid waartoe de mens keer op keer in staat blijkt.

Zeeschepen van elk type
5 Bouwhellingen tot 200 m lengte

**C. VAN DER GIESSEN
& ZONEN'S SCHEEPSWERVEN N.V.**
Krimpen aan den IJssel
tel.: 244 - Rotterdam: 110460

Ds Zandt: Volkomen verwaarlozing van de geestelijke belangen

Ferry Hoogendijk besloot zijn interviews met de fractieleiders

De laatste politicus, die wij in onze serie vraaggesprekken met prominente politici hebben gesproken is ds P. Zandt, fractie-voorzitter van de Staatkundig Gereformeerde Partij in de Tweede Kamer.

Ds Zandt heeft een lange parlementaire ervaring, want sinds 1925 heeft hij al zitting in het parlement en sinds 1923 is hij lid van het Hoofdbestuur. Ds Zandt is dus op een vijftal jaren na vanaf het begin aan deze partij verbonden geweest en is er thans voorzitter van.

De S.G.P., die door twee afgevaardigden in de Tweede Kamer vertegenwoordigd is, laat altijd een specifiek geluid horen. Daarom vonden wij het bijzonder prettig, dat ds Zandt ons heeft willen ontvangen om zijn mening over een aantal vragen, die wij hem mochten stellen ter voorlichting van de jongeren, te geven.

VRAAG wat is Uw mening over de belangstelling, die de jeugd heeft voor de politiek in ons land?

ANTWOORD: Naar mijn mening is de belangstelling voor de politiek van de jeugd niet zo groot. En niet alleen van de jeugd. Ook bij de ouderen is er maar matige belangstelling.

De belangstelling gaat bij tallozen, gelijk in het vervaltijdperk van het Romeinse rijk, veel meer uit naar „panem et circenses”, dat is naar brood en spelen.

Die voor de geestelijke en eeuwige belangen raakt bij hen, wat ook voor de jeugd geldt, hoe langer hoe meer op de achtergrond, gelijk uit de toenemende ontkerstening van ons volk wel heel overtuigend blijkt.

Ik betreur het ten zeerste, dat Christus woord: „Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijne gerechtigheid” zo in de wind geslagen wordt, waaraan het regeringsbeleid en de handelingen van de overgrote meerderheid van het parlement maar al te zeer meewerken. De H. Schrift zegt zeer naar waarheid: „Zo de koning, zo het volk”.

VRAAG: Hoe zou men de politieke belangstelling van de jeugd kunnen vergroten?

ANTWOORD: Dit is heel moeilijk te zeggen. Men kan hier verschillende gedachten over hebben. Naar mijn mening zou de geestesgesteldheid van het volk - en dus ook van de jeugd - geheel moeten veranderen. Het welvaren van ons land en volk zou er ongetwijfeld mee gediend zijn, indien het goddelijke gebod om tot stichting en welzijn van de naasten te leven, meer in ere zou komen en betracht zou worden, waardoor de belangstelling voor regering en parlement bij oud en jong stellig zou toenemen.

VRAAG: Welke wegen zou men naar Uw mening moeten bewandelen om het contact en het begrip tussen volk en regeerders te vergroten?

ANTWOORD: Men zal het Nederlandse volk niet zo moeten materialiseren als thans geschiedt. De geestelijke en eeuwige belangen van het volk worden, zoals ik reeds heb opgemerkt, door het huidige regeringsbeleid volkomen verwaarloosd. Ook zal het volk beter en vollediger moeten worden ingelicht, hetgeen bij zulk een gewichtige kwestie als de Indische, allerdroevigst is geweest, waarbij noch het parlement noch ons volk naar behoren zijn ingelicht en waarbij zovele deviaties hebben plaatsgevonden en zovele beloften door de regering geschonden zijn, dat dit hoogst nadelig heeft gewerkt op een goed contact tussen regering en volk. Daarin dient dringend verbetering te komen.

VRAAG: Wat acht U te behoren tot de taak van een kleine partij in het parlement?

ANTWOORD: Als eerste eis zou ik willen stellen: leven naar beginselen van de partij. Verder moet men de invloed van een kleine partij niet onderschatten.

Bijvoorbeeld in 1925 is door een amendement van de Kamerleden der S.G.P. de rechtse coalitie verbroken, hetgeen uitwijst, dat een kleine partij van grote betekenis kan zijn. Ook komt het meermalen voor, dat de stemmen van de vertegenwoordigers van kleine partijen bij stemmingen over regeringsvoorstellen, de doorslag geven.

VRAAG: Acht U om praktische redenen een grotere eenheid tussen protestants-christelijke partijen in ons land niet gewenst?

ANTWOORD: Stellig, wanneer die eenheid niet met schending van beginselen gepaard gaat, omdat het bakensel boven het stoffelijke belang behoort te gaan.

VRAAG: Zou Uw partij eventueel in een Kabinet op brede basis zitting willen nemen?

ANTWOORD: Terwille van de door de S.G.P. voorgestane beginselen zou daarvan afgezien moeten worden, omdat niet te verwachten is, dat een Kabinet op brede basis zich naar Gods Woord en Wet zal richten.

VRAAG: Wat zijn naar Uw mening de specifieke punten voor de komende regering, die voor het Nederlandse volk van belang zijn?

ANTWOORD: Voor mij is het van het grootste gewicht, dat het regeringsbeleid naar Gods Woord en Wet ingericht zal worden. Voorts acht ik het van grote betekenis, dat de schromelijke volksellende, welke door de woningnood veroorzaakt wordt, veel krachtiger bestreden zal worden dan na de beëindiging van de bezetting het geval is geweest. Ook vordert volgens mij de billijkheid, dat de vergeten groepen en de middengroepen veel milder en royaler door de regeringsmaatregelen zullen worden geholpen, dan dit tot op heden het geval was. Voorts zullen de belastingen en lasten, welke in 1957 nog zo aanmerkelijk verzwaaard zullen worden door de uitvoering van de Algemene Ouderdomswet, in belangrijke mate verlaagd behoren te worden. Verder zullen naar mijn oordeel de staatsdwang en de staatsbemoeienissen, waardoor het bedrijfsleven maar al te zeer in boeien geklonken wordt, sterk ingeperkt moeten worden en het particulier initiatief sterk bevorderd. In het bijzonder aan de belangen van de midden-

stand en het kleinbedrijf zal aandacht moeten worden besteed.

Ook acht ik het noodzakelijk, dat de zo hoog geklommen staatsuitgaven aanzienlijk ingekrompen en dat de bureaucratie en de ambtenarij in sterke mate beteugeld zullen worden, gelijk het ook van het allergrootste belang is, dat het zo dure leven nogal niet meer omhoog, maar omlaag gebracht zal worden en dat onze munt niet lager in waarde zal dalen.

Ook is het mijns inziens inzake Indonesië van de grootste betekenis, dat de toekomstige regering niet met zich zal laten sullen, gelijk dit in het verleden maar al te zeer heeft plaats gehad.

Zij zal krachtig moeten opkomen voor Nederlands rechten en belangen, alsook voor de Indische Nederlanders. Verder zal zij tot onmiddellijke erkenning van de Republiek der Zuid-Molukken moeten overgaan, waarop deze Republiek krachtens het haar bij de overeenkomst van de Haagse Ronde Tafel-

conferentie toegekende zelfbeschikingsrecht, het volste recht heeft. Tenslotte wens ik, dat de komende regering er voor zal waken, dat Nieuw-Guinea Nederlands gebied blijft.

Welkom aan J. C. van Schagen

Ook tijdens de vakanties gaat het leven door. Wij bemerkten dit toen wij uitgerust en vol nieuwe initiatieven weer achter ons bureau zaten en bij de hoog opgestapelde post de aankondiging vonden, dat het in J.O.V.D.-kringen zeker niet onbekende echtpaar Van Schagen-Bos te Amsterdam op 3 augustus j.l. werd verblijd met de geboorte van een zoon, Johan Christiaan, in de wandeling Jan Chris genaamd. Wij wensen onze mede-redacteur en zijn echtgenote van harte geluk in de hoop, dat Jan Chris, later in J.O.V.D.-verband een zelfde activiteit zal mogen ontplooiën als zijn ouders.

Particulier initiatief

Binnenkort zal in het Zweedse stadje Sandviken (200 kilometer ten noorden van Stockholm) een villa worden afgebroken waarvan sommigen zeggen, dat zij „s werelds opvallendste monument van particulier initiatief” is. Het huis werd geheel opgebouwd met gestolen materialen.

De villa, die vier kamers telt, werd vijftig jaar geleden neergezet door een man, die inmiddels niet meer leeft.

Uit nagelaten papieren heeft het gemeentebestuur van Sandviken zich een voorstelling kunnen vormen van de wijze, waarop de bouw van het huis tot stand kwam. Iedere dag, twee jaren achtereen, bracht de „bouwmeester” in zijn boterhamtrommeltje vier bakstenen mee, afkomstig van de schoorsteen van de staalfabriek, waar hij werkte.

De stenen voor de fundering verkreeg hij door een aantal achttien-de-eeuwse kilometerpalen mee naar huis te nemen.

Het hout voor de muren haalde hij van een landbouwschuur, die hij „konfiskeerde”. Hij liet het hout in het beekje, dat langs de schuur stroomde, vallen. Het beekje stroomde langs zijn bouwterrein, zodat hij zich geen zorgen over transportkosten behoeft te maken.

Toen het werk gereed was haalde de man de bloemen voor zijn tuin uit de begraafplaats van Sandviken.

Het huis werd later door erfgenamen verkocht en geraakte in handen van de gemeente, die nu op de plaats waar het huis staat een park wil aanleggen.

(Algemeen Handelsblad)

**Ons
volgend nummer zal**

**met het oog op het komend
congres**

vroeger verschijnen!

Kopy voor dit nummer gelieve men vóór 10 oktober a.s. in te zenden

WINTERPROGRAMMA district Noord-Holland

Het district Noord-Holland heeft zijn programma voor het komende verenigingsjaar samengesteld. Naast de reeds elders in dit blad aangekondigde districts-middag en avond te Santpoort op 13 oktober a.s. zal er in januari/februari weer een weekend worden gehouden, vermoedelijk in de omgeving van Hilversum.

De tweede districts-middag en avond zal in april in Alkmaar worden georganiseerd.

Nadere bijzonderheden over beide bijeenkomsten volgen t.z.t. in De Driemaster.

Als altijd zal ook weer de nodige aandacht worden besteed aan nieuwe mogelijkheden om afdelingen op te richten.

Aannemersbedrijf

**Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen**

**Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken**

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

Een kijkje achter het IJzeren Gordijn

MOSKOU STAD VAN TEGENSTELLINGEN

Een prettige kennismaking met de Russische keuken

Op 10 augustus j.l. vertrok om 7.55 uur 's morgens van het Amsterdamse Centraal Station een trein naar Berlijn, waarin naast vele hoopvolle vakantiegangers een plaatsje was ingeruimd voor een drietal reizigers met als einddoel de hoofdstad van de Sovjet-Unie: Moskou.

Ik was één van die drie Moskou-gangers en in dit artikel hoop ik U enige reisindrukken en ervaringen te verhalen, om een volgend keer iets meer over doel en reden van de reis te kunnen schrijven.

Tot aan de Oostduitse grens bij Mariënborg was de reis zonder bijzondere belevissen.

Er valt niet veel verschil in landschap waar te nemen bij het passeren van de grens tussen Nederland en West-Duitsland.

Hoe anders is het eerste station achter het ijzeren gordijn!

Het eerste, dat de westelijke reiziger opvalt, is de vlaggenversiering en de aangebrachte communistische leuzen aan de muren van de stationsgebouwen.

Voor het verkrijgen van een visum voor de Deutsche Demokratische Republiek moesten we ons naar een bureau begeven. Bepaald beklemmend was de sfeer, die je om je heen voelde bij het lopen langs de (afgesloten) trein over het verlaten perron.

Pas nadat de treindeuren weer ontsloten waren, viel een normale levendigheid weer waar te nemen. Zonder nadere controle werd West-Berlijn en later ook Oost-Berlijn bereikt om ongeveer negen uur 's avonds.

Inmiddels ontvingen we de mededeling, dat de eerstvolgende trein naar Moskou pas 22 uur later zou vertrekken.

Een dag in Berlijn

Dat betekende: een dag in Berlijn! Die dag was toch wel interessant. Het rondneuzen in zo'n vreemde stad, die Oost en West op zijn kleine grondgebied verenigd weet, leidt tot vreemde ervaringen.

Door het bezit van een Oostduits visum is het bovendien zeer aantrekkelijk, omdat men dan ook kan profiteren van de voor onze begrippen uitzonderlijk lage prijzen. Dat zou later in Moskou tegenvallen!

Bij iedere aankoop moest de „ausweis" worden getoond.

Eén van ons wilde een uitgave van Thomas Mann kopen, die hem bijzonder voordelig voorkwam. Voorzichtigheidshalve vroeg hij aan de verkoopster of het hier een ongeensureerde uitgave betrof. Het antwoord van de verkoopster? „Ausweis bitte..."

Ik moet bepaald een onbetrouwbare indruk maken op Oostberlijnse politievrouwen, want bij een ritje per ondergrondse (kost vanuit O.-Berlijn 0,20 M. of 9 cent en vanuit W.-Berlijn 0,30 M. of 27 cent!) werd ik prompt op mijn papieren gecontroleerd.

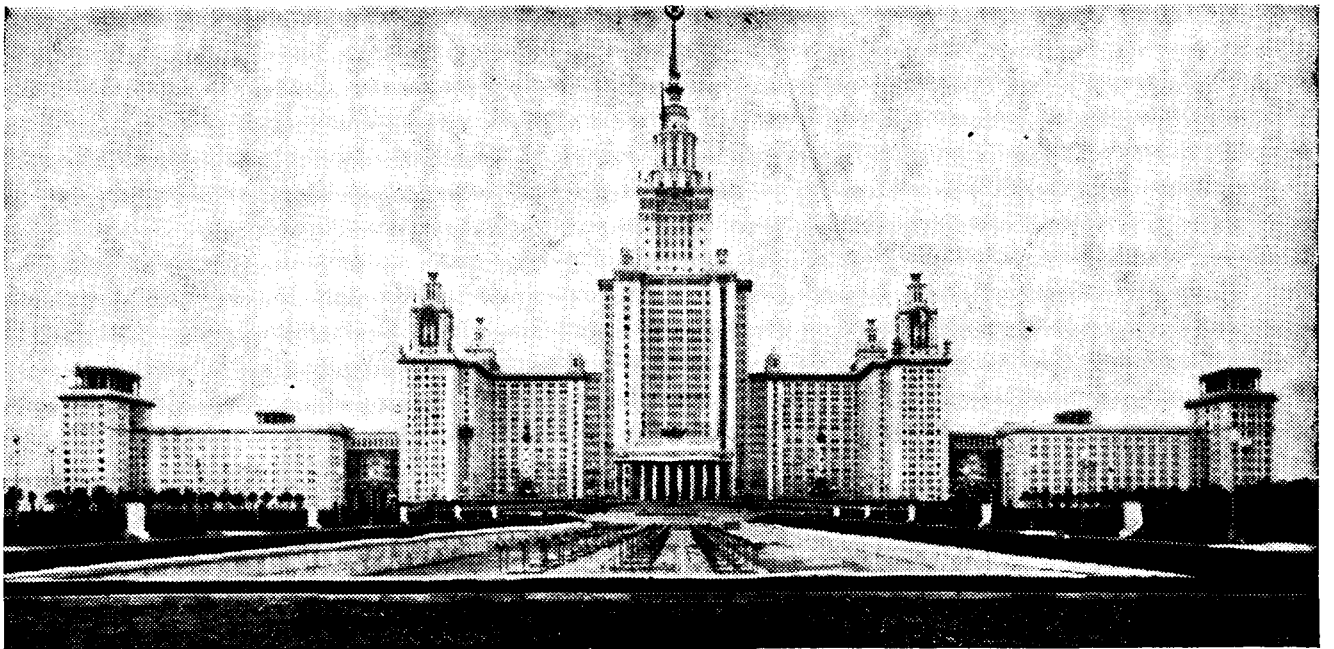
Een „ontsnapping" naar het Westen zou mij dus mislukt zijn!

Zo'n dag vliegt toch voorbij en zo kwam het moment van vertrek van de reuzentrein Berlijn-Moskou.

Een eigenaardig gevoel om in een trein te stappen waarop met Russische letters staat aangegeven: Berlijn-Moskba (spreek uit Moskwa). En wat voor een trein!

In de eerste klas coupé, die we met ons drieën ontvingen, stonden twee sofa-achtige banken, terwijl er bovendien nog twee in de hoogte hangend waren aangebracht.

Een schemerlampje op tafel en

Het Universiteitsgebouw te Moskou

kleedjes over de kussens suggereerden een klein kamertje, terwijl een radiotje (je kon het ook zelf uitzetten) voor muziek zorgde.

Kort na het vertrek kwam een treinbeambte iets vragen.

Hij sprak alleen russisch en na enkele gebaren begrepen we, dat we thee (tjeé) konden krijgen voor 35 pfenning of kopeken. Gelukkig hadden we nog wat klein geld, want papier geld mag niet worden uitgevoerd!

Russische thee

Zo dronken we al spoedig ons eerste glas Russische thee met citroen en een klont suiker, waaruit wel 5 vaderlandse klontjes gaan. 't Smaakte goed.

Om 10 uur werd de Poolse grens al bereikt en ook daar waren geen grote moeilijkheden. Alleen bleek het Poolse consulaat in mijn pas de vergissing te hebben begaan om toe te staan, dat ik na 20 augustus mag binnenkomen en vóór 20 augustus moet zijn vertrokken!

Aan de hand van de twee andere passen en uit het Russische visum bleek de ambtelijke vergissing en de zaak was spoedig voor elkaar.

Onze treinbediende kwam vervolgens de bedden opmaken en weldra was onze coupé in diepe rust.

Zo reden we door Polen en bij het ontwaken was Warschau al ver achter ons.

Tegen de middag werd de Russische grens gepasseerd en na ons horloge twee uur vooruit te hebben gezet, bleek het 15.15 uur te zijn toen de trein in Brest stopte.

De meeste treinreizigers liepen in

pyama, dat is zo de gewoonte en ze stapten zo ook rustig het station op. Niemand kijkt er naar.

Inmiddels zijn we opgevangen door een Engels sprekende tolk Victor. Hij brengt ons naar een wachtsalon van Intourist en biedt ons in het restaurant onze eerste Russische maaltijd aan.

Een prettige kennismaking met de Russische keuken!

spoorwegstation steekt de zeer eenvoudige kleding van de gewone bevolking wel heel erf af.

Heel moeilijk liggen de prijzen. Vergelijk maar eens:

Een herenkostuum	1200 Roebel
Een horloge	700 Roebel
Een speelgoedautotje met veer	50 Roebel
Een tablet chocolade	17½ Roebel
Een ons toffees	5 Roebel

Op het stationsgebouw zie je de portretten van Lenin en Stalin. De eerste van een lange reeks.

Er blijken in het geheel geen bezwaren te bestaan tegen het maken van foto's en Victor beantwoordt vriendelijk onze nieuwsgierige vragen over de Sovjet-Unie.

De volgende dag wordt een stad bereikt met een bekende naam uit de Duitse legerberichten: Smolensk. 's Middags om half twee eindigt de reis in Moskou en begint een kort verblijf in deze fascinerende stad.

Nog dezelfde dag bezichtig ik het Kremlin met zijn prachtige paleizen en kerken, waarvan sommige zilveren en gouden daken hebben.

Wat een rijkdom aan schatten liggen hier opgeslagen. Toch treft de vreemde stijl onmiddellijk de bezoeker. Een heel verschil met de grote verscheidenheid, die Moskou overigens kenmerkt.

Naast enorme gebouwen van 30 en meer verdiepingen vallen de vervallen houten huisjes wel erg sterk op.

Zo is dat met vele andere dingen. Lopend in de marmeren gangen van universiteit of ondergronds

Bij dit alles moet men niet de officiële koers van 1 R. = f 0.92, maar een werkelijke koers van 1 R. = f 0.40 in het oog houden, omdat de salarissen van arbeiders en intellectuelen in vergelijking met de onze deze koers ongeveer naderen. Goedkoop zijn de boeken en grammofoonplaten.

Bij het dwalen door Moskou (je kunt er vrij rondlopen en de mensen gapen je beslist niet aan) kom je toch wel onder de indruk van de groetheid van deze stad. Voor kleurenblinde Westerlingen echter gevaarlijk! De stoplichten zijn nl. bovenaan groen en onderaan rood.

Gelukkig maar, dat het verkeer in onze ogen zo rustig is.

Zo laat ik U dan nu voorlopig maar achter bij het mausoleum van Lenin en Stalin. Daar haal ik U dan in oktober weer op.

PETER BOEVÉ

P.S. Vergeet geen norit in te nemen i.v.m. de overdadige ontbijten en lunches!

JONGERE LIBERALEN LEZEN

omdat zij als kritisch denkende mensen zelf een oordeel willen vormen. Daarom hebben zij allerm minst behoefte evenmin aan een krant met eenzijdige beschouwingen. Zelf denkende jongeren zijn in staat de belangrijkheid van het nieuws te onderscheiden en daarvan de waarde te schatten. Onopgemerkte en betrouwbare berichtgeving is daarvoor het meest doelmatig. Zij is kenmerkend voor de NRC, die zich bovendien in haar commentaren en hoofdartikelen onderscheidt door een wetenschappelijke nauwkeurigheid, beiden ter bevordering van een zelfstandige oordeelsvorming. U kunt de NRC 14 dagen op proef krijgen.

NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT

Geen kamers voor studenten

Een spoedige oplossing toch wel dringend gewenst

„De tijd zal het leren” is een uitdrukking, die meestal gebruikt wordt aan het eind van een dispuut als de argumenten niet meer kunnen overtuigen. Reeds enkele jaren na de bevrijding werd het velen duidelijk, dat de politiek van de Nederlandse regering t.a.v. de woningbouw een verkeerde was. De mensen, die dit inzagen, schreven en spraken er over en voerden vele argumenten aan om de regering er op te wijzen, dat er een verkeerde politiek gevoerd werd.

Het bleken roependen in de woestijn te zijn, want hoewel de regeringspolitiek ieder jaar weer duidelijk liet zien, dat er te weinig woningen gebouwd werden, werd naar de argumenten van de andersdenkenden niet geluisterd. De tijd moest het maar leren!

De tijd ging door en wij jongeren werden hoe langer hoe meer met de woningnood geconfronteerd. Je gaat niet trouwen, wanneer je voldoende geld bij elkaar hebt; neen, er kwam een andere maatstaf: je gaat trouwen wanneer je een paar kamers kunt krijgen.

Het zou onbillijk zijn de overheid er verwijt van te maken, dat zij de juiste weg na de bevrijding om uit deze nood te geraken, niet aanstonds klaar voor zich zag.

Dat echter een regering tien jaar na de bevrijding nog niet meer dan 40.000 woningen is ingelopen op het tekort en doodleuk mededeelt, dat de woningnood nog wel vijftien jaar kan duren, dan kan men zonder meer een dergelijk regeringsbeleid een fiasco noemen.

Niet alleen de jongeren die willen gaan trouwen zijn het slachtoffer van de woningnood. Ook als men gaat studeren en een kamer in een universiteitsstad wil gaan huren, stoot je in vele gevallen je hoofd. Reeds enkele jaren was het moeilijk voor de studenten om in de universiteitssteden een kamer te bemachtigen.

Dit jaar is het zo ver gekomen, dat men van een noodtoestand kan gaan spreken. In het bijzonder in Amsterdam is een nijpend kamertekort. Ongeveer 1500 eerstejaarsstudenten komen er in Amsterdam dit jaar aan. Ongeveer de helft wil op kamers gaan wonen.

Daar er meer studenten per jaar bijkwamen dan er afstudeerden was het duidelijk, dat het moest gaan vastlopen. Dit jaar is dit dan

op grote schaal gebeurd. Tientallen studenten dwalen door de hoofdstad om een kamer te vinden.

Veelal gaan zij naar de Algemene Studenten Vereniging Amsterdam (A.S.V.A.) om te vragen of die niet kan helpen. Deze vereniging, die al het mogelijke doet om de studenten te helpen, kan echter ook geen ijzer met handen breken.

Het enige wat zij op zeer korte termijn kon doen, was het op alle mogelijke manieren aandacht vragen voor de kamernood en een beroep doen op mensen, die nog een kamer ter beschikking zouden kunnen stellen.

Het gezegde „de tijd zal het leren” heeft ook hier groot gelijk gekregen. Doch met ironie kan men niets oplossen.

Reeds jaren wordt er in Amsterdam gesproken over de bouw van een nieuw universiteitsgebouw. Dat het oude gebouw niet meer aan zijn eisen voldoet kan je als student in Amsterdam iedere dag constateren. Maar of je nu college krijgt in een oud gebouw of in een nieuw gebouw, je krijgt college.

Anders is het als je geen kamer kunt krijgen en zover weg woont, dat je geen spoorstudent kunt worden. Dan kan je géén colleges volgen. Wat heeft het voor waarde universiteitsstad te zijn als je geen onderdak kunt geven aan de studenten, die er willen komen studeren?

Het ligt daarom nu wel op de weg van de overheid hier in te grijpen. Mede door het feit, dat er in de komende jaren nog meer studenten

zullen aankomen. Daarom kan men op korte termijn het beste besluit nemen, dat er te nemen valt: het bouwen van enkele studentenhuizen. Of het verbouwen daartoe van enkele oude huizen. Dan neemt men tegelijkertijd de wind uit de zeilen van die kamer-

verhuurders, die de situatie van thans misbruiken door exorbitant hoge kamerhuur te vragen. Laat men nu eens niet gaan praten, maar doen, want de studenten zitten dagelijks met het probleem van de kamernood. De tijd heeft nu genoeg geleerd!

F.H.

Reserveer 10 en 11

november

voor een bezoek

aan ons congres

te Eindhoven!

★

Laat de opkomst overweldigend zijn!

DE VRIES ROBBÉ & CO

GORINCHEM

**staalconstructies
metalen ramen en deuren**

Belangrijke districtsdag te Santpoort op 13 oktober a.s.

In samenwerking met de afdelingen Amsterdam en Haarlem is door het district Noord-Holland een bijeenkomst georganiseerd, welke gehouden zal worden op

**Zaterdag, 13 oktober a.s. in HOTEL „VELSEREND”,
Velserenderlaan 3, te Santpoort.**

Het programma luidt als volgt:

4.00 - 4.30 u. Ontvangst.

4.45 - 5.45 u. Inleiding door de heer W. Altink. Onderwerp: „Liberaal zijn”.

6.00 - 7.00 u. Broodmaaltijd.

7.30 - 9.00 u. Miss Manuela Syks, vice-presidente van de WFLRY (gevr.). Onderwerp nog niet bekend.

9.00 - . . . u. Gelegenheid tot dansen.

Wij raden een ieder aan deze bijeenkomst bij te wonen. Ongetwijfeld zult U er nieuwe ideeën opdoen en in elk geval oude bekenden ontmoeten.

„Velserend” is te bereiken vanaf station Haarlem met bus 8 (Bloemendaal-Velserend).

Slechts een klein verzoek om U bij het secretariaat Koninginneweg 195 II op te geven. Dit in verband met de te bestellen broodmaaltijd, waarvoor een geringe vergoeding van f 2,— zal worden gevraagd. (Te voldoen bij aankomst).

Wij rekenen op een grote opkomst.

Dus tot ziens op 13 oktober 1956.

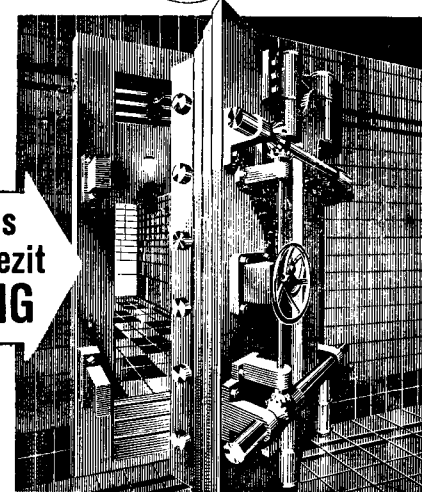
Het Districts-bestuur,
E. SIXMA, secr.esse.

HBU

HBU

Hier is
Uw bezit
VEILIG

Waarom zoudt U risico's nemen, welke altijd verbonden zijn aan 't bewaren van kostbaarheden en waardepapieren in huis?

Berg ze veilig op in onze brand- en inbraakvrije kluis! Voor een gering bedrag stellen wij een safeloket daarvoor beschikbaar.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

Stuwadoors- en Transport Onderneming **J. MEIJER**
Proveniersstraat 76 - Rotterdam - Tel. 45994
Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:
Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructie-
werken - bruggen - kraanbanen.
Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers
Ketelbikken en reinigen - sausen van watertanks - ontroesten
Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

Ingenieursbureau **DE REUS**

ROTTERDAM
Telefoon K 1800-86298-110737

Kranen - Liften - Grippers - Takels

J. van de Geest & Zoon

Behangerij, Stoffeerderij, Matrassenmakerij en Scheepsstoffeerderij
Lusthofstraat 220 b-c - Telefoon 23835 - Rotterdam

Rotterdamsche Plaatwerkindustrie

TELEFOON 79550
TELEGRAMADRES: ROPLAATIN

ROTTERDAM - PIEKSTRAAT 20

Specialisten op het gebied van: staal, roestvrijstaal, koper en aluminium

Internationaal Motor Transportbedrijf N.V.
Stieltjesstraat 34a, Rotterdam-Z., Telefoon 117955 (2 lijnen)

*Bevrachtingskantoor van Binnenschepen voor de
Internationale Motor-Vaart, Transportovername.*

**Rotterd. Werktuigen- en
Machinefabriek „WEESIE”**

Machinale bewerking - Constructiewerk

Autog.-Electr. en Argon-Arc lassen
Apparatenbouw - Leidingwerk

HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

Fa. L. DE KONING

Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

*Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.*

H. FERWERDA

SCHEEPSLEVERANCIER

IMPORT
EXPORT

Oranjestraat 1E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

N.V. A. PRINS TH.ZOONS

Aanneming Maatschappij

SLIEDRECHT

INDUSTRIEWEG 24

TELEFOON 8

**Aannemers
van
Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken**

Captain A. de Jonge

Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht-Bewakingsdienst

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinigen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

**8 b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578**

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven, Pier 8 - Rotterdam
Telefoon 77610 (3lijnen)
Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

Houthandel W. L. J. HOUDTZAGERS

In- en verkoop van NIEUW HOUT en STUWHOUT

Levering van alle materialen voor het stuwen van schepen, wagons enz.

Opslagterrein: HUDSONSTRAAT 49 - ROTTERDAM
Telefoon 36621-70684

NA 17 UUR: KLEIDIJK 86 - RHOON - TELEFOON 595

Fa. S. VINK & Zn.

Narcissenstraat 113a
Rotterdam

AANNEMERS

Telefoon: 70044

77771

694 Rhoon

VAN

alle burgerlijke en utiliteitswerk
verbouwingen
bepijpingen
administratie van huizen
expertises

Machinefabriek en Constructiewerkplaats

Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR
DE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**HONIG'S
ARTIKELEN**

*Serien in
elk serien!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDE

**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

★
*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)

Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJSTAAL UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

SMIT
SLIKKERVEER
GENERATOREN MOTOREN UITRUSTINGEN

DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT, WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C). Telef. 64488.

Steunt het werk dezer stichting, die financiële hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!

Postgiro rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK
en
STAALGIETERIJ

★
RIDDERKERK

**N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”**

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

•
Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX“
BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

8e Jaargang No. 10

Oktober 1956

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

EINDHOVEN

verwacht
ook U op
10 en 11
november
a.s.

Interview met dr L. G. Kortenhorst over de Kabinetsformatie

Op de dag dat wij dit schrijven is de kabinetskrisis precies 100 dagen oud. Zeer veel is over deze lange kabinetskrisis geschreven en gesproken. Velen zullen zich afgevraagd hebben waarom de formatie-pogingen telkens faalden en wat nu eigenlijk precies gebeurt wanneer een nieuw kabinet moet worden gevormd. Wat is eigenlijk de procedure bij zo'n formatie?

Voor de verkiezingen hebben wij ter voorlichting van de jeugd vraaggesprekken gevoerd met de fractie-voorzitters in de Tweede Kamer van een zestal politieke partijen.

Voor het verkrijgen van een beter oordeel omtrent de nu reeds meer dan drie maanden durende kabinetskrisis zijn wij — wederom ter voorlichting van de jongeren — naar een bij uitstek deskundig man gegaan.

Dr L. G. Kortenhorst, voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, vonden wij bereid om een aantal vragen te beantwoorden en enige nadere toelichting te geven omtrent de procedure bij een kabinetsformatie.

VRAAG: Wat is de taak van de Koningin bij het vormen van een regering?

ANTWOORD: Het is misschien nuttig eerst even te vertellen wat de taak van de Koningin in het algemeen is.

Ik kan dit niet beter doen dan met de woorden van prof. Struyken: „Hoog boven en buiten de staatkundige partijen, de lijnen waarbinnen het volksleven door de ontwikkelde staatkundige krachten wordt voortbewogen, staat de Koningin. Zij, geropen, niet om zich een eigen inzicht te

vormen in de richting, waarin het maatschappelijk leven zich zal voortbewogen en dat inzicht door te drijven, maar geropen om het beginsel der democratie, van haar verheven standpunt uit mede te verwezenlijken”.

Niet haar eigen inzichten, maar die van het volk moet zij dus zien te verwezenlijken.

Daarom is het ook een geluk, dat wij een erfelijke monarchie in ons land hebben. Een president bijvoorbeeld wordt uit het volk gekozen, hetgeen betekent, dat hij dan een politieke kleur zal bezitten.

Een Koning, bij ons dus de Koningin, moet krachtens haar roeping er achter zien te komen: wat wil het volk?

Dit geldt natuurlijk in versterkte mate bij het formeren van een ministerie, dat toch altijd een zekere afspiegeling van het volk moet zijn.

Na de verkiezingen begint de Koningin zich te oriënteren, d.w.z. zij ontvangt in de eerste plaats de vice-voorzitter van de Raad van State en de voorzitters van de

Hoogtepunt in het staatkundig leven

beide Kamers der Staten-Generaal. Dit zijn mensen, die krachtens hun onder-

Liberalen opnieuw in de oppositie

Nederland heeft weer een kabinet, een opgelapt kabinet-Drees, waaraan men ongeveer 120 dagen heeft gedokterd. Enkele demissionaire ministers zijn door nieuwe vervangen en voor de rest blijft alles zoals het was.

Dat men aan een dergelijk resultaat bijna vier maanden heeft verknoeid, blijft een even onbegrijpelijke als sombere zaak, evenals de merkwaardige wijze waarop informateur mr Burger tot zijn „resultaat” kwam.

Onder druk van de K.V.P. en de A.R. werd de liberale kandidaat voor het ministerschap, de heer Korthals, terzijde geschoven. Hoe dit gebeurde heeft men uitvoerig in de dagbladen kunnen lezen en het heeft, menen wij geen zin, met betrekking tot deze gang van zaken nog verder in herhaling te treden.

De houding van de heer Korthals is in alle opzichten juist geweest.

Hij heeft zich niet bij voorbaat aan de regeringsverantwoordelijkheid onttrokken, daarbij in overweging nemende aldus te kunnen bijdragen aan een spoedig einde van een te langdurige en onverkwikkelijke kabinetskrisis.

Deze bereidheid, die de formateur aanvankelijk zeer welkom was, paste tenslotte niet meer in de opzet van mr Burger. De wijze waarop dit aan de heer Korthals werd kenbaar gemaakt, heeft terecht in

een groot deel van de pers — ook in een socialistisch blad — ernstige woorden van afkeuring gevonden.

Aldus bevinden zich de liberalen weer in de oppositie en met ere.

Zij hebben deze oppositie niet bij voorbaat gezocht voortvloeiende uit een negatieve instelling. Integendeel! Het is van belang ons dit goed te realiseren en hierop in brede kring te wijzen.

De politieke strijd gaat verder. Daarbij zullen de liberalen een belangrijke taak hebben te vervullen. De daadwerkelijke steun van de jongeren kan hierbij niet worden gemist!

Mogen wij ons hiervan terdege bewust zijn en moge ons komend congres in het teken staan van een hechte trouw aan de liberale zaak.

Voor haar te strijden — de ontwikkelingen tijdens de kabinetsformatie hebben het nog eens te meer bewezen — zij ons een plicht en een eer!

St.

(Foto's Us Eykman)

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

scheidene functies geacht worden boven de partijen te staan.

Vervolgens ontvangt zij dan de fractievoorzitters van alle politieke richtingen die in de Tweede Kamer zijn vertegenwoordigd. De mensen, die de Koningin op audiëntie heeft ontvangen moeten het besprokene schriftelijk bevestigen. Deze stukken zijn uiteraard geheim. Wanneer er echter een (in)formateur wordt benoemd, dan worden hem deze stukken ter oriëntatie in handen gegeven.

Vervolgens gaat de (in)formateur allerlei mensen raadplegen. Wanneer blijkt dat hij niet voldoende steun voor zijn ontworpen regeringsprogramma en de politieke samenstelling van een kabinet kan krijgen, zal hij de opdracht teruggeven.

De Koningin begrijpt daaruit, dat het Nederlandse volk nog niet weet wat het wil. Zij zal dan wederom enkele adviseurs ontvangen. Zij zal onderzoeken waarop de formatie is gestrand. Heeft een bepaalde politieke richting bezwaren gehad tegen het programma, dan zal die partij waarschijnlijk een formatie-opdracht krijgen. Hier geldt: wie breekt moet betalen.

Dit moet men echter niet opvatten als een soort wraakneming. Het is het recht van die groepering om te proberen met haar denkbeelden een meerderheid voor een regering te vinden. Dit wordt veelal verkeerd begrepen. Maar het is het recht van degene, die het niet eens was met de formateur, dat hij de kans krijgt. In het kader van de democratie is dit geheel begrijpelijk.

VRAAG: Soms wordt er een formateur benoemd, soms een informateur. Wat is de bedoeling van deze onderscheiding?

ANTWOORD: Het benoemen van een informateur is iets van de laatste jaren. Een dergelijke persoonlijkheid kan nodig zijn wanneer de formatie-pogingen erg gecompliceerd worden.

Een informateur moet men beschouwen als iemand, die de Koningin gaat helpen. De Koningin moet namelijk steeds trachten te weten te komen: wat wil het volk?

Zij kan daartoe haar adviseurs laten komen, zoals de vice-voorzitter van de Raad van State en de Kamervoorzitters. Dezen kunnen echter niet altijd de oplossing aan de hand doen. De Koningin heeft bij een kabinetsformatie een zeer zelfstandige positie. Het is misschien aardig hierbij op te merken, dat dit de enige keer is dat de Koningin verantwoordelijk is en niet de ministers. Zij moet zeer vindingrijk en vasthoudend zijn en steeds iets nieuws proberen. Telkens moet zij zoeken naar mensen, die het op een andere manier zouden kunnen proberen.

De taak van de informateur is dan ook, dat hij voor de Koningin onderzoekt of er in een bepaalde richting een oplossing gevonden kan worden.

De fout die deze heren echter kunnen maken is, dat zij op een gegeven ogenblik in de bevoegdheid treden van een formateur. Zij gaan dan personen polsen over ministerzetels, enz., enz. Dit is naar mijn persoonlijke gevoelens echter niet de bedoeling. Een informateur moet niet in details treden. Hij moet het kabinet „panklaar” maken. De formateur moet het „bakken”.

VRAAG: Wanneer gaat men over tot het vormen van een extra parlementair kabinet en wanneer tot een zakenkabinet?

ANTWOORD: Tot het vormen van een extra-parlementair of zakenkabinet zal men overgaan, wanneer men er niet in is geslaagd, een ministerie samen te stellen, waarvan te voren kan worden aangenomen dat het steunt op een parlementaire meerderheid. De benamingen van dergelijke regeringen betreft in werkelijkheid echter nuance-verschillen.

Het beste kan men het zo uitdrukken: een extra-parlementair kabinet is samengesteld door de formateur zonder diepgaand overleg met de fractievoorzitters.

Bij een zakenkabinet behoeven de fractievoorzitters helemaal niet geraadpleegd te worden.

VRAAG: Zoudt U een oorzaak kunnen noemen voor de lange tijdsduur, die altijd

nodig blijkt voor een kabinetsformatie in ons land?

ANTWOORD: In een land met betrekkelijk veel partijen is het altijd moeilijk voor de Koningin om precies te weten te komen wat het volk wil. In een land met een twee-partijen-stelsel ligt dit veel gemakkelijker.

In ons land moet de Koningin het steeds op verschillende manieren proberen om tot een nieuw kabinet te komen.

Onlangs heeft de Koningin voor de huidige kabinetsformatie staatsrechtgeleerden uitgenodigd. Daaruit blijkt wel hoe moeilijk het soms kan komen te liggen.

Dan is naar mijn mening nog één punt zeer belangrijk.

Bij de formatie-pogingen wordt na de oorlog steeds meer in een glazen huis gewerkt. De formateurs en informateurs hebben zelfs woordvoerders gekregen! Dat was vroeger geheel anders. De formateur speelde toen nog al eens verstopperij met de pers. De heer Van Schaik was hier een meester in. Eens had hij zelfs zijn intrek genomen in een nonnenklooster! Er zitten aan het oude systeem natuurlijk nadelen, maar een voordeel daarvan is toch wel dat, wanneer een formateur een bepaalde richting op wil, zijn plannen niet onmiddellijk door de pers besproken en doorkruist kunnen worden. Publiciteit kan zeer belemmerend werken.

In 1926 heeft Koningin Wilhelmina aan de heer de Geer zelfs een geheime opdracht gegeven.

Ik geloof dat wij vooral bij de huidige kabinetsformatie bepaald leergeld hebben moeten betalen door een teveel aan publiciteit.

Wij zijn de heer Kortenhorst dankbaar dat hij enige punten van de procedure, die bij een kabinetsformatie wordt gevolgd, aan ons heeft willen duidelijk maken.

Het was voor Nederland jammer, dat er op Prinsjesdag — een hoogtepunt in ons staatkundig leven — nog geen kabinet was. Uit de mededelingen van dr Kortenhorst kunnen wij nu wel begrijpen dat een kabinetsformatie een ingewikkelde zaak is.

FERRY HOOGENDIJK

HET CONGRES IS NABIJ!

Meldt U aan! Doe het nu!

Hetzij door een joviale stemming van de redactie-secretaris, of door een amicale bui van de zetter, (mogelijkerwijs werd zelfs de corrector van dit blad zich zijn democratische instelling bewust), hoe dan ook, per vergissing zijt Gij in het vorige nummer in een artikeltje over het komend congres met „je” aangesproken.

Dit nu was niet onze bedoeling.

Broeders en zusters, ten opzichte van U allen koesteren wij (zeer) warme gevoelens en in de congreszaal willen wij eventueel met U (persoonlijk) volgaarne een glas (appelsap) op de gezondheid van broeder Hein of vriend Lucas heffen. Dat wel.

Doch nu zijt Gij nog de grote onbekende, de onbestemde verzameling leden, de ongewisse factor in de berekeningen van broeder Jaap te Eindhoven.

Zeer zeker zullen wij dan ook niet het woord tot U richten in de gemoedsgesteldheid, dewelke men in sommige kringen als die van „oude jongens” nader definieert. Daarom geen pseudo-jovialiteit, maar, (beminde) onbekende, wel een oprecht woord van (warm) hart tot hart.

Daar staat Gij, in de isolatie van Uw afdeling, van de besloten kring hoogprocentig liberalisme. Wij zien U allen voor ons geestes-oog: de zwoegende afdelingspenningmeester in het goede Drente, de voortvarende voorzitter van de afdeling Vlaardingen/Schiedam, het kwieke secretaressetje van Den Haag.

Wij zien U allen voor ons, allen, van hooggezeten districts- en afdelingsbestuurders tot het aspirant-aankomend-lid van een afdeling in den dommel. Welk een fraai beeld vermag dit alles op te roepen.

Doch wel een onnoemelijk veel fraaier beeld roept de gedachte op aan de scharen die Gij tezamen vermag te formeren in de gezamenlijke tocht naar Eindhoven op 10 en 11 november a.s.

Want zoals U wellicht reeds opgevallen is, zal op deze dagen in Eindhoven het congres gehouden worden. Op deze dagen zult Gij de gelegenheid hebben principiële woorden van broeder Hein uit diens (eigen) mond te mogen horen. Gij zult de (unieke) kans hebben tijdens het diner doorstroomd te worden met de warmte der toespraken van talloze (eminente) babbelaars.

Gij zult het voorrecht hebben het zittend Hoofdbestuur te mogen overstelpen met vriendelijke woorden en scherpe kritiek. Geef hen er van langs, de rakkers, die voor twee hele dagen in het jaar van de hoogten hunner zetelen afdalen tot daar waar de stormen van het proletariaat woelen!

Daarnaast zult Gij kennis maken met leden uit alle oorden des lands en op deze wijze Uw blik op ongekende wijze verruimen. Want is het niet vaak zo, dat het weinig op landelijke bijeenkomsten verschijnende lid de harts slag van de J.O.V.D. bijkans niet voelt?

Op het congres staat Gij aan de bron van het levenssap der organisatie. Ach, hoe duidelijk zien wij weer het élan, dat door de J.O.V.D. vermag te worden opgebracht als wij terugdenken aan de levendige taferelen welke zich vorig jaar tijdens het congres afspeelden in Huize Maas te Groningen.

Bij tijd en wijle steeg de levendigheid tot hoogten, die het ons onmogelijk maakten de (lieve) woorden van onze (charmante) tafeldame ook maar gedeeltelijk te ontcijferen. Telkenmale bleek later uit (beëdigde) verklaringen hoe verkwikt, zij het dan uitsluitend geestelijk, de congresdeelnemers naar hun haard- en vulkachelsteden terugkeerden.

Daarom, ten derde male, vlieg er eens uit! Pak Uw nachtgewaadje en Uw congresstukjes in het tasje en reis Zuidwaarts! Tally Ho!

G. D.

MARGINALIA

Compensatie als dogma I

Na de oorlog verminderde in ons land het absolute tekort aan woningen van 298.000 tot 258.000, een verbetering dus, zij het gezien de duur der periode wel een uiterst minimale. In de provincies Noord- en Zuid-Holland echter — waar 42% van de totale bevolking woont — bleef het woningtekort precies even groot als ten tijde van de bevrijding.

Hiermede is de toestand ten voeten uit geschilderd. De ellende, die deze woningnood meebrengt ziet ieder van nabij. De Centrale Dienst van de Wederopbouw en Volkshuisvesting nu komt in haar verslag over 1955 bij de algemene beschouwingen tot de volgende conclusie.

„Hoe belangrijk het afgelopen jaar in vele opzichten is geweest voor de volkshuisvesting, op het kardinale punt van het huurvraagstuk heeft dit Nederland, het zij met spijt geconstateerd, niet verder vermogen te brengen.

De 5%, met enige bijkomende maatregelen, welke in de loop van dit jaar op de oude huren zijn gezet, hebben geen andere betekenis dan die van een aanpassing aan de inmiddels gestegen prijzen en lonen. Het enige dat uitkomst kan bieden, is een zodanige algemene huurverhoging, dat de wel historisch te verklaren, maar rationeel niet te verantwoorden verschillen, welke er thans bestaan tussen woningen, welke een gelijk woongerief bieden, verdwijnen en dat een forse stap wordt gezet in de richting van huren, welke een rendabele exploitatie mogelijk maken.

Zou deze maatregel nu, in een tijd van hoogconjunctuur niet genomen worden, dan valt niet te verwachten, dat de mogelijkheden, laat staan de wil, daartoe in een tijd van teruggaande conjunctuur nog aanwezig zullen zijn. Dit zou impliceren, dat Nederland zich een blijvende plaats zou hebben veroverd in de rij van landen, waar de volkshuisvesting een permanent noodlijdende zaak is”.

Kalm en rustig wordt de verwachting uitgesproken dat wij op het gebied van de woningnood wel nooit uit het moeras zullen komen.

Och, dit verslag zal wel de kant op gaan van alle verslagen, nl. richting archief.

Compensatie als dogma II

Uit angst voor inflatie durft men de noodzakelijke huurverhoging niet aan, immers de daardoor ontketende compensaties zouden de befaamde inflatiespiraal in het leven roepen.

Het idee van een huurverhoging zonder compensatie wordt in deze van wieg — tot — grafperiode gestempeld tot een ketterij van de eerste orde. Er is wel ruimte voor een televisie — en bromfietsrage, doch huurverhoging zonder hoger loon blijkt door de machtig grote invloed van de vakbonden een onmogelijkheid.

Voor de nieuwe regering ware het een fraaie taak te overwegen of het niet juist zou zijn de ellende van de woningnood voor rondweg een klein miljoen landgenoten op te heffen door de welvaart van de gehele bevolking iets terug te brengen.

Zolang een grote groep nog op een dergelijke manier in uiterst onaangename omstandigheden leeft is er geen sprake van welvaart maar van schijnwelvaart ten koste van medeburgers.

Gezien de door iedereen erkende nood op woninggebied zal ook iedereen een offer moeten brengen om deze nood op te heffen.

Wederopbouw en Volkshuisvesting wijst het middel der algemene huurverhoging aan „als enig middel dat uitkomst kan bieden”. Wel een fraaie taak voor de nieuwe regering. Maar hebben wij het goed dan staat de opheffing van de woningnood niet als belangrijkste punt in het centrum van de aandacht bij de vele besprekingen die in verband met de kabinetsformatie gevoerd zijn. Liever spreekt men over bezitsvorming. Een goed ding, als de meest stijfkopigen op dit punt, de woordvoerders van de K.V.P. nu maar zelf wisten wat ze wilden. Nederland zou er meer mee gebaat zijn als de halfgod compensatie van het knalrode voetstuk gehaald werd.

Zielig en gevaarlijk

En zo staan we nu dan na de vorige kanttekening weer tot over de kuit in de brei van de kabinetsformatie. Enige maanden terug schreven wij dat bij het verschijnen van het desbetreffende nummer wellicht de nieuwe regering al een feit zou zijn. Deze mogelijkheid werd niet gerealiseerd, evenmin de mogelijkheid dat men landsbelang hoger zou gaan schatten dan partijbelang.

In a.r. kringen wordt nog steeds een toon aangeslagen of de verkiezingen een éclatant antirevolutionair succes waren in plaats van een voor Nederlandse begrippen ietwat zielige aftakeling.

De K.V.P. schuift met portefeuilles alsof het pionnen op een schaakbord waren, ministeries worden al naar behoefte van partijpolitieke overwegingen geschrapt en gecreëerd en als er dan weer een nieuwe verwrongen constructie op de tekentafel ligt zoekt men ijlings naar men-

sen die er gezien hun kleur wel al of niet vernieuwde leiding aan kunnen geven.

Als eenvoudig burger slaat men het geschuif en geweeg met wel of niet verzwaarde, met hele en halve zetels gade en men denkt geamuseerd terug aan de positieve en krachtige verkiezingsliteratuur uit de verstreken juni maand.

Het grootste gevaar voor de parlementaire democratie is de onverschilligheid van de kiezer. Welnu, de doorsnee-burger lacht nog slechts om het verpolitiekte marionettenspel. Nog zijn wij niet beland in de politieke verhoudingen die de Franse staat ondergraven, doch de afstand is minder groot dan doorgaans gedacht wordt.

Het ware een belediging voor de kruideniersstand de thans bedreven politiek kruidenierspolitiek te noemen. Het is erger, oneindig veel erger. Hier en daar wordt de mogelijkheid van nieuwe verkiezingen gesuggereerd. Helaas zal dit niet gebeuren, maar wanneer ons volk zijn stem uit kan brengen zouden de A.R. en de K.V.P. in de eerste plaats loon naar werken krijgen. Het loon zou bepaald niet laag zijn.

(Bij het ter perse gaan van dit nummer is de brei van de kabinetsformatie inmiddels langs onze kuit weggezakt gelukkig! Dit neemt niet weg, dat wij het bovenstaande actueel genoeg achten, om het onze lezers niet te onthouden. Red.)

Het schone symbool

Binnenkort zal bij het West-Duitse parlement een wetsontwerp worden ingediend, betreffende het dragen van oorlogs onderscheidingen. Het ijzeren kruis mag na aanneming van de wet weer gedragen worden, zij het dan, dat de hakenkruizen verwijderd moeten worden. Hiervoor komen dan eikenbladen in de plaats.

De Duitse minister van binnenlandse zaken noemde de wet „een verzoening met het verleden, welke veel te laat komt. Een staat zonder traditie en symbolen heeft geen toekomst”. Vanzelfsprekend is het geen verrassing, dat er Duitsers zijn, die zich met het verleden kunnen verzoenen. Nu echter vindt deze ontwikkeling een officiële waardering van regeringszijde, wonderwel precies afgestemd met de periode van de heroprichting van het Duitse leger.

Wanneer een Duitse minister vaststelt, dat Duitsland dankzij de traditie een toekomst heeft wordt het ons toch wel wat bang om het hart. Tot de Duitse traditie horen ook Putten en Aradour sur Marne om zo maar eens wat namen te noemen.

Traditie is een fraaie zaak, men moet in Duitsland echter nog steeds leren begrijpen dat een traditie in korte tijd onsterfelijk gecompromitteerd kan zijn. En dat is nu precies wat er aan de hand is.

AFDELINGSNIEUWS

HOEKSE WAARD

Geslaagde ledenwervingsactie

Na de opening door de voorzitter, de heer C. A. Hoorweg, die o.a. de leden opwekte het komende verenigingsjaar actief mede te werken in het afdelingswerk, werden de notulen van de vorige Algemene Ledenvergadering voorgelezen en goedgekeurd.

Hierna werden achtereenvolgens de punten ingekomen stukken en mededelingen, jaarverslag penningmeester en jaarverslag secretaris afgewerkt.

De kascommissie verklaarde de boeken in orde bevonden te hebben en daar bij het punt beleid Bestuur geen op- of aanmerkingen kwamen, kon vervolgens worden overgegaan tot de bestuursverkiezing. Aftredend en niet herkiesbaar waren mev. M. Verhoeven-de Jong en de heer Sch. Huisman. In de hierdoor ontstane vacatures werden gekozen mej. N. Veth en de heer J. de Jong. Mej. Veth werd tevens benoemd tot penningmeesteresse.

De voorzitter dankte de aftredende bestuursleden en zegde hen toe, dat zij als blijvend aandenken een driemaster-sigarettendoos zouden ontvangen. Hij heette de nieuwe bestuursleden welkom achter de bestuurstafel en sprak de wens uit, dat zij zich als actieve bestuursleden zouden ontpoppen.

Hierna werden achtereenvolgens benoemd de leden van de kascommissie en de afgevaardigden naar het komende congres. Tevens werd aandacht geschonken aan de candidaatsstelling hoofdbestuur en aan het punt vragen algemene vergadering.

Bij de vaststelling van het winter-

programma werden vele suggesties gedaan en besloten werd weer te pogen een toneelgroep samen te stellen en een nieuwe regisseur te vinden.

De boekencirkel zal weer op gang gebracht worden, terwijl de bibliotheek wegens onvoldoende belangstelling niet zal worden uitgebreid. De secretaris kon mededelen, dat de vorige ledenwervingsactie 30 nieuwe leden had opgeleverd, zodat direct besloten werd, weer een nieuwe ledenwervingsactie te beginnen. De secretaris deelde nog mee, dat vele oudere leden thans donateur geworden zijn, zodat het uiteindelijke ledenaantal niet erg sterk is toegenomen.

Besloten werd de contributie te handhaven, ondanks het feit, dat het afgelopen verenigingsjaar werd afgesloten met een nadelig saldo. De voorzitter deelde nog mede, dat de eerste praataavond gehouden zou worden eind oktober, begin november en sloot hierna deze, in prettige sfeer gehouden, vergadering.

DWINGELOO

Winterseizoen begonnen

De J.O.V.D. afdeling Dwingeloo en omstreken hield op zaterdag 29 september haar eerste bijeenkomst in het nieuwe seizoen.

Na het huishoudelijke gedeelte te hebben afgewerkt hield de heer G. Nijenhuis burgemeester te Gieten een zeer interessante lezing voor een groot aantal leden en belangstellenden over het onderwerp: Het platteland in het verleden, in het heden en in de naaste toekomst.

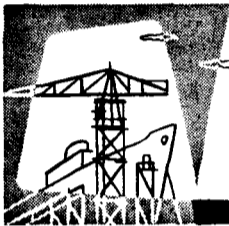
Tot slot werd het a.s. winterprogramma besproken.

N.V. KATOENSPINNERIJ **BAMSHOEVE**

ENSCHEDÉ

Spinners en Twijners van katoenen **Weef- en Tricotgarens** in veelzijdige opmaak
Kwaliteit K. B.de beste!

ALGEMEEN HANDELSBLAD!
het blad met de grote naam!

Zeeschepen van elk type
 5 Bouwhellingen tot 200 m lengte

**C. VAN DER GIESSEN
 & ZONEN's SCHEEPSWERVEN N.V.**
 Krimpen aan den IJssel
 tel.: 244 - Rotterdam: 110460

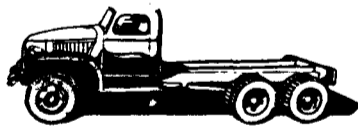
P. KOUTSTAAL

BOLNES - Ringdijk 540 - Telefoon K 1896 - 598

Scheepstimmerwerk
Isolatie en betimmering van Koelruimen en Koelhuizen

Autobedrijf R. A. MIMIASIE

Hoofdweg 123 - ROTTERDAM - Telefoon K 1800-22805
 (bij geen gehoor alleen 's-avonds na 7 uur telefoon 28698)

Deze **G.M.C.'s** zijn te leveren geheel nagekeken en gerevideerd, worden als nieuw afgeleverd en gegarandeerd, tegen **zeer redelijke prijzen.**

K. MACLEAN Jr. - FINEERIMPORT

GEVESTIGD SEDERT 1921

Het speciale adres voor exotische fineersoorten

[Wij kunnen U 50 verschillende soorten uit voorraad leveren.

„DE FINEERHANDEL”

Jac. Catsstraat 113-115, Rotterdam, Tel. K 1800-40735 en 88508

J. C. van Donkelaar - Rotterdam

Stieltjesplein 13c - Tel. 77224 - 70477 - 81813 - Privé 40541

Ontwerpen en uitvoeren van Café-, Restaurant-, Hotel- en Winkelinrichtingen - Tevens reparatie-inrichting.

Verhuurinrichting voor feesten en partijen.

Specialiteit: roestvrij stalen toonbankbladen en aanrechten

Rotterd. Werktuigen- en Machinefabriek „WEESIE”

Machinale bewerking - Constructiewerk

Autog.-Electr. en Argon-Arc lassen

Apparatenbouw - Leidingwerk

HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

SIMONS'

SCHEEPSSLOOPERIJ N.V.
BUIZEN- en STAALHANDEL

- ◆ Oud ijzer
- ◆ Sloopobjecten
- ◆ Non-ferro metalen
- ◆ Nieuw- en bruikbaar ijzer
- ◆ Nieuwe en gebruikte buizen

Hoofdkantoor:
UITSLUITEND Feijenoorddijk 90
 Rotterdam - Telefoon 77910 (4 lijnen)

BLOEMENDAAL & LAAN N.V.

WORMERVEER

Rijst, Havermout,
 Rijstvlokken,
 Mais-flakes

C.V. OLIEFABRIEKEN „DE TOEKOMST”

WORMERVEER

Veevoeders,
 Technische oliën
 „Smaragd” Slaolie

HBU

HBU

Goed bezonnen,

half gewonnen

Dit geldt ook bij het opbouwen van Uw vermogen. Een goed begin is het nemen van een

HBU-bankboekje

3%

Door hierop geregeld bedragen te storten groeit Uw kapitaal en U maakt daarop

rente

Een belegging

zonder koersrisico

**Ook voor bankboekjes:
 de HBU**

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.

AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

Hoe het groeide:

PHILIPS

een begrip voor Eindhoven, een begrip ook voor de wereld!

Ik geloof, dat er in Nederland na Eindhoven geen tweede stad is, die zijn betekenis zo sterk te danken heeft aan slechts één bedrijf.

Want zonder iets af te willen doen aan de betekenis van de andere Eindhovense industrieën, is de ontzaggelijke groei van deze stad gedurende de laatste vijftig jaar toch wel uitsluitend te danken aan Philips.

Ter gelegenheid van het komende congres te Eindhoven wil ik U daarom in onderstaand artikel iets over dit bedrijf vertellen.

De N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken werd in 1891 opgericht door Frederik Philips, groothandelaar in koffie, tabak en sigaren te Zaltbommel en door zijn zoon Gerard. Hoewel werktuigkundig ingenieur, had Gerard grote belangstelling voor het nieuwe elektrische gloeilicht en na een studie op dit gebied, kwam dan ook van hem het plan voor de oprichting van een bedrijf op dit terrein. Dat het bedrijf in Eindhoven werd gevestigd is toeval. Nadat Gerard reeds een terrein in Breda had gekocht, werd hem in Eindhoven onverwachts een fabrieksgebouw te koop aangeboden, welk aanbod hij natuurlijk met beide handen aangreep. Dit gebouwtje bestaat nog steeds en is nu ingericht als demonstratie-laboratorium. He-las zal het in de naaste toekomst zeer waarschijnlijk ten prooi vallen aan de verbetering van het wegennet in de stad.

Zoals de volledige naam nog ver-raadt, begon Philips met de produk-tie van uitsluitend gloeilampen. Zelf oud-Gouwenaar, vind ik het een leuke bijzonderheid, dat de eerste door Philips gefabriceerde gloeilampen zijn afgeleverd aan de Goudse Kaarsenfabriek. Het fabri-cage-programma omvat nu echter bijna het gehele gebied van de electrotechniek en een grote ver-scheidenheid van nevenprodukten, alles in hoeveelheden, die niet meer te vergelijken zijn met die van de eerste jaren na de oprichting.

Om f 1000.—

Het spreekt vanzelf, dat deze groei niet zonder slag of stoot is verlopen. Enige jaren na de oprichting ont-stonden er zelfs dusdanige finan-ciële moeilijkheden, dat men be-sloot het gehele bedrijf voor f 25.000.— van de hand te doen.

Het hoogste bod bleef hier echter f 1000.— onder, waarna Frederik Philips besloot door te zetten. Wel vroeg hij zijn jongere zoon Anton, die in Londen in het bankwezen werd opgeleid, zijn broer Gerard voor enkele maanden te komen hel-pen.

Dit gebeurde begin 1895, het eerste jaar, waarin met een, zij het geringe, winst werd gewerkt.

Anton Philips is gebleven en hij werd eigenlijk de grondlegger van het bedrijf.

De groei van het bedrijf wordt wel het beste geïllustreerd door de toe-name van het aantal werknemers. Was dit bij de oprichting 30, nu zijn het er in Nederland alleen reeds 57.700, waarvan in Eindhoven 32.000, en in de gehele wereld 146.000.

Het is niet te verwonderen, dat de bakermat Eindhoven door deze groei te klein is geworden. Zo heeft het concern nu verkoop-organisaties en fabrieken over de gehele wereld, terwijl ook in vrijwel alle provincies van Nederland één of meer fabrieken

staan, die tot het Philips' con-cern behoren.

Is de groei van het bedrijf na zijn oprichting dus enorm geweest, ver-bazingwekkend vind ik het, dat deze groei nog steeds onverminderd doorgaat. Steeg bijvoorbeeld de to-tale omzet van ruim 1,9 miljard in 1954 tot bijna 2,3 miljard in 1955, een toename van 18%, het eerste halfjaar van 1956 gaf eveneens weer een stijging van 14% te zien ten op-zichte van de overeenkomstige pe-riode in 1955.

Deze groei blijkt verder wel uit de grote uitbreidingen van de fabrieks-complexen in Eindhoven, dit on-danks het steeds meer spreiden van de productie over andere plaat-sen. Voor de a.s. congresgangers is de uitbreiding van het complex „Strijp” langs de spoorlijn heel dui-delijk te zien.

Waarom dit grote succes te danken is?

Inderdaad zijn de omstandigheden gunstig geweest, doch ik geloof, dat het inzicht van Anton Philips en vooral de moed, steeds zo spoedig mogelijk te beginnen met de pro-duk-tie van nieuwe vindingen, wel een zeer grote rol hebben gespeeld. Ook heeft Anton Philips al zeer vroeg de plaats gezien, die de research in de industrie zou gaan innemen en deze research dan ook sterk ontwikkelde.

Het Philips' Natuurkundig Labora-

torium is daardoor ook één van de grootste laboratoria van Europa. Hij zag echter ook wel in, dat research, zonder het tonen van de praktische bruikbaarheid, geen zin had. Ook voor dit laatste had hij dan ook grote aandacht.

De gedegenheid van de research bij Philips blijkt o.a. uit het feit, dat hoewel de televisie eerst enkele ja-ren na de oorlog in Nederland aan-ving het onderzoek op dit gebied reeds in 1930 was begonnen. Het-zelfde doet zich voor bij de kleuren-televisie, niettegenstaande 't zeker nog verscheidene jaren zal duren, voordat deze in Europa gemeengoed zal worden.

Naast deze vorm van research on-derzoekt het Natuurkundig Labora-torium daarnaast of bestaande vin-dingen eventueel gebruikt kunnen worden voor de fabricage van an-dere producten of wel toegepast kunnen worden in andere producten. Een voorbeeld voor het eerste is de productie van vitamine D.

Vitamine D

Bij de ontwikkeling van ultra-vio-letstralers voor medische doelein-den, was het nodig het effect van het ultra-violet licht precies na te gaan. Men vond toen, dat bij be-straling met dit licht van bepaalde stoffen vitamine D ontstond en het bleek, dat deze methode zeer ge-schikt was voor de kunstmatige be-reiding van dit vitamine.

Een aardig voorbeeld, hoe bestaande vindingen in een geheel ander ge-bied toegepast kunnen worden, is de electronische kermis, die het Labo-ratorium verleden jaar ter gelegenheid van haar 40-jarig bestaan heeft ontwikkeld.

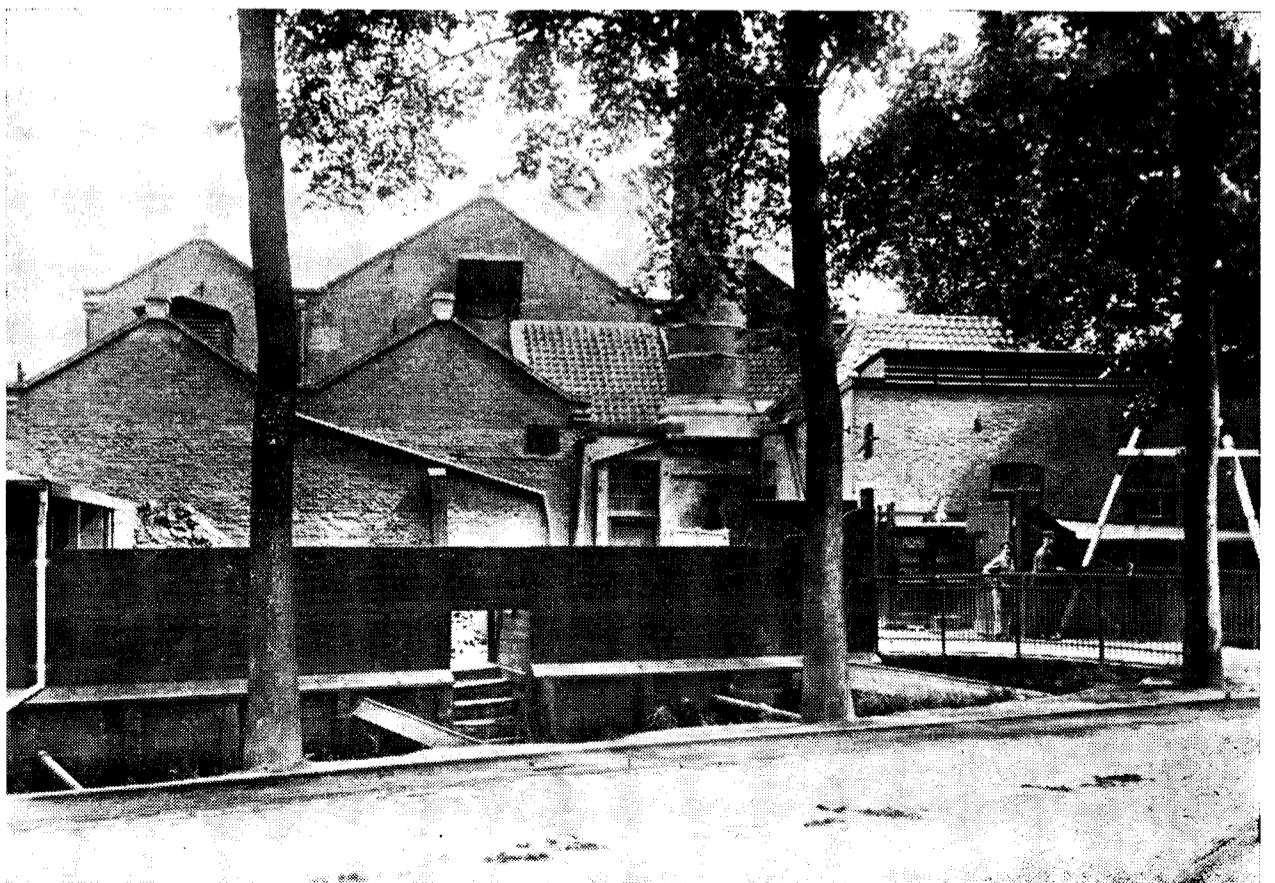
Hoewel de Vara in haar televisie-uitzending „Electronische Tien-kamp” hiervan reeds gebruik heeft gemaakt, zijn dit toch geen produc-ten, die grote verkoop-perspectie-ven hebben. Als voorbeeld voldoet het echter wel.

Eenzijds is het bovenstaande een reden voor het huidige uitgebreide fabricageprogramma van de N.V. Philips. Anderzijds is het een gevolg van het streven bij de fabricage van bepaalde grondstoffen, zoals glas en phillite, niet van derden afhankelijk te zijn. De overcapaciteit van de daarvoor opgerichte fabrieken wordt nu benut voor de productie van vaak afwijkende artikelen uit die grondstoffen. Een voorbeeld hiervoor is de reeks phillite-artike-len, die producten omvat, die wel heel weinig met electrotechniek te maken hebben.

Zo fabriceert de N.V. Philips' Gloei-lampenfabrieken deurkrukken, as-bakken, dienbladen, ja zelfs goot-steenschepjes, terwijl ook de phillite opbergcasette's voor het Succes-agenda systeem hier gemaakt wor-den.

Een typerend facet van dit uitge-breide fabricageprogramma is, dat hoewel velen, met wie je hier in Eindhoven in contact komt, even-eens bij Philips werken, ieder toch een volkomen ander soort werk kan hebben. Deze verscheidenheid wordt nog vergroot, doordat Philips, zoals vele grote bedrijven, nevendiensten, zoals reclame en gezondheidszorg, in eigen hand heeft gehouden.

Zelf ontwerper op een ontwikkel-afdeling voor televisie-meetappara-tuur, heb ik in mijn kennissenkring een assistente op de hartcardiogram-afdeling van de Philipskliniek, een ontwerper van röntgenapparaten, een redacteur van een periodiek in

Zo begon Philips in zijn eerste fabriek

Beschrijvingsbrief voor ons a.s. congres

Overeenkomstig het huishoudelijk reglement artikel 39 lid 4, publiceren wij hierbij de agenda van de algemene vergadering, die gehouden zal worden op 10 en 11 november 1956 in Eindhoven.

1. Opening door de voorzitter.
2. Notulen algemene vergadering 12 en 13 november 1955 in Groningen.
3. Ingekomen stukken en mededelingen.
4. Jaarverslag algemeen secretarissen.
5. Jaarverslag algemeen penningmeester en kascommissie.
6. Beleid hoofdbestuur.
7. Begroting 1956/57 en vaststelling contributie-afracht voor het begrotingsjaar 1956/57.
8. Benoeming lid van verdienste.
9. Verkiezing hoofdbestuur 1956/57.
10. Resoluties.
11. Benoeming lid raad van beroep.
12. Benoeming kascommissie.
13. Aanwijzing plaats en datum algemene vergadering in 1957.
14. Bestuursverdracht.
15. Wat er verder ter tafel komt.
16. Rondvraag.
17. Sluiting.

TOELICHTING:

4. Dit verslag wordt afgedrukt in het congresnummer van De Driemaster.
5. Dit verslag wordt ter vertrouwelijke kennisneming aan de afdelingen en districten gezonden.

9. In het juli-nummer van De Driemaster werden reeds diegenen genoemd die niet herkiesbaar zijn; voor de functies in het hoofdbestuur worden genoemd als kandidaten:

Voorzitter: H. H. Jacobse, Amsterdam,
 Vice-voorzitter: Mej. J. de Jonge, Valthermond/Veendam
 Algemeen secretarissen: O. Tammens, Amsterdam/Oosterheselen, Mej. H. Naarding, Assen
 Algemeen penningmeester: E. T. Hoven, Tienaarloo.

De door het hoofdbestuur ontvangen suggesties van namen voor kandidaten tot verkiezing tot lid van het hoofdbestuur wordt de afdelingen en districten per afzonderlijke circulaire bekend gemaakt. De afdelingen en districten worden uitgenodigd overeenkomstig het huishoudelijk reglement kandidaten te stellen voor verkiezing in het hoofdbestuur.

7. Het hoofdbestuur stelt voor de afdracht te handhaven op f 2.04 per lid per jaar.

10. Pre-advies en resolutie worden afgedrukt in De Driemaster.

11. Aftredend en volgens het huishoudelijk reglement niet herkiesbaar is de heer F. Rietveld te Den Haag.

De afdelingen zijn volgens het huishoudelijk reglement gerechtigd nadere voorstellen en wijzigingsvoorstellen te doen op bovenstaande opgave voor 31 oktober 1956. Daarna zal de afdelingen en districten een nader uitgewerkte agenda worden toegezonden, evenals een lijst met het aantal uit te brengen stemmen per afdeling.

Amsterdam, 6 oktober 1956,

L. D. OOSTERVELD
O. TAMMENS
 algemeen secretarissen.

de Spaanse taal en een reclame-tekenaar.

Tot slot iets over de organisatie van het bedrijf. Dat de indeling en organisatie van het concern tengevolge van de enorme ontwikkeling ook aan wijzigingen onderhevig zijn geweest, ligt voor de hand.

De directie die, nadat Gerard

Philips zich in 1922 had teruggetrokken, bij Anton Philips beruiste, werd na de oorlog, in 1945, toevertrouwd aan een Raad van Bestuur. Dit college draagt de hoogste verantwoordelijkheid voor de gang van zaken in het gehele concern.

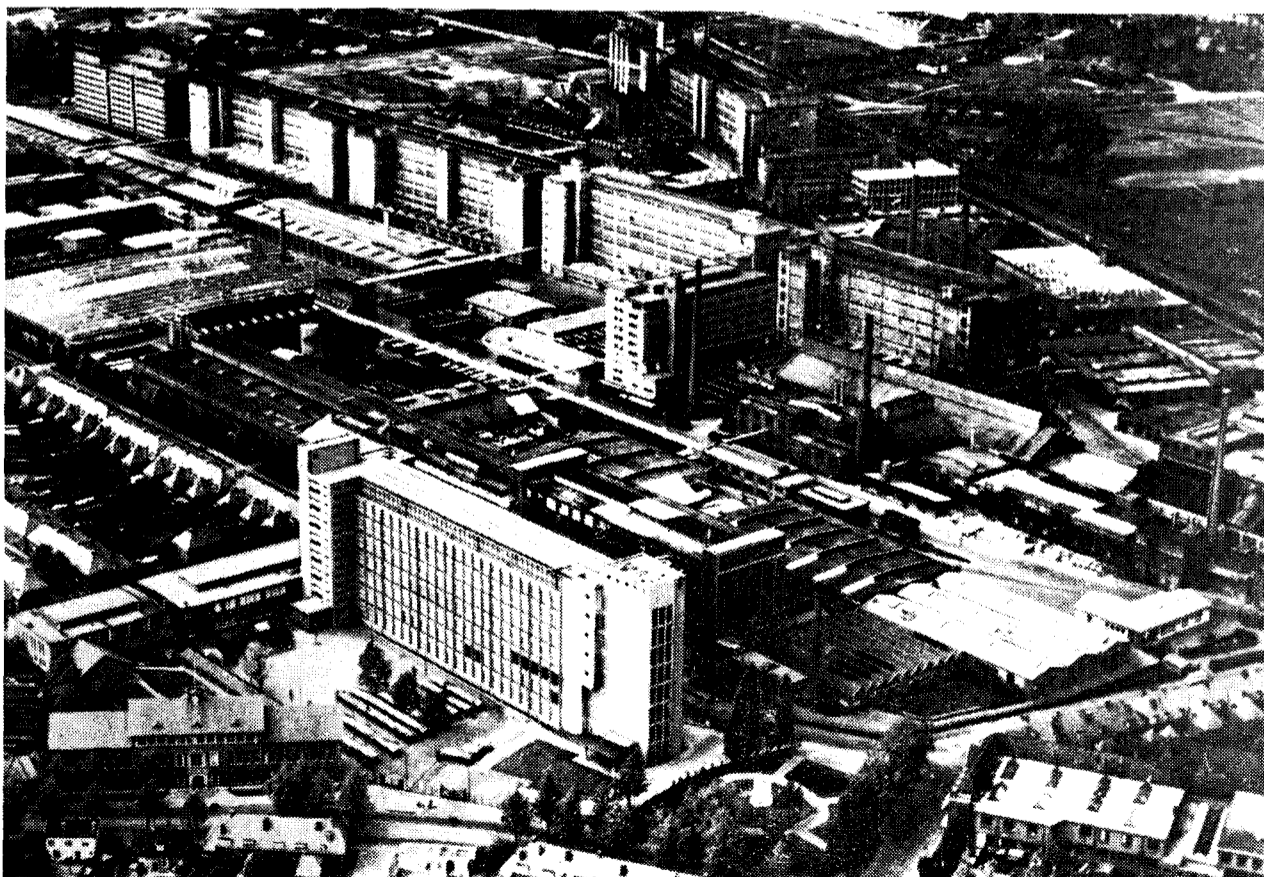
In hetzelfde jaar werd het bedrijf naar de aard van de producten on-

derverdeeld in een aantal Hoofdindustrie-groepen; dit zijn bedrijfs-groepen met grote zelfstandigheid. De leiding van deze hoofdindustrie-groepen berust bij een commerciële en een technische directeur. Zij voeren gezamenlijk het beleid over alle activiteiten betreffende de producten van hun hoofdindustrie-groep.

De belangrijkste hoofdindustrie-groepen zijn de hoofdindustrie-groep Apparaten, Licht en Elektronenbuizen. Onder Apparaten ressorteren o.a. radio- en televisie-apparaten, elektrische droogscheer-apparaten, hoorapparaten; onder Licht alle gloeilampen en speciale lampen.

Natuurlijk is dit artikel niet volledig; ik hoop echter, dat ik er in geslaagd ben U iets van de ontwikkeling en de huidige plaats van dit bedrijf te beschrijven.

J. G. ULJÉE

Philips thans: Het complex „Strijp”, één van de drie Philipscomplexen te Eindhoven

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren
 Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempfer.

Leden van de redactie:

P. C. Boevé
 G. Dorsman
 Ferry A. Hoogendijk (secretaris)
 Ger van Schagen

Redactie-adres:
 Graaf Florisweg 40, Gouda

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam,
 Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.—
 per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-
 gelden uitsluitend aan G. Stempfer
 Amsterdam, Postgiro 244397 of op
 bankrekening, **Hollandsche Bank-
 Unie N.V.**, Herengracht 434—438.

De sociale aspecten van de K.S.G.

Enkele aantekeningen van de inleiding van de heer Nederhorst,
gehouden op de P.J.C.R. Conferentie te Utrecht op 29 september j.l.

In het verdrag nopens de K.S.G. staat, dat de maatschappelijke voordelen van de integratie ten goede moeten komen aan de werknemers in de betreffende industrieën en de gebruikers van de producten van die industrieën. Uit het door de Hoge Autoriteit van de K.S.G. gepubliceerde statistische materiaal, is duidelijk gebleken, dat de economische positie van de steenkolenmijnen en de staalindustrie door de integratie sterk is verbeterd. Het probleem is echter, of er inderdaad van een automatisme gesproken kan worden, in die zin, dat de voordelen van de integratie beide in het verdrag genoemde groepen automatisch verbeterden bij de beter wordende toestand van die beide takken van bedrijvigheid.

In de eerste plaats kan gesteld worden, dat de toestand van de arbeiders in de aangesloten industrieën niet verbeterd is. Van een automatisme in vorenbedoelde zin is niet gebleken. Dit feit vertoont een analogie met wat men in de 19de eeuw vond: de verhoogde productiviteit leidt niet tot een welvaartsvermeerdering van allen.

De kathedersocialisten wezen toen op de noodzaak van de staat te bevorderen, dat allen zouden profiteren van de betere productiviteit. Als de analogie verder wordt doorgetrokken, dan kan men stellen, dat de K.S.G. deze bevoegdheid ook zou moeten hebben.

De oorzaak van het ontbreken van dit automatisme vindt zijn oorsprong in de vrees van de nationale regeringen, dat de arbeiders van de K.S.G. industrieën in een bevoorrechte positie zouden komen te verkeren met betrekking tot hun collega's in de andere industrieën; dit zou dan binnen elk aangesloten land tot wrijvingen kunnen leiden.

Als belangrijk juridisch argument hiertegenover dient echter gesteld te worden, dat het verdrag voorschrijft, dat arbeiders in bedoelde industrieën en consumenten voordeel hebben van de integratie. Als tweede bezwaar tegen het niet laten delen van de arbeiders in de voordelen van de integratie, is het feit te noemen, dat juist voordelen voor de arbeiders in de aangesloten industrieën, zelf de grootste propaganda zijn voor een ruimere integratie. De Hoge Autoriteit stelt deze sociale problemen niet in haar rapporten, omdat zij elke bevoegdheid mist tot ingrijpen. Maar dit verzwijgen van een gehele problematiek leidt er dan ook niet toe, dat het verdrag veranderd zal worden.

Als voorbeeld moge het volgende gelden: er is een regeling voor het verzachten van de moeilijkheden die optreden bij het verplaatsen van werknemers in de aangesloten industrieën. Deze regeling is van toepassing op mijnwerkers, die uit Zuid-Frankrijk naar Lotharingen vertrekken. Door de Franse regering wordt om binnenlandse redenen deze regeling bewust niet juist uitgevoerd. Toch beschikt de Hoge Autoriteit niet over machtsmiddelen die de uitvoering van het verdrag kunnen afdwingen.

In kringen van de K.S.G. heeft men de gedachte laten gaan over een werkgroep van vrijwillig samenwerkende arbeiders en ondernemers, ongeveer in de zin als bij ons de „Stichting van de Arbeid” werkt. Toch kwam hier niets van, omdat vertegenwoordigers van werknemers en -gevers stelden, dat zij van de sociale toestanden in elkaars bedrijven te weinig afwisten om een doelmatige discussie en besluitvorming mogelijk te maken.

Uit voorgaande kan geconcludeerd worden, dat:

— de Hoge Autoriteit heeft onvoldoende bevoegdheden op sociaal gebied;

— de Hoge Autoriteit stelt dit hiaat niet aan de orde, mede omdat ze bang is de aangesloten landen te confronteren met het probleem, wat integratie werkelijk is.

Als tweede punt, is het voordeel voor de verbruiker aan de orde. Hoe ligt de klacht van zovelen in den lande, dat de kolenprijzen enorm gestegen zijn door toedoen van de K.S.G.? In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de kolenprijzen af mijn in Nederland in enkele jaren.

Indexcijfer steenkoolprijzen af mijn in Nederland

Jaar	indexcijfer
1939	100
1946	209
1947	250
1948	284
1949	373
1950	408
1951	535
1952	617
1953	626
1954	625
1955	632

Uit bovenstaande tabel blijkt, dat de kolenprijzen af mijn na de inwerkingtreding van het verdrag niet noemenswaard meer gestegen zijn. Een belangrijk feit is echter, dat de transportkosten sterk gestegen zijn, o.a. door het gebruik van anthraciet uit de Verenigde Staten van Amerika. Was de prijs van het verzenden van een ton steenkool van een Atlantische haven naar Rotterdam in 1953 nog 37 shilling, nu is dit ongeveer 80 shilling. Maar ook zijn in Nederland de z.g. dubbele prijzen opgeheven; dit was een systeem om de prijzen van huisbrand laag te houden, door regeringssubsidie.

Wel is het zo, dat zeer in het algemeen de prijzen gaan stijgen. De Ruhrkolenlagen komen steeds dieper te liggen en het levenspeil van de mijnwerker stijgt overeenkomstig dat van de algemene welvaart, terwijl juist het algemene hogere welvaartspeil het aanbod van mijnwerkers voor het ondergrondsbedrijf doet afnemen.

Ook bij de huidige onderhandelingen te Brussel betreffende de economische integratie van West-Europa is er weinig besef voor de sociale problemen.

Wel is er het zogenaamde „harmonisatie-streven naar boven”, wat betekent, dat men de sociale voorzieningen van elk land op een lijst zet en daar dan een overzicht uit maakt, dat een optelsom is van de maxima

van al dergelijke voorzieningen. Een dergelijke optelsom is bijzonder hoog, wat dan tevens tot het inzicht leidt, dat een dergelijk streven op een wat kortere termijn niet te vervullen is.

Het is dus in het algemeen beter eerst een gemeenschappelijke markt

te vormen en pas later tot verbetering van de sociale voorzieningen over te gaan. Na deze interessante lezing van de heer Nederhorst volgde nog een uitgebreide discussie, waarbij dieper op een aantal problemen kon worden ingegaan.

W. N. BAX, ec. drs.

AFDELINGSNIEUWS

GRONINGEN

Een frisse en veelbelovende start

Na de zomerslaap is de afdeling op 27 september weer gestart met de bijeenkomsten.

De leden werden van te voren door een aantal convocaties voor deze vergadering op vriendelijke wijze uit hun sluimer gewekt.

Misschien heeft dit wel goed geholpen, want de opkomst was voor een saaie ledenvergadering, enorm groot.

Terwijl we andere jaren verdrinken in de zaal, was er dit jaar bijna een stoelentekort.

De voorzitter Kees Vlas opende de vergadering en handelde achtereenvolgens de agendapunten af. De jaarverslagen van secretaresse en penningmeester gingen er in als zoete koek, met andere woorden, er was totaal geen commentaar.

Een gunstig teken..... of niet??

Voor het congres in Eindhoven werden afgevaardigden benoemd. Mej. Geesje Stadman en de heren Bernard Dorhout en Theo Niemyer zullen onze afdelingsbelangen behartigen op 10 en 11 november. Van de vergadering uit kregen ze reeds enige punten mee ter bespreking.

Ook zullen ze de afdeling vertegenwoordigen op de komende districtsvergadering van het Noorden.

Een nieuwe kascommissie kwam uit de bus, die bestond uit de jongste aangekomen leden van de afdeling. In het bestuur kwam geen wijziging, zodat we hopen in het nieuwe seizoen weer een afwisselend programma aan de leden voor te schotelen. Dit winterprogramma werd nu aan de leden voorgelegd.

De voorzitter gaf verder een verslagje van de op 8 september gehouden vergadering in Assen van alle noordelijke afdelingen met het Hoofdbestuur.

Het Politiek Jongeren Contact en de studiegroepjes kwamen uitgebreid ter tafel.

Voor de studiegroepjes was veel belangstelling en het wordt bij de eerste bijeenkomst een huiskamer vol. (zullen we hopen!)

Ook wensten verschillende leden bericht, wanneer het P.C.J. bijeenkomt (om de tribune te vullen met allemaal J.O.V.D.'ers en om te luisteren).

In de rondvraag bleek het punt de afdracht Hoofdbestuur een flinke discussie op te werpen.

Voor de leden was er bij het comité ter bestudering van Ordeningsvraagstukken en Verkenningen een flinke voorraad brochures aangevraagd. Bepakt en beladen met brochures en folders gingen de leden tegen het middernachtelijk uur weer huiswaarts.

ZOETERMEER

Een nieuwe afdeling in wording.

Op 25 september werd in Zoetermeer voor belangstellenden een J.O.V.D.-kennismakingsavond gehouden.

In overleg met de propagandacommissie had Huus Huisman het initiatief genomen een aantal jongeren voor deze bijeenkomst uit te nodigen.

Rien Booy hield een praatje over de noodzaak om belangstelling voor politiek te hebben. De politiek bemoeit zich volgens een oud woord met ons en als wij ons niet met de politiek bemoeien leveren wij wel een erg slechte bijdrage voor een goed functioneren van de met zoveel strijd gerealiseerde vrije wereld.

Gab Dorsman sprak over beginselen, groei en werkwijze van de J.O.V.D. Te weinig is dikwijls aan de periferie van onze organisatie bekend over de concrete punten, die het karakter van de J.O.V.D. bepalen en daarom is het goed op dergelijke kennismakingsavonden de punten op de principiële i te zetten.

Na de inleidingen werd door Huus Huisman op voortvarende wijze een uit vier leden bestaand voorlopig afdelingsbestuur geformeerd. Op 27 oktober zal de officiële oprichtingsavond gehouden worden en tevens een definitief bestuur worden samengesteld.

*In verband met
ons a.s. congres
te Eindhoven
verschijnt
De Driemaster
begin November*

★

**COPY
voor het
eerstvolgende
nummer
gelieve men
vóór 1 November**

a.s.

in te zenden!

Meld U vóór 31 oktober a.s. aan voor
 ons congres op 10 en 11 november
 te Eindhoven

(Zie het inlegvel)

LAAT HET ZUIDEN DAVEREN
 VAN LIBERAAL ENTHOUSIASME!

Cecil B. DeMille: in veertig jaar zeventig films

Een carrière van superlatieven

De meeste mensen, onverschillig van welke ethnologische afkomst of uit welk cultureel milieu, worden altijd wel getrokken door het superlatieve in algemene zin — grootste getallen, grootste dimensies, enz. — en het zou vreemd zijn, wanneer dit niet zo was.

Zoals vaak wordt beweerd, hebben in het bijzonder Amerikanen een speciale voorliefde voor alles wat het grootste, het kleinste of het duurste is in zijn soort. Deze constatering, hoe juist ze op zichzelf waarschijnlijk ook is, duidt echter hoogstens op een graadueel en niet zo zeer op een soortverschil tussen Amerikanen en mensen in andere delen van de wereld.

Laten wij om dit aan te tonen eens het voorbeeld nemen van een man wiens hele carrière nu al meer dan veertig jaar één jacht naar superlatieven is geweest en die zijn succes te danken heeft aan de populariteit van zijn werken, niet alleen in de Verenigde Staten, doch ook in elk ander land ter wereld.

In elk ander land, dat wil zeggen, in alle landen, waar Amerikaanse films worden vertoond — want de man, die wij op het oog hebben is Cecil B. DeMille, wiens films het beste in superlatieven beschreven kunnen worden, zowel wat productiekosten als kassaopbrengsten betreft.

DeMille's carrière zou in een paar statistieken kunnen worden weergegeven, die geheel op het gebied van het superlatieve liggen. Hij heeft namelijk 69 films gemaakt, die door bijna 4.000 miljoen mensen voor de gezamenlijke toegangsprijs van \$ 650 miljoen dollar in bioscopen over de gehele wereld zijn gezien. Doch deze, op zichzelf zeer indrukwekkende statistieken werpen geenszins het juiste licht op DeMille's carrière en doen zijn karakter geen recht wedervaren. Cecil B. DeMille, die onlangs zijn

75ste verjaardag vierde, heeft bijna zijn hele leven gewijd aan het registreren van films. Zijn specialiteit was wel het grootse, het panoramachtige beeld, de massa-regie, tafereelen, die meestal buiten werden opgenomen en waarin soms wel honderden, ja zelfs duizenden spelers optraden.

De filmindustrie stond nog in haar kinderschoenen, toen DeMille in 1913 begon te filmen. Hij toonde al spoedig een bijzonder voorstellingsvermogen en talent om alles op grote schaal te doen; in 1915 bijvoorbeeld, schokte hij zijn collega's door de operazangeres Geraldine Farrar een gage te bieden van 20.000 dollar voor haar optreden in drie films — een fantastisch honorarium in die dagen.

De titels van zijn films duiden wel op het genre verhalen, dat hem altijd heeft getrokken: "Cleopatra",

"The Crusades", "The Plainsman", "The Volga Boatmen", en "The Buccaneer". Hij is vooral bekend om zijn films met Bijbelse thema's: "The Ten Commandments", "The King of Kings", "The Sign of the Cross" en "Samson and Delilah".

DeMille heeft kortgeleden zijn 70ste film voltooid — een nieuwe versie van "De Tien Geboden", gebaseerd op het Bijbelse verhaal, hoe Mozes de Israëlieten bij hun uittocht uit Egypte door de woestijn leidde.

DeMille verfilmde ditzelfde thema voor het eerst in 1923, doch toen gebruikte hij het Bijbelse verhaal als aanloop voor een modern drama. De huidige film handelt alleen over het leven ten tijde van Mozes.

De verfilming van "De Tien Geboden" is voor DeMille zuiver een daad van piëteit en hij wil geen persoonlijk aandeel ontvangen van de opbrengst. Hij maakte de film, omdat hij een diepe belangstelling heeft voor het thema, en meent, dat het een waardevolle boodschap inhoudt voor de wereld van vandaag. Zijn aandeel van de opbrengst gaat naar een fonds voor bijzondere doeleinden, waarover hij geen zeggenschap heeft.

DeMille ziet het conflict tussen de Pharaó en Mozes aldus: de Pharaó vertegenwoordigt de materiële dwingelandij over ziel en lichaam van de mens, terwijl Mozes het symbool is van de individuele vrijheid onder God, en de wet. Hij meent dat, waar deze twee enorme krachten ook nu nog vijandig tegenover elkaar staan, Mozes en de Pharaó de eerste representanten daarvan zijn geweest.

Het spreekt wel vanzelf dat de film "De Tien Geboden" — waarvoor de opnamen in Egypte zijn gemaakt — in elk opzicht de climax is geworden van DeMille's astronomische carrière.

We zouden zonder veel moeite een eindeloze lijst statistische gegevens kunnen opnoemen over deze film, doch we menen te kunnen volstaan met de volgende cijfers: er spelen 7.000 costumefiguranten in mee — en meer dan 25.000 personen nemen deel aan de scène, waarin de uittocht uit Egypte in beeld wordt gebracht.

Op 75-jarige leeftijd, en ongetwijfeld op het hoogtepunt van een werkzaam leven en een spectaculaire loopbaan, zou men verwachten, dat DeMille er over zou denken zich terug te trekken, doch niets is minder waar. Toen men hem onlangs vroeg of hij voornemens was nog een film te maken, was het antwoord: „Er zal een andere film komen — of een andere wereld”.

B. DE GRAAF

TELEFOON 78451-78454

N.V. Scheepsbouw- en Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

N.V. BETONDAK
Fabrieken Arkel - kantoor Gorinchem

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

TWEE TORENS
Telefoon 25242 - Delft

WERF i.s. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN
MACHINE'S en KETELS
STAALBOUW, PIPEFIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON VLAARDINGEN 2202 ROTTERDAM 47490

Wessanen's rijst, door kenners
altijd gevraagd, is uitsluitend
verpakt verkrijgbaar. Elke soort
is zorgvuldig uitgezocht en
beproeft! Kies die Wessanen's
rijst, dan kiest U het bestel!

**WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENS MIDDELEN**

U eet er niet beter!

A. v. d. HOF's KABELFABRIEK

BRIELSELAAN 280 - ROTTERDAM
TELEFOON 74254

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREDELDE LIJNEN

P. A. van ES & Co. N.V.

ROTTERDAM — AMSTERDAM
GRONINGEN — HAMBURG

TUINARCHITECTUUR - BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen
Aanleggen
Onderhouden

Gijsb. VURENS

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 122114

Fa. W. VAN 'T HART & ZONEN

TELEFOON 39416-33267-50699-32280

- Classificeren en volledig onderhoud van schepen.
- Reinigen van alle typen stoomketels
- Vervanging dek- en machinekamer-personeel
- Onderhoudswerkzaamheden van constructiebouw.
- Zandstralen van alle voorkomende werkzaamheden.
- Mastiekwerkzaamheden

DRIJVENDE LUCHT-, LICHT- EN ZANDSTRAAL-INSTALLATIES
HUDSONSTRAAT 37-39 — ROTTERDAM - W.

N.V.
W. A. HOEK's

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK
Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.
INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

D. BRAND

TRIPLEX & BOARDS

„Picus”-Betontriplex — Meubelplaten — Deuren

Spangeschekade 115 — ROTTERDAM
Tel. 30231

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

BRINK

Waalhaven, Pier 8 - Rotterdam
Telefoon 77610 (3 lijnen)
en Machinefabriek Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en buitenland, als U op een goed ochtendblad geabonneerd bent. Terwijl U slaapt, stroomt nieuws binnen uit het gehele land en uit alle delen der wereld. Het Algemeen Dagblad wordt 's nachts gedrukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten (o.a. New York)
- belangwekkende advertentiepagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad
Rotterdam, Witte de Withstraat 73

VERPLEGING èn ONDERWIJS
ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT, WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

Steunt het werk dezer stichting, die financiële hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR
DE STEEG
Tel. Velp K8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

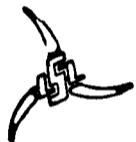
H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor

BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serien!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN

**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

★
*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)

Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT

VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJSTAALUITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

SMIT
SLIKKERVEER
GENERATOREN MOTOREN UITRUSTINGEN

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

De Telegraaf

een
vrije
krant
voor
vrije
mensen

HET SNELST GROEIENDE DAGBLAD!

PROEFABONNEMENTEN EEN WEEK GRATIS.

Administratie Dagblad De Telegraaf
N.Z. Voorburgwal 225, Amsterdam C.

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK

en

STAALGIETERIJ

★
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN“

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

•
Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”
BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

8e Jaargang No. 11

November 1956

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

EINDHOVEN
verwacht
ook U op
10 en 11
november
a.s.

LANDELIJK CONGRES IN HET ZUIDEN

De jongste verkiezingsuitslagen hebben het vraagstuk van de doorbraak wederom in het middelpunt van de belangstelling geplaatst. Terwijl oorspronkelijk van prot.-christelijke en katholieke zijde het verschijnsel doorbraak hardnekkig werd ontkend, is men er geleidelijk onder de druk van de feiten toe overgegaan hier een groot gevaar te zien voor de grondslagen waarop de partijvorming in Nederland gedurende de laatste zestig jaren hebben gerust.

Het begrip doorbraak is overigens op zichzelf niets nieuws; slechts het woord kreeg na de oorlog in breder kring bekendheid. Liberalen en vrijzinnig-democraten hebben altijd op het standpunt gestaan, dat iemands religieuze overtuiging niet beslissend behoefde te zijn voor diens politieke keuze.

Het is al meer gezegd, maar goed om er nog eens aan te herinneren: prof. Oud vergeleek voor de oorlog reeds de politieke beginselpartij met een platform. Het deed er niet toe hoe men dit platform bereikte; wanneer men het beginsel maar kon onderschrijven was men in de politieke partij hartelijk welkom onverschillig langs welke religieuze of ethische weg men tot haar kwam.

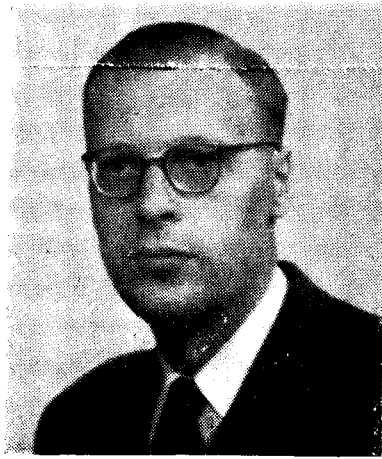
De socialistischen kenden in die tijd reeds hun groep religieus-socialisten en zelfs de communisten hebben, zij het nominaal, hun partij voor vertegenwoordigers van alle geestelijke stromingen opengezet.

★

Na de oorlog is vooral van socialistische zijde met meer nadruk om een erkenning, ook in de praktijk, van het verschijnsel doorbraak gevochten. Een belangrijk argument was daarbij wederom, dat de versterking waarin ons politieke stelsel meer en meer kwam te verkeren vanwege de uit geestelijke verscheidenheid voortvloeiende verbrokkeling, moest worden doorbroken om tot gezondere politieke verhoudingen te komen.

Maar ook uit onze kringen is met de nodige klem gewezen op de wenselijkheid, die strijd om een gezondere partijstructuur harder en daadkrachtiger aan te pakken, waarbij zelfs de vraag werd opgeworpen of er middelen te onzer beschikking stonden om de mogelijkheden tot het bereiken van praktische resultaten naderbij te brengen.

Men heeft uit deze actie hier en daar verkeerde conclusies menen te moeten trekken. Toen dezerzijds gepleit werd voor de

Mr. Dr. H. J. ROETHOF
... onze scheidende voorzitter ...

vorming van bezinningscentra in liberale kring werd schuchter de vraag opgeworpen of zulks wel in overeenstemming te brengen zou zijn met de onverzwakte handhaving van het liberale beginsel.

★

Dat omtrent dit laatste nooit twijfel heeft bestaan in onze kringen moge nogmaals ten overvloede worden opgemerkt. Dat de feiten ons sedertdien in het gelijk hebben gesteld moge hieraan worden toegevoegd.

Het aantal stemmen, dat de P.v.d.A. bij de laatste verkiezingen getrokken heeft uit met name Noord-Brabant en Limburg is in vergelijking met de liberale stemmen-cijfers thans tot „schrikbarende” hoogte gestegen.

Zoveel katholieken blijken namelijk (althans in het stemhokje) de weg naar de P.v.d.A. gevonden te hebben, dat de socialisten in deze gewesten niet 3,5 x de stemmen van de liberalen hebben gekregen (hetgeen in overeenstemming met de landelijke verhoudingen zou zijn) doch heel wat meer en in de meeste gevallen zelfs een veelvoud van dit cijfer.

Hierop past slechts één conclusie: wat ginds voor de socialistischen binnen het bereikbare ligt, moet ook voor de liberalen mogelijk zijn. De gehele verdere liberale strijd voor de doorvoering van onze politieke beginselen, staat ons eenvoudig niet toe er in te berusten, dat de politieke winst onder katholieken in het Zuiden uitsluitend van socialistische zijde zou worden gemaakt.

De hand moet aan de ploeg geslagen en de liberalen kunnen zich niet langer permitteren dit Zuiden te veronachtzamen.

ONTVANGST TEN STADHUIZE

De burgemeester van Eindhoven zal op 10 november a.s. om 4 uur een aantal congresgangers van de J.O.V.D. op het stadhuis ontvangen.

Laten degenen, die bij deze ontvangst aanwezig willen zijn, zich verzamelen om 3.30 uur in de congreszaal: De Bijenkorf op de markt.

En wanneer dan ook uit de kringen van de J.O.K.V.P. reeds schamper is opgemerkt, wat die jonge liberalen eigenlijk in Eindhoven zoeken en dat zij goed zouden doen zich met hun activiteiten tot boven de Moerdijk te beperken, mag daarop slechts één antwoord worden gegeven. En dit antwoord luidt: Gij zult ons leren kennen. Zo bezien, en dit is voor ons gevoelen de grote betekenis van ons aanstaande landelijk congres, dient hier een manifestatie gegeven te worden van liberale gezindheid en liberaal enthousiasme, waarvan men helaas tot dusver inderdaad beneden de grote rivieren te weinig heeft kennisgenomen.

Zo bezien zullen wij de voorposten dienen te zijn in een gebied, waar tot nog toe als gevolg van de historische loop der omstandigheden, de werkelijke liberalen dun waren gezaaid (dit is ook wel eens anders geweest) men denke aan Thorbecke die voor Maastricht in de Kamer kwam).

Zo bezien zullen wij hebben te zijn de wegbereders en propagandisten in ons land voor nieuwe politieke verhoudingen, die in het verleden onmogelijk gemaakt zijn door het opwerpen van kunstmatige scheidslijnen.

En als wij dus over enkele weken in grote drommen naar Eindhoven optrekken zal zulks bovenal zijn een getuigenis. Een getuigenis voor een nieuwe strijd, die met enthousiasme, energie en hardnekkigheid zal moeten worden gevoerd.

Een strijd aan het begin waarvan wij nog staan, maar een strijd tevens waarvan thans reeds vaststaat, dat het einddoel geen kwestie van politieke fantasie meer maar van realiteit is.

HEIN ROETHOF

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

Jaarverslag Algemeen Secretarissen J.O.V.D. 1956/57

Toenemende activiteit van de districten - Kadervorming trad op de voorgrond

Ook dit jaarverslag kan begonnen worden met het constateren, dat ook dit jaar een verheugend aantal nieuwe leden tot onze organisatie toetraden en nieuwe afdelingen werden opgericht. Anderzijds moet echter niet worden vergeten, dat het noodzakelijk is, dat ook de bestaande afdelingen onze voortdurende aandacht hebben.

Nog teveel gebeurd het, dat afdelingen, welke enige jaren een bloeiend bestaan hebben geleid, plotseling een verslapping van de activiteit te zien geven, doordat een aantal actieve leden hetzij wegens leeftijdsproblemen de JOVD moet verlaten, hetzij een verminderende belangstelling vertonen. Meer dan ooit zal aandacht moeten worden gegeven aan de noodzaak dat vooral de jongere leden gelegenheid krijgen in commissies en besturen zich voor te bereiden op een leidende taak in de J.O.V.D.

Na de algemene vergadering in Groningen op 12 en 13 november 1956, was het hoofdbestuur als volgt samengesteld: de dames J. de Jonge, H. Naarding en B. J. van der Ploeg en de heren H. J. Roethof (voorzitter), H. H. Jacobse (vice-voorzitter), E. T. Hoven (penningmeester), L. Stapel, M. Booy, G. Dorsman, F. A. Hoogendijk, C. A. Hoorweg, R. Lanting, J. G. Uljée alsmede O. Tammens en L. D. Oosterveld als algemeen secretarissen. Tot leden van het dagelijks bestuur werden gekozen mej. De Jonge en de heer Stapel.

In het afgelopen verslagjaar kwam het hoofdbestuur zeven maal in vergadering bijeen, meestal in Amersfoort. Het dagelijks bestuur vergaderde drie maal. Daarnaast waren leden van het hoofdbestuur lid van verschillende commissies, vertegenwoordigden zij het hoofdbestuur of de JOVD op verschillende binnenlandse en buitenlandse bijeenkomsten.

Algemeen secretariaat

Het algemeen secretariaat kreeg, gelukkig, ook dit jaar weer een stroom correspondentie te verwerken.

De brochures van de JOVD werden vrijwel niet meer verkocht. Des te meer gebruik werd ervan gemaakt ten behoeve van de propaganda. Aan het einde van het jaar bleek, dat een aantal afdelingen nog niet bekend was met het bestaan van deze boekjes. Daarom werd hiervan aan alle afdelingen een exemplaar ter kennismaking gezonden.

Het gebruik van de brochures werd eerder in het jaar bevorderd door het regelmatig opnemen van de titels (en prijzen) in De Driemaster. Een leidraad kwam gereed voor het inrichten van de ledenadministratie door afdelingssecretarissen. Helaas vormde ook dit jaar de ledenadministratie een bron van voortdurende zorg en ook wel ergernis.

Het bleek ondanks herhaalde controle niet mogelijk te bereiken, dat alle leden regelmatig De Driemaster ontvangen. Het algemeen secretariaat besteedt een belangrijk deel van zijn tijd aan dit moeilijke onderwerp, en het resultaat is ook voor de algemeen secretarissen zelf teleurstellend.

Het afgelopen jaar is gezocht naar andere mogelijkheden voor de administratie van leden ten dienste van het verzenden van ons maandorgaan maar een methode die meer zekerheid geeft is niet te vinden.

Een geruststelling moge zijn, dat het overgrote deel van de leden toch wel De Driemaster ontvangt. Voor het oplossen van alle moeilijke gevallen moge nogmaals een beroep worden gedaan op de medewerking van de afdelingssecretarissen. Te vaak is

gebleken bij het uitzoeken van klachten over niet-ontvangen van De Driemaster dat dit te wijten was aan het niet of verkeerd doorgeven van de nodige adressen door de afdelingssecretarissen. Bovendien werd op verzoeken van het algemeen secretariaat om opheldering van niet-leesbare adressen in vele gevallen niet gereageerd.

Pers en propaganda

De commissie van redactie van De Driemaster was dit jaar gevormd door de heren G. Stempher (hoofdredacteur), F. A. Hoogendijk (secretaris), P. C. Boevé, G. Dorsman en G. van Schagen. Mej. A. L. de Muynck heeft in het begin van het jaar haar ontslag uit de commissie genomen. Met dankbaarheid moge hier gewaagd worden van het zeer vele werk dat door mej. De Muynck ten behoeve van ons orgaan is gedaan.

In het vorige jaarverslag werd vermeld, dat overleg gaande was over uitbreiding van de commissie. Helaas heeft dit overleg nog geen resultaten mogen hebben. Het vinden van geschikte persoonlijkheden ondervindt grote moeilijkheden.

Een commissie uit het hoofdbestuur hield zich bezig met de propaganda in engere zin. Dit bestond uit het leggen van contacten ten behoeve van het oprichten van nieuwe afdelingen. Voorts werd onder auspiciën van de commissie een enquête onder de afdelingen gehouden. Van de resultaten van deze enquête kan de commissie een dankbaar gebruik maken. In een brief aan de afdelingen werd het een en ander van de antwoorden reeds vermeld.

Kadervorming

De kadercommissie werd dit jaar in hoofdzaak gevormd door de heren W. Altink en O. Tammens. De kadervorming vond ditmaal niet zo intensief plaats als andere jaren. Een aantal bijeenkomsten werd georganiseerd die samenvielen met landelijke weekends, voorts werd 1 juli een kaderdag gehouden waarop prof. Van Esveld sprak over liberaal-sociale problematiek.

Aandacht werd in een bijeenkomst ook gegeven aan het onderwerp voor de congres-1956-resolutie, de landbouw. Voor het eerst kon dit jaar worden bereikt dat de punten van de resolutie vele maanden voor het congres bij de afdelingen en leden bekend werden gemaakt. Voor en na de vakantie werden deze punten op enkele landelijke bijeenkomsten uitvoerig besproken.

Gememoreerd behoort te worden, dat door het district Noord de kadervorming dit jaar met kracht en succes ter hand werd genomen. Re-

gionale kadervorming door het gehele land zou wellicht centrale kadervorming binnen afzienbare tijd overbodig kunnen maken.

Weekends en kampen

Gezien de betrekkelijk geringe belangstelling heeft het hoofdbestuur na ampele besprekingen besloten dit jaar geen zomerkamp te organiseren. Dit besluit heeft uit de kring van de leden nagenoeg geen reacties verwekt.

Wel werden weer een tweetal weekends gehouden. Op 5 en 6 mei vergaderde de JOVD in de Berenkuil te Grollo. De zaterdagavond werd besteed aan een uitvoerige gedachtenwisseling over een aantal punten betreffende het landbouwbeleid. Zondagmiddag werd geluisterd naar een causerie van de heer Ir. Oldenbanning over sociale aspecten van de landbouw, nadat zaterdagavond was deelgenomen aan feestelijkheden in Grollo.

In Vierhouten hield de JOVD op 15 en 16 september opnieuw een zeer geslaagd weekend. Burgemeester en mevrouw Nawijn van Olst mochten wij gedurende het gehele weekend tot onze gasten rekenen. Zondagmiddag hield de heer Nawijn een uiterst belangwekkende causerie, gewijd aan een onderwerp over de gemeente-politiek, dat in onze kring eigenlijk niet zo veel aan de orde wordt gesteld. Zaterdagavond werd het voor-ontwerp van de landbouw-resolutie opnieuw uitvoerig besproken.

Contacten met andere binnenlandse organisaties

Helaas kon het gesprek met de VVD dit jaar niet worden voortgezet. In de eerste helft van het jaar was de activiteit vooral gericht op de komende verkiezingen, daarna werden onze gesprekspartners zeer in beslag genomen door de kabinetsformatie.

Enkele leden van de JOVD-delegatie trokken zich in het afgelopen jaar als zodanig terug in verband met hun aftreden als lid van het hoofdbestuur. Het hoofdbestuur heeft te hunner vervanging voorlopige maatregelen getroffen, teneinde een voortgang van het gesprek niet te bemoeilijken.

De JOVD was in de Politieke Jongeren Contact Raad vertegenwoordigd door de heren Roethof en Hoogendijk. De samenwerking in dit college heeft het afgelopen jaar enkele zeer moeilijke ogenblikken beleefd, in verband met de gang van zaken rond het oorspronkelijk door een onzer leden voor de verkiezingen georganiseerd televisie-forum bestaande uit de fractieleiders van de vijf grootste partijen. Voor deze aan gelegenheid moge worden verwezen naar een publikatie van het hoofdbestuur in De Driemaster van juni 1956 onder de titel: „En nu... de feiten ter tafel!”

Een prettige relatie werd als steeds onderhouden met de liberale studentenverenigingen. Dit vond onder meer plaats in het Nederlandse comité van de Jeunesses Européennes Libérales, waarin voor de JOVD dit jaar zitting hadden Mej. H. C.

Kooyman en de heren F. A. Hoogendijk, J. G. Uljée en L. D. Oosterveld.

Buitenlandse contacten

Voor het eerst kan dit jaar weer melding worden gemaakt van het bezoek van Nederlandse delegaties aan buitenlandse conferenties. Waar deze bezoeken grotendeels voor de deelnemers op eigen kosten moeten worden gemaakt, verdient het des te meer waardering dat enkele leden de JOVD in Kopenhagen op het congres van de wereldfederatie van liberale en radicale jongeren hebben willen vertegenwoordigen.

In dit verband moge worden gememoreerd dat de heer J. Schuyff voor de JOVD een contributie-reductie wist te verkrijgen. Genoemd lid heeft tevens aan het einde van dit verenigingsjaar een Engelse liberale geestverwante, Mej. M. Sykes, in ons land bij verschillende politieke grootheden geïntroduceerd. Bij dit bezoek van dit vooraanstaande lid in onze zusterorganisatie en in de wereldfederatie heeft zij tevens gelegenheid gehad een deel van de leden op een districtweekend van Noord-Holland toe te spreken.

Gekomen aan het einde van dit jaarverslag willen wij gaarne nog een tweetal feiten memoreren. In de eerste plaats heeft het thans afgelopen verenigingsjaar een toenemende activiteit doen zien van de districten. Onder meer was dit werk gelegen op het gebied van kadervorming.

Ook het opleven van de districtactiviteit van Noord-Holland, vooral dank zij het volhardende enthousiasme van de secretaresse mej. E. Sixma, kan tot verheugenis stemmen.

In de tweede plaats willen wij gaarne allen danken die in het afgelopen jaar op enigerlei wijze de taak van het algemeen secretariaat hebben helpen verlichten. Dank zij de hulp van enkele leden is het secretariaat erin geslaagd de toevloed aan correspondentie het hoofd te bieden en bovendien de kosten tot het uiterste minimum te beperken.

L. D. OOSTERVELD,
O. TAMMENS,
algemeen secretarissen

Aannemersbedrijf
Fa. W. VAN HATTUM
& Zonen

Bagger-,
Grond-,
Rijs- en
Glooiing
werken

ZALTBOMMEL
TELEFOON 594

MARGINALIA

Vreemd geluid

De beraadslagingen over de regeringsverklaring hebben een al even weinig hartverheffend tafereel geboden als het pas- en meetwerk bij de kabinetsformatie. Krachtige en principiële geluiden vielen in 's lands vergaderzaal vrijwel niet te beluisteren, wel heeft men op hoffelijke wijze getracht de schuld aan de duur van de kabinetsformatie in andermans schoenen te schuiven.

De regeringsverklaring zelf ademt meer de geest van een verlanglijstje dan van een routebepaling voor de toekomst. Ondanks alle verschillen kan men op dit punt althans elkaar wel vinden.

Merkwaardig was temidden van het woordenspel een uitlating van de a.r. fractievoorzitter dr Bruins Slot, deze volksvertegenwoordiger verklaarde: „De a.r. hebben niet staan dringen om een ministerszetel, maar als men de a.r. in de regering wenst, dan moet men er rekening mee houden, dat zij ook twee zetels wensen, met het oog op de belangrijkheid van hun beginselen”.

Ziehier dus de verpletterende onthulling, dat een fractievoorzitter de beginselen van zijn partij belangrijk vindt. Lang is de tijd voorbij, dat ministers hun plaats innemen dankzij het bezit van kennis en karaktereigenschappen die hen voor die plaats geschikt maken.

Men kan er wel of geen vrede mee hebben, kleur en tot in fracties afgemeten grootte van de achterban is bepalend.

Dr Bruins Slot is in deze duffe omstandigheden de man van het frisse geluid. Eerlijk komt hij er voor uit, dat het met de beginselen van de andere partijen niet veel zaaks is en dat de A.R. een onevenredig grote aanspraak op de buit baseert op

het tegendeel. De anti-revolutionairen hebben zich op het terrein van de verdraagzaamheid geen grote naam weten te scheppen, toegegeven moet worden dat zij ondanks een lichtelijk door de worm aangestaste beginselvastheid op dit punt aan de traditie rouw blijven.

GAB DORSMAN

De geestelijke vader van „Marginalia” legt de laatste hand aan zijn veel gelezen rubriek.

Het boze gerucht

Namens vijf fractievoorzitters heeft prof. mr P. J. Oud in de Tweede Kamer een sobere verklaring afgelegd naar aanleiding van de geruchten die onophoudelijk over het Koninklijk Huis circuleren.

Met een eveneens in voorzichtige bewoordingen gesteld antwoord heeft de minister-president verklaard, dat vele van de gerezen vragen betrekking hebben op een buiten de publieke discussie liggend terrein, doch dat de regering zich voortdurend van zijn verantwoordelijkheid bewust is en al het mogelijke zal doen om de monarchie hoog te houden.

Het is goed nog eens vast te stellen, dat de in het land gerezen onrust niet H.M. de Koningin geldt. Bij alle gesprekken die over de moeilijkheden in Soestdijk gevoerd worden is uitgangspunt en slot de trouw en afhankelijkheid aan Koningin Juliana.

Alle sensationele artikelen in de buitenlandse pers hebben slechts één resultaat: hechter dan ooit staat ons volk om de troon.

De oorzaak van alle onzekerheid en onbehagelijkheid is echter te vinden in het vermoeden, dat thans in de nabijheid van de troon door onverantwoordelijke lieden een spel gespeeld wordt, een spel, gedreven door eigen belangetjes en waandenkbeelden.

Een kamerheer in buitengewone dienst oordeelt het nuttig als taxiechauffeur te fungeren en dank zij deze zeer buitengewo-

ne dienst aan een Engelse schrijver van sensatieverhalen nieuw voedsel te geven.

Het peil van de Engelse zondagsbladen is geheel afgestemd op de aan de andere kant van de Noordzee heersende levensbehoefte om de grauwhed van de zondag verteerbaar te maken. Een man, die desondanks aan dergelijke bladen „informaties” geeft handelt op zijn zachtst uitgedrukt wel heel onverantwoordelijk.

Bij alle verontwaardiging, die men ten opzichte van kamerheer in buitengewone dienst van Maasdijk kan koesteren, voor een ding moet men dankbaar

zijn: er is nu tenminste een naam bekend. Reeds te lang heerste onzekerheid over de integriteit van sommige zich in de nabijheid van de Kroon bewegende figuren. Nu is gebleken, dat er althans een hunner meer aan gelegen is de spanningen om het Koninklijk Huis te vergroten dan deze te verminderen.

Ons volk heeft het volste vertrouwen in de regering voorzover de behartiging van de belangen van de monarchie in het geding is. Verwacht wordt dan ook, dat de regering niet zal nalaten op dit speciale punt klaarheid te scheppen.

Fakkeldragers van het verraad

Wat wij zo vreesden, terwijl we toch weer hoopten, dat het tenslotte niet zou gebeuren is dan gebeurd.

De Hongaarse vrijheidsstrijd is op een meer dan weezinwekkende wijze door de rode verraders in bloed gesmoord.

Als dieven in de nacht zijn zij hun laf geweld begonnen tegen het niets vermoedende dappere Hongaarse volk, dat dacht zijn heldhaftige vrijheidsstrijd te hebben gewonnen. Nietsvermoedend inderdaad, omdat de Russen allerlei toezeggingen hadden gedaan en zelfs aan het onderhandelen waren over het terugtrekken van hun troepen.

Terwijl door de eeuwen heen het gebruik geldt, dat onderhandelaars onschendbaar zijn, werd de Hongaarse delegatie onverhoeds gearresteerd.

Dit weezinwekkende verraad heeft de gehele vrije wereld diep ontgooid en diep geroerd.

Machteloos in onze woede tegen dit schreeuwende onrecht. Diep in onze deernis met de vele Hongaarse gewonden, de vrouwen, de moeders en de kinderen, de vluchtenden, de ont-heemden, kortom, met alle slachtoffers van het brute geweld der rode horden.

Het rampzalige nieuws overviel ons, toen het congresnummer van De Driemaster reeds op de persen lag.

Onze rubriek „Marginalia”, die voor een groot deel aan de gewonnen vrijheidsstrijd van de Hongaren was gewijd, onderging een danige vermindering, aangezien de hierin geuite meningen, op een verschrikkelijke wijze door de feiten waren achterhaald.

Ook in andere opzichten hebben wij ons nummer moeten wijzigen. Dit ter verklaring van het feit, dat onze pagina 3 er anders uitziet dan gewoonlijk. Dit ook ter verklaring van het feit, dat ons blad later zal worden verspreid dan aanvankelijk in de bedoeling lag.

Zo gaan wij dan onder wel zeer bijzondere omstandigheden naar ons congres te Eindhoven.

Diep bewogen door het tragische lot van Hongarije, maar anderzijds met een onverzettelijke wil te getuigen van ons liberaal beginsel, waarvan vrijheid en democratie de hoofdpeilers zijn.

Onze strijd tegen de fakkeldragers van het verraad zal hechter en feller zijn dan ooit. Want de 4e november zullen wij niet vergeten. Nooit! Meer dan ooit beseffen wij, dat wij een groot voorrecht bezitten in vrijheid te kunnen leven en werken. Energieker dan ooit zullen wij elkaar beloven, dat wij ons nog meer zullen geven om de strijd van de vrijheid voort te zetten met alle loyale middelen waarover wij beschikken. En we nemen ons heilig voor deze gelofte ook na te komen.

Moge ons congres in dit teken staan. De gehele vrije wereld verwacht daden. Ook van ons! St.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

P. C. Boevé

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Ger van Schagen

Redactie-adres:

Graaf Florisweg 40, Gouda

Adres Administratie:

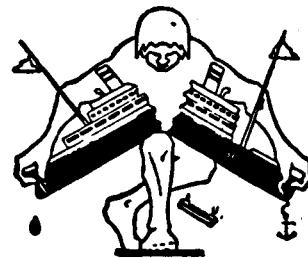
Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.- per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie- gelden uitsluitend aan G. Stempher Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandsche Bank-Unie N.V., Herengracht 434-438.

Frank Rijdsdijk's Industrieële Ondernemingen n.v.

Hendrik-Ido-Ambacht
Tel. H.-I.-Ambacht 245
Rotterdam 117615

SCHEEPSSLOPERIJ

HANDEL in:

- Oud IJzer,
- Nieuw IJzer,
- Bruikbaar IJzer enz.

Nieuwe gloed voor Uw goed

Edelweiss-deLelie

Amsterdam-Noord

STOMEN WASSEN VERVEN

Op sla hoort Salata

... op slaatjes Livorno

DE VRIES ROBBÉ & CO

GORINCHEM

**staalconstructies
metalen ramen en deuren**

N.V. OBSERVATOR

Westzeedijk 52, Rotterdam, Telefoon 1115 20

Fabrikante van: Nautische Instrumenten

Manometers, Thermometers, Pyrometers, Tachometers

Agenten voor Zeekaarten en Nautische boeken
Reparaties op korte termijn

**Scheepswerf en Machinefabriek
v/h H. J. KOOPMAN N.V.**

DORDRECHT - TEL. K 1850-5041 en 5042

Scheepsbouw — Machinefabriek — Ketelmakerij
Nieuwbouw en Reparatie-inrichting
Inbouw en revisie van motoren

BLOEMWERKEN VOOR JUBILEA
VERSIERINGEN VOOR RECEPTIES
BRUIDSBOUQUETTEN

IMMINK DE LANGE

v/h J. C. DE LANGE'S Koninklijke Tuinbouwinrichting
Hofleverancier van H.M. de Koningin

Meent 125, Rotterdam, Tel. 27977-122303-20999

Friesch-Groningsche Hypotheekbank N.V.

en aangesloten hypotheekbanken

Amsterdam — 's-Gravenhage — Groningen — Rotterdam

RESERVES f 20.000.000.—

PANDBRIEVEN f 179.100.000.—

HYPOTHEKEN f 201.200.000.—

De Directie:

Mr M. J. BOS

Mr J. WILKENS

Mr F. C. KLEYN

Mr J. DE WILDE

SNIKKERS' HANDELMIJ N.V.

TEL. 44052 OVERSCHIE 82477 K 1800

Draad - Dunwandig

Vlampijpen - Fittings

Flenzen - Lasbochten

Fabriekskachels

HBU

HBU

Goed begonnen,

half gewonnen

Dit geldt ook bij het opbouwen van
Uw vermogen. Een goed begin is
het nemen van een

HBU-bankboekje

3%

Door hierop geregeld bedragen te
storten groeit Uw kapitaal en U
maakt daarop

rente

Een belegging

**zonder koersrisico
zonder provisie-kosten**

**Ook voor bankboekjes:
de HBU**

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.
AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

Beschrijvingsbrief inzake ons congres

Overeenkomstig de bepalingen van het huishoudelijk reglement publiceren wij de definitieve beschrijvingsbrief. De agenda voor de op 10 en 11 november 1956 te Eindhoven in Hotel De Bijenkorf te houden algemene vergadering luidt als volgt.

AGENDA

1. Opening door de voorzitter
2. Notulen algemene vergadering 12 en 13 november 1955 te Groningen
3. Ingekomen stukken en mededelingen
4. Jaarverslag algemeen secretarissen
5. Jaarverslag algemeen penningmeester en verslag kascommissie
6. Beleid hoofdbestuur
7. Begroting 1956/1957 en vaststelling afdracht 1956/1957
8. Benoeming lid van verdienste
9. Verkiezing hoofdbestuur 1956/1957
10. Resoluties inzake landbouw en kleine beetjes
11. Benoeming lid raad van beroep
12. Benoeming kascommissie
13. Aanwijzing plaats en datum algemene vergadering 1957
14. Bestuursverdracht
15. Wat verder ter tafel komt
16. Rondvraag
17. Sluiting

TOELICHTING

4. Dit verslag wordt afgedrukt in het congres-nummer van De Driemaster
5. Dit verslag wordt vooraf ter vertrouwelijke kennisgeving aan de afdelingen en districten gezonden
7. Zie ad 5; het hoofdbestuur stelt voor de contributie-afdracht te handhaven op f 2.04 per lid per jaar
9. De volgende kandidaten zijn gesteld door de achter de namen vermelde afdelingen, resp. combinatie van afdelingen.
Voorzitter: H. H. Jacobse door Amsterdam, Hoeksewaard en Noord.
Vice-voorzitter: Mej. J. de Jonge door Noord.
Algemeen secretaris: O. Tammens door Amsterdam, Hoeksewaard en Noord.

Algemeen secretaris: Mej. H. Naarding door Noord en Hoeksewaard.
Algemeen penningmeester: E. T. Hoven door Amsterdam, Hoeksewaard en Noord.

De kandidaten voor het dagelijks bestuur zijn mede gesteld door het aftredende hoofdbestuur.

Leden:

- B. de Boer Lzn, Amsterdam door Amsterdam.
J. de Boer, Noord-Groningen door Noord.
M. Booy, Boskoop door Hoeksewaard.
H. Dubbeldam, Vlaardingen door Hoeksewaard en Vlaardingen.
F. A. Hoogendijk, Gouda door Hoeksewaard.
C. A. Hoorweg, Hoeksewaard door Hoeksewaard.
R. Lanting, Z.O. Drenthe door Hoeksewaard en Noord.
Mej. C. M. van Rijn, Den Haag door Den Haag en Haarlem.
L. Stapel, Meppel door Hoeksewaard en Noord.
J. G. Uljee, Eindhoven door Hoeksewaard.
H. Veer, land. lid, Hoeksewaard.
C. J. W. Weber, Haarlem door Den Haag en Haarlem.
B. Yetsenga, Leeuwarden door Leeuwarden.

10. De resoluties worden afgedrukt in het congres-nummer van De Driemaster.

11. Aan de beurt van aftreden is de heer F. Rietveld te Den Haag; in verband met bepaalde in het huishoudelijk reglement artikel 61 lid 2 is de heer Rietveld niet herkiesbaar, aangezien hij reeds eenmaal werd herkozen als lid van genoemde raad; het hoofdbestuur stelt voor de heer Mr. J. de Wilde te Amsterdam te benoemen tot lid van de raad van beroep (behoudens zijn goedkeuring).

13. Het hoofdbestuur stelt voor de algemene vergadering 1957 in beginsel op 16 en 17 november 1957 te doen houden in Den Haag; het hoofdbestuur heeft met de afdeling in deze gemeente overleg gepleegd en is van mening dat goede zekerheid bestaat dat de afdeling een belangrijk deel van de organisatie kan verzorgen.

Afdelingen kunnen tot 8 november alsnog wijzigingsvoorstellen doen. Eventueel ingekomen voorstellen zullen de afgevaardigden voor de aanvang van de algemene vergadering worden medegedeeld.

ONTMOETING MET DE J.O.V.D.

De liberale bron welt op uit het verlangen naar meer menselijke solidariteit

Op het congres te Eindhoven zal weer eens het antwoord worden gegeven op de vraag, of de jongeren van Nederland belangstelling tonen voor de staatkunde.

Zonder het aantal deelnemers, dat zich opgaf, te weten, durf ik de verwachting uit te spreken, dat het antwoord op de zure vraag bepaald bevestigend zal luiden. In de loop der jaren bleek steeds weer, dat talloze jonge mensen, die zich nader over de politiek willen oriënteren, de weg naar de JOVD wisten te vinden.

Het is de bedoeling van de JOVD, (nu zowel als vroeger), de belangstellenden te bewegen tot een positieve instelling ten aanzien van overheid en gezag. Hierbij werd niet volstaan, de belangstellenden gelegenheid te geven tot het aanhoren van uiteenzettingen van mensen, die er wel wat van af konden weten, maar allen werden aangemoedigd, hun gedachten te laten gaan over staatkundige onderwerpen en dan van de uitkomst hunner overpeinzingen te getuigen in woord of geschrift.

Van de mogelijkheden, die binnen het kader der JOVD aanwezig zijn, wordt geregeld gebruik gemaakt. Op deze wijze werkt de JOVD mee aan de geestelijke groei van de Nederlandse jongelingschap.

De politieke belangstelling begint veelal met een emotionele impuls, veroorzaakt door iets wat als onrecht wordt gevoeld.

Zo'n begin is goed, want het heeft dan kennelijk een morele basis. De nawerking der impulsen van deze soort mag men niet onderschatten; bij vele mensen blijven de schokken, die zij in hun jonge jaren kregen, hun gehele verdere leven beheersen. Dit is op zich zelf niet verkeerd, maar dan op één voorwaarde. En die voorwaarde is, dat men er in slaagt de bron van het kwaad te vinden en de richting zoekt, waarin men het kwaad kan terugdringen.

Het zoeken van de bron en het ontwerpen van middelen om kwaad te beteugelen (zonder nieuw kwaad te veroorzaken), is niet eenvoudig. Daarvoor moet men zich veel moeite getroosten. En dan moet men rustig en verstandig te werk gaan. Vandaar, dat vele ervaren politici een vissige, een onaandoenlijke indruk maken. Is hun bewegingheid verloren gegaan? Neen, maar zij hebben de geestesplooi van de goede onderzoeker gekregen!

De taak van een politieke jongerenorganisatie is dus zeer moeilijk, want zij is tegenstrijdig. Enerzijds moet zij emotioneel gestemde jongeren opvangen — moet zij dus zelf enigszins emotioneel naar buiten optreden, anderzijds moet zij de leden positief richten op onderzoek naar de middelen en mogelijkheden van maatschappelijke verbetering.

Het is dringend nodig, dat men zich in zijn jonge jaren de tijd gunt, om zich te bezinnen op wezenlijke dingen. Want later legt het leven zo'n beslag op elke mens, dat hij niet gemakkelijk meer de kans krijgt tot overpeinzing.

Vandaar dan ook, dat minister Rey (Belgisch minister van Economische Zaken) eens op een bijeenkomst van Belgische liberale jongeren kon zeggen, dat de meeste ministers ideeën koesteren, die ca. 20 jaar bij hun tijd ten achter zijn. Zij teren op de geestelijke bagage, die zij zich in hun jonge jaren verwierven. Daarna is er weinig meer bijgekomen, en is er wel wat zoek geraakt.

Wie zich ernstig met de politiek

bezighoudt, verliest, naar mijn mening, niet alleen wat van zijn emotionaliteit; hij verliest ook zijn argeloosheid. Want men leert dan de fraaie slagwoorden te doorzien, waarmede de betrokkenen zich tot het publiek wenden.

Uiterst belangrijk is het voor een organisatie als de JOVD, de leden

door
Edgar Nordlohne

de weg te wijzen naar die schriften, die de ware bedoelingen van bepaalde stromingen en personen onthullen.

Het merkwaardige is, dat tal van politici en persmensen geneigd zijn, over figuren als Hofstra of Nasser te oordelen, zonder kennis te hebben genomen van schriftelijke getuige-

nissen, die zij het licht deden zien. Wie zich voor staatkunde interesseert, moet niet aarzelen, te zoeken naar de bron. De bron is steeds kleiner dan de stroom, zodat het geen onbegonnen werk is, van de bron kennis te nemen.

De liberale bron welt op uit het verlangen naar wat meer vreugde, wat meer recht, wat meer menselijke solidariteit.

Deze verlangens moeten aanwezig zijn geweest bij de eerste mensen, zij zullen — stellig — ook aanwezig zijn bij de laatste mensen, die de aarde zullen bevolken.

Maar in elke tijd zullen de mogelijkheden om dat verlangen te bevredigen anders zijn. De liberale staatkunde zal zich dus aanpassen of — dat ware beter! — zal op de naaste toekomst moeten vooruitlopen.

Om hieraan mede te werken is goed. Laat niemand zich door sinici hiervan afhouden! Wanneer in de JOVD dit inzicht kan rijpen, heeft zij haar grootste bijdrage aan de ontwikkelingsgang van haar leden gegeven.

L. DE JONGE & ZOON

Vertegenwoordigers van fabrieken van

Staaldraadkabels (VOLGENS ELK VOORSCHRIFT)

Touwwerk - Herculestouw - Cobratouw

GIESSENWEG 77 - TELEFOON 51440 (2 lijnen) - ROTTERDAM

Levering uit voorraad te Rotterdam

Zeeschepen van elk type

5 Bouwhellingen tot 200 m lengte

**C. VAN DER GIESSEN
& ZONEN's SCHEEPSWERVEN N.V.**

Krimpen aan den IJssel
tel.: 244 - Rotterdam: 110460

EINDHOVEN, de stad waarin onze tijd zijn

Wanneer Eindhoven als congreszetel wordt verkozen dan verheugt dit uiteraard onze V.V.V. en indien jongeren voornemens zijn om in Eindhoven te congresseren dan waarderen wij dat in bijzonder hoge mate; immers is de jonge stad Eindhoven, de stad van vandaag, de stad der jongeren.

Niet alleen jong in constructieve ontwikkeling is Eindhoven, maar vooral ook m.b.t. haar bewoners, waarvan zij in vergelijking met iedere andere stad van ons land procentueel het grootst aantal jongeren telt, is ze jong en jeugdig.

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie heeft thans voor 10 en 11 november a.s. een landelijk congres in Eindhoven geprojecteerd en op basis van vorengaande ontboezeming heten wij die vereniging in bijzondere mate van harte welkom in onze stad.

Mogen de organisatie en de resultaten van het congres een succesvol verloop hebben.

Om de congressisten enige indruk te geven over Eindhoven, de stad waarin onze tijd zijn hoogste lied zingt, benutten wij gaarne de ons zo vriendelijk geboden gelegenheid om in het congresnummer „De Driemaster”, maandorgaan van de congresserende vereniging, een schets te geven.

Eindhoven is een stad van contrasten. Een stad met eigenschappen die onmogelijk onder een noemer te vangen zijn. Zij tekenen deze jonge gemeente, die men in een onverklaarbare neiging om elke vergelijking met het buitenland vleiend te vinden zo graag Amerikaans noemt. Zij is even Nederlands als het Amsterdam van de Gouden Eeuw Nederlands was, maar zij is het in een jongere eeuw, de twintigste en op een andere plaats.

Enkele tientallen jaren geleden was Eindhoven een in den lande nauwelijks bekend provinciestadje, dat hemel en aarde bewegen moest om tenminste een spoorverbinding te krijgen en waarin de Eindhovenaren gezapig hun leventjes sleten rond een Marktplein met rustige lindebomen.

Vandaag is Eindhoven de zesde stad van Nederland, een industrieel centrum van wereldbetekenis met de langzamerhand alom bekende titel „de stad in de steigers”.

Al jaren lang staat zij in die steigers, want de stad is bezig vorm te vinden. Het wonderlijke geheel, dat een klein stadje met een ring van dorpjes vormde, wordt gegroepeerd tot een eenheid. Eindhoven zet een dikke streep onder het verleden. Maar blijft het dankbaar, want het heden ging er in verborgen. Tegelijk wendt de stad zich vol verwachting naar de toekomst, die tot grote daden inspireert. Het verleden bewaart zij, maar geeft het als een juweel uit een oud sieraad een nieuwe zetting waarin het opnieuw begint te stralen.

Haar voornaamste tooi echter is het heden, met zijn ondernemingslust, zijn durf, zijn werkkraft, zijn trots en zelfs zijn ijdelheid.

Bezat Eindhoven geen industrieën, de stad zou niet zijn wat zij is en zij

is zich daar wel van bewust. Een fabrieksstad dus? Een stad waar boven de stenen massa van fabrieken, magazijnen, winkels en woningen, een donkere walm hangt uit de omhoogpriemende schoorstenen, de grijze adem van de industrie?

Een stad waarin het leven de fleur mist, die het elders de moeite waard maakt geleefd te worden? De ganse dag rumoert er de arbeid, waarvan demelodie een overweldigende symfonie is, die niets meer heeft van het lied van de dorpsmid in zijn smidse. In zo'n stad maakt de cacafonie van zware vrachtwagens en schreeuwende sirenen, oproepend tot het werk of het einde van een lange dag aankondigend, het leven dof en grijs, grijs als de stad zelf.

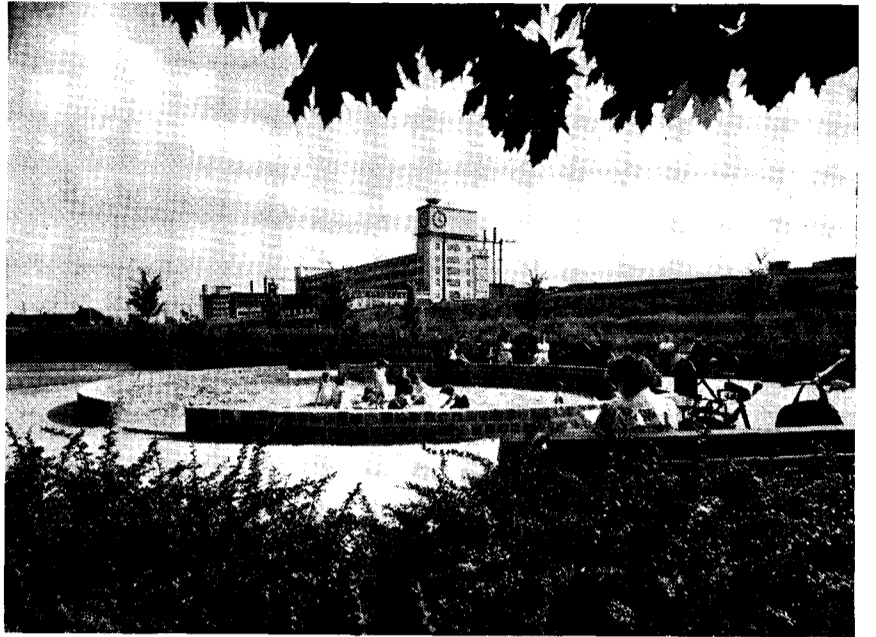
Zo is Eindhoven niet! Zeker, de schoorstenen stoten er hun rook uit als overall. De arbeid is er de impuls van het gehele bestaan en zijn geluid klinkt als progressieve muziek, die de oren tuiten doet.

Vrachtwagens rijden er af en aan en fabriekssirenen klinken er op gezette tijden. Meer nog, onze tijd zingt er zijn hoogste lied, hoog in de lucht, in het geluid van gierende straaljagers. Maar daar doorheen luiden de klokken, waarin het hart van Brabant slaat.

Eindhoven is een stad van contrasten. In haar nieuwe vorm is deze stad het tegendeel van de fabrieksstad, zoals men zich die voorstelt, grauw en eentonig. Tussen de woonwijken, waarvan er zijn, zo gevarieerd, dat men nauwelijks kan geloven dat het in deze tijd mogelijk was zo te bouwen, wordt het groen gelegd. De seizoenen door beleeft de stadsmens daar zijn vreugde aan. Daar breken in de lente de knoppen open. In de zomer heerst er de kleur oppermachtig. De herfst legt er bruinen en roden en okers. Zelfs de winter heeft er een eigen schoonheid.

Nog is het niet genoeg. De betonnen blokken, de machtige vestingen van vandaag, waarin het werk wordt verricht, zijn in heldere kleuren gezet, waarin de zon haar stralen spelen laat.

Deze fel levende, kleurige stad breekt als een jonge vogel uit de schaal. Smalle wegen worden verbreed, barricaden doorbroken en kloven gedicht. Plannen, die een gemeente tot stad moet maken worden met voortvarendheid ontworpen en ten uitvoer gelegd. In die voortvarendheid schuilen de aarzeling van de beginneling en de roekeloosheid van de avonturier, maar zij vindt haar voornaamste bron in de arbeid van de mensen van Eindhoven, die met Gods zegen dit alles mogelijk maakt.

Groenstrook Groenewoudseweg (detail langs hoogspoor)

In de betekenis en de ernst van deze arbeid ligt de hechte basis van Eindhovenens bloei. Een bloei die zich niet alleen manifesteert in steigers en stenen en beton, in brede wegen, die als evenzovele aders zijn die de stad nieuwe levenssappen toevoeren, maar ook in een belangrijke en snelle culturele ontplooiing in de ruimste zin van het woord.

Veel meer dan slechts een luxueuse versiering van het leven van alledag. De beoefening en het genot van de schone kunsten, de ontwikkeling van kennis en goede smaak, de bevordering van de volksgezondheid door verantwoorde ontspanning op sportvelden en in recreatieoordens zijn er een onmisbaar en als zodanig erkend onderdeel van het leven, waardoor gelegenheid en ruimte met gulle hand geboden wordt.

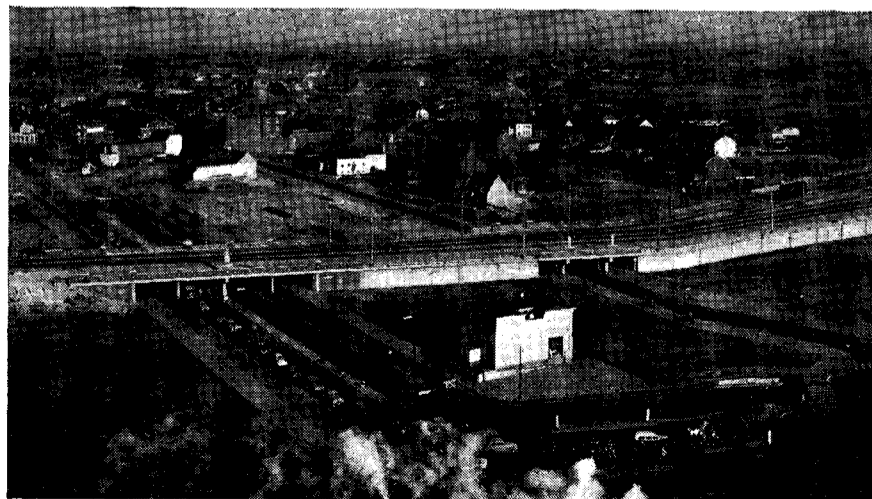
Eindhoven mag dan een stad zijn met weinig bezienswaardigheden in de zin, die dit woord in de loop der tijden heeft gekregen, maar de stad zelf is een bezienswaardigheid, waarin bovendien al het begin kan worden gevonden van wat steden in vroeger eeuwen tot monumenten heeft gemaakt.

Eindhoven is geheel en al van vandaag en komt daar rond voor uit. Een ontmoeting met deze stad betekent voor degenen, die de eigen tijd in goede en kwade dagen weten te beleven, een blij herkennen, voor anderen kan zij een verrassing zijn.

Waar verpozing lokt.

Het werkzame Eindhoven streeft omhoog in een wonderlijk schoon gewest, waar in de natuur en in de mens de tijd van Breughel en Van Gogh haast ongerept bewaard bleef. In een straal van enkele kilometers vindt ge er de veelzijdigheid van het hedendaagse vermaak, naast de ademende stilte, cultuur en natuur der eeuwen. Waar ge in de stad zelf het oog van Uw foto- of filmcamera kunt richten op de meest moderne steden- en fabrieksbouw, kan ditzelfde oog in de omgeving de schoonheid van de vele vennen, de watermolens, kastelen en pittoreske dorpen vangen.

Ge kunt in open en overdekte zwembaden en riant aangelegde sportparken Uw hart ophalen aan Uw geliefde sport, of dwalen door de schilderachtige open natuur en de uitgestrekte geurige bossen, in alle windstreken aan Eindhoven grenzend. Op een zomerse zondag kunt ge U verbazen over de rijke schoonheid van het in middeleeuws kostuum beoefende vendelzwaaien of het zogenaamde koningsschieten door de Brabantse gilden. Op een werkdag kunt ge ontspanning zoeken in een rondleiding door enkele van Europa's modernste fabrieken, welke in wonderlijke tegenstelling staan tot de schone, eeuwenoude ambachten, die ge in de dorpen rond Eindhoven nog vlijtig ziet beoefenen.

De ruimte in het nieuwe centrum (gezien vanaf de

HAPPY GEE

H. P. Gelderman & zonen
n.v.
OLDENZAAL - HOLLAND

SPINNERS
WEAVERS
FINISHERS

COTTON
RAYON
SPUN RAYON

hoogste lied zingt

Aan de aanleg en het onderhoud van de fraaie stadsparken en de vele kleurrijke plantsoenen wordt van gemeentewege grote zorg besteed. Zowel langs de Dommelboorden in de binnenstad als in de allernieuwste woonwijken bieden zij welkome rust en recreatie.

Het prachtige vogelpark „Animali” met zijn gevarieerde inheemse en tropische fauna trekt steeds meer bezoekers uit binnen- en buitenland. Zo kunt ge in en om Eindhoven vrijwel alles vinden wat Uw hart en Uw gezelschap begeert.

Eindhoven is rijk aan arbeidsdynamiek, doch — in stad en omgeving — even rijk aan ontspanning en verpozing.

Wij weten, dat wij met ons verhaal te kort schieten. Zoals gij te kort zult schieten om — al bleef ge hier een maand — al dit goeds en schoons te genieten....

In het voormalige Waagegebouw aan de Paradijslaan werd in het najaar 1954 een Oudheidkundig Museum geopend.

In dit museum wordt een beeld gegeven van de geschiedenis, de folklore en de archaeologie van Eindhoven en Kempenland.

Eten en drinken.

In vele uitnemende restaurants zwaaien befaamde cuisiniers de pollepels om aan de eisen van het meest verwerende publiek te voldoen. Ge vindt er niet alleen exquisite Europese keukens, maar ook zeer goede Indische en Chinese.

En 's-avonds is het goed verpozen in de gezellige café's en bars, waarvan verscheidene de dansgelegenheid door uitstekende orkesten opluisteren.

Wanneer ge niet de stedse eetgelegenheid zoekt, doch meer het oog hebt op landelijke herbergen of luxe

Speelweide-August Sniederslaan

Herzenbroekenweg - Tongelre

Tentoonstellingen.

Het Stedelijk van Abbemuseum bezit niet alleen een prachtige collectie hedendaagse kunst, doch er worden ook regelmatig tentoonstellingen gehouden die de bezoekers van ver over de grenzen trekken. Eindhoven is echter ook enkele kleine particuliere kunstzaaltjes rijk, die vaak belangrijk werk exposeren.

buitenrestaurants.... ook deze vindt ge te kust en te keur in Eindhoven's omgeving.

Woningbouw en stadsontwikkeling.

Indien ge belangstelling hebt voor moderne woning-, villa-, fabrieks- en kerkenbouw, haal dan in Eindhoven Uw hart op! Internationaal vermaard zijn de prachtige ruime tuindorpen van middenstands- en arbeiderswoningen.

In de randgemeenten vindt ge, temidden van bos en hei, juweeltjes van moderne villabouw. En bekijk de moderne fabrieks- en kantoorgebouwen in Eindhoven eens!

Doch bovenal is Eindhoven een bezienswaardigheid door de dynamiek, waarmee de stad zich stedenbouwkundig ontwikkelt.

Zie slechts het nieuwe spoorweg-complex met zijn zeven viaducten, het gloednieuwe station der N.S., het nieuwe stadhuis, de nieuwe brandweerkazerne, het nieuwe St. Catharina Lyceum, kortom de stad van vandaag in haar gedurfde, doch veelbelovende ontwikkeling die bijzonder relief verkreeg met de vestiging ener Technische Hogeschool.

Sport en spel.

Eindhoven heeft drie grote sport-

parken, talrijke prachtige, modern aangelegde sportvelden, waar voetbal, tennis, hockey, cricket, korfbal, handbal, golf (in Eindhoven's naaste omgeving ligt een der vermaardste golfclubs van Europa) en andere openluchtporten worden gespeeld. Er worden ook vaak motorraces, wielervedstrijden en concours hip-pique georganiseerd. Verder een overdekt en een open zwembad, gelegenheid tot kanoën op de riviertjes, die door en om Eindhoven stromen.

Tallose speeltuinen, parken en plantsoenen bieden ruime recreatiemogelijkheid. Voor wandel-, fiets- en autotochten is de omgeving van de stad, die ook bijzonder geliefd is door ruitertoeristen, bij uitstek geschikt. Tenslotte kunt ge in Oirschot miniatuurgolf beoefenen.

Film en toneel.

Natuurlijk heeft Eindhoven een aantal bioscopen, waaronder zeer moderne. Vaak beleven belangrijke films in Eindhoven hun eerste vertoning in Nederland. Bekend zijn ook de zondagmorgenvertoningen van culturele films.

Kunstenaars, toneel-, operette- en operagezelschappen alsmede orkesten van wereldnaam trekken regelmatig volle zalen in de grote Philips Schouwburg en het gebouw „Katholiek Leven”. Een gezellige tegenhanger van deze kunstmanifestaties is de jaarlijkse Eindhoven'se Kermis die op de laatste zondag van juli begint. Deze kermis is in haar omvang enig in den lande. Op alle pleinen en pleintjes van de stad slaat zij haar tenten op.

En wie op 18 september de traditionele Bevrijdingsfeesten in Eindhoven meemaakt, ondergaat het sprookje van Eindhoven als feerieke lichtstad.

Gilden Folklore.

Als 's zondags de arbeid rust, kunt

ge in de dorpen soms de gildebroeders in actie zien in hun kleurige kledij. Dan kunt ge het boeiende schouwspel en de sierlijke behendigheid van de vendelzwaaiers op dorps- of kasteelplein aanschouwen. Uw oog kan ook geboeid worden door een wedkamp in het „koning-schieten” in een weiland, waar bij gunstig weer ook de traditionele gilde-teerdagen (Brabantse koffietafel) in de openlucht plaatsvinden.

Natuurschoon.

Als een gordel van schone edelstenen liggen om Eindhoven de dorpen temidden van ongerepte natuur, die haar charme voornamelijk ontleent aan de uitgestrekte bossen, heidevelden en de vele romantische vennen.

Zeldzaam bekoorlijk stromen daar riviertjes doorheen, zoals de Tongelreep en de Run en als voornaamste de Dommel, in toom gehouden door eeuwenoude watermolens. Hier ondergaat vooral de kanovaarder de afwisselende schoonheid van het rijk gevarieerde landschap. Dit alles en nog veel meer maakt de Kempische natuur rondom Eindhoven tot een openbaring voor hen, die een ongekunsteld land vol contrasten weten te waarderen.

P. J. J. JACOBS,
Directeur V.V.V.-Eindhoven.

WERF I.S. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 07430

GEBR. BODEGRAVEN NIEUWKOOP

- ★ Fabrik van Metaalwaren
- ★ IJzerhandel

Telef. 01725 nr. 104 en 289

Resoluties inzake een aantal praktische vraagstukken

Ook landbouwresolutie aan het congres voorgelegd

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie, in algemene vergadering bijeen te Eindhoven op 10 en 11 november, overwegende dat;

de processen in Indonesië, in zaken waarbij Nederlanders betrokken zijn, door politieke en sentimentoverwegingen een wending hebben genomen, die in strijd is met de meest elementaire opvattingen van 't recht bij het huidige radio- en televisiebestel aan bepaalde groeperingen weinig of geen kans op zendtijd geboden wordt

de woningnood, 11 jaar na de bevrijding, nog altijd schrikbarend groot is en dat hiervoor nog steeds geen maatregelen getroffen zijn, die op korte termijn een oplossing in het vooruitzicht stellen

de ongezonde toestand van de talloze zelfstandige en niet te controleren werkende voetbalpools om een bevredigende oplossing vraagt, waarbij de gehele Nederlandse sportwereld baat heeft en niet slechts een bepaalde tak van sport

de huidige belastingpolitiek een onredelijk zware druk legt op ongehuwden en op de gehuwde, werkende vrouw

vele jongeren door de overdreven zware eisen, die gesteld worden bij de examens voor vakdiploma's, sterk belemmerd worden bij hun zelfstandige ontplooiing

door de hardnekkige en onredelijke eisen van de Indonesische regering, bij velen onzekerheid heerst over de toekomstige status van Nieuw-Guinea

slechts een gezamenlijk gevoerde buitenlandse politiek der Europese landen, Europa weer een volwaardige plaats kan doen innemen in de wereldpolitiek

sprekt als haar mening uit dat:

1. de Nederlandse regering bij de daartoe geëigende internationale organisatie's alsnog zeer krachtig moet protesteren tegen de rechtsgang bij de processen tegen Nederlanders in Indonesië

2. bij het radio- en televisiebestel, zolang de door ons voorgestane nationale omroep nog niet is verwezenlijkt, een ruimere plaats moet worden ingeruimd voor een programma, waarin alle belangrijke groeperingen zich kunnen laten horen

3. de Nederlandse regering met meer kracht en initiatief de woningbouw ter hand moet nemen, meer aandacht aan rationalisatie en mechanisatie te besteden, en onnodig belemmerende bepalingen voor de vrije woningbouw dienen te worden opgeheven en dat de bouw van scholen, sport- en recreatiecomplexen bij de woningbouw niet op de achtergrond mag worden gedrongen

4. ten spoedigste een nationale voetbalpool dient te worden ingesteld

5. de rigouze belasting voor vrijgezellen en die, op de cumulatie van inkomen bij de gehuwde, werkende vrouw drastisch dient te worden verminderd

6. de eisen voor de vakdiploma's teruggebracht moeten worden op een redelijk niveau, dat gebaseerd is op de praktijk en deze niet mogen worden gebruikt als middel tot het voeren van een bepaald vestigingsbeleid

7. de Nederlandse regering de soevereiniteit over Nieuw-Guinea voor langere tijd in het belang van de bevolking dient te behouden en dit

moet laten blijken door een krachtig politiek en economisch beleid ten aanzien van dit gebied

8. met alle ten dienste staande middelen de Europese intergratie bevorderd dient te worden, teneinde Europa niet langer als speelbal te laten dienen van de grote wereldmachten

en gaat over tot de orde van de dag. Eindhoven, november 1956.

Op initiatief van ons H.B.-lid Rien Booy heeft het hoofdbestuur enkele maanden geleden een commissie ingesteld, die tot taak kreeg een aantal actuele vraagstukken te bezien en hiervoor zo mogelijk in kort bestek een uitspraak te doen.

Een achttal vraagstukken heeft de commissie belangrijk genoeg geacht om in de vorm van een resolutie aan het congres in Eindhoven voor te leggen.

Het hoofdbestuur acht het nuttig om over belangrijke vraagstukken — in het bijzonder met betrekking tot de jeugd — eerst de mening van de leden te horen.

Opdat een ieder reeds van de inhoud van de resolutie kan kennismaken, drukken wij hem hiernaast in zijn geheel af. Namens de resolutie-commissie

**BOOY,
DORSMAN,
HOOGENDIJK,
ULJÉE.**

Resolutie inzake het landbouwbeleid

De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie, in algemene vergadering bijeen te Eindhoven op 10 en 11 november 1956, overwegende dat, de functie van de landbouw in de Nederlandse samenleving van zodanig belang is, dat het te voeren landbouwbeleid er op gericht dient te zijn, dat de landbouwende bevolking een rechtvaardig deel van het nationale inkomen ontvangt.

De Nederlandse landbouw produceert op een wijze, dat de productiekosten de laagste ter wereld kunnen worden genoemd;

niettegenstaande dit, geconstateerd dient te worden, dat door de beschermende maatregelen voor de landbouw in het buitenland en het mede daardoor ontstaan van een overschottenmarkt, in plaats van een normale wereldmarkt voor landbouwproducten, de positie van de Nederlandse landbouw zodanig is geworden, dat de productiefactoren, kapitaal, grond en arbeid een te geringe beloning ontvangen;

één en ander voor de instandhouding van een zo rationeel mogelijk werkende landbouw in ons land zeer gevaarlijk is, spreekt als haar mening uit, dat het een taak van landbouw en overheid is, maatregelen te beramen en in werking te doen treden, waardoor het mogelijk is een beleid te voeren, waardoor aan de betreffende pro-

ductiefactoren, mits deze in een zo juist mogelijke verhouding zijn samengevoegd, een redelijke beloning toekomt;

hier maatregelen van tweeërlei aard op haar plaats zijn en wel maatregelen, die op lange termijn een gunstige werking zullen hebben, te weten van cultuurtechnische aard en die, welke een sanering van de bedrijfsgruote beogen, opdat een zo rationeel mogelijke voering der landbouwbedrijven kan plaats vinden; daarnaast echter maatregelen dienen genomen te worden, die op korte termijn tot verbetering leiden; het betreft hier maatregelen van prijspolitieke aard, waarbij het mogelijk moet zijn, dat door een systeem van garantie — en richtprijzen voor een aantal basisproducten — gebaseerd op de werkelijke pro-

ductiekosten, berekend door het Landbouw Economisch Instituut — aan de boer op een sociaal en economisch goed geleid bedrijf een redelijk inkomen te verschaffen; bovengenoemde maatregelen ongetwijfeld gepaard zullen moeten gaan met de opvoering der arbeidsproductiviteit in de landbouw; het ontstane surplus van de agrarische beroepsbevolking in bepaalde gedeelten van ons land, middels betere beroepenvoorlichting en beroepskeuze ten plattelande dient te worden opgevangen;

dat het Nederlandse volk dient kennis te nemen van de gevaarlijke positie, waarin de Nederlandse landbouw als producent van goedkoop en waardevol voedsel is komen te verkeren

en gaat over tot de orde van de dag.

Geslaagd weekend te Nunspeet

Als inzet voor het nieuwe seizoen werd door het hoofdbestuur van de J.O.V.D. in Nunspeet op de Eikhoeve een weekend georganiseerd.

In zijn openingswoord kon de heer Jacobse de burgemeester van Olst, de heer A. Nawijn verwelkomen, die met zijn vrouw aan het weekend heeft deelgenomen.

De vice-voorzitter ging o.m. uitvoerig in op de kabinetsformatie en sprak in dit verband tevens over het probleem der bezitsvorming.

De heer Jacobse sprak zich uit vóór de bezitsvorming, omdat daardoor een maatschappelijke structuurhervorming in liberale richting zou worden bereikt. Maar ook in liberale kringen heeft men zich niet erg beraden over de bezitsvorming, en vooral daarom zal de J.O.V.D., die niet betrokken is in het verkiezingsgeheel, deze zaken moeten onderzoeken.

Hierna werd het woord gegeven aan de heer Ir. F. H. Hidding uit Assen, die een toelichting gaf op de landbouwresolutie.

De zaterdag werd besloten met een nachtwandeling door de omgeving van Vierhouten.

Op de tweede dag van dit weekend werd na de lunch door de heer Nawijn een inleiding gehouden over het onderwerp: De plaats van de Nederlandse gemeente in het staatsbestel. De heer Nawijn, burgemeester van Olst, schetste uitvoerig de ontwikkeling van buurtschap tot de gemeente zoals wij die nu kennen. De gemeenten vormen nu de samenstellende delen van de staat en zijn de voortzetting van de buurtschappen.

Onder Willem I waren de gemeenten vaak zeer afhankelijk van het centrale gezag, waardoor zij niet tot ontwikkeling konden komen en er sprake was van verstarring.

Dit werd vooral bewerkt doordat de koning de wethouders benoemde, raadsleden niet rechtstreeks werden gekozen en er geen openbaarheid van de vergaderingen bestond. Bij de grondwet van 1848 werd tevens de gemeentewet van kracht, die de genoemde verstarrende factoren uit de weg ruimde. De lokale samenleving kreeg daardoor een zelfstandige plaats in ons staatsbestel.

De heer Nawijn ging uitvoerig in op de taak van het college B. en W.

en die van de gemeenteraad. Verder besprak de inleider de positie van de burgers die de kandidaten stellen en verkiezen. Tenslotte gaf spreker een overzicht van wat hij ten deze als wenselijk beschouwde. De burger heeft slechts moe-reel aanspraak op het genot van burgerrechten, indien hij zich kwijt van zijn burgerplichten.

Tot de eerste burgerplichten behoort het zich uitspreken over de zaken, welke de huishouding der gemeenschap, waartoe men behoort, betreffen.

Bij het ontbreken van de praktische mogelijkheid om het oordeel van iedere burger individueel te vragen, behoren die zaken te worden beoordeeld door vertegenwoordigers der burgers, door hen zelf te verkiezen. De verkiezing van vertegenwoordigers is slechts mogelijk op georganiseerde wijze en wel door de politieke partijen.

Elke kiesgerechtigde behoort zich aan te sluiten bij de politieke partij zijner keuze en actief aan de werkzaamheden dier partij deel te nemen, wil hij aanspraak kunnen maken op het recht kritiek te oefenen op de gang van zaken, bij het bestuur der gemeenschap.

Het is uitgesloten, dat een politieke partij in alle opzichten voldoet aan de opvattingen van iedere burger, zodat de burger zich zal aansluiten bij die partij, waarin hij de meeste zijner eigen opvattingen en inzichten ziet gehuldigd.

Na afloop van een zeer geanimeerde discussie werd dit geslaagde weekend door de heer Jacobse gesloten.

C. J. W. Weber.

Alg. Assurantiëkantoor van Asbeck

- ◆ Beroepsfinanciering
- ◆ Hypotheken
- ◆ Levensverzekeringen

Offerte zonder verplichtingen. Wij staan overal te Uwer beschikking.

Diepenheimseweg 31, Goor (Ov.), Tel. K 5470-816, b.g.g.: boodschappendienst van elk telefoondistrict.

Interview over jeugd en sparen door Ferry Hoogendijk

Dr M. W. Holtrop, President van de Nederlandse Bank, geeft zijn mening

De laatste tijd wordt er veel over bezitsvorming gesproken. Bezit krijgen men veelal door besparingen. De problemen van het sparen zijn bij uitstek vraagstukken die de jongeren aangaan.

Het leek ons daarom dienstig de jongeren voor te lichten over het sparen in zijn algemeenheid en de verschillende spaarvormen in het bijzonder.

Wanneer men zich met een bepaald probleem wil gaan bezighouden, dan is er geen betere weg om er iets van te weten te komen, dan de weg naar de deskundige. Alleen deskundige mensen kunnen voorlichting geven, die een ieder tot nut kan zijn. Wij hebben dan ook gemeend dat de serie „jeugd en sparen” niet beter geopend zou kunnen worden dan door dr. M. W. Holtrop, president van de Nederlandse Bank.

Wij zijn de heer Holtrop dankbaar dat hij ons heeft willen ontvangen om de jongeren voor te lichten over het sparen. De heer Holtrop zei ons, dat hij zelden een vraaggesprek toestaat, maar dat hij voor de jeugd een uitzondering had gemaakt.

Dit maakt de antwoorden van de heer Holtrop op de vragen, die wij hem mochten stellen, nog waardevoller. Dr. Holtrop geeft in het begin van het onderhoud een duidelijke uiteenzetting over de noodzaak dat een volk spaart. Daarna richt hij zich in het bijzonder tot de jongeren. **Vraag: Kunt U in het kort een uiteenzetting geven, waaruit blijkt hoe noodzakelijk het is, dat een volk spaart?**

Antwoord: Wanneer ik ga spreken over de noodzaak, dat een volk spaart, wil ik toch eerst vooropstellen hoe noodzakelijk het is, dat de mens spaart. Het sparen ligt namelijk geheel in de persoonlijke sfeer. Voor mij zijn de persoonlijke redenen om te sparen nog belangrijker dan de maatschappelijke.

De formulering van Uw eerste vraag vereist echter een behandeling van de maatschappelijke noodzaak van het sparen. De noodzaak is het beste samen te vatten in de maatschappelijke investeringen. Deze investeringen kunnen wij in drie hoofdpunten verdelen.

In de eerste plaats moet rekening gehouden worden met de groei van de bevolking. Dit geldt in het bijzonder voor ons land. In Nederland neemt de beroepsbevolking per jaar met ruim 50.000 toe. Deze mensen moeten apparatuur hebben om te kunnen werken, enz., enz. Dit noemen wij de noodzaak van investering in de breedte.

Als tweede punt kennen wij de investeringen in de diepte. Deze investeringen kunnen aanleiding zijn tot welvaartsvermeerdering. Men kan alleen tot verhoging van de welvaart komen, wanneer steeds wordt overgegaan tot nieuwe investeringen, tot een gebruik van méér technische hulpmiddelen per arbeider.

Tenslotte zijn er besparingen nodig voor het kunnen kweken van een overschot op de lopende rekening van de betalingsbalans. Een dergelijk overschot is onder meer noodzakelijk in verband met de investeringen, welke door het Nederlandse bedrijfsleven in het buitenland moet worden verricht ter vergroting van de afzetmarkt en met het oog

op de noodzakelijke aanpassing van de deviezenreserve aan het uitbreidende verkeer.

Wanneer wij aan deze dwingende eisen willen voldoen, dan moet in ons land elk jaar minstens 15% van het nationale inkomen bespaard worden. Dit percentage werd in Nederland in de laatste jaren inderdaad bereikt en zelfs iets overschreden. In guldens uitgedrukt is het ongeveer 4 miljard. Per gezin moet er door de maatschappij dus minstens f 1.500 per jaar bespaard worden.

Waardevolle percentages

Wanneer ik nog enkele percentages mag noemen, dan lijkt het mij dienstig de volgende verdeling van de besparingen aan U voor te leggen. Van het totaal der besparingen werd bespaard:	
door gezinnen en bedrijven, anders dan N.V.'s	52,1%
waarvan belegd bij:	
spaarbanken	11,7%
levensverzekeringsmaatsch.	9,6%
overige verzekeringsfondsen	16,6%
overige besparingen	14,2%
door het bedrijfsleven in N.V. vorm (reserveringen van N.V.'s)	38,6%
door de overheid (schulddelging)	9,3%
	100,0%

Bijgaand publiceren wij het eerste artikel van een reeks van vier bijdragen over „jeugd en sparen” geschreven door onze redacteur Ferry Hoogendijk.

Het eerste artikel werd reeds in Elsevier's Weekblad opgenomen. Het besproken onderwerp is echter dermate interessant, dat wij het ook gaarne in ons blad doen afdrukken.

Het cijfer van de overheidsbesparing vereist nog enige toelichting. De overheid beschouwt alleen schulddelging als besparing. Alle andere uitgaven worden als consumptief beschouwd, ook die voor duurzame voorzieningen, zoals wegeaanleg en Zuiderzeewerken.

Worden dergelijke kapitaaluitgaven als investeringen aangemerkt, dan

beliepen de overheidsbesparingen in 1954 dus meer dan 9,3% van het nationale inkomen.

Wanneer wij deze getallen bekijken, dan blijkt eruit, dat er in Nederland een gezonde spaarzin aanwezig is. Dit is gelukkig, want alleen door sparen kan een volk in zijn geheel zich welvaart verschaffen.

Industrialisatie eist grote besparingen

Het lijkt mij nuttig er op te wijzen hoe belangrijk de investeringen in de industrie zijn. Over de periode jan. 1948-juni '52 werd bruto f 40.000 per arbeidsplaats daarvoor besteed. Gedurende de periode na juni '52 zijn deze cijfers zeer belangrijk gestegen: bruto f 60.000 per arbeidsplaats!

— Het noemen van veel getallen kan verwarrend werken, doch de zojuist genoemde cijfers, kunnen geen duidelijker beeld geven van de grote besparingen die gedaan zijn en ook moesten worden. —

Ik zou hierbij nog een kanttekening willen maken. Wij hebben zojuist gesproken over de vergroting van de apparatuur om de toenemende bevolking aan het werk te kunnen zetten. Als een aparte categorie moet hier genoemd worden de woningbouw. Dit is geen apparatuurvergroting, maar een behoefte aan duurzame verbruiksgoederen. Het bouwen van woningen schept geen welvaart. Het is het besteden van welvaart. Wij hebben een grote achterstand in de woningbouw van ongeveer 9%. Wij moeten ons bewust zijn, dat dit als een grote last op ons drukt.

De noodzaak dat een volk spaart, hoop ik hiermede voldoende te hebben toegelicht.

Verskillende spaarmethoden

Vraag: Kunt U — uitgaande van deze noodzaak — een overzicht geven van de spaarmethoden, die gevolgd kunnen worden door jeugdige spaarders, die een begin willen maken met het vormen van enig eigen bezit?

Antwoord: Wij gaan nu dus praten over de individuele mens, die wil gaan sparen. Wanneer iemand tot

een doelmatige inkomstenbesteding wil komen, dan is het noodzakelijk dat hij spaart. En dit geldt in het bijzonder voor de jeugd!

Als men vroeger als jongeling voor het eerst ging werken dan was het geen zeldzaamheid, dat men geen loon ontving, doch dat men zelfs leergeld toe moest betalen. Dit is geheel veranderd. Tegenwoordig krijg je als jongeman of jonge vrouw, wanneer je gaat werken, direct een behoorlijk loon. Dit houdt een gevaar in. Vroeger begon je met heel weinig en klom je langzaam op. Dit had — naast nadelen — ook een voordeel. Naarmate de behoeften toenamen klom ook het loon.

Tegenwoordig krijg je als jeugdige man of vrouw direct reeds veel geld in handen. Het gevolg hiervan kan zijn, dat het in belangrijke mate wordt uitgegeven aan futiliteiten. Vergeten wordt dat later, na huwelijk bijvoorbeeld, de behoefte aan geld zal gaan toenemen, maar dat dan het loon niet sterk meer zal stijgen. Daarom moeten de verdiensten die je — als je jong bent — niet direct nodig hebt opzij worden gelegd; m.a.w. je moet sparen!

Persoonlijk vrijheid door sparen

Verder moet de jeugd begrijpen, dat je alleen dan persoonlijke vrijheid kan verwerven, wanneer je enig bezit hebt. Op een gegeven moment moet er soms risico worden genomen om vooruit te komen. Wanneer je dan niet over enige reserve beschikt, kun je dat risico niet nemen. Wanneer je geen bezit hebt heb je geen vrijheid van keuze meer!

Als een verder belangrijk punt wil ik nog noemen, dat een zekere reservevorming een vergroting geeft van zekerheid. Een sterk mens zal zo veel mogelijk zijn eigen omstandigheden willen beheersen. Daarom is het verkeerd om te leven naar het maximum van het inkomen. Dan kan men niet meer tot sparen komen. Dat dit gevaar tegenwoordig aanwezig is kan men zonder twijfel zeggen. Om te kunnen sparen is wilskracht nodig. Als men niet spaart — en ieder mens kan sparen — is men een slappeling!

(z.o.z.)

Hoogtepunt voor de jeugd van Gouda, die zijn penningen met een gevoel van voldoening naar de bank brengt.

(Cliché welwillend afgestaan door Elsevier's Weekblad).

(vervolg van pag. 9)

Wanneer U mij vraagt wat de beste vormen zijn van sparen voor jeugdige spaarders dan zou ik tegenover elkaar willen plaatsen: het sparen bij de spaarbank en de doelverzekeringen, waarbij men zich dus verzekert voor een bepaald doel zoals levensverzekeringen, studieverzekeringen, enz.

Andere spaarvormen, zoals eigen belegging in effecten, lijken mij voor de jeugd in zijn algemeenheid niet zo aantrekkelijk.

Aanmoediging door de overheid

Vraag: Welke maatregelen zou de overheid kunnen nemen om de spaarzin aan te moedigen?

Antwoord: Al eerder heb ik opgemerkt, dat wij in Nederland over de spaarzin niet te klagen hebben. In het bijzonder het kleinere sparen, waarbij men ook de jongeren mag rekenen, is niet slecht. Toch kan het sparen altijd nog worden aangemoedigd. De overheid kan de spaarzin vóór alles aanmoedigen door zich tot taak te stellen: waardevastheid van het geld. Wanneer er geen waardevastheid van de munt is, dan vermindert men de spaarlust uiteraard belangrijk.

Persoonlijk zie ik weinig heil in het geven van belasting-faciliteiten om het sparen aan te moedigen. Een andere zaak is of men bijzondere inspanning — bij overwerk bijvoorbeeld — niet moet belonen door het toepassen van een minder zware belastingdruk, inplaats van juist een extra zware belasting, zoals thans geschiedt.

Warneer men echter door belasting-faciliteiten het sparen gaat aanmoedigen, dan gaat praktisch gesproken de overheid de spaarduiten geven, die de spaarder zelf had moeten besparen.

Waardevastheid

Vraag: Indien twijfel aan de waardevastheid van het geld bij de jeugd een nadelige invloed op de spaarzin zou hebben, welke maatregelen acht U daartegen mogelijk?

Antwoord: De twijfel aan de waardevastheid van het geld wordt erg

overdreven. Het is minder ernstig dan men vaak doet voorkomen. Veelal wordt vergeten, dat de waardevermindering van het geld is verbonden aan de oorlogscatastrofe. Na de vorige wereldoorlog werd de waarde van het geld zeer snel aan de tijdsomstandigheden aangepast. Na de laatste wereldoorlog heeft men hier te lande de ontstane waardevermindering van het geld veel langzamer laten doorwerken.

Het was in vele opzichten beter, dat de aanpassing langzaam ging en daardoor ook beperkter kon blijven. Uit psychologisch oogpunt bezien was het echter minder goed, omdat de mensen vele jaren na de oorlog er niet meer aan dachten, dat de waardevermindering van het geld nog steeds een gevolg is van de oorlog en de devaluatie.

— **Toch zijn er wel tekenen die op inflatiegevaar wijzen, mijnheer Holtrop.** —

Ik wil niet ontkennen, dat er factoren zijn van een dreigend inflatiegevaar. Doch dit heeft men altijd in een tijd van hoogconjunctuur. Een hoogconjunctuur brengt altijd het verschijnsel mede, dat de welvaartsvermeerdering wordt uitgedrukt in loonsverhogingen. Dit houdt het gevaar in, dat men de loonsverhogingen te groot maakt en dat als gevolg de prijzen hoger worden.

De beste politiek die men kan volgen is m.i., dat een vermeerdering van de productiviteit, dat betekent een vermeerdering van de welvaart, tot uitdrukking komt deels in loonsverhoging en deels in prijsverlaging. Deze middenweg kan bewandeld worden, daar de kostprijzen van de eindproducten, bij gestegen productie en welvaart, verlaagd kunnen worden.

Wij besloten ons onderhoud met dr. Holtrop met het uitspreken van onze grote erkenning voor de wijze waarop deze de problemen van het sparen speciaal voor de jeugd heeft willen benaderen.

Moge het zo zijn, dat de voorlichting, van zo deskundige zijde verkregen, de jeugd nog meer overtuigt van het grote belang van het sparen.

Nu, het is dan zover!

Als deze regelen onder de ogen van de lezertjes komen zijn wij nog maar een luttel aantal uren verwijderd van het schone moment, waarop voorzitter Hein, beschaafd doch krachtig, de eerste klap met de voorzittershamer in de congreszaal zal doen weerklinken.

De eerste maal dat een dergelijke klap in de gewelven van onze ziel naklonk, bevonden wij ons in Dordrecht. Als jong en politiek-rein aspirant lid waren wij hotel Amerika binnengestapt om ons te vergapen aan deze massale opkomst van jeugdige liberaaltjes.

Het was een goed congres. Zeer wel herinneren wij ons nog de toespraak van prof. Oud, die vermocht een beslist ongebruikelijke mate van liberaal enthousiasme te ontketenen. Ook zien wij nog voor ons voorzitter Edgar, die een bescheiden gefluisterd vraagje onzerzijds met een welwillende, vaderlijke lach beantwoordde.

Zeer werd ons hart verwarmd door zoveel begrip van een groot man voor een klein afdelingsbaasje. Eerst later leerden wij dat vriend Edgar en het lachje even nauw verbonden waren als van Gend met Loos, als C. met A.

Doch toen waren wij reeds in de strijd op de J.O.V.D. barricades gestaald. Het congres te Meppel in 1953, Amsterdam in 1954. Ach ja, Amsterdam.

Wij herinneren ons de kreet om versobering die daar weerklonk. Ook galmt nog in onze oren na het heidens oordeel der debatten om een open brief, die de golven der politieke hartstocht hoog deed optornen tegen een schier wankele H.B. tafel.

Terwijl op de achtergrond bedrijvige obers trachtten de zaal op tijd ontruimd te krijgen verweerde voorzitter Hein zich manhaftig tegen rood aangelopen redenaars. Maar het H.B. hield stand en juist op het moment dat de obers gilden uit angst voor een met het horloge gereedstaand directeur, dreef het wierook der verzoening door de ruimte en werden de laatste agendapunten met olympische snelheid afgehandeld.

Groningen in 1955. Het rustigste congres dat wij ons herinneren. Nu ja, rustig. De zakelijke zijde kenmerkte zich door een grote eendracht, men genoot nog na van Amsterdam.

De feestelijke kant was ook eendrachtig, maar aanzienlijk onrustiger. Diep in de nacht, toen reeds de ingetogen voorzitter van de afd. Vlaardingen/Schiedam de eerste vorm van rock and roll gecreëerd had en diens penningmeester als een jong wervelstormpje overal verbijstering zaaide, toen troffen wij de eigenaar van Huize Maas in een telefoongesprek met zijn assurantiemaatschappij.

De achtergrond van dit gesprek werd gevormd door de 14e uitvoering van de binnen marcherende heiligen, door de band staande op de stoelen gespeeld, uitgezonderd dan de speler van de klavierpartij, hij lag op het instrument.

En nu dan Eindhoven. Wat wacht ons, storm of zonneshijn? Een strijd der principes of het vredig kabbelend beekje der verdraagzaamheid?

Nog kwelt onzekerheid het dorstig hart. Doch reeds heffen — bij wijze van spreken — de mannen met de rode petten in alle delen des lands hun spiegelieren om treinen met liberale toekomstmuziek naar Eindhoven te doen vertrekken. Laat dit het eind zijn van een vialt congresmeditaties.

Een oprecht woord van dank, veel dank, aan alle stationschefs. Want zonder hen zou nooit een trein vertrekken om ons naar Eindhoven te brengen. Gij begrijpt nu wel, hoe vreemd het in liberale oren ook klinkt, het eerste glas moet geheven worden op de gezondheid van — vergeef het ons — de rode petten.

G. D.

Afdelingsnieuws

ASSEN

Eerste lustrum gevierd.

Zaterdag 8 september werd in Borger de eerste, zeer goed bezochte avond in het seizoen gehouden. Na enkele huishoudelijke punten te hebben afgehandeld hield de voorzitter, ir. R. W. Garming, eën inleiding over de politieke en economische toestand in Joegoslavië.

De heer Joh. Lammerts vertelde daarna iets over de reis, die de heer

Garming en hij naar dat land maakten waarna hij de tijdens deze reis gemaakte kleurenfilm draaide.

9 juni was het vijf jaar geleden, dat de afdeling Assen en Omstreken werd opgericht. In verband met de verkiezingsdrukten moesten de festiviteiten toen worden uitgesteld.

Zaterdag 13 oktober werd dit feest op grootse wijze in Assen gevierd. Mr. H. van Riel, ondervoorzitter van de V.V.D., hield een boeiende inleiding over Engelse verkiezingen in de 18de eeuw.

Na de pauze beantwoordde spreker enkele door aanwezigen gestelde vragen. Een bijzonder gezellig bal besloot dit festijn.

GRONINGEN

Boeiende rede van de heer Louwes

Begin oktober kwam het bestuur bij elkaar en besloot de leden geregeld een schrijven te sturen, inhoudende de gebeurtenissen en verslagen van bijeenkomsten zodat ook leden, die verhinderd waren toch op de hoogte gebracht zouden worden van de activiteiten.

Het eerste nieuwsblaadje is in zee. Op 18 oktober kwam het studiegroepje voor het eerst weer bij elkaar. Het was inderdaad een kamer vol. De heer Boskma hield een

inleiding over filosofie en begon met enkele gedichten, waarin hij het oerbegrip, de oergrond van alle dingen duidelijk maakte. Daarna besprak hij de schrijver Kafka en zijn boek „Het proces“, waarin hij o.a. het bestaan van verschillende rechters besprak. De eerste als aardse wezens met menselijke eigenschappen tot rechters in het vage en ondefinieerbare.

In de grote zaal van het concerthuis kwamen op 26 oktober vele jongeren bijeen. De heer H. D. Louwes sprak over „De positie van het liberalisme in deze tijd“ voor de Centrale V.V.D. en de afdelingen van de J.O.V.D. van Noord- en Oost-Groningen en Groningen. De heer Kees Vlas opende de bijeenkomst en vergeleek dit met de opening van de Staten Generaal, waarin Eerste en Tweede Kamer onafhankelijk van elkaar aanwezig waren (evenals V.V.D. en J.O.V.D.) en waarin de heer Louwes de troonrede uitsprak d.w.z. een woord ter opwekking en het programma voor het seizoen.

MEPPEL EN OMSTREKEN

De J.O.V.D. afd. Meppel en omstreken hield op zaterdag 27 okt. haar jaarvergadering in hotel Kwint, onder leiding van de heer J. Kwint. Bij de ingekomen stukken kon medede-

ling gedaan worden van de kaderdagen die te Groningen gehouden zullen worden in nov. '56.

Verder werd door ons lid de heer J. Nysingh de landbouwresolutie uiteengezet, die op het congres te Eindhoven behandeld zal worden. Nadat de jaarverslagen van de secretaresse en van de penningmeester waren goedgekeurd werd het woord gegeven aan het H.B. lid Onno Tammen die sprak over de kwestie Suez en enkele politieke aspecten van het Midden Oosten.

Na de pauze volgde een langdurige discussie. Als afgevaardigden naar het congres te Eindhoven gaan de heren R. Brouwer en K. Werde. Hierna volgde de bestuursverkiezing. Aftredend en niet herkiesbaar waren Voorz. W. Broekhuizen, Secretaresse S. Benak en bestuurslid J. Kwint.

Na de verkiezing zag het bestuur er als volgt uit voorz. de heer W. Dekker, secretaresse mej. G. Luten, penningmeester de heer H. Lier. Bestuursleden: mej. A. Schiphorst en de heer R. Luning.

**STALEN
KANTOORMEUBELN
GISOLAMPEN**

T. P. DE GEUS
AANNEMERSBEDRIJF
GROND EN WEGENBOUW

Kantoor: Broekweg 11 - Leidschendam - Tel. K 1761-1618

Stuwadoors- en Transport Onderneming **J. MEIJER**
Proveniersstraat 76½ - Rotterdam - Tel. 45994
Classificeer- en Ketelbikbedrijf

Onderhoudswerkzaamheden:

Zee- en Binnenvaartschepen - fabrieken - loodsen - constructiewerken - bruggen - kraanbanen.
Het schoonmaken van machinekamers - tanks - bunkers
Ketelbikken en reinigen - sausen van watertanks - ontroesten
Ontgassen van lichters - Opklaren van zeeschepen.

Ingenieursbureau **DE REUS**

ROTTERDAM
Telefoon K 1800-86298-110737

Kranen - Liften - Grippers - Takels

J. van de Geest & Zoon

Behangerij, Stoffeerderij, Matrassenmakerij en Scheepsstoffeerderij
Lusthofstraat 220 b-c - Telefoon 23835 - Rotterdam

Rotterdamsche Plaatwerkindustrie

TELEFOON 79550
TELEGRAMADRES: ROPLAATIN

ROTTERDAM - PIEKSTRAAT 20

Specialisten op het gebied van: staal, roestvrijstaal, koper en aluminium

Internationaal Motor Transportbedrijf N.V.
Stieltjesstraat 34a, Rotterdam-Z., Telefoon 117955 (2 lijnen)

Bevrachtingskantoor van Binnenschepen voor de Internationale Motor-Vaart, Transportovername.

**Rotterd. Werktuigen- en
Machinefabriek „WEESIE”**

Machinale bewerking - Constructiewerk

Autog.-Electr. en Argon-Arc lassen
Apparatenbouw - Leidingwerk
HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

Fa. L. DE KONING

Aannemingsbedrijf

Rotterdam, Sluisjesdijk 67 - Telefoon 74278-78211

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek
„DE KLOP”

Industrieweg 4

Sliedrecht

N.V. v/h van Driel & van Ommeren
MACHINEFABRIEK

voor het vervaardigen van hulpwerktuigen en onderdelen voor de scheepvaart, in staal en non-ferrometalen. Draaien, fraisen, plaat- en bankwerk, autogeen, electrisch en argon arc laswerk.

Tel. 75225 - Charloïssche Hoofd 37, Rotterdam, Tel. 77150

N.V. A. PRINS TH.ZOONS
Aanneming Maatschappij

SLIEDRECHT
INDUSTRIEWEG 24
TELEFOON 8

**Aannemers
van
Bagger-
Opspuitings-
en Havenwerken**

Captain A. de Jonge

**Gecontroleerde Particuliere
Dag- en Nacht-Bewakingsdienst**

Bewaking van Schepen,
Kaden, Loodsen, Wagons
en opgeslagen goederen

Vakkundig en Technisch
personeel voor verhalen
van schepen, openen en
schoonmaken van ruimen,
binnen- en buitenboord
verven, ketel en tank
reinen, aflos donkey-
man, matrozen, koks, enz.

**8 b van Vollenhovenstraat,
Rotterdam, Tel. dag en nacht 23578**

**Scheeps-
reparatie-
bedrijf**

en Machinefabriek

Waalhaven Pier 8 - Rotterdam
Telefoon 77610 (3lijnen)
Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

Houthandel W. L. J. HOUDTZAGERS

In- en verkoop van NIEUW HOUT en STUWHOUT

Levering van alle materialen voor het stuwen van schepen, wagons enz.

Opslagterrein: HUDSONSTRAAT 49 - ROTTERDAM
Telefoon 36621-70684

NA 17 UUR: KLEIDIJK 86 - RHOON - TELEFOON 595

Fa. S. VINK & Zn.

Narcissenstraat 113a
Rotterdam

Telefoon: 70044

77771

694 Rhoon

AANNEMERS

**alle burgerlijke en utiliteitswerk
verbouwingen
betimmeringen
administratie van huizen
expertises**

VAN

Machinefabriek en Constructiewerkplaats

Fa. J. BRANDWIJK Pzn.

Brielschelaan 58-60 - ROTTERDAM-Z. - Tel. 71197-75137

Lichte staalconstructies en alle soorten draaiwerk.

Roestvrij stalen bouten, koppelingen en andere onderdelen.

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR

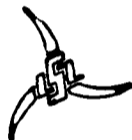
DE STEEG
Tel. Velp K 8302-3344

Fabriek van kwaliteits betonartikelen

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO

Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK

voor
BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW

**HONIG'S
ARTIKELEN**

*Serien in
elk serien!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.

BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN

**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

★
*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK

ROTTERDAM - BRIESELAAAN 45

Telefoon 72525 (3 lijnen)

Na 6 uur Berendrecht 492

SPECIALITEIT

VLEIGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJ STALEN UITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

SMIT
SLIKKERVEER
GENERATOREN MOTOREN UITRUSTINGEN

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT,
WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN
SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het
Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten
Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

*Steunt het werk dezer stichting, die financiële
hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!*

Postgiro-rekening No. 91323, A'dam.

Bakker n.v.

MACHINEFABRIEK

en

STAALGIETERIJ

★
RIDDERKERK

N.V. SCHEEPSWERVEN

„PIET HEIN”

voorheen

FIRMA W. SCHRAM & ZONEN

•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

||
Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774

„LASSEX”
BESCHERMER
VOOR ALLE
IJZERWERKEN

Bevordert
deugdelijke las

**N.V. EERSTE
VLAARDINGSE
VERFFABRIEK**

VLAARDINGEN
Telefoon 3692

8e Jaargang No. 12

December 1956

DE DRIEMASTER

MAANDORGAAN

VAN DE JONGEREN ORGANISATIE VRIJHEID EN DEMOCRATIE

**Verslag
Congresrede
Mr Fockema
Andreae**

(zie pag. 6 en 7)

Openingsrede van Dr. H. J. Roethof op het J.O.V.D.-congres te Eindhoven

Beginsel van de politieke en geestelijke vrijheid staat op het spel

Het laat zich dunkt mij verstaan, dat mijn openingswoord op dit J.O.V.D. congres zich hoofdzakelijk zal hebben te bewegen rondom enkele zeer ernstige gebeurtenissen, die zich de afgelopen weken hebben voltrokken en ons zelfs aan de rand van een derde wereldoorlog hebben gebracht.

Zou ik daaraan immers voorbijgaan en hier een meer algemene, op onze beginselen en onze organisatie afgestemde uiteenzetting gaan geven, dit ware moeilijk anders dan als struisvogelpolitiek te betitelen. Temeer aangezien met een en ander het beginsel van de politieke en geestelijke vrijheid, waaraan wij terecht zo zijn verknocht, op meer dan afschuwelijke wijze op het spel staat.

Welnu dan, ik weet namens U allen te spreken wanneer ik constateer, dat de Sowjet-russische interventie tegen de wettige Hongaarse regering van Imre Nagy en de daaropvolgende sowjet-russische terreur over de Hongaarse bevolking ons allen niet slechts met de grootste walging en afkeer heeft vervuld, maar dat aan dit alles consequenties zijn verbonden, die nog niet ten naaste bij zijn te overzien. Het communisme van de Sowjet-Unie heeft andermaal het masker afgeworpen en wel op een ogenblik, dat steeds meerderen in de Westerse wereld — tegen verstandelijke en gevoelsoverwegingen in — begonnen te geloven, dat het met de interne Sowjet-russische politiek en met de politiek in de satellietlanden een wat gematigder kant uit begon te gaan.

* *

Wij weten nu, wat dit alles betekent.

Wij hebben nu ervaren, dat deze politiek in wezen niet met de door Stalin gevolgde gedragslijn verschilt. Om tactische redenen tracht men ons een rad voor ogen te draaien en ons naast een iets grotere ruimte voor nationale eigenwaarden in de satellietlanden een iets ruimere mate van zogenaamde kritiek binnen Rusland zelf voor te spiegelen. Wat voor een formele façade dit alles is blijkt wel uit het meedogenloze optreden tegen hen, die er conclusies van iets meer werkelijke vrijheid uit meenden te mogen trekken en daarop als varkens werden afgeslacht, meedogenlozer dan de grote dictator het zelf zou hebben kunnen doen.

* *

Wij weten niet wat daarbij het ergste is: het neerslaan van de schuchter ontkiemende vrijheidsgevoelens met fosforbom-

men en tanks tegen een praktisch weerloze massa in Boedapest of het verraad dat aan dit alles nog moest worden gekoppeld.

Terwijl de verhoudingen immers al volkomen ongelijk waren heeft de Sowjet-Unie zich niet ontzien zelfs onder die omstandigheden met leugens, bedrog en verraad de sterkste positie tegen de vrijheidsstrijders in te nemen. Denkt U in dit verband maar aan de haast naïeve ontkenningen van de Sowjetmachthebbers, dat een actie tegen Hongarije op handen zou zijn terwijl de tanks reeds bij duizenden binnenrolden en denkt U maar aan het arresteren van de Hongaarse regeringsdelegatie terwijl de onderhandelingen nog gaande waren.

Waarlijk, Hitler zou daar nog iets van hebben kunnen leren. Kan het onder deze omstandigheden verwondering baren, dat het een leerling van Moskou zelf was, één die achttien jaren door het communisme was geschoold en die zich het predicaat van het Russisch staatsburgerschap had verworven, die ons op die historische Zondagochtend moest kenbaar maken voor radio Boedapest: „Hier spreekt Imre Nagy. In de vroege ochtend zijn Sowjet-troepen de aanval begonnen op de Hongaarse hoofdstad. De regering en het Hongaarse leger zijn op hun post. Dit is mijn boodschap tot het Hongaarse volk en de gehele wereld.”

Als deze man met zijn antecedenten tot een dergelijke verklaring moest komen, dan tekent dit voor mijn gevoelens mischien nog wel het scherpste de beestachtigheid van het Sowjet-russische optreden.

* *

Tegen deze voorbeeldeloze overweldiging van 't Hongaarse volk staan wij in het Westen naar het schijnt betrekkelijk machteloos. Het is nu eenmaal een feit, dat de onfatsoenlijke in de wereld inderdaad in eerste instantie altijd een streepje voor heeft op de fatsoenlijke.

Wat vrij staat aan Jupiter, staat niet vrij aan het rund, zou men kunnen zeggen als de vergelijking hier niet zo bijzonder slecht van toepassing was. Wij hebben de overweldiging van het Hongaarse volk niet kunnen voorkomen en wij moeten tandenknaarsend aanzien niet slechts hoe daar de geestelijke vrijheid opnieuw in de verdrukking komt, maar bovendien hoe op de meest barbaarse wijze een volk van grote cultuur onder de Sowjetknoet wordt gebracht en in één groot concentratiekamp wordt samengedreven.

Er is een ongelukkige samenloop van omstandigheden, die ik hier toch meen niet geheel stilzwijgend te mogen voorbijgaan. Toen er nog uitzicht scheen, zij het een flauw uitzicht, op een nieuwe dageraad voor Hongarije heb ik op een protestdemonstratie in Den Haag tegen de Russische agressie ook het ongelukkige optreden van Engeland en Frankrijk menen te moeten hekelen omdat dientengevolge in een kritiek uur van de Hongaarse vrijheidsstrijd het Westen verdeeld en daardoor extra onmachtig stond.

Jarenlang immers hebben wij op de noodzaak gehamerd van eenheid voor het Westen en het blijft bitter, dat op een ogenblik waarop het ongelofelijke scheen te geschieden en een heel volk tegelijk de hand opheft tegen de terreur in een satellietland van de Sowjet-Unie, dat dan op dat uur het Westen verdeeld staat wegens een Brits-Franse actie, die hoe men de zaken ook wendt of keert een schending blijft van het Handvest der Verenigde Naties.

Nu is het natuurlijk duidelijk, dat men het Sowjet-russische en het Brits-Franse optreden in geen enkel opzicht over één kam mag scheren of zelfs maar op één lijn kan stellen. Ging het in het ene geval immers om het botte neerslaan van een ontluikend gevoel voor geestelijke vrijheid, in het andere geval betrof het een eigenmachtige daad om een regeling te bewerkstelligen voor een kwestie, die de gemoederen de afgelopen maanden sterk heeft bewogen en waar in ieder geval de eigen soevereiniteit en integriteit van een geheel volk niet bij betrokken waren. Maar te betreuren blijft: 1) dat in dit bijzondere geval ieder voorafgaand overleg tussen de initiatiefnemers en de Verenigde Staten van Amerika en de andere N.A.V.O.-landen. 2) Dat het tijdstip van deze ongelukkige actie op zichzelf wegens de Hongaarse crisis al hoogst ongelukkig was. 3) Dat de Sowjet-Unie in de actie een rookgordijn heeft gevonden waarachter het zijn Hongaarse avontuur voor een deel van de wereld kan terugtrekken om het Brits-Franse optreden des te meer op de voorgrond te kunnen plaatsen. (zie pag. 2)

APOLLO PAVILJOEN

APOLLOLAAN 2 - AMSTERDAM - TELEF. 712410

Restaurant: iets aparts
„Franse Zaal” voor partijen uniek
Terras: een dorado aan het water

(vervolg van pag. 1)

De plumpe Russische verklaring over het Brits-Franse optreden heeft wel geleerd, op welke wijze de Russen de eigen misdaden hopen te kunnen maskeren opdat niet zij in het oog van vele Aziatische en Afrikaanse landen allereerst in de rechterstoel zouden te komen zitten. Gedane zaken nemen geen keer en nakaarten heeft geen zin. Integendeel, uit de gang van zaken in de Verenigde Naties moeten wij thans wel een aantal andere conclusies gaan trekken. De ervaring heeft nu namelijk geleerd, dat de Verenigde Naties, terwijl zij zich druk bleven maken over de Brits-Franse actie in Egypte in werkelijkheid geen vinger naar de verdrukte Hongaren hebben uitgestoken.

Er komt thans klaarblijkelijk wel een internationale politiemacht voor het Midden-Oosten doch niet voor Hongarije, hetgeen een meten met twee maten betekent, dat onder geen omstandigheid kan worden goedgekeurd.

De hoop, dat de Verenigde Naties een constructieve factor zouden vormen voor het behoud van de wereldvrede was toch al niet overmatig groot, maar er waren toch nog tal van redenen om deze strohalm niet geheel te verwaarlozen. Per slot van rekening had zich na de oorlog nog geen werkelijk geval voorgedaan van een wettige regering, die door gewapende buitenlandse interventie zonder meer onder de voet werd gelopen. Behalve in het geval van Korea waar de V.N. inderdaad hebben ingegrepen.

Een testcase voor de V.N.

Zo bezien was het Sowjet-russische optreden tegen Hongarije voor de V.N. een testcase, zij het een testcase onder nog heel wat moeilijker omstandigheden dan zich destijds met betrekking tot Korea hebben voorgedaan.

In deze testcase hebben de Verenigde Naties tot dusver op ontstellende wijze gefaald naar mijn vaste overtuiging, of staan in elk geval op het punt om te falen. Zij hebben met twee maten gemeten, door wél de Fransen en de Britten te veroordelen en een politiemacht op te dwingen doch de Sowjet-Unie in Hongarije ongemoeid te laten.

De consequentie daarvan is, dat de Sowjet-Unie hiermede onder het machteloos toezien van de Verenigde Naties opnieuw de wetten van de jungle in de internationale rechtsorde heeft kunnen introduceren. Het moge voor ons een waarschuwing zijn en wel een zeer ernstige waarschuwing. Het moge ons een vingerwijzing zijn, dat niet minder dan 15 Aziatische en Afrikaanse mogendheden wel het optreden van Frankrijk en Engeland in de kanaalzone hebben veroordeeld doch zich onthouden hebben van stemming toen het er om ging het optreden van de Sowjet-Unie ten sterkste af te keuren.

Een belangrijke vraag

Hiermede is de scheiding tussen hen, die de wetten van de menselijkheid en gerechtigheid nog wensen te erkennen en die dat op het beslissend ogenblik niet willen, onverbidlijk getrokken. Wij mogen ons thans afvragen, of wij niet de stelregel moeten gaan huldigen: wie niet voor ons is is tegen ons. Het zal voor ons de vraag moeten zijn of wij in het kader van de Verenigde Naties nog langer financiële en andere bijstand mogen verlenen aan die onderontwikkelde gebieden, die geweigerd hebben de Sowjetagressie tegen Hongarije aan de kaak te stellen; zij hebben zich zodanig gedragen dat zij niet langer al zogenaamde neutralen, doch in werkelijkheid als tegenstanders van de Westerse normen van vrijheid en gerechtigheid hebben ontpopt.

Het zal zaak zijn de ontwikkeling in deze landen en natuurlijk wel in de allereerste plaats in het land van de Egyptische dictator Nasser, voor wie wij op zichzelf uiteraard niet de minste sympathie koesteren, nauwlettend in de gaten te houden. Maar vóór alles zullen wij daartoe een gemeenschappelijke gedragslijn moeten vaststellen, in het kader waarvan niet alleen Frankrijk en Engeland maar ook de Verenigde Staten van Amerika bepaalde correcties in de tot dusver aangenomen houding zullen moeten aanbrengen. Want ook Amerika zal van nu af meer de stelregel: wie niet voor ons is is tegen ons, moeten hanteren.

Eenheid tegenover de dodelijke dreiging uit het Oosten is echter het eerst geboden voor de naaste toekomst. Tal van problemen, waarover de afgelopen jaren wellicht te veel is gesproken maar waaraan te weinig is gedaan, zullen met meer dilligentie onder ogen dienen te worden gezien. Bepaalde begrijpelijke bezwaren tegen de deelneming van Duitsers in het kader van de Europese gemeenschap, zoals die bij de verwerping van de E.D.G. in Frankrijk nog tot uiting zijn gekomen, zullen wij nu geheel moeten inslikken om vóór alles met die Europese eenwording ernst te kunnen maken.

Dat over twee belangrijke vraagstukken, de vestiging van een Europese atoomgemeenschap en een gemeenschappelijke markt de afgelopen week zo spoedig tussen Frankrijk en Duitsland overeenstemming kon worden bereikt, is misschien nog wel de belangrijkste vrucht van de trieste gebeurtenissen der laatste dagen. Voor de eenwording in het kader van de Benelux, waarover nu al zo lang is gediscussieerd zonder dat men de indruk krijgt, dat er definitief spijkers met koppen worden geslagen, geldt uit de aard van de zaak hetzelfde.

Ook op de binnenlandse politieke situatie zal de internationale ontwikkeling zijn weerslag behoren uit te oefenen. Wanneer wij terugzien naar de moeizame kabinetsformatie en daarnaast stellen wat ons de laatste veertien dagen is overkomen, moeten wij wel tot de conclusie komen, dat er misschien weleens wat te lang gepraat is over kwesties als de huurbepaling, de bezitsvorming en niet te vergeten de defensielasten.

Vooraf wat het laatste punt betreft zou het mij niet verbazen als de tegenstellingen hier in de naaste toekomst nog precies hetzelfde zouden liggen als vier maanden geleden ten tijde van de formatiepoging-Drees. De binnenlandse politieke tegenstellingen behoren tegen de achtergrond van de internationale ontwikkeling in meerdere mate dan tot dusver het geval was weg te vallen. Het gaat er thans in de allereerste plaats om wie de werkelijke voorstanders zijn van onverkorte handhaving der

democratische en geestelijke vrijheden en wie nu nog meent zich daarentrent niet precies te kunnen uitspreken plaatst zich daarmee buiten de Nederlandse volksgemeenschap.

Dat de liberalen bij de verdediging van de geestelijke vrijheid een bijzonder belangrijke plaats innemen is duidelijk. Dat wij als Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie in zeker opzicht misschien nog een belangrijker taak hebben is eveneens zonneklaar. De gebeurtenissen in Hongarije hebben bewezen, dat het vooral en in de eerste plaats de jeugd is geweest, die ondanks jarenlange onderdrukking, ondanks het feit, dat zij de geestelijke vrijheid nimmer heeft gekend sinds zij het levenslicht had aanschouwd, toch voor dit belangrijkste aspect met het leven op de bres dorst te staan. Onze jongeren hebben het in dit opzicht heel wat gemakkelijker gehad, maar dit zou juist een reden kunnen zijn, waarop onze waakzaamheid zou kunnen gaan verslappen. Wij weten nu nogmaals, dat de antidemocraten nimmer slapen in welke vorm van communisten, nationaalcommunisten, fascisten of neutralisten zij zich ook aandienen.

Het is aan de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie in de eerste plaats gegeven een stoottroep te vormen teneinde de komende jaren met nog meer élan dan zulks in het jongste verleden is geschied die gedachten van menselijkheid en geestelijke vrijheid onder de jongeren van Nederland uit te dragen.

Ik zou het zo willen stellen: ons uur heeft geslagen indien wij in dit opzicht, in nauwe samenwerking met allen, die hetzelfde doel nastreven, in de komende jaren zouden falen. Ik ben op dit punt geenszins bezorgd.

Nu ik straks terug ga treden als voorzitter van de organisatie wil ik reeds bij voorbaat mijn vertrouwen uitspreken in hen die mijn opvolgers zullen zijn. Maar het leek mij gewenst om het hier nog eens in Uw midden te brengen, dat wij slechts door nog harder, nog vastbeslotener en nog enthousiaster te zijn er in zullen slagen onze idealen naar een zonder vrees in vrijheid levende mensheid kunnen verwezenlijken.

De ondertoon van ons congres

Wat als een belangrijk winstpunt moet worden gezien

De degelijke beschouwingen, die na een congres, weekend- of trekpaardenconferentie de kolommen van dit eerbiedwaardige blad vullen, scheppen dikwijls niet geheel en al een kenmerkend beeld van de gehouden bijeenkomst.

Wat erin ontbreekt zijn de kleine gebeurtenissen, de puntige interrupties, de sfeer tijdens de ogenblikken van ontspanning, dingen, die in feite bepalend zijn voor de door een dergelijk weekend achtergelaten indruk. En zulke indrukken hebben een lang leven! Het is altijd een prettig werk zo wat van die kleine dingen vast te leggen. In Eindhoven was er — om maar iets te noemen — de aanslag die ondernomen werd op het deugdelijke servies van de burgemeester. Henk Veer, die het kort wilde maken en voor deze tegemoetkomendheid beloond werd met een hamerklap van de voorzitter.

Het geroep uit de zware mist in de vergaderzaal. Amsterdam, dat op doorwrochte wijze de faam van een agrarische afdeling trachtte te verwerven. Het bal, waarbij tegen het eind van de avond een klemmend beroep op de dansers werd gedaan geen acht te slaan op zoete melodieën en met schorre stem tot staking werd aangezet. . . . , zulks ter meerdere glorie van de bekende Saints!

Er is — natuurlijk — vaak gelachen op dit congres en toch was de ondertoon er een van ernst en waren de grappige momenten niet tekenend voor de sfeer waarin het congres 1956 werd gehouden.

Bij de aankomst op het station ontmoette men eerst de collectanten van het Rode Kruis: Hongarije. De toespraak van de burgemeester van Eindhoven was een beroep op ons jongeren om te staan voor ons eerste beginselpunt: vrijheid, en steeds indachtig te zijn wat er op de dag van het verraad in Hongarije gebeurde. Het antwoord van Hein Roethof knoopte hierbij aan, evenals de rede waarmee het congres even later officieel geopend werd.

En zo was het ook met de andere speeches die gehouden werden,

aan tafel en daarna. Wat zich in Hongarije afspeelde, dit verzet zonder hoop, een uitzichtloze en toch volgehouden strijd, dit was het wat steeds weer onze gedachten en onze gesprekken beheerste. Meer nog dan de grenzeloze verontwaardiging, de woede om wat het communisme aan de Hongaren berokkende, was er een gevoel van onmacht, het vrijwel dadenloze moeten toezien hoe een volk werd verpletterd. Hierdoor werden onze gedachten beheerst.

Daarom ditmaal geen lichte tonen en een loflied op de leut. Het congres van Eindhoven zal in onze gedachten voortleven als een congres, waarop we duidelijker dan in enig ander jaar iets vermochten te beseffen van de waarde der vrijheid.

Och, we spreken het woord zo vaak uit, we goochelen er zo dikwijls mee en realiseren ons toch niet meer wat het werkelijk betekent, niet meer zoals we het ons eens realiseerden, in de donkerste dagen van de bezetting en op die dag in mei 1945, toen een centenaarslast van ons hart viel.

Nu hebben we de waarde van de vrijheid weer doorvoeld en de machteloosheid van woorden moeten erkennen. Dit was de grondtoon van het congres.

Maar tevens was er de ondertoon, die men in deze dagen in alle kringen van ons volk aantrof. De geest van verbondenheid met een ons in wezen vreemd volk, welks bewoners plotseling van schimmen tot medemensen werden.

Ook was er het besef dat wij niet leven in een tijd waarvoor de botsingen der belangen kenmerkend zijn; werkelijk kenmerkend is de strijd tussen de collectivistische machten en het individu.

De enkele mens wordt gedwongen zijn houding tegenover de maatschappij scherp te stellen en bewust de waarden van beginselen te beleven.

Dit was de ondertoon van het congres 1956. Wij kunnen het wel een winstpunt noemen.

C. D.

MARGINALIA

Rouw

Maandag 5 november was voor Nederland een dag van rouw. In iedere stad, in ieder dorp hingen de vlaggen halfstok en het gewone leven scheen op die dag een trek van onwezenlijkheid te hebben gekregen.

Het Hongaarse volk was ons op die vijfde november zeer nabij. Moet men deze nationale rouw om wat daar in Oost-Europa gebeurde een gebaar noemen? Inderdaad, aan de loop van het wereldgebeuren werd geen titel of jota veranderd en de Hongaren waren er niets mee gebaat.

Deze dag van bezinning is echter meer dan een geste geweest; naast een uiting van waarlijk medelijden gaf deze dag tevens een besef van de eenheid, die het Nederlandse volk vermag op te brengen, wanneer het er om gaat stelling te nemen tegen dictatuur en onmenselijkheid. Dit diep ingewortelde besef voor de waarde van universele menselijke rechten is een van onze rijkste verworvenheden.

Op die vijfde november heeft op de bureaux van politie in Amsterdam de vlag niet halfstok gehangen. Naar de mening van burgemeester d'Ailly is het de taak van de politie om orde en veiligheid van de bevolking te verzekeren en niet om deel te nemen aan politieke demonstraties. Dus werd er in Amsterdam niet door de politie gevlagd.

Burgemeester d'Ailly zal niet de geschiedenis ingaan als een magistraat van allure, zijn vriendelijke lach bij officiële formaliteiten is het voornaamste punt dat algemene bekendheid verworven heeft. De hierboven aangehaalde uitspraak van deze burgemeester is weer een van de gebeurtenissen die een gevoel van wrevel oproept. Het ging op die maandag niet om een politieke demonstratie, een anti-communistische daad. Zo er al sprake was van een demonstratie dan was dit er een voor de menselijke rechten, een protest, dat ver uitstak boven verpolitiekte kleinburgerlijkheid. Gelijk zo vaak is de Amsterdamse overheid op dit punt weer hopeloos onder de maat gebleven.

Povertjes

De Amsterdamse politierechter mr L. de Blécourt veroordeelde onlangs een Surinaamer tot twee weken gevangenisstraf wegens mishandeling van een vrouw. Hierbij voegde de rechter aan de veroordeelde toe: „U mag blij zijn, dat U voor een Nederlandse rechtbank terecht staat. Ik kan me andere landen voorstellen, waar heel andere dingen met U zouden gebeuren als U aan een blanke vrouw komt.”

Deze minder gelukkige uitspraak staat niet alleen, onlangs heeft mr de Blécourt een verdachte met een donkere huidskleur voor een „overbelichte meneer” uitgemaakt.

Naar de N.R.C. later meldde lag zeker niet de bedoeling voor discriminerend op te treden, zoals uit de strafmaat bleek; bij de behandeling van een tachtigtal gevallen per dag is het niet mogelijk iedere opmerking bij voorbaat te gaan wikkelen en wegen, aldus mr de Blécourt.

De N.R.C. is van mening dat de drukke werkkring van mr de Blécourt hem nog enigszins tot clementie mag strekken, doch dat hij er goed aan zal doen zich voortaan van dergelijke in hoge mate ontactische opmerkingen te onthouden.

Deze slotconclusie doet bepaald het rustige en nette karakter van de N.R.C. geen geweld aan. De vraag kan echter worden gesteld of het toelaatbaar geacht kan worden, dat iemand op een dermate verantwoordelijke plaats in drukte een excuus voor kwetsende uitspraken kan vinden, zonder dat hier een officiële terechtwijzing op volgt.

In de huidige maatschappij hebben alle topmensen het druk en zijn zij allen in meerdere of mindere mate overbelast.

Wanneer dit een verontschuldiging wordt voor krenkende opmerkingen gaan wij nog een opwindende tijd tegemoet. Van een politierechter mag echter verwacht worden, dat hij voldoende zelfbeheersing bezit zeer aanvechtbare persoonlijke waarderingen buiten de rechtszaal te houden. Wanneer hij hier niet in slaagt is er geen excuus te bedenken dat een dergelijk tekort aanvaardbaar maakt.

(Inmiddels heeft mr de Blécourt openlijk zijn spijt over het gebeurde betuigd. Red.).

Ongewenste voorlichting

Iedere dag brengen pers, radio en televisie nieuwe informatie over het ongelukkige Hongarije en zijn bewoners. Ondanks al dit nieuws blijft de situatie voor ons verward.

Met Russische troepen is het verzet van het Hongaarse volk neergeslagen, maar desondanks volharden de Hongaren in de afwijzende houding, wordt er gestaakt en is zelfs radio Boedapest in de gelegenheid voor de communisten wel zeer pijnlijke zaken wereldkundig te maken. Uit dit alles blijkt een tolerantie, die, wat de oorzaak er ook van moge zijn wel zeer bevreemdend aan doet.

De wijze waarop het verzet onderdrukt werd was echter duidelijk genoeg en in schitterende harmonie met de meest gede-

gen stalinistische principes.

Wij mogen niet vergeten, dat Hongarije weer een politiestaat is. Daarom doet het bevreemdend aan de openheid te zien waarmede foto's, feiten en persoonsnamen wereldkundig worden gemaakt. Ditzelfde was overigens ook het geval bij de opstanden van 1953 in Oost-Berlijn en van dit jaar in Poznan.

De uitdrukking „kop dicht is plicht” was tijdens de bezetting in ons land gemeengoed.

Deze kernachtige spreuk indachtig verdient het aanbeveling bij de voorlichting over de Hongaren de grootst mogelijke voorzichtigheid te betrachten, liever wat foto's en namen minder dan in de verte het kleinste risico dat familieleden van hier te lande vertoevende Hongaren of andere bewoners van Hongarije er het slachtoffer van zouden worden.

Late kordaatheid

Na een stormachtige vergadering van het Nederlandse P.E.N.-centrum is een motie aangenomen, waarin de schrijvers verklaren, dat het lidmaatschap van het P.E.N.-centrum ontoelaatbaar is voor hen, die het Russische optreden in Hongarije goedkeuren of verontschuldigen. Een dertigtal schrijvers zijn daarop uit de P.E.N.-club getreden, omdat zij de aangenomen motie niet bruikbaar vonden om het centrum te ontdoen van communisten met wie zij niet langer in één vereniging willen blijven.

Het geschuif met moties en amendementen doet meer denken aan een vergadering van een beroepsvoetbalclub dan aan een bijeenkomst van koene beklimmers der Parnassus, lieden die bij wijze van spreken dagelijks bij de Muzen over de vloer komen, doch dat zal wel een teken des tijds zijn.

Kwalijk is, dat deze groep eerst nu op het idee komt het communisme als een levensbeschouwing te zien die een vergelijkelijke houding uitsluit. Men kan zeggen, dat communistische leden nare mensen zijn, doch dat zij kunst voortbrengen. Men kan ook zeggen, dat sommige leden weliswaar kunst produceren, maar helaas communisten en daarom onacceptabel zijn. Dit zijn twee redeneringen, waarvan men er slechts één kan onderschrijven, zonder evenwel de motivering van de andere door dik en dun als onjuist te moeten beschouwen.

Het verwonderlijke van het P.E.N.-centrum is niet alleen, dat men voorheen geen keuze gemaakt heeft; al dichtend en schrijvend heeft men het hele probleem niet gezien. Na de zondag van het verraad is het plotseling nodig de communisten te weren. Dit lijkt flink, doch is beschamend.

Geen zinnig mens heeft ooit in twijfel verkeerd over de wezenstrekken van het commu-

nisme. De volken van Estland, Letland en Litauen zijn goeddeels gedeporteerd, er is een Katynn geweest, volk na volk is sedert 1944 met geweld onder communistische dictatuur gebracht, duizenden en duizenden zijn ten aanschouwe van de gehele vrije wereld na kunstig geconstrueerde processen de dood ingegaagd. Maar de P.E.N.-leden, zij schreven voort.....

Sedert de gebeurtenissen in Hongarije is men principieel geworden en na de ogen uitgewreven te hebben ging men over tot zwak gespierde taal.

Van intellectuele hoogvliegers wordt echter een zekere visie verwacht; geen halfheid en oogkleppen.

Het P.E.N.-centrum moest zich maar niet al te luidruchtig op de literaire borst slaan, met al te principiële volzinnen wordt de zaak nog belachelijker.

Het oude probleem

Van verschillende kanten en meer speciaal in kringen van jongeren klinkt na de gebeurtenissen in Hongarije weer de eis om de Communistische Partij Nederland te verbieden.

Tegen een verbod van de C.P.N. zijn twee bezwaren aan te voeren en wel een principieel en een praktisch. In de ideële sfeer ligt de overweging, dat Nederland nu eenmaal een democratisch land is en dat het niet aangaat — nu men het met de principes van de democratie toch over het algemeen wel eens is geworden — een bepaalde bevolkingsgroep, waarvan ons de neuzen niet aanstaan, als onmondig te verklaren.

Dit geldt zowel voor organen op plaatselijk als op landelijk niveau. Deze spelregel van de democratie verliest haar kracht als een dergelijke groep metterdaad staatsgevaarlijk wordt en als organisatie niet alleen de regels maar het spel zelf aantast. Van de meelijwekkende en bovendien zichzelf liquiderende communistische groepering in ons land kan zulks op dit moment bezwaarlijk gezegd worden.

Het praktische bezwaar tegen een verbod is, dat daarmee de mate van controle op het latente gevaar wel zeer beperkt wordt. Natuurlijk speelt zich ook nu in communistische kringen wel het een en ander af wat niet op de voorpagina van De Waarheid wordt afgedrukt. Bij een verbod is echter ieder inzicht in deze onzekere factor van ons volksbestel onmogelijk.

Bovendien zou men aan de vanzelfsprekend illegaal voortlevende C.P.N. een aureool van het martelaarschap geven, de geheimzinnige bekoring van het verbodene. De communisten zouden er een welkome aanwinst van kortzichtige avonturiers en verdwaasde intellectuelen uit putten.

N.V. KATOENSPINNERIJ **BAMSHOEVE**

ENSCHEDÉ

Spinners en Twijners van katoenen **Weef- en Tricotgarens** in veelzijdige opmaak
Kwaliteit K. B.de beste!

ALGEMEEN HANDELSBLAD

het blad met de grote naam!

Rotterd. Werktuigen- en Machinefabriek „WEESIE”

Machinale bewerking - Constructiewerk

Autog.-Electr. en Argon-Arc lassen

Apparatenbouw - Leidingwerk

HOOFDWEG 95-99 - TEL. 22577 - ROTTERDAM

Zeeschepen van elk type

5 Bouwhellingen tot 200 m lengte

**C. VAN DER GIESSEN
& ZONEN's SCHEEPSWERVEN N.V.**

Krimpen aan den IJssel
tel.: 244 - Rotterdam: 110460

SIMONS'

SCHEEPSSLOOPERIJ N.V.
BUIZEN- en STAALHANDEL

- ◆ Oud ijzer
- ◆ Sloopobjecten
- ◆ Non-ferro metalen
- ◆ Nieuw- en bruikbaar ijzer
- ◆ Nieuwe en gebruikte buizen

Hoofdkantoor:
UITSLUITEND Feijenoorddijk 90
Rotterdam - Telefoon 77910 (4 lijnen)

BLOEMENDAAL & LAAN N.V.

WORMERVEER

Rijst, Havermout,
Rijstvlokken,
Mais-flakes

C.V. OLIEFABRIEKEN „DE TOEKOMST”

WORMERVEER

Veevoeders,
Technische oliën
„Smaragd” Slaolie

P. KOUTSTAAL

BOLNES - Ringdijk 540 - Telefoon K 1896 - 598

Scheepstimmerwerk
Isolatie en betimmering van Koelruimen en Koelhuizen

N.V. Scheepsbouwwerf - Machinefabriek

„DE KLOP”

Industrieweg 4 Sliedrecht

K. MACLEAN Jr. - FINEERIMPORT

GEVESTIGD SEDERT 1921

Het speciale adres voor exotische fineersoorten

Wij kunnen U 50 verschillende soorten uit voorraad leveren.

„DE FINEERHANDEL”

Jac. Catsstraat 113-115, Rotterdam, Tel. K 1800-40735 en 88508

Laat Uw schepen varen met Ferwerda's
vlees, vleesconserven en vleeswaren.

H. FERWERDA

SCHEEPSLEVERANCIER

IMPORT
EXPORT

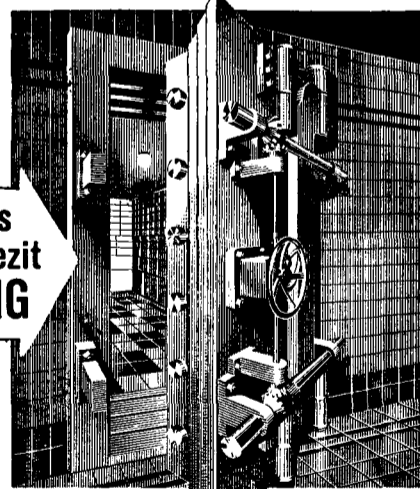
Oranjestraat 1 E, Tel. 83357, ROTTERDAM Noord

HBU

HBU

Hier is
Uw bezit
VEILIG

Waarom zoudt U risico's nemen, welke altijd verbonden zijn aan 't bewaren van kostbaarheden en waardepapieren in huis?

Berg ze veilig op in onze brand- en inbraakvrije kluis! Voor een gering bedrag stellen wij een safeloket daarvoor beschikbaar.

Ook voor U: de HBU

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.

AMSTERDAM - DEN HAAG - ROTTERDAM

Ons congres in de lichtstad een nieuw hoogtepunt voor de J.O.V.D.

Dr. Edgar Nordlohne benoemd tot lid van verdienste

Omstreeks half vier op 10 november j.l. zocht de congreszaal „De Bijenkorf” te Eindhoven van de J.O.V.D.-stemmen. Uit alle delen van het land waren onze leden naar het Zuiden getrokken om in de lichtstad te getuigen voor de liberale beginselen.

Om vier uur vertrok een deputatie J.O.V.D.'ers naar het stadhuis, waar de burgemeester van Eindhoven, mr Kolfschoten, een welkomstwoord sprak namens het Gemeentebestuur.

„De begrippen „Vrijheid en Democratie” staan op het ogenblik wel in het middelpunt van de belangstelling. Terwijl in Oost-Europa deze begrippen vertrapt en ontheiligd worden, kunnen wij in volle vrijheid over deze begrippen spreken, en ons erover bezinnen.

Uw organisatie van jongeren, die zich ten doel heeft gesteld haar leden te doorringen van de betekenis van de fundamentele gemeenschapswaarden, die in de begrippen Vrijheid en Democratie besloten liggen, doet er goed aan deze begrippen voor een ieder centraal te stellen, in een tijd als deze”, aldus de burgemeester.

Nadat mr Kolfschoten nog iets van de stad Eindhoven in zijn bijzonder aardige speech had verteld, besloot hij met de wens uit te spreken, dat het J.O.V.D.-congres in zijn stad in alle opzichten een succes mocht worden.

Hierop dankte onze voorzitter, Hein Roethoff, de burgemeester voor zijn vriendelijke woorden en ging de deputatie terug naar de congreszaal, Jaap Uljée en zijn mannen (en laten we vooral de meisjes niet vergeten!) hadden inmiddels gezorgd, dat iedere congresbezoeker zijn nachologies had gekregen.

Om half zes werd het congres geopend door voorzitter mr dr H. J. Roethof met een rede, die men elders in dit nummer aantreft

Na de opening werd er nog een klein begin gemaakt met de afwerking van de agenda-punten.

Telegrammen

Nadat de secretaris de notulen van de algemene vergadering op 12 en 13 november 1955 had voorgelezen en deze waren goedgekeurd, las de voorzitter enige brieven en telegrammen voor van gasten, die waren uitgenodigd en niet kwamen. Gelukkig waren er ook heel wat gasten van de J.O.V.D., die wel gekomen waren.

In de eerste plaats, ons ere-lid drs H. A. Korthals, één van de trouwste bezoekers van onze congressen en onze leden van verdienste J. Linsens en G. Stempher.

Verder waren nog aanwezig: dr

Vrij, lid van het Hoofdbestuur van de V.V.D., de heer Kloezen, lid van de Provinciale Staten van Noord-Brabant van de V.V.D., mevrouw De Vries-van Haften, vice-voorzitster van de afdeling Eindhoven van de V.V.D., de heer Van Wulfften Palthe, lid van de Centrale Zuid van de V.V.D., en mr T. G. van Dijk, lid van de Tweede Kamer.

De agendapunten 3, 4 en 5 leverden geen moeilijkheden op.

De voorzitter dankte hierbij in het bijzonder de secretarissen en de penningmeester voor hun jaarverslagen.

Toen brak het moment aan, dat als agendapunt altijd direct wordt geaccepteerd: het diner.

Dit diner was in alle opzichten voortreffelijk. De voorzitter van de afdeling Eindhoven stelde onder grote instemming voor om de wijn, die bij het diner geschonken werd, die bij het diner was inbegrepen, toch te betalen en de opbrengst voor Hongarije te bestemmen.

Omstreeks 11 uur werd een dansje gemaakt en bleef men tot 2 uur gezellig bijeen.

De volgende dag om 10.45 uur zijn wij weer verder gegaan met de huishoudelijke vergadering.

De bespreking beleid Hoofdbestuur bracht vooral twee punten naar voren: ten eerste er moet meer coördinatie komen (in het bijzonder van de districtsbesturen); ten tweede: het Hoofdbestuur moet meer van haar werk laten horen.

Er werd gepleit voor meer contact

Een kijkje op de bestuurstafel. Van links naar rechts de heren Hoven (gedeeltelijk zichtbaar) Jacobse, Korthals, Roethof, Oosterveld, Tammens en Hoogendijk (eveneens gedeeltelijk zichtbaar)

tussen de plaatselijke besturen en het Hoofdbestuur.

De begroting en de vaststelling contributieafdracht werden goedgekeurd.

Als punt 8 stond de benoeming van een lid van verdienste.

Edgar Nordlohne, één van de actiefste figuren uit de J.O.V.D., kreeg, onderstreept met een langdurig applaus, het lidmaatschap van verdienste aangeboden.

„Wij hopen niet, aldus de voorzitter, dat deze aanbidding van het lidmaatschap van verdienste, betekent, dat er nu een einde komt aan de activiteiten van Edgar Nordlohne”. Dr Nordlohne bedankte het Hoofdbestuur voor deze onderscheiding en verzekerde ons, dat zijn activiteiten voor de liberale zaak bepaald nog niet ten einde zijn!

De verkiezing Hoofdbestuur leverde het volgende resultaat op: H. H. Jacobse, voorz.; mej. J. de Jonge, vicevoorz.; O. Tammens en mej. H. Naarding, algemeen secretarissen; E. Hoven, penningmeester; als leden werden gekozen: B. de Boer Lzn., M. Booy, H. Dubbeldam, F. A. Hoogendijk, C. A. Hoorweg, R. Lanting, C. M. van Rijn, L. Stapel, J. G. Uljée en B. Yetsinga.

Na de verkiezing van het Hoofdbestuur werd de vergadering geschorst voor de Brabantse koffiemaaltijd.

Toen deze uitstekende maaltijd beëindigd was kwam het hoogtepunt van het congres: de congresrede van mr Fockema Andreae, voorzitter der Koninklijke Nederlandse Jaarbeurs. Deze boeiende en originele rede, die men elders in ons blad aantreft, werd met een langdurig applaus besloten.

Hierna werd de huishoudelijke vergadering voortgezet.

Den Haag werd aangewezen als plaats, waar volgend jaar het congres gehouden zal worden.

Huub Jacobse sprak bij de bestuursoverdracht een uitvoerig dankwoord aan de aftredende H.B.-leden, t.w. Hein Roethof, Gab Dorsman, mej. Van der Ploeg en Lucas Oosterveld. In het bijzonder richtte de nieuwe voorzitter zich tot Hein Roethof, die jaren lang de J.O.V.D. heeft geleid. „Wij zijn je veel dank verschuldigd Hein!”

„Het is bijzonder moeilijk de

J.O.V.D. in te denken zonder Hein en Lucas.

Lang, 5 jaar, heeft Lucas het secretariaat vervuld. Dit is geen kleinigheid van een organisatie als de onze.”

De landbouwresolutie werd door het congres aangenomen.

In het algemeen vond men deze resolutie wat vaag gesteld. Hierop werd echter geantwoord, dat voor een landbouwbeleid algemene richtlijnen nodig zijn en dat het zinloos is in details af te dalen.

De resolutie inzake praktische politieke vraagstukken werd tenslotte aangehouden.

Men vond hier te veel punten in genoemd, die men niet in kort bestek kon bespreken.

Na de rondvraag werd het congres gesloten. „Een geslaagd congres, in alle opzichten, georganiseerd door een kleine afdeling. Wij kunnen dit niet genoeg waarderen.

Laat iedereen in zijn afdeling zijn activiteiten ontplooiën, zodat wij een winter tegemoet gaan van een verheugende ontwikkeling van de J.O.V.D.”

F. H.

TELEGRAM AAN DE KONINGIN

Tijdens het congres werd het volgende telegram aan Hare Majesteit de Koningin gezonden:

„De Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie op 10 en 11 november te Eindhoven in congres bijeen, betuigt Uwe Majesteit en Haar Huis de gevoelens van oprechte aanhankelijkheid.

w.g. H. H. Jacobse, voorzitter; O. Tammens, algemeen secretaris.”

In antwoord ontvingen wij het volgende schrijven:

Aan het Bestuur der Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie, Herman Gorterstraat 15, Amsterdam-Z.: Hare Majesteit de Koningin heeft mij verzocht U haar dank te willen overbrengen voor de gevoelens van aanhankelijkheid, geuit in Uw telegram.

w.g. De Particuliere Secretaresse van Hare Majesteit de Koningin: Martine de Jong. (Mr Martine de Jong).

In volle concentratie tijdens het bezoek van de J.O.V.D.-delegatie op het stadhuis te Eindhoven. Van links naar rechts: Burgemeester Kolfschoten, dr. Roethof, het kamerlid drs. Korthals en de voorzitter van afd. Eindhoven van de J.O.V.D. de heer Uljée.

"De liberalen willen gezag en geen bende"

Boeiende en imponerende rede van Mr. W. H. Fockema Andreae

Het is in het najaar nuttig in de natuur eens gade te slaan, hoe de trekvogels bijeen komen, lawaaig, in steeds grotere groepen, dooreen vliegend en fladderend, om dan bewust en zeker in een gesloten groep op te trekken naar het zuiden, het licht tegemoet.

In hun eenheid vinden zij hun kracht en steun voor de lange reis. En zij bereiken hun doel.

Zo is nu het moment gekomen, dat wij liberalen in gesloten verband hebben op te trekken, doelbewust en zeker van onze koers. De jongeren hebben op deze reis een krachtige rol te vervullen, de leiding van de zwerm zal gevolgd worden, maar de kracht van de jeugd zal de vermoeiden tot voorbeeld moeten zijn. Blijmoedig en zeker van eigen kracht, bereid tot inspanning en strijd, in de richting van het licht.

Het gaat er nu niet om een orthodoxe speech te houden, van de Romeinen via de Franse revolutie en Thorbecke tot de heerlijkheid van de V.V.D.

Natuurlijk is het nodig onze beginselen steeds weer tot in hun essentie te analyseren, doch nu gaat het om een oproep niet bij de liberale zaak neer te zitten, doch er voor te staan.

In ons leven zijn de stoffelijke dingen niet alleen zaligmakend, maar het zijn de geest, de gezondheid, recht en plicht, die voor het mensengeluk veel meer waarde bezitten. De schoonste theorieën en beginselen zijn waardeloos, wanneer zij niet in de werkelijkheid worden uitgedragen. Het liberalisme vergt van ons dat wij iets doen en dus risico's durven lopen.

In Eindhoven is er kortgeleden een relletje van belhamels geweest. Waren dit misdeelde pubers? Neen, gewone kinderen uit de welvaartsstaat Nederland anno 1956. Zij maken herrie tegen beter weten in en dit is een kwestie van overmoed.

De geest van zelfvoldaanheid zit in het klimaat, want wie zegt dat er iets niet deugt wordt weerstaan. Het is zo slecht nog niet, zegt men dan, „je moet begrip hebben". Dit is een vorm van zwak gezag, zowel ten opzichte van onszelf als in het algemeen; dit is zo fatsoenlijk en..... verbloemt zoveel!

In het verkeer is een spiegelkje nodig, opdat men kan zien wat er achter de auto gebeurt. Zonder dat spiegelkje kunnen we geen kennis nemen van wat achter ons ligt en ook zou men wel eens te veel links uit kunnen halen. Dat is gevaarlijk, ook in de politiek!

Kennen wij goed genoeg de mijlpalen en de handwijzers uit de geschiedenis van het liberalisme, van de weg die achter ons ligt? Neen.

Wij liberalen vormen een gezellige club van aardige mensen. wij zijn in vrijheid gedresseerd. Het partijapparaat wordt op vele plaatsen met plakband bijelkaar gehouden, enkele organen worden getrouwelijk door een kleine groep mensen volgeschreven, wij hebben blijmoedige vertegenwoordigers in nationale, regionale en plaatselijke organen, die op eigen kracht hun weg gaan. Wij hebben een studiecentrum met een luttel aantal vlijtige lieden. Daaromheen hebben we honderdduizenden kiezers, die toch het volle vertrouwen hebben in het liberalisme in Nederland.

De beginselen der vaders echter willen wij niet in het hoofd hameren als klinknagels in de scheepswand. Wij brengen het niet verder dan het gesis van het lassen. Maar wat niet hecht verbonden is valt uiteen!

Een eigen liberaal instituut

Wij liberalen — en de jongeren vooraan — moeten ons beraden op de vorming van een eigen, modern liberaal instituut, dat gericht is op een moderne liberale werkzame geest. Er is ook behoefte aan een boeiende reeks liberale monografieën, stevige fundamenten, waaruit

geput kan worden voor het handelen van de liberaal in de praktijk. Het niet „achteruit kijken" kan met zich brengen dat we teveel naar links uitwijken en dat kan zeer gevaarlijk zijn!

Op de middag van de tweede congresdag sprak de enkele uren tevoren uit München aangekomen mr. W. H. Fockema Andreae een congresrede uit. Deze rede — herhaaldelijk onderbroken door bijval van de toehoorders — was zo fris, sprankelend en kernachtig, dat de redactie er prijs op stelde een uitvoeriger samenvatting dan anders gebruikelijk op te nemen. Vele gedachten uit de rede van mr. Fockema Andreae zullen er toe kunnen bijdragen theorie en praktijk van het liberalisme in Nederland een hechtere basis te geven.

Voor een sociaal kapitalisme

Na de oorlog en de broederschap van het verzet voelden wij iets voor de doorbraak en waren wij geneigd ons te gedragen als één pot nat, doch al spoedig kwamen de vetogen van het collectivisme bovendrijven. Dit bracht met zich een beter begrip voor de realiteit en duidelijk is na de afwikkeling van de naoorlogse chaos gebleken, dat er van handjeplak met de socialisten geen sprake mag zijn. Principieel dienen wij de koers te bepalen. Economisch gesproken hebben wij nog een kapitalistische maatschappij, zij het dan met kleine verschuivingen en een gevecht tegen de tijdgeest.

Noodzakelijk is nu een vernieuwing en verbreding van de filosofie der kapitalistische maatschappijinrichting. Met overtuiging dient de grondslag te worden opgebouwd op de basis waarvan gestreefd kan worden naar een sterke verbreding van het getal der vrije individuele leden onzer samenleving, die allen deel hebben aan het kapitaal onzer natie.

Primair hierin is de anti-collectivistische, verantwoordelijke burger, die als zelfbewust en vrij mens zijn

rechten heeft omdat hij zijn plichten heeft willen aanvaarden.

Het recente gepraat bij de kabinetsformatie over de bezitsvorming heeft geresulteerd in een compromittant compromis waarover geen socialist meer zenuwachtig behoeft te worden. Hiertegenover past een duidelijk liberaal beginsel, dat zal zijn een delen in de verantwoordelijkheid van het kapitaal van onze anti-collectivistische volksgemeenschap. Wij Nederlandse liberalen hebben de taak voor te gaan in de beleving en realisering van zulk een nieuw sociaal-kapitalisme.

Houdt de koers recht!

In heel veel en belangrijke onderwerpen van economische, financiële en sociale orde lijken wij liberalen in de zuiging van burgerlijk aangeklede maar socialistisch geladen ideeën te zijn geraakt. Onze volksvertegenwoordigers schenken onversneden liberale wijn, maar in heel wat maatschappelijke organisaties zitten wij liberalen principieel in de knel. Al bezig om de sociale vrede te handhaven is het moeilijk beginselen hoog te houden. De organisatorische en politiek invloed van de vakbeweging mag niet onderschat worden, wij liberalen stellen daarover geen overtuigende falanx.

Wij zijn overbezette, voortgejaagde mensen, die geen tijd meer hebben om afstand te nemen en van bespreking haar bespreking rennen. De ondernemers, de mensen van de vrije beroepen krijgen geen goedend en gericht materiaal meer op grond waarvan zij doorzicht krijgen in de zaken van publiek belang en met hulp waarvan zij in hun organisatie leidend op kunnen treden. Wij liberalen tellen heel wat van die mensen, die om met Jesaja te spreken „als blinden langs de muren tasten". Er staat er één voor U.

Dit moeten wij onderkennen: het is nodig in vereniging krachten te bundelen om meer invloed te hebben en sterker te zijn. De vele praktisch werkende liberalen hebben behoefte aan een liberaal tehuis, aan het gezag van een levend beginsel.

Natuurlijk ontberen wij geen leiding daarvoor staan de heer Oud en zijn helpers te hoog aangeschreven, doch zij moeten zich geschraagd weten om deze leiding blijmoedig te kunnen blijven geven.

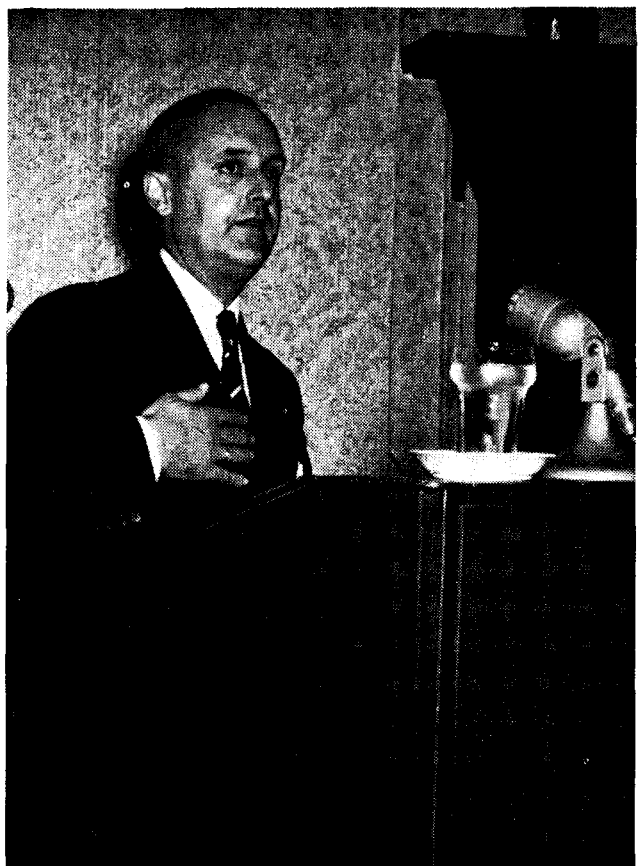
Een praktisch punt hierbij zijn de financiën, die in de J.O.V.D. erbarmelijk zijn. Doe hier iets aan, een politieke vereniging zonder geld is als een eend zonder zwemvliezen.

Liberalen willen gezag en geen bende. Na het beredderen van het eigen huis is er temeer aanleiding ons naar buiten te begeven.

Over halfheid en schijn

Tegenover het liberale huis staat het regeringskasteel, dat eeuwig leeg scheen te blijven. Dat komt er van als je met teveel gezinnen boven je stand wil gaan wonen. Niemand zal betreuren dat wij door een slechte telefoonverbinding met de makelaar niet meer in aanmerking kwamen voor een kamertje driehoog achter op het noorden.

De volksuitspraak is beduimd en ontkracht, deze formatie is hoogst beschamend geweest. Wanneer het parlement met één deel van de derriere in de zetel van de regering gaat zitten is zulks fout! De verantwoordelijke figuren hebben het Nederlandse volk tekort gedaan. Wij zijn tekort gedaan op het essentiële punt van het gezag en tegen de huidige regeerders kunnen wij niet opzien. Fouten zijn niet erg, die kunnen in het openbaar bekritiseerd worden, karaktervolle mensen schuwen echter de openbaarheid niet. Politiek fatsoen is over het algemeen niet populair meer. Een voor-

Mr. W. H. Fockema Andreae tijdens het uitspreken van zijn congresrede

beeld hiervan was in Duitsland de gretige publicatie van een toevallig afgeluisterd gesprek van Adenauer met diens perschef. In ons land hebben we de beschamende wijze gezien waarop een burgemeester weggevoerd werd.

Een ander voorbeeld is dat een minister zei: „aan inflatie kunnen we niets doen, dat gaat zo”. Koppeling van de oudedagsuitkering aan de loonindex is defaitisme. Bij een principieel dragen van gezag behoort door de verantwoordelijke personen dag en nacht aan de waarde van het geld gedacht te worden. De wijze waarop het KNIL behandeld is — te duur! —, de manier waarop bij de verdeling van de radioretributie de wereldomroep achteraan komt, dit alles zijn punten waarop de „creeping inflation”, het laffe en tersluikse, hoogtij viert. Een nieuw politiek feit is, dat Nederland niet door politieke beginselen maar door vakbonden bestuurd wordt. Bepaalde groepen eigenen zich een representatieve kracht toe.

De claim van deze groepen om zich in te laten met b.v. de lonen van winkelpersoneel is op niets gebaseerd, doch ge-SERD Nederland laat zich dit welgevallen. Er wordt niet gevraagd hoeveel leden er tot de organisatie behoren. Deze vorm van verschuiving in de krachtverhouding is ook een creeping inflation.

Wij zitten in de tijd van de dubbele moraal, de woorden kloppen niet meer met de daden. In deze dagen, nu het lot van Hongarije ons zo na aan het hart ligt, hebben wij ons af te vragen wat onze, de Westerse verantwoordelijkheid is voor de gang van zaken in dat getroffen land. Jaren lang heeft het Westen aan de hoop voeding gegeven, dat de anti-communisten in de satellietlanden op onze steun konden rekenen. Op het beslissende moment moeten zij zich in de steek gelaten hebben gevoeld. Als wij politiek bewust zijn moeten wij ons afvragen of wij de bereidheid hebben voor onze woorden te staan en onze verantwoordelijkheid te aanvaarden.

Wat is ons de eigen vrijheid en die van broeders waard of is hier sprake van een dubbele moraal?

Werkelijk gezag in ons volk ligt in ons huis van Oranje. De roep van de kroon, geladen als deze steeds is door die eigenaardige, onverklaarbare kracht en geadeld door de tijd spreekt tot het hart van ons allen. Op die roepstem reageert Nederland en daaraan ontleent ons land zijn kracht. Maar de regeerders zijn deze hoogste macht in de staat aan het beduimelen. Wanneer er vragen om de Kroon zijn gerezen moeten deze worden uitgewist. De ongereptheid van de Kroon is belangrijker dan de ongereptheid van een ministerieel leven. God behoeft de Koningin en haar Huis.

Verantwoordelijkheid en gezag

Verantwoordelijkheid is gezagdragen en aanvaarden. De jongeren hebben recht op opleiding en een voorbeeld en vragen om een richtlijn met gezag. Wij hebben de geestkracht om met vernieuwde ijver en

moed aan de slag te gaan. Vereend moeten wij optrekken tegen heel wat halfzachte compromis-gedachten, welke de Nederlandse samenleving slap hebben gemaakt. Op alle punten van het maatschappelijk gebeuren zullen de liberalen hun kracht moeten tonen en duidelijk naar voren moeten treden.

Dan zullen wij kunnen bereiken, dat in de politieke analen van Nederland van het liberalisme van onze tijd gezegd kan worden door de nazaten van het politieke gezelschap, dat thans zonder ons Nederland wenst te regeren, hetgeen de Franse Académie durfde neer te schrijven onder het beeld van Molière, die tijdens zijn leven niet tot deze illustere kring van de laureaten van Frankrijk werd toegelaten, maar die later nochtans een ereplaats verwierf in de beeldengalerij van de groten van Frankrijk:

**Rien ne manque à sa gloire
Sauf qu'il manque à la nôtre.**

G. D.

Indrukken van het jaarlijks congres van onze Belgische vrienden

Bestuursbesluiten van de Jeunesses Européennes Liberales

Een week nadat wij ons jaarlijks Congres gehouden hebben, kwamen onze Belgische vrienden voor hetzelfde doel te Luik bijeen Samen met Chris Weber heb ik dit Congres bijgewoond, waarvan ik de belangrijkste punten in enkele persoonlijke indrukken wil neerleggen.

Zaterdagmiddag kwam een groep congressisten, samen met de politieke commissie, bijeen om het „doctrinaal rapport” en de ontwerpresoluties aan een laatste bespreking te onderwerpen. Deze weinig interessante bijeenkomst werd gevolgd door een receptie voor de buitenlandse gasten en voor de pers, waar we o.a. gelegenheid kregen ons te onderhouden met de heer Destenay, voorzitter van de Liberale Partij en met verschillende liberale ministers. Deze receptie bleek de weg te openen tot een groots banket (met Zeeuwse oesters) waaraan de heer A. Buisseret, minister van Koloniën, een rede hield waarin hij uiteenzette wat liberale politiek ten aanzien van de overzeese gebieden betekende.

Terwijl na het banket ieder zich naar het „Grand Bal de la Jeunesse Libérale” begaf om inspiratie voor de volgende dag op te doen, trok de als gebruikelijk illustre groep van het Comité Executif van de J.E.L. zich terug in vergadering, een bezigheid die ons tot diep in de nacht bezet hield. In deze vergadering kwam, direct na de notulen, de organisatie van een manifestatie in ons land ter sprake. Er werd besloten, dat in Nederland een onderzoek ingesteld zal worden om de mogelijkheden hiervoor te onderzoeken. Inmiddels bestaat er een gereede kans, dat in samenwerking met de L.S.V.A. één en ander georganiseerd kan worden. Na een bespreking van het zuiver organisatorische punt betreffende de Jeugdcampagne voor een Verenigd Europa werd de internationale toestand besproken. Over een resolutie t.a.v. de toestand in Hongarije en de noodzakelijkheid daarvan werd enige tijd gediscussieerd waarna een door Engeland geamendeerd Zwitsers voorstel werd aangenomen (Zal zo spoedig mogelijk afgedrukt worden).

Verkiezing bestuursleden

De zondagmorgen werd besteed aan de voorstelling en verkiezing van de a.s. bestuursleden en aan de amendementen op de resoluties. De algemene vergadering nam twee resoluties aan: één gebaseerd op het „doctrinaal rapport” betreffende de sociale verantwoordelijkheden van het liberalisme; een ander betreffende het parlementaire werk van de liberale ministers.

In de eerste resolutie wordt o.a. de inefficiëntie van de sociale verzekering geconstateerd en de verbetering

daarvan geëist; verder wordt gewezen op de gevaarlijke macht van de vakvereniging, die zich overal indringt en een staat in de staat wordt. Naast vele andere punten, die voor ons reeds open deuren zijn, worden in deze resolutie nog medezeggenschap en aanpassing van het hoger onderwijs aan deze nieuwe eisen gevraagd.

De tweede resolutie bevat o.a. suggesties tot een preferentieel en degressief belastingtarief ten gunste van kleine en middelgrote bedrijven, tot fiscale verlichting voor jonggehuwden, tot kosteloos onderwijs op elk niveau met ruimere verstreking van studiebeurzen terwijl stelling wordt genomen tegen de verplichte aansluiting bij de vakvereniging en tegen het katholiek en socialistisch onderwijsbeleid, dat van de scholen centra van politieke propaganda wil maken.

Markante punten

Het jaarverslag, dat in de middagvergadering werd aangeboden, bevatte enkele markante punten. Zo bleek het aantal afdelingen met 20% gestegen. Onze Belgische vrienden zijn bevoorrecht met regelmatige medewerking aan radio- en televisie-uitzendingen. Verder viel mij op dat zij vertegenwoordigd zijn in het Dagelijks Bestuur en het Permanent Comité van de Liberale Partij en dat hun Sociaal Centrum grote activiteiten ontplooit op het gebied van arbeidsbemiddeling, kaderopleiding en documentatie, terwijl dit Centrum tevens een bibliotheek onderhoudt.

Na het jaarverslag sprak de heer Destenay het congres toe. Daarna was het woord aan de woordvoerder

van de buitenlandse delegaties en op verzoek van de voorzitter van de J.E.L. viel mij de eer te beurt het Congres in het Frans toe te spreken namens alle buitenlandse gasten, waarna ik in naam van de J.O.V.D. de Belgische jongliberalen het beste voor het komende jaar toegewent heb.

Mijn algemene indruk is dat, hoewel de Belgische organisatie misschien beter uitgerust is, er toch ook schaduwzijden aan verbonden zijn. Ik vind b.v. het feit, dat hun voorzitter Kamerlid is, afbreuk doen aan de onafhankelijkheid en de zuiverheid, die een jongerenorganisatie

eigen moet zijn. En in het algemeen stempelt de structuur van het land hen meer tot politiek-liberaal dan tot jong-liberaal. De grote optocht, met twee fanfares, op zondagmorgen die werd geleid door de voorzitter van de partij en drie ministers, gaf daarvan een beeld.

Het „s lands wijs, 's lands eer” moeten we hierbij echter niet vergeten. Ik wens onze Zuiderburen dan ook van harte succes met hun werk en hoop dat we, door een meerdere uitwisseling van ideeën, kunnen komen tot een hecht liberaal Benelux-verband tussen de jongeren.

JOOP SCHUYFF

Van de Hoofdbestuurstafel

Diverse taken werden afgebakend

Op zondag 2 december j.l. kwam het nieuwe hoofdbestuur voor de eerste keer bijeen.

De voorzitter, Huub Jacobse, wees erop, dat er hard gewerkt moet worden dit jaar. Verschillende delen van het land sluimeren en deze moeten weer worden wakker geschud. Hij heet de nieuwe H.B.-leden H. van Rijn, H. Dubbeldam en B. de Boer, hartelijk welkom.

Na de notulen en de ingekomen stukken gaf Jaap Uijé een kort verslag van het congres in Eindhoven.

De belangrijkste en meest verheugende mededeling van de voorzitter van deze afdeling was wel, dat de financiële kant van het congres geheel door de afdeling is afgewikkeld. Ongetwijfeld een grootse prestatie voor deze betrekkelijk kleine afdeling.

Verder werd de motie door het H.B. besproken die door een aantal afdelingen op het congres is ingediend, waarin werd aangedrongen op meer contact tussen de afdelingen en het H.B.

Het H.B. is van mening, dat deze contacten het beste kunnen samenvallen het de landelijke evenementen, die door het H.B. worden georganiseerd.

Er werd besloten om bij de trekpaardenconferentie een vergadering te beleggen tussen de voorzitters en secretarissen van de afdelingen en

het Dagelijks Bestuur van de J.O.V.D.

Vervolgens werd de congrescommissie voor het volgend jaar samengesteld. Behalve een drie-tal leden uit Den Haag werden namens het H.B. benoemd de heren H. Jacobse, R. Booy en H. Dubbeldam.

Bij het punt bespreking resolutie voor het congres 1957 werd voorgesteld een resolutie in te dienen in het vlak liggend van een liberale sociale politiek.

De resolutie inzake enkele praktische politieke vraagstukken wordt op de trekpaardenconferentie opnieuw aan de orde gesteld.

De penningmeester deelde mede, dat hij aan het eind van de kwartalen de contributie afdrachten van de verschillende afdelingen bekend zal maken. Hij hoopt hiermede een snellere afwikkeling van de contributie-afdracht te verkrijgen.

In het Dagelijks Bestuur werden verkozen de heren Booy en Dubbeldam.

Voor de propaganda wordt ook dit jaar weer een commissie benoemd bestaande uit de heren J. G. Uijé, H. Dubbeldam en G. van der Zande (gevr.).

De Centrale-Kader-commissie werd als volgt samengesteld: mr B. Boender, voorz. (gevr.), B. de Boer, secr., H. Roethof (gevr.) en K. Franken (gevr.). (zie pag. 8)

James Hagerty, de perschef van Eisenhower

Dagelijkse contact met 500 journalisten

In de journalistenwereld is waarschijnlijk geen rol zó belangrijk als die van perschef van het Witte Huis. Deze zo belangrijke rol wordt sedert 1953 gespeeld door James Hagerty, een man die door de Amerikaanse journalisten we mogen wel zeggen op de handen gedragen wordt.

James Campbell Hagerty is van Ierse afkomst en zoon van... een journalist. Zijn vader was politiek reporter van de New York Times en trok zich in 1954 daarvan terug, na 34 jaar trouwe dienst. James werd geboren op 9 mei 1909. In 1934 kwam hij in vaste dienst van de New York Times, waar hij 9 jaar bleef.

Hij schreef over politiek, eerst in New York, in 1938 als correspondent in Albany. Later werd Hagerty de perschef van Eisenhower, nadat hij eerst als zodanig gewerkt had voor Thomas Dewey, die gouverneur van Albany was.

James Hagerty is de enige man ter wereld, die mag spreken voor de president van de Verenigde Staten en die als woordvoerder van het Witte Huis mag optreden. Hij is 24 uur per dag in touw, zowel voor de president als voor de ongeveer 500 correspondenten van het Witte Huis!

Natuurlijk moet Hagerty ontzettend op zijn woorden passen. Want hij heeft maar iets te zeggen en het komt in alle delen van de wereld in de krant als een „officiële mededeling van het Witte Huis”!

Zijn twee voorgangers werden op deze „heetste van alle hete stoelen” gedood. Charles Ross en Joseph Short, die werkten voor Truman, stierven in het harnas en de persmensen van het Witte Huis geloven stellig, dat deze moeilijke baan hen regelrecht in het graf geholpen heeft!

James Hagerty zal er waarschijnlijk wel tegenop kunnen, al heeft hij het nog drukker dan zijn voorgangers. Hij immers heeft er ook nog de

televisie bij, en dat hadden zijn voorgangers niet.

In tegenstelling tot zijn voorgangers, die dagelijks één persconferentie hielden, houdt Hagerty er elke dag twee (één om half elf 's morgens en één om half 5 's middags). Deze persconferenties zijn tevens toegankelijk voor film en televisie. Speciale persconferenties worden gehouden als daar aanleiding toe is. Hagerty, die een bril draagt met dikke glazen, heeft het respect gewonnen van vrijwel alle reporters in Washington. En dat is zeker géén kleine prestatie.

De naam van Hagerty wordt steeds meer in de pers genoemd, nog onlangs bij zijn verklaring dat gene-

raal Alfred Gruenther ontslag had genomen als opperbevelhebber van de NAVO.

Hagerty spreekt altijd van „The Boss” als hij het heeft over President Eisenhower. Hij verliest zelden zijn humeur, maar als hij dat doet, dan doet hij het goed ook, zeggen de Amerikaanse reporters.

Normaal echter zijn de relaties tussen Hagerty en de pers uitstekend. Britse correspondenten geven toe, dat ze van hem méér nieuws loskrijgen dan van zijn collega's in andere landen. Hagerty speelt graag golf met Eisenhower. Hij zegt dat de Boss méér wint dan hij.

Eisenhower en Hagerty moeten heel goed met elkaar overweg kunnen. Er zijn dagen, dat ze voortdurend samen zijn. Het bureau van Hagerty is vlak naast dat van de President. Al vóór 8 uur komt Hagerty op kantoor. Eerst maakt hij een „digest” voor de President met het belangrijkste nieuws, waarbij hij gebruik maakt van „intelligence”-rapporten van de State en Defence Departments.

Hagerty blijft op kantoor tot 7 uur 's avonds en meestal wordt dat wel half 8. Komt hij thuis, dan staat de telefoon meestal de hele avond niet stil.

Hagerty woont met zijn vrouw in Washington, in een mooi huis aan de Reno Road. Hij kijkt graag naar televisie-uitzendingen en leest graag historische romans en boeken over dingen van het ogenblik. Soms leest hij tot diep in de nacht.

Hagerty trouwde met Majorie Lu-

cas, die vlak bij hem woonde in New York. De Hagerty's hebben twee zoons. Roger is 24 jaar, heeft een marineofficierscursus gevolgd en wil bij de mariniers dienen. Bruce, die 19 jaar is, wil journalist worden als hij van school komt, net als z'n vader. Hagerty drinkt graag melk en heeft géén andere hobbies dan lezen en golfspelen.

Salaris van 18.000 dollar per jaar.

Men zegt dat James Hagerty, misschien wel de belangrijkste perschef ter wereld, een jaarsalaris heeft van 18.000 dollar. Hij heeft twee assistenten op zijn bureau: Murray Snyder en Wayne Hawks. Bovendien werken er nog 8 secretaresses bij de persstaf van het Witte Huis!

Hagerty, die gewicht verloren heeft sedert hij perschef van de President is geworden, is nu een groot vriend van Eisenhower. Hij was één van de eersten buiten de familie die Eisenhower bezocht na zijn hartaanval. Hagerty heeft aanbiedingen gekregen voor functies die hem heel wat beter betalen dan zijn huidige baan. Maar hij wees ze allemaal van de hand.

„Ik ben trots op deze job”, heeft hij gezegd.

En de pers houdt, als het aan haar ligt, graag James Hagerty nog héél lang als de perschef van het Witte Huis. Want er zal moeilijk iemand te vinden zijn, die deze moeilijke baan beter zal kunnen vervullen dan deze kalme, sympathieke James Hagerty, de journalist die wéét wat zijn collega's wensen.

HUGO HOOFMAN

(vervolg van pag. 7)

De J.E.L.-commissie (Jeunesses Européennes Liberales) ziet er van het jaar als volgt uit: mej. Jo de Jonge, F. A. Hoogendijk, J. Muntinga (gevr.), J. G. Uljée en J. Schuyff. Mej. Jo de Jonge en H. Jacobse vertegenwoordigen de J.O.V.D. in de World Federation of Radical Youth. Voor alle internationale contacten moet men zich tot mej. Jo de Jonge wenden.

De heren Roethof en Hoogendijk zullen ook het komende jaar de J.O.V.D. vertegenwoordigen in de Politiek Jongeren Contact Raad (P.J.C.R.), terwijl de heer Hoogendijk tevens zitting blijft houden in de Nederlandse Jongeren Raad der Europese Beweging.

In beginsel werd besloten de trekpaardenconferentie te houden in begin januari te Assen. F.H.

Afdelingsnieuws

Z.O.-DRENTHÉ

Nieuw bestuur en nieuwe leden

In Hotel Cornelis te Dalen werd de jaarvergadering gehouden van de afdeling Z.O.-Drenthe, waarvoor een grote belangstelling bestond.

In het bestuur keerden niet terug mej. T. Muggen, wegens vertrek, en de secr. en penningmeester, resp. de heren Hegen en Akkerman, die niet herkiesbaar waren. De voorzitter zegt hun hartelijk dank voor het vele werk, dat ze hebben verzet, en wijst op de stuwende kracht, die van hen is uitgegaan.

Bij enkele kandidaatstelling worden vervolgens verkozen: mej. Meesters als secretaresse, mej. Mol en de heer Honning.

Nadat het officiële gedeelte van de vergadering is beëindigd, wordt door mevr. v. d. Hei-Evenhuis een inleiding gehouden over het afbetalings-systeem, waarbij de voor en de nadelen tegen elkaar worden afgewogen. Er ontspint zich hierop een geanimeerde discussie. Tot slot blijft men nog enige tijd gezellig bijeen, waarbij de secretaris 3 nieuwe leden kan boeken. Met vertrouwen gaat de afdeling Z.O.-Drenthe het komende verenigingsjaar tegemoet.

HET NOORDELIJK DISTRICT SPRAK OVER DE P.B.O.

Op 17 en 24 november werden de kademiddagen van het noordelijk district der J.O.V.D. in Groningen gehouden, waarvoor al geruime tijd plannen waren gemaakt.

Adres algemeen secretariaat

Hiermede berichten wij, dat het adres van het algemeen secretariaat van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie als volgt luidt:
De heer O. TAMMENS,
Algemeen Secretaris J.O.V.D.,
Huize „Harita”,
Oosterhesselen (Dr.).
Telefoon 3 (doorlopend bereikbaar).

Door een van te voren gehouden enquête kozen de belangstellenden uit drie onderwerpen: het Koninkrijk nieuwe stijl, de geschiedenis van het liberalisme en de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie (P.B.O.) het laatste onderwerp.

De voorzitter, de heer G. de Boer, heette de jongeren, die praktisch alle noordelijke afdelingen vertegenwoordigen, welkom en verklaarde, dat het erg moeilijk is geweest een geschikte spreker over de P.B.O. te vinden. Inmiddels was mr Van Zaayen uit Groningen bereid gevonden in een tweetal voordrachten genoemd onderwerp te belichten. De heer Van Zaayen zit niet in het bedrijfsleven, hij is ook geen felle tegenstander van de P.B.O., waardoor het dan ook voor hem mogelijk was het geheel vrij objectief te bekijken.

De heer De Boer wees erop, dat door deze lezingen het politiek inzicht van de J.O.V.D.'ers kan worden vergroot. Daardoor zal een zeker kader gevormd kunnen worden, dat het verworvene uiteindelijk weer in de afdelingen door kan geven.

De voordrachten werden door de aanwezigen met zeer veel belangstelling gevolgd, hetgeen ook wel bleek uit het zeer grote aantal vragen, die de spreker te beantwoorden kreeg. We mogen vaststellen, dat het mr Van Zaayen inderdaad is gelukt ons op zeer prettige en onderhoudende wijze een beter in-

zicht te geven omtrent het wezen van de P.B.O., hoewel uiteraard nog vele facetten onbesproken bleven vanwege de tijd.

Onze gelukwensen aan prof. Oud

Gelijk zeer velen bekend zal zijn, heeft de Partijvoorzitter van de V.V.D., prof. mr P. J. Oud, op 5 december j.l. zijn zeventigste verjaardag gevierd.

De jarige heeft van een huldiging vallende buiten de viering in de huiselijke sfeer niet willen weten, aangezien hij de mening is toegedaan, dat het bereiken van de zeventig-jarige leeftijd geen verdienste is. Dit neemt niet weg, dat wij op deze plaats namens de gehele J.O.V.D. gaarne de heer Oud van harte feliciteren en de wens uitspreken, dat het hem gegeven moge zijn nog vele jaren het Nederlandse liberalisme, te leiden en het met zijn grote gaven te inspireren.

De Driemaster

Maandorgaan van de Jongeren Organisatie Vrijheid en Democratie (J.O.V.D.)

Hoofdredacteur: G. Stempher.

Leden van de redactie:

P. C. Boevé

G. Dorsman

Ferry A. Hoogendijk (secretaris)

Ger van Schagen

Redactie-adres:

Graaf Florisweg 40, Gouda

Adres Administratie:

Prinsengracht nr. 1079, Amsterdam, Telefoon 35343

Abonnementsprijs minimum f 2.- per jaar. (Voor leden gratis).

Abonnements- en advertentie-gelden uitsluitend aan G. Stempher Amsterdam, Postgiro 244397 of op bankrekening, Hollandse Bank-Unie N.V., Herengracht 434-438.

B. DE GRAAF

TELEFOON 78451-78454

N.V. BETONDAK

Fabrieken Arkel - kantoor Gorinchem

N.V. Lijm- en
Gelatinefabriek

„Delft”

TWEE TORENS

Telefoon 25242 - Delft

WERF i.s. FIGEE
VLAARDINGEN

DROOGDOK, SCHEEPSBOUW en REPARATIE
INBOUW en REPARATIE van MOTOREN,
MACHINES en KETELS
STAALBOUW, PIJPLEIDINGEN, APPARATEN

TELEFOON: VLAARDINGEN 2202 - ROTTERDAM 67490

Wessanen's rijst, door kenners
altijd gevraagd, is uitsluitend
verpakt verkrijgbaar. Elke soort
is zorgvuldig uitgezocht en
beproeft. Kies die Wessanen's
rijst, dan kiest U het bestel

**WESSANEN'S
VERPAKTE
LEVENS MIDDELEN**

U eet er niet beter!

A. v. d. HOF's KABELFABRIEK

BRIELSELAAN 280 - ROTTERDAM

TELEFOON 74254

REDERS - CARGADOORS
EXPEDITEURS
AGENTEN VAN GEREDELDE LIJNEN
P. A. van ES & Co. N.V.
ROTTERDAM — AMSTERDAM
GRONINGEN — HAMBURG

TUINARCHITECTUUR — BOOMKWEKERIJEN

Ontwerpen
Aanleggen
Onderhouden

Gijsb. VURENS

Ringvaartweg 98 - Rotterdam-O. - Tel. 122114

Fa. W. VAN 'T HART & ZONEN

TELEFOON 39416-33267-50699-32280

- Classificeren en volledig onderhoud van schepen.
- Reinigen van alle typen stoomketels
- Vervanging dek- en machinekamerpersoneel
- Onderhoudswerkzaamheden van constructiebouw.
- Zandstralen van alle voorkomende werkzaamheden.
- Mastiekwerkzaamheden

DRIJVENDE LUCHT-, LICHT- EN ZANDSTRAAL-INSTALLATIES
HUDSONSTRAAT 37-39 — ROTTERDAM - W.

N.V.

W. A. HOEK's

MACHINE- EN ZUURSTOFFABRIEK

Hoofdkantoor en Machinefabriek te Schiedam

COMPRESSORS voor alle gassen en iedere druk.

INSTALLATIES voor de bereiding van zuurstof, stikstof, enz.

D. BRAND

TRIPLEX & BOARDS

„Picus”-Betontriplex — Meubelplaten — Deuren

Spangeschekade 115 — ROTTERDAM

Tel. 30231

Scheeps-
reparatie-
bedrijf

en Machinefabriek

Waalhaven Pier 8 - Rotterdam

Telefoon 77610 (3lijnen)

Na 18 uur: 73554, 70341, 41782, 171502

U wordt snel ingelicht

over gebeurtenissen in binnen- en buitenland, als U op een goed ochtendblad geabonneerd bent. Terwijl U slaapt, stroomt nieuws binnen uit het gehele land en uit alle delen der wereld. Het Algemeen Dagblad wordt 's nachts gedrukt en 's morgens vroeg bezorgd.

- onafhankelijk
- actueel
- sport
- markt- en beursberichten (o.a. New York)
- belangwekkende advertentiepagina's
- onderhoudende lectuur
- vrouwenrubriek
- tekenverhalen
- geïllustreerde feuilleton

Algemeen Dagblad

Rotterdam, Witte de Withstraat 73

VERPLEGING èn ONDERWIJS

ontvangen de patienten van

Het Nederlands Studenten Sanatorium te Laren (NH)

Leest de interessante brochure: „HET HOE, WAT, WAAROM VAN HET NEDERLANDS STUDENTEN SANATORIUM”, op aanvraag gratis verkrijgbaar bij het Centraal Bureau van de Stichting Het Nederlands Studenten Sanatorium, Keizersgracht 632, Amsterdam (C), Telef. 64488.

Steunt het werk dezer stichting, die financiële hulp van particuliere zijde nog niet ontberen kan!

Postgirorekening No. 91323, A'dam.

N.V. BOELE'S
Scheepswerven en Machinefabriek
BOLNES
Nieuwbouw en reparatie

N.V. Betonfabriek DE METEOR
DE STEEG
Tel. Velp K8302-3344
Fabriek van kwaliteits betonartikelen

H. ten Cate Hzn. & Co.
N.V.
ALMELO
Katoenen- en Kunstzijden Manufacturen

 L. SMIT & ZOON
KINDERDIJK
voor
**BAGGERMATERIEEL, ZEESLEEP-
BOTEN, ALG. SCHEEPSBOUW**

**HONIG'S
ARTIKELN**

*Serien in
elk serin!*

ANNO 1774

A. VAN HOBOKEN & Co.
BANKIERS
ROTTERDAM
PARKLAAN 32-34

BIJKANTOREN:
's-GRAVENHAGE
RHENEN

CORRESPONDENTSCHAP:
WIJK BIJ DUURSTEDEN

**N.V. Rubberfabriek
BAKKER & ZOON
RIDDERKERK**

★
*Technische
Rubberartikelen*

BOSMAN

CONSTRUCTIE-WERKPLAATS
MACHINEFABRIEK
ROTTERDAM - BRIELSELAAN 45
Telefoon 72525 (3 lijnen)
Na 6 uur Barendrecht 492

SPECIALITEIT
VLIEGTUIGONDERDELEN - HULP-
WERKTUIGEN VOOR LUCHTVAART-
ROESTVRIJSTAALUITLAATPIJPEN-
LICHTMETAALWERKEN, ENZ. ENZ.

SMIT
SLIKKERVEER
GENERATOREN MOTOREN UITRUSTINGEN

**DE ROTTERDAMSCH
DROOGDOK MIJ N.V.**

De Telegraaf

een
vrije
krant
voor
vrije
mensen

HET SNELST GROEIENDE DAGBLAD!

PROEFABONNEMENTEN EEN WEEK GRATIS.

Administratie Dagblad De Telegraaf
N.Z. Voorburgwal 225, Amsterdam C.

Bakker n.v.
MACHINEFABRIEK
en
STAALGIETERIJ

★
RIDDERKERK

**N.V. SCHEEPSWERVEN
„PIET HEIN”**

voorheen
FIRMA W. SCHRAM & ZONEN
•
**WERVEN TE BOLNES
EN PAPENDRECHT**

Twee dwarshellingen, elk 115 mtr.
lang. Overdekt droogdok 116x30
meter, geschikt voor het zwaarste
materiaal.

Telefoonnummers Rotterdam
71354. Dordrecht 3774